PROTOKOŁY

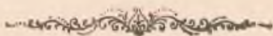
z IV. sesyi V. peryodu Sejmu krajowego

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

w roku 1886/7

Posiedzenie 1—19.

(Od 9. Grudnia 1886. do 25. Stycznia 1887.)

LWÓW.
Z DRUKARNI LUDOWEJ, PLAC BERNARDYŃSKI L. 7.
pod zarządem Stanisława Baylego.
1887.

Protokół

1. posiedzenia, IV. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 9. Grudnia 1886.

Początek o godzinie 12. minut 30.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Jan hr. Tarnowski.

Obecnych posłów 110.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik J. E. Filip Zaleski.

J. E. p. Namiestnik przedstawia Izbie J. W. hr. Jana Tarnowskiego jako mianowanego Najw. postanowieniem z dnia 17. Listopada 1886. Marszałka krajowego i wprowadza Go w urzędowanie.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera na mocy reskryptu cesarskiego z dnia 28. Listopada b. r., 1sze posiedzenie, IV. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego.

Na prowizorycznych sekretarzy zaprasza Marszałek pp. hr. Stanisława Badeniego, Adama Jędrzejowicza, ks. Władysława Sapiehę i Piotra Lenińskiego.

Po przemówieniu wznosi Marszałek okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana, który Izba trzykrotnie powtarza.

Przemawia J. E. p. Namiestnik.

Następnie przemawia p. Romańczuk.

Marszałek oddaje cześć pamięci zmarłych posłów ś. p. Apolinarego Hoppena i Erazma Wolańskiego, którą Izba przez powstanie wyraża.

Marszałek oznajmia, iż członkowie Sejmu, najprz. ks. Biskup Łobos i ks. Biskup Pełesz usprawiedliwili niemożność brania udziału w obradach tegorocznej sesyi Sejmowej.

P. Żarskiemu udzielił Marszałek urlopu 7-dniowego, zaś p. Wernickiemu urlopu na dni 3.

Sekretarz p. St. hr. Badeni odczytuje prośbę p. księcia Romana Czartoryskiego o urlop do końca bieżącego miesiąca, który Izba udziela.

Marszałek uwiadamia Izbę, że J. E. p. Namiestnik złożył do laski Marszałkowskiej następujące przedłożenia rządowe:

1) Projekt ustawy zmieniającej niektóre postanowienia prawne o wykonywaniu prawa polowania.

2) Zamknięcie rachunków funduszów indemnizacyjnych Galicyi wschodniej i zachodniej, oraz Wielkiego Księstwa Krakowskiego za r. 1885.

3) Preliminarze funduszów indemnizacyjnych Galicyi wschodniej i zachodniej, oraz Wielkiego Księstwa Krakowskiego na r. 1887.

Sekretarz p hr. St. Badeni wnosi dla nagłości sprawy odesłanie pierwszego przedłożenia do wybrać się mającej komisyi administracyjnej z 15 członków, zaś przedłożenia drugiego i trzeciego do obrać się mającej komisyi budżetowej z 17 członków.

Izba w głosowaniu przyjmuje oba powyższe wnioski bez rozprawy.

Sekretarz p. hr. St. Badeni czyta następujący dostatecznie poparty

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm wyraża przekonanie, że oddanie przedsiębiorstwu Galicyjskiej kolei Karola Ludwika ruchu i zarządu c. k. kolei państwowych w Galicyi, byłoby stanowczo szkodliwem dla ekonomicznych interesów kraju.

II. Sejm wzywa c. k. rząd, ażeby ze względu na termin, w którym w moc art. 19. koncesyi z dnia 3. Marca 1857. służyć będzie Państwu prawo wykupna kolei Karola Ludwika po dokładnem zbadaniu stósunków zarządu tejże kolei rozważył, czy przy tej sposobności nie dałyby się wprowadzić zmiany, których wymaga interes Państwa i kraju naszego, a w szczególności czy nie byłoby wskazanem przyjęcie na rzecz Państwa podlegającej wykupnu części tejże kolei.

Wnioskodawca **Władysław Struszkiewicz.**

August Gorajski, M. Rey, Zawadzki, Pławicki, Stanisław Stadnicki, Jaworski, Męciński, Czartoryski Władysław Sapieha, Wierzbicki, J. Guoiński, A. Czajkowski, Tadeusz Langie, Pilat, Dr. Weigel, W. Gnoiński, Lassocki, Dembowski, Romanowicz, Tyszkiewicz, Dzieduszycki Tadeusz, Onyszkiewicz, Polanowski, A. Jędrzejowicz.

Marszałek oświadcza, iż wniosek ten traktowany będzie regulaminowo.

Przystąpiono do drugiego punktu porządku dziennego, którym jest wybór czterech sekretarzy, czterech kwestorów i dwunastu rewidentów.

Marszałek wzywa Izbę do wyboru czterech sekretarzy i powołuje na skrutatorów pp. Płazińskiego, Ochrymowicza, Rozwadowskiego Bolesława, Merunowicza, Brykczyńskiego, Goldmana i Waygarta.

Następnie wzywa Marszałek Izbę do wyboru czterech kwestorów i powołuje na skrutatorów pp. Torosiewicza, Góreckiego, Langiego, Romańczuka, Stanisława hr. Tarnowskiego młodszego, Maxa i Tomisława Rozwadowskiego.

P. Romańczuk ogłasza wynik wyboru czterech kwestorów.

Głosujących 79.

Wybrani pp. Golejewski, Kaszewko, Korytowski i Torosiewicz.

P. Brykczyński ogłasza wynik wyboru czterech sekretarzy.

Głosujących 77.

Wybrani: Badeni Stanisław, Jędrzejowicz Adam, Sapieha Władysław i Tytus Siengalewicz.

Marszałek zarządza wybór dwunastu rewidentów i powołuje na skrutatorów pp. Strassera, Łozińskiego, ks. Siczyńskiego, Fruchtmanna, Pławickiego, Stanisława Jędrzejowicza i Henzla.

Dla dokonania skrutynium zawiesza Marszałek posiedzenie na 15 minut.

Po przerwie otwiera Marszałek posiedzenie na nowo, a p. Henzel ogłasza wynik wyboru dwunastu rewidentów.

Głosujących 78.

Wybrani: Antoniewicz, Kaszewko, Buchwald, Goldmann, Kowalski, Merunowicz, Rozwadowski Bolesław, Weissman, Wernicki, Wolański Mikołaj, Zawadzki, Żarski.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie następujących przedłożeń Wydziału krajowego:

1. Sprawozdania w przedmiocie wyłączenia przysiółka Chatki ze związku gminy Jastrzębków, a przyłączenia go do gminy „Sroki ad Szczerzec w powiecie lwowskim.

2. Sprawozdania o prośbie mieszkańców miejscowości Krzywki w przedmiocie wyłączenia tej miejscowości ze związku gminy Ładyczyn i utworzenia zeń samoistnej gminy w powiecie tarnopolskim.

3. Sprawozdania z petycyi osady Wulka Turebska w przedmiocie wyłączenia jej ze związku gminy Turbia w powiecie tarnobrzeskim i utworzenia z niej samoistnej gminy.

4. Sprawozdania z petycyi mieszkańców przysiółka Lasówka w powiecie brzozowskim w przedmiocie wyłączenia tej miejscowości ze związku gminy Bachórz i utworzenia z niej samoistnej gminy.

Sprawozdawca p. Smolka wnosi odesłanie wszystkich powyższych przedmiotów do komisyi administracyjnej.

Izba w oddzielnem głosowaniu nad każdym punktem uchwala zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy, bez rozprawy.

J. E. p. Smolka stawia wniosek upoważnienia przez Wysoką Izbę Wydziału krajowego do przedstawienia Wys. Sejmowi bez drukowania sprawozdań i wniosków Wydziału krajowego w przedmiocie uchwalania dodatków do podatków bezpośrednich na potrzeby gminne, dodatków do podatków konsumcyjnych i opłat od napojów spirytusowych, jako też na udzielenie prawa do poboru opłat mytniczych, oraz innych mniejszej wagi sprawozdań.

Izba uchwala wniosek powyższy bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania o budżecie krajowym na rok 1887.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi budżetowej.

Przemawia p. Męciński i stawia następujący dostatecznie poparty wniosek jako dodatek do wniosku sprawozdawcy:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o budżecie krajowym 1887. przekazuje się komisyi budżetowej z poleceniem, aby komisya najpóźniej na jednem z pierwszych posiedzeń w miesiącu Styczniu 1887. odbyć się mających złożyła sprawozdanie swoje Wysokiej Izbie.

Po przemówieniu p. Chrzanowskiego, p. Męcińskiego i p. Chrzanowskiego powtórnie, oraz zrzeczeniu się głosu przez sprawozdawcę Izba w głosowaniu uchwala wniosek sprawozdawcy oraz dodatek p. Męcińskiego.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania o zamknięciu rachunków funduszów krajowych za rok 1885.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania z czynności Wydziału krajowego za czas od 1. Lipca 1885. do końca Czerwca 1886. r.

Sprawozdawca p. Pietruski wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi lustracyjnej z 9 członków wybrać się mającej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie:

1. Sprawozdania o petycyi Felicyi Korosteńskiej, byłej nauczycielki szkoły ludowej pp. Klarysek w Starym Sączu o udzielenie jej w drodze łaski emerytury.

2. Sprawozdania w przedmiocie subwencyi z funduszu krajowego na restauracyę grecko-katolickiej cerkwi św. Norberta w Krakowie.

3. Sprawozdania w przedmiocie w stawienia do budżetu krajowego na rok 1887. kwoty 1000 zł. w. a. jako nagrody za najlepsze podręczniki dla szkół średnich.

Sprawozdawca p. Pietruski wnosi odesłanie wszystkich powyższych przedmiotów do komisyi budżetowej.

Izba w oddzielnem głosowaniu nad każdym punktem uchwala zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie:

1. Sprawozdania w przedmiocie otworzenia oddziału okulistycznego w szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

2. Sprawozdania w przedmiocie nadzwyczajnego wydatku na osuszenie części gruntów dóbr Tropiszowa.

3. Sprawozdania o budowie krowiarni w zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie.

4. Sprawozdania w przedmiocie nadzwyczajnego wydatku na budowę trupiarni przy szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

5. Sprawozdania o potrzebie odbudowania w szpitalu tarnowskim północnej części frontowego budynku.

6. Sprawozdania o podstawach ustanowienia taks szpitalnych, o świadectwach ubóstwa i o budżetach szpitali prowincyonalnych na rok 1887.

Sprawozdawca p. Hoszard wnosi odesłanie wszystkich powyższych przedmiotów do komisyi budżetowej.

Izba w oddzielnem głosowaniu nad każdym punktem uchwala zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje: Pierwsze czytanie sprawozdania z petycyi miasta Lubaczowa i kilkunastu gmin okolicznych w sprawie przeniesienia siedziby c. k. Starostwa i władz automicznych z Cieszanowa do Lubaczowa.

Sprawozdawca p. Bereźnicki wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie:

1. Sprawozdania z petycyi gminy i gwarectwa w Jaworzniu wraz z okolicznemi gminami co do ustanowienia w tej miejscowości nowego c k. Sądu powiatowego.

2. Sprawozdania z petycyi gminy miasta Zatora i okolicznych gmin w przedmiocie ustanowienia nowego c. k. Sądu powiatowego w Zatorze.

3. Sprawozdania w przedmiocie wyłączenia miejscowości Bołożynów, Przewołoczna z Kobylem czyli Bajmakami i Sokołówka z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Olesku i c. k. Starostwa a ewentualnie Rady powiatowej w Złoczowie, a przydzielenia do okręgu c. k. Sądu powiatowego, c. k. Starostwa i Reprezentacyi Rady powiatowej w Brodach.

4. Sprawozdania w przedmiocie oznaczenia terytoryum dla okręgu ustanowić się mającego nowego c. k. Sądu powiatowego w Podwołoczyskach.

5. Sprawozdania z petycyi gminy miasta Zaleszczyki w sprawie naznaczenia siedziby dla przyszłego c. k. Sądu obwodowego czortkowskiego w mieście Zaleszczykach.

6. Sprawozdania z petycyi gminy Kijowiec w przedmiocie przeniesienia jej z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Mikołajowie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Żydaczowie.

7. Sprawozdania z petycyi gminy Chyrowa i gmin okolicznych w sprawie przeniesienia siedziby c. k. Sądu powiatowego ze Starej Soli do Chyrowa.

8. Sprawozdania z petycyi gminy miasta Żołyni, wsi Żołyni i innych o ustanowienie nowego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w Żołyni.

9. Sprawozdania o potrzebie utworzenia w okręgu c. k. Starostwa kossowskiego trzeciego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w Żabiu.

10. Sprawozdania z petycyi gminy Pokropiwny w przedmiocie wyłączenia jej z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kozowie, c. k. Sądu obwodowego w Brzeżanach i c. k. Starostwa brzeżańskiego a przyłączenia do c. k. Sądu powiatowego delegowanego, Sądu obwodowego i c. k. Starostwa w Tarnopolu,

11. Sprawozdania z petycyi gminy miasta Baranowa i gmin okolicznych o zaprowadzenie nowego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w Baranowie.

12. Sprawozdania z petycyi gmin Polanka Wielka i Włosienica w przedmiocie wyłączenia ich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Oświęcimiu i c. k. Starostwa w Białej, a przydzielenia do okręgu c. k. Sądu powiatowego delegowanego i c. k. Starostwa w Wadowicach.

Sprawozdawca p Bereżnicki prostuje omyłkę druku w tytule sprawozdania pod poz. 3. zamieszczonego mianowicie wyrazu „Bajkami" na „Baymakami" i wnosi odesłanie wszystkich powyższych przedmiotów do komisyi prawniczej z 7 członków wybrać się mającej.

Izba w oddzielnem głosowaniu nad każdym punktem uchwala zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje: Pierwsze czytanie sprawozdania o potrzebie przeniesienia gmin Bratkowce, Stańkowa, Burczyce Stare i Nowe z obszaru Reprezentacyi powiatowej do innej.

Sprawozdawca p. Bereżnicki wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sekretarz p. hr. St. Badeni wnosi zamieszczenie na porządku dziennym następnego posiedzenia wyboru tych komisyj, które na dzisiejszem posiedzeniu uchwalone nie zostały, mianowicie: komisyi bankowej z 11 członków, drogowej z 12 członków, gminnej z 11 członków, górniczej z 7 członków, gospodarstwa krajowego z 16 członków, kolejowej z 7 członków, petycyjnej z 24 członków. szkolnej z 15 członków.

Po zrzeczeniu się przemawiania zapisanego do głosu p. Henzla Izba uchwala zgodnie z wnioskiem p. St. hr. Badeniego.

Sekretarz p. St hr. Badeni odczytuje następujące interpelacye do JE. p. Namiestnika jako komisarza rządowego.

Interpelacya

do JE. Pana Namiestnika jako komisarza rządowego.

Pismem z dnia 12. Stycznia 1886. udzielił Wydział krajowy Wys. c. k. Rządowi uchwaloną przez Sejm ustawę o ochronie rybactwa na wodach krajowych;

pismem z dnia 19 Stycznia 1886. ustawę, zmieniającą krajową ustawę o języku wykładowym w szkołach,

pismem z dnia 20. Stycznia 1886. ustawę o wprowadzeniu kart i certyfikatów myśliwskich;

pismem z dnia 9. Października 1884. nowelę do ustawy krajowej o konkurencyi kościelnej.

Zważywszy, że według sprawozdania z czynności Wydziału krajowego do dnia zamknięcia tegoż sprawozdania, a więc blisko w rok po uchwaleniu przez Sejm powyżej wymienionych ustaw, nie nadeszła od c. k. Rządu żadna odpowiedź,

zważywszy, że wskutek takiego postępowania Rządu ustawodawcza czynność Sejmu doznaje szkodliwej zwłoki i utrudnienia;

Zapytują podpisani:

1) jaka jest przyczyna tej dla interesów kraju tak szkodliwej zwłoki w załatwianiu uchwał sejmowych,

2) czy powyżej wymienione ustawy zostały przedłożone do Najw. Sankcyi, a jeżeli to dotychczas nie nastąpiło, to z jakich powodów.

We Lwowie dnia 9. Grudnia 1886.

Tadeusz Romanowicz.

Henryk Janko. Goldman, Gross, Filip Zucker, Merunowicz, Pławicki, Biliński, ks. Sawa, Onyszkiewicz, Struszkiewicz Czerkawski, Waygart, Wasilewski, Romańczuk, Skałkowski, Fruchtmann.

Interpelacya

do J. E. Pana Namiestnika jako komisarza rządowego.

W r. 1884. dotknęła kraj nasz ciężka klęska powodzi, której niszczące skutki na długi szereg lat krajowi pod względem ekonomicznym bardzo dotkliwie czuć się dadzą.

Klęska ta nie była pierwszą, przeciwnie poprzedziły ją liczne, a w naszym kraju częstsze niż w innych powodzie.

Sejm krajowy w uznaniu, iż głównym tych klęsk powodem jest stan dzikości, w jakim się rzeki nasze we wszystkich częściach swego biegu znajdują, powziął w r. 1884. szereg uchwał, w których z ofiarnością do ostatnich granic posuniętą, oświadczył gotowość przyczynienia się do kosztów regulacyi rzek krajowych, a wezwał zarazem Wys. c. k. Rząd, ażeby ze skarbu państwa spełnił w tej sprawie choć część tego, co w innych cywilizowanych krajach skarb państwa w takich wypadkach spełnia, Sejm krajowy tem bardziej liczyć musiał na wykonanie tego projektu regulacyi rzek, że uchwały jego były ściśle zredagowane według wzoru tych, jakie po ostatniej klęsce powodzi w Tyrolu powzięte i sankcyonowane zostały, że zatem Sejm w tych uchwałach nie żądał dla kraju naszego nic nadto, czego ze skarbu państwa innym prowincyom, podobnemi lub nawet mniejszemi klęskami dotkniętym, nie przyznano.

Gdy pomimo tego powyżej wymienione uchwały Sejmu dotąd nie są wykonane, a nawet — jak się ze sprawozdania z czynności Wydziału krajowego okazuje — Wydział krajowy nie jest przez Rząd poinformowany w jakim stadyum ta sprawa się znajduje i na ostatnie swe pisma w tej sprawie żadnej nie otrzymał odpowiedzi — zapytują podpisani:

1) jaki jest powód tej trudnej do wytłumaczenia, a dla żywotnych interesów kraju tyle szkodliwej zwłoki w załatwieniu tej sprawy,

2) co Wys. c. k. Rząd dla wykonania uchwał sejmowych w tej sprawie uczynić zamierza.

We Lwowie dnia 9. Grudnia 1886.

Tadeusz Romanowicz.

Henryk Janko, Wasilewski, Goldmann, T. Merunowicz, ks. Sawa, Gross, Pławicki, Filip Zucker, Fruchtmann, Skałkowski, Waygart, Romańczuk, Biliński, Czerkawski, Simon, Struszkiewicz

Interpelacya

do J. E. Pana Namiestnika jako komisarza rządowego.

Pismem z dnia 2. Października 1885. upraszał Wydział krajowy Wysokie c. k. Namiestnictwo o opinią w sprawie przymusowego ubezpieczenia budynków od ognia,

pismem z dnia 14. Października 1885. udzielił Wydział krajowy Wysokiemu c. k. Namiestnictwo uchwałę sejmową w sprawie przesyłania należytości rządowych przez przekazy pocztowe,

pismem z dnia 21 Stycznia 1886. udzielił Wydział krajowy Wysokiemu c. k. Namiestnictwu uchwałę sejmową wzywającą Rząd do zaprowadzenia wyższego kursu handlowego w szkole politechnicznej we Lwowie,

pismem z dnia 5. Lutego 1886. upraszał Wydział krajowy o udzielenie mu opinii Rządu w sprawie wykonywania policyi weterynarskiej,

pismem z dnia 12. Lutego 1886. upraszał Wydział krajowy o udzielenie mu opinii Rządu w sprawie wpływu nieograniczonej wolności dzielenia posiadłości tabularnych na wybory z kuryj gmin wiejskich do Sejmu i do Rady państwa.

pismem z dnia 16. Lutego udzielił Wydział krajowy Wys. c. k Namiestnictwu uchwałę Sejmu o utworzenie przy szkole sztuk pięknych w Krakowie oddziału rzeźby.

Zważywszy, że na powyżej wymienione pisma Wydziału krajowego, do dnia zamknięcia ostatniego sprawozdania z czynności Wydziału nie nadeszła odpowiedź, —

zważywszy, że pisma te opierały się przeważnie na uchwałach Sejmu jako ustawodawczej władzy krajowej,

zważywszy, że takie pomijanie milczeniem głosów Reprezentacyi kraju, jest dla interesów kraju i pomyślnego toku spraw krajowych w wysokim stopniu szkodliwe,

zapytują podpisani:

1) jakie są powody tej niezwykłej zwłoki w załatwieniu powyżej wymienionych pism Wydziału krajowego?

co Wys. c. k. Rząd w sprawach powyżej wymienionemi pismami poruszonych uczynił, lub uczynić zamierza?

We Lwowie dnia 9. Grudnia 1886.

Tadeusz Romanowicz.

Henryk Janko, T. Merunowicz, Gross, Wasilewski, Goldman, ks. Sawa, Fruchtmann, Filip Zucker, Pławicki, Skałkowski, Waygart, Romańczuk, Biliński, Czerkawski, Simon, Struszkiewicz.

Marszałek oświadcza, że interpelacye powyższe udzielone zostaną J. E. p. Namiestnikowi.

Sekretarz p. St. Jędrzejowicz czyta następujący dostatecznie poparty

Wniosek

w sprawie zniżenia służby nauczycieli publicznych szkół ludowych z 40 na 35 lat.

Wysoki Sejmie!

Nauczyciele szkół ludowych królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem, na mocy artykułu 34 i 39 ustawy szkolnej z dnia 2. Maja 1873. r. (Dz. u. k. Nr. 251) „o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych“ mogą być dopiero „po 40-letniej nienagannej służbie“ na własne żądanie przeniesieni w stan spoczynku i rościć sobie prawo do całej emerytury.

Zważywszy, iż 40-letni czas służby do uzyskania pełnej emerytury jest dla nauczycieli szkół ludowych zbyt wysoko wymierzony; szczególniej obecnie, gdy skutkiem uchwalenia nowych ustaw szkolnych i dokonanej przez to reorganizacyi szkół ludowych i stanu nauczycielskiego dawniejszy stan rzeczy znacznej uległ zmianie;

zważywszy, iż do seminaryum nauczycielskiego przyjmuje się uczniów dopiero po ukończeniu niższej szkoły średniej lub całej szkoły wydziałowej, a nigdy przed ukończeniem 15. roku życia; a tem samem że kandydat dopiero w 20. roku życia przeciętnie może uzyskać świadectwo dojrzałości, a po trzechletniej praktyce t. j. w 23. roku życia może złożyć egzamin kwalifikacyjny i uzyskać patent nauczycielski, a w razie otrzymania natychmiast stałej posady, co się rzadko zdarza, w 63. roku życia mógłby na własne żądanie być przeniesiony w stan spoczynku i otrzymać prawo do emerytury;

zważywszy, że bardzo wiele posad nauczycielskich bywa prowizorycznie obsadzonych, zwłaszcza przy szkołach filialnych i w klasach paralelnych, że zatem nauczycielom bardzo często odpada poważna liczba lat rzeczywiście w służbie spędzonych, a do emerytury niewliczonych;

zważywszy, że nauczyciel ludowy ucząc z wytężoną i męczącą pracą sześć godzin dziennie (czy to w jednej klasie, czyli też prowadząc nawet równocześnie kilka oddziałów, uczy jeden oddział, a zarazem czuwa nad cichem zajęciem drugiego), i każdem dzieckiem z osobna się zajmując, nie jest w stanie fizycznie pracować bez przedwczesnego nadwyrężenia zdrowia i z tą czerstwością umysłu, jakiej się kraj i władza od niego domaga 40 lat bez przerwy;

zważywszy, że do funduszu emerytalnego i po zniżeniu lat służby tę samą, co obecnie, kwotę spłacać będą;

wreszcie, że komisya szkolna w ubiegłej sesyi sejmowej pod dniem 13. Stycznia 1886 r. l. s. 1.136 w sprawozdaniu wniosła już projekt ustawy, mającej zniżyć lata służby z 40 na 35 lat —

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą nowellę do ustawy szkolnej z dn. 2. Maja 1873 r.

U s t a w a

z dnia . . . .

zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 2. Maja 1873. r. Nr. 251. Dz. u kr. o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W Ks. Krakowskiem postanawiam co następuje:

§. 1.

Artykuły 34. i 39. ustawy z dnia 2. Maja 1873 Nr. 251. Dz. u. kr. o stósunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych znosi się w dotychczasowem ich brzmienin, i mają one opiewać jak następuje:

Art 34. Nauczyciela (Nauczycielkę) można przenieść w stan spoczynku na jego własną prośbę, albo z urzędu, jeżeli po nienagannej służbie dla podeszłego wieku, ciężkich ułomności fizycznych lub umysłowych, albo też z innych powodów ważnych okaże się niezdolnym do dalszego pełnienia swych obowiązków.

Po 35-letniej nienagannej służbie, nie można żadnemu nauczycielowi odmówić stałego przeniesienia w stan spoczynku na jego własne żądanie.

Art. 39. Nauczyciel rzeczywisty, i młodszy nauczyciel rzeczywisty, który nie wysłużył lat jeszcze dziesięć, nie ma prawa do emerytury i dlatego otrzyma jedynie odprawę, równającą się półtorarocznej należytości, obliczonej według artykułu poprzedniego.

Po wysłużonych 10. latach dostaje emeryt $^{10}/_{35}$ części, a za każdy rok dalszy jeszcze $^{1}/_{35}$ część należytości obliczonej jak wyżej.

§. 2.

Wykonywanie niniejszej ustawy poruczam Memu Ministrowi oświaty.

Ks. Dr. Adam Kopyciński, wnioskodawca.

Zawadzki, Małecki, Dr. Wajgel, Romanowicz, Skałkowski, Fruchtmann, Bereźnicki, Biliński. Czerkawski, Antoniewicz, Płaziński, Henryk Janko, Merunowicz. Waygart, Romańczuk, Liniński, Sembratowicz, ks. Issakowicz arcybiskup.

Marszałek oświadcza że wniosek powyższy traktowany będzie podług przepisów regulaminu.

Po wyczerpaniu porządku dziennego. Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 11 Grudnia b. r. godzinę 11tą przed południem z następującym porządkiem dziennym.

Porządek dzienny 2. posiedzenia, 4. sesyi. V. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie w Sobotę dnia 11. Grudnia 1886. o godzinie 11. przed południem.

1. Pierwsze czytanie wniosku posła Struszkiewicza w przedmiocie projektowanego oddania zarządu kolei państwowych przedsiębiorstwu kolei Karola Ludwika i zabezpieczenia interesów państwa i kraju, gdy w moc art. 19. koncesyi z dnia 3. Marca 1857. służyć będzie państwu prawo częściowego wykupna kolei Karola Ludwika.

2. Pierwsze czytanie wniosku posła Kopycińskiego w przedmiocie zmian niektórych postanowień ustawy z dnia 2. Maja 1873. o stosuukach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych.

3. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o preliminarzu funduszu szkolnego krajowego na rok 1887.

Sprawozdawca poseł Pietruski.

4. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie budowy nowego teatru w Krakowie.

Sprawozdawca poseł Pietruski.

5. Sprawozdanie Wydziału krajowego:

a) z petycyi zwierzchności gminnej miasta powiatowego Sanoka, w sprawie zezwolenia na pobór w latach 1887 do 1892, 80% dodatku do podatku konsumcyjnego od wina i mięsa,

b) z petycyi Reprezentacyi gminy Kalwaryi, powiatu Wadowickiego w sprawie zezwolenia na pobór opłat gminnych od napojów propinacyjnych w obręb gminy wprowadzanych i w nim zużywanych;

c) w przedmiocie poboru opłat gminnych od napojów spirytusowych i od piwa w obrębie gminy miasta Oświęcima.

Sprawozdawca poseł Smolka.

6. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia koncesyi na pobór opłat mytniczych:

a) gminie Babinie od mostu na rzecze Strwiążu;

b) obszarowi dworskiemu w Nowej Grobli od mostów na rzece Lubaczówce;

c) gminie wspólnie z obszarem dworskim w Łuchach od mostu na rzece Iłemce;

d) obszarowi dworskiemu w Grębowie od mostu na rzece Łęg;

e) obszarowi dworskiemu w Wołczyńcu od mostu na rzece Bystrzycy;

f) gminie w Niepołomicach od przewozu na Wiśle;

g) obszarowi dworskiemu w Potoczyskach wspólnie z obszarem dworskim w Uścieczku od przewozu na Dniestrze.

Sprawozdawca poseł Władysław hr. Badeni.

7. Wybór komisyi administracyjnej z 15 członków, budżetowej z 17 członków, lustracyjnej z 9 członków, prawniczej z 7 członków, bankowej z 11 członków, drogowej z 12 członków, górniczej z 7 członków, gospodarstwa krajowego z 16 członków, gminnej z 11 członków, petycyjnej z 24 członków, szkolnej z 15 członków i kolejowej z 7 członków.

Koniec posiedzenia o godzinie 2. minut 35.

Marszałek krajowy
Jan hr. Tarnowski

Sekretarz
St. Badeni.
W. Sapieha.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

2. posiedzenia, IV. sesyi V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 11. Grudnia 1886.

Początek o godzinie 11. minut 30.
Przewodniczący: Marszałek krajowy Jan hr. Tarnowski.
Sekretarze: A. Jędrzejowicz, Władysław ks. Sapieha, Stanisław hr. Badeni.
Obecnych posłów 116.
Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik JE. Filip Zaleski.
Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.
Marszałek oznajmia, że protokół z 1. posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie wniesiono zarzutów.
Marszałek podaje do wiadomości Izby następujące pismo, które sekretarz p. A. Jędrzejowicz odczytuje.

Do Wysokiego Sejmu galicyjskiego we Lwowie.

Odezwa!

Odnośnie do tutejszej odezwy z dnia 16. Grudnia 1885. L. 21.979 i szanownej odezwy z dnia 30. Grudnia 1885 L. 981. zawiadamiającej, iż Wysoki Sejm na posiedzeniu w dniu 30. Grudnia 1885. udzielił pozwolenia na karnosądowe ściganie posła Jana Kochanowskiego o zbrodnię oszustwa, mamy zaszczyt donieść Wysokiemu Sejmowi, iż w skutek sprzeciwienia się p. Jana Kochanowskiego aktowi oskarżenia z dnia 23. Kwietnia 1886. L. 3645. wniesionemu przez c. k. Prokuratoryę państwa w Krakowie o zbrodnię oszustwa z §, 197, 200, 201. lit. *a*) kk. c k. Sąd krajowy wyższy w Krakowie decyzyą z dnia 1. Czerwca 1886. L. 8973. przychylając się do sprzeciwu, wyżwspomniony akt oskarżenia uchylił, i dalsze postępowania karne przeciwko panu Janowi Kochanowskiemu w myśl §. 213. p. k. zaniechał.

C. k. Sąd krajowy karny.

Kraków dnia 7. Grudnia 1887.

Następnie odczytuje sekretarz p. A. Jędrzejowicz spis petycyi wniesionych po dzień 11. Grudnia b. r. od Nr. 1. do Nr. 72. włącznie, które przydzielono następującym komisyom:

Komisyi szkolnej L. L. 1. do 9. włącznie L. 20, 21, 23, 24, 25, 26, 35, 37 do 41. włącznie, L. 44, 46, 51, 57, 58, 66, 68, 70, 71.

Komisyi administracyjnej, L. 10, 12, 13, 19, 61.

Komisyi petycyjnej, 11, 14, 15, 33, 49, 52, 67.

Komisyi budżetowej L. 16, 22, 27, 28, 29, 30, 32, 36, 42, 43, 47, 48, 50, 53, 54, 55, 56,, 64, 65, 69.

Komisyi prawniczej, L. 17, 59.

Przy odczytaniu petycyi do L. 34., która przydzieloną być miała do komisyi gminnej, wnosi p. Zoll z dostatecznem poparciem, ażeby petycyę tę przekazać Wydziałowi krajowemu jako komisyi, oraz cofnięcie z dzisiejszego porządku dziennego sprawozdania Wydziału krajowego (punkt 5. lit. *b*) z petycyi Reprezentacyi gminy Kalwaryi pow. wadowickiego w sprawie zezwolenia na pobór opłat gminnych od napojów propinacyinych w obręb gminy wprowadzanych i w nim zużywanych.

Po zgodzeniu się sprawozdawcy p. Smolki imieniem Wydziału krajowego, Marszałek poddaje pod głosowanie oba powyższe wnioski p. Zolla, które Izba uchwala bez rozprawy.

Następnie przydzielono komisyi gminnej petycye do L. 18, 45, 60, 62.

Komisyi dla spraw gospodarstwa krajowego L. 34.

Komisyi drogowej L. 63 i 72.

Przy odczytywaniu petycyi do L. 72. wnosi p. Henzel z dostatecznem poparciem, ażeby komisya drogowa przedłożyła sprawozdanie o tej petycyi w ciągu bieżącej sesyi sejmowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Marszałek uwiadamia Izbę, iż na prośbę telegraficzną udzielił p. Adamowi Skrzyńskiemu, urlopu sześciodniowego.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest, pierwsze czytanie wniosku p. Struszkiewicza w przedmiocie projektowanego oddania zarządu kolei państwowych przedsiębiorstwu kolei Karola Ludwika i zabezpieczenia interesów państwa i kraju, gdy w moc art. 19. koncesyi z dnia 3. Marca 1857. służyć będzie państwu prawo częściowego wykupna kolei Karola Ludwika.

Przemawia p. Struszkiewicz i wnosi pod względem formalnym przekazanie swego wniosku do komisyi kolejowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Kopycińskiego w przedmiocie zmian niektórych postanowień ustawy z dnia 2. Maja 1873. o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych.

P. Kopyciński uzasadnia swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie takowego komisyi szkolnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

1. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o preliminarzu funduszu szkolnego krajowego na rok 1887.

2. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie budowy nowego teatru w Krakowie.

Sprawozdawca p. Pietruski wnosi odesłanie obu tych przedmiotów do komisyi budżetowej.

Izba w oddzielnem głosowaniu nad każdym punktem uchwala zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy bez rozprawy.

Marszałek oznajmia, iż w skutek uchwały przez Izbę powziętej, cofa sprawozdanie lit *b*) z punktu 5. dzisiejszego porządku dziennego.

Następnje sprawozdanie Wydziału krajowego:

1. z petycyi zwierzchności gminnej miasta powiatowego Sanoka, w sprawie zezwolenia na pobór w latach 1887 do 1892, 80% dodatku do podatku konsumcyjnego od wina i mięsa;

2. w przedmiocie poboru opłat gminnych od napojów spirytusowych i od piwa w obrębie gminy miasta Oświęcima.

Sprawozdawca p. Smolka czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o petycyi Zwierzchności gminnej miasta powiatowego Sanoka w sprawie zezwolenia na pobór w latach 1887. do 1892. 80% dodatku do podatku konsumcyjnego od wina i mięsa, — z następującym wnioskiem Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Gminie miasta powiatowego Sanok zezwala się pobierać na pokrycie wydatków gminnych 80% dodatku do podatku konsumcyjnego od wina i mięsa w latach 1887, 1888, 1889, 1890, 1891 i 1892."

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Smolka czyta sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie poboru opłat gminnych od napojów spirytusowych i od piwa w obrębie gminy miasta Oświęcimia, — z następującym projektem do ustawy.

Ustawa

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w przedmiocie zmiany art. I. ustawy z dnia 20. Maja 1886. (Dz. u. k. N. 60) nadającej gminie miasta Oświęcimia prawo poboru opłat gminnych od trunków spirytusowych i od piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam jak następuje:

Art. I.

Artykuł I. ustawy z dnia 20. Maja 1886. (Dz. u. kr. Nr. 60.) znosi się, a natomiast obowiązywać będzie jako artykuł I. następujące postanowienie:

Gminie miasta Oświęcimia zezwalam pobierać w jej obrębie podwyższoną opłatę od napojów spirytusowych i od piwa w gminie wytwarzanych, lub w obręb gminy wprowadzanych i w niej zużywanych przez lat sześć według następującej taryfy:

1. od hektolitra piwa podwójnego 1 zł. 70 ct. (jeden złoty siedemdziesiąt centów)

2 od hektolitra piwa pojedynczego 85 ct. (ośmdziesiąt pięć centów)

3. od flaszki półlitrowej piwa marcowego, bokowego, porteru i t. p. $^{8}/_{10}$ ct. (ośm dziesiątych centa)

4. od litra wódki do 50° Trallesa 10 ct. (dziesięć centów)

5. od litra okowity 50 do 80° Trallesa 16 ct. (szesnaście centów)

6. od litra okowity nad 80° Trallesa 22 ct. (dwadzieścia dwa centy)

7. od litra rumu, araku, śliwowicy, rozolisu, likierów, esencyi ponczowej i t. p. słodzonych napojów 24 ct. (dwadzieścia cztery centy)

8. od litra miodu, wiśniaku i maliniaku 3 ct. (trzy centy).

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta pojedyncze ustępy, tytuł i wstęp które Izba uchwala.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba, oba ustępy projektu ustawy oraz tytuł i wstęp w trzeciem czytaniu.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia koncesyi na pobór opłat mytniczych:

a) gminie Babinie od mostu na rzece Strwiążu;
b) obszarowi dworskiemu w Nowej Grobli od mostów na rzece Lubaczówce;
c) gminie wspólnie z obszarem dworskim w Łuhach od mostu na rzece Iłemce;
d) obszarowi dworskiemu w Grębowie od mostu na rzece Łęg;
e) obszarowi dworskiemu w Wołczyńcu od mostu na rzece Bystrzycy;
f) gminie w Niepołomicach od przewozu na Wiśle;
g) obszarowi dworskiemu w Potoczyskach wspólnie z obszarem dworskim w Uścieczku od przewozu na Dniestrze.

Sprawozdawca p. Władysław Badeni czyta powyższe sprawozdanie Wydziału krajowego z następującym projektem do uchwały.

U c h w a ł a

o udzieleniu koncesyi na pobór opłat mytniczych:

1. Gminie Babina od mostu na rzece Strwiążu;
2. Obszarowi dworskiemu w Nowej grobli od mostów na rzece Lubaczówce;
3. Gminie wspólnie z obszarem dworskim w Łuhach od mostu na rzece Iłemce;
4. Obszarowi dworskiemu w Grębowie od mostu na rzece Łęg;
5. Obszarowi dworskiemu w Wołczyńcu od mostu na rzece Bystrzycy.
6. Gminie w Niepołomicach od przewozu przez rzekę Wisłę;
7. Obszarowi dworskiemu w Potoczyskach wspólnie z obszarem dworskim w Uścieczku od przewozu przez rzekę Dniestr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam jak następuje:

Art. 1.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały, nadaje się prawo do poboru opłat mytniczych, pod warunkiem utrzymywania przedmiotów omyconych w dobrym stanie i własnym kosztem:

1. Gminie Babinie, powiatu Samborskiego, od mostu na rzece Strwiążu, według następującej taryfy:

1. Przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego 1 (jeden) ct.

2) Od bydląt przepędzanych:

a) od każdego konia, dorosłego bydlęcia rogatego, osła, muła 1 (jeden) ct.
b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.
c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

2. Obszarowi dworskiemu w Nowej grobli, powiatu Jarosławskiego, od dwóch mostów na rzece Lubaczówce, podług następującego wymiaru:

1) Przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego 2 (dwa) ct.

2. Od bydląt przepędzanych:

a) od każdego konia, dorosłego bydlęcia rogatego, osła, muła 2 (dwa) ct.
b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.
c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

Mieszkańcy gminy Nowej Grobli wolni są zupełnie od opłaty myta mostowego tamtejszemu obszarowi dworskiemu przyzwolonego.

3. Gminie wspólnie z obszarem dworskim w Łuhach, powiatu Dolińskiego, od mostu na rzece Iłemce, według następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $^1/_2$ (pół) ct.;

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cięlęta, żrebięta, owce, kozy i świnie, do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

4. Obszarowi dworskiemu w Grębowie, powiatu Tarnobrzeskiego, od mostu na rzece Łęg.

5. Obszarowi dworskiemn w Wołczyńcu, powiatu Stanisławowskiego od mostn na rzece Bystrzycy.

Od każdego z tych dwóch myt (pod poz. 4 i 5 poszczególnionych) pobierać należy opłatę podług następującego wymiaru:

1) przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego 3 (trzy) ct.;

2) od bydląt przepędzanych:

a) od każdego konia, dorosłego bydlęcia rogatego, osła, muła 3 (trzy) ct.;

b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.;

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

6. Gminie w Niepołomicach, powiatu Bocheńskiego, od przewozu przez rzekę Wisłę, wedlug następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu $2^1/_2$ (dwa i pół) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów i od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tego rodzaju $2^1/_2$ (dwa i pół) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tego rodzaju 1 (jeden) ct.

d) od każdej osoby pieszej, jadącej powozem, wyjąwszy woźnicę lub jadącej wierzchem 1 (jeden) ct.

7. Obszarowi dworskiemu w Potoczyskach wspólnie z obszarem dworskim w Uścieczku, powiatu Horodeńskiego, od przewozu przez rzekę Dniestr według następującej taryfy:

a) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdzca na koniu 1 (jeden) ct.;

b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego albo zaprzężonego 3 (trzy) ct.;

c) od jednego żrębięcia do dwóch lat 1 (jeden) ct.

d) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, jałownika, bukała i trzylatki 3 (trzy) ct.;

e) od jednego cielęcia nie mającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozy, kozła i małych świń 1 (jeden) ct.

Art. II.

Przy poborze myta mają być zachowane przepisy względem uwolnienia od opłaty mytniczej i względem zniżenia tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.
Sekretarz p. hr. St. Badeni wnosi przyjęcie en bloc całego projektu uchwały.
Izba w głosowaniu „en bloc“ przyjmuje cały projekt uchwały.
Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba cały projekt uchwały w trzeciem czytaniu.
Przystąpiono do ostatniego punktu porządku dziennego którym jest:
Wybór komisyi administracyjnej z 15 członków, budżetowej z 17 członków, lustracyjnej z 9 członków, prawniczej z 7 członków, bankowej z 11 członków, drogowej z 12 członków, górniczej z 7 członków, gospodarstwa krajowego z 16 członków, gminnej z 11 członków, petycyjnej z 24 członków, szkolnej z 15 członków i kolejowej z 7 członków.
P Jaworski wnosi zawieszenie posiedzenia na pół godziny celem porozumienia się co do wyborów komisyi.
Izba nie popiera tego wniosku.
Natomiast na wniosek p. Żurowskiego zawiesza Marszałek posiedzenie na 10 minut.
Po przerwie Marszałek otwiera posiedzenie na nowo.
P. hr. Szczęsny Koziebrodzki wnosi ażeby komisya administracyjna składala się 17 członków.
Izba uchwala zgodnie z wnioskiem p. Szczęsnego Koziebrodzkiego bez rozprawy.
P. Torosiewicz wnosi imienne odczytanie posłów przy wyborze komisyi budżetowej i szkolnej.
Po objaśnieniu Marszałka co do sposobu głosowania Izba przyjmuje wniosek p. Torosiewicza.
Przystąpiono do wyboru komisyi administracyjnej.
Na skrutatorów powołuje Marszałek pp. Tarnowskiego Stanisława (młodszego), Dzieduszyckiego Tadeusza, Simona, Brykczyńskiego i Kaszewkę.
Po oddaniu kartek Marszałek zarządza wybór komisyi budżetowej i powołuje na skrutatorów pp. Struszkiewicza, Jędrzejowicza Stanisława, Goldmanna, Zolla, Henzla, Kowalskiego, i Gorayskiego.
Sekretarz p. St. hr. Badeni czyta imienny spis posłów, którzy oddają kartki.
Po oddaniu kartek Marszałek zarządza wybór komisyi lustracyjnej i powołuje na skrutatorów pp. hr. Reya, Romańczuka, Borkowskiego, Skałkowskiego i Szeptyckiego.
P. hr. Dzieduszycki ogłasza wynik wyboru komisyi administracyjnej.
Głosujących 104.
Wybrani pp. Chamiec, Czerkawski, Dzieduszycki Tadeusz, Janko, Jędrzejowicz Adam, Kaszewko, Koziebrodzki Szczęsny, Kozłowski, Leniński, Max, Onyszkiewicz, Pilat, Romer, Siemiginowski, Szeptycki, Żarski, Żywicki.
Marszałek wzywa Izbę do wyboru komisyi prawniczej i powołuje na skrutatorów pp. Romera, Pilata, Antoniewicza, Merunowicza, Gorayskiego.
Po oddaniu kartek zarządza Marszałek wybór komisyi bankowej i powołuje na skrutatorów pp. Kluckiego, Langiego, Strassera, Ochrymowicza, Romanowicza.
P. ks. Adam Sapieha prosi o uwolnienie od wyboru do komisyi bankowej motywując prośbę względami zdrowia.
Przemawiają pp. Czerkawski i Chrzanowski, który wnosi, ażeby komisya bankowa składała się z 12 członków.
Po przemówieniu pp. Kozłowskiego i Szczęsnego Koziebrodzkiego p. Chrzanowski cofa swój wniosek a Izba przystępuje do wyboru komisyi bankowej z 11 członków.
P. Pilat ogłasza wynik wyboru komisyi prawniczej.
Głosujących 87.
Wybrani pp. Fruchtmann, Lenartowicz, Madeyski, Siengalewicz, Żarski, Zawadzki, Zoll.
P. Skałkowski ogłasza wynik wyboru komisyi lustracyjnej.
Głosujących 88.

Wybrani pp. Issakowicz, Lassocki, Mochnacki, Mroczkowski, Popiel, Sawa, Tyszkiewicz, Wasilewski, Wernicki.

Marszałek zarządza wybór komisyi drogowej i zaprasza na skrutatorów pp. ks. Sawę, Łozińskiego, Mieroszowskiego, Weigla, Bilińskiego.

P. Goldmann ogłasza wynik wyboru komisyi budżetowej.

Głosujących 109.

Wybrani pp Abrahamowicz, Badeni Kazimierz, Badeni Stanisław, Bobrzyński Michał, Chrzanowski, Goldman, Hausner, Jędrzejowicz Stanisław, ks. Kowalski, Madeyski, Potocki Artur, Sapieha Władysław, Scipio, Skałkowski, Smarzewski, Stadnicki Jan, Stadnicki Stanisław.

Marszałek wzywa Izbę do wyboru komisyi górniczej i powołuje na skrutatorów pp Michałowskiego, Scipiona, Lassockiego, Pławickiego, Wrotnowskiego.

Na wniosek p. Czerkawskiego uchwala Izba skład komisyi górniczej z ośmiu członków.

P. Romanowicz ogłasza wynik wyboru komisyi bankowej.

Głosujących 100.

Wybrani pp. Badeni Kazimierz, Gorayski, Łubieński, Mandyczewski, Polanowski, Russocki, Simon, Smarzewski, Weigel, Wodzicki Ludwik, Zucker.

Marszałek zarządza wybór komisyi gospodarstwa krajowego.

Na wniosek p. Czerkawskiego uchwala Izba skład tej komisyi z 17 członków.

Na skrutatorów powołuje Marszałek pp. Skarszewskiego, Rozwadowskiego Bolesława, Gnoińskiego Wincentego, Skrzyńskiego, Waygarta.

P. Waygart ogłasza rezultat wyboru komisyi drogowej.

Głosujących 93.

Wybrani pp Borkowski, Brykczyński, Czaykowski Alfons, Dembowski, Gnoiński Wincenty Gross, Jaworski, Koziebrodzki Władysław, Męciński, Tarnowski Stanisław junior, Torosiewicz Żurowski.

P. Scipio ogłasza wynik wyboru komisyi górniczej.

Głosujących 79.

Wybrani pp. Chamiec, Gorayski, Hausner, Łubieński, Ochrymowicz, Sapieha Władysław, Skrzyński, Słonecki.

Marszałek wzywa Izbę do wyboru komisyi gminnej i powołuje na skrutatorów pp. Kozłowskiego, Płazińskiego, Bobrzyńskiego, Goreckiego, Rybickiego.

Na wniosek p. Czerkawskiego, uchwala Izba skład tej komisyi z 14 członków.

Następnie zarządza Marszałek wybór komisyi petycyjnej i powołuje na skrutatorów pp, Potockiego Romana, Maxa, Rozwadowskiego Tomisława, Wierzbickiego, Lenińskiego. Henzla, Siemiginowskiego.

Po oddaniu kartek Marszałek wzywa Izbę do wyboru komisyi kolejowej i powołuje na skrutatorów pp. Jędrzejowicza Edwarda, ks. Kopycińskiego, Zborowskiego, Tyszkiewicza, Wasilewskiego.

P. Waygart ogłasza wynik wyboru komisyi gospodarstwa krajowego.

Głosujących 82.

Wybrani pp. Augustynowicz, Gnoiński Jan, Gorayski, Gross, Henzel, Jędrzejowicz Edward Klucki, Langie, Polanowski, Popiel, Potocki Roman, Sanguszko, Sapieha Adam, Struszkiewicz, Wierzbicki, Wodzicki Ludwik, Zamoyski.

P. Kozłowski ogłasza wynik wyboru komisyi gminnej.

Głosujących 85.

Wybrani pp. Badeni Kazimierz, Czaykowski, Gorecki, Jędrzejowicz Adam, Koziebrodzki Władysław, Lassocki, Lenartowicz, Mieroszowski, Męciński, Pilat, Rozwadowski Tomisław, Starowiejski, Wasilewski, Wolański Władysław.

P. hr. Roman Potocki ogłasza wynik wyboru komisyi petycyjnej.

Głosujących 76.

Wybrani pp. Biliński, Bobczyński, Buchwald, Gniewosz, Golejewski, Kapri, Kopyciński, Korytowski, Kuczkowski, Lenartowicz, Mazaraki, Merunowicz, Michałowski, Pławicki, Płaziński, Rosner, Rozwadowski Bolesław, Sawa, Siemiginowski, Siczyński, Skrzyński, Strasser, Tyszkowski, Zborowski.

Wreszcie zarządza Marszałek wybór komisyi szkolnej i powołuje na skrutatorów pp. Ochrymowicza, Chamca, Czaykowskiego, Popiela, Żurowskiego.

Sekretarz p. hr. St. Badeni czyta imienny spis posłów, którzy oddają kartki.

P. ks. Kopycinski ogłasza wynik wyboru komisyi kolejowej.

Głosujących 79.

Wybrani pp. Borkowski Mieczysław, Gross, Hausner, Jaworski, Korytowski, Stadnicki Jan, Struszkiewicz.

P. Żurowski ogłasza wynik wyboru komisyi szkolnej.

Głosujących 103.

Wybrani pp. Czartoryski Jerzy, Czerkawski, Dunajewski, biskup, Dzieduszycki Wojciech, Łoziński, Majer, Małecki, Pilat, Rey, Romańczuk, Romanowicz, Solecki, biskup, Tarnowski Stanisław (starszy), Wierzbicki, Zoll.

Marszałek uwiadamia Izbę o ukonstytuowaniu się następujących komisyj:

gospodarstwa krajowego,
administracyjnej,
kolejowej,
górniczej,
gminnej.
i drogowej.

Komisya administracyjna obrała przewodniczącym p. Czerkawskiego, zastępcą hr. Szczęsnego Koziebrodzkiego, sekretarzami pp. Adama Jędrzejowicza i Onyszkiewicza.

Komisya kolejowa obrała prezesem p. Hausnera, zastępcą p. Grossa, sekretarzem Struszkiewicza.

Komisya górnicza obrała przewodniczącym p. Gorayskiego, zastępcą p. Chamca, sekretarzem p. Skrzyńskiego.

Komisya gminna obrała prezesem p. hr. Kazimierza Badeniego, zastępcą p. Alfonsa Czaykowskiego, sekretarzem p. Adama Jędrzejowicza.

Komisya drogowa obrała przewodniczącym p. Męcińskiego, zastępcą p. Dembowskiego, sekretarzem p. Wincentego Gnoińskiego.

Marszałek wzywa komisye, które się jeszcze nie ukonstytuowały, do ukonstytuowania się zaraz po posiedzeniu.

Po wyczerpaniu porządku dziennego Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 13 Grudnia b. r., godzinę 11. przed południem z następującym porządkiem dziennym.

Porządek dzienny 3. posiedzenia, 4. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie w Poniedziałek dnia 13. Grudnia 1886. o godzinie 11. przed południem.

1) Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wniosku p. Władysława Koziebrodzkiego w przedmiocie zmiany postanowień §. 26. ordynacyi wyborczej gminnej.

Sprawozdawca p. Smolka.

2) Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z petycyi adjunktów krajowych archiwów aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie o podwyższenie płacy.

Sprawozdawca p. Pietruski.

3) Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

Sprawozdawca p. Wereszczyński.

Koniec posiedzenia o godz. 3. min. 10 po południu.

Marszałek krajowy:
Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze:
Stanisław hr. Badeni.
A. Jędrzejowicz.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 11. Grudnia 1886. roku.

1. Eustachy Jachimowski, emerytowany dyrektor szkoły miejskiej Elżbiety we Lwowie, przez posła Merunowicza, o zmianę ustawy szkolnej z roku 1873 w tym kierunku, aby emeryci nauczyciele pobierali płacę z góry.
2. Rada szkolna miejscowa w Brzuchowicach, przez p. Merunowicza, o podwyższenie płacy miejscowemu nauczycielowi.
3. Rada szkolna miejscowa w Laszkach murowanych, przez p. Merunowicza, o podwyższenie płacy nauczycielowi tamtejszemu.
4. Nauczyciele w Siemianówce, przez p. Merunowicza, o przeniesienie tamtejszej szkoły z V. klasy płac do III. i zreorganizowanie na więcej klasową.
5. Rada szkolna miejscowa w Dublanach, przez posła Merunowicza, o podwyższenie płacy nauczycielowi.
6. Rada szkolna miejscowa w Srokach, przez p. Merunowicza, o podwyższenie płacy nauczycielowi.
7. Rada szkolna miejsc. w Malechowie, przez p. Merunowicza, o podwyższenie płacy nauczycielowi.
8. Rada szkolna miejscowa w Zniesieniu, przez p. Merunowicza, o podwyższenie płacy nauczyciecielowi szkoły ludowej etatowej.
9. Rada szkolna miejscowa w Rzęśnie polskiej, przez p. Merunowicza, o przeniesienie nauczyciela miejscowej szkoły ludowej do wyższej kategoryi płac.
10. Osady Pawłowa i Krzywe w powiecie Jarosławskim, przez p. Koziebrodzkiego, o wydzielenie ich z gminy Majdan a utworzenie z nich samoistnej gminy.
11. Gmina Dobra w powiecie Jarosławskim, przez p. Koziebrodzkiego, o opust podatków.
12. Rada gminna miasta Tarnowa, przez p. Zawadzkiego, o zmianę postanowień §. 74. al. 3 i 75 ustawy budowlanej z dnia 28. Kwietnia 1882.
13. Rada gminna miasta Wieliczki, przez p. Zawadzkiego, o zmianę postanowień §. 74 al. 3 i §, 75. ustawy budowlanej z dnia 28. Kwietnia 1882.
14. Gmina Jodłówka tuchowska, przez p. Kopycińskiego, o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów żywienia Aloizy Józefiny Rompala w kwocie 297 zł. 53 ct.
15. Gmina Bobrowniki małe, przez p. Kopycińskiego, o rozliczenie należytości konkurencyjnej na budowę szkoły w Rudce.
16. Gminy, Rudka, Bobrowniki małe i Komorów, przez p. Kopycińskiego, o zapomogę na budowę szkoły.
17. Zwierzchność gminy miasta Zatora, przez p. Zolla, o poparcie u c. k. Rządu potrzeby utworzenia c. k. Sądu powiatowego w tejże gminie.
18. Wydział Rady powiatowej w Kamionce strumiłowej, przez p. S. Badeniego, uchwalenie ustawy o przymusowej asekuracyi budynków od ognia i względem przymusowego zaopatrywania gmin i obszarów dworskich w sikawki ogniowe.
19. Rada gminna w Mikołajowie i Sierakowie, przez p. Kopycińskiego, o zezwolenie na przeniesienie odpłaty podatków z c. k. urzędu podatkowego w Brzesku do Tarnowa.

20 Rada szkolna miejscowa w Gdowie, przez p. Struszkiewicza, o podwyższenie płacy nauczycielom tamtejszej szkoły dwuklasowej z 300 zł. na 450 zł.
21. Tarkowska Janina nauczycielka w Dębicy, przez p. Kopycińskiego, o podwyższenie płacy.
22. Drozd Stanisław nauczyciel w Woli rzędzińskiej, przez p. Kopycińskiego, o zapomogę.
23. Kurowski Feliks kier. nauczyciel szkoły dwuklasowej w Zadnieszówce, przez p. Kopycińskiego, o wliczenie do emerytury lat służby spędzonej jako zastępca nauczyciela i o pięciolecie.
24. Kudelski Władysław kierownik 5-klasowej szkoły w Stanisławowie, przez p. Goreckiego, o zwrot kwoty 78 zł. 34 ct. zapłaconej po raz drugi do funduszu emerytalnego.
25. Nidecka Jadwiga nauczycielka przy szkole 2 klasowej w Ryglicach, przez p. Kopycińskiego, o podwyższenie pensyi lub udzielenie zapomogi.
26. Chodacka Joanna, Tuzikiewiczówna Aleksandra i Broszówna Anastazya nauczycielki z Tarnowa, przez p Zawadzkiego, o podwyższenie płac z 450 zł. na 700 zł.
27. Bucmaniuk Łukasz nauczyciel szkoły ludowej w Smarzowie, przez p. Badeniego o zapomogę.
28. Wojciechowski Wiktor i Lesiecki Feliks oficyałowie przy szpitalu kraj. św. Łazarza w Krakowie, przez p. Weigla, o przyznanie dodatku aktywalnego.
29. Komitet parafialny w Babicach, przez p. Adama Sapiehę, o zapomogę na odbudowanie spalonego kościoła.
30. Komitet parafialny gr. kat. cerkwi św. Norberta w Krakowie, przez biskupa Dunajewskiego, o zapomogę na odbudowanie tej świątyni.
31. Reprezentacya gminy miejskiej Kalwaryi Zebrzydowskiej, przez p. Zolla, o prawo poboru opłat od napojów na lat 12.
32. Dyrekcya lwowskiego zakładu głuchoniemych, przez p. Bereźnickiego, o subwencyę na r. 1887. w kwocie 7000 zł.
33. Zallel Wilder dzierzawca myta na drodze kraj. Żółkiewsko-Krystynopolskiej w Nowym dworze i Błotni, przez p. Polanowskiego, o zwolnienie od dalszej dzierzawy i zwrot czynsu za cztery miesiące.
34. Towarzystwo gorzelników polskich w Galicyi, przez p. Polanowskiego, o utworzenie w Dublanach stacyi doświadczalnej gorzelnictwa i laboratoryum chemicznego.
35. Nauczyciele szkół ludowych okręgu szkol. miejskiego w Krakowie, przez p. Zolla, o wliczenie dodatków służbowych do stałej płacy.
36. Misiński Erazm kierownik wyższej szkoły żeńskiej w Stryju, przez p. Fruchtmana, o subwencyę dla tejże szkoły w kwocie 800 zł.
37. Rada szkolna miejscowa w Bronowicach małych, przez p. Zolla, o podwyższenie płacy tamtejszemu nauczycielowi.
38. Rada szkolna miejscowa w Bronowicach wielkich, przez p. Zolla, o podwyższenie płacy tamtejszemu nauczycielowi.
39. Rada szkolna miejscowa w Bieńczycach, przez p. Zolla, o podwyższenie płacy tamtejszemu nauczycielowi.
40) Rada szkolna miejscowa w Mogile, przez p. Zolla, o podwyższenie płacy tamtejszemu nauczycielowi.
41. Prezentkiewicz Franciszek, Zając Franciszek, Prus Teodor i Gajda Antoni nauczyciele 4-klasowej szkoły męskiej w Wadowicach, przez p. Zolla, o podwyższenie im płac dotychczasowych.
42. Nowolecka Jadwiga z Krakowa, przez p. Zolla, o stypendyum w kwocie 700 zł. na kształcenie się w spiewie.
43. Stęczyński Bogusz Zygmunt literat, przez p. Weigla, o subwencyę.
44. Rada szkolna miejscowa w Skawinie, przez p. Mieroszowskiego, o podwyższenie płac tamtejszych nauczycieli.
45. Wydział Rady powiatowej w Krakowie, przez p. Mieroszowskiego, o ustawę obowiązującą gminy i obszary dworskie do zaopatrywania się w ulepszone przyrządy ogniowe.

46. Grono nau zycieli z Halicza, przez p. Żuka Skarszewskiego, o podwyższenie płac.
47. Flasińska Felicya wdowa po etat. pisarzu przy szpitalu kraj. św. Łazarza, przez p. Zolla. o przyznanie jej pensyi wdowiej.
48. Komitet parafialny gr. kat. w Dyniskach, przez p. Polanowskiego, o zapomogę na wewnętrzne urządzenie cerkwi w Nowosiółkach kardynalskich.
49. Żytkiewicz Jan były urzędnik powiatowy obecnie nauczyciel ludowy w Lachowcach, przez p. Borkowskiego, o udzielenie emerytury.
50. Konopka Ksawery, przez p, Majera, o subwencyę w kwocie 1.000 zł. dla Towarzystwa opieki nad Weteranami wojsk polskich z r. 1830—31.
51. Gettlich Antoni dyrektor szkoły wydziałowej żeńskiej w Krakowie, przez p. Zolla, o podwyższenie dodatku służbowego.
52. Sikorski Marceli opiekun sierót po Karolu Kessler, przez p. Kopycińskiego, o zapomogę dla tychże sierót.
53. Towarzystwo bratniej pomocy szkoły agronomicznej we Wiedniu, przez p. Czartoryskiego, o zapomogę.
54. Stasiak Ludwik artysta malarz z Krakowa, przez p. Hoszarda, o subwencyę na uzupełnienie swych studyów.
55. Łubaczewska Helena, przez p. Pietruskiego, o subwencyę na kształcenie się w śpiewie.
56. Tymaczkowska Zofia, przez p. Pietruskiego, o zapomogę.
57. Wydział powiatowy Buczacz, przez p. Wł. Wolańskiego, o przeniesienie Rady szkolnej okręgowej z Czortkowa do Buczacza.
58. Ten sam, o zmianę ustawy szkolnej z 2. Lutego 1885.
59. Ten sam o zarządzenie, aby wybory do Sejmu z kuryi większych posiadłości odbywały się w Czortkowie a nie w Zaleszczykach.
60. Ten sam, o zmianę §. 98 ustawy gminnej.
61 Ten sam o podwyższenie taks za podwody wojskowe.
62. Ten sam o przymusową asekuracyę budynków włościańskich i miejskich.
63. Ten sam w sprawie sadzenia drzewek przy drogach.
64. Serafina Szafrowska nauczycielka przez p. Henryka Janko o zapomogę.
65. Maresch Leontyna przez p. H. Janko o zapomogę.
66. Leon Dąbrowski dyr. szkoły wydziałowej w Samborze przez p. Bereźnickiego o wliczenie lat służby spędzonej przy szkole realnej we Lwowie.
67. Artur G. i Helena Bienkowscy, przez p. Smolkę o zapomogę w kwocie 240 zł. na opłacenie taksy szkolnej swego syna.
68. Grono nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych w Wieliczce przez p. Romanowicza o podwyższenie płac.
69. Michalina Zdanowiczówna uczennica szkoły dla przemysłu artystycznego we Lwowie, przez p. Romanowicza o subwencyę na kształcenie się w rysunkach.
70. Wawrzyniec Wilczkiewicz nauczyciel z Żabna, przez p. J. Męcińskiego, o przeniesienie w stan spoczynku.
71. Gmina miasta Bochni przez p. Hoszarda o odpisanie kwoty 25.498 zł. 8 ct. i uwolnienie od płacenia rocznej kwoty 2.124 zł. 84 ct. funduszowi szkolnemu okręgowemu.
72. Wydział Rady powiatowej w Bóbrce przez p. Seweryna Henzla o interpretacyę §. 1. ustawy krajowej o dojazdach kolejowych.

Z drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

3. posiedzenia, IV. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 13. Grudnia 1886.

Początek o godzinie 11. minut 30.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze: Stanisław hr. Badeni, Adam Jędrzejowicz.

Obecnych posłów 114.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik J. E. Filip Zaleski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, że protokół z 2. posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie wniesiono zarzutów.

Sekretarz p. hr. St. Badeni odczytuje prośbę p. J. E. Kazimierza Grocholskiego o urlop czterotygodniowy, który Izba udziela.

Następnie odczytuje sekretarz p. hr. St. Badeni pismo p. Michała Lenartowicza wystosowane do Marszałka krajowego, w którem p. Lenartowicz usprawiedliwia względami zdrowia niemożność brania udziału w obradach tegorocznej sesyi sejmowej.

Marszałek uwiadamia Izbę o ukonstytuowaniu się komisyi budżetowej i szkolnej.

Komisya budżetowa obrała przewodniczącym p. Smarzewskiego, zastępcą przewodniczącego p. hr. Artura Potockiego, sekretarzami pp. hr. Scipiona i St. Jędrzejowicza.

Komisya szkolna obrała przewodniczącym p. Dr, Majera, zastępcą p. Czerkawskiego, sekretarzami pp. Łozińskiego i St. Tarnowskiego (starszego).

Marszałek wzywa nieukonstytuowane dotąd komisye, ażeby się jak najspieszniej ukonstytuowały.

Przemawia p. Zoll i wnosi wzmocnienie komisyi prawniczej o dwóch członków oraz zawieszenie posiedzenia na 10 minut celem porozumienia się co do wyboru.

Izba w głosowaniu uchwala wniosek p. Zolla bez rozprawy.

Marszałek zawiesza posiedzenie na 10 minut.

Po przerwie Marszałek otwiera posiedzenie na nowo.

P. Zoll wnosi przystąpienie natychmiast do wyboru dwóch członków do komisyi prawniczej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Marszałek wzywa Izbę do wyboru i powołuje na skrutatorów pp. Romanowicza, Mieroszowskiego, Łozińskiego, B. Rozwadowskiego i Romańczuka.

Po oddaniu kartek zarządza Marszałek odczytanie spisu petycyj.

Sekretarz p. St. hr. Badeni czyta spis petycyj wniesionych po dzień 13. Grudnia b. r. od Nr. 73. do Nr. 112. włącznie, które przydzielono następującym komisyom:

Komisyi budżetowej L. 73, 77, 79. 87 do 92 włącznie, 96 do 99 włącznie, 101, do 104 włącznie, 108 do 111 włącznie.

Przy odczytywaniu petycyi Nr. 109 przemawia p. Zamoyski i takową popiera. Następnie przydzielono komisyi szkolnej petycye do L. 74, 75, 76, 82, 93, 94, 100, 105, 106, 107 i 112.

Komisyi petycyjnej L. 78, 95.

Komisyi gospodarstwa krajowego L. 80.

Komisyi administracyjnej L. 81. 83.

Komisyi prawniczej L. 84.

Komisyi gminnej L. 85, 86.

Marszałek uwiadamia Izbę o złożeniu do laski Marszałkowskiej dwóch wniosków.

Sekretarz p. St. hr. Badeni czyta wniosek pierwszy:

Zważywszy, że jest koniecznem, ażeby młodzież nasza zupełnie władała językiem niemieckim tak w słowie jak w piśmie — poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z krajową Radą szkolną postarał się o przestrzeganie w sposób skuteczniejszy celowi, aniżeli obecnie, przeprowadzenia na podstawie ustaw i przepisów obowiązujących powyższej zasady w szkołach średnich, i aby na najbliższej sesyi sejmowej o rezultacie swych starań w tym kierunku zdał sprawę.

Wnioskodawca ***A. Sapieha,***

Zamoyski, Brykczyński, Augustynowicz, Smarzewski, Jan Szeptycki, W. Sapieha, R. Łubieński, Abrahamowicz, Małecki, Rybicki, Wolański Mikołaj, Gorayski, Gnoiński, Pilat, S. Badeni, Piotr Gross, Stanisław Stadnicki, Romanowicz, E. Sanguszko, K. Scipio, Chamiec, Seweryn Henzel, Ryszard Zawadzki, Czaykowski.

Wnioskodawca p. A. ks. Sapieha wnosi odesłanie powyższego wniosku do komisyi szkolnej.

Po objaśnieniu Marszałka i p. St. Badeniego pod względem formalnym p. A. ks. Sapieha cofa wniosek odesłania natychmiat wniosku swego do komisyi szkolnej.

Marszałek oświadcza, że wniosek powyżej odczytany jako dostatecznie poparty traktowanym będzie podług przepisów regulaminu.

Sekretarz p. St. Jędrzejowicz czyta:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

U s t a w ę

z dnia . . . . obowiązującą w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskiem *o zarządzie gminnych kas pożyczkowych.*

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem postanawiam co następuje:

§. I.

Kasy pożyczkowe gminne, które skutkiem wadliwej lub nierzetelnej administracyi utraciły jedną dziesiątą część swoich funduszów albo też tak są zarządzane, iż nie można spodziewać się od nich statutem wskazanej pożytecznej działalności dla ogółu członków gminy, mogą być na wniosek Wydziału powiatowego a za uchwałą Rady powiatowej przejęte w zarząd Wydziału powiatowego z pozostawieniem im atoli charakteru samoistnych kas pożyczkowych gminnych.

Od uchwały Rady powiatowej przysługuje odnośnej Radzie gminnej rekurs do Wydziału krajowego w nieprzekraczalnym terminie dni czternastu.

§. II.

Wydział powiatowy może każdego czasu bądź z własnej inicyatywy, bądź też na żądanie Rady gminnej, oddać zarząd kasy pożyczkowej gminie, jeżeli nabędzie przekonania, iż nie ma powodów obawiać się dalszej nieprawidłowej administracyi tej kasy.

§. III.

Wydział powiatowy sprawuje zarząd kasy pożyczkowej gminnej według instrukcyi przez Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem ułożyć się mającej.

§. IV.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Lwów dnia 10. Grudnia 1886.

Wnioskodawca **Władysław Koziebrodzki**

J. Czartoryski, Stan. Stadnicki, Tadeusz Langie, Ryszard Zawadzki, Wasilewski, Henzel, W. Dzieduszycki, K. Łubieński, Onyszkiewicz, Tadeusz Dzieduszycki, M. Mazaraki, Rey, Romanowicz, Lasocki, Polanowski, Dr. Weigel.

Marszałek oświadcza że wniosek powyżej odczytany jako dostatecznie poparty traktowanym będzie podług przepisów regulaminu.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wniosku p. Władysława Koziebrodzkiego w przedmiocie zmiany postanowień §. 26. ordynacyi wyborczej gminnej

Sprawozdawca p. Smolka.

Na wniosek p. St. hr. Badeniego uwalnia Izba sprawozdawcę od czytania sprawozdania, który pod względem formalnym wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi gminnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z petycyi adjunktów krajowych archiwów aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie o podwyższenie płacy.

Sprawozdawca p. Pietruski uwolniony na wniosek p. St. hr. Badeniego od czytania sprawozdania wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony na wniosek p. St. hr. Badeniego od czytania sprawozdania wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi górniczej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

P. Romanowicz ogłasza wynik wyboru dwóch członków do komisyi prawniczej.

Głosujących 88.

Wybrani pp. Rybicki i Weigel.

Marszałek uwiadamia Izbę o ukonstytnowaniu się komisyi petycyjnej, która obrała przewodniczącym p. hr. Golejewskiego, zastępcą Lenartowicza, sekretarzami pp. Siemiginowskiego i Strassera.

Po wyczerpaniu porządku dziennego zamyka Marszałek posiedzenie i uprasza pp. przewodniczących komisyj, ażeby wpływać zechcieli na dostarczenie przedmiotów do obrad w pełnej Izbie.

Następne posiedzenie naznacza Marszałek na dzień 15. Grudnia b. r. i oznajmia Izbie, iż porządek dzienny tego posiedzenia pp. posłom rozesłanym zostanie.

Koniec posiedzenia o godzinie 12. minut 5.

Marszałek krajowy:
Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze:
Stanisław hr. Badeni.
A. Jędrzejowicz.

Protokół

4. posiedzenia, IV. sesyi V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 15. Grudnia 1886.

Początek o godzinie 11. minut 20.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze: Stanisław hr. Badeni A. Jędrzejowicz, Władysław ks. Sapieha.

Obecnych posłów 133.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik JE. Filip Zaleski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, że protokół z 4. posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie wniesiono zarzutów.

Marszałek oznajmia Izbie, że ks. biskup Stupnicki usprawiedliwia czynnościami dyecezyalnemi niemożność brania udziału w obradach tegorocznej sesyi sejmowej,

Marszałek uwiadamia Izbę o ukonstytuowaniu się komisyi lustracyjnej i prawniczej.

Komisya lustracyjna obrała przewodniczącym najprz. ks. arcybiskupa Issakowicza, zastępcą p. Mochnackiego. sekretarzem p. hr. Lasockiego.

Komisya prawnicza zaś obrała przewodniczącym p. Zawadzkiego, zastępcą p. Zolla, sekretarzem p. Siengalewicza.

Sekretarz p. hr. St. Badeni odczytuje pismo J. E. p. Namiestnika z dnia 13. Grudnia b. r. składające do laski marszałkowskiej jako przedłożenie rządowe projekt do ustawy o zewnętrznych odznakach organów straży, do ochrony kultury krajowej ustanowionej i zaprzysiężonej.

Marszałek oświadcza, że przedłożenie to zamieści na jednem z najbliższych posiedzeń Sejmu.

Sekretarz p. St. Badeni odczytuje spis petycyi wniesionych po dzień 15. Grudnia b. r. od Nr. 113 do Nr. 183 włącznie, które przydzielone następującym komisyom:

komisyi administracyjnej L. 113, 118, 145.

Komisyi budżetowej L. 114, 120, 121, 122, 126, 129, 130, 132, 133, 134, 135, 136, 138, 139, 141, 142, 148, 151, 152, 153, 154. 156, 158, 166, 168. 170, 171, 172, 175, 176.

Komisyi szkolnej L. 115, 116, 117, 123, 124, 125, 127, 128, 140, 146, 149, 150, 155, 157, 159 do 164 włącznie, 167, 169, 173, 177 do 181 włącznie i 183.

Komisyi gminnej L. 119, 131, 137.

Komisyi drogowej L. 143, 182.

Komisyi gospodarstwa krajowego L. 144, 182.

Komisyi petycyjnej L. 147, 165.

Komisyi prawniczej L. 174.

Przy odczytywaniu petycyi do L. 174 przemawia p. hr Jan Stadnicki i zgadzając się z wnioskiem przydzielenia takowej komisyi prawniczej, popiera i zaleca jej uwzględnienie.

Przemawia p. Czerkawski i wnosi przeniesienie petycyi do L. 133 z komisyi administracyjnej do komisyi budżetowej.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem p. Czerkawskiego bez rozprawy.

Sekretarz p. A. Jędrzejowicz czyta następujący dostatecznie poparty wniosek:

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą nowellę do ustawy szkolnej z dnia 25. Czerwca 1873 o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych.

U s t a w a

z dnia . . . . zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 25. Czerwca 1873. r. dz. u. kr. Nr. 255 o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje.

Art. I.

Artykuły 21, 22, 31, 37 ustawy z dnia 25. Czerwca 1873. dz. u. kr. Nr. 255 o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych znosi się w dotychczasowem ich brzmieniu i mają one opiewać, jak następuje:

§. 21.

Kraj dzieli się na tyle okręgów szkolnych, ile jest powiatów politycznych, a granice tychże są oraz granicami okręgów.

Siedziba politycznej władzy powiatowej jest siedzibą Rady szkolnej okręgowej. Miasta rządzące się osobnym statutem, stanowią osobny okręg szkolny.

§. 22.

W skład Rady szkolnej okręgowej wchodzą:

a) Naczelnik politycznej władzy powiatowej jako przewodniczący;

b) Jeden duchowny z każdego wyznania i obrządku liczącego więcej jak tysiąc dusz w okręgu mianowanie duchownego członka Rady szkolnej okręg. należy do wyższej władzy kościelnej, reprezentanta religii izraelickiej wybierają zwierzchności izraelickich gmin w okręgu;

c) Dwaj reprezentanci zawodu nauczycielskiego, z których jednego wybierze konferencya okręgowa nauczycielska ze swego grona, drugim zaś jest dyrektor seminaryum nauczycielskiego, a gdzie taki zakład nie istnieje, dyrektor jednej ze szkół średnich w okręgu szkolnym znajdujących się, a w braku takiej szkoły, nauczyciel kierujący jednej ze szkół ludowych w okręgu, przez Radę szkolną kraj. wyznaczony.

d) Dwaj Delegaci Rady powiatowej;

e) Inspektor szkolny okręgowy.

Zastępcę przewodniczącego wybiera Rada szkolna okręgowa ze swego grona bezwzględną większością głosów.

§. 31.

Minister wyznań i oświecenia zamianuje na wniosek Rady szkolnej krajowej potrzebie odpowiadającą liczbę okręgowych inspektorów szkolnych.

Jeżeli jednemu inspektorowi szkolnemu okręgowemu poruczone będą szkoły w dwu okręgach, oznaczy Rada szkolna krajowa siedzibę inspektora.

Dla każdego okręgu, liczącego co najmniej sześćdziesiąt szkół, ustanowiony być winien osobny inspektor. Naukę religii pod względem dogmatycznym nadzoruje władza duchowna.

§. 37.

W imieniu Rady szkolnej okręgowej załatwiać będzie bieżące czynności Wydział wykonawczy, do którego należą:

a) Przewodniczący Rady szkolnej okręgowej lub jego zastępca;

b) Inspektor szkolny okręgowy;

c) Członek Rady szkolnej okręgowej w miejscu siedziby tejże Rady zamieszkały, a do tej funkcyi przez Radę szkolną okręg. przeznaczony.

W razie jeżeli siedziba inspektora szkolnego okręgowego jest w innym okręgu (§. 32), wchodzi w skład Wydziału wykonawczego drugi członek Rady szkolnej okręgowej w miejscu zamieszkały.

Nieobecność któregobądź z członków Wydziału wykonawczego wymienionych pod b) i c), o ile nie była spowodowaną winą przewodniczącego, nie wstrzymuje czynności tegoż Wydziału.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

Wnioskodawca Stanisław Badeni.

Gorayski, Adam Sapieha, Dembowski, Męciński, Koziebrodzki, Gnoiński, Langie, Romer, Stanisław Stadnicki, Romanowicz, Jędrzejowicz Adam, Brykczyński, Gniewosz, Pilat.

Marszałek oświadcza, że wniosek powyższy traktowany będzie regulaminowo.

Sekretarz p. hr Stanisław Badeni czyta następującą interpelacyę do JE. p. Namiestnika jako komisarza rządowego:

Interpalacya

do JE. pana Namiestnika jako komisarza rządowego.

Uchwałą z dnia 31. Grudnia 1885 wezwał Wysoki Sejm c. k. Rząd „o wydanie stosownych poleceń c. k. Władzom skarbowym, aby przy wymiarze należytości od interesów prawnych, dokumentów i czynności urzędowych, jakoteż przy wymiarze należytości ekwiwalentowych, uwzględniane były z urzędu także te wszystkie przepisy, które wpływają na obniżenie wymiaru należytości, a względnie na uwolnienie od należytości ekwiwalentowej, tudzież aby przed prawomocnością wymiaru nie ściągano należytości w drodze egzekucyi, w końcu, aby urząd wymiaru należytości bezpośrednio był odpowiedzialnym za wymiar tak za wysoko, jak i za nisko obliczony.

Gdy Wydział krajowy w ciągu roku bieżącego poruszył tę sprawę w c. k. Prezydyum Namiestnictwa, toż Prezydyum oznajmiło, że decyzya c. k. Ministerstwa skarbu, któremu powyższa uchwała przedłożoną została, jeszcze nie nadeszła, że jednak c. k. krajowa Dyrekcya skarbu wydała pod dniem 5. Marca 1886 do l. 177[pr. rozporządzenie do wszystkich c. k. Urzędów podatkowych, c. k. powiatowych Dyrekcyj skarbu i c. k. Urzędu wymiaru należytości we Lwowie, zalecające tym władzom jaknajściślejsze przestrzeganie obowiązujących przepisów w postępowaniu przy wymiarze należytości prawnych.

Zważywszy, że w przytoczonem powyżej rozporządzeniu c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu pominiętą została sprawa wymiaru należytości ekwiwalentowej, objęta powyższą uchwałą Sejmu,

zważywszy, że w ciągu roku bieżącego wielokrotnie się zdarzało, że władze skarbowe wezwały do płacenia należytości ekwiwalentowej takie stowarzyszenia i korporacye, które w moc ustawy są wolne od tej opłaty, podpisani pozwalają sobie wystósować do JE. pana Namiestnika jako komisarza rządowego zapytanie:

1) Z jakich powodów c. k. krajowa Dyrekcya Skarbu pominęła w swojem rozporządzeniu z 5. Marca 1886. sprawę wymiaru należytości ekwiwalentowych,

2) czy c. k. Rząd zamyśla w najbliższej przyszłości polecić c. k. urzędom podatkowym i c. k. urzędowi wymiaru należytości, aby nie wdrażały wymiaru należytości ekwiwalentowej względem tych stowarzyszeń i korporacyj, które w moc obowiązujących ustaw od obowiązku płacenia tej należytości są uwolnione.

We Lwowie dnia 15. Grudnia 1886. Bernard Goldman.

Ks. Kopyciński, Waygart, Hausner. Simon. Czerkawski, Henryk Janko, Mroczkowski, Gross, Merunowicz, Skałkowski, Romanowicz, Pławicki, J. Kapri, Fruchtman, Rosner.

Marszałek oświadcza, że interpelacya ta udzieloną zostanie JE. p. komisarzowi rządowemu.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Adama Sapiehy w przedmiocie nauki języka niemieckiego w szkołach średnich.

P. ks. Adam Sapieha prostuje omyłkę druku — mianowicie w 3. wierszu opuścić należy po wyrazie „skuteczniejszy" wyraz „celowi" — następnie uzasadnia swój wniosek i pod względem formalnym wnosi odesłanie takowego do komisyi szkolnej.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem ks. A. Sapiehy bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych.

Sprawozdawca poseł Wereszczyński wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi bankowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie potrzeb kwaterunkowych c. k. żandarmeryi we Lwowie

Sprawozdawca p Bereźnicki wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z petycyi gmin Podhorce, Zahorce, Huta Werchobuzka, Opaki, Hucisko Oleskie, Pobocz, Sassów, Majdan Pieniaki i Hołubica względem przeniesienia siedziby c. k. Sądu powiatowego z Oleska do Podhorzec, tudzież gmin Kołtowa, Oleska, Jasionowa i okolicznych w tej sprawie podanych.

Sprawozdawca p. Bereźnicki wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi prawniczej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego z petycyj wniesionych z prośbą o zezwolenie na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich w stopie przewyższającej 50%.

Sprawozdawca p. Smolka czyta sprawozdanie powyższe z następującym wnioskiem Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Następującym gminom zezwala się pobierać w roku 1886. wymienione dodatki do podatków bezpośrednich w celu pokrycia potrzeb gminnych:

I. w powiecie Bialskim:

1) gminie Bór wilkowicki 68% sześćdziesiąt ośm od sta;

2) gminie Kańczuga 65% sześćdziesiąt pięć od sta;

3) gminie Kruki 68% sześćdziesiąt ośm od sta;

4) gminie Starawieś dolna 61% sześćdziesiąt jeden od sta;

II w powiecie Lwowskim:

5) gminie Zagródki 137% sto trzydzieści siedm od sta;

III. w powiecie Rawskim:

6) gminie Lubycza miasteczko 82½% ośmdziesiąt dwa i pół od sta; i

7) gminie Olszanka 61% sześćdziesią jeden od sta.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego z petycyi reprezentacyi miasta powiatowego Podhajce w sprawie zezwolenia na pobór 80% dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina, tudzież opłaty po 1 zł. 20 ct. od 100 kilogramów nafty.

Sprawozdawca p. Smolka czyta sprawozdanie powyższe z następującym wnioskiem Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy powziąć uchwałę następującej treści:

Gminie miasteczka powiatowego Podhajce zezwala się w latach 1888. włącznie do 1892. pobierać 80% dodatek gminny do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następnie odczytuje sprawozdawca następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . . zezwalająca gminie miasteczka Podhajce pobierać w latach 1887, 1888, 1889, 1890 i 1891. opłatę 1 zł. w. a. od 100 kilogramów nafty do gminy wprowadzanej i w niej zużywanej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam jak następuje:

Art. I.

Gminie miasteczka Podhajce w powiecie Podhajeckim zezwala się pobierać w latach 1887, 1888, 1889, 1890. i 1891. po jednym złotym wal. austr. od stu kilogramów nafty w obręb tej gminy wprowadzanych i w niej zużywanych.

Art. II.

Do uiszczania tej opłaty obowiązany jest każdy, kto naftę wprowadza w obręb gminy, bądź to na własny użytek, bądź w celach przetwarzania lub dalszego rozprzedawania jej w obrębie gminy.

Art. III.

Opłata ta cięży jedynie na konsumcyi miejscowej, nie może przeto obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta pojedyncze ustępy, tytuł i wstęp, które Izba uchwala.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba wszystkie ustępy projektu ustawy, oraz tytuł, i wstęp w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiołka „Chatki“ ze związku gminy „Jastrzębków“ a przyłączenia go do gminy „Sroki ad Szczerzec“ w powiecie Lwowskim.

Sprawozdawca p. Pilat czyta sprawozdanie komisyi administracyjnej w powyższym przedmiocie z następującym projektem ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem co do wyłączenia przysiółka „Chatki“ ze związku gminy „Jastrzębków“, a przyłączenia go do gminy „Sroki ad Szczerzec“ w powiecie lwowskim.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam:

Art. I.

Przysiołek „Chatki“ w powiecie lwowskim, zostaje wyłączonym ze związku gminy Jastrzębków, a wcielonym do gminy „Sroki ad Szczerzec“.

Art. II.

Granicę między gminami „Jastrzębkowem“ a „Srokami ad Szczerzec“ ma odtąd stanowić linia między parcelami gruntowemi 1.103, 1.101, 1.063, 1.201, 1.202, 1.247/₁ 1.204 i 1.138|₂ z jednej, a parcelami 766|₂, 1.062, 1.061, 1.072, 1.076, 1.077, 1.247/₂, 1.081 i 1.141 tak, że grunta położone ku wschodowi od tej linii należeć mają do „Srok ad Szczerzec“, grunta zaś leżące ku zachodowi od niej pozostają przy gminie „Jastrzębkowie“.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta pojedyncze ustępy, tytuł i wstęp, które izba uchwala.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba wszystkie ustępy projektu ustawy, oraz tytuł i wstęp w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi administracyjnej z petycyi Rady gminnej Mikołajowic i Sierakowic, powiatu Tarnowskiego o zarządzenie, ażeby pojedynczy członkowie gminni podatki od gruntów, położonych w gminach Łętowice i Łukanowice powiatu Brzeskiego uiszczać mogli w Mikołajowcach.

Sprawozdawca p. Chamiec odczytuje sprawozdanie powyższe z następującym wnioskiem komisyi administracyjnej:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyą Rady gminnej Mikołajowice i Sierakowice o zarządzeniu, ażeby pojedynczy członkowie gminni podatki od gruntów, położonych w gminach Łętowice i Łukanowice powiatu Brzeskiego, uiszczać mogli w Mikołajowicach, przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi administracyjnej z petycyi Wydziału powiatowego w Buczaczu w sprawie podwyższenia taks za podwody.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz odczytuje sprawozdanie powyższe z następjącym wnioskiem komisyi administracyjnej:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Wydziału powiatowego w Buczaczu odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem ponownego udania się do c. k. Rządu o zmianę taryfy podwodowej na podstawie słusznego i stosunkom kraju odpowiedniego wynagrodzenia i zdania sprawy na najbliższej sesyi.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi administracyjnej z petycyi osad Pawłów i Krzywe w powiecie Jarosławskim o wyłączenie ze związku gminy Maydan i utworzenie z nich samoistnej gminy.

Sprawozdawca p. Max odczytuje sprawozdanie powyższe z następującym wnioskiem komisyi administracyjnej:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę osad Pawłowa i Krzywego o wydzielenie ze związku gminy Maydanu i utworzenie z tych osad samoistnej gminy, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia z odpowiednim wnioskiem na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sekretarz p. St. hr. Badeni czyta następujący dostatecznie poparty wniosek:

W n i o s e k

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wyraża życzenie, aby sesye Sejmowe corocznie tak były zwoływane, by Sejm bez kolizyi z innemi ciałami ustawodawczemi mógł obradować przez czas dłuższy niż dotąd, — a wystarczający do spełnienia zadań, Sejmowi poruczonych.

Wnioskodawca:

Tadeusz Romanowicz

Ks. Dr. Kopyciński, Henryk Janko, Mroczkowski, Smarzewski, Skałkowski, Struszkiewicz, Goldmann. Płaziński, Feliks Pławicki, Gorayski, Jaworski, Merunowicz, Chamiec, Biliński, Gross, Langie, Czerkawski, Rosner, W. Sapieha, Kapri, Leniński, Pilat, Weigel, Chrzanowski, Hoszard, A. Sapieha, Czartoryski Łubieński, Bereźnicki. Waygart, W. Koziebrodzki. Z. Dembowski. Gnoiński, Majer, Zawadzki, Mandyczewski, Brykczyński, St. Badeni, J. Gnoiński, Wierzbicki, Siemigimowski, Sanguszko, Tyszkowski, Abrahamowicz, Madeyski, Gniewosz, Małecki, Siczyński, T. Dzieduszycki, W. Dzieduszycki, Mazaraki, Męciński, Rey, Hausner, Fruchtman, Kochanowski, Simon, Wereszczyński, Czajkowski, Lasocki. Rybicki, Henzel, Korytowski, St. Stadnicki, Augustynowicz, Ochrymowicz, Romańczuk, Onyszkiewicz, Kaszewko, Kaczała, Antoniewicz, Szeptycki, Słonecki, Zoll.

Marszałek oświadcza iż wniosek ten traktowany będzie podług przepisów regulaminu.

Marszałek uwiadamia Izbę, że komisya bankowa ukonstytuowała się obierając przewodniczącym p. Smarzewskiego, zastępcą p. hr. Kazimierza Badeniego, sekretarzem p. Gorayskiego.

Po wyczerpaniu porządku dziennego Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 17. Grudnia b. r. godz. 11. przed południem.

Porządek dzienny zostanie pp. posłom rozesłanym.

Koniec posiedzenia o godz. 12. min. 40 po południu.

Marszałek krajowy:
Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze:
Stanisław hr. Badeni.
A. Jędrzejowicz.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 15. Grudnia 1886.

113. Wydział Rady powiatowej w Sanoku pp. Słoneckiego, o zmianę §. 38 ustawy o ochronie własności polnej.
114. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego pp. Goldmanna, o subwencyę na wydawnictwo czasopisma „Szkoła“.
115. Ten sam — pp. Majera, o zmianę ustawy szkolnej z dnia 2. Maja 1873. tyt. I i III.
116. Ten sam — pp. St. Badeniego, o zmianę ustawy szkolnej z 2. Maja 1873. tyt. II.
117. Ten sam — pp. Małeckiego, o zmianę ustawy szkolnej z dnia 2. Maja 1873. tyt. IV.
118. Wydział powiatowy w Grybowie pp. Romera, o zmianę §. 38. ustawy o ochronie własności polnej.
119. Wydział powiatowy we Lwowie pp. Abrahamowicza, o zmianę §. 96. ustawy gminnej.
120. Petronela Dydyk wdowa po nauczycielu, pp. Abrahamowicza, o zapomogę.
121. Lubina Krasicka wdowa po nauczylu, pp. Szeptyckiego, o zapomogę.
122. Winnicki Stanisław nauczyciel szkoły ludowej w Przemyślanach , pp. Romana Potockiego, o zaliczkę na płacę lub o zapomogę.
123. Antoni Senica nauczyciel w Żydatyczach, pp. Merunowicza, o podwyższenie płacy.
124. Rada szkolna miejscowa w Pustomytach, pp. Abrahamowicza, o podwyższenie płac dla tamtejszych nauczycieli.
125. Rada szkolna miejscowa w Woli Justowskiej, pp. Zolla, o podwyższenie płacy dla tamtejszych nauczycieli.
126. Rada szkolna miejscowa w Przegini, pp. Mieroszowskiego, z prośbą Jacka Musiała nauczyciela, o zapomogę.
127. Rada szkolna miejscowa w Zimnowodzie, pp. Merunowicza, o podwyższenie płacy dla tamtejszych nauczycieli.
128. Michał Zacharyasz, dyrektor szkoły ludowej w Jaśle, pp. ks. Kopycińskiego, o trzeci dodatek pięcioletni.
129. Komitet ratunkowy dla pogorzelców Ulanowa, pp. St. Jędrzejowicza, o zapomogę 3.000 zł. i pożyczkę bezprocentową w kwocie 50.000 zł.
130. Komitet Towarzystwa rolniczego krakowskiego, pp. Struszkiewicza o subwencyę na wydawnictwo Tygodnika rolniczego krakowskiego.
131. Wydział powiatowy w Mielcu, pp. Reya, w sprawie przymusowej asekuracyi budynków od ognia.
132. Ruska bursa w Brzeżanach, pp. Romana Potockiego, o zapomogę.
133. Szaszkiewiczowa Julia, pp. Merunowicza, o zapomogę.
134. Ksiądz Emil Sieniewicz pp. Langiego, o zapomogę w kwocie 300 zł.
135. Eleonora Rondewald wdowa po konduktorze dróg krajowych, pp. Romana Potockiego, o zaopatrzenie dla niej i małoletnich dzieci.
136. Karolina Filipecka sierota po konduktorze dróg krajowych, pp. Stan. Jędrzejowicza, o zapomogę.

137. Zwierzchność gminy Mielec, pp. Reya, o przedłużenie prawa poboru opłat od napojów spirytusowych.
138. Gmina Harklowa, pp. Pławickiego, o zapomogę na wykończenie budynku szkolnego.
139. Zwierzchność gminy Krowodrzy, pp. Mieroszowskiego, o zasiłek na budowę szkoły.
140. Wydział powiatowy w Nowym-Targu, pp. Romera, o przeniesienie siedziby Rady szkolnej okręgowej z Myślenic do Nowego-Targu.
141. Ludwika Leśniowska, pp. Stan. Tarnowskiego, o zapomogę.
142. Komitet parafialny w Hołynie, pp. Mazarakiego, o zapomogę na budowę cerkwi.
143. Wydział powiatowy w Kałuszu, pp. Mazarakiego, o subwencyę na budowę drogi z Kałusza do Kopanki.
144. Adam Tabaczyński, pp. Struszkiewicza o zwrot części kosztów regulacyi brzegów Dunajca pod Wróblowicami.
145. Gmina Medenice i wiele innych, pp. Stan. Tarnowskiego (jun.) o kreowanie apteki w Medenicach.
146. Reprezentacye gmin: Balińce, Buczaczki i Trofanowce, pp. Kuczkowskiego w przedmiocie wymierzania płac dla nauczycieli ludowych.
147. Iwan Popiwczuk były wójt w Żabiu, pp. Zolla, o uwolnienie go od obowiązku zapłacenia kosztów komisyjnych w kwocie 205 zł. 98 ct. przez Wydział krajowy nań nałożonych.
148. Rozalia Piotrowska wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego, pp. Polanowskiego, o zapomogę.
149. Grono nauczycieli szkoły ludowej w Kowaczycach, pp. Kopycińskiego, o podwyższenie płacy.
150. Rada szkolna miejscowa w Łężynach, pp. Kopycińskiego, o uznanie tamtejszej szkoły za etatową.
151. Franciszek Maciejowski starszy nauczyciel przy szkole w Dąbrowie, pp. Kopycińskiego, o zaliczkę na płacę.
152. Stefan Kawczyński nauczyciel w Kadobnej, pp. Kopycińskiego, o zapomogę.
153. Rektorat szkoły politechnicznej we Lwowie, pp. Smolkę, o subwencyę na naukowe exkurzye dla słuchaczów tejże szkoły.
154. Towarzystwo Ochronek Chrześciańskich we Lwowie, pp. Romanowicza, o subwencyę na r. 1887.
155. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego, pp. Romanowicza, o dodatek dla nauczycieli kierujących szkołami 2-klasowemi.
156. Karolina Laskowska wdowa po dyetaryuszu szpitala krakowskiego, pp. Romanowicza o zapomogę.
157. Józef Piórkiewicz starszy nauczyciel przy szkole im. św. Maryi Magdaleny we Lwowie, pp. Romanowicza, o wliczenie $2^1/_2$ lat służby przedetatowej do czasu wpływającego na wymiar emerytury.
158. Wydział „Przytuliska“ na uniwersytecie wiedeńskim, pp. Kopycińskiego, o subwencyę.
159. Rada szkolna miejscowa w Kozielnikach, pp. Merunowicza, o podwyższenie płacy tamtejszemu nauczycielowi.
160. Rada szkolna miejscowa w Sołonce wielkiej, pp. Merunowicza jak wyżej.
161. Rada szkolna miejscowa w Podborcach, pp. Merunowicza, jak wyżej.
162. Rada szkolna miejscowa w Żubrzy, pp. Merunowicza, jak wyżej.
163. Nauczyciele szkół ludowych męskich w Kołomyi, pp. Kuczkowskiego, o podwyższenie płacy.
164. Rada szkolna miejscowa w Brzeziu, pp. Mieroszowskiego, o podwyższenie płacy tamtejszemu nauczycielowi.
165. Gmina Falkenberg, pp. Tyszkiewicza, o odpisanie zaległych należytości ciążących na gminie.
166. Kubik Gustaw nauczyciel w Kozielnikach, pp. Merunowicza, o zapomogę.
167. Grzegorz Kulczycki kierewnik szkoły etatowej w Kołomyi, pp. Kuczkowskiego, o policzenie lat służby przedetatowej i przyznanie trzeciego dodatku pięcioletniego.

168. Piotr Bociański emeryt. nauczyciel, pp. Mieroszowskiego o zapomogę.
169. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego, pp. Majera w sprawie zwrotu kosztów z powodu przeniesienia nauczycieli.
170. Ten sam — pp. Wierzbickiego, o subwencyę dla szkoły przemysłowej w Jarosławiu.
171. Ten sam — pp. Wierzbickiego, o subwencyę dla szkoły przemysłowej w Nowym Sączu.
172. Ten sam — pp. Wierzbickiego o subwencyę dla szkoły handlowo-przemysłowej w Tarnowie.
173. Ten sam — pp. Czerkawskiego w sprawie bezzwłocznego zastępstwa chorych nauczycieli.
174. Gmina miasta Czchów i 20 innych, pp. J. Stadnickiego, o ustanowienie c. k. Sądu powiatowego w Czchowie.
175. Stanisława Heumann, pp. Zolla, o stypendyum na kształcenie się w spiewie.
176. Eugenia Jaroszyńska wdowa po oficyale lwowskiego szpitala, pp. Zolla, o podwyższenie pensyi wdowiej.
177. Wydział powatowy w Myślenicach, pp. Lasockiego, o zmianę art. 18. ustawy z dnia 2. Lutego 1885.
178. Julia Chomińska wdowa po nauczycielu, pp. Lenińskiego, o zwrot ściągniętych z kwartału pośmiertnego zaległych wkładek na fundusz emerytalny.
179. Rada szkolna miejscowa w Mostach wielkich, pp. Lenińskiego. o przekształcenie tamtejszej szkoły na 3-klasową.
180. Konkurencya szkolna w Wyciążach, pp. St. Tarnowskiego, o podwyższenie płacy tamtejszemu nauczycielowi.
181. Wydział powiatowy w Czortkowie, pp. Gnoińskiego, o utorzenie szkoły średniej w Czort kowie.
182. Wydział powiatowy w Jarosławiu, pp. Koziebrodzkiego, o subwencyę na utrzymanie inżyniera dla robót melioracyjnych w powiecie.
183. Nauczyciele i nauczycielki szkół ludowych miasta Drohobycza, pp. Ochrymowicza, o podwyższenie ich płac dotychczasowych.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

5. posiedzenia, IV. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 17. Grudnia 1886.

Początek o godzinie 12. minut 45.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze: Stanisław hr. Badeni, Adam Jędrzejowicz, Władysław ks. Sapieha

Obecnych posłów 132.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik J. E. Filip Zaleski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, że protokół z 4. posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie wniesiono zarzutów.

Sekretarz p. A. Jędrzejowicz czyta spis petycyj wniesionych po dzień 17. Grudnia b. r. od Nr. 184 do Nr. 252 włącznie, które przydzielone następującym komisyom:

Komisyi budżetowej L. 184, 185, 199, 200, 206, 207, 210, 211, 212, 214, 216, 217, 218, 219, 222, 223, 228, 230, 231, 235, 236, 237 do 243 włącznie, 246 do 249 włącznie.

Komisyi szkolnej L. 186 do 195 włącznie, 201 do 204 włącznie, 208, 209, 221, 224, 232, 233, 234, 238.

Komisyi administracyjnej L. 196, 197, 225, 244.

Komisyi gminnej L. 198, 229, 250, 251.

Komisyi prawniczej L. 205, 220.

Komisyi drogowej L. 213, 215.

Komisyi górniczej L. 226.

Przy odczytywaniu petycyi do L. 227, która miała być przydzieloną komisyi petycyjnej, przemawia p. Żuk-Skarszewski i stawia następujący dostatecznie poparty wniosek:

Wysoka Izba uchwalić raczy:

Petycyę gminy Przyszowa odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu jako komisyi do zbadania i zdania sprawy na najbliższem posiedzeniu poświątecznem. bieżącej sesyi.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem p. Skarszewskiego bez rozprawy.

Następnie przekazano komisyi gospodarstwa krajowego petycye do L. 245 i 252.

Przemawia p. Kozłowski i wnosi, ażeby komisya drogowa z przekazanej jej na posiedzeniu dzisiejszem petycyi do L. 213 — przedłożyła sprawozdanie jeszcze w ciągu bieżącej sesyi sejmowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sekretarz p. Adam Jędrzejowicz czyta następującą interpelacyę do JE. p. Namiestnika jako komisarza rządowego:

Do JE. c. k. Komisarza rządowego!

Dnia 8. Marca 1861 r. zmarł ś. p Hieronim Sadowski, właściciel dóbr Czortków i Wygnanka, a testamentem z dnia 2. Czerwca 1854. r. przeznaczył cały swój majątek na założenie domu ubogich i szpitala w Czortkowie z tem zastrzeżeniem, iż dochody rzeczonych dóbr pobierać mają po jego śmierci naprzód siostra, później siostrzenica jako dożywotniczki.

Od śmierci ostatniej dożywotniczki upłynęło lat siedm (2. Września 1879), z dochodów dóbr fundacyjnych, czyniących rocznie około 15.000 zł. zebrano kilkadziesiąt tysięcy kapitału, pomimo tego fundacya nie wchodzi w życie, a dobra pozostają w administracyi rządowej.

Niżej podpisani zapytują JE. c. k. Komisarza rządowego, co stoi na przeszkodzie wprowadzeniu w życie tej pięknej humanitarnej fundacyi, i kiedy można się spodziewać spełnienia ostatniej woli ś. p. fundatora?

J. Gnoiński.

Borkowski, Popiel, Szeptycki, Max, Rey, Brykczyński, Struszkiewicz, Tyszkowski, Goraysk, Abrahamowicz, Onyszkiewicz, Biliński, Siemiginowski, Pławicki, Wasilewski, Siczyński, Romańczuk.

Marszałek oświadcza, że interpelacya powyższa zakomunikowaną zostanie JE. p. Namiestnikowi, jako komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Adam Jędrzejowicz czyta następujące dostatecznie poparte wnioski:

W n i o s e k.

Zważywszy, że umiejętnie prowadzone gospodarstwo rybne mogłoby się wiele przyczynić do podniesienia dobrobytu kraju;

zważywszy, że brak ludzi gruntownie z rybactwem obeznanych stanowi główną przeszkodę w rozwoju tego gospodarstwa;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

1. Ażeby zaprowadził wykłady nauki rybactwa w krajowych szkołach rolniczych;
2. ażeby ułatwił wykształcenie dwóch nauczycieli gospodarstwa rybnego przez udzielanie kandydatom odpowiednich stypendyów;
3. ażeby stawki w Dublanach stosownie do potrzeb praktycznej hodowli ryb urządzić polecił.

Na te cele otwiera Sejm Wydziałowi krajowemu kredyt na rok 1887. w wysokości 2.000 zł.

Wnioskodawca Tadeusz Langie.

Seweryn Henzel, Lasocki, Jaworski, Zawadzki, Weigel, Łubieński, J. Stadnicki, S. Tarnowski jun., Polanowski, Alfred Potocki, Artur Potocki, K. Scipio, G. Romer, Wernicki, Popiel, J. Czartoryski, Koziebrodzki, T. Dzieduszycki, M. Mazaraki, Rey, Stan. Stadnicki, Wasilewski, Struszkiewicz, Bobrzyński, S. Badeni.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem poleca Wydziałowi krajowemu:

aby celem rychłego wejścia w wykonanie w kraju naszym ustaw państwowych z dnia 7. Czerwca 1883. Dzien. ust. pań. Nr. 92—94 o komasacyi gruntów, dzielenia gruntów wspólnych i o oczyszczeniu lasów z gruntów cudzych — dalsze poczynił kroki w myśl reskryptów c. k. Mi-

nisterstwa rolnictwa z dnia 27. Grudnia 1885. l. 16.277 i z dnia 27. Sierpnia 1886. l. 6.864, i aby potrzebne dla dalszego rozwoju tej sprawy wnioski przedstawił Sejmowi na najbliższej sesyi.

Wnioskodawca Piotr Gross.

Emil Torosiewicz, Gniewosz, Fruchtmann, Czerkawski, Waygart, Pławicki, T. Merunowicz, Klemens Żywicki, Michałowski, Sobiesław Mieroszowski, Augustynowicz, Goldman, Romanowicz Władysław Żuk Skarszewski, Stanisław Klucki, Tom. Rozwadowski, Mroczkowski.

Marszałek oświadcza, że wnioski powyższe traktowane będą podług przepisów regulaminu.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z projektem do ustawy o zewnętrznych odznakach organów straży, do ochrony kultury krajowej ustanowionej i zaprzysiężonej.

P. hr. St. Badeni wnosi przekazanie tego przedmiotu komisyi gminnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Władysława Koziebrodzkiego z projektem ustawy o zarządzie gminnych kas pożyczkowych.

P. hr. W. Koziebrodzki uzasadnia swój wniosek a pod względem formalnym wnosi odesłanie takowego do komisyi prawniczej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje pierwsze czytanie wniosku posła Stanisława Badeniego w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy szkolnej z dnia 25. Czerwca 1873. o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych.

P. hr. St Badeni uzasadnia swój wniosek i wnosi pod względem formalnym odesłanie takowego do komisyi szkolnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje pierwsze czytanie wniosku posła Romanowicza w przedmiocie pory zwoływania sesyj sejmowych i ich dłuższego trwania.

P. Romanowicz uzasadnia swój wniosek i wnosi pod względem formalnym odesłanie takowego do komisyi prawniczej.

Przemawia JE. p. Namiestnik jako komisarz rządowy.

Marszałek poddaje pod głosowanie powyższy wniosek p. Romanowicza, który Izba uchwala.

Z kolei następują:

Sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia koncesyi do pobierania opłat mytniczych — a mianowicie:

I. 1. Radzie powiatowej w Brzozowie, na drogach powiatowych Brzozowsko-Rymanowskiej i Brzozowsko Domaradzkiej,
2. Radzie powiatowej w Dąbrowej, na drogach powiatowych z Otwinowa do Ujścia jezuickiego i z Dąbrowy do Mędrzechowa,
3. Radzie powiatowej w Dolinie, od mostu na rzece Siwce przy drodze dojazdowej w Krechowicach,
4. Radzie powiatowej w Gorlicach, na drogach komunikacyjnych Ropa-Wysowa, Biecz-Golanka i z Libuszy do Rozdziela;

II. 1. Radzie powiatowej w Trembowli, na drodze powiatowej Trembowelsko-Budzanowskiej,
2. Radzie powiatowej w Jarosławiu, od mostu pow. na rzecę Lubaczówce w Monasterzu,
3. Radzie powiatowej w Kolbuszowej, na drodze powiatowej Rzeszowsko-Kolbuszowskiej.
4. Radzie powiatowej w Tarnobrzegu, na drodze powiatowej Majdan-Machów,
5. Radzie powiatowej w Stanisławowie, na drodze powiatowej Podhajecko-Halickiej,

6 Radzie powiatowej w Mościskach, na drodze powiatowej Hodyńsko Samborskiej, od mostu powiatowego na rzece Wiszni w Podgaci i od mostu powiatowego na rzece Wiszni w Słomiance;

III. 1. Obszarowi dworskiemu wspólnie z gminą w Świtarzówce, powiatu Sokalskiego, od mostu na rzece Świtarzówce,

2. Gminie Szczerca, powiatu Lwowskiego, od dwóch mostów na drogach gminnych prowadzących do Piasków i Łanów,

3. Obszarowi dworskiemu w Małnowie, powiatu Mościskiego, od dwóch mostów na rzece Wiszni,

4. Obszarowi dworskiemu w Dołpotwie, powiatu Kałuskiego, od mostu na rzece Siwce,

5. Obszarowi dworskiemu w Wojniłowie, powiatu Kałuskiego, od mostu na rzece Siwce,

6. Obszarowi dworskiemu w Babinie, powiatu Kałuskiego, od przewozu przez rzekę Łomnicę,

7. Obszarowi dworskiemu w Podmichalu, powiatu Kałuskiego, od przewozu przez rzekę Łomnicę,

8. Obszarowi dworskiemu w Maryampolu, powiatu Stanisławowskiego, od przewozu przez rzekę Dniestr.

Sprawozdawca p. W. Badeni czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu koncesy na pobór opłat mytniczych:

1) Radzie powiatowej w Brzozowie na drogach powiatowych Brzozowsko-Rymanowskiej z odnogą do Krościenka i Brzozowsko Domaradzkiej;

2) Radzie powiatowej w Dąbrowej na drogach powiatowych z Otfinowa do Ujścia jezuickiego i z Dąbrowy do Mędrzechowa;

3) Radzie powiatowej w Dolinie od mostu na rzece Siwce przy drodze dojazdowej do dworca kolejowego w Krechowicach;

Podczas odczytywania sprawozdania w przedmiocie udzielenia koncesyi do pobierania myta Radzie powiatowej w Gorlicach przy drogach komunikacyjnych Ropa-Wysowa, Biecz-Golanka i z Libuszy do Rozdziela, p. Jaworski wnosi uwolnienie sprawozdawcy od czytania sprawozdania, oraz przyjęcie en bloc wszystkich projektów uchwał o udzieleniu koncesyi na pobór opłat mytniczych, zamieszczonych na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem p. Jaworskiego.

Sprawozdawca p. Władysław Badeni czyta następujący projekt uchwały:

Uchwała

o udzieleniu koncesyi na pobór opłat mytniczych:

1) Radzie powiatowej w Brzozowie na drogach powiatowych Brzozowsko-Rymanowskiej z odnogą do Krościenka i Brzozowsko-Domaradzkiej;

2) Radzie powiatowej w Dąbrowej na drogach powiatowych z Otfinowa do Ujścia jezuickiego i z Dąbrowy do Mędrzechowa;

3) Radzie powiatowej w Dolinie od mostu na rzece Siwce przy drodze dojazdowej do dworca kolejowego w Krechowicach;

4) Radzie powiatowej w Gorlicach przy drogach komunikacyjnych Ropa-Wysowa, Biecz-Golanka i z Libuszy do Rozdziela.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam jak następuje:

Art. 1.

Radom powiatowym w Brzozowie, Dąbrowy, Dolinie i w Gorlicach nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania opłat mytniczych, pod warunkiem utrzymywania przedmiotów omyconych w dobrym stanie, kosztem właściwych funduszów powiatowych — a mianowicie:

1) Radzie powiatowej w Brzozowie prawo do pobierania myta drogowego i mostowego na drodze powiatowej Brzozowsko-Rymanowskiej z odnogą do Krościenka. Opłatę myta drogowego na dwóch stacyach, a to w Trześniowie i w Haczowie, pobierać należy podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $^1|_2$ (pół) ct.

Opłatę myta mostowego na jednej stacyi w Haczowie, mianowicie od mostu na rzece Wisłoku, pobierać należy podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 1 (jeden) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.

c) od pięciu świń lub cieląt i od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Włościanie gminy Haczowa wolni są od wszelkiej opłaty ustanowionej na stacyi drogowo-mostowej w Haczowie.

2) Radzie powiatowej w Brzozowie prawo do pobierania myta drogowego na drodze powiatowej Brzozowsko-Domaradzkiej.

Pobór myta odbywać się będzie przy dwóch rogatkach, a mianowicie: na przejeździe od Sanoka do Brzozowa, po połączeniu się dróg z Grabownicy i Haczowa, i przy wyjeździe z Brzozowa do Domaradza, a to w ten sposób, że te dwie rogatki mają być co do opłaty myta uważane za jedną rogatkę.

Należytość mytnicza będzie przeto opłacana raz tylko przy wjeździe do Brzozowa, przy wyjeździe zaś nie pobiera się żadnej należytości.

Opłata myta wynosić będzie:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jako też od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju, 2 (dwa) ct.
Wyjątek stanowią bydlęta wszelkiego rodzaju ssące przy matkach, od których nie opłaca się myta.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego jako to: od cieląt, kóz, nierogacizny, jakoteż od każdej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju, n. p. od prosiąt, jagniąt, koźląt, 1 (jeden) ct.

3) Radzie powiatowej w Dąbrowy prawo do pobierania myta drogowego na drogach powiatowych, a to z Otfinowa do Ujścia jezuickiego i z Dąbrowy do Mędrzechowa.

Przy każdej z obu pomienionych dróg pobierać należy opłatę myta według następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych, 2 (dwa) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, 1 (jeden) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, żrebięta, owce, kozy i świnie, do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, wolne są od wszelkiej opłaty mytniczej.

4) Radzie powiatowej w Dolinie prawo do pobierania myta od mostu na rzece Siwce przy drodze dojazdowej do dworca kolejowego w Krechowicach.

Opłatę myta pobierać należy podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $^1/_2$ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, żrebięta, owce, kozy i świnie, do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

5) Radzie powiatowej w Gorlicach prawo do pobierania myta na drogach komunikacyjnych, a to: Ropa-Wysowa, Biecz-Golanka i z Libuszy do Rozdziela.

Przy każdej z trzech pomienionych dróg pobierać należy opłatę myta drogowego według następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $^1/_2$ (pół) ct.

Przy drodze Ropa-Wysowa pobierać należy opłatę myta mostowego według następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 3 (trzy) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $1^1/_2$ (półtora) ct.

Mieszkańcy gminy Rzepiennika Marciszewskiego wolni są od opłaty myta drogowego na drodze Biecz-Golanka ustanowionego.

Art. II.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o zniżeniu tejże.

Wobec uchwalonego już przyjęcia en bloc powyższego projektu uchwały, Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek sprawozdawcy przyjęcia takowego w trzeciem czytaniu.

Izba w głosowania uchwala cały projekt uchwały w trzeciem czytaniu.

Sprawozdawca p. Wł. Badeni czyta następujący projekt uchwały:

Uchwała

o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych:

1) Radzie powiatowej w Trembowli na drodze powiatowej Trembowelsko-Budzanowskiej;

2) Radzie powiatowej w Jarosławiu od mostu powiatowego na rzece Lubaczówce w Monasterzu;

3) Radzie powiatowej w Kolbuszowej na drodze powiatowej Rzeszowsko-Kolbuszowskiej;
4) Radzie powiatowej w Tarnobrzegu na drodze powiatowej Majdan-Machów;
5) Radzie powiatowej w Stanisławowie na drodze powiatowej Podhajecko-Halickiej;
6) Radzie powiatowej w Mościskach:

a) na drodze powiatowej Hodyńsko-Samborskiej,

b) od mostu powiatowego na rzece Wiszni w Podgaci,

c) od mostu powiatowego na rzece Wiszni w Słomiance.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam jak następuje:

Art. I.

Radom powiatowym w Trembowli, Jarosławiu, Kolbuszowy, Tarnobrzegu, Stanisławowie, i w Mościskach, nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania opłat mytniczych, pod warunkiem utrzymywania przedmiotów omyconych w dobrym stanie kosztem właściwych funduszów powiatowych — a mianowicie:

1) Radzie powiatowej w Trembowli prawo do pobierania myta drogowego i mostowego na jednej stacyi przy drodze powiatowej Trembowelsko-Budzanowskiej w Budzanowie, według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu: drogowego 2 (dwa) ct., mostowego 2 (dwa) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych: drogowego 1 (jeden) ct., mostowego 1 (jeden) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego: drogowego $^1/_2$ (pół) ct., mostowego $^1/_2$ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, żrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żandej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

2) Radzie powiatowej w Jarosławiu prawo do pobierania myta od mostu powiatowego na rzece Lubaczówce w Monasterzu, podług następującej taryfy:

1) Przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego 3 (trzy) ct.

2) od bydląt przepędzanych:

a) od każdego konia, dorosłego bydlęcia rogatego, osła, muła, 3 (trzy) ct.

b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

3) Radzie powiatowej w Kolbuszowy prawo do pobierania myta drogowego przy drodze powiatowej Rzeszowsko-Kolbuszowskiej.

4) Radzie powiatowej w Tarnobrzegu prawo do pobierania myta drogowego przy drodze powiatowej Majdan-Machów.

5) Radzie powiatowej w Stanisławowie prawo do pobierania myta drogowego przy drodze powiatowej Podhajecko-Halickiej.

Przy każdej z trzech (pod poz. 3, 4 i 5) pomienionych dróg, pobierać należy opłatę myta według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzędu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $^1/_2$ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Opłata myta na drodze powiatowej Rzeszowsko-Kolbuszowskiej, pobieraną będzie przy jednej rogatce między Stykowem a Kolbuszową górną.

6) Radzie powiatowej w Mościskach prawo do pobierania myta drogowego przy drodze powiatowej Hodyńsko-Samborskiej, podług następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

7) Radzie powiatowej w Mościskach prawo do pobierania myta od mostu powiatowego na rzece Wiszni w Podgaci według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;

c) od pięciu świń lub cieląt oraz od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

8) Radzie powiatowej w Mościskach prawo do pobierania myta od mostu powiatowego na rzece Wiszni w Słomiance podług następującej taryfy:

1) przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego 2 (dwa) ct.

2) od bydląt przepędzanych:

a) od każdego konia, dorosłego bydlęcia rogatego, osła, muła 2 (dwa) ct.;

b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

Art. II.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i zniżeniu tejże.

Wobec uchwalonego już przyjęcia en bloc powyższego projeku uchwały, Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek sprawozdawcy przyjęcia takowego w trzeciem czytaniu.

Izba w głosowaniu uchwala cały projekt uchwały w trzeciem czytaniu.

Sprawozdawca p. Wł. Badeni czyta następujący projekt uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych:

1) Obszarowi dworskiemu wspólnie z gminą w Świtarzowie od mostu na rzece Switarzówce;

2) Gminie Szczerca od dwóch mostów przy drogach gminnych, prowadzących do Piasków i Łanów;

3) Obszarowi dworskiemu w Małnowie od mostów na rzece Wiszni;

4) Obszarowi dworskiemu w Dołpotowie od mostu na rzece Siwce;

5) Obszarowi dworskiemu w Wojniłowie od mostu na rzece Siwce;

6) Obszarowi dworskiemu w Babinie od przewozu przez rzekę Łomnicę;

7) Obszarowi dworskiemu w Podmichalu od przewozu przez rzekę Łomnicę;

8) Obszarowi dworskiemu w Maryampolu od przewozu przez rzekę Dniestr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam jak następuje:

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania opłat mytniczych pod warunkiem utrzymywania przedmiotów omycanych w dobrym stanie i własnym kosztem, a mianowicie:

1) Obszarowi dworskiemu wspólnie z gminą w Świtarzowie, powiatu Sokalskiego, od mostu na rzece Świtarzówce, według następującego wymiaru:

1. Przy każdym wozie od jednego bydlęcia zarzężonego 1 (jeden) cent.

2. od bydląt przepędzanych:

a) od każdego konia, dorosłego bydlęcia rogatego, osła, muła 1 (jeden) ct.

b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

Mieszkańcy gminy i obszaru dworskiego w Świtarzowie oraz probostwo obrz. gr. kat. w Steniatynie wolni być mają od opłaty myta.

2) Gminie Szczerca, powiatu Lwowskiego, od dwóch mostów położonych przy drogach gminnych prowadzących do Piasków i Łanów, podług następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 1 (jeden) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów i od każdej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 1 (jeden) ct.

Wyjątek stanowią bydlęta wszelkiego rodzaju ssące przy matkach, które są wolne od opłaty myta.

Mieszkańcy gminy Szczerca wolni być mają od opłaty myta.

3) Obszarowi dworskiemu w Małnowie powiatu Mościskiego, od dwóch mostów na rzece Wiszni.

4) Obszarowi dworskiemu w Dołpotowie powiatu Kałuskiego, od mostu na rzece Siwce.

5) Obszarowi dworskiemu w Wojniłowie powiatu Kałuskiego, od mostu na rzece Siwce

Od każdego z tych trzech myt (pod poz. 3, 4 i 5, poszczególnionych) pobierać należy opłatę według następującego wymiaru:

1. Przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego 2 (dwa) ct.;

2. od bydląt przepędzanych:

a) od każdego konia, dorosłego bydlęcia rogatego, osła, muła 2 (dwa) ct.;

b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.;

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

6) Obszarowi dworskiemu w Babinie powiatu Kałuskiego, od przewozu przez rzekę Łomnicę, podług następującej taryfy:

a) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdzca na koniu 1 (jeden) ct.,

b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego lub zaprzężonego $2^1/_2$ (dwa i pół) ct.;

c) od jednego źrebięcia do dwóch lat 1 (jeden) ct.;

d) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, bukała i trzylatka $2^1/_2$ (dwa i pół) ct.;

e) od jednego cielęcia nie mającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 1 (jeden) ct.

7) Obszarowi dworskiemu w Podmichalu, powiatu Kałuskiego, od przewozu przez rzekę Łomnicę, według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, byków, mułów i osłów 2 (dwa) ct.

c) od każdej sztuki pędzonego młodego bydła tegoż rodzaju, oraz od każdej sztuki bydła drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny z wyjątkiem cieląt i źrebiąt ssących przy matkach 1 (jeden) ct.;

d) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdzca na koniu 2 (dwa) ct.;

e) od każdej osoby z taczkami lub wózkiem 4 (cztery) ct.

Mieszkańcy gminy Podmichala wolni są od opłaty myta przy przewozie w Podmichalu.

8) Obszarowi dworskiemu w Maryampolu, powiatu Stanisławowskiego, od przewozu przez rzekę Dniestr, według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) ct;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) ct.;

d) od jednej osoby pieszej lub jadącej, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu 2 (dwa) ct.

Art. II.

Przy poborze opłat mytniczych, mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta, lub o zniżeniu tejże.

Wobec uchwalonego już przyjęcia en bloc powyższego projektu uchwały, Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek sprawozdawcy przyjęcia takowego w trzeciem czytaniu.

Izba w głosowaniu uchwala cały projekt uchwały w trzeciem czytaniu.

Marszałek zamykając posiedzenie oddaje przy powstaniu Izby cześć pamięci zmarłego ś. p. ks. Kalinki, przełożonego instytutu OO. Zmartwychwstańców, oznajmiając iż pogrzeb odbędzie się dnia 18. b. m. o godzinie 9ej rano.

Po wyczerpaniu porządku dziennego Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 20. Grudnia b. r. godzinę 11. przed południem.

Porządek dzienny tego posiedzenia będzie pp. posłom rozesłanym.

Koniec posiedzenia o godzinie 1. minut 45.

Marszałek krajowy
Jan hr. Tarnowski w. r.

Sekretarze
St. Badeni w. r.
A. Jędrzejowicz w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 17. Grudnia 1886.

184. Wydział Towarzystwa „Przymierze braci Agu das Achim“, pp. Goldmana, o subwencyę.
185. Wydział Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych, pp. Bobrzyńskiego, o subwencyę na wydawnictwo czasopisma „Muzeum“.
186. Nauczyciele w Strzeliskach nowych, pp. Henzla, o podwyższenie płacy.
187. Rada szkolna miejscowa w Bóbrce, pp. Henzla, o podwyższenie płacy nauczycielom tamtejszej szkoły.
188. Nauczyciele w Bóbrce, pp. Henzla, proszą jak wyżej.
189. Nauczycielki szkoły wydziałowej w Stanisławowie, pp. Mroczkowskiego, o podwyższenie płacy.
190. Rada szkolna miejscowa w Olszanicy, pp. Zolla, o podwyższenie płacy tamtejszemu nauczycielowi.
191. Zarząd szkoły w Długoszynie, pp. Artura Potockiego, o podwyższenie płacy dla nauczyciela tamtejszej szkoły.
192. Jakób Nabak, nauczyciel, pp. Koziebrodzkiego, o dodatek do płacy lub zapomogę.
193. Nauczyciele i nauczycielki szkoły w Żywcu, pp. Michałowskiego, o dodatek drożyźniany lub zapomogę.
194. Rada szkolna miejscowa w Paczołtowicach, pp. Artura Potockiego, o dodatek drożyźniany dla nauczyciela tamtejszej szkoły.
195. Nauczyciele szkoły w Ulanowie, pp. Stanisława Jędrzejowicza o dodatek drożyźniany.
196 Gmina Jasło, pp. ks. Buchwalda, o zmianę ustawy budowlanej z 28. Kwietnia 1882.
197. Wydział powiatowy w Bóbrce, pp. Henzla, o zmianę §. 38. ustawy o ochronie własności polnej.
198. Wydział powiatowy w Wieliczce, pp. Wereszczyńskiego, o zmianę §. 2, 95, 96 ustawy gminnej.
199. Seweryn Gudzio, nauczyciel we Fredropolu, pp. ks. Adama Sapiehę, o zapomogę.
200. Zarząd oddziału Towarzystwa pedagogicznego w Przemyślu, pp. Waygarta, o subwencyę dla szkoły przemysłowej tamtejszej.
201. Nauczyciele szkoły w Kosowie, pp. Romanowicza, o zaliczenie tej szkoły pod względem wymiaru płac nauczycielskich do klasy trzeciej.
202. Nauczyciele i nauczycielki szkół Samborskich, pp. Romanowicza, o zaliczenie ich pod względem płacy do pierwszej kategoryi.
203. Nauczyciele szkoły w Grodzisku Łańcuckiem, pp. Scipiona, o reorganizacyę szkoły.
204. Rada szkolna miejscowa w Narolu, pp. Władysława Sapiehę o zaliczenie tamtejszej szkoły do klasy czwartej.
205. Obszar dworski i Zwierzchność gminna w Bołszowcach, pp. Onyszkiewicza, o utworzenie tamże siedziby c. k. Sądu powiatowego.
206. Gminy Moszczynica niżna i wyżna, pp. Romera, o zasiłek na wykończenie budynku szkolnego.

207. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego, pp. Goldmana, o subwencyę dla szkoły żeńskiej w Jaśle.
208. Antoni Poliwka, nauczyciel w Olchowcach, pp. Antoniewicza, o wliczenie mu jednego roku służby, spędzonego w szkole ludowej w Pietnicach do lat etatowych.
209. Antoni Gorylewicz, emerytowany nauczyciel w Sanoku, pp. Antoniewicza. o przyjęcie ośmiu lat służby wojskowej do emerytury.
210. Teodor Demków, słuchacz Akademii sztuk pięknych w Monachium, pp. Polanowskiego, o subwencyę na dalsze kształcenie się.
211. Zakład osieroconych dziewcząt ks. Ziemiańskiego w Przemyślu, pp. Polanowskiego, o zapomogę.
212. Marcin Guźkowski. pp. Kozłowskiego, o subwencyę na kształcenie syna w szkole sztuk pięknych w Krakowie
213 Edmund hr. Krasicki, właściciel dóbr, pp. Kozłowskiego, o zmianę ustawy drogowej.
214. Walentyna Woźniak, wdowa po woźnym Zakładu na Kulparkowie, pp. Bereźnickiego, o dar z łaski na utrzymanie dzieci.
215 Gmina Zwór, pp Bereźnickiego żali się z powodu nałożonego na nią obowiązku zapłacenia kwoty 643 zł. 2 ct. za rekonstrukcyę drogi gminnej.
216. Włodzimierz Łuskina, pp. Romanowicza, o subwencyę na uzupełnienie studyów artystycznych.
217. Paulina Biechońska, właścicielka Zakładu wychowawczego w Brzeżanach, pp. Romanowicza, o subwencyę.
218. Sapałaczyńska Leontyna i Joanna, pp. Hoszarda. o dar z łaski.
219. Zakład św. Józefa dla nieuleczalnych i wyzdrowieńców w Krakowie, pp. St. Jędrzejowicza, o subwencyę.
220. Gmina Podkamień, pp. Jaworskiego, o utworzenie c. k. Sądu powiatowego tamże.
221. Rada szkolna miejscowa w Jagielnicy, pp. J. Gnoińskiego, o reorganizacyę szkoły
222. Dawid Thur kandydat weterynaryi we Wiedniu, pp. Wereszczyńskiego, o zapomogę na dokończenie studyów.
223. Leonarda Hammermüller, ksieni PP. Benedyktynek w Przemyślu, pp. J. Gnoińskiego o pożyczkę 20.000 zł. na rozszerzenie budynku szkolnego.
224. Jan Lisiewicz, były nauczyciel, pp. J. Gnoińskiego, o przyznanie zaopatrzenia za czas od 1. Września 1884, do 12. Grudnia 1885.
225. Gmina Żurawno. pp. Wernickiego. o ustanowienie c. k. Urzędu podatkowego w Żurawnie.
226. L. Zieleniewski, fabrykant maszyn w Krakowie, pp. Gorayskiego, o okazanie pod powagą Wydziału krajowego na wystawie krakowskiej w r 1887. kompletnego „rygu kanadyjskiego“ jego wyrobu.
227. Mieszkańcy gminy Przyszowy, pp. Żuka-Skarszewskiego, o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia Magdaleny Hebdy.
228. Wydział krajowy przedkłada petycyę Stanisława Chudzikiewicza o zaliczkę na płacę w kwocie 1.000 zł.
229. Reprezentacya powiatu Stryjskiego, pp Ochrymowicza, o uchwalenie ustawy o przymusowej asekuracyi budynków włościańskich.
230. Władysław Palian, nauczyciel w Strzegocicach, pp. Kopycińskiego, o zaliczkę na płacę.
231. Struzik Józef w Ochotnicy, pp. Pławickiego, o zapomogę lub zaliczkę na płacę.
232. Rada szkolna miejscowa w Koszlakach, pp. Kopycińskiego, o reorganizacyę tamtejszej szkoły.
233. Emil Kulczycki, nauczyciel w Drohobyczu, pp. Ochrymowicza, o wliczenie trzech lat służby przedetatowej.
234. Piotr Łabowski, nauczyciel w Mikołajowie, pp. Ohrymowicza, o przyznanie dodatków pięcioletnich.

235. Wiktorya Brąglewicz, akuszerka, pp. Waygarta, o zapomogę.
236. Marya Lam, wdowa po ś. p. Janie Lamie, pp. ks. Sawę, o zapomogę.
237. Stowarzyszenie rękodzielników lwowskich „Gwiazda“, pp. Romanowicza, o subwencyę.
238. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego, pp. Romanowicza w przedmiocie pobierania emerytury przez nauczycieli ludowych z góry.
239. Stowarzyszenie dla pielęgnowania chorych uczniów Uniwersytetu wiedeńskiego, pp. Czerkawskiego, o zapomogę.
240. Albina 1o voto Śliwińska, 2o Ćwiklińska, pp. Hausnera, o wsparcie.
241. Józefa Stepan, wdowa po nauczycielu, pp. Ochrymowicza, o zapomogę.
242. Tekla Rudnicka, wdowa po stróżu Wydziału krajowego, pp. Smolkę, o zapomogę.
243. Kazimiera Heller, pp. Smolkę, o stypendyum na kształcenie się w śpiewie.
244. Antoni Czerny, emerytowany leśniczy, pp. Pilata, podaje niektóre uwagi w przedmiocie reformy przepisów o polowaniu.
245. Towarzystwo rybackie w Krakowie, pp. Artura Potockiego, o fundusz na zaprowadzenie kursu rybactwa w szkole rolniczej Czernichowskiej.
246. Józefa Köstlich, wdowa po urzędniku szpitala lwowskiego, pp. ks. Sawę o datek na zaopatrzenie trojga sierót.
247. Gmina i komitet parafialny w Skale, pp. Borkowskiego, o przedłużenie terminu spłaty reszty pożyczki, zaciągnietej w r. 1882.
248. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego, pp. St. Badeniego, o wyznaczenie funduszu na zaliczki dla nauczycieli szkół.
249. Towarzystwo dobroczynności św. Wincentego a Paulo, pp. St. Badeniego, o subwencyę na internat św. Józafata.
250. Wydział powiatowy w Przemyślanach, pp. Czaykowskiego, w sprawie przymusowej asekuracyi budynków od ognia.
251. Ten sam, — pp. Czaykowskiego, w sprawie kwalifikacyi pisarzy gmin wiejskich
252. Komitet Towarzystwa rolniczego krakowskiego, pp. Artura Potockiego, o zaprowadzenie nauki rybactwa w szkole rolniczej Czernichowskiej.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokòł

6. posiedzenia, IV. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 20. Grudnia 1886.

Początek o godzinie 11 minut 30.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze: Stanisław hr. Badeni, A. Jędrzejowicz, Wł. książę Sapieha.

Obecnych posłów 115.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik J. E. Filip Zaleski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, że protokół z 5. posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie wniesiono zarzutów.

Marszałek uwiadamia Izbę o wniesieniu przez p. Zuckra prośby o urlop 4ro tygodniowy z powodu słabości.

Izba udziela p. Zuckrowi urlopu na przeciąg czterech tygodni.

Sekretarz p. St. Badeni czyta spis petycyj, wniesionych po dzień 20. Grudnia b. r. od Nr. 253 do Nr. 327 włącznie, które przydzielono następującym komisyom:

Komisyi szkolnej L. 253 do 262 włącznie, 278, 289, 303, 318, 319, 322, 323, 325.

Komisyi budżetowej L. 263, 264, 265, 280 do 283 włącznie, 287, 288, 290, 291, 293, 294, 298, 300, 302, 303, 305, 307, 312, 317, 321, 326.

Komisyi gospodarstwa krajowego L. 266, 267, 299, 316, 327.

Komisyi gminnej L. 268 do 271 włącznie, 273, 274, 279, 286, 304.

Komisyi drogowej L. 272, 311, 324.

Komisyi administracyjnej L. 275, 276, 277, 284, 285, 297, 306, 308, 309, 310, 313, 314.

Komisyi prawniczej L. 292.

Komisyi petycyjnej L. 295, 296, 320.

Komisyi górniczej L. 315.

P. Czaykowski wnosi, ażeby przedłożenie rządowe do L. s. 228, o odznakach służby polowej przeniesiono z komisyi gminnej do administracyjnej.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem p. Czaykowskiego.

Przemawia p. Bereźnicki jako poseł i stawia następujący wniosek naglący:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom miasta Doliny, dotkniętym pożarem w nocy 18.|19. Grudnia 1885. przyznaje się tytułem bezzwrotnej zapomogi kwotę tysiąc (1000) zł. w. a. i poleca się Wydziałowi krajowemu, aby bezzwłocznie zarządził wypłatę tej kwoty celem obdzielenia najuboższych.

Bereźnicki.

Izba popiera ten wniosek, a po uzasadnieniu przez wnioskodawcę nagłości, uchwala Izba takową i przystępuje do stanowczego załatwienia wniosku.

Po przemówieniu p. Tomisława Rozwadowskiego i p. Bereźnickiego, jako członka Wydziału krajowego, uchwala Izba powyższy wniosek p. Bereźnickiego.

Sekretarz p. hr. St. Badeni czyta następujący wniosek naglący:

Zważywszy, że ankieta przeprowadzona przez Izbę poselską Rady Państwa w roku bieżącym, jakoteż ostatnia konferencya handlowo-cłowa udowodniły w sposób wykluczający wszelkie powątpiewanie, iż oleje mineralne w Rosyi przedystylowane, a z umysłu zanieczyszczone w sposób nadający im barwę i ciężar gatunkowy olejów surowych, wprowadzane bywają w granice Monarchii za deklaracyą jako surowce i za cłem 1 zł. 10 ct., ustanowionem jedynie dla olejów surowych;

Zważywszy, że takie podstępne obejście ustawy z 26. Maja 1882. r. i odnośnych przepisów wykonawczych, ustanowionych w porozumieniu obu rządów austryacko-węgierskiej Monarchii stanowi w myśl obowiązujących ustaw ciężkie przekroczenie skarbowe (schwere Gefällsübertretung), a zatem nie może być bez ujmy dla powagi prawa cierpianem, lecz powinno być karanem z całą surowością;

Zważywszy, że nieuniknionem następstwem wzrostu importu nisko oclonych, tak zwanych sztucznych surowców, musi być zniżka importu wysoko oclonych rafinowanych olejów mineralnych, co też znalazło już nader zatrważający wyraz w ogromnem obniżeniu się wspólnych dochodów państwowych z ceł, którego nie może zrównoważyć podwyższenie się niewspólnych dochodów państwowych z podatku konsumcyjnego;

Zważywszy, że przedsiębiorstwa, dystylujące wielkim kosztem niskoprocentowe naturalne surowce, nie mogą wytrzymać nierzetelnej konkurencyi przedsiębiorstw, dystylujących małym kosztem wysokoprocentowe sztuczne surowce, co spowodować musi niechybny upadek jedynego w Galicyi wielkiego przemysłu, który wydobywa z łona ziemi na przeszło 7 milionów zł. wartości rocznie, i zatrudnia przeszło 30.000 robotników;

Zważywszy wreszcie, że uchwalone przez Izbę poselską Rady państwa w roku bieżącym podwyższenie cła od surowych olejów mineralnych na 2 zł., względnie 2 zł. 40 ct. przy równoczesnem uprawnieniu importu sztucznych surowców, stanowić może ochronę dla takich tylko przedsiębiorstw górniczych, które posiadają ze względu na taniość odbudowy, obfitość źródeł, łatwość komunikacyi i t. p. szczególnie korzystne warunki;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się najusilniej c. k. Rząd, ażeby, trwając niezachwianie na stanowisku, jakie zajął w rokowaniach z królewskim Rządem węgierskim, domagał się z wszelką stanowczością użycia środków skutecznych ku temu, by oleje mineralne, za granicą przydystylowane, a dla obejścia ustawy cłowej zanieczyszczone, nie były nadal wprowadzane w granice Państwa austryacko-węgierskiego za cłem 1 zł. 10 ct. w złocie, ustanowionem jedynie dla olejów surowych.

Wnioskodawca

Chamiec.

Władysław Żuk-Skarszewski, Łubieński, Popiel, Bobrzyński, Gorayski, Polanowski, Wodzicki, Słonecki, Emil Torosiewicz, Henzel, Klucki, Hausner, Tom. Rozwadowski, Onyszkiewicz,

Żurowski, Gorecki, A. Sapieha, Czaykowski, Alfred Potocki, Max, Z. Dembowski, Stanisław Jędrzejowicz, Artur Potocki, Męciński, Abrahamowicz, Scipio, Siengalewicz, Waygart, G. Romer, Bolesław Rozwadowski, E. Jędrzejowicz, Stan. Tarnowski junior, Golejewski, Kochanowski, Michałowski, Kuczkowski, Płaziński, T. Dzieduszycki, Zborowski, Strasser, Hoszard, St. Tarnowski, Sobiesław Mieroszowski, Mikołaj Wolański, J. Stadnicki, Kozłowski, Łoziński, Szczęsny Koziebrodzki, R. Potocki, Wład. Wolański, Starowieyski, Czerkawski, Jan Kapri, Szeptycki, A. Skrzyński, J. Czartoryski, T. Merunowicz, Gross, Małecki, Apolinary Jaworski, S. Badeni.

P. Chamiec przemawia w uzasadnieniu nagłości powyższego wniosku.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością wniosku p. Chamca.

Przemawia p. Hausner i powołując się na §. 46. lit. *b*) regulaminu wnosi natychmiastowe przystąpienie do rozprawy i uchwały nad wnioskiem p. Chamca.

Izba w głosowaniu uchwała nagłość wniosku p. Chamca.

Przemawia p. Weigel i wnosi połączenie jego wniosku naglącego w analogicznej sprawie dziś postawionego i przystąpienie do rozprawy nad obydwoma wnioskami.

Po wyjaśnieniu p. St. Badeniego pod względem formalnym, p. Weigel zgadza się, ażeby do rozpraw nad jego wnioskiem przystąpiono dopiero po uchwaleniu wniosku p. Chamca.

Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek p. Hausnera co do natychmiastowego przystąpienia do drugiego czytania wniosku p. Chamca bez drukowania i odsyłania takowego do komisyi.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem p. Hausnera.

Przemawia p. Chamiec i uzasadnia swój wniosek.

Przemawiają następnie pp. Jaworski i ks. Adam Sapieha, który wnosi modyfikacyę wniosku p. Chamca w tym duchu, ażeby we wniosku tym opuścić wyrazy: „za cłem 1 zł. 10 ct. ustanowionem jedynie dla olejów surowych“.

Przemawiają dalej pp. Gorayski i Romańczuk.

Przemawia p. Chamiec i przystępuje do poprawki ks. A. Sapiehy o tyle, iż zgadza się na opuszczenie jedynie wyrazów „1 zł. 10 ct. w złocie“.

Po wyjaśnieniu Marszałka pod względem formalnym i przemówieniu ks. A. Sapiehy powtórnie, sekretarz p. St. Badeni odczytuje wniosek p. Chamca z poprawką przez tegoż powyżej przytoczoną.

Przemawia p. hr. Artur Potocki pod względem formalnym i wnosi zawieszenie posiedzenia na 5. minut celem porozumienia się wnioskodawców co do brzmienia wniosku.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem p. hr. Artura Potockiego.

Marszałek zawiesza posiedzenie na 5. minut.

Po przerwie podejmuje Marszałek posiedzenie na nowo, oznajmiając, iż porozumienie między wnioskodawcami nastąpiło.

Sekretarz. p. St. Badeni czyta wniosek p. Chamca w brzmieniu następującem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się najusilniej c. k. Rząd, ażeby, trwając niezachwianie na stanowisku, jakie zajął w rokowaniach z królewskim Rządem węgierskim, domagał się z wszelką stanowczością użycia środków skutecznych ku temu, by oleje mineralne za granicą przedystylowane, a z umysłu zanieczyszczone, nie były nadal wprowadzane w granice Państwa austryacko węgierskiego z obejściem ustawy cłowej.

Izba w głosowaniu uchwala jednogłośnie cały powyższy wniosek.

Marszałek konstatuje jednomyślność uchwały.

Sekretarz p. St. Badeni czyta następny wniosek naglący:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przy finalnych rokowaniach z Rządem węgierskim z powodu uregulowania ponownie stosunków cłowo-politycznych obu połów Monarchii przestrzegał najsurowiej zasady tamowania tak zdrożnego przemytnictwa oleju skalnego zagranicznego, sztucznie zabarwionego (a co dotąd cierpiano), a w następstwie tego, aby wydał najściślejsze przepisy wykonawcze dla ochrony naszej industryi naftowej od przemycania pod jakimkolwiek pozorem lub formą zabarwionych sztucznie zagranicznych olejów skalnych z jawną szkodą przemysłu krajowego, a nawet samego skarbu cłowego, za niższem cłem wchodowem.

Lwów dnia 19. Grudnia 1886.

Weigel
wnioskodawca.

J. Czartoryski, ks. Sawa, Zborowski, Płaziński, Lasocki, Zawadzki, Romanowicz, Onyszkiewicz, Czaykowski, Struszkiewicz, Henzel, Koziebrodzki, Wasilewski, Siczyński, St. Stadnicki, Wł. Żuk-Skarszewski, Łubieński.

Marszałek otwiera rozprawę co do nagłości.

Gdy nikt głosu nie zabrał, poddaje Marszałek pod głosowanie kwestyę nagłości wniosku p. Weigla.

Izba uchwala 50 głosami przeciw 43 nagłość tego wniosku.

Przemawia p. Weigel i uzasadnia swój wniosek.

P. St. Badeni wnosi pod względem formalnym odesłanie wniosku p. Weigla do komisyi górniczej.

Przemawia p. Weigel powtórnie i wnosi przystąpienie natychmiast do rozprawy i uchwały nad wnioskiem powyżej postawionym.

Po wyjaśnieniu Marszałka co do formalnego traktowania — Izba w głosowaniu uchwala wniosek p. St. Badeniego.

Sekretarz p. St. Badeni czyta następujący wniosek naglący:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy, ażeby w miesiącu Styczniu 1887. czynił z funduszu krajowego wydatki na rachunek roku 1887. według budżetu na r. 1886. uchwalonego.

Wnioskodawca Tadeusz Romanowicz.

Władysław Koziebrodzki, Siczyński, Goldmann, W. Sapieha, J. Czartoryski, Antoniewicz, Biliński, Wasilewski, A. Sapieha, Wierzbicki, Brykczyński, Weigel, Łubieński, Hausner, S. Stadnicki, T. Dzieduszycki, Rey, Małecki, Zawadzki, Czerkawski, Mroczkowski, Janko, Gross, Waygart, Fruchtmann, Pławicki, Rosner, Kowalski, Kapri, Merunowicz, Skałkowski.

P. Merunowicz przemawia za uchwaleniem nagłości swego wniosku.

Izba w głosowaniu uchwala nagłość wniosku p. Romanowicza.

P. Romanowicz uzasadnia swój wniosek i pod względem formalnym wnosi odesłanie takowego do komisyi budżetowej z poleceniem zdania sprawy na następnem posiedzeniu ustnie i bez drukowania.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem p. Romanowicza bez rozprawy.

Sekretarz p. St. Badeni czyta następujące dostatecznie poparte wnioski:

Wniosek.

Zważywszy, że §. 1. ustawy o dojazdach kolejowych z dnia 15. Kwietnia 1885. r. tłumaczony bywa sprzecznie z zamiarem i duchem tej ustawy,

zważywszy, że takie błędne tłumaczenie ustawy daje powód do licznych sporów, a ostatecznie do nieodpowiadających praktycznej doniosłości rzeczonej ustawy orzeczeń najwyższego c. k. Trybunału państwowego,

zważywszy, że z powyższych powodów jasne określenie §. 1. w interesie rozwoju najważniejszego czynnika komunikacyi jest wskazanem,

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą ustawę;

U s t a w a

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. KsięstwemKrakowskiem o zmianie postanowień ustawy o publicznych dojazdach kolejowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Znosi się §. 1. obecnie obowiązującej ustawy o dojazdach kolejowych z dnia 15. Kwietnia 1881. (Dz. u. i rozp. kr. l. XII. ex 1881) i ma tenże opiewać:

§. 1. Dojazdami kolejowymi są drogi publiczne, które łączą dworce i stacye koiei żelaznej z śródmieściem najbliższych miast lub miasteczek, z drogami państwowemi, krajowemi lub powiatowemi. Place przed dworcami i stacyami, przeznaczone dla ruchu wozów i osób, równie jak rampy kolejowe łączące te place z dojazdami, nie stanowią części dojazdów kolejowych.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i handlu.

Wnioskodawca **Jaworski.**

Gnoiński, Czaykowski, Lasocki, Koziebrodzki, Dzieduszycki, Onyszkiewicz, Scipio, Pilat, Wodzicki, Jędrzejowicz, Stadnicki, Chamiec, Hausner, Henzel, Augustynowicz, Kozłowski, Zawadzki, Czartoryski, Męciński, Wolański, Brykczyński, Bobrzyński, Polanowski, Gross, Łubieński, S. Badeni.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy o policyi ogniowej.

Wnioskodawca **Tadeusz Romanowicz.**

Waygart, Goldmann, Henryk Janko, Jan Kapri, Kaszewko, Romańczuk, Skałkowski, T. Merunowicz, Gross, Mroczkowski, Pławicki, Czerkawski, Weigel, Wierzbicki, Gnoiński, Antoniewicz, Bereźnicki, Smarzewski.

P r o j e k t.

Ustawa

z dnia . . . . o policyi ogniowej, obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

§. 1. Policya ogniowa należy do własnego zakresu działania gminy.

Koszta wykonywania policyi ogniowej ponosi gmina, o ile niniejsza ustawa w poszczególnych wypadkach inaczej nie postanawia.

§. 2. Wykonywanie policyi ogniowej należy do naczelnika gminy.

§. 3. Dla odległych części gminy może Rada gminna ustanowić osobnego delegata, któremu poruczonem będzie sprawowanie policyi ogniowej.

Również może Rada gminna, zwłaszcza w gminach większych, jeżeli nie ma w nich zorganizowanej straży pożarnej, ustanowić osobnego urzędnika, który pod kontrolą i kierunkiem naczelnika gminy wykonywa policyę ogniową. Tam zaś, gdzie istnieje straż pożarna, obowiązki te wykonywa naczelnik straży.

§. 4. Przepisy ustawy karnej, tudzież rozporządzenia administracyjne, mocą których pewne, niebezpieczeństwem pożaru zagrażające czynności są zakazane, albo też są nakazane pewne środki ostrożności w obchodzeniu się z materyałami łatwo zapalnymi, tudzież w sposobie ich przechowywania — niemniej postanowienia ustaw i rozporządzeń o policyi budowniczej, pozostają nienaruszone.

II. Zapobieganie pożarom.

§. 5. Rada gminna wyda miejscowe przepisy, zabraniające wszelkich takich czynności, które w miejscowych warunkach zagrażają niebezpieczeństwem pożaru, o ile one nie są już zabronione ogólnymi przepisami ustawy karnej lub rozporządzeniami administracyjnemi.

§. 6. Naczelnik gminy czuwa nad wykonaniem powyższych przepisów ustaw, rozporządzeń i uchwał Rady gminnej, o wykraczających przeciwko przepisom ustawy karnej donosi sądowi, działających wbew rozporządzedzeniom administracyjnym i uchwałom Rady gminnej karze we własnym zakresie działania i w poszczególnych wypadkach czuwa nad uchyleniem wszystkiego, co niebezpieczeństwo pożaru sprowadzić może, a zarządza wykonanie środków zapobiegających temu niebezpieczeństwu.

§. 7. Naczelnik gminy, a względnie delegat jej lub urzędnik sprawujący policyę ogniową (§. 3.) dokona najmniej raz do roku ogniowej rewizyi budynków. Do rewizyi tej przybierze sobie kominiarza i jednego członka gminy, ile możności znawcę. Celem rewizyi tej jest zbadanie dokładne stanu budynków pod względem ich bezpieczeństwa od pożaru, wykrycie i uchylenie wszystkiego, coby pożar sprowadzić mogło, skontrolowanie kominów i sprawdzenie stanu przyborów pożarnych. O wyniku tej rewizyi, tudzież uczynionych przy niej zarządzeniach, zawiadomi naczelnik Radę gminną na najbliższem posiedzeniu i będą one — o ile możności — protokolarnie spisane.

Kto się nie zastosuje do zarządzeń naczelnika gminy wskutek takiej rewizyi wydanych, ulegnie karze w myśl postanowień karnych niniejszej ustawy, a nadto będą te zarządzenia w razie oporu na jego koszt wykonane.

§. 8. Naczelnik gminy, a względnie jej delegat lub urzędnik sprawujący policyę ogniową, czuwa nad regularnem czyszczeniem kominów.

Kominy i rury kominowe czyszczone będą przez ukwalifikowanych i upoważnionych kominiarzy.

Kominy obejmujące dym ze zwyczajnego ognia kuchennego lub z opału zwyczajnych pieców, wycierane być mają należycie i czysto co cztery tygodnie przez cały ciąg ich używania.

Kominy obejmujące dym z trzech lub więcej ognisk, tudzież z kuchni publicznych domów gościnnych, koszar, klasztorów, czyszczone będą

co 14 dni, kominy warstatów profesyonistów w ogniu robiących co ośm dni.

Na podstawie powyższych prawideł wyda naczelnik gminy bliższe postanowienia co do terminów czyszczenia kominów i sposobu wykonywania kontroli tej czynności. — Większe miasta, gdzie jest kilku kominiarzy, będą podzielone na rejony kominiarskie, z których każdy oddany będzie jednemu kominiarzowi, osobiście za swój rejon odpowiedzialnemu.

§. 9. Jeżeli kto sprzeciwia się czyszczeniu komina w swej realności, winien o tem kominiarz zawiadomić naczelnika gminy, który w sposób przymusowy czyszczenie komina wykonać każe.

§. 10. Rada gminna oznacza taryfę opłat kominiarskich i przedkłada ją władzy przemysłowej do zatwierdzenia. — Gdyby kto wzbraniał się wypłacić kominiarzowi należące się według taryfy wynagrodzenie, będzie wynagrodzenie to przez Naczelnika gminy w sposób egzekucyjny ściągnięte.

§. 11. W każdej gminie najmniej 20 domów obejmującej — ustanowi Rada gminna opłacanego z kasy gminnej stróża nocnego, który ma czuwać w nocy nad bezpieczeństwem od pożaru, a w razie wybuchu ognia dawać sygnały alarmowe. — Dla miejscowości od gminy oddalonych, a do niej należących, będą osobni stróże nocni ustanowieni.

§. 12. W mniejszych miejscowościach mogą zamiast opłacanych stróżów nocnych nad bezpieczeństwem od ognia czuwać kolejno właściciele domów, przynajmniej w czasie od Czerwca do Października włącznie.

§. 13. W miastach mających własną straż policyjną albo straż ogniową – straż ta pełni także służbę stróżów nocnych.

§. 14. Celem zapobieżenia podkładaniu ognia przez włóczęgów, w gminach, w których nie ma właściwej straży policyjnej, należy oprócz nakazywanych przez władze administracyjne poszukiwań ogólnych, zarządzać przynajmniej 6 razy do roku patrolowania za włóczęgami w obrębie gminy.

III. Gaszenie pożarów.

§. 15. Dla każdej gminy, tudzież dla oddalonych od gminy, choć do innej należących miejscowości, wyda Rada gminna odpowiednio do miejscowych stosunków osobny regulamin pożarny, określający kierownictwo ratunkiem, rozdział czynności pomiędzy osoby, zajmujące się ratunkiem, sposób czuwania nad bezpieczeństwem rzeczy z pożaru uratowanych i t. p. tak, ażeby zapobiedz wszelkiemu nieporządkowi przy ratunku i niebezpieczeństwu strat ubocznych.

W gminach, w których się znajduje zorganizowany korpus straży pożarnej płatnej czy ochotniczej, regulamin straży jest oraz regulaminem pożarnym dla gminy i wydany będzie przez Zwierzchność gminy w porozumieniu z naczelnikiem straży.

W gminach, w których nie da się zorganizować korpus straży pożarnej, Rada gminna, oprócz wydania regulaminu pożarnego, wyznaczy osobę kierującą ratunkiem, tudzież tych, którzy mają kierować sikawkami, wężami, wchodzić na dachy, dostarczać wody, pilnować rzeczy z pożaru uratowanych i t. p. tak, ażeby w danym razie każdy wiedział, jaka czynność do niego należy. — Regulamin pożarny przedkłada gmina Wydziałowi powiatowemu do zatwierdzenia.

§. 16. Każdy członek gminy, a nawet każdy obcy w gminie zamieszkały, jest obowiązany pod karami w §. 70. oznaczonemi, na wezwanie naczelnika gminy lub tego, kogo gmina stale do kierowania ratunkiem oznaczy, osobiście i bezpłatnie w obrębie gminy nieść pomoc przy gaszeniu pożaru i spełniać czynności, które mu poruczone zostaną, o ile do nich jest zdolny i o ile jego własne mienie nie jest zagrożone. — Każdy właściciel domu jest obowiązany dostarczyć wszelkich przyborów do gaszenia ognia, o ile one nie są mu potrzebne do ratowania jego własnego mienia. Właściciel studni prywatnej nie może podczas pożaru zabronić czerpania wody z jego studni w celu gaszenia pożaru.

§. 17. Tym, którzy przy gaszeniu pożaru mają stale poruczony pewne czynności, wymagające szczególnej zręczności i wprawy, większego wysiłku lub narażenia swej osoby — wyznaczy gmina jeżeli tego żądają, pewne umiarkowane wynagrodzenie, którego wysokość Rada gminna oznaczy.

§. 18. Właściciele koni są obowiązani pod karami w §. 70. ustanowionemi, na zarządzenie naczelnika gminy lub osoby do kierowania ratunkiem wyznaczonej dostarczyć zaprzęgu do sikawek i beczkowozów. W regule będzie to dostarczanie koni odbywać się kolejno, wszakże w razach nagłych można nakazać dostarczenie koni bez względu na kolej i każdy właściciel koni winien się temu poddać, a nawet zaprzęgi przypadkowo w miejscu pożaru się znajdujące, mogą być użyte. Rada gminna może też na właścicieli koni, których domostwa leżą w pobliżu studni, nałożyć obowiązek przybywania na miejscu pożaru z beczką wody i do do dostarczania jej stale aż do ugaszenia pożaru.

Za użycie koni, zwłaszcza przy stałem dostarczaniu wody, należy właścicielom koni, jeżeli tego żądają, wypłacać odpowiednie wynagrodzenie, którego wysokość Rada gminna oznaczy.

§. 19. Każda gmina jest obowiązaną w miarę możności nieść bezpłatnie pomoc gminom sąsiednim w razie wybuchu pożaru, a to w odległości jednej mili; — szczególniej zaś w razie, jeżeli gmina pożarem dotknięta pomocy takiej zażąda. Wyjątek od tego dozwala się tylko wtedy, gdyby gmina sąsiednia pożarowi sama na własnym obszarze była ogniem zagrożona.

§. 20. Rada gminna zarządzi co potrzeba, aby wiadomość o pożarze, który wybuchł czy to w własnej gminie, czy w gminach sąsiednich, bezzwłocznie ogłoszoną była — ku czemu służyć mają dzwony alarmowe, albo dzwony kościelne. — W budynkach większych rozmiarów, oddalonych od gminy, należy także umieszczać dzwony alarmowe, w budynkach mniejszych grzechotki lub inne tego rodzaju przyrządy alarmowe dla zwołania ludzi z pola lub sąsiednich budynków. W miastach większych, mających zorganizowane straże pożarne, można przy zaprowadzeniu dobrego systemu zawiadamiania samejże straży o wybuchu pożaru zaniechać alarmowania ludności.

§. 21. We wsiach należy przestrzegać, ażeby w czasie robót polnych lub większego udziału gminy w uroczystościach, obchodach i t. p. po za obrębem gminy odbywanych, pozostała w domach pewna liczba osób, mogących zaalarmować na przypadek pożaru.

§. 22. Kto dostrzeże bądź w miejscu, bądź w sąsiedniej gminie wybuchający pożar, obowiązany jest uwiadomić o tem natychmiast naczelnika gminy lub ustanowionego przez Radę gminną kierownika ratunkiem pożaru.

§. 23. Każdy zdolny do tej czynności obowiązanym jest dać się użyć za posłańca, zawiadamiającego o wybuchu pożaru, w obrębie gminy bezpłatnie, a do gmin sąsiednich za wynagrodzeniem, które Rada gminna oznaczy.

O ile to jest potrzebne i możliwe, należy w razie wybuchu pożaru wysłać do gmin sąsiednich konnych posłańców z zawiadomieniem.

Dostarczanie koni odbywa się na zasadzie §. 18. niniejszej ustawy.

§. 24. Gmina jest obowiązana starać się o to, ażeby posiadała zawsze dostateczny zapas wody do gaszenia pożaru. Jeżeli w naturalnych zbiornikach nie ma wody w dostatecznej ilości, gmina winna się w nią zaopatrzyć w ten sposób, iżby w każdej miejscowości znajdowała się przynajmniej jedna dostatecznie obfita studnia. W większych miejscowościach ma być kilka takich studni.

W miastach powinne być urządzane ile możności publiczne rezerwoary wodne lub wodociągi.

W miejscach, w których zakładanie studni jest niemożliwe, zakładać należy cysterny lub sadzawki, które przynajmniej raz na rok będą czyszczone.

§. 25. Przy udzielaniu pozwoleń na budowy, zważać należy na to, żeby przy wszystkich budynkach mieszkalnych, lub publicznych zakładach rękodzielniczych lub fabrycznych, stajniach i t. p. znajdowały się studnie, mające dostateczną ilość wody. Studnie te tak mają być umieszczone, aby w razie wybuchu pożaru były przystępne.

§. 26. Na strychach domów piątrowych znajdowac się winny beczki napełnione wodą z dodaniem ługu lub soli, których wielkość i liczbę, zastosowaną do wymiarów budynku, przepisze gminny regulamin pożarny.

Rada gminna może to zarządzenie rozciągnąć na wszystkie domy.

§. 27. W każdej miejscowości o stu domach, powinna się znajdować jedna sikawka wozowa w dobrym stanie z potrzebnymi przyborami, której cylinder ma mieć przynajmniej 12 centymetrów średnicy, ze spójniami normalnego wymiaru i o ile możności z przyrządem ssącym, dalej dwie sikawki ręczne, oraz odpowiednia ilość beczkowozów i 50 wiaderek.

W miejscowościach liczących nad sto domów, powinno się znajdować w stosunku powyższym tyle sikawek i przyborów, ile razy setek domów zawiera ta miejscowość.

Normalny wymiar spójni ma mieć 75$^{m}/_{m}$. Beczkowozy mają obejmować przynajmniej po 464 litry (8 wiader) i liczba ich ma być przynajmniej trzy razy większą od liczby sikawek.

Zniżenie powyższej oznaczonej minimalnej ilości przyborów do gaszenia pożaru może być dozwolone przez Wydział krajowy odpowiednio do miejscowych stosunków.

§. 28. Wszystkie osobno położone miejscowości w gminie, należy stosownie do ich obszaru i lokalnych potrzeb zaopatrzyć w odpowiednią liczbę

sikawek wózkowych, przenośnych lub ręcznych, drabin, osęk, wiaderek itp. przyborów ogniowych.

§. 29. Posiadacze większych budynków, szczególniej takich, w których znajdują się większe ogniska, n. p. fabryk, browarów, hamerni i t. p., obowiązani są utrzymywać własne sikawki wozowe i ręczne.

§. 30. Każdy dom większy, szczególniej w miastach lub osadach, w których odbywają się targi, winien być zaopatrzony przynajmniej w jedną sikawkę ręczną, jedną drabinę, jedną osękę, sześć wiaderek, siekierę i jedną drutem oplecioną latarnię.

§. 31. Naczelnik gminy w porozumieniu z naczelnikiem straży pożarnej oznacza ilość przyborów ogniowych, oraz postanawia, w jakie przybory który dom ma być zaopatrzony.

Kontrolę nad znajdującymi się w każdym domu przyborami ogniowymi wykonywa się przy rewizyach ogniowych (§. 7.).

IV. Straż pożarna.

§. 32. Celem straży pożarnej jest systematyczny ratunek w razie pożaru dla ochrony życia i własności mieszkańców.

§. 33. Straż pożarna może być płatna lub ochotnicza.

§. 34. Straż pożarna płatna należy do służby gminnej i jako taka uorganizowaną jest według przepisów ustawy gminnej i szczególnych postanowień Rady gminnej.

§. 35. W każdem mieście, liczącem więcej niż 15.000 mieszkańców, powinna być uorganizowana straż pożarna płatna, odpowiednio do środków gminy, obok niej wszakże może istnieć jednocześnie straż ochotnicza.

§. 36. Straże pożarne ochotnicze tworzą się dobrowolnie, a względnie z obowiązku w §. 15. orzeczonego i na zasadzie prawa o stowarzyszeniach i uchwalonych przez siebie statutów.

§. 37. W każdej miejscowości, liczącej najmniej 50 domów, w której nie ma jeszcze straży pożarnej, naczelnik gminy winien się starać o jej utworzenie, przynajmniej przez wydanie odezwy wzywającej do utworzenia straży ochotniczej, a w razie bezskuteczności odezwy zorganizować ją obowiązkowo z właścicieli domów lub mężczyzn silnych przez właścicieli w zastępstwie wyznaczonych. — Gdzie już istnieje straż pożarna ochotnicza, naczelnik gminy winien w odpowiedni sposób wzywać i zachęcać, ażeby do niej w dostatecznej liczbie przystępowano.

§. 38. Celem utworzenia płatnej lub ochotniczej straży pożarnej mogą się łączyć sąsiadujące z sobą gminy.

§. 39. Gdy w jakiej gminie lub miejscowości zgłosi się dostateczna liczba ochotników, naczelnik gminy winien ich zwołać celem wyboru naczelnika i dowódzców oddziałów straży.

§. 40. Radzie gminnej służy prawo potwierdzania wyboru naczelnika straży ogniowej ochotniczej.

Naczelnik straży pożarnej ochotniczej jest honorowym urzędnikiem gminy i jako taki składa na czas swego urzędowania przysięgę służbową.

§. 41. Statuta straży ochotniczej przed podaniem ich do wiadomości

władzy w myśl ustawy o stowarzyszeniach będą wprzódy przedłożone Radzie gminnej do zatwierdzenia.

§. 42. Naczelnik straży pożarnej ochotniczej na miejscu pożaru jest w rozporządzeniach swoich niezależnym, lecz jest za nie przed naczelnikiem gminy odpowiedzialnym; w miejscach zaś, w których straż ochotnicza istnieje obok stałej, na miejscu pożaru naczelnik straży ochotniczej podlega naczelnikowi straży stałej.

§. 43. Rada gminna wykonywa pod względem służby pożarnej nadzór nad strażą ochotniczą i naczelnik jej jest obowiązany składać naczelnikowi gminy sprawozdania o wszystkiem, co się służby pożarnej dotyczy.

§. 44. Zwierzchność gminna ma prawo zakazać wszelkich niewłaściwości służbowych, jakieby się przy pełnieniu służby straży pożarnej ochotniczej okazały; naczelnik jest obowiązany wykonać rozporządzenia Zwierzchności, od których służy mu jednak prawo rekursu do Rady gminnej.

§. 45. Jeżeli straż ochotnicza pobiera zasiłki pieniężne od gminy, winna z nich składać Zwierzchności gminnej rachunki.

§. 46. Członkowie straży pożarnej ochotniczej mają prawo w służbie i po za służbą nosić mundur i używać szczególnych odznak, które mają być podane do publicznej wiadomości i których osobom, nie należącym do straży ochotniczej używać nie wolno.

§. 47. Na miejscu pożaru wszystkie zamiejscowe straże, choćby i bez zawezwania przybyłe na ratunek, zostają pod rozkazami naczelnika straży miejscowej i winny się stosować do jego rozporządzeń.

§. 48. W gminach, w których straż pożarna nie istnieje, tak osoby przeznaczone do specyalnych czynności (§. 19.) jak wszyscy pomoc niosiący, winni się stosować do rozporządzeń naczelnika gminy lub oznaczonego przez Radę gminną kierownika ratunku, którzy władzę swoją przelać mogą na naczelnika jednej z obecnych na miejscu straży pożarnych zamiejscowych.

§. 49. Koszta przyborów ogniowych służących dla całej gminy, ponosi gmina, zaś te, które służyć mają dla pojedyńczych miejscowości lub właścicieli domów, sprawione być mają kosztem tychże.

§. 50. Jeżeli w jakiej gminie koszta sprawienia potrzebnych wozowych sikawek z przyborami nie mogą być pokryte ani z majątka gminnego, ani z dochodów gminnych, bez wyraźnej szkody dla gospodarstwa gminnego, w takim razie Wydział krajowy na przedstawienie krajowego inspektora straży pożarnych, może przyjść w pomoc z funduszu krajowego.

§. 51. Koszta niesienia pomocy przy gaszeniu pożaru w miejscowościach po za obrębem gmin położonych, jak również sprawienia lub naprawy uszkodzonych przy tem przyborów ratunkowych, ponoszą gminy lub miejscowości pomoc niosące.

§. 52. O ile straż pożarna ochotnicza nie jest w możności pokryć wydatków na niezbędne narzędzia i przybory ratunkowe ze swego majątku lub z dobrowolnych składek, gmina jest obowiązaną w miarę możności

przyjść jej w pomoc z własnych funduszów lub z innych na ten cel zasiłków, czy to z funduszu krajowego (§. 50.), czy od zakładów ubezpieczeń, czy w inny sposób uzyskanych.

§. 53. Członkom straży ochotniczej, którzy przy pożarze podczas pełnienia służby zostali uszkodzeni w sposób, czyniący ich niezdolnymi do pracy, w razie niedostatku należy się wsparcie bez względu na ich przynależność do gminy..

Te same przepisy stosują się do wdów i sierot członków straży pożarnej, stałej i ochotniczej, którzy w służbie doznają uszkodzenia, czyniącego ich niezdolnymi do pracy.

§. 54. Nie uszczuplając praw do wsparcia, służących ogólnie członkom straży ochotniczej (§. 56.) ze strony gminy, straże te mogą zawrzeć między sobą związek w celu wspierania członków, którzy przy gaszeniu pożaru ponieśli kalectwo, jakoteż wdów ich i sierót. Do kasy takiego związku oprócz wkładek członków, dobrowolnych ofiar i subwencyj, wpływać będą także kwoty ofiarowane przez zakłady ubezpieczeń, tudzież dochody z kar za przekroczenia policyjno-ogniowe, popełnione w miejscach, w których znajdować się będą straże ochotnicze należące do związku.

§. 55. Wydziałowi krajowemu służy prawo nadzoru nad zarządem kasy wsparcia, i w tym celu przedkładane będą Wydziałowi corocznie preliminarze, tudzież zamknięcia rachunków tejże kasy.

V. Postępowanie podczas pożaru i po pożarze.

§. 56. Naruszanie prywatnego prawa własności w celu gaszenia pożaru. n. p. wyłamywanie, zrywanie dachu i t. p. może nastąpić tylko w razie ostatecznej potrzeby, gdy nie ma innego środka do stłumienia ognia lub zapobieżenia rozszerzaniu się płomieni, lecz w takim nawet razie, wyjąwszy wypadki najgwałtowniejsze, nastąpić może jedynie z rozporządzenia naczelnika gminy lub wyznaczonego przez niego kierownika ratunku.

§. 57. Właściciele domów są obowiązani jak najspieszniej przedsięwziąć środki przeciw szerzeniu się wybuchłego pożaru, przez przygotowanie zapasu wody, przystawienie drabin, obsadzenie dachu, zamknięcie strychów, okien i otworów, przygotowanie zapasu wilgotnych mioteł ogniowych i t. d.

Mieszkańcy domu są obowiązani przy tych czynnościach wedle możności dopomagać.

§. 58. Po pożarze naczelnik gminy winien przedsięwziąć odpowiednie środki, ażeby ogień zupełnie został wygaszony i żeby dalsze niebezpieczeństwo nie zagrażało.

Część ludzi należących do ratowania z potrzebnymi przyborami powinna pozostać na miejscu aż do zupełnego wygaszenia ognia.

Sikawki dostarczone do pomocy przy gaszeniu, będą właścicielom bezpłatnie przez mieszkańców gminy odstawione zaraz po zgaszeniu pożaru.

§. 59. Po zupełnem ugaszeniu pożaru naczelnik gminy przy pomocy naczelnika straży pożarnej i potrzebnych świadków i znawców wykona najściślejsze śledztwo co do przyczyny pożaru, zbada, czy nie zaszły takie

okoliczności, które wymagałyby skarcenia lub przedsięwzięcia środków zapobiegawczych, ażeby się nie powtarzały na przyszłość i stwierdzi, czy przybory ratunkowe były w należytym porządku, oraz którzy z ratujących najbardziej się odznaczyli.

§. 60. Jeżeli okaże się przeciw komu uzasadnione podejrzenie, że stał się winnym czynności zabronionej ustawą karną, naczelnik gminy natychmiast sąd o tem zawiadomi, jeżeli zaś idzie o przekroczenie przeciw policyi budowniczej lub ogniowej, naczelnik gminy działa w zakresie swojej władzy.

§. 61. O wyniku śledztwa co do przyczyn, rozmiarów pożaru, wielkości szkód i innych mających publiczny interes wykrytych szczegółów, naczelnik gminy najdalej w ciągu tygodnia po pożarze zawiadomi polityczną władzę powiatową.

§. 62. Przy wydawaniu świadectw urzędowych dla zabezpieczonych, że pożar nie wynikł z ich winy, naczelnik gminy postępować będzie z całą przezornością i ścisłością.

Swiadectwa takie wydawane być mogą dopiero po ukończonem śledztwie i za wszelkie pod tym względem zaniedbania naczelnik gminy jest odpowiedzialnym.

§. 63. Swiadectwa takie tylko w tym razie wydawane być mogą, jeżeli śledztwo okaże, że zabezpieczeni nie są winni zbrodni przestępstwa lub wykroczenia przewidzianego w ustawie karnej, ani też przestępstwa lub wykroczenia przeciw przepisom policyi budowniczej lub ogniowej, ani wreszcie innego przewinienia w duchu §. 1.294 kodeksu cywilnego.

VI. Postanowienia karne.

§. 64. Czynności lub zaniedbania grożące niebezpieczeństwem pożaru przewidziane w ustawie karnej, będą według tejże ustawy, zaś przewidziane w ustawie budowniczej, według ustawy budowniczej karane.

§. 65. Czynności lub zaniedbania grożące niebezpieczeństwem pożaru przewidziane ogólnymi przepisami i rozporządzeniami policyjnymi, oraz zarządzeniami Rad gminnych, ze względu na miejscowe stosunki, o ile w tychże przepisach i rozporządzeniach nie jest oznaczoną inna kara, mają być karane grzywną od 1 zł. do 50 zł. lub w razie niemożności zapłacenia aresztem do dni 10.

Jeżeli na mocy nininiejszej ustawy potrzeba zmusić kogoś do wykonania pewnej czynności, nastąpić to może pod zagrożeniem kary pieniężnej do 10 zł. lub w razie niemożności płacenia do 48 godzin aresztu.

Zapłacenie lub odsiedzenie kary nie uwalnia od obowiązku wykonania wymaganej czynności.

W razie, gdyby się okazała potrzeba powtórnego zmuszenia kogoś do tej samej czynności — należy karę podwoić, a w razie dalszego oporu czynność zarządzoną na koszt winnego wykonać.

§. 67. Co do sposobu orzekania kar i toku instancyi, obowiązują postanowienia ustawy gminnej.

§. 68. Prawomocne wyroki karne wykonywa naczelnik gminy.

Kary pieniężne wpływają do funduszu utrzymania rekwizytów ogniowych w gminie.

VII. Organa i władza wykonujące policyę ogniową.

§. 69. Naczelnik gminy, wykonywujący postanowienia niniejszej ustawy, rozstrzyga w pierwszej instancyi, o ile niniejszą ustawą lub ustawą gminną, albo własnym statutem gminy, decyzya nie jest pozostawioną Radzie gminnej.

§. 70. Przeciw orzeczeniu naczelnika gminy służy rekurs do Rady gminnej, zaś przeciw temu do Wydziału powiatowego, a następnie do Wydziału krajowego.

Termin do wniesienia rekursów tych jest 8-dniowy.

§. 71. W miastach, mających własne statuta, określenia kompetencyi statutami tymi objęte, pozostają w swojej mocy.

§. 72. W Wydziele krajowym utworzoną zostanie posada krajowego inspektora straży pożarnych, którego rangę, pensyę i emolumenta służbowe określi uchwała Sejmu.

§. 73. Obowiązkiem krajowego inspektora straży pożarnych będzie:

1. kontrolować gminy w kraju, czy posiadają potrzebne do gaszenia pożarów przybory i czy utrzymują je w należytym stanie;

2. sprawdzać, czy straże pożarne tak płatne, jak ochotnicze, są należycie zorganizowane i wykształcone;

3. wpływać na gminy, ażeby przystąpiły do zorganizowania straży pożarnych;

4. na żądanie Wydziałów powiatowych udzielać im wskazówek co do zatwierdzenia regulaminów pożarnych, przedkładanych przez gminy — a względnie ułożyć wzorowe regulamina, osobne dla gmin wiejskich, a osobne dla miejskich większych i mniejszych — tudzież wzorowe statuta dla straży pożarnych płatnych i ochotniczych;

5. udzielać Wydziałowi krajowemu opinii swej we wszystkich sprawach, które niniejsza ustawa Wydziałowi krajowemu do rozstrzygnięcia pozostawia i w ogóle we wszelkich sprawach policyi ogniowej — i opracować dotyczące tych spraw referaty w Wydziale;

6. śledzić postępu urządzeń ratunkowych od pożaru za granicą i o ile okażą się praktycznemi, starać się o wprowadzenie ich w naszym kraju.

Wydział krajowy wyda szczegółową instrukcyę dla krajowego inspektora straży pożarnych.

§. 74. Naczelnik straży pożarnej podlega pod względem służbowym naczelnikowi gminy, zaś względem wydoskonalenia straży pod nadzór krajowego inspektora straży pożarnych.

§. 75. Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wniosek.

Zważywszy, że na półtrzecia miliona Rusinów w Galicyi jest tylko jedno gimnazyum ruskie, i że około półtora tysiąca młodzieży musi pobierać naukę w gimnazyach polskich lub niemieckich,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, by założył w Przemyślu gimnazyum z ruskim językiem wykładowym.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by zbadał i zaproponował Wysokiemu Sejmowi na najbliższej sesyi, ażeby w Stanisławowie, Stryju, Kołomyi, Tarnopolu, Brzeżanach, w Złoczowie lub ewentualnie w innych miastach zostały założone albo osobne gimnazya, albo stałe równorzędne klasy z ruskim językiem wykładowym.

Wnioskodawca J. Romańczuk.

Sylwester Sembratowicz, Jan Stupnicki, Julian Pełesz, Dr. Antoniewicz, St. Kaczała, Leniński, Ochrymowicz, Kowalski, Biliński, Bereźnicki, Kaszewko, Siczyński, Mandyczewski, T. Merunowicz, Siengalewicz.

Wniosek.

Wzywa się c. k. Rząd:

A) Ażeby już w r. 1887. zbadał i zestawił nieużytki pow. Nowotarskiego, przydatne pod uprawę lasu, a w porozumieniu z gminami zbadał te puste pastwiska, które żadnego dochodu nie dają i przedstawił projekt zalesienia;

B) ażeby przeprowadził rokowania z gminami na podobnej podstawie jak przy zalesieniu wydmisk, dotyczące dostawienia robotnika;

C) ażeby się zastanowił, czy w tak ważnej części kraju, jak Nowotarski powiat, nie należałoby ustanowić osobnego urzędnika inspekcyi lasowej;

D) Sejm wyraża życzenie, ażeby c. k. Rząd przedłożył także projekt do ustawy o zalesieniu nieużytków w całym kraju.

Lwów dnia 18. Grudnia 1886.

Wnioskodawca Feliks Pławicki.

Pilat, Gross, A. Sapieha, Weigel, Łubieński, Henzel, Starowiejski, Rey, Kraiński, Augustynowicz, Siczyński, Antoniewicz, Romanowicz, Słonecki, Max, Langie, T. Dzieduszycki, Merunowicz Wasilewski, Rosner, Chamiec, Stan. Stadnicki, Siemiginowski, Czajkowski.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dla skutecznego zwalczenia włóczęgostwa, ażeby także zmniejszyć wydatki skarbu publicznego na szupasowanie włóczęgów z nałogu, tudzież na utrzymywanie recydywistów w więzieniach, poleca się Wydziałowi krajowemu, by wziął pod rozwagę urządzanie w kraju naszym roboczych zakładów poprawczych — w pierwszym rzędzie dla młodzieży niżej lat 18 — w myśl przepisów ustawy z 24. Maja 1885. Nr. 90 Dz. u. p., do których także c. k. Sądy mogłyby od-oddawać skazańców w myśl §. 19. tejże ustawy.

Wydział krajowy przeprowadzi rokowania z c. k. Rządem w sprawie wyznaczenia odpowiedniej dotacyi ze skarbu państwa na rzecz tych roboczych zakładów poprawczych, a o wyniku swych studyów i układów w tym przedmiocie zda sprawę Sejmowi na najbliższej sesyi.

Lwów dnia 20. Grudnia 1886.

Wnioskodawca Teofil Merunowicz.

Gross, Siczyński, Bereźnicki, Waygart, Siemiginowski, Biliński, Płaziński, Antoniewicz, Rosner, Chamiec, Zawadzki, Czerkawski, Małecki, Romanowicz, Pławicki, Mroczkowski.

W n i o s e k.

Zważywszy, że potrzeby funduszu krajowego wzrastają z każdym rokiem wraz z rozwijającem się gospodarstwem krajowem, podczas gdy niemożność pokrycia tych potrzeb dodatkami do podatków bezpośrednich staje się coraz oczywistszą;

zważywszy, że obecne obciążanie podatkami bezpośrednimi, a zwłaszcza podatkiem gruntowym, w obec dokonywającego się przesilenia w stosunkach produkcyi rolniczej, wzbudza uzasadnioną obawę, aby podstawy ekonomicznych stosunków kraju tego nie zostały zachwiane, a względnie aby nie nastąpiło i osłabienie jego siły podatkowej;

zważywszy, że powody wyżej przytoczone są tak doniosłej natury, ze względu zaś na interes kraju są tak ważne, że tworzą konieczność otwarcia nowych źródeł dochodów krajowych, przy sprawiedliwem zarazem rozłożeniu ciężarów;

gdy osiągnięcie takiego celu staje się możliwem przez zaprowadzenie dodatków do podatków konsumcyjnych tych kategoryi, jakie już obecnie skarb państwa pobiera — a dodatek taki daje niewątpliwie znaczne środki powiększenia funduszu krajowego, bez żadnego uszczerbku dla dochodów państwowych, a w sposób najmniej dotkliwy dla kontrybuentów, ponieważ, jak wiadomo, ze wszystkich podatków, jakie ludność krajowa opłaca, podatek od spożycia najmniej jest dotkliwym, przeto opierając się na §. 22. statutu krajowego, którego ostatni ustęp brzmi:

„Wyższe dopłaty do bezpośredniego podatku (od 10%) lub i n n e n a k ł a d y o p ł a t k r a j o w y c h wymagają cesarskiego zezwolenia“,

czyli w s k a z u j e m o ż l i w o ś ć zaprowadzenia opłat konsumcyjnych, bądź mocą oddzielnej ustawy finansowej, zatwierdzonej przez Najjaśniejszego Pana, bądź przez nałożenie dopłat od konsumcyjnego podatku na mocy ustawy krajowej i czyni opłaty takie na rzecz funduszu krajowego najzupełniej uprawnionemi, z tych powodów wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Celem wytworzenia nowych źródeł dochodu dla pokrycia wzrastających potrzeb funduszu krajowego, tudzież ewentualnego zniżenia krajowych dodatków do podatków bezpośrednich, Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ustanawia:

a) począwszy od 1. Lipca 1887. roku procentowy dodatek w miarę potrzeby budżetowej, od każdego guldena opłacanych przez kraj podatków konsumcyjnych w ten sposób, aby dodatek ów, w wysokości wedle potrzeby przez Sejm krajowy oznaczonej, pobierany był przez władze finansowe Wysokiego Rządu wraz z podatkami konsumcyjnymi, a w miarę wpływów wypłacany kasie krajowej wraz z innymi dodatkami od podatków na rzecz funduszu krajowego;

b) wysokość zaś procentową tego dodatku do podatków konsumcyjnych na czas od 1. Lipca 1887. po koniec roku budżetowego, to jest do 31. Grudnia 1887. r., oznacza się na 10%, czyli 10 ct. od każdego guldena tychże podatków konsumcyjnych.

Wnioskodawca Józef Wernicki.

Zborowski, Żuk-Skarszewski, Mikołaj Wolański, Michałowski, Wodzicki, Polanowski, Tomisław Rozwadowski, Torosiewicz, Żurowski, Scipio, Borkowski, W. Koziebrodzki, Stanisław Jędrzejowicz, Zawadzki, Henzel, Max, Rey, Męciński, Onyszkiewicz, Wasilewski, Tadeusz Langie, Bobrzyński, Koziebrodzki, Dembowski, Kowalski, Gnoiński, W. Popiel, T. Dzieduszycki, Stan. Stadnicki, Merunowicz, Chamiec, Wrotnowski, Słonecki, Skrzyński, Szeptycki, Wład. Wolański, J. Czartoryski, A. Sapieha, Łubieński, Brykczyński, Abrahamowicz, Starowiejski, Tyszkiewicz, Siemiginowski, Stan. Tarnowski jun., Zamoyski, Korytowski, Lasocki.

Marszałek oświadcza, że wnioski powyższe traktowane będą podług przepisów regulaminu.

Sekretarz p. A. Jędrzejowicz czyta następujący dostatecznie poparty wniosek:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Dla zachęty i poparcia usiłowań, mających na celu rozwój kultury krajowej, ma być wstawianą w budżet krajowy corocznie odpowiednia kwota do rozporządzenia Wydziału krajowego.

W szczególności miałby używać Wydział krajowy tego funduszu na pożyczki i zasiłki na następujące cele:

a) Na koszta konzultacyi mężów fachowych, na pomiary przedwstępne, tudzież obliczenia kosztów robót projektowanych w tym celu, ażeby osiągnąć korzystniejszy dla kultury podział gruntów, wciągnąć pod uprawę nieużytki i podnieść kulturę nieodpowiednio spożytkowanych gruntów— jak n. p. przez wydzierżawienie parcelami pod uprawę orną gminnych pastwisk wspólnych na projekta melioracyjne, komasacyę dobrowolną i t. p..

b) na zarybienie wód, mnożenie zwierzostanu w lasach, rozwój pszczelnictwa i t. d.

c) na podniesienie sadownictwa i ogrodnictwa w kraju, tudzież szerzenie uprawy roślin przemysłowych;

d na uszlachetnienie krajowych ras bydła i koni;

e) na obsadzenie dróg drzewami. mianowicie owocowemi;

f) na nagrody za tępienie szkodliwych rolnictwu zwierząt i owadów;

g) na studya i doświadczenia umiejętne zmierzające do zaszczepienia w kraju hodowli nowych gatunków pożytecznych roślin i zwierząt.

II. Z przeznaczonego na powyższe cele funduszu będą mogły być wspierane tylko takie przedsięwzięcia, które nie będą miały na celu bezpośredniej korzyści prywatnej inicyatorów, lecz posiadające znamiona p u b l i c z n e j u ż y t e c z n o ś c i — więc w pierwszym rzędzie zbiorowe usiłowania powiatów i gmin, tudzież stowarzyszeń fachowych, kółek włościańskich i t. d.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesyi przedłożył Sejmowi projekt regulaminu, któryby stale określał zasady wspierania funduszami krajowymi przedsięwzięć, mających na celu rozwój kultury krajowej.

IV. W budżet krajowy na r. 1887. wstawia się do rozporządzenia Wydziału krajowego na cele powyżej wymienione kwotę 5000 zł. w. a.

V. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby zechciał wyjednać odpowiednią dotacyę z funduszów państwowych na popieranie rozwoju kultury krajowej w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, i na zachętę do inicyatywy na tem polu — wyrażając oraz nadzieję, iż przeznaczone ewentualnie na ten cel kwoty byłyby używane w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Lwów dnia 20. Grudnia 1886.

Wnioskodawca Teofil Merunowicz.

Czerkawski, Romanowicz, Pławicki, Skałkowski, Janko, Koziebrodzki, Siczyński, Goldman, Siemiginowski, Biliński, Wereszczyński, Czartoryski, Gross, Rosner, Mroczkowski, Waygart, Antoniewicz, Abrahamowicz.

Marszałek oświadcza, że wniosek powyższy traktowany będzie regulaminowo.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdanie Wydziału krajowego z projektami ustaw budowniczych dla mniejszych miast i miasteczek, tudzież dla wsi.

W zastępstwie sprawozdawcy p. Smolki p. Bereźnicki wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o popieraniu kultury krajowej na polu budowli wodnych.

Sprawozdawca p. Wereszczyński prostuje następujące omyłki druku, które się wkradły do sprawozdania, a mianowicie:

Na str nicy 1. w wierszn 4. zamiast „poczynionych“ ma być „p o c z y n i o n e“.

Na str. 2. wiersz 17. zamiast „wykonywać“ ma być „w y k o n y w a n y c h“.

Na str. 6. wiersz 26. po wyrazie „zalewu“ dodać wyraz „t y c h“, w wierszu zaś 11. z dołu po wyrazie „budowy“ dodać wyraz „t a k“.

Na str. 20. w wierszu 6. po wyrazie „długości“ zamiast „11 kilometrów“ ma być „21 k i l o m e t r ó w“.

Na str. 34. w wierszu 23. zamiast wyrazu „mniejsze“ winno być „s ą w i ę k s z e“.

Wreszcie na str. 36. w wierszu 1. po wyrazie „zdjęć“ zamiast „m e l i o r a c y j n y c h“ ma być „n i w e l a c y j n y c h“.

P. Jaworski wnosi zarządzenie wydrukowania na osobnej kartce dopiero co wyszczególnionych sprostowań i dołączenie takowych do sprawozdania.

Sprawozdawca zgadza się na ten wniosek, oraz pod względem formalnym wnosi odesłanie powyższego sprawozdania do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy wraz z dodatkiem p. Jaworskiego.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności tyczących się krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie, folwarku czernichowskiego i szkoły ogrodniczej w Czernichowie.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje pierwsze czytanie wniosku p. Langiego w przedm. nauki gospodarstwa rybnego.

P. Langie uzasadnia swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi odesłanie takowego do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie wniosku posła Grossa w przedmiocie wejścia w wykonanie przepisów ustaw państwowych o komasacyi gruntów, dzieleniu gruntów wspólnych i o oczyszczaniu lasów z gruntów cudzych.

P. Gross uzasadnia swój wniosek a pod względem formalnym wnosi odesłanie takowego do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje propozycya Wydziału krajowego co do wyboru trzech członków Rady nadzorczej Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński czyta sprawozdanie i przedstawia imieniem Wydziału krajowego do wyboru na członków Rady nadzorczej Banku krajowego pp. Augusta Gorayskiego, Józefa Męcińskiego i Dra Mikołaja Zyblikiewicza.

Przemawia p. Wł. Koziebrodzki.

Po wyjaśnieniu ze strony Marszałka i przemówieniu sprawozdawcy, Izba przystępuje do powyższego wyboru.

Na skrutatorów powołuje Marszałek pp. Mieroszewskiego, ks. Siczyńskiego, Kluckiego, Żarskiego, Pławickiego i Lasockiego.

Z kolei następują sprawozdania z petycyj.

Sprawozdawca komisyi petycyjnej p. Rosner czyta sprawozdanie o petycyi L. 232. gminy

Falkenberg powiatu Dobromilskiego o możliwe odpisanie zaległości w ilości 1091 zł. 46 ct. a. w. z rozmaitych tytnłów u tejże gminy zalegających, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę gminy Falkenberg powiatu Dobromilskiego o odpisanie zaległości w wysokości 1091 zł. 46 ct. w. a. odstępuje się Wydziałowi krajowemu do dalszego urzędowauia.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem komisyi petycyjnej bez rozprawy.

Sprawozdawca komisyi petycyjnej p. Rosner czyta sprawozdanie o petycyi L. 212. Iwana Popiwczuka byłego naczelnika gminy Żabie, o uwolnienie od nałożonych na niego reskryptem Wydziału krajowego z dnia 19. Lutego 1886. L. 9572 kosztów dochodzenia w ilości 205 zł. 98 ct. z następującym wnioskiem komisyi:

Nad petycyą Iwana Popiwczuka, byłego naczelnika gminy, Żabie o uwolnienie od zwrotu kosztów dochodzenia reskryptem Wydziału krajowego z 19. Lutego 1886. L. 9572 w kwocie 205 zł. 98 ct. w. a. nałożonych, przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca komisyi administracyjnej p. A. Jędrzejowicz czyta sprawozdanie o petycyi L. 200. Zwierzchności gminnej w Mielcu o przedłużenie ustawy z 30. Grudnia 1880. Dz. u. kr. Nr. 24. na dalszych 6 lat, dozwalającej gminie miasta Mielca na pobór opłaty od słodzonych spirytusowych napojów i araku, z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę tę odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania a ewentualnie do przedłożenia odnośnego projektu do ustawy jeszcze w bieżącej sesyi sejmowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

P. ks. Siczyński ogłasza wynik skrutynium wyboru trzech członków Rady nadzorczej Banku krajowego.

Głosujących 78, absolutna większość 40.

Wybrani: August Gorayjski, Józef Męciński, Dr. Mikołaj Zyblikiewicz.

Po wyczerpaniu porządku dziennego Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 22. Grudnia b. r. godz. 11. przed połdniem, oraz oznajmia Izbie, iż porządek dzienny tego posiedzenia pp. posłom rozesłanym zostanie.

Koniec posiedzenia o godz. 2. min. 30 po południu.

Marszałek krajowy:

Jan hr. Tarnowski w. r.

Sekretarze:

St. Badeni w. r.

A. Jędrzejowicz w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 20. Grudnia 1886.

253. Kamiński Bartłomiej, dyrektor szkoły w Bolechowie, przez p. Kopycińskiego, o trzeci dodatek pięcioletni.
254. Michał Pawliszyn, nauczyciel szkoły w Haliczu, przez p. Kopycińskiego, o zaliczenie dwóch lat służby do czasu etatowego.
255. Tomasz Czajkowski nauczyciel w Czyszkach, przez p. Merunowicza, o policzenie lat służby wojskowej do wymiaru emerytury.
256. Wydział powiatowy w Podhajcach, przez p. Kopycińskiego, o organizacyę szkół w powiecie Podhajeckim.
257. Wydział powiatowy w Kolbuszowej, przez p. Tyszkiewicza, o posunięcie szkoły w Dzikowcu do klasy IV.
258. Jan Lubieniec kierownik szkoły w Buczniowie, przez p. Kopycińskiego, o wynagrodzenie za kierownictwo szkoły.
259. Rada szkolna miejscowa w Limanowej, przez p. Struszkiewicza, o przeniesienie tamtejszej szkoły do klasy IV. i o podwyższenie płac nauczycielom.
260. Rada szkolna miejscowa w Chodorowie, przez p. Kopycińskiego, o podwyższenie płacy nauczycielom tamtejszej szkoły.
261. Zarząd szkoły w Szczakowej, przez p. Artura Potockiego, o podwyższenie płacy nauczycielom.
262. Grono nauczycieli szkoły w Limanowej, przez p. Struszkiewicza, o podwyższenie płacy.
263. Józef Skowronski nauczyciel w Majdanie, przez p. Tyszkiewicza, o zapomogę.
264. Marya Śnieszek wdowa po nauczycielu, przez p. Tyszkiewicza, o zapomogę.
265. Wojciech Piotrowski nauczyciel w Żurawnie, przez p. Kaszewkę, o zapomogę.
266. Kuratorya szkoły ogrodniczej w Tarnowie, przez p. Langiego, o podniesienie subwencyi dla tejże szkoły.
267. Wydział okręgowy Towarzystwa rolniczego w Tarnowie, przez p. Zawadzkiego, jak wyżej.
268. Wydział powiatowy w Wieliczce, przez p. Struszkewicza, w sprawie przymusowej asekuracyi budynków włościańskich.
269. Wydział powiatowy w Podhajcach, przez p. Kopycińskiego, jak wyżej.
270. Wydział powiatowy w Tarnobrzegu, przez p. Łubieńskiego, jak wyżej.
271. Wydział powiatowy w Brzesku, przez p. Stadnickiego Jana, jak wyżej.
272. Wydział powiatowy w Stryju, przez p. Ochrymowicza, w sprawie sadzenia drzewek przy drogach.
273. Wydział powiatowy w Brzesku, przez p. J. Stadnickiego, o zmianę §. 2, 95, 96. ustawy gminnej.
274. Wydział powiatowy w Stryju, przez p. Ochrymowicza, jak wyżej.
275. Wydział powiatowy w Brzesku, przez p. Stadnickiego, o zmianę §. 38. ustawy o ochronie własności polnej.
276. Wydział powiatowy w Stryju, przez p. Ochrymowicza, jak wyżej.
277. Wydział powiatowy w Tarnobrzegu, przez p. Łubieńskiego, jak wyżej.

278. Ten sam, przez p. Łubieńskiego, o zmianę ustawy w przedmiocie stawiania budynków szkolnych.
279. Wydział powiatowy w Jaśle, przez p. ks. Buchwalda, w sprawie reformy ustawy gminnej.
280. Mieszkańcy gminy Uroż, przez p. Ochrymowicza, o zapomogę na ukończenie budowy szkoły.
281. Katarzyna Starowiecka, wdowa po lampiarzu szpitala lwowskiego, przez p. Romanowicza, o dar z łaski.
282. Michał Serwacki, rygorozant weterynaryi, przez p. Wereszczyńskiego, o zapomogę.
283. Gmina Kolbuszowa górna, przez p. Tyszkiewicza, o zapomogę na budowę szkoły.
284. Członkowie gminy Rata, przez p. Kopycińskiego, o utworzenie z gminy katastralnej Rata odrębnej gminy administracyjnej.
285. Rada gminna w Nowym-Sączu, przez p. Romera, o zmianę §. 74. ustawy budowlanej z r. 1882.
286. Zwierzchność gminna Raniżowa, przez p. Tyszkiewicza, o uznanie tej gminy za miasteczko.
287. Rada szkolna miejscowa w Dólczy wielkiej, przez p. Kopycińskiego, o zapomogę dla Zygmunta Ziobronia na kształcenie go w bednarstwie i kołodziejstwie.
288. Wizytatorka Sióstr Miłosierdzia, przez p. Kopycińskiego, o subwencyę dla zakładów w Czerwonogrodzie, Rozdole i Bursztynie.
289. Praktykanci wyznania mojżeszowego przy szkole im Czackiego, przez p. Romanowicza, o zarządzenie, ażeby nauczyciele żydzi znaleźli umieszczenie w szkołach ludowych.
290. Wydział Towarzystwa weterynarzy austryackich w Wiedniu, przez posła Pławickiego, o subwencyę.
291. Komitet Towarzystwa rolniczego krakowskiego, przez p. Struszkiewicza, o subwencyę w kwocie 5.000 zł. na cele krajowej wystawy rolniczej w r. 1887.
292. Izba adwokatów we Lwowie, przez p. Skałkowskiego, o utworzenie samoistnego c. k. sądowego urzędu depozytowego we Lwowie
293. Towarzystwo „Czytalnia" w Czernicy, przez p. Romańczuka, o zapomogę 200 zł. na budowę domu dla czytelni.
294. Rada szkolna miejscowa w Jamnicy, p. p. Romańczuka, o zapomogę na budowę szkoły.
295. Pełnomocnicy zebrania djaków powiatu Borszczowskiego, przez p. Borkowskiego, w sprawie polepszenia bytu diaków.
296. Komitet djaków w Rohatynie, przez p. Romańczuka, jak wyżej.
297. Gmina Połonice, przez p. Romańczuka, o wyłączenie z c. k. Starostwa przemyślańskiego a przyłączenie do c. k. Starostwa we Lwowie.
298. Rada szkolna miejscowa w Turzańsku, przez p. Bereźnickiego, o zapomogę na budowę szkoły.
299. Wydział powiatowy w Wieliczce, przez p. Struszkiewicza, w sprawie poboru ze salin Wielickich surowicy dla bydła.
300. Mieczysław Kotkowski, uczeń szkoły muzycznej Ludwika Marka we Lwowie, przez p. Romanowicza, o subwencyę na dalsze kształcenie się w muzyce.
301. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda" w Tarnowie, przez p. Zawadzkiego, o subwencyę dla inwalidów, wdów i sierót.
302. Wawrzyniec Chmura, nauczyciel szkoły ludowej w Ciężkowicach, przez p. Żuka-Skarszewskiego, o 3 miesięczną zaliczkę na płacę roczną 350 zł.
303. Zarząd Oddziału Towarzystwa pedagogicznego w Przemyślu, przez p. Kopycińskiego, o zniżenie służby nauczycieli ludowych z 40 na 35 lat.
304. Wydział Rady powiatowej w Kołomyi, przez p. Kuczkowskiego, w sprawie przymusowej asekuracyi budynków włościańskich.
305. Wydział krajowy przedkłada petycyę Kazimierza Pańkowskiego, profesora szkoły rolniczej w Dublanach, o zaliczkę w kwocie 2.500 zł.

306. Obszar dworski w Kulczycach, przez p. Pilata, o wyłączenie Kulczyc ze związku gminy Laskowiec.
307. Grzegorz Szaraniewicz, nauczyciel w Stańkowej, przez p. Romańczuka, o zapomogę.
308. Urząd gminny w Szeszorach, przez p. Romańczuka, w sprawie polowania na gruntach gminnych i prawa noszenia broni palnej.
309. Gmina Utoropy, przez p. Romańczuka, w sprawie zbierania grzybów i szkód zdziałanych przez dzikie zwierzęta.
310. Gmina Chomczyn, przez p. Romańczuka, w sprawie tępienia dzikiej zwierzyny.
311. Gmina Ochodza, przez p. Mieroszowskiego, w przedmiocie wykupna prestacyj drogowych
312. Rudolf Daś, nauczyciel w Nisku, przez p. Łozińskiego, o zapomogę.
313. Gmina Strzyżów, przez p. Wodzickiego, o utworzenie w tej gminie c. k. Urzędu poborowego
314. Gminy i obszary dworskie okręgu sądowego Dynowskiego, przez p. Gorayskiego, o ustanowienie w Dynowie c. k. Urzędu podatkowego.
315. Właściciele i funkcyonaryusze zajęci w kopalniach nafty w Łężynach i Krygu, przez p.. Gorayskiego przeciw wprowadzaniu zabarwionego falsyfikatu naftowego.
316. Gmina Kałusz, przez p. Romańczuka, o prawo wolnego poboru surowicy dla bydła.
317. Wydział lwowskiego Towarzystwa oświaty ludowej, przez p. Merunowicza, o subwencyę.
318. Nauczyciele szkoły ludowej w Sokolnikach, przez p. Merunowicza, o podwyższenie płacy.
319. Mieszkańcy wyznania rz. kat. i mojżeszowego w Tyliczu, przez p. Żuka-Skarszewskiego, o zaprowadzenie osobnej szkoły z wykładowym językiem polskim w Tyliczu.
320. Gmina Dybków, prrez p. Koziebrodzkiego, o uwolnienie od płacenia datku konkurencyjnego do szkoły ludowej w Sieniawie.
321. Jan Jeż nauczyciel z Gumnisk Fox, przez p. Płazińskiego, o zaliczkę na płacę w kwocie 100 zł.
322. Teofila Andrusikiewicz, wdowa po nauczycielu ludowym, przez p. Pławickiego, o stałe zaopatrzenie.
323. Stanisław Kominkowski, nauczyciel w Nowym-Targu, przez p. Pławickiego, o przyznanie kwoty 50 zł. jako płacę niepobraną w czasie zasuspendowania lub o zapomogę.
324. Gmina miasta Brodów, przez p. Hausnera, o prawo pobierania opłaty kopytkowej.
325. Nauczyciele szkoły 4 klasowej w Mielcu, przez p. Reya, o podwyższenie płac.
326. Towarzystwo gimnastycze „Sokół" we Lwowie, przez p. Merunowicza, o zasiłek na budowę gmachu szkolnego.
327. Żegluga parowa na Dniestrze, towarzystwo, przez p. Koziebrodzkiego Szczęsnego, o subwencyę.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

7. posiedzenia, IV. sesyi V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 22. Grudnia 1886.

Początek o godzinie 11. minut 30.
Przewodniczący: Marszałek krajowy Jan hr. Tarnowski.
Sekretarze: Stanisław hr. Badeni A. Jędrzejowicz, Władysław ks. Sapieha.
Obecnych posłów 106.
Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik JE. Filip Zaleski.
Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.
Marszałek oznajmia, że protokół z 6. posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie wniesiono zarzutów.

Sekretarz p. A. Jędrzejowicz czyta spis petetyj wniesionych po dzień 22. Grudnia b. r, od Nr. 328. do Nr. 409. włącznie, które przydzielono następującym komisyom:

Komisyi budżetowej L. 328, 333, 335, 336, 338, 339, 340, 341, 344, 347, 350, 351, 352. 356, 357, 362 do 366 włącznie, 371 do 376 włącznie, 382, 382, 385, 391 do 395 włącznie, 399, 405, 406, 407.

Komisyi prawniczej L. 329, 334, 345, 346, 377 do 381 włącznie.

Komisyi gospodarstwa krajowego L. 330, 360, 409.

Komisyi bankowej L. 331.

Komisyi petycyjnej L. 332, 342, 343, 355.

Komisyi szkolnej L. 337, 349, 354, 361, 367, 368, 369, 370, 384, 388, 389, 390, 398, 400, 401, 402, 403, 404, 408.

Komisyi drogowej L. 348.

Komisyi administracyjnej L. 353, 359, 387, 396.

Komisyi gminnej L. 358, 386.

Komisyi górniczej L. 397.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie uregulowania obowiązków co do zakładania, rozprzestrzeniania, utrzymywania, jakoteż i dozoru cmentarzy.

Sprawozdawca p. Smolka wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem ustawy o stosunkach sług.

Sprawozdawca p. Smolka wnosi odesłanie powyższego przemiotu do komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności tyczących się krajowych szkół rolniczych w Dublanach i folwarku dublańskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zaprowadzenia krajowych opłat konsumcyjnych.

Sprawozdawca p. Bereźnicki wnosi wybór komisyi podatkowej z 9 członków, i odesłanie powyższego przedmiotu do tej komisyi.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia okręgu c. k. Sądu powiatowego w Dubiecku z nowo utworzonego okręgu Sądu kolegialnego w Sanoku a pozostawienia go nadal w okręgu takiego Sądu w Przemyślu.

Sprawozdawca p. Bereźnicki wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi prawniczej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Marszałek wzywa Izbę do przystąpienia do wyboru komisyi podatkowej i zaprasza na skrutatorów pp. Michałowskiego, Lasockiego, Lenińskiego, Rosnera i Rozwadowskiego Bolesława.

Na wniosek p. JE. Franciszka Smolki uchwala Izba zawieszenie posiedzenia na 10 minut celem porozumienia się co do wyboru komisyi podatkowej.

Marszałek zawiesza posiedzenie na 10 minut.

Po przerwie Marszałek podejmuje posiedzenie na nowo.

P. Czerkawski wnosi odroczenie wyboru komisyi podatkowej do końca posiedzenia.

Po objaśnieniu Marszałka, który oznajmia, iż wybór odbędzie się później, a wynik wyboru komisyi podatkowej ogłoszonym zostanie dopiero przy końcu dzisiejszego posiedzenia, przystępuje Izba do dalszego punktu porządku dziennego, którym jest pierwsze czytanie wniosku posła Jaworskiego w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy o dojazdach kolejowych.

P. Jaworski uzasadnia swój wniosek a pod względem formalnym wnosi odesłanie takowego do komisyi drogowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Romańczuka w przedmiocie wezwania c. k. Rządu o założenie w Przemyślu gimnazyum z ruskim językiem wykładowym, jakoteż w przedmiocie założenia w Stanisławowie, Stryju, Kołomyi, Tarnopolu, Brzeżanach, Złoczowie lub ewentualnie w innych miastach bądź odrębnych gimnazyów, bądź stałych klas równorzędnych z ruskim językiem wykładowym.

P. Romańczuk uzasadnia swój wniosek, i pod względem formalnym wnosi odesłanie takowego do komisyi szkolnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Pławickiego w przedmiocie zalesienia nieużytków w powiecie nowotarskim i projektu do ustawy o zalesieniu nieużytków w całym kraju.

P. Pławicki uzasadnia swój wniosek, zaś pod względem formalnym wnosi odesłanie takowego do komisyi gospodarstwa krajowego z zastrzeżeniem zdania sprawy jeszcze na bieżącej sesyi sejmowej.

Izba uchwala wniosek odesłania do komisyi gospodarstwa krajowego bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Merunowicza w przedmiocie urządzenia roboczych zakładów poprawczych.

P. Merunowicz przemawia i wnosi pod względem formalnym odesłanie powyższego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje pierwsze czytanie wniosku p. Romanowicza z projektem ustawy o policyi ogniowej.

Przemawia p. Romanowicz w uzasadnieniu swego wniosku, zaś pod względem formalnym wnosi odesłanie takowego do komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje pierwsze czytanie wniosku p. Merunowicza w przedmiocie poparcia rozwoju kultury krajowej.

Przemawia p. Merunowicz a pod względem formalnym wnosi odesłanie swego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje drugie czytanie wniosku p. Romanowicza w przedmiocie upoważnienia Wydziału krajowego, by w Styczniu 1887. przy wydatkach funduszu krajowego stosował się do budżetu uchwalonego na rok 1886.

Sprawozdawca p. Smarzewski przedstawia imieniem komisyi budżetowej następujący projekt do uchwały:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do pobierania od 1. Stycznia 1887. dochodów funduszu krajowego na podstawie budżetu uchwalonego na rok 1886. i do czynienia od 1. Stycznia 1887. wydatków zwyczajnych z funduszu krajowego w granicach określonych projektem budżetu na rok 1887. przedłożonym przez Wydział krajowy. Upoważnienie to straci moc swoją w chwili, w której uchwała finansowa na rok 1887. zostanie przez Sejm powziętą.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Marszałek poddaje pod głosowanie powyższy wniosek komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje drugie czytanie wniosku Wydziału krajowego tyczącego się petycyi gmin: Podhorzec, Zahorzec, Huty Werhobuzkiej, Opoki, Huciska Oleskiego, Poboczy, Sassowa, Majdanu, Pieniak i Hołobicy, tudzież gmin Kotłowa, Oleska, Jasionowa i innych gmin w przedmiocie przeniesienia siedziby c. k. Sądu powiatowego z Oleska do Podhorzec.

Sprawozdawca p. Fruchtman czyta sprawozdanie komisyi prawniczej z następującym wnioskiem:

Komisya prawnicza, zgodnie z Wydziałem krajowym, wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem nad petycyą gmin Podhorce i okolicznych, żądających przeniesienia siedziby c. k. Sądu powiatowego z Oleska do Podhorzec, przechodzi do porządku dziennego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje drugie czytanie wniosku Wydziału krajowego w sprawie wyłączenia gminy Pokropiwny z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kozowie, c. k. Sądu obwodowego w Brzeżanach i c. k. Starostwa Brzeżańskiego, a przyłączenia jej do c. k. Sądu powiatowego miejsko-delegowanego, Sądu obwodowego i Starostwa w Tarnopolu.

Sprawozdawca p. Fruchtman czyta sprawozdanie komisyi prawniczej z następującym wnioskiem: Komisya prawnicza, zgodnie z Wydziałem krajowym, wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl §. 2. ustawy z dnia 11. Czerwca 1868 r. (Nr. 59. Dz. u. p.) oświadcza c. k. Rządowi swą opinię, iż pożytecznem uznaje, aby gmina i obszar dworski Pokropiwna z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kozowej, c. k. Sądu obwodowego i c. k. Starostwa w Brzeżanach wyłączone, a do okręgu c. k. Sądu powiatowego delegowanego, c. k. Sądu obwodowego i c. k. Starostwa w Tarnopolu przyłączone zostały.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje drugie czytanie wniosku Wydziału krajowego w sprawie przeniesienia siedziby c. k Sądu powiatowego ze Starejsoli do Chyrowa.

Sprawozdawca p. Fruchtman czyta sprawozdanie komisyi prawniczej z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przechodzi do porządku dziennego nad petycyą gminy Chyrów i okolicznych, o przeniesienie siedziby c. k. Sądu powiatowego ze Starejsoli do Chyrowa.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi petycyjnej z petycyi djaków w przedmiocie polepszenia ich bytu materyalnego.

Sprawozdawca p. Merunowicz czyta prawozdanie komisyi petycyjnej w powyższym przedmiocie.

Podczas odczytywania sprawozdania p. Wernicki wnosi uwolnienie sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Po objaśnieniu Marszełka pod względem formalnym, odczytuje sprawozdawca dalsze ustępy sprawozdania z następującym wnioskiem komisyi petycyjnej:

Wysoki Sejm raczy przejść nad petycyami djaków o polepszenie ich bytu materyalnego w drodze ustawodawstwa krajowego, do porządku dziennego.

Przemawia p. Romańczuk i wnosi odroczenie uchwały nad tym wnioskiem i odstąpieniem petycyi powyższej wraz z petycyami, jakie jeszcze w tym przedmiocie wniesione zostaną, Wydziałowi krajowemu z wezwaniem zdania sprawy na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba popiera dostatecznie wniosek p. Romańczuka.

Przemawiają p. ks. Buchwald, ks. Siczyński.

Po zamknięciu dyskusyi na wniosek p. Małeckiego przemawiają zapisani do głosu pp. hr. Golejewski, p. Antoniewicz.

Po przemówieniu sprawozdawcy, poddaje Marszałek pod głosowanie powyższy wniosek komisyi petycyjnej, który Izba 40 głosami przeciw 36 uchwala.

Następuje sprawozdanie z petycyi Wildera, dzierżawcy myta krajowego na drodze Żółkiewsko-Krystynopolskiej o zwolnienie z dalszej dzierżawy myta krajowego i zwrot czynszu dzierżawnego.

Sprawozdawca p. Pławicki czyta sprawozdanie o petycyi p. Zallela Wildera do l. s. 183. dzierżawcy myta kraj. na drodze Żółkiewsko Krystynopolskiej w Nowym dworze i Błotni sieleckiej o zwolnienie z dalszej dzierżawy myta w obydwu miejscowościach i zwrot czynszu dzierżawnego za 4 miesiące, z następującym wnioskiem komisyi petycyjnej:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyą Zallela Wildera dzierżawcy myta w Nowym dworze i Błotni Sieleckiej na drodze kraj. o zwolnienie go z dalszego dotrzymania kontraktu i zwrot czynszu dzierżawnego za miesięcy cztery, przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Przed przystąpieniem do dalszego punktu porządku, wzywa Marszałek pp. skrutatorów do zbierania kartek na wybór komisyi podatkowej.

Na wniosek p. hr. Szczęsnego Koziebrodzkiego uchwala Izba skład komisyi podatkowej z 12 członków.

Marszałek wzywa Izbę do oddania kartek na 12 członków powyższej komisyi.

Z kolei następuje sprawozdanie z petycyi gminy Jodłówki o przyjęcie kosztów utrzymania Alojzy Rompało w kwocie 297 zł. 33 ct. w. a. na fundusz krajowy.

Sprawozdawca p. Płaziński prostuje wniosek komisyi w ten sposób, iż opuścić należy z takowego końcowy ustęp od wyrazu „koszta zaś" aż do końca, natomiast z zacytowaniem rubryki. Następnie czyta sprawozdawca sprawozdanie komisyi z wnioskiem w następującem, już zmodyfikowanem brzmieniu:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Koszta utrzymania małoletniej Alojzy Józefiny Rompała w łącznej kwocie 267 zł. 40 ct. zapłacić Magistratowi w Budapeszcie za gminę Jodłówkę Tuchowską z funduszu krajowego (rubryka XVI).

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi petycyjnej z petycyi gminy Dobra, powiatu Jarosławskiego, o wyjednanie opustu zaległych podatków.

Sprawozdawca p. Strasser czyta sprawozdanie komisyi petycyjnej z petycyi gminy Dobra powiatu Jarosławskiego o wyjednanie opustu zaległych podatków, z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę do L. 50 s. 11 p. odstępuje się c. k. Rządowi do bliższego zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

P. B. Rozwadowski ogłasza wynik wyboru komisyi podatkowej:

Głosujących 83.

Wybrani: pp. Wernicki, A. Skrzyński, Fruchtman, Abrahamowicz, Chamiec, Chrzanowski, Czaykowski, Gniewosz, Hausner, Jaworski, Jędrzejowicz Edward, Romer.

Marszałek wzywa wybraną komisyę, aby się zechciała ukonstytuować.

Marszałek wzywa oraz pp. przewodniczących komisyj w ogóle, a w szczególności tych, którym przedmioty z dzisiejszego posiedzenia przydzielone zostały, aby zechcieli referaty przydzielać tak, iżby referenci w czasie feryi świątecznych mogli obeznać się z przedmiotem.

Sekretarz p. St. hr. Badeni czyta następujący dostatecznie poparty wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby zechciał wpłynąć na Bank austro-węgierski w tym kierunku, aby przy organizacyi istniejących i otwarciu nowych kantorów pomocniczych tegoż Banku w naszym kraju, uwzględniano życzenia interesowanych powiatów i gmin, i by poruczano utrzymy-

wanie takich kantorów instytucyom, które dają gwarancyę, że przy sprawowaniu zastępstwa Banku nie będą pomijać interesu rolnictwa i przemysłu.

Lwów dnia 20. Grudnia 1886.

Wnioskodawca Skałkowski w. r.

Pilat, Henzel, Kuczkowski, Borkowski, Romer, Scipio, Dembowski, Romanowicz, Goldman, Merunowicz, Henryk Janko, Mroczkowski, Brykczyński, Kapri, W. Koziebrodzki, Polanowski.

Marszałek oświadcza iż wniosek powyższy traktowany będzie regulaminowo.

JE. p. Namiestnik jako komisarz rządowy oznajmia, iż na mocy Najw. rozporządzenia Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości Sejm krajowy został z dniem dzisiejszym odroczony do 10. Stycznia 1887. roku.

Na wezwanie Marszalka odczytuje sekretarz p. hr. St. Badeni protokół dzisiejszego posiedzenia Sejmu, który Izba przyjmuje.

Po wyczerpaniu porządku dziennego Marszałek zamyka posiedzenie i oznajmia, iż porządek dzienny przyszłego posiedzenia pp. posłom rozesłanym zostanie.

Koniec posiedzenia o godzinie 1. minut 50. z południa.

Marszałek krajowy:

Jan hr. Tarnowski w. r.

Sekretarze:

St. Badeni w. r.

A. Jędrzejowicz w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 22. Grudnia 1886.

328. Anastazya Głąb pp. Romanowicza, o zapomogę.
329. Wydział powiatowy w Buczaczu pp. Władysława Wolańskiego, o wydzielenie gminy Luka ad Manaster i Uniż z okręgu Rady powiatowej w Horodence a przyłączenie jej do Buczacza.
330. Wydział spółki wodnej dla regulacyi Starego Brnia z dopływami, pp. Reya, w sprawie przyznania subwencyi państwowej.
331. Gmina Radomyśl pp. Reya, o pożyczkę 12.000 zł. na dokończenie budowy szkoły.
332. Krajowe Towarzystwo kupców i przemysłowców pp. Romanowicza, o zaprowadzenie języka krajowego przy boletach i deklaracyach w c. k. Urzędach cłowych.
333. Zarząd Wydziału Towarzystwa pedagogicznego w Przemyślu pp. Wereszczyńskiego, o subwencyę dla szkoły przemysłowej tamtejszej.
334. Gmina Sędziszów pp. A. Jędrzejowicza, o przydzielenie do terytoryum c. k. Sądu powiatowego w Ropczycach.
335. Galicyjskie Towarzystwo leśne pp. Romana Potockiego, o subwencyę na wydawnictwo czasopisma „Sylwan".
336. Wydział ruskiej bursy w Tarnopolu pp. Siczyńskiego, o zapomogę.
337. Michał Krzyszkowski były nauczyciel pp. St. Jędrzejowicza o zwrot kwoty 105 zł. 32 ct. wpłaconej do funduszu emerytalnego.
338. Gmina Zawisznia pp. Polanowskiego, o zapomogę na spłacenie długów zaciągniętych na budowę szkoły.
339. Stowarzyszenie pracy kobiet we Lwowie pp. Skałkowskiego, o subwencyę.
340. Kuratorya szkoły handlowo-przemysłowej w Kołomyi pp. Wierzbickiego, o zapomogę.
341 Wydział powiatowy w Nisku pp. St. Jędrzejowicza o zwolnienie od zapłaty kwoty 1000 zł. z funduszu powiatowego na budowę drogi Rzeszów-Nisko.
342. Sime Schrajerowa dzierżawczyni myt w Haliczu i Jezupolu pp. Brykczyńskiego o defalkę.
343. Oziasz Freyer i Abisz Garfunkel pp. Augustynowicza, o defalkę z powodu strat na dzierżawie myta w Smykowcach i Zagrobeli.
344. Józefa Zaleska, pp. H. Jankę, o zapomogę.
345. Gmina Opaki, pp. Kaszewkę, o wydzielenie z terytoryum sądowego w Olesku a przyłączenie do Złoczowa.
346. Gmina Werchobuż, pp. Kaszewkę, prosi jak wyżej.
347. Towarzystwo Tatrzańskie w Krakowie, pp. Pławickiego o subwencyę na utrzymanie szkoły fachowej dla przemysłu drzewnego w Zakopanem.
348. Towarzystwo Tatrzańskie w Krakowie, pp. Pławickiego, o uchwalenie budowy drogi krajowej z Poronina do granicy węgierskiej.
349. Stowarzyszenie „Szomer Izrael" we Lwowie, pp. Goldmana, o zmianę statutu organizacyjnego Rady szkolnej krajowej w tym duchu, aby w skład jej mógł wchodzić reprezentant ludności żydowskiej.
350. Lwowska komisya Towarzystwa opieki nad weteranami polskimi z r. 1831, pp. Goldmana o subwencyę.

351. Związek austryackich urzędników kolejowych w Wiedniu, pp. Goldmana o zapomogę.
352. Ten sam, pp. Struszkiewicza, o zapomogę.
353. Edmund Krasicki, pp. Żurowskiego, o wyjednanie u c. k. Rządu zniżenia opłaty za analizę trunków spirytusowych.
354. Tomasz Dobrowolski, nauczyciel w Strusowie, pp. Kopycińskiego o trzeci dodatek 5-letni.
355. Stanisław Nowicki włościanin, pp. Kopycińskiego o zarządzenie, ażeby mu udział jego złożony w Zakładzie włościańskim wydanym został.
356. Stowarzyszenie opieki nad uwolnionymi więźniami, pp. Merunowicza, o znaczniejszą subwencyę.
357. Dyrekcya szkoły przemysłowej w Stanisławowie, pp. Mroczkowskiego o subwencyę.
358. Wydział powiatowy w Brzeżanach, pp. Romana Potockiego, o zmianę §. 2, 95 i 96 ustawy gminnej.
359. Ten sam, w sprawie zmiany ustawy polowej.
360. Wydział powiatowy w Myślenicach, pp. Lasockiego, w sprawie poboru surowicy dla bydła ze salin w Wieliczce.
361. Rada szkolna miejscowa w Szczucinie, pp. Męcińskiego, o reorganizacyę szkoły.
362. Edward Orlecki emerytowany nauczyciel, pp. W. Sapiehę, o zaliczkę lub o zapomogę.
363. Karol Ziobrowski nauczyciel, pp. Romana Potockiego, o zaliczkę lub o zapomogę.
364. Antonina Czepiel, pp. Bilińskiego, o zapomogę.
365. Marya Tabisz, pp. Słoneckiego, o zapomogę.
366. Marya Kowalska, wdowa po nauczycielu, pp. Merunowicza, o zapomogę.
367. Rada szkolna miejscowa w Bielanach, pp. Romanowicza, o podwyższenie płacy nauczycielowi.
368. Rada szkolna miejscowa w Regulicach, pp. Artura Potockiego, o podwyższenie płacy nauczycielowi.
369. Michał Kusznierenko nauczyciel, pp. Sawę, o policzenie 13 lat służby przedetatowej.
370. Jan Müller nauczyciel w Przemyślu, pp. Kopycińskiego, o podwyższenie płacy.
371. Marya Wojakowska, uczennica 4. roku seminaryum nauczycielskiego, pp. Struszkiewicza, o zapomogę.
372. Apolinary Staszewski nauczyciel w Przemyślu, pp. Struszkiewicza, o zapomogę.
373. Katarzyna Gramczyńska, pp. Struszkiewicza, o zapomogę.
374. Emilia Kubalska, pp. Struszkiewicza, oferuje na sprzedaż swoją kamienicę dla pomieszczenia c. k. żandarmeryi.
375. Maurycy Attermann nauczyciel, pp. Goldmana o zapomogę.
376. Maurycy Stierer, pp. Goldmana, o subwencyę na kształcenie się w nauce na skrzypcach.
377. Gmina Trójca, pp. Merunowicza, o wyłączenie z okręgu c. k. Sądu w Birczy, a przyłączenie do Dobromila.
378. Gmina Łodzinka górna, pp. Merunowicza, w sprawie jak wyżej.
379. Gmina Łodzinka dolna, jak wyżej.
380. Gminna Jamna górna, jak wyżej.
381. Gmina Jamna dolna, jak wyżej.
382. Erazm Podgórski, nadzorca przy kolei Karola Ludwika, pp. W. Sapiehę, o stypendyum dla córek na kształcenie ich muzyce.
383. Feliks Zalasiński, pp. Struszkiewicza, o zapomogę.
384. Józef Osuchowski nauczyciel, pp. Struszkiewicza, o emeryturę lub zapomogę.
385. Jan Kurmann nauczyciel, pp. Struszkiewicza, o zapomogę.
386. Wydział powiatowy w Śniatynie, pp. Struszkiewicza, w sprawie przymusowej asekuracyi budynków włościańskich.
387. Rada gminna w Gródku, pp. Struszkiewicza, o zmianę postanowień §. 74 i 75 ustawy budowlanej z 28. Kwietnia 1882.

388. Jan Hałan nauczyciel, pp. Struszkiewicza, o podwyższenie płacy.
389. Rada szkolna miejscowa w Pietniczanach, pp. Struszkiewicza, o podwyższenie płacy nauczycielom.
390. Mikołaj Sledkiewicz nauczyciel, pp. Struszkiewicza, o policzenie mu 2 lat służby spędzonej na praktyce nauczycielskiej.
391. Kazimierz Kratzer nauczyciel, pp. Struszkiewicza, o zapomogę.
392. Leokadya Baranówna, pp. Struszkiewicza, o zapomogę.
393. Antonina Nowosiodłowska, pp. Linińskiego, o zapomogę.
394. Marya Lewicka, wdowa po nauczycielu, pp. Chamca, o zapomogę.
395. Towarzystwo Tatrzańskie w Krakowie, pp. Pławickiego, o subwencyę.
396. Wydział powiatowy w Tłumaczu, pp. ks. Sawę, o zmianę §. 38. ustawy polowej.
397. Konstanty Pellech, pp. ks. Sawę, o subwencyę na poszukiwanie węgla kamiennego w powiecie Tłumackim.
398. Leon Sykutowski, kierownik szkoły 4-klasowej w Nowym Targu, pp. Pławickiego, o policzenie do emerytury czasu służby od 4. Stycznia 1845.
399. Tekla Kogut, wdowa po nauczycielu, pp. Bobczyńskiego, o zapomogę dla trojga dzieci.
400. Kazimiera Zdrójkowska, nauczycielka w Jeżowem, pp. Tyszkiewicza, o policzenie 20 lat utrzymywania koncesyonowanego pensyonatu, do lat służby szkolnej.
401. Rada szkolna miejscowa w Szczercu, pp. Merunowicza, o podwyższenie płacy nauczycielom.
402. Rada szkolna miejscowa w Rzęśni ruskiej, pp. Merunowicza, o podwyższenie pensyi nauczycielom.
403. Rada szkolna miejscowa w Kamienopolu, pp. Merunowicza, o przeistoczenie szkoły filialnej na etatową z podwyższeniem płacy tamtejszym nauczycielom.
404. Felicya Romanowska, pp. Polanowskiego, o subwencyę w kwocie 1000 zł. na kształcenie się w śpiewie.
405. Antoni Roman Popiel uczeń c. k. szkoły przemysłowej w Wiedniu, pp. Hoszarda, o subwencyę.
406. Zarząd centralny Stowarzyszenia wzajemnej pomocy dyetaryuszów i urzędników, pp Bilińskiego, o subwencyę.
407. Michał Pieniądz, były nauczyciel, pp. ks. Kopycińskiego, o dar z łaski.
408. Tekla Borowiecka nauczycielka w Chrzanowie, pp. Art. Potockiego, o podwyższenie płacy rocznej z 300 zł. na 500 zł.
409. Galicyjskie Towarzystwo leśne, pp. Pławickiego, z projektem zalesienia pustek krajowych.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokòł

8. posiedzenia, IV. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 10. Stycznia 1887.

Początek o godzinie 11 minut 35.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze: Stanisław hr. Badeni, A. Jędrzejowicz, Wł. książe Sapieha.

Obecnych posłów 105.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik J. E. Filip Zaleski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek uwiadamia Izbę, iż udzielił pp. hr. Szczęsnemu Koziebrodzkiemu i hr. Janowi Stadnickiemu ośmiodniowych urlopów.

Na skutek wniesionych próśb, które sekretarz p. hr. Badeni odczytuje, udziela Izba pp. ks. Romanowi Czartoryskiemu i Dr. Mikołajowi Zyblikiewiczowi urlopów do końca sesyi bieżącej, zaś JE. p. Julianowi Dunajewskiemu na przeciąg trzech tygodni.

Sekretarz p. St. Badeni czyta spis petycyj, wniesionych po dzień 10. Stycznia b. r. które przydzielono następującym komisyom:

Komisyi gminnej L. 410, 411, 412, 443, 444, 445, 455.

Komisyi administracyjnej L. 413, 414, 415, 446.

Komisyi górniczej L. 416, 468.

Komisyi drogowej L. 417, 454.

Komisyi budżetowej L. 418, 419, 424, 428, 429, 430, 434, 435, 440, 441, 442, 447 do 452 włącznie, 458. 459, 460, 462.

Na wniosek p. Chrzanowskiego uchwala Izba odczytanie całego tekstu petycyi do L. 462, którą sekretarz p. A. Jędrzejowicz odczytuje:

Do Wysokiego Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

P e t y c y a

Dra Stanisława Smolki, profesora Uniw. Jagiell., członka Akademii Umiejętności w Krakowie, (zamieszkałego obecnie w Rzymie, Piazza Barberini 18) w sprawie subwencyi na wyprawę naukową w celu studyów w archiwach Watykańskich.

Wysoki Sejmie krajowy!

Otwarcie archiwów Watykańskich dokonane przed czterema laty na rozkaz Leona XIII. zaliczonem będzie niezawodnie w poczet najdonioślejszych wydarzeń w dziejach nauki historycznej. Wszystkie narody dbałe o poznanie swojej przeszłości, poczęły korzystać z tej nieprzebranej kopalni najcenniejszych pomników dziejowych, a dla poparcia i ustalenia tego ruchu naukowego powstają w Rzymie coraz to nowe instytuty, mające na celu systematyczną organizacyą i umiejętne kierownictwo poszukiwań w archiwach Watykańskich. Smutnem byłoby to dla nas świadectwem, gdybyśmy według sił i możności nie wzięli udziału w tych naukowych usiłowaniach tem bardziej, że praca w archiwach Watykańskich dostarczyć może środków do zgłębienia i wyjaśnienia najdonioślejszych a zarazem najzawilszych zagadnień z zakresu naszych dziejów.

Jakoż już przed dwoma laty krakowska Akademia Umiej. pomna swych obowiązków w wytykaniu drogi żywotnym przedsięwzięciom naukowym, uczyniła krok pierwszy w tym kierunku, który utorował dalszym pracom nad dziejami polskiemi drogę w archiwach Watykańskich. Dwaj wysłańcy Akademii Dr. Abraham i Dr. Dembiński przepędziwszy kilka miesięcy w zimie r. 1885/6 w Rzymie, złożyli jako owoc swej pracy obszerne sprawozdania, które dla wszystkich późniejszych pracowników, mających podejmować badania szczegółowe, nie przestaną być cenną wskazówką. Skutkiem rozbudzonego w tym kierunku zajęcia, powstała myśl wysłania liczniejszej ekspedycyi naukowej do Rzymu pod mojem kierownictwem. Zaszczycony zaufaniem kilku osób, które z rzadką a tylekroć wypróbowaną u nas ofiarnością przystąpiły do urzeczywistnienia tej myśli, podjąłem się zorganizowania pracy zbiorowej w archiwach Watykańskich, któraby przynajmniej w zakresie kilku donioślejszych zagadnień dziejowych zdołała wydobyć odrazu z ukrycia obfitszy materyał. — Do ofiar prywatnych Najprzewielebniejszego księdza Arcybiskupa lwowskiego, hr. Kazimierza Badeniego, hr. Ksawerego Branickiego ks. Wład. Czartoryskiego, ks. Andrzeja Lubomirskiego, hr. Andrzeja Potockiego, Jego Magnificencyi hr. Stanisława Tarnowskiego, hr. Benedykta Tyszkiewicza, pani Maryi Falkenhagen Zaleskiej i trzech osób, których wyraźny zakaz nie pozwala mi ich nazwisk wymieniać, — przybyły subwencye Wydziału krajowego i Akademii Umiejętności, a w ten sposób zebrał się fundusz, który dozwalał zaciągnąć do tej pracy pięciu wychowańców Uniwersytetu Jagiellońskiego: Dra Józefa Kallenbacha, Dra Józefa Korzeniowskiego, Stanisława Krzyżanowskiego, Witolda Bubczyńskiego i Stanisława Windakiewicza, w obec czego wyprawa ta przybrała obok celu naukowego nieobojętny dla przyszłości tych młodych pracowników cel dydaktyczny.

Wielką pomocą w urzeczywistnieniu tej myśli stała się wreszcie jedna jeszcze okoliczność, że jednemu z wybranych przezemnie uczestników wyprawy dostało się w udziale stypendyum zagraniczne utworzone na pamiątkę 25 letniego jubileuszu panowania Najj Pana, dwom innym zaś J. O. książę Adam Sapieha nadał stypendya z fundacyi ks. Leona Sapiehy. Skoro zaś dzięki powyższym osobom, instytucyom i władzom zapewniony został los zamierzonej wyprawy, nie odmówił jej również Wysoki c. k. Rząd swego skutecznego poparcia. Wskutek podania mojego o urlop, otrzymałem bowiem w Sierpniu zawezwanie od J. E. Pana Ministra oświaty, aby przybyć do Wiednia celem bliższego porozumienia się w przedmiocie zamierzonej wyprawy, tam zaś udzielono mi nietylko urlopu na pół roku, i subwencyi na koszta podróży i pobytu w Rzymie, ale zarazem powierzono mi na czas tegoż pobytu kierownictwo austryackiego instytutu historycznego, uczestników zaś naszej wyprawy przyjęto do Instytutu jako członków nadzwyczajnych. Zadania naszej wyprawy doznały wskutek tego w niejednym względzie rozmaitych ułatwień i stanęły pod opieką ces. i król. ambasad austryacko-węgierskich przy stolicy Apostolskiej i Rządzie włoskim.

Cennym nabytkiem zorganizowanej w ten sposób wyprawy stało się wreszcie przybycie do Rzymu Dra Ludwika Grosiego z Warszawy, dawnego ucznia mojego, który na wiadomość o mojem przedsięwzięciu, ofiarował mi na własny koszt swój udział w zamierzonych pracach i z godną uznania bezinteresownością oddał się pod moje kierownictwo.

Tak więc od połowy Października z. r. raźnie postępuje praca zbiorowa w archiwach Watykańskich oraz rozlicznych innych prywatnych i publicznych zbiorach i bibliotekach rzymskich. Z Nowym Rokiem ubywa w składzie naszej wyprawy jedna siła wskutek powołania Dra Kallenbacha na stanowisko kustosza Biblioteki Akademii Umiejętności w Krakowie, zresztą cały skład wyprawy pozostaje niezmieniony a zebrany fundusz pozwala prowadzić dalej rozpoczęte prace mniej więcej do połowy Marca b. r. Co do mnie, korzystając z wakacyj świątecznych powróciłem na kilka dni do kraju, aby się rozejrzeć, czy w obecnych okolicznościach nie byłoby możebnem ustalenie przyszłości rozpoczętego przedsięwzięcia, chociażby w skromniejszym rozmiarze

Zachęcony zdaniem kilku osób, które z sprawozdań moich mogły powziąć dokładniejsze wyobrażenie o doniosłości tego przedsięwzięcia, ośmielam się polecić jego przyszłość opiece Wysokiego Sejmu.

Jeśliby Wysoki Sejm raczył przez pewien szereg lat przeznaczać na cele prac naukowych w archiwum Watykańskiem kwotę 1.500 zł. rocznie a zarazem wyjednał u Wysokiego c. k. Rządu przyznanie takiej samej kwoty rocznej na cel powyższy, możnaby w pewnym związku z Instytutem austryackim a z zachowaniem wszelkiej swobody dla pracowników oddających się studyom nad dziejami polskiemi, ustalić byt naszej misyi naukowej w Rzymie z nieobliczonym pożytkiem dla nauki dziejów ojczystych.

Fundusz, któryby w ten sposób na pewien przeciąg czasu zapewniony został, służyłby ku udzielaniu stypendyów rzymskich, albo też częściowych zasiłków, o ileby w danym razie znaleźli się pracownicy, którzy pod warunkiem przyznania pewnej subwencyi byliby gotowi na własny koszt czynić poszukiwania w archiwach Watykańskich. Na podstawie zebranych doświadczeń mógłbym na każde wezwanie Wysokiego Wydziału krajowego dostarczyć potrzebnych informacyj zarówno dla zawiązania rokowań z wysokim Rządem celem urzeczywistnienia tej myśli, jak i dla ostatecznego zorganizowania badań w archiwum Watykańskiem, jeżeliby Wysoki Sejm raczył im użyczać swojej stałej opieki.

Na razie zaś ośmielam się prosić Wysokiego Sejmu o przyznanie dalszego zasiłku dla tegorocznej wyprawy naukowej do Rzymu w kwocie 1000 zł. w. a., który dozwoliłby mi przedłużyć ją aż do rozpoczęcia wakacyj archiwalnych z końcem Czerwca b. r. Jeśli Wysoki Sejm raczy przychylić się do tej prośby, będę mógł pozostawić w Rzymie po mym odjeździe trzech współpracowników przez dalsze trzy miesiące, nie objęte pierwotnym programem naszej wyprawy; są to bowiem stypendyści, których stypendya nie wystarczyłyby same na utrzymanie w Rzymie wobec panującej tam dziś drożyzny.

Zasiłek ten dozwoliłby zebrać tegorocznej wyprawie plony bardzo obfite, ponieważ współpracownicy moi, którychbym w Rzymie pozostawil, będąc już w toku rozpoczętych robót, zdołaliby opracować w krótkim stósunkowo czasie nierównie znaczniejszy materyał, aniżeli ktokolwiek inny, potrzebujący dopiero wdrożenia się w tę pracę.

Prośbę moją przedkładam zaś Wysokiemu Sejmowi tem śmielej, że przedmiot, ku któremu wyprawa tegoroczna przedewszystkiem skierowała swoje usiłowania, nietylko doniosłością swoją zasługuje na szczególniejszą uwagę, ale zarazem w obecnej chwili stanowi niejako punkt honoru dla polskiej nauki. Wyprawa tegoroczna rzymska zajęła się bowiem przedewszystkiem studyami nad historyą Stefana Batorego i jego czasów, pragnąc w ten sposób złożyć hołd pamięci wielkiego króla w 300 letnią rocznicę Jego zgonu.

Plony zaś dotychczas zebrane utwierdzają nas w tem przekonaniu, że zagadnienia tej wagi, jak restauracya katolicyzmu w Polsce po burzy reformacyjnej, wzmocnienie władzy królewskiej za Batorego, genialne plany króla w sprawie wschodniej, mające taką niepospolitą doniosłość dla historyi powszechnej, geneza unii kościelnej, początki urządzenia i zagospodarowania kresów ruskich, słowem problematy dziejowe, których dokładne zgłębienie sięga po za zakres samej erudycyi historycznej, staną dopiero w jasnem świetle przed oczyma naszych historyków, gdy poznamy należycie obfite źródła watykańskiego archiwum.

*

Jeśli mi danem będzie przedłużyć trwanie tegorocznej wyprawy aż do rozpoczęcia wakacyj archiwalnych, mogę zaręczyć, że wszelkie materyały watykańskiego archiwum, odnoszące się do czasów Batorego, będą w tym czasie opracowane i oddane następnie do użytku publicznego, w przeciwnym razie musiałaby rozpoczęta robota stanąć w pół drogi.

Polecając prośbę powyższą rozwadze Wysokiego Sejmu, pozwalam sobie załączyć 10 egzemplarzy programu tegorocznej wyprawy, jej celów i sposobu urządzenia.

W Krakowie dnia 1. Stycznia 1887 r.

Dr. Stanisław Smolka w. r.
profesor Uniw. Jagiel., czł. Akad. Umiej. w Krakowie.

Następnie przydzielono komisyi budżetowej jeszcze petycye do L. 463, 465, 467, 470, 472 i 473.

Komisyi szkolnej L. 420 do 423 włącznie, 426, 427, 432, 437, 438, 439, 457, 461, 464, 469.

Komisyi petycyjnej L. 431, 433.

Komisyi gospodarstwa krajowego L. 436, 456, 466.

Komisyi kolejowej L. 471.

Wydziałowi krajowemu zaś jako komisyi przekazano petycye do L. 425 i 453.

Następnie odczytuje sekretarz p. St. Badeni pismo J. E. p. Namiestnika z dnia 7. Stycznia b. r. L. 137|pr. z przedłożeniem projektu rządowego do ustawy o rybołowstwie.

Na wniosek p. hr. Artura Potockiego uchwala Izba odesłanie powyższego przedłożenia bez drukowania do komisyi rybackiej na dzisiejszem posiedzeniu obrać się mającej.

Sekretarz p. St. Badeni czyta następujący wniosek naglący:

Z uwagi na toczące się właśnie rokowania z rządem rumuńskim co do zawarcia traktatu handlowo-cłowego z Austro-Węgrami, i stawianych żądań, by w zamian za wolny lub nader niskiem cłem obłożony import produktów przemysłu austryackiego do Rumunii, zabezpieczony został na dłuższy szereg lat import zboża rumuńskiego do Austro-Węgier, bez cła lub za opłatą ceł zbożowych dziś istniejących, tudzież by otwarte zostały granice państwa austro-węgierskiego dla przypędu i przewozu bydła żywego lub bitego z Rumunii;

Z uwagi dalszej, iż w obec polityki handlowo-cłowej innych państw granicznych z Austro-Węgrami, a zwłaszcza tych, w których do niedawna jeszcze znajdowały zbyt austryackie produkta rolnicze, zawarcie układu handlowo-cłowego z Rumunią pod warunkami powyż określonymi, naraziłoby nieochybnie produkcyę rolniczą w Austryi na konkurencyę byt jej niszczącą, kraj zaś nasz jako ściśle rolniczy, produkujący na eksport, a nader zbliżony do granic Rumunii na ruinę materyalną;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, by przy zawarciu układu handlowo-cłowego z Rumunią, zabezpieczył produkcyę rolniczą w krajach austro-węgierskich przed konkurencyą Rumunii, w szczególności:

a) by rozporządzenie ministeryalne dotyczące zarządzeń środków weterynarsko-policyjnych z dnia 12. Kwietnia 1880. r. wydane na mocy ustawy państwowej z dnia 29. Lutego 1880, §. 7 i 40 utrzymane było w swej mocy;

b) by układ handlowy z Rumunią nie zapewnił jej, bezpośrednio lub pośrednio, ani wolności cłowej dla zboża i innych płodów rolniczych, ani też ceł niższych na te płody od ceł, jakie ogólna austryacko-węgierska taryfa cłowa zawiera obecnie, lub w przyszłości zawierać będzie.

Lwów dnia 10. Stycznia 1887.

Abrahamowicz wnioskodawca.

W. Sapieha, S. Badeni, Wierzbicki, Stanisław Jędrzejowicz, K. Badeni, Wereszczyński, Hausner, K. Scipio, Skałkowski, S. Stadnicki, Leon Chrzanowski, Henzel, Goldmann, Pilat, Tadeusz Langie, A. Sapieha, Piotr Gross, Gnoiński, J. Czartoryski, Wł. Koziebrodzki.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością powyższego wniosku, którą Izba po przemówieniu p. Abrahamowicza uchwala.

Następnie uzasadnia p. Abrahamowicz swój wniosek.

Podczas przemówienia p. Abrahamowicza, przewodnictwo obejmuje Zastępca Marszałka krajowego.

Po uzasadnieniu swego wniosku p. Abrahamowicz wnosi ewentualnie odesłanie takowego do komisyi gospodartwa krajowego, gdyby Wys. Izba nie uchwaliła załatwienia takowego natychmiast w drugiem czytaniu.

Przemawia p. Henzel i wnosi pod względem formalnym przystąpienie na podstawie §. 46. regulaminu natychmiast do merytorycznego załatwienia wniosku p. Abrahamowicza.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem p. Henzla bez rozprawy.

Sekretarz p. St. Badeni czyta ustęp *a*) i *b*) rezolucyi we wniosku p. Abrahamowicza zawartej, które Izba uchwala oddzielnie bez rozprawy, oraz przyjmuje cały powyższy wniosek w drugiem czytaniu.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wpływie nieograniczonej wolności dzielenia posiadłości tabularnych na wybory do Sejmu i do Rady powiatowej, tudzież na ustrój obszarów dworskich.

Sprawozdawca p. Smolka wnosi odesłanie powyższego przedmiotu do komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zalesienia wydm piaszczystych i nieużytków.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi odesłanie powyższego przedmiotu do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie daru z łaski dla Maryi Veit sieroty po emerytowanym dyrektorze szkoły głównej we Lwowie.

Sprawozdawca p. Pietruski wnosi odesłanie powyższego przedmiota do komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie oznaczenia miejscowości na siedzibę trzeciego c. k. Sądu powiatowego w granicach c. k. Starostwa Rohatyńskiego.

W zastępstwie sprawozdawcy p. Bereżnickiego p Pietruski wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi prawniczej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Wernickiego w przedmiocie zaprowadzenia poboru na rzecz kraju dodatków do podatków konsumcyjnych.

P. Wernicki uzasadnia swój wniosek a pod względem formalnym wnosi odesłanie takowego do komisyi podatkowej z poleceniem zdania sprawy jeszcze w ciągu bieżącej sesyi sejmowej.

Izba uchwala bez rozprawy odesłanie wniosku p. Wernickiego do komisyi podatkowej.

Izba przystępuje do punktu 4. porządku dziennego którym, jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego z petycyi:

a) gminy miasteczka powiatowego Dąbrowej w sprawie zezwolenia na pobór 80% dodatku do podatku konsumcyjnego od wina i mięsa.

b) gminy miasta powiatowego Mościska w sprawie zezwolenia na dalszy pobór opłat od napojów.

Sprawozdawca p. Smolka czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o petycyi gminy mia-

steczka powiatowego Dąbrowej w sprawie zezwolenia na pobór 80% dodatku konsumcyjnego od wina i mięsa, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminie miasteczka powiatowego Dąbrowej zezwala się pobierać w latach 1887, 1888, 1889, 1890, 1891 i 1892 80% dodatek do podatku konsumcyjnego od wina i mięsa.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Smolka czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o petycyi gminy miasta powiatowego Mościska w sprawie zezwolenia na dalszy pobór opłat od napojów, z następującym projektem ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zezwoleniu gminie miasta powiatowego Mościska na dalszy pobór opłaty od napojów spirytusowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

Gmina miasta powiatowego Mościska ma prawo pobierać przez przeciąg lat sześciu od dnia wejścia tej ustawy w życie opłatę od wszelkich napojów spirytusowych, tak słodzonych jak niesłodzonych, w gminie wyrabianych lub w obręb gminy wprowadzanych i w niej zużywanych, po ośm centów wal. austr. od jednego litra.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. wymienione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na sprzedaż, czy też na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasta Mościska.

Art. IV.

Opłata cięży tylko na konsumcyi w obrębie gminy. Produkcyi ani obrotu handlowego obciążać nią nie wolno.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta pojedyncze ustępy, tytuł i wstęp, które Izba uchwala.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba wszystkie ustępy projektu ustawy, oraz tytuł i wstęp w trzeciem czytaniu.

Izba przystępuje do punktu 3. porządku obrad, którym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Skałkowskiego w przedmiocie wezwania c. k. Rządu, by przy organizacyi istniejących i otwarciu nowych kantorów pomocniczych Banku Austro-Węgierskiego uwzględniano życzenia interesowanych powiatów i gmin, i by utrzymywanie takich kantorów poruczano instytucyom, które dają gwarancyę, że przy sprawowaniu zastępstwa Banku nie będą pomijać interesów rolnictwa i przemysłu.

P. Skałkowski uzasadnia swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi odesłanie takowego do komisyi bankowej.

Izba uchwala ten wniosek bez roprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków funduszów indemnizacyjnych za rok 1885.

W tem miejscu przewodnictwo odbiera napowrót Marszałek krajowy.

Sprawozdawca uwolniony od czytania całego sprawozdania, odczytuje tylko szczegóły ważniejsze z takowego, oraz następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wstrzymuje się od stanowczego załatwienia przedłożonego mu zamknięcia rachunków funduszów indemnizacyjnych Galicyi wschodniej, Galicyi zachodniej i W. Ks. Krakowskiego za r. 1885, a przyjmuje tylko je do wiadomości z zastrzeżeniami uchwalonemi na poprzednich sesyach sejmowych.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków za r. 1885. funduszu krajowego i funduszów uposażonych ze skarbu krajowe lub budżetem objętych.

Sprawozdawca p. Goldman uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujące wnioski komisyi:

(Uchwała A.).

Sejm udziela Wydziałowi krajowemu absolutoryum z rachunków za r. 1885. funduszu krajowego i funduszów uposażonych ze skarbu krajowego lub budżetem objętych.

(Uchwała B.).

Absolutoryum udzielone Wydziałowi krajowemu z rachunków funduszu krajowego i funduszów ze skarbu krajowego uposażonych za r. 1885., obejmuje także absolutoryum dla Rady szkolnej krajowej z rachunków działu wydatków funduszu szkolnego krajowego za r. 1885. z tem jednak zastrzeżeniem, że pod to absolutoryum nie podpada kwota 6.090 zł. wydana przez Radę szkolną krajową tytułem wynagrodzenia za prowadzenie rachunków funduszów szkolnych okręgowych w r. 1885.

Następnie czyta sprawozdawca dalszy wniosek komisyi budżetowej:

(Uchwała).

Kwota 5.854 zł. z poz. 58b przez Wydział krajowy z rachunków r. 1885. wydzielona i do depozytu r. 1886. przeniesiona, ma być napowrót odprowadzona do rachunku r. 1885. i stanowić pozostałość z rachunków tego roku.

Wreszcie odczytuje sprawozdawca następującą rezolucyę:

(Rezolucya).

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by zarządził ścisłe zbadanie tak obecnego stanu administracyi folwarku Czernichowskiego jak i powodów powyższego przekroczenia (str. 14 i 15 sprawozdania komisyi), obmyślił środki zaradcze i o wyniku dochodzeń zdał sprawę Sejmowi przy sprawozdaniu z czynności w roku przyszłym.

W rozprawie ogólnej przemawiają p. hr. Wł. Koziebrodzki, p. Chrzanowski i p. Wł. hr. Koziebrodzki powtórnie, który stawia następujący dostatecznie poparty wniosek:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby jak najściślej zbadał przyczyny powtarzającej się ciągle różnicy w wydatności centa pobieranego od wszystkich podatków bezpośrednich w kraju, która jest większą na rzecz funduszu indemnizacyjnego, a mniejszą na rzecz funduszu krajowego, i zdał sprawę na następnej sesyi sejmowej.

Przemawia sprawozdawca p. Goldman i proponuje do powyższego wniosku p. Koziebrodzkiego następujący dodatek: „również aby zbadał przyczynę i uzasadnienie, dlaczego od dwóch kategoryj podatku dochodowego — mianowicie od płac urzędników i od procentów od obligacyj, — dodatki krajowe pobierane nie są“.

P. Wł. hr. Koziebrodzki przystępuje do powyższego wniosku p. Goldmana.

Po przemówieniu p. Chrzanowskiego i objaśnieniu Marszałka pod względem formalnym, sprawozdawca czyta:

(Uchwała A.)

Sejm udziela Wydziałowi krajowemu absolutoryum z rachunków za r. 1885. funduszu krajowego i funduszów uposażonych ze skarbu krajowego lub budżetem objętych.

Izba przyjmuje takową bez rozprawy.

Następnie czyta sprawozdawca:

(Uchwała B.)

Absolutoryum udzielone Wydziałowi krajowemu z rachunków funduszu krajowego i funduszów ze skarbu krajowego uposażonych za r. 1885., obejmuje także absolutoryum dla Rady szkolnej krajowej z rachunków działu wydatków funduszu szkolnego krajowego za r. 1885. z tem jednak zastrzeżeniem, że pod to absolutoryum nie podpada kwota 6.090 zł., wydana przez Radę szkolną krajową tytułem wynagrodzenia za prowadzenie rachunków funduszów szkolnych okręgowych w r. 1885.

Izba przyjmuje takową bez rozprawy.

Następnie czyta sprawozdawca:

(Uchwała).

Kwota 5.854 zł. z poz. 58 b) przez Wydział krajowy z rachunków r. 1885. wydzielona i i do depozytu r. 1886. przeniesiona, ma być napowrót odprowadzona do rachunku r. 1885. i stanowić pozostałość z rachunków tego roku.

Izba przyjmuje powyższą uchwałę bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta następującą rezolucyę:

(Rezolucya).

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by zarządził ścisłe zbadanie tak obecnego stanu administracyi folwarku Czernichowskiego, jak i powodów powyższego przekroczenia, obmyślił środki zaradcze i o wyniku dochodzeń zdał sprawę Sejmowi przy sprawozdaniu z czynności w roku przyszłym.

Izba uchwala powyższą rezolucyę bez rozprawy.

Następnie poddaje Marszałek pod głosowanie wniosek p. hr. Koziebrodzkiego z poprawką p. Goldmana w brzmieniu następującem:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby jak najściślej zbadał przyczyny powtarzającej się ciągle różnicy w wydatności centa, pobieranego od wszystkich podatków bezpośrednich w kraju, która jest większą na rzecz funduszu indemnizacyjnego, a mniejszą na rzecz funduszu krajowego, również aby zbadał przyczynę i uzasadnienie, dlaczego od dwóch kategoryj podatku dochodowego, mianowicie od płac urzędników i od procentów od obligacyj, dodatki krajowe pobierane nie są i zdał sprawę z rezultatu swoich badań na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi administracyjnej z wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi mieszkańców przysiółka Wulka Turebska o wyłączenie tej miejscowości ze związku gminy Turbia w powiecie Tarnobrzeskim i utworzenie z niej samoistnej gminy.

Sprawozdawca p. Leniński uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący projekt ustawy:

U s t a w a.

z dnia . . . . , . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o wyłączeniu osady Wulka Turebska ze związku gminy Turbii w powiecie Tarnobrzeskim i utworzeniu z tej osady gminy samoistnej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Osada Wulka Turebska wyłącza się ze związku gminy Turbia w powiecie Tarnobrzeskim i ma odtąd stanowić samoistną gminę.

Art. II.

Rozgraniczenie między temi gminami tworzy granica katastralna między parcelami katastralnemi: 293 a 1142, — 1141 a 1142 — 1144 a 1140 20 a 283 ł 284 — 282 a 284, 285 i 280 — 281 a 276 — 20 a 275 — 272 i 271 — 268 a 269 i 267 — 20 a 266 — 263 a 266 — 264 a 266 — 265 i 251 a 314 — 316 a 315 — 313 i 319 a 315 — 321 a 311 i 322 — 344, 341 i 337 a 2935 — 337 a 332 — 336 a 338 — 350 a 338 — 352, 356, 353, 355, 354 i 783 a 2965 — 783 a 778 — 780 i 782 — 421 a 773 — 433 a 750, 749 i 735 — 432 a 734 — 438 a 733 — 439 a 733 i 732 — 3058 a 622 — 621, 620, 614 i 2958 — 450 a 451 — 459 i 460 a 458 —465 a 455 i 555 — wreszcie 466 a 455.

Art III.

Od chwili prawomocnego ukonstytnowania się nowych Reprezentacyj gminnych w Turbii i Wulce Turebskiej — pozostaje dotychczasowa wspólna Reprezentacya gminna w urzędowaniu.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrzych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta pojedyncze ustępy, tytuł i wstęp, które Izba uchwala.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba wszystkie ustępy projektu ustawy, oraz tytuł i wstęp w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi administracyjnej z wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia miejscowości Krzywki ze związku gminy Ładyczyn w powiecie Tarnopolskim i utworzenia z niej samoistnej gminy.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony od czytania sprawozdania, prostuje omyłkę druku w Art. I. projektu ustawy, mianowicie: w 3. wierszu zamiast wyrazu „która“ ma być spójnik „*i*“ — i czyta następujący projekt ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o wyłączeniu miejscowości Krzywki ze związku gminy Ładyczyn w powiecie Tarnopolskim i utworzeniu z niej samoistnej gminy.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

Miejscowość Krzywki wyłącza się w jej granicach katastralnych ze związku gminy Ładyczyn, w powiecie Tarnopolskim, i odtąd tworzyć ma samoistną gminę.

Art. II.

Do chwili prawomocnego ukonstytuowania się nowych reprezentacyj gminnych w Ładyczynie i Krzywkach, pozostaje dotychczasowa wspólna reprezentacya gminna w urzędowaniu.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta pojedyncze ustępy, tytuł i wstęp, które Izba uchwala.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba wszystkie ustępy projektu ustawy, oraz tytuł i wstęp w trzeciem czytaniu

Następuje sprawozdanie komisyi budżetowej z przedłożonej przez Wydział krajowy petycyi p. Kazimierza Pańkowskiego, profesora szkoły rolniczej w Dublanach, o zaliczkę na płacę.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz przemawia i czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Upoważnia się Wydział krajowy do udzielenia p. Kazimierzowi Pańkowskiemu, profesorowi wyższej szkoły w Dublanach, bezprocentowej zaliczki w kwocie dwóch tysięcy pięćset zł. w. a. (2.500 zł. w. a.), a to spłacalnej w trzech latach a w jedenastu kwartalnych ratach, z których pierwsza ma być uiszczoną w dniu 1. Kwietnia 1887.

Zaliczka ta ma być daną na podstawie najzupełniejszego zabezpieczenia funduszu krajowego, i to w ten sposób, iżby w każdym razie fundusz krajowy na jakąkolwiek stratę z tytułu niniejszej zaliczki narażony nie był.

Przemawia p. Lasocki i wnosi przejście do porządku dziennego nad powyższym wnioskiem komisyi budżetowej — ewentualnie, gdyby wniosek przejścia do porządku dziennego się nie utrzymał, udzielenie zamiast bezprocentowej zaliczki, pożyczki za procentem po 5%.

Po wyjaśnieniu marszałka pod względem formalnym przemiawia p. hr. Golejewski za wnioskiem komisyi.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba w głosowaniu odrzuca wniosek p. Lasockiego przejścia do porządku dziennego.

Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek komisyi budżetowej, z opuszczeniem wyrazów „bezprocentawej zaliczki“.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem komisyi z opuszczeniem powyższych wyrazów.

Po przemówieniu p. hr. St. Badeniego pod względem formalnym Marszałek poddaje pod głosowanie wyrazy „bezprocentowej zaliczki“ z wniosku komisyi budżetowej.

Izba przyjmuje w głosowaniu oba powyższe wyrazy do wniosku komisyi.

Marszałek oświadcza, iż w obec tej uchwały upada dalszy wniosek p. Lasockiego.

Następuje sprawozdanie komisyi budżetowej z petycyj komitetu parafialnego gr. kat. cerkwi św. Norberta w Krakowie o udzielenie subwencyi na restauracyę i odnowienie tej świątyni.

Sprawozdawca p. X. Kowalski uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek komisyi:

Na restauracyę i odnowienie grecko-kat. cerkwi św. Norberta w Krakowie, wstawia się do budżetu na rok 1887. kwota 2000 zł. w. a.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi drogowej z petycyi Edmunda hr. Krasickiego w przedmiocie uwolnienia obszarów dworskich od udziału w zarządach drogowych.

Sprawozdawca p. Czaykowski uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyą o uwolnienie obszarów dworskich od udziału w zarządach dróg gminnych przechodzi się do porządku dziennego.

Przemawia p. Wincenty Gnoiński i stawia następujący motywowany wniosek przejścia do porządku dziennego nad powyższą petycyą:

Z uwagi, że ustawa z dnia 7. Lipca 1885. w niczem nie zmienia postanowień §. 28. ustawy z dnia 18. Sierpnia 1866. odnoszących się do zarządów dróg gminnych i że pod względem wzajemnego stosunku Zwierzchności gminnej do Przełożonego obszaru dworskiego pozostać ma dotychczasowy, na długoletniem doświadczeniu oparty zwyczaj; Sejm przechodzi nad petycyą o uwolnienie przełożonych obszarów dworskich od udziału w zarządzie dróg gminnych do porządku dziennego.

Izba nie popiera tego wniosku p. Gnoińskiego, a po przemówieniu sprawozdawcy uchwala zgodnie z wnioskiem komisyi drogowej.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi drogowej:

a) z petycyi Wydziału powiatowego w Kałuszu o udzielenie subwencyi na budowę drogi gminnej z Kałusza do Kopanki.

Sprawozdawca p. Brykczyński.

b) z petycyi Wydziału powiatowego w Buczaczu w przedmiocie zmiany ustawy o sadzeniu drzew przy drogach.

c) z petycyi gminy Zwór o uwolnienie od zapłacenia 643 zł. 2 ct. w. a. zaliczonych przez Wydział powiatowy Samborski na rachunek gminy Zwór na rekonstrukcyę drogi gminnej, przez gminę zaniedbanej.

Sprawozdawca p. Wincenty Gnoiński.

Z powodu nieobecności sprawozdawcy p. Brykczyńskiego cofa Marszałek ustęp *a*) z punktu 12. porządku obrad.

Sprawozdawca p. Gnoiński czyta

Sprawozdanie komisyi drogowej o petycyi do L. s. 113. Wydziału powiatowego w Buczaczu względem zmiany ustawy o sadzeniu drzew przy drogach, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Petycyę Wydziału powiatowego w Buczaczu i innych Wydziałów powiatowych, w tej sprawie wniesionych, odstępuje się Wydziałowi krajowemu, z poleceniem przedłożenia w tej mierze sprawozdania na najbliższej sesyi sejmowej“.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Gnoiński czyta

Sprawozdanie komisyi drogowej o petycyi L. s. 290. gminy Zwór o uwolnienie od zapłacenia 643 zł. 2 ct. zaliczonej przez Wydział powiatowy Samborski na rachunek gminy Zwór na rekonstrukcyę drogi gminnej przez gminę zaniedbaną, z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Nad prośbą gminy Zwór o uwolnienie od zapłacenia kwoty 643 zł. 2 ct. w. a. przez Radę powiatową Samborską na rekonstrukcyę drogi gminnej w Zworze od karczmy przez wygon do końca wsi prowadzącej, w zastępstwie gminy Zwór zaliczonej, Sejm przechodzi do porządku dziennego“.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sekretarz p. St. Badeni czyta następujący dostatecznie poparty wniosek:

Zważywszy, że uchwalona na zeszłorocznej kadencyi sejmowej ustawa o wprowadzeniu kart

i certyfikatów myśliwskich podług zawiadomienia Prezydyum Namiestnictwa z dnia 5. bm. L. 2. nie otrzymała Najwyższej sankcyi;

zważywszy, że przeszłoroczna uchwała sejmowa konstatuje potrzebę wydania takiej ustawy;

zważywszy, że powody, dla których sankcya tej ustawy została odmówioną, łatwo dają się usunąć bez narażenia istoty, celu i doniosłości tej ustawy:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić ustawę o zaprowadzeniu kart i certyfikatów myśliwskich według załączonego projektu".

Lwów dnia 10. Stycznia 1887.

Abrahamowicz wnioskodawca.

P. Gross, Ant. Wrotnowski, J. Czartoryski, W. Sapieha, Klucki, Dembowski, W. Koziebrodzki, J. Popiel, Henzel, A. Jędrzejowicz, Zamoyski, Pilat, St. Badeni, K. Scipio, Płaziński, Mieroszowski, Polanowski.

Ustawa

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zaprowadzeniu kart i certyfikatów myśliwskich.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

W Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem nikomu nie wolno polować bez wydanej przez właściwą władzę karty myśliwskiej lub bez certyfikatu jej miejsce zastępującego (6).

§. 2.

Karty myśliwskie i certyfikaty na imię jednej osoby opiewać mające, wydaje polityczna władza I. instancyi, w której okręgu przebywa ubiegający się o wydanie karty lub certyfikatu.

Karty myśliwskie ważne są na czas tego roku słonecznego, w którym są wydane i w obrębie całego kraju. Osoby zamieszkałe za granicami kraju nie są uwolnione od obowiązku uzyskania kart myśliwskich.

§. 3.

Karta myśliwska nie nadaje prawa do wykonywania polowania po za własnym okręgiem łowieckim, względnie bez pozwolenia właściciela lub dzierzawcy prawa do polowania w odnośnym obcym okręgu łowieckim.

Ubiegający się o kartę myśliwską winien raczej wykazać się uprawnieniem do wykonywania polowania.

Władza polityczna wydawać będzie zatem karty myśliwskie tylko uprawnionym do polowania lub tym, którzy wykażą się pozwoleniem uprawnionego właściciela lub dzierżawcy prawa polowania.

§. 4.

Każda karta podlega taksie 8 zł. od osoby, płatnej w kasie urzędu podatkowego odnośnej Władzy politycznej, na rzecz funduszu krajowego.

§. 5.

Właściciele chartów opłacają od nich taksę po 10 zł. od każdej sztuki i otrzymują odpowiednie karty, do których także stosują się odnośne postanowienia tej ustawy.

§. 6.

Opłacie taksy za karty myśliwskie nie podlegają:

a) Straż łowiecka zaprzysiężona, oraz straż polna i leśna, o ile także dla dozoru polowania będzie zaprzysiężoną.

b) Uczniowie szkół leśnych na czas ćwiczeń łowieckich na przestrzeniach ku temu przeznaczonych.

c) Dozorcy trzód bydła na pastwiskach, równie jak właściciele gruntów w tej części kraju, gdzie zachodzi potrzeba ochrony od drapieżnych zwierząt.

d) Uczestnicy obław dla wytępienia szkodliwych zwierząt z urzędu zarządzanych.

Osobom wymienionym pod a), b), c), d) wydawane będą w miejsce kart myśliwskich certyfikaty, ograniczone co do celu, czasu i przestrzeni, stosownie do udowodnionej w każdym wypadku potrzeby.

§. 7.

Do bezpośredniego dozoru i do doniesienia o przekroczeniach tej ustawy uprawnionym jest właściciel lub dzierzawca polowania, a obowiązane są c. k. żandarmerya, organa bezpieczeństwa publicznego, oraz straż do dozoru polowania zaprzysiężona.

§. 8.

Udzielenia kart myśliwskich i certyfikatów odmówić należy:

a) Osobom, nie posiadającym własnego uprawnienia do wykonywania polowania lub nie mogącym się wykazać pozwoleniem uprawnionych do wykonywania polowania.

b) Małoletnim, wyjąwszy, jeżeli w ich imieniu ojciec lub opiekun, albo też dla uczniów szkół leśnych zawiadowca szkoły podanie wniesie.

c) Osobom, niemogącym się wykazać kartą na broń (Waffenpass).

d) Chorym na umyśle, nałogowym pijakom i notorycznie znanym kłusownikom.

e) Na przeciąg lat pięciu od upływu czasu odbytej kary, osobom, które się dopuściły zbrodni przeciw bezpieczeństwu życia lub własności, albo też występku lub przekroczenia przeciw bezpieczeństwu życia z powodu nieostrożnego obchodzenia się z bronią palną (§. 335 ust. kar.).

f) Na przeciąg lat trzech osobom karanym za przekroczenie postanowień ustaw o ochronie zwierzyny lub za przekroczenie niniejszej nstawy.

Karta myśliwska lub certyfikat mają być bez zwrotu taksy odebrane i unieważnione, jeżeli po ich wydaniu zajdzie lub dojdzie do wiadomości władzy jedna z przyczyn wykluczenia, pod a), b), c), d), e), f) wymienionych.

§. 9.

Oprócz utraty karty bez zwrotu taksy podpada grzywnie od 5—10 zł., ktokolwiek dopuści się przekroczenia postanowień tej ustawy, a mianowicie:

1) Kto używa karty myśliwskiej lub certyfikatu nie na jego imię wystawionego, albo kto swoją kartę lub certyfikat innym osobom do użytku udziela,

2) kto bez posiadania karty myśliwskiej lub certyfikatu poluje, albo przy wykonaniu polowania bez karty lub bez certyfikatu przydybanym zostanie.

3) kto bez wykazania się pozwoleniem właściciela lub dzierżawcy polowania po za obrębem domowego obejścia krąży z bronią myśliwską na przestrzeni, na której tym uprawnionym służy prawo polowania, jeżeli się nie znajduje w podróży, na drodze lub ścieżce do użytku publicznego oddanej.

Grzywna zamienioną być może na karę aresztu, w razie udowodnionej niemożności opłaty, w stosunku jednego dnia aresztu za każde 5 zł. grzywny.

§. 10.

Wpłaty takie wpływają do kasy Wydziału krajowego na rzecz funduszu krajowego.

Grzywny przypadają dla funduszu ubogich tej gminy, w której przekroczenie miało miejsce, gdyby zaś wymiar grzywny nastąpił w skutek doniesienia jednego z organów, do dozoru w myśl §. 7. obowiązanych, przypadnie połowa uiszczonej grzywny donoszącemu.

§. 11.

Dochodzenie i ukaranie przekroczeń tej ustawy należy do tej władzy politycznej I. instancyi, w której okręgu urzędowym czyn karze podlegający popełniony został. Przeciw zarządzeniom na mocy tej ustawy wydanym, oraz przeciw orzeczeniom karnym I. instancyi, służy prawo odwołania się do c. k. Namiestnictwa, a w dalszym toku do instancyi ministeryalnej.

Przeciw dwom równobrzmiącym orzeczeniom dalsze odwołanie się nie ma miejsca.

Zadawnienie przekroczeń następuje po upływie trzech miesięcy od dnia popełnionego przekroczenia, jeżeli w ciągu tego czasu przekraczający do odpowiedzialności nie został pociągniętym.

§. 12.

Karty myśliwskie wydane będą według wzoru A), certyfikaty według wzoru B), karty uprawniające do trzymania psów według wzoru C) i zawierać mają na odwrotnej stronie tabelarycznie ułożony wykaz z czasu, w którym poszczególne rodzaje zwierzyny podlegają ochronie w moc ustawy z 30. Stycznia 1875.

§. 13.

Ustawa wchodzi w wykonanie z dniem 1szym Stycznia po jej ogłoszeniu w dzienniku ustaw krajowych.

§. 14.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i rolnictwa.

Wzór *A*.

Karta myśliwska

ważna w Królestwie Galicyi i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Dla . . . .

zamieszkałego . . . .

Ważna na przeciąg czasu

od . . . . . . do 31. Grudnia . .

(M. p.) C. k. Starostwo

Magistrat

Taksa 8 zł. zapłacona do kasy . . . .

(Strona odwrotna)

Czas ochrony zwierzyny według ustawy
z dnia 30. Stycznia 1875.

Wzór *B*.

Certyfikat bezpłatny
na broń myśliwską.

C. k. Starostwo w . . . .
Magistrat w . . . . udziela
. . . . mieszkającemu
w . . . . w celu . . . . .
na czas . . . .

C. k. Starostwo
(L. S.) Magistrat

(Strona odwrotna).

Czas ochrony zwierzyny według ustawy z dnia 30. Stycznia 1875.

Wzór *C*.

Karta dla właścicieli chartów

Dla . . . . mieszkającego
w . . . . upoważniająca do
trzymania sztuk . . chartów, ważna na
przeciąg czasu od . . . . . . do 31.
Grudnia . . .

(L. S.) C. k. Starostwo
Magistrat

Taksa po 10 zł. od sztuki razem . . .
zapłacona.

(Strona odwrotna).

Czas ochrony zwierzyny według ustawy z dnia 30. Stycznia 1875.

Przemawia p. Abrahamowicz i wnosi przekazanie powyższego wniosku z pominięciem pierwszego czytania i drukowania komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

W skutek wniesionej prośby Izba udziela p. JE. br. Ziemiałkowskiemu urlopu do końca bieżącej sesyi sejmowej.

Marszałek oznajmia, iż wybór komisyi rybackiej, który miał się odbyć dziś, dla spóźnionej pory zamieści na porządku dziennym następnego posiedzenia — oraz wzywa Marszałek komisyę podatkową, ażeby się ukonstytuowała.

Po wyczerpaniu porządku dziennego Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 11. Stycznia b. r. godz. 11. przed południem, z następującym porządkiem dziennym:

Porządek dzienny 9. posiedzenia, 4. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego, który się odbędzie we Wtorek dnia 11. Stycznia 1887. o godzinie 11. przed południem.

1. Pierwsze czytanie sprawozdań Wydziału krajowego:
   a) o kredycie dla spółek wodnych;
   b) w przedmiocie konwersyi pożyczki w banku dla krajów koronnych w roku 1880. zaciągniętej;

Sprawozdawca p. Wereszczyński.

c) w przedmiocie uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 23. Stycznia 1886. o zapobieżeniu nadużyciom przy koncesyonowaniu, wykonywaniu wyszynku i sprzedaży słodzonych napojów i piwa zagranicznego;

Sprawozdawca p. Bereżnicki.

d) z wniosku posła Małeckiego w przedmiocie stopniowego wprowadzania w niektórych szkołach średnich wschodniej części kraju wykładów niektórych przedmiotów wyłącznie w języku ruskim;

e) w przedmiocie reformy szkół wydziałowych męskich.

Sprawozdawca p. Pietruski.

2. Sprawdzenie wyborów poselskich.

Sprawozdawca p. Pietruski.

3. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia koncesyi do pobierania opłat mytniczych — a mianowicie:

A. a) Radzie powiatowej w Czortkowie na drodze powiatowej Wierzbowiec-Białobożnica;

b) Radzie powiatowej w Przemyślu od mostu powiatowego na rzece Wiarze;

c) Radzie powiatowej w Ropczycach od mostu powiatowego na rzece Wielopolce;

B. Wydziałowi powiatowemu w Skałacie na rzecz utrzymania drogi gminnej Podwołoczyska-Grzymałów.

Sprawozdawca p. Władysław Badeni.

4. Sprawozdanie komisyi budżetowej:

a) o preliminarzu wyższej szkoły rolniczej i szkoły parobków w Dublanach na r. 1887.;

b) o preliminarzu folwarku Dublańskiego na r. 1887.;

c) o preliminarzu kursu gorzelnictwa w Dublanach na r. 1887.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz.

5. Wybór komisyi dla ustawy rybackiej z 7 członków wybrać się mającej.

6. Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego:

a) z petycyi Wydziałów powiatowych w Wieliczce i Myślenicach w przedmiocie pobierania przez ludność wiejską dla inwentarza żywego surowicy ze salin wielickich;

b) z petycyi gminy miasta Kałusza w przedmiocie wolnego poboru surowicy dla bydła.

Sprawozdawca p. Gross.

7. Sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyach niektórych gmin miejskich względem zmiany §§. 74. i 75. ustawy budowniczej z dnia 28. Kwietnia 1882. (Nr. 77. Dz. u. kr.).

Sprawozdawca p. Romer.

8. Sprawozdanie komisyi drogowej z petycyi Wydziału powiatowego w Kałuszu o udzielenie subwencyi na budowę drogi gminnej z Kałusza do Kopanki.

Sprawozdawca p. Brykczyński.

Koniec posiedzenia o godz. 3. po południu.

Marszałek krajowy:

Jan hr. Tarnowski w. r.

Sekretarze:

St. Badeni w. r.

A. Jędrzejowicz w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 10. Stycznia 1887.

410. Wydział powiatowy powiatowy w Brodach, pp. Smolkę, w sprawie przymusowej asekuracyi budynków włościańskich.
411. Wydział powiatowy w Chrzanowie, pp. Artura Potockiego, w sprawie jak wyżej.
412. Wydział powiatewy w Brzozowie, pp. Bobczyńskiego, w tej samej sprawie.
413. Ten sam, pp. Bobczyńskiego, w sprawie wynagrodzenia gmin za dostarczane podwody.
414. Ten sam, pp. Bobczyńskiego o zmianę ustawy o ochronie własności polnej.
415. Wydział powiatowy w Chrzanowie, pp. Art. Potockiego, w sprawie jak wyżej.
416. Petycya górników i funkcyonaryuszów kopalni w Męcinie wielkiej, pp. Łubieńskiego, przeciw wprowadzaniu falsyfikatów naftowych.
417. Wydział powiatowy w Nowym Targu, pp. Romera, o wybudowanie drogi z Poronina do Czarnej Góry.
418. Gmina Żukotyn, pp. Łozińskiego, o zapomogę na budowę szkoły.
419. Gminy Postołówka i Rakówkąt, pp. Smolkę, o zapomogę na budowę szkoły w Postołówce.
420. Nauczyciele 4ro klasowej szkoły w Myślenicach, pp. Lasockiego, o dodatek drożyźniany.
421. Rada szkolna miejscowa w Nawaryi, pp. Goldmanna, o podwyższenie płacy tamtejszym nauczycielom.
422. Zarząd szkoły ludowej w Poroninie, pp. Pławickiego, o podwyższenie płac tamtejszym nauczycielom.
423. Rada szkolna miejscowa w Chełmku, pp. Artura Potockiego, o podwyższenie płacy nauczycielom.
424. Gmina Grabówka, pp. Bobczyńskiego, o zapomogę na budowę szkoły.
425. Zwierzchność gminy miasta Jasła, pp. Smolkę, w sprawie zezwolenia na pobór opłaty gminnej od napojów.
426. Jan Nepomucyn Wasung, pp. Wojciecha Dzieduszyckiego, o zaprowadzenie nauki robót ręcznych w szkołach mięszanych i rozpisanie konkursu na podręcznik do nauki gospodarstwa domowego.
427. Jan Jarek, były nauczyciel, pp. Tadeusza Langiego, o zarządzenie, aby mu wypłacano regularnie jego alimentacyę.
428. Mikołaj Rybotycki, doktorand nauk lekarskich, pp. Wład. Sapiehę, o zaliczkę w kwocie 600 zł.
429. Wydział Towarzystwa „Ruska Besida“ we Lwowie, pp. Bereżnickiego, o subwencyę dla ruskiego teatru.
430. Towarzystwo bursy im. ks. Dymnickiego, pp Buchwalda, o zapomogę.
431. Krajowe Towarzystwo kupców i przemysłowców, pp. Małeckiego, o otwarcie czytelni w bibliotece zakładu Ossolińskich w godzinach wieczornych.
432. Gmina Żelaźnikowa, Myślec i Poręba mała, pp. Zborowskiego, o zwolnienie od obowiązku konkurencyjnego na utrzymanie nauczyciela.
433. Jan Chwalibóg, pp. Zborowskiego, o posadę dyetaryusza lub stałej zapomogi rocznej na utrzymanie.
434. Marya Iżak, pp. Hausnera, o zapomogę na kształcenie się w śpiewie.

435. Wydział powiatowy Brody, pp. Hausnera, o subwencyę dla Ludwika Korzanowskiego na kształcenie się w rzeźbiarstwie.
436. Spółka wodna w Domażyrzu w powiecie Lwowskim i Borkach janowskich, pp. Merunowicza o udzielenie subwencyi.
437. Rada szkolna miejscowa w Lesienicach, pp. Merunowicza, o podwyższenię płacy tamtejszemu nauczycielowi.
438. Rada szkolna miejscowa w Zboiskach, pp. Merunowicza, w sprawie jak wyżej.
439. Rada szkolna miejscowa w Staremsiole, pp. Merunowicza, w sprawie jak wyżej.
440. Leon Mieczysław Zawiejski, pp. Smolkę, o subwencyę na ukończenie studyów w Akademii sztuk pięknych we Florencyi.
441. Reprezentacye gmin Biskupic z Domosławicami, Faliszewic, Charzewic i Melsztyna, pp. J. Stadnickiego, o zapomogę na budowę szkoły w Domosławicach.
442. Bernard Jarosiewicz, uczeń szkoły sztuk pięknych w Krakowie, pp. Smolkę, o subwencyę na dalsze kształcenie się.
443. Wydział powiatowy w Żółkwi, pp. Żarskiego, w sprawie asekuracyi budynków włościańskich.
444. Ten sam, w sprawie jak wyżej.
445. Ten sam, o zmianę §. 2, 95, 96. ustawy gminnej.
446. Ten sam, o zmianę §. 38. ustawy o ochronie własności polnej.
447. Gmina Bidoszyn, pp. Polanowskiego o zapomogę na budowę cerkwi.
448. Adela Malewicz, pp. Pietruskiego, o zapomogę.
449. Gmina Nienowice, pp. Koziebrodzkiego, o zapomogę na budowę szkoły.
450. Komitet pogorzelców miasta Toporowa, pp. St. Badeniego, o zapomogę dla pogorzelców tegoż miasteczka.
451. Marya Frenkel-Niwińska, pp. Abrahamowicza, o subwencyę dla córki swej Michaliny na dalsze kształcenie się w spiewie.
452. Wydział krajowy przedkłada prośbę Michała Hermińskiego, woźnego Wydziału krajowego o zaliczkę w kwocie 500 zł.
453. Gmina miasta Brody, pp. Hausnera; o przyspieszenie załatwienia sprawy, dotyczącej zaciągnięcia pożyczki 200.000 zł. w Banku krajowym.
454. Wydział powiatowy w Turce, pp. Łozińskiego, w sprawie sadzenia drzewek przy drogach krajowych.
455. Ten sam, o zmianę §. 98. ustawy gminnej.
456. Zarząd Towarzystwa kółek rolniczych we Lwowie, pp. Augustynowicza, o subwencyę na utrzymanie lustratora, zakupno nasion i narzędzi rolniczych.
457. Stanisław Zarański, pp. Zolla, o przyjęcie do biblioteki sejmowej jednego egzemplarza dzieła p. t. „Pierwiastki dziejów ojczystych w ich organicznym rozwoju".
458. Kazimierz Miecznikowski, konduktor dróg krajowych, pp. St. Jędrzejowicza, o zaliczkę na płacę.
459. Józef Babiński, dyetaryusz Wydziału krajowego, pp. Pietruskiego, o subwencyę dla córki swej Janiny na dalsze kształcenie jej w śpiewie za granicą.
460. Gmina Kasinka mała, pp. Struszkiewicza o zapomogę na dokończenie budynku szkolnego.
461. Wydział powiatowy w Limanowej, pp. Struszkiewicza, w sprawie podwyższenia płacy tamtejszym nauczycielom.
462. Dr. Stanisław Smolka, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, pp. Chrzanowskiego, o subwencyę na wyprawę naukową uczniów wydziału filozoficznego celem studyów historycznych w archiwach watykańskich w Rzymie.
463. Stowarzyszenie Polaków w Buda-Peszcie, pp. Smolkę, o zapomogę.

464. Paulina Krzepowska, wdowa po nauczycielu ludowym, pp. Smolkę, o podwyższenie pensyi lub o zapomogę.
465. Komitet kościelny obrz. łać. w Stryju, pp. Abrahamowicza, o podwyższenie datku pieniężnego na odbudowanie spalonego kościoła.
466. Rada powiatowa w Krakowie, pp. Mieroszowskiego, w sprawie poboru surowicy ze salin wielickich.
467. Julian Fabiański, słuchacz Akademii górniczej w Leoben, pp. Hoszarda, o zapomogę.
468. Właściciele kopalń, kierownicy, dozorcy, górnicy i robotnicy z Pasiecznej, Schodnicy, Majdanu, Starej, Ropicy ruskiej, Ropianki, Klęczan, Mrukowej, Morkówki, Turzego pola, Kobylan, Krygu, Ropy, Głębokiej, Libuszy, Sękowej, Bóbrki, Wańkowej i Lipinek, pp. Gorayskiego, o ukrócenie importu falsyfikatów rosyjskich do Austryi.
469. Edward Majewski, nauczyciel kierujący w szkole ludowej w Krzeszowicach, pp. Majera, o przyznanie trzech dodatków pięcioletnich.
470. Lwowskie Towarzystwo śpiewackie „Lutnia", pp. Grossa, o subwencyę na utrzymanie fachowej szkoły śpiewu.
471. Komitet c. k. Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego we Lwowie, pp. Grossa, w sprawie oddania zarządu kolei państwowej galic. pod zarząd kolei Karola Ludwika.
472. Bazyli Pawlak, nauczyciel ludowy w Hodyńcach, pp. St. Stadnickiego, o zapomogę.
473. Gmina miasta Nowego Sącza, pp. J. Dunajewskiego, o pożyczkę w kwocie 25.000 zł. na budowę koszar w Nowym Sączu.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

9. posiedzenia, IV. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 11. Stycznia 1887.

Początek o godzinie 11. minut 50.
Przewodniczący: Marszałek krajowy Jan hr. Tarnowski.
Sekretarze: Stanisław hr. Badeni, Adam Jędrzejowicz, Władysław ks. Sapieha
Obecnych posłów 109.
Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik J. E. Filip Zaleski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, że protokół z 8. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Na skutek wniesionej prośby Izba udziela p. St. Starowieyskiemu urlopu na dni 14.

Sekretarz p. hr St. Badeni odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 11. Stycznia b. r. od Nr. 474. do Nr. 578. włącznie, które przydzielono następującym komisyom:

Komisyi gospodarstwa krajowego L. 474, 475, 496, 497, 519, 529, 570, 571, 572.

Komisyi budżetowej L. 476, 477, 478, 480, 481, 483, 485, 487, 508 do 513 włącznie, 515, 516, 520, 521, 522, 523, 525, 531, 532, 537 do 541 włącznie, 543, 544, 546, 555, 564, 569.

Przy odczytywaniu petycyi do L. 569, przemawia p. Żuk-Skarszewski i stawia następujący wniosek:

Petycyę wdowy niezaopatrzonej z czworgiem dzieci, po ś. p. Franciszku Kuźniarze, 17to letnim suplencie gimnazyalnym, który w 1877. roku złożył egzamina na całe gimnazyum, zmarłym w Nowym Sączu dnia 21. Grudnia 1886 r. „o zapomogę w drodze łaski" przydziela Sejm komisyi budżetowej, do przedłożenia sprawozdania na najbliższem posiedzeniu sejmowem.

Po przemówienin p. St. hr. Badeniego Izba w głosowaniu przyjmuje wniosek biura sejmowego co do odesłania petycyi l. 569 do komisyi budżetowej, a odrzuca wniosek p. Skarszewskiego.

Następnie przydzielono komisyi budżetowej jeszcze petycye do L. 573 i 576.

Komisyi drogowej przydzielono petycyę do L. 482.

Komisyi szkolnej L. 479, 484, 486, 488 do 495 włącznie, 498, 499, 500, 501, 526, 527, 528, 534, 535, 542, 551, 552, 557, 561, 562, 575, 577, 578.

Komisyi gminnej L. 502. do 507 włącznie, 533 i 549.

Komisyi prawniczej L. 514.

Przy odczytywaniu petycyi do L. 514. przemawia p. J. Gnoiński i wnosi, ażeby komisya prawnicza zdała sprawę z tej petycyi jeszcze w ciągu bieżącej sesyi sejmowej.

Po przemówieniu pp. Chamca i Jana Gnoińskiego powtórnie, Izba w głosowaniu uchwala zgodnie z wnioskiem p. Gnoińskiego.

Następnie przydzielono komisyi prawniczej jeszcze petycyę do L. 553 i 574.

Komisyi petycyjnej L. 517, 518, 524.

Przy odczytywaniu petycyi L. 536, która miała być przydzieloną komisyi petycyjnej — przemawia p. ks. Kopycyński i wnosi, ażeby petycya ta odesłaną została do komsyi administracyjnej, z polecenia zdania sprawy jeszcze w ciągu bieżącej sesyi sejmowej.

Izba w głosowaniu uchwala wniosek odesłania petycyi do l. 536. do komisyi administracyjnej.

Następnie przydzielono komisyi petycyjnej jeszcze petycye do L. 558, 560 i 563.

Komisyi administracyjnej L. 530, 545, 547, 550, 559.

Komisyi rybackiej L. 548.

Komisyi podatkowej L. 554, 556.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest pierwsze czytanie sprawozdań Wydziału krajowego:

a) o kredycie dla spółek wodnych;

b) w przedmiocie konwersyi pożyczki w banku dla krajów koronnych w roku 1880. zaciągniętej;

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi odesłanie obu powyższych przedmiotów do komisyi budżetowej

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie uchwały Sejmu z dnia 23. Stycznia 1886. o zapobieżeniu nadużyciom przy koncesyonowaniu, wykonywaniu wyszynku i sprzedaży słodzonych napojów i piwa zagranicznego.

W zastępstwie sprawozdawcy p. Bereżnickiego, p. Wereszczyński wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego *a*) z wniosku p. Małeckiego w przedmiocie stopniowego wprowadzania w niektórych szkołach średnich wschodniej części kraju wykładów niektórych przedmiotów wyłącznie w języku ruskim;

b) w przedmiocie reformy szkół wydziałowych męskich.

Sprawozdawca p. Pietruski wnosi odesłanie obu przedmiotów do komisyi szkolnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawdzenie wyborów poselskich.

Sprawozdawca p. Pietruski czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z większych posiadłości okręgu wyborczego byłego obwodu Czortkowskiego, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Włodzimierza Siemiginowskiego na posła z większej własności byłego obwodu Czortkowskiego uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Pietruski czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy w ciele wyborczem mniejszych posiadłości okręgu wyborczego Dolina-Bolechów-Rożniatów, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Maryana Mazarakiego, prezesa Rady powiatowej w Dolinie i właściciela dóbr ziemskich, na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego Dolina-Bolechów-Rożniatów uznać za ważny.

Przemawia p. Romańczuk.

Przemawia JE. p. Namiestnik jako komisarz rządowy.

Następnie przemawiają pp. ks. Siczyński, Abrahamowicz, Tomisław Rozwadowski.

Na wniosek p. Maxa uchwala Izba zamknięcie dyskusyi.

Przemawia zapisany do głosu p. Antoniewicz.

Następnie przemawia powtórnie JE. p. Namiestnik jako komisarz rządowy.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba w głosowaniu uchwala powyższy wniosek Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Pietruski czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze uzupełniającym posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego Kraków-Mogiła-Liszki-Skawina, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybór Sobiesława br. Mieroszewskiego na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego Kraków-Mogiła-Liszki-Skawina uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Pietruski czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego Żywiec-Slemień-Milówka, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Antoniego Michałowskiego na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego Żywiec-Slemień-Milówka uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Marszałek wzywa pp. posłów, których wybór sprawdzonym został, do złożenia przyrzeczenia poselskiego.

Sekretarz p. hr. St. Badeni czyta rotę przyrzeczenia, pp. Siemiginowski, Mieroszowski, Mazaraki i Michałowski składają na ręce Marszałka ślubowanie poselskie.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia koncesyi do pobierania opłat mytniczych — a mianowicie:

A. *a*) Radzie powiatowej w Czortkowie na drodze powiatowej Wierzbowiec-Białobożnica;
b) Radzie powiatowej w Przemyślu od mostu powiatowego na rzece Wiarze;
c) Radzie powiatowej w Ropczycach od mostu powiatowego na rzece Wielopolce;

B. Wydziałowi powiatowemu w Skałacie na rzecz utrzymania drogi gminnej Podwołoczyska-Grzymałów.

Sprawozdawca p. Władysław Badeni czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych:

1) Radzie powiatowej w Czortkowie na drodze powiatowej Wierzbowiec-Białobożnica;
2) Radzie powiatowej w Przemyślu od mostu powiatowego na rzece Wiarze;
3) Radzie powiatowej w Ropczycach od mostu powiatowego na rzece Wielopolce;

z następującym projektem uchwały:

Uchwała

o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych:

1) Radzie powiatowej w Czortkowie na drodze pswiatowej Wierzbowiec-Białobożnica;
2) Radzie powiatowej w Przemyślu od mostu powiatowego na rzece Wiarze;
3) Radzie powiatowej w Ropczycach od mostu powiatowego na rzece Wielopolce.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, jak następuje:

Art. I.

Radom powiatowym w Czortkowie, Przemyślu i w Ropczycach nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania opłat mytniczych, pod warunkiem utrzy-

mywania przedmiotów omyconych w dobrym stanie kosztem właściwych funduszów powiatowych a mianowicie:

1) Radzie powiatowej w Czortkowie prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Wierzbowiec-Białobożnica.

2) Radzie powiatowej w Przemyślu prawo do pobierania myta od mostu powiatowego na rzece Wiarze.

3) Radzie powiatowej w Ropczycach prawo do pobierania myta od mostu powiatowego na rzece Wielopolce.

Od każdego z tych trzech myt pod poz. 1, 2, 3, poszczególnionych, pobierać należy opłatę podług następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $^1/_2$ (pół) ct.

Konie, krowy, muły i osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. II.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o zniżeniu takowej.

Podczas odczytywania powyższego projektu uchwały przewodnictwo obejmuje Zastępca Marszałka krajowego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Wł. Badeni wnosi przyjęcie „en bloc“ całego projektu uchwały.

Izba w głosowaniu przyjmuje „en bloc“ cały projekt uchwały.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba cały projekt uchwały w trzeciem czytaniu.

Sprawozdawca p. Wł. Badeni czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu koncesyi do pobierania myta na drodze gminnej Podwołoczyska-Grzymałów z następującym projektem uchwały:

Uchwała

o udzieleniu koncesyi do pobierania myta na drodze gminnej Podwołoczyska-Grzymałów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi, wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, jak następuje:

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej Podwołoczyska-Grzymałów, Wydziałowi powiatowemu w Skałacie jako władzy, nadzorującej na rzecz funduszu konserwacyjnego tejże drogi, do utrzymywania której obowiązane są gminy i obszary dworskie, przez których terytoryum droga przechodzi, w myśl postanowień ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $^1/_2$ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o zniżeniu tejże opłaty.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. W. Badeni wnosi przyjęcie „en bloc" całego projektu uchwały.

Izba w głosowaniu przyjmuje „en bloc" cały projekt uchwały.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba cały projekt uchwały w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej o preliminarzu wyższej szkoły rolniczej i szkoły parobków w Dublanach na rok 1887.

Przewodnictwo odbiera Marszałek krajowy napowrót.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera a Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz uwolniony od czytania sprawozdania czyta:

Wyższa szkoła rolnicza w Dublanach.

Wydatki.

L. rubr. i poz.		Zwycz.	Nadzw.	Razem
			zł. w. a.	
I.	**Płace profesorów i docentów.**			
	1. Profesor fachowy, zarazem dyrektor, płaca 2.360 zł., dodatek pięcioletni 200 zł.	2.560		
	2. Sześciu profesorów fachowych, płaca po 1.440 zł., dodatki pięcioletnie dla dwóch po 400 zł., dla trzech po 200 zł. i dodatek osobisty dla jednego 300 zł.	10.340		
	3. Jeden adjunkt, płaca 800 zł., dodatek osobisty 200 zł. . . .	1.000		
	4. Adjunkt pomocniczy . . .	600		
	5. Trzech asystentów, płaca po 600 zł.	1.800		
	6. Docent fizyki	800		
	7. „ weterynaryi . . .	480		
	8. „ leśnictwa	240		
	9. „ ustaw rolnych . . .	360		
	10. „ ogrodnictwa . . .	200		
	11. „ melioracyi	240		

12.	„ zoologii		360	
13.	„ historyi i literatury polskiej		600	
	Suma rubryki I. .		19.580	— 19.580

Izba uchwala Rubr. I. wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. II. **Inne płace.**

14. Lekarz zakładowy	400		
15. Kapelan	300		
16. Kasyer, zarazem rachmistrz . .	600		
17. Pisarz dyrekcyi	480		
Suma rubryki II. . .	1.780	—	1.780

Izba uchwala całą Rubr. II. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. III. **Zasługi.**

18. Sługa szkolny	240		
19. Dwóch stróżów domowych . .	420		
20. Usługa dla uczniów w laboratoryum	780		
21. Pasiecznik i dozorca pola doświadczalnego	180		
Suma rubryki III. .	1.620	—	1.620

Izba uchwala całą Rubr. III. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. IV. **Koszta administracyjne.**

22. Zarząd:		
a) potrzeby kancelaryjne .	100	
b) druki i inseraty . .	100	
c) portorya i posyłki . .	70	
d) koszta podróży dyrekcyi .	150	420
23. Opał.		700
24. Oświetlenie		200
25. Utrzymanie budynków . . .		1.000
26. „ dziedzińca . . .		300
27. Ubezpieczenie budynków . .		400
28. Najem pomieszkań:		
a) docenta fizyki . . .	36	
b) kasyera	180	
c) pisarza	36	
d) ogrodnika	40	
e) sługi szkolnego . . .	15	307

29. Płaca kominiarza . . .	65		
30. a) na utrzymanie sprzętów i ruchomości	120		
b) na uzupełnienie szaf i ławek .	—	600	
31. Koszta przewozu prelegentów, lekarza i kapelana	1.000		
32. Koszta lustracyi zakładu . . .	100		
33. „ nabożeństwa	50		
34. Apteka i rozmaite inne . . .	100		
Suma rubryki IV. . .	4.762	600	5.362

Izba uchwala całą Rubr. IV. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. V. **Potrzeby naukowe.**

35. Eksperymenta przy wykładach:

a) dla profesora rolnictwa .	25			
b) „ „ hodowli zwierząt	10			
c) „ „ anatomii i fizyologii	25			
d) „ „ weterynaryi . .	25			
e) „ „ botaniki . .	25			
f) „ „ chemii rolniczej .	25			
g) „ „ „ zwierząt .	20			
h) „ „ fizyki . . .	20			
i) „ „ miernictwa . .	15		190	

36. Zbiory i muzea, mianowicie utrzymanie i uzupełnienie:

	zwycz.	nadzw.		
a) zbioru rolniczego . .	50	—		
b) „ hodowlanego . .	60	360		
c) „ fizykalnego . .	150	300		
d) „ botanicznego .	75	50		
e) „ zoologicznego .	150	140		
f) „ mechanicznego .	150	—		
g) „ mineralogicznego .	20	—		
h) „ technologicznego .	60	260		
i) „ okazów leśnych .	10	—		
k) „ „ ogrodniczych .	10	—		
l) „ „ weterynarskich	25	—		
m) „ „ instr. miernicz.	10	50		
n) „ modeli do budown.	10	—		
o) „ okazów do geogr. fiz.	10	—		
p) „ „ melioracyjn.	10	—	800	1.160

37. Laboratorya:

	zwycz.	nadzw.		
a) laboratoryum chemiczne .	600	390		
b) „ roślinno-fizyolog.	250	150		
c) „ zootomiczne .	100	150	950	690

38. Biblioteka i czytelnia:	zwycz.	nadzw.			
a) na przykupno dzieł .	400	—			
b) „ oprawę książek . .	50	—			
c) „ czasopisma . . .	250	—	700		
39. Utrzymanie pola doświadczalnego .			250		
40. Wycieczki naukowe profesorów z uczniami			500		
41. Utrzymanie i uzupełnienie pasieki .			30		
42. Ogród:					
a) płaca ogrodnika			600		
b) utrzymanie ogrodu botanicznego, utrzymanie i uzupełnienie sadu, szkółek, jakoteż ogrodu warzywnego .			400		
c) druk katalogu i jego rozsełanie .			25		
43. Wynagrodzenie dla folwarku dublańskiego za straty, ponoszone w skutek zastosowania stanu inwentarza do potrzeb szkoły			1.000		
Suma rubryki V. . .			5.445	1.850	7.295

Izba uchwala całą Rubr. V. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. VI. **Podatki i opłaty.**

44. Podatek gruntowy i domowy . .	45		
45. Opłata od przeniesienia szkół dublańskich na własność kraju, ósma rata .	—	227	
Suma rubryki VI. . .	45	227	272

Izba uchwala całą Rubr. VI. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. VII. **Kontrola nasion**	100	--	100
Suma wydatków . .	33.332	2.677	36.009

Izba uchwala Rubr. VII. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Liczba rubr. i poz.		Zwycz.	Nadzw. zł. w. a.	Razem.
I. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	5.500	—	5.500

II.	2. Subwencya z funduszu kultury krajowej	3.439	—	3.439

Izba uchwala Rubr. I. i II. dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. III. **Opłaty od uczniów.**

	3. Wpisowe od 70 uczniów po 5 zł.	350		
	4. Czesne „ 70 „ 50 „	3.500		
	5. Opłata za ćwiczenia w laboratoryum:			
	a) chemicznem od 25 uczniów po 10 zł. . . 250 zł.			
	b) roślinno-fizyologicznem od 25 ucz. po 5 zł. . . 125 „			
	c) zootomicznem od 25 uczniów po 5 zł. 125 „	500		
	6. Na bibliotekę od 70 uczniów po 4 zł.	280		
	7. Na usługę	780		
	Suma rubryki III. . .	5.410	—	5.410
IV.	8. Dochód z pasieki . . .	230	—	230
V.	9. Sprzedaż płodów z pola doświadczalnego i ogrodu . .	250	—	250
VI.	10. Dochód ze stacyi kontroli nasion	65	—	65
	Suma dochodów . .	14.894	—	14.894
	W porównaniu z wydatkami	—	—	36.009
	okazuje się niedobór . .	—	—	21.115

Izba uchwala Rubr. III., IV., V. i VI. dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy, i przyjmuje wykazany niedobór do pokrycia z funduszu krajowego w sumie 21.115 zł.

Sprawozdawca czyta:

Szkoła parobków.

Wydatki.

Rubr. I. **Płace nauczycieli.**

	Zwycz.	Nadzw.	Razem.
	zł. w. a.		
1. *a*) Nauczyciel fachowy . . .	—		
b) Zastępstwo nauczyciela fachowego	—	1.300	
2. Nauczyciel pomocniczy, płaca 600 zł., dodatek osobisty 200 zł. . . .	800		

Przemawia p. Edward Jędrzejowicz i stawia następującą dostatecznie popartą poprawkę do Rubr. I poz. 2.

Pozycya 2 rubryki I ma brzmieć:

2. Dwóch nauczycieli pomocniczych, płaca 600 zł i 500 zł., dodatek osobisty dla jednego 200 zł. . . . . 1300 zł.

Przemawiają pp. Wereszczyński, Lasocki, ks. A. Sapieha.

Po zamknięciu rozprawy i przemówieniu sprawozdawcy i p. Wereszczyńskiego — Izba uchwala sumę Rub. I poz. 1. zgodnie z wnioskiem komisyi, zaś poz. 2. zgodnie z wnioskiem p. E. Jędrzejowicza.

Sprawozdawca czyta:

3. Docent weterynaryi . . .	150			
4. Katecheta	200			
5. Instruktor robót ręcznych . .	540			

Sprawozdawca prostuje sumę Rubr. I., która wskutek uchwalenia wniosku p. E. Jędrzejowicza wynosić będzie

	Zwycz.	Nadzw.	Razem.
kwotę	1.690	1.800	3.490.

Izba uchwala pozycyę 3, 4 i 5 zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. II. **Koszta administracyi.**

6. Zarząd:				
a) remuneracya dyrektora . 400 zł.				
b) potrzeby kancelaryjne, inseraty, druki i portorya . . . 100 „	500			
7. Opał i oświetlenie . . .	240			
8. Utrzymanie budynku szkolnego i ruchomości, ubezpieczenie i kominiarz	300			
9. Koszta nabożeństwa obrz. gr. kat.	300			
Suma rubryki II. .	1.340	—	1.340	

III. **Utrzymanie uczniów.**

10. Stołowanie 36 uczniów po 144 zł.	5.184		
11. Odzież, pościel i pranie dla 36 uczniów po 60 zł. . . .	2.160		
Suma rubryki III. .	7.344	—	7.344

IV. **Potrzeby naukowe.**

12. Zaprzęgi do demonstracyi . .	80
13. Przybory do pisania i nauki uczniów	120
14. Przykupno zwierząt do sekcyi .	30

	15. Przekupno modeli, machin i narzędzi	200		
	Suma rubryki IV.	430	—	430
	Suma wydatków	10.804	1.800	12.604

Izba uchwala Rub. II, III i IV. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.
Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Liczba rubr i poz.		Zwycz. zł. w. a.	Razem
I.	1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	1.500	1.500
II.	**Opłaty i datki.**		
	2. Opłaty za utrzymanie uczniów	480	
	3. Datki Rad powiatowych, Towarzystw gospodarczych i innych	360	
	Suma rubryki II.	840	840
III.	4. Zarobek 36 uczniów po 18 zł.	648	648
	Suma dochodów	2.988	2.988
	W porównaniu z wydatkami		12.604
	okazuje się niedobór		9.616

Izba uchwala Rub. I, II, III, dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy, i przyjmuje niedobór do pokrycia z funduszu krajowego w sumie . . . 9.616 zł.
Sprawozdawea czyta następującą rezulucyę:

Rezolucya

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by z uwagi na ciągły rozwój szkół Dublańskich, tudzież nader znaczny wzrost kosztów na ich utrzymanie, starał się wyjednać u c. k. Rządu podwyższenia stałej dotacyi dla szkoły wyższej i szkoły parobków w Dublanach ze Skarbu Państwa.

Izba uchwala powyższą rezolucyę bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi budżetowej o preliminarzu folwarku Dublańskiego na r. 1887.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz uwolniony od czytania sprawozdania czyta wnioski komisyi budżetowej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

Sprawozdawca czyta:

WYDATKI.

Liczba rubr. i poz.		Zwycz. zl. w. a.	Nadzw.	Razem.
I.	**Wydatki na gospodarstwo.**			
	1. Płace i zasługi wraz z wynagrodzeniem administratora i częścią płacy kasyera	1.600		

	2.	Najem robotnika	2.400		
	3.	Dokupno i zmiana nasienia	250		
	4.	„ nawozów dopełniających . . .	300		
	5.	„ karmy, owsa, grysu i makuchów .	2.300		
	6.	Zastąpienie zużytych koni i uprzęży . .	250		
	7.	Utrzymanie budynków i ogrodzeń . .	150		
	8.	„ i naprawa maszyn i narzędzi, oraz kucie koni	260		
	9.	„ rowów i dróg	50		
	10.	Wywóz stawarki i regulacya stawów . .	—	300	
	11.	Melioracye łąk	—	795	
	12.	Drenowanie pól	—	900	
	13.	Zabezpieczenie od pożaru i zarazy . .	300		
	14.	Kuchnia folwarczna	200		
	15.	Koszta kancelaryjne	25		
	16.	Światło i smarowidło	60		
	17.	Kultura lasu	100		
	18.	Rogatki, posyłki i jazdy w interesach folwarku	150		
		Suma rubryki I. .	8.395	1.995	10.390
II.	19.	Torfiarnia	200	—	200
III.	20.	Cegielnia	—	3.000	3.000

IV. Podatki i opłaty.

	21.	Podatek gruntowy	675		
	22.	„ dochodowy z młyna i propinacyi .	45		
	23.	Należytość od przeniesienia własności folwarku, trzecia rata	—	268	
		Suma rubryki IV. .	720	268	988

V. Spłata kapitałów i odsetek dłużnych.

	24.	Towarzystwu kredytowemu ziemskiemu:			
		a) od poz. 5000 zł. — 16 i 17 rata kapitału 73 zł. 31 ct.; 5% odsetki 226 „ 69 „ — 300 zł.			
		b) „ „ 11.600 zł. — 7 i 8 rata kapitału . . . 136 zł. 20 ct.; 5% odsetki 559 „ 80 „ — 696 „	996		
	25.	Renta c. k. gal. Towarzystwu gospodarczemu	1.600		
		Suma rubryki V.	2.596	—	2.596
IV.	26.	Rozmaite nieprzewidziane	50	—	50
		Suma wydatków .	11.961	5.263	17.224

Izba uchwala Rubr. I., II., III. i IV. wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta Rubr.

DOCHODY.

I.	**Dochody z gospodarstwa.**					
	1. *a*) Ze sprzedaży ziemiopłodów		5.900 zł.			
	b) Za owies i siano dostarczone szkołom		600 „	6.500		
	2. Z wynajętych ról, łąk i pastwisk . . .			900		
	3. Ze sprzedaży płodów zwierzęcych:					
	a) Krowiarnia: α) mleko	4.000 zł.				
	β) przychowek	400 „				
	γ) sprzedane braki .	400 „	4.800 zł.			
	b) Nierogacizna . , . .		120 „			
	c) Owce		40 „			
	d) Ryczałt od szkół rolniczych za straty, wynikające z zastosowania inwentarza do potrzeb szkół		1.000 „	5.960		
	4. Z lasu i stawów			280		
	Suma rubryki I. .			13.640	—	13.640
II.	5. Z torfiarni			200	—	200
III.	6. Z cegielni			—	3.200	3.200
IV.	**Dochody z propinacyi i polowania.**					
	7. Z propinacyi			420		
	8. Z polowania			50		
	Snma rubryki IV. . .			470	—	470
V.	9. Rozmaite nieprzewidziane			50	—	50
	Snma dochodów .			14.360	3.200	17.560
	W porównaniu z wydatkami					17.224 „
	okazuje się nadwyżka dochodów na rok 1887.					336 zł.

Izba uchwala Rubr. I., II., III., IV. i V. dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej o preliminarzu kursu gorzelnictwa w Dublanach na r. 1887.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz uwolniony od czytania sprawozdania czyta wnioski komisyi budżetowej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda a Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki.

Rubryka I. Płace nauczycieli.

Poz. 1. Kierownik kursu	250 zł.		
„ 2. Prelegenci za wykłady:			
a) arytmetyki, geometryi i stereometryi	115 „		
b) fizyki	75 „		
c) chemii	100 „		
d) gorzelnictwa	300 „		
e) o maszynach i kotłach	150 „		
f) o opodatkowaniu	80 „		
g) o rachunkowości	60 „		
h) za ćwiczenia w laboratoryum	150 „		
Suma rubryki I.	1.280 zł.	1.280 zł.	

Rubryka II. Koszta administracyi.

Poz. 3. Druki, inseraty, portorya i t. p.	15 zł.	
„ 4. Koszta przewozu prelegentów	30 „	
Suma rubryki II.	45 zł.	45 zł.
Do przeniesienia		1.325 zł.

Rubryka III. Potrzeby naukowe.

Poz. 5. Szkole rolniczej w Dublanach za użycie laboratoryum	40 zł.	
„ 6. Wycieczki profesorów z uczniami	50 „	
„ 7. Książki i czasopisma	45 „	
Suma rubryki III.	135 zł.	135 „
Rubryka IV. poz. 8. Zapomogi dla uczniów	250 zł.	250 „
Rubryka V. poz. 9. Rozmaite drobne	5 zł.	5 „
Suma wydatków	1.715 zł.	1.715 zł.

Izba uchwala Rubr. I, II, III, IV i V wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta: **Dochody.**

Rubryka I. poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	1.000 zł.	1.000 zł.
„ II. „ 2. Opłaty od uczniów	240 zł.	240 „
„ III „ 3. Rozmaite przypadkowe	— zł.	— „
Suma dochodów	1.240 zł.	1.240 zł.
W porównaniu z wydatkami		1.715 „
okazuje się niedobór do pokrycia z funduszów krajowych		475 zł.

Izba uchwala Rubr. I, II i III, dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy i przyjmuje wykazany niedobór do pokrycia z funduszów krajowych w sumie . . . 475 zł.

Z kolei następuje wybór komisyi dla ustawy rybackiej z 7 członków wybrać się mającej.

Na skrutatorów powołuje Marszałek pp. Bolesława Rozwadowskiego, ks. Sawę, W. Gnoińskiego, Pławickiego i Ochrymowicza.

Izba przystępuje do punktu 6. porządku obrad, którym jest:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego:

a) z petycyi Wydziałów powiatowych w Wieliczce i Myślenicach w przedmiocie pobierania przez ludność wiejską dla inwentarza żywego surowicy ze salin Wielickich;

b) z petycyi gminy miasta Kałusza w przedmiocie wolnego poboru surowicy dla bydła.

Sprawozdawca p. Gross czyta:

Sprawozdanie komisyi dla spraw gospodarstwa krajowego o prośbie do L 409 gminy miasta Kałusza w przedmiocie wolnego poboru surowicy dla bydła — z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Księstwem Krakawskiem odstępuje c. k. Namiestnictwu prośbę gminy miasta Kałusza o przyznanie jej mieszkańcom wolnego poboru surowicy dla bydła, do łaskawego uwzględnienia.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Gross czyta:

Sprawozdanie komisyi dla spraw gospodarstwa krajowego o prośbach Wydziałów powiatowych w Wieliczce, Myślenicach i Krakowie w przedmiocie pobierania przez ludność wiejską dla inwentarza żywego surowicy ze salin Wielickich, z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem odstępuje prośby Wydziałów powiatowych w Wieliczce, Myślenicach i Krakowie o zezwolenie dalszego pobierania surowicy ze salin Wielickich przez ludność rolniczą, c. k. Namiestnictwu do uwzględnienia.

Na wniosek sprawozdawcy Izba zgadza się ażeby wniosek komisyi obejmował także petycyę Wydziału powiatowego w Krakowie wniesioną w tym samym przedmiocie.

Przemawia p. Struszkiewicz i wnosi następującą dostatecznie popartą rezolucyę dodatkową do wniosku komisyi:

Rezolucya dodatkowa

Sejm wzywa c. k. Rząd, by wobec powszechnie uznanej konieczności używania soli przy normalnem żywieniu bydła, sprawę wydawania ropy solnej na te cele w ten sposób uregulował, aby dowolność tłumaczenia odnośnych zarządzeń c. k. Ministerstwa Skarbu przez c. k. organa wykonawcze nie była możliwą.

Przemawia p. Płaziński i wnosi następujący dostatecznie poparty dodatek do powyższej rezolucyi: „i żeby certyfikaty poświadczające potrzebę słonej ropy, i ilość takowej, wydawały c. k. Starostwa“.

Przemawia p. Romanowicz.

Po przemówieniu sprawozdawcy, który nie sprzeciwia się powyższym wnioskom, Izba w głosowaniu uchwala najpierw wniosek komisyi, a nastepnie rezolucyę p. Struszkiewicza, z dodatkiem p. Płazińskiego.

P. Ochrymowicz ogłasza wynik wyboru komisyi rybackiej.

Głosujących 81.

Wybrani: pp. Bobrzyński, Borkowski, Pilat, Potocki Artur, Sanguszko, Zawadzki, Zoll.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyach niektórych gmin miejskich względem zmiany §§. 74. i 75. ustawy budowniczej z dnia 28. Kwietnia 1882. (Nr. 77. Dz. u. kr.)

Sprawozdawca p. Romer czyta sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyach niektórych gmin miejskich względem zmiany §§. 74. i 75. ustawy budowniczej z dnia 28. Kwietnia 1882. Nr. 77. Dz. u. kr. z następującym wnioskiem komisyi administracyjnej:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zbadał, czyli tok instancyj w sprawach administracyi gminnej nie dałby się uprościć i aby ewentualnie wnioski swe Sejmowi przedłożył.

Uchwałą tą załatwione są petycye L. sejm. 62, 63, 271, 371, 495.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi drogowej z petycyi Wydziału powiatowego w Kałuszu o udzielenie subwencyi na budowę drogi gminnej z Kałusza do Kopanki.

Sprawozdawca p. Brykczyński czyta sprawozdanie komisyi drogowej o petycyi Wydziału powiatowego w Kałuszu l. 208. o udzielenie subwencyi na budowę drogi gminnej Kałusz-Kopanka z następującym wnioskiem komisyi drogowej:

Petycyę Wydziała powiatowego w Kałuszu do L. 208. przekazuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sekretarz p. A. Jędrzejowicz czyta następującą interpelacyę do P. komisarza rządowego:

Interpelacya
do c. k. komisarza sejmowego.

Rząd krajowy bukowiński z porozumieniu z c. k. Ministeryum finansów z dnia 4. Lutego 1885. L. 643. postanowił sprzedaż z drodze publicznej licytacyi rządowego przewozu (promu) na rzece Dniestrze będącego.

Zważywszy, że przewóz na Dniestrze stanowi jedną i jedyną komunikacyę dla powiatu Borszczowskiego, głównie dla okręgu sądowego Mielnickiego nad tą rzekę położonego, między Galicyą a Bukowiną i najbliższą stacyą kolei żelaźnej Czerniowce-Łużany;

Zważywszy, że oddanie głównych środków komunikacyjnych w prywatną własność nie byłoby pożądanem a nawet szkodliwem dla ogólnego ruchu handlowego całej okolicy;

Podpisani zapytują Wys. c. k. Rząd o powody, dla których Rząd krajowy bukowiński powziął zamiar sprzedaży przewozu i prawa tegoż na Dniestrze we wsi Moszorówka, od wieków w administracyi rządowej będącego, zważywszy potrzebę dalszego istnienia przewozu na Dniestrze w Moszorówce, łączącego drogę krajową Iwanie-Moszorówka z Bukowiną stacyami kolei żelaznej Czerniowce-Łużany-Śniatyn, pod zarządem Rządu krajowego bukowińskiego, podpisani zapytują, czy c. k. Rząd ewentualnie niebyłby w możności objąć przewóz (prom) w swój własny zarząd. Borkowski, J. Popiel, Władysław Łoziński, Teofil Żurowski, K. Scipio, Wł. Koziebrodzki, K. Badeni, Romer, Kochanowski, Henzel, Klucki. Artur Potocki, Płaziński, Lasocki, Wł. Wolański, W. Siemiginowski, Zoll, St. Tarnowski star., S. Tarnowski jun, Kozłowski, Augustynowicz, Żywicki, Gorecki.

Marszałek oświadcza iż interpelacya powyższa zostanie udzieloną p. Komisarzowi rządowemu.

Po wyczerpaniu porządku dziennego Marszalek zamyka posiedzenie, i naznacza następne na dzień 12 Stycznia 1887. o godzinie 11. przed południem z następującym porządkiem dziennym:

Porządek dzienny 10. posiedzenia, 4. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie we Środę dnia 12. Stycznia 1887. o godzinie 11. przed południem.

1. Pierwsze czytanie sprawozdań Wydziału krajowego:

a) z czynności tyczących się krajowej średniej szkoły gospodarstwa lasowego;

b) w przedmiocie projektu założenia publicznych składów zbożowych;

Sprawozdawca p. Wereszczyński.

c) z petycyi mieszkańców kolonii Unterbergen w sprawie wydzielenia tej kolonii ze związku gminy Podbereżca powiatu lwowskiego;

d) z petycyi przysiółka Berbeki o wyłączenie ze związku gminy Sokole w powiecie Kamioneckim i utworzenie zeń samoistnej gminy.

Sprawozdawca p. Smolka.

2. Sprawozdanie Wydziału krajowego.

a) z petycyi gminy miasta Jasła w sprawie ustawodawczego zezwolenia na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych i piwa, tudzież 100% dodatku do podatku konsumcyjnego od wina.

b) w przedmiocie udzielenia gminie Koziary powiatu Zbaraskiego przyzwolenia na pobór w 1887. roku 80% dodatku do podatków bezpośrednich na opędzenie potrzeb gminy.

Sprawozdawca p. Smolka.

3. Sprawozdanie komisyi budżetowej o preliminarzu krajowej średniej szkoły rolniczej i szkoły ogrodniczej w Czernichowie na rok 1887.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz

4. Sprawozdanie komisyi budżetowej o preliminarzu krajowych niższych szkół rolniczych w Horodence, Jagielnicy i Kobiernicach.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz.

5. Sprawozdanie komisyi administracyjnej z wniosku posła Merunowicza w przedmiocie roboczych zakładów poprawczych.

Sprawozdawca p. Chamiec.

6. Sprawozdanie komisyi prawniczej z przedłożenia Wydziału krajowego o potrzebie utworzenia w okręgu c. k. Starostwa Kosowskiego 3go c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w miejscowości Żabie. Sprawozdawca p. Rybicki.

7. Sprawozdanie komisyi prawniczej z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi gminy miasta Żołyni i innych o utworzenie nowego okręgu c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w Żołyni.

Sprawozdawca p. Rybicki.

8. Sprawozdanie komisyi prawniczej z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi gminy miasta Baranowa i okolicznych gmin o zaprowadzenie nowego c. k. Sądu powiatowego w Baranowie.

Sprawozdawca p. Rybicki.

9. Sprawozdanie komisyi gminnej z petycyi Rady powiatowej w Przemyślanach, w sprawie uchwalenia noweli do ustawy gminnej w kierunku ustanowienia zbiorowych ukwalifikowanych pisarzy gmin wiejskich.

Sprawozdawca p. Wasilewski.

10. Sprawozdanie komisyi gminnej z petycyi Wydziału powiatowego w Buczaczu, w przedmiocie zmiany §. 98. ustawy gminnej celem umożliwienia zwierzchnościom gminnym ściągania zaległości do kas pożyczkowych, względnie funduszów zapomogi we własnym zakresie działania po myśli §. 87. ust. gm.

Sprawozdawca p. Wł. Koziebrodzki.

Koniec posiedzenia o godzinie 3. po popołudniu

Marszałek krajowy:

Jan hr. Tarnowski w. r.

Sekretarze:

St. Badeni w. r.

A. Jędrzejowicz w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 11. Stycznia 1887.

474. Gmina Uhełna, pp. Ochrymowicza, o zezwolenie na pobór surowlcy dla bydła.
475. Gmina Dzieduszyce wielkie, pp. Ochrymowicza, w tej samej sprawie.
476. Grzegorz Wrzeciona, redaktor „Szkolnej czasopisy“, pp. Ochrymowicza, o subwencyę.
477. Bursa im. św. Jana Chrzciciela w Drohobyczu, pp. Ohrymowicza, o zapomogę.
478. Herman Atlas weterynarz, pp. Ochrymowicza, o zapomogę.
479. Rada gminna i mieszkańcy wsi Targowicy, pp. Abrahamowicza, w sprawie prezenty udzielonej nauczycielowi Leonowi Kozankiewiczowi.
480. Towarzystwo Bratniej pomocy akademików górniczych w Loeben, pp. St. Tanowskiego (st.), o subwencyę.
481. Komitet ratunkowy dla pogorzelców Ulanowa, pp. St. Jędrzejowicza, w sprawie pożyczki na odbudowanie miasta.
482. Gmina Rohatyn, pp. Onyszkiewicza, o wybudowanie drogi krajowej z Rohatyna do Chodorowa.
483. Marcelina Holska, pp. Weigla, o zapomogę.
484. Rada szkolna miejs. w Czortkowie, pp. Gnoińskiego, o podwyższenie płacy tamtejszemu nauczycielowi.
485. Gmina Poręba Żegota, pp. Art. Potockiego, o zapomogę na zapłacenie pensyi wdowie po nauczycielu, Antoninie Bernadzikiewicz.
486. Zarząd szkoły w Byczynie, pp. Romanowicza, o dodatek dla kierownika szkoły.
487. Tomasz Miecik były nauczyciel, pp. Romanowicza, o zapomogę.
488. Maciej Kłapa były nauczyciel, pp. Romanowicza, o emeryturę.
489. Grono nauczycieli szkół ludowych w N. Sączu, pp. Żuka-Skarszewskiego, o podwyższenie płacy.
490. Nauczyciele w Tarnobrzegu, pp. St. Tarnowskiego (st.), o podwyższenie płacy.
491. Tymoteusz Tymoczków emer. nauczyciel, pp. St. Tarnowskiego (mł.), o pięciolecia.
492. Nauczycielki szkół żeńskich w Krakowie, pp. Zolla, o zrównanie ich płac z nauczycielami szkół krakowskich.
493. Antoni Zborowski nauczyciel, pp. Zolla, o policzenie 17 lat służby i zapomogę.
494. Aniela z Gurgulów Linkowa nauczycielka, pp. Skrzyńskiego, o policzenie jej 3 lat służby przedetatowej.
495. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego, pp. St. Badeniego, o snbwencyę na naukę zręczności przy szkole wydziałowej w Sokalu.
496. Anastazya Prochaska, pp. Romera, o subwencyę na budowle wodne na Dunajcu pod Roztoką.
497. Władysław Wielogłowski, pp. Romera, o subwencyę na budowle wodne na Dunajcu pod Strngą.
498. Rada szkolna miejscowa w Czernichowie, pp. Mieroszowskiego, o przeniesienie tamtejszej szkoły do wyższej klasy pod względem płac.
499. Zarządy 7. i 8. szkoły ludowej w Krakowie, pp. Zolla, o podwyższenie płac młodszym nanczycielom.

500. Gmina miasta Kołomyi, pp. Wierzbickiego, o przeistoczenie tamtejszej 6 klasowej szkoły żeńskiej na 8 klasową wydziałową.
501. Gmina Szczawnik, pp. Zborowskiego, o zamienienie tamtejszej szkoły filialnej na etatową.
502. Wydział powiatowy w Czortkowie, pp. J. Gnoińskiego, w sprawie kas pożyczkowych gminnych i sadzenia drzewek przy drogach.
503. Wydział powiatowy w Jarosławiu, pp. W. Koziebrodzkiego, o zmianę §. 2., 95. i 96. ustawy gminnej.
504. Wydział powiatowy w Czortkowie, pp. J. Gnoińskiego, w sprawie przymusowej asekuracyi budynków włościańskich.
505. Wydział powiatowy w Jarosławiu, pp. Koziebrodzkiego, w sprawie jak wyżej.
506. Ten sam, w sprawie jak wyżej.
507. Ten sam, w sprawie zmiany ustawy o ochronie własności polnej.
508. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego, pp. Wierzbickiego, o subwencyę dla szkoły przemysłowej w Brzeżanach.
509. Ten sam, o subwencyę dla szkoły przemysłowej w Przemyślu.
510. Ten sam, o subwencyę dla szkoły przemysłowej w Drohobyczu.
511. Wydział Towarzystwa „Akademiczne Bractwo we Lwowie", pp. Pilata, o subwencyę na wydawnictwa literackie.
512. Ten sam, o subwencyę dla tegoż Towarzystwa.
513. Alfred Bojarski, inżynier magistratu lwowskiego, pp. Smolkę, o subwencyę dla syna Mikołaja, ucznia konserwatoryum muzycznego w Wiedniu.
514. Wydział powiatowy w Czortkowie, pp. J. Gnoińskiego, ażeby wybory do Rady Państwa i Sejmu z kuryi większej posiadłości w Czortkowie się odbywały.
515. Komitet budowy szkoły w Borysławiu, pp Ochrymowicza, o zapomogę.
516. Towarzystwo rybackie w Krakowie, pp. Artura Potockiego, o subwencyę na wystawę rybacką w Krakowie.
517. Salamon Mandelberg, pp. Koziebrodzkiego, o wstrzymanie egzekucyi zarządzonej przeciw niemu przez c. k Urząd podatkowy w Jarosławiu.
518. Izrael Zimmermann były dzierżawca myta, pp. Maxa, o zwrot kaucyi i opust czynszu dzierżawnego.
519. Wydział powiat. w Śniatynie, pp. Kaprego, w przedmiocie nieprawidłowego spławiania na rzece Czeremoszu.
520. Ksawery Brückmann właściciel konc. bióra informacyjno-reklamacyjnego we Lwowie, pp. Romanowicza, o subwencyę.
521. Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia w Nowosiółkach, pp. ks. Sawę, o subwencyę.
522. Ks. Julian Bukowski, pp. Zolla, o zasiłek na restauracyę kościoła św. Anny w Krakowie.
523. Wydział straży pożarnej ochotniczej w Wadowicach, pp. Zolla o subwencyę.
524. Gminy Pławno i Zborowice, pp. Żuka-Skarszewskiego, o przywrócenie dworu Pławińskiego do parafii Zborowice.
525. Wiktorya Sandowicz, pp. Żuka-Skarszewskiego, o zapomogę.
526. Gmina miasta Stryja, pp. Fruchtmana, o odpisanie zaległości na rzecz okręgowego funduszu szkolnego.
527. Nauczyciele i nauczycielki szkół ludowych w Stryju, pp. Fruchtmauna, o dodatek drożyżniany lub zapomogę.
528. Jan Hołubowicz kierownik szkoły 4-klasowej w Stryju, pp. Fruchtmanna, o trzeci dodatek pięcioletni.
529. Józef Kwiatkowski, pp. Chamca, o założenie szkoły fachowej dla piwowarstwa w Galicyi.
530. Gmina Obertyn, pp. Chamca, o utworzenie w tej gminie urzędu podatkowego.
531. Kazimierz Dobrowolski kierownik szkoły w Borszczowie, pp. Chamca, o zaliczkę na płacę.

532. Błażej Wojnarowski nauczyciel, pp. Kopycińskiego, o zapomogę.
533. Wydział powiatowy w Tarnowie, pp. Kopycińskiego, w sprawie przymusowej asekuracyi budynków włościańskich.
534. Katarzyna Gucwa, wdowa i opiekunka dzieci po nauczycielu Sobeckim, pp. Kopycińskiego, o zaopatrzenie dla tych dzieci.
535. Apolonia Rzechowska, wdowa po nauczycielu. pp. Kopycińskiego, o emeryturę.
536. Szynkarze miasta Tarnowa, pp. Kopycińskiego, w sprawie nadużyć propinatorów tamtejszych.
537. Stanisław Świerzawski słuchacz szkoły politechnicznej we Lwowie. pp. Sawę, o zapomogę po 400 zł. rocznie na lat cztery.
538. Amalia Abendroth, pp. Wrotnowskiego, o subwencyę na kształcenie się do opery.
539. Edward Kolman, emerytowany nauczyciel, pp. Czerkawskiego, o zapomogę.
540. Alfred Towarnicki, konduktor kolei Karola Ludwika, pp. Goldmanna, o zapomogę.
541. Wydział Towarzystwa muzycznego we Lwowie, pp. Goldmanna, zdaje sprawę z czynności z r. 1885/6.
542. Rada szkolna miejs. w Hrusiatyczach, pp. Henzla o podwyższenie płacy nauczycielowi.
543. Gmina Ostrów, pp. Janko, o zapomogę na wewnętrzne urządzenie cerkwi.
544. Michał Zając nauczyciel, pp. St. Stadnickiego, o zapomogę.
545. Gmina Zakszowa, pp. Kopycińskiego o zezwolenie, aby podatki z gruntów w gminie Mikołajowice posiadanych w c. k. Urzędzie podatkowym w Brzesku odpłacać mogła.
546. Przełożona klasztoru PP. Klarysek w Starym Sączu, pp. Kopycińskiego, o subwencyę dla szkoły w kwocie 750 zł.
547. Gmina Spas, pp. Romańczuka, o pozwolenie wybudowania młyna.
548. Ta sama, o prawo rybołowstwa.
549. Wydział powiatowy w Starem Mieście, pp. Bereźnickiego, o zmianę §. 2, 95 i 96 ustawy gminnej.
550. Ten sam, o zmianę ustawy o ochronie własności polnej.
551. Ten sam, w przedmiocie zmiany postanowień dotyczących stawiania budynków szkolnych.
552. Wydział powiatowy w Śniatynie, pp. Kaprego, w tej samej sprawie.
553. Towarzystwo politechniczne we Lwowie, pp. Romanowicza. o prawo wyboru technikom z tytułu ich osobistej kwalifikacyi.
554. Rada król. stoł. miasta Krakowa, pp. Chrzanowskiego, w sprawie zaprowadzenia podatków konsumcyjnych.
555. Szczęsny Dąbrowski, były mierniczy przy regulacyi podatku gruntowego, pp. J. Gnoińskiego, o zapomogę.
556. Adam Marasse, pp. Męcińskiego, w sprawie fiskalizmu c. k. władz skarbowych.
557. Franciszek Dzikowski nauczyciel, pp. Męcińskiego, o policzenie mu 4 lat służby.
558. Gmina Zadnieszówka, pp. Kaczałę, o uwolnienie od obowiązku konkurowania na cerkiew.
559. Osada Wolica, pp. Rom. Potockiego, o wyłączenie ze związku gminy Plichów.
560. Gmina Koszarowa i inne, pp Michałowskiego, o zezwolenie aby meszne uiszczać mogli w naturaliach.
561. Edward Majewski nauczyciel, pp. Art. Potockiego, o wyższą płacę.
562. Stanisław Resiuła nauczyciel, pp. Art. Potockiego, o wyższą płacę.
563. Józef Krzyżanowski maszynista zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie, pp. Goldmanna, o stabilizacyę.
564. Gmina Koniuszki, pp. Romańczuka, o zapomogę na budowę szkoły.
565. Michał Feliszewski nauczyciel, pp. Romańczuka, o zapomogę.
566. Zakład im. św. Teresy we Lwowie, pp. St. Badeniego, o subwencyę.

567. Stowarzyszenie robotników szewskich „Równość“ we Lwowie, pp. Goldmanna, o subwencyę lub bezprocentową pożyczkę.
568. Władysław Tatarczuch, pp. Hausnera, o subwencyę dla Towarzystwa „Lecznica Lwowska“.
569. Józefa Kuźniar wdowa po zastępcy nauczyciela gimnazyalnego, pp. Żuka-Skarszewskiego, o zapomogę.
570. Wydział powiatowy w Mielcu, pp. Reya, w sprawie organizacyi kredytu dla spółek wodnych.
571. Ten sam, o uchwalenie ustawy o regulacyi potoku Krzemienicy i Babulówki z dopływami.
572. Spółka wodna Starego Brnia i Wiszni w powiecie Mieleckim, pp. Reya, o uorganizowanie kredytu dla spółek wodnych melioracyjnych.
573. Dyrekcya teatru polskiego we Lwowie, pp. Laugiego, o przyznanie subwencyi dla dramatu i opery na rok 1887.
574. Reprezentacya powiatowa Zbarazka, pp. Siczyńskiego, w sprawie ustanowienia nowego Sądu powiatowego w Podwołoczyskach.
575. Jan Nep. Wasung kierownik szkoły w Błażowej, pp. Majera, z materyałami do częściowej reformy szkolnictwa ludowego.
576. Komitet wystawy krajowej w Krakowie, pp. Zolla, o subwencyę.
577. Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych we Lwowie, pp. Bobczyńskiego, o połączenie miejskiej szkoły dla przemysłu artystycznego z c. k. wyższą szkołą przemysłową w Krakowie.
578. Ten sam, w sprawie organizacyi szkół przemysłowych w kraju.
579. Malwina z Borzęckich Janowska, kierowniczka szkoły VI. w Krakowie, pp. St. Dunajewskiego, o subwencyę dla syna Stanisława na ukończenie Akademii sztuk pięknych w Monachium.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

10. posiedzenia, IV. sesyi V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 12. Stycznia 1887.

Początek o godzinie 11. minut 30.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze: Stanisław hr. Badeni A. Jędrzejowicz, Władysław ks. Sapieha.

Obecnych posłów 117.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik JE. Filip Zaleski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, że protokół z 8. posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie wniesiono zarzutów, protokół zaś z 9. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem.

Marszałek oznajmia, iż udzielił p. J. E hr. Ludwikowi Wodzickiemu czterodniowego urlopu.

Izba udziela p. ks. Buchwaldowi urlopu do końca bieżącej sesyi sejmowej.

Sekretarz p. St. Badeni czyta spis petetyj, wniesionych po dzień 12. Stycznia b. r., od Nr. 580 do Nr. 619 włącznie, które przydzielono następującym komisyom:

Komisyi budżetowej L. 580, 582, 585, 586, 587, 589, 590 do 598 włącznie, 609, 610, 613, 614, 616 do 620 włącznie, 623, 629.

Komisyi gospodarstwa krajowego L. 581, 583.

Przy odczytywaniu petycyi do L. 583 przemawia p. Antoniewicz i stawia dostateczuie poparty wniosek odesłania takowej do Wydziału krajowego.

Po przemawianiu p. Romanowicza, p. Antoniewicz zgadza się z odesłaniem powyższej petycyi do komisyi gospodarstwa krajowego.

Komisyi prawniczej przydzielono petycye do L. 584 i 625.

Komisyi administracyjnej L. 588, 599, 626.

Komisyi gminnej L. 600 do 603 włącznie. 605, 606.

Komisyi szkolnej L. 604, 608, 611, 612, 615, 621.

Komisyi drogowej L. 607.

Komisyi podatkowej L. 622, 624.

Komisyi petycyjnej L. 627 i 628.

Marszałek uwiadamia Izbę o ukonstytuowaniu się komisyi podatkowej, która obrała przewodniczącym p. Hausnera, zastępcą p. Jędrzejowicza Edwarda, sekretarzem p. Chamca.

Sekretarz p. St. Badeni czyta następujący dostatecznie poparty wiosek:

Wniosek.

Zważywszy, że c. k. Rząd sam wziął inicyatywę w przeprowadzeniu ugody, regulującej stosunek Państwa do funduszów indemnizacyjnych wschodniej i zachodniej Galicyi, a to przedłożeniem swojem, wniesionem do Sejmu w r. 1882. na mocy najwyższego postanowienia, i uznał tym sposobem potrzebę uchylenia obecnego stanu sprawy indemnizacyjnej;

zważywszy, że Sejm nie schodząc z zajmowanego w sprawie indemnizacyjnej prawnego stanowiska i stanowisko to na wszelką ewentualność zastrzegając, przecież uchwałą swą z dnia 20. Października 1882. do proponowanej ugody się przychylił, do znacznych ustępstw się skłonił i po nad swój obowiązek na ciężkie ofiary głównie dlatego się zgodził, aby nareszcie załatwić ostatecznie sprawę od tak dawna w zawieszeniu zostającą;

zważywszy, że c. k. Rząd wniósł wprawdzie w r. 1884. ugodę do Rady państwa celem jej konstytucyjnego zatwierdzenia, jednakże, gdy przedłożenie w tej sprawie z powodu zamknięcia sesyi nie zostało załatwione, na obecnej sesyi Rady państwa dotąd go nie ponowił;

zważywszy, że Sejm jako jedna strona uczynił wszystko, co do niego należało, aby ugoda została przeprowadzona,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby dopełniając zobowiązania, które zaciągnął zainicyowaniem sprawy, jak najrychlej przeprowadził konstytucyjne zatwierdzenie ugody, regulującej stosunek Państwa do funduszów indemnizacyjnych wschodniej i zachodniej Galicyi, w myśl swego przedłożenia z dnia 9. Września 1882. (reskrypt Minist. z 5. Września 1882. L. 13.744) i uchwały sejmowej z dnia 20. Października 1882.

Lwów 11. Stycznia 1887. Wnioskodawca Alfred Potocki.

A. Jędrzejowicz, Jaworski, Artur Potocki, Emil Torosiewicz, Leon Chrzanowski, K. Badeni, Abrahamowicz, Polanowski, Dr. Weigel, St. Tarnowski, Wernicki, Popiel, Mieroszowski, Augustynowicz, Chamiec, Łoziński, Tom. Rozwadowski, S. Badeni, Wrotnowski, Fruchtman, K. Scipio, Bobrzyński, St. Jędrzejowicz, St. Tarnowski jun., Max.

Marszałek oświadcza, iż wniosek powyższy traktowany będzie podług przepisów regulaminu.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdań Wydziału krajowego:

a) z czynności tyczących się krajowej średniej szkoły gospodarstwa lasowego;

b) w przedmiocie projektu założenia publicznych składów zbożowych.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi odesłanie obu powyższych przedmiotów do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego:

c) z petycyi mieszkańców kolonii Unterbergen w sprawie wydzielenia tej kolonii ze związku gminy Podbereżca powiatu lwowskiego;

d) z petycyi przysiółka Berbeki o wyłączenie ze związku gminy Sokole w powiecie Kamioneckim i utworzenie zeń samoistnej gminy

Sprawozdawca p. Smolka wnosi odesłanie obu powyższych przedmiotów do komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie Wydziału krajowego:

a) z petycyi gminy miasta Jasła w sprawie ustawodawczego zezwolenia na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych i piwa, tudzież 100% dodatku do podatku konsumcyjnego od wina.

b) w przedmiocie udzielenia gminie Koziary powiatu Zbaraskiego przyzwolenia na pobór w 1887. r. 80% dodatku do podatków bezpośrednich na opędzenie potrzeb gminy.

Sprawozdawca p. Smolka czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o petycyi gminy miasta powiatowego Jasła w sprawie ustawodawczego zezwolenia na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych i piwa, tudzież 100% dodatku do podatku konsumcyjnego od wina, z następującym projektem ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zezwalająca gminie miasta powiatowego Jasła pobierać opłaty od napojów spirytusowych i piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

Gminie miasta powiatowego Jasła zezwala się pobierać przez przeciąg lat 25., począwszy od dnia 1. Stycznia 1888. opłatę gminną od napojów spirytusowych i piwa, w gminie wytwarzanych, w jej obręb wprowadzanych i w nim zużywanych, według następującej taryfy:

1) od hektolitra wódki prostej (okowity) bez różnicy stopnia po dwadzieścia zł. w. a.
2) od hektolitra piwa po jednym zł. siedmdziesiąt ct. w. a.
3) od litra napojów spirytusowych słodzonych po dwadzieścia ct. w. a.
4) od litra miodu po trzy ct. w. a.

Art. II.

Do uiszczania opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. wymienione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborczy stanowi gmina miasta powiatowego Jasła.

Art. IV.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi w obrębie gminy, nie można obciążać nią produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. St. Badeni wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu ustawy.

Izba w głosowaniu przyjmuje *en bloc* cały projekt ustawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu.

Następnie czyta sprawozdawca następujący projekt uchwały:

U c h w a ł a.

Gminie miasta powiatowego Jasła dozwala się pobierać przez przeciąg lat 25 począwszy od dnia 1. Stycznia 1888. na pokrycie potrzeb gminnych 100% dodatek do podatku konsumcyjnego od wina.

Izba przyjmuje powyższą uchwałę zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Smolka czyta sprawozdanie Wydziału krajowego względem udzielenia gminie Koziary pow. Zbaraskiego przyzwolenia na pobór w 1887. r. 80% dodatku do podatków bezpośrednich na opędzenie potrzeb gminy, z następującym wnioskiem Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy przyzwolić gminie Koziary pobierać w 1887. r. 80% dodatek do podatków bezpośrednich na pokrycie potrzeb gminy.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej o preliminarzu krajowej średniej szkoły rolniczej i szkoły ogrodniczej w Czernichowie na rok 1887.

Na wniosek p. Polanowskiego uchwala Izba cofnięcie tego punktu z dzisiejszego porządku dziennego.

Następuje sprawozdanie komisyi budżetowej o preliminarzu krajowych niższych szkół rolniczych w Horodence, Jagielnicy i Kobiernicach.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje wnioski komisyi budżetowej.

W rozprawie ogólnej przemawiają pp. J. Gnoiński i Struszkiewicz.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

Sprawozdawca czyta:

WYDATKI.

L. rubr. i poz.	Poszczególnienie.		Zwycz. zł.	Nadzw. zł.	Razem. zł.
I.	**Płace nauczycieli.**				
	1. Nauczyciel kierownik, płaca	1.200 zł.			
	dodatek aktywalny .	140 „	1.340		
	2. Nauczyciel fachowy pomocniczy, płaca . .	720 zł.			
	dodatek aktywalny .	60 „	780		
	3. Instruktor		480		
	4. Nauczyciel do nauk elementarnych . , .		350		
	5. Kapelan i katecheta		150		
	6. Nauczyciel weterynaryi		150	—	3.250
II.	**Koszta administracyi.**				
	7. Zarząd:				
	a) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya . .	100 zł.			
	b) sługa szkolny . .	240 „			
	c) utrzymanie jednej pary koni	200 „			
	d) zakupno i utrzymanie narzędzi ręcznych rolniczych	60 „	600		
	8. Opał		500		
	9. Oświetlenie		100		
	10. Utrzymanie budynków .				
	11. Ubezpieczenie „ . }		200		
	12. Płaca kominiarza .				
	13. Sprzęty i ruchomości		100		
	14. Należytość rządowa od przeniesienia własności gruntów zakupionych dla szkoły, z wymierzonych 463 zł. 75 ct. spłacalnych w 10 latach, druga roczna rata . .		46		
	15. Lekarz, apteka i inne		100	—	1.646

III. **Utrzymanie uczniów.**

16. Stołowanie 17. Odzież, pościel i pranie	dla 30 uczniów po 150 zł.	4.500	—	4.500

IV. **Potrzeby naukowe.**

18. Przybory do pisania i nauki uczniów . .	120		
19. Przykupno środków naukowyych	200	—	320
Suma wydatków	9.716	—	9.716

Izba uchwala Rubr. I., II., III. i IV. wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

DOCHODY.

I.	1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .		2.000	—	2.000
II.	2. Opłaty na utrzymanie uczniów:				
	a) Oddział Horodeński c. k. galic. Towarzystwa gospodarczego, 3 stypendya po 150 zł.	450 zł.			
	b) Rada powiatowa Horodeńska, 3 stypendya po 100 zł. 300 zł. 1 stypendyum . . 150 „	450 „			
	c) Rada powiatowa Tłumacka, 1 stypendyum	150 „			
	d) Gmina miasta Horodenki .	100 „	1.150	—	1.150
III.	3. Czysty dochód z gruntów szkolnych (6 morgów)	60 zł.			
	4. Zarobek 30 uczniów po 12 zł. .	360 „	420	—	420
	Suma dochodów		3.570	—	3.570
	W porównaniu z wydatkami		—	—	9.716
	okazuje się niedobór		—	--	6.146

Przemawia p. Struszkiewicz i wnosi skreślenie poz. 4. Rubr. III. dochodów.

Izba nie popiera wniosku p. Struszkiewicza i uchwala Rubr. I., II. i III. dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi — oraz przyjmuje wykazany niedobór do pokrycia z funduszów krajowych w sumie. . . . . 6.146 zł.

Sprawozdawca czyta:

II. Szkoła w Jagielnicy.

WYDATKI.

L. rubr. i poz.	Poszczególnienie.		Zwycz. zł.	Nadzw. zł.	Razem. zł.
I.	**Płace nauczycieli.**				
	1. Nauczyciel kierownik, płaca	1.200 zł.			
	dodatek aktywalny	140 „	1.340		
	2. Nauczyciel fachowy pomocniczy, płaca	720 zł.			
	dodatek aktywalny	60 „	780		
	3. Instruktor, płaca	480 zł			
	wikt	85 „	565		
	4. Nauczyciel do nauk elementarnych		300		
	5. Kapelan i katecheta		150		
	6. Nauczyciel weterynaryi		150	—	3.285
II.	**Koszta administracyi.**				
	7. Zarząd:				
	a) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya	100 zł.			
	b) sługa szkolny	240 „			
	c) zakupno i utrzymanie narzędzi ręcznych rolniczych	60 „	400		
	8. Opał		400		
	9. Oświetlenie		100		
	10. Utrzymanie budynków 11. Ubezpieczenie 12. Płaca kominiarza		250		
	13. Ruchomości i sprzęty		100		
	14. Lekarz, apteka i inne		100	—	1.350
III.	**Utrzymanie uczniów.**				
	15. Stołowanie 16. Odzież, pościel i pranie	dla 30 uczniów po 150 zł.	4.500	—	4.500
IV.	**Potrzeby naukowe.**				
	17. Potrzeby do pisania i nauki uczniów		120		
	18. Przykupno środków naukowych		200	—	320

V.	19. Czynsz dzierżawny za grunta używane przez szkołę . . .	50	—	50
	Suma wydatków .	9.505	—	9.505

Izba uchwala Rubr. I., II., III., IV. i V. wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

DOCHODY.

I.	1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	2.000	—	2.000
II.	2. Opłaty na utrzymanie uczniów:			
	a) c. k. gal. Tow. gosp. oddział Buczacz-Czortków-Zaleszczyki . .	300		
	b) Rada powiatowa Czortkowska	300		
	c) Rada „ Borszczowska	300		
	d) Rada „ Zaleszczycka .	100		
	e) ks. Czartoryski Roman . .	450		
	f) p. Piotr Platner . . .	150	—	1.600
III.	3. Czysty dochód z 24 morgów pola szkolnego . . . 240 zł.			
	4. Zarobek 30 uczniów po 12 zł. 360 „	600	—	600
	Suma dochodów .	4.200	—	4.200
	W porównaniu z wydatkami	—	—	9.505
	okazuje się niedobór	—	—	5.305

Przemawia p. J. Gnoiński i wnosi (dostatecznie poparty) wykreślenie poz. 4. w Rubr. III. dochodów.

Po przemówieniu sprawozdawcy uchwala Izba Rubr. I., II. i III. dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi. a odrzuca poprawkę p. Gnoińskiego.

Następnie przyjmuje Izba wykazany niedobór do pokrycia z funduszów krajowych w sumie . . . . 5.305 zł.

Sprawozdawca czyta:

III. Szkoła w Kobiernicach.

WYDATKI.

L. rubr. i poz.	Poszczególnienie.	Zwycz. zł.	Nadzw. zł.	Razem zł.
I.	**Płace nauczycieli.**			
	1. Nauczyciel fachowy, zarazem kierownik, płaca . 1.300 zł. dodatek aktywalny . 240 „	1.540		
	2. Nauczyciel fachowy pomocniczy, płaca . . . 720 zł. dodatek aktywalny . 60 „	780		

3. Instruktor	480		
4. Nauczyciel do robót elementarnych	150		
5. Kapelan i katecheta . . .	75		
6. Nauczyciel weterynaryi . . .	200	—	3.225

II. **Koszta administracyi.**

7. Zarząd:			
a) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya 100 zł.			
b) sługa szkolny . . 240 „			
c) utrzymanie jednej pary koni szkolnych . . 200 „			
d) zakupno i utrzymanie narzędzi ręcznych rolniczych 60 „	600		
8. Opał	300		
9. Oświetlenie	100		
10. Utrzymanie budynków / 11. Ubezpieczenie „ / 12. Płaca kominiarza . . .	200		
13. Sprzęty i ruchomości . . .	100		
14. Lekarz, apteka i różne inne . .	100	—	1.400

III. **Utrzymanie uczniów.**

15. Stołowanie / 16. Odzież, pościel i pranie — dla 30 uczn. po 150 zł.	4.500	—	4.500

IV. **Potrzeby naukowe.**

17. Przybory do pisania i nauki uczniów	150		
18. Przykupno środków naukowych .	200	—	350
Suma wydatków .	9.475	—	9.475

Izba uchwala Rubr. I., II., III. i IV. wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta: **DOCHODY.**

I. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	3.000	—	3.000
II. 2. Opłaty na utrzymanie uczniów:			
a) Rada powiatowa Bialska 420 zł.			
b) „ „ w Wadowicach 140 „			
c) Gmina miasta Kęty . 50 „			
d) p. Gabryela Wrotnowska 140 „			
e) p. hrabina Dębińska . 140 „			
f) p. Stanisław Klucki . 140 „			

	g) p. Oskar z Rudna Rudziński	150 „			
	h) Towarzystwo rolnicze okręgowe w Wieliczce . .	150 „	1.330	—	1.330
III.	3. Czysty dochód z pola szkoln. ($4^1/_2$ morgi). . . .	45 zł.			
	4. Zarobek 30 uczniów po 12 zł.	360 „	405	—	405
	Suma dochodów .		4.735	—	4.735
	W porównaniu z wydatkami .		—	—	9.475
	okazuje się niedobór .		—	—	4.740

Przemawia p. Struszkiewicz i wnosi (dostatecznie poparty) wykreślenie poz. 4. Rubr. III. dochodów.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba uchwala Rubr. I., III. i III. dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi, a odrzuca poprawkę p. Struszkiewicza.

Następnie przyjmuje Izba wykazany niedobór do pokrycia z funduszu krajowego w sumie 4.740 zł.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi administracyjnej z wniosku p. Merunowicza w przedmiocie roboczych zakładów poprawczych.

Sprawozdawca p. Chamiec uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd do założenia w Galicyi w jak najkrótszym czasie zakładów przymusowej pracy i domów poprawczych.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi prawniczej z przedłożenia Wydziału krajowego o potrzebie utworzenia w okręgu c. k. Starostwa Kosowskiego 3go c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w miejscowości Żabie.

Sprawozdawca p. Rybicki uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl §. 2. ustawy z dnia 11. Czerwca 1868. r. (Nr. 59 D. u. p.) oświadcza c. k. Rządowi opinię, iż ze wszech miar pożądanem jest jak najrychlejsze utworzenie trzeciego c. k. Sądu powiatowego w okręgu c. k. Starostwa Kosowskiego z siedzibą we wsi Żabiu, do którego przyłączone być mają miejscowości: *a*) z dzisiejszego c. k. Sądu powiatowego w Kosowie: Żabie, Krzyworównia, Jasienów górny i *b*) z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kutach: Hołowy, Krasnoila, Stebne, Dołhopole, Polanki, Perechrestne, Fereskula, Jabłonica, Hryniawa i Uścieryki.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje z kolei sprawozdanie komisyi prawniczej z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi gminy miasta Żołyni i innych o utworzenie nowego okręgu c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w Żołyni.

Sprawozdawca p. Rybicki uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, przechodzi nad petycyą gminy miasta i wsi Żołyni o utworzenie nowego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w Żołyni do porządku dziennego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi prawniczej z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi gminy miasta Baranowa i okolicznych gmin o zaprowadzenie nowego c. k. Sądu powiatowego w Baranowie.

Sprawozdawca p. Rybicki uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyą gminy miasta Baranowa i okolicznych gmin i obszarów dworskich, o zaprowadzenie nowego c. k. Sądu powiatowego w Baranowie, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi gminnej z petycyi Rady powiatowej w Przemyślanach, w sprawie uchwalenia noweli do ustawy gminnej w kierunku ustanowienia zbiorowych ukwalifikowanych pisarzy gmin wiejskich.

Sprawozdawca p. Wasilewski czyta sprawozdanie komisyi gminnej o petycyi do L. 334 Rady powiatowej w Przemyślanach w sprawie uchwalenia noweli do ustawy gminnej w kierunku ustanowienia zbiorowych ukwalifikowanych pisarzy gmin wiejskich z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyą Rady powiatowej w Przemyślanach przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi gminnej z petycyi Wydziału powiatowego w Buczaczu, w przedmiocie zmiany §. 98. ustawy gminnej, celem umożliwienia zwierzchnościom gminnym ściągania zaległości do kas pożyczkowych, względnie funduszów zapomogi we własnym zakresie działania po myśli §. 87 ust. gm.

Sprawozdawca p. Wł. Koziebrodzki czyta sprawozdanie komisyi gminnej o petycyi do L. 110 Wydziału powiatowego w Buczaczu w przedmiocie zmiany §. 98. ustawy gminnej celem umożliwienia Zwierzchnościom gminnym ściągania zaległości do kas pożyczkowych, względnie funduszów zapomogi we własnym zakresie działania po myśli §. 87. ust. gm. z następującym wnioskiem komisyi gminnej:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyą Wydziału powiatowego w Buczaczu w przedmiocie zmiany §. 98. ust. gmin. celem umożliwienia zwierzchności gminnej ściągania zaległości do kas pożyczkowych, względnie funduszów zapomogi we własnym zakresie działania po myśli §. 87. ust. gmin., Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Niniejszą uchwałą załatwioną jest petycya Nr. 587.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sekretarz p. St. Badeni czyta następujący dostatecznie poparty wniosek:

Zważywszy, że na 1376 ruskich szkół ludowych w Galicyi nie ma ani jednego seminaryum nauczycielskiego, i że z tego powodu kandydaci dla ruskich szkół nie mają możności, by w swojej zawodowej szkole nabyć potrzebnej znajomości tego języka, w którym później mają uczyć;

zważywszy, że prócz Lwowa ani w jednem mieście Galicyi nie ma ani jednej ruskiej szkoły ludowej, chociaż w poszczególnych miastach znajduje się po 3, 4 i 5 tysięcy a nawet i większość Rusinów, że zatem tysiące ruskich dzieci po miastach już samą początkową naukę muszą pobierać nie w swoim języku,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by postarał się:

I. Ażeby we wschodniej części naszego kraju była odpowiednia liczba seminaryów nauczyciel-

skich z ruskim językiem wykładowym, a przynajmniej jedno takie seminaryum już z początkiem roku szkolnego 1888;

II. aby w miastach Tarnopolu, Kołomyi, Drohobyczu, Stryju, Horodence Jaworowie, Śniatynie i innych, gdzie jest dostateczna liczba ruskiej ludności i ruskich dzieci, zaprowadzono szkoły ludowe z wykładowym językiem ruskim.

Lwów dnia 12. Stycznia 1885.

J. Romańczuk.

Sylwester Sembratowicz, Jan Stupnicki, Juljan Pełesz, Stefan Kaczała, Piotr Leniński, Ochrymowicz, M. Siczyński, Bereźnicki, Biliński, Mandyczewski, Dr. Antoniewicz, T. Merunowicz, Siengalewicz, Kowalski, Kaszewko.

Marszałek oświadcza, iż wniosek powyższy traktowany będzie podług przepisów regulaminu.

Sekretarz p. A. Jędrzejowicz czyta następujący dostatecznie poparty wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu:

I. Aby wypracował projekt zmiany ustroju gminnego, w duchu utworzenia okręgów gminnych z pozostawieniem indywidualnej odrębności istniejących obszarów dworskich i gmin wiejskich w zarządzie ich majątku, bez tworzenia nowej instancyi administracyjnej.

II. Aby wypracował projekt podziału kraju na okręgi gminne, na tej podstawie, że okręg gminny nie może liczyć mniej jak 2.000, a nie więcej jak 8.000 mieszkańców, oraz że oddalenie najdalszej miejscowości w okręgu gminnym do siedziby zarządu więcej jak 10 kilometrów wynosić nie może.

III. Aby wreszcie elaborata te sejmowi na początku przyszłej sesyi przedłożył.

Tomisław Rozwadowski.

J. Popiel, Stanisław Tarnowski jun., Klucki, Waygart, Władysław Łoziński, Klemens Żywicki, G. Romer, Bobrzyński, Jędrzejowicz, Ant. Wrotnowski, K. Badeni, K. Scipio, R. Potocki, Mochnacki, A: Potocki, Henryk Janko, Dr. Majer, Brykczyński, A. Skrzyński, Skałkowski, Gross, Sapieha, Słonecki, Romanowicz, Szeptycki, Zborowski, Gorecki, Jan Kochanowski, Zoll, Sanguszko, Wierzbicki, Sobiesław Mieroszowski, Goldman, Chamiec, ks. Sawa, ks. Kopyciński, Kapri, Koziebrodzki, Gnoiński, Siemiginowski, Weigeł, Fruchtman, Korytowski.

Marszałek oświadcza, iż wniosek powyższy traktowany będzie podług przepisów regulaminu.

Po wyczerpaniu porządku dziennego Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 14. Stycznia b. r. godzinę 11. przed południem, oraz oznajmia, że porządek dzienny tego posiedzenia pp. posłom rozesłanym zostanie.

Koniec posiedzenia o godzinie 1. z południa.

Marszałek krajowy:

Jan Tarnowski w. r.

Sekretarze:

St. Badeni w. r.

A. Jędrzejowicz w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 12. Stycznia 1887. roku.

580. Towarzystwo pomocy naukowej we Lwowie, pp. Smolkę, o subwencyę na bursę.
581. Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, pp. Weigla, w sprawie zaprowadzenia stacyi doświadczalnej mechaniczno-technologicznej.
582. Towarzystwo politechniczne we Lwowie, pp Romanowicza, o subwencyę dla miejskiego muzeum przemysłowego we Lwowie na rozpisanie nagród konkursowych dla rzemieślników i zakupno przyrządów dla szkół przemysłowych na prowincyi.
583. Russymak Szymon, pp. Antoniewicza, w sprawie przymusowej komasacyi gruntów.
584. Gmina Sassów, pp. Bereżnickiego, przeciw wyłączeniu jej z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Złoczowie.
585. Dyrekcya szkoły przemysłowej w Rzeszowie, pp. Rybickiego, o zasiłek dla tejże szkoły.
586. Wydział krajowy przedkłada prośbę Dr. Juliusza Au, profesora kraj. wyższej szkoły rolniczej w Dublanach, o zaliczkę na płacę.
587. Jan Topolnicki, opiekun sierot po Karolu Iwanickim, urzędniku Wydziału krajowego, pp. Abrahamowicza, o datek dla tychże sierot.
588. Obywatele miasta Biecza, pp. Skrzyńskiego, o odłączenie miasta Biecza od gmin „przedmieście Bieckie“ i „Belna“.
589. Paulina Golian, wdowa po konduktorze dróg krajowych, pp. Smolkę, o zapomogę.
590. Ludwik Korybut Jakubowski, weteran wojsk polskich z r. 1831., pp. Smolkę o zapomogę w kwocie 100 zł. lub o dożywocie.
591. Marcyanna Zakrzewska, wdowa po sekretarzu Wydziału krajowego, pp. Romanowicza, o zapomogę.
592. Teresa Dworkowska, wdowa po nauczycielu ludowym, pp. Ochrymowicza, o zapomogę.
593. Marya Kruszelnicka, wdowa po nauczycielu ludowym, pp Kopycińskiego, o zapomogę.
594. Michał Mathiasz, nauczyciel w Sądowej-Wiszni, pp. Kopycińskiego, o zapomogę lub zaliczkę.
595. Bratnia pomoc wydziału filozoficznego c. k. Uniwersytetu we Wiedniu, pp. Struszkiewicza, o zapomogę.
596. Emilia Łabudzińska, nauczycielka szkoły ludowej 4 klasowej w Mielcu, pp Reya o zapomogę.
597. Straż ogniowa ochotnicza w Mielcu, pp. Reya, o zapomogę na dokończenie budowy strażnicy i na nowe przybory ogniowe.
598. Gmina Prusiek, pp. Słoneckiego, o zapomogę na pokrycie długu, zaciągniętego na wybudowanie budynku szkolnego.
599. Zwierzchność gminy Rzochowa, pp. Reya, o ustanowienie tamże posterunku c. k. żandarmeryi.
600. Wydział powiatowy w Zaleszczykach, pp Siemiginowskiego, w sprawie zmiany §. 2. 95. i 96. ustawy gminnej.
601. Wydział powiatowy w Sanoku, pp. Słoneckiego, w sprawie jak wyżej.
602. Ten sam, o zaprowadzenin przymusowej asekuracyi budynków włościańskich
603. Wydział powiatowy w Łańcucie, pp. Scipiona, w sprawie jak wyżej.

604. Ten sam, w sprawie zmiany postanowień art. 14, 15 i 24 ustawy z dnia 2. Lutego 1885.
605. Ten sam, o zaprowadzenie przymusowej asekuracyi budynków włościańskich.
606. Ten sam, o zmianę §. 2, 95 i 96. ustawy gminnej.
607. Ten sam, w sprawie sadzenia drzewek przy drogach.
608. Wydział powiatowy w Zbarażu, pp. Siczyńskiego, w sprawie dodatków gminnych na rzecz utrzymania szkół pobieranych.
609. Koło literackie we Lwowie, pp. Romanowicza, o subwencyę w kwocie 3.000 zł. na potrzeby biblioteki zakładu im. Ossolińskich.
610. Marya Rybaczyk, pp. Korytowskiego, o subwencyę na kształcenie się w muzyce i śpiewie.
611. Rada szkolna miejscowa w Mikulińaach, pp. Korytowskiego, o przeistoczenie tamtejszej szkoły na 4-klasową.
612. Antoni Rybaczyk kierownik szkoły w Mikulińcach, pp. Korytowskiego, o przyznanie dwóch dodatków pięcioletnich.
613. Ten sam, o zapomogę dla poratowanie zdrowia.
614. Ten sam, o subwencyę w kwocie 100 zł. na zakupno warstatu stolarskiego do nauki robót ręcznych.
615. Nauczyciele szkoły w Mikulińcach, pp. Korytowskiego, o przeistoczenie tamtejszej szkoły na 4 klasową.
616. Jnlia Oleksin wdowa po nauczycielu, pp. Kopycińskiego, o alimentacyę.
617. Franciszek Kwaśniewski właściciel zakładu jubilerskiego w Krakowie, pp. St. Tarnowskiego, o pożyczkę w kwocie 5.000 zł. na rozszerzenie zakładu złotniczego.
618. Komitet wydawnictwa dziełek ludowych we Lwowie, pp. Skałkowskiego, o subwencyę na r. 1887.
619. Ludwika z Żurowskich Bedlińska, wdowa po kontrolorze Banku włościańskiego, pp. Kozłowskiego, o dar z łaski.
620. Stanisław Lewandowski artysta rzeźbiarz, pp. J. Czartoryskiego, o zapomogę na dokończenie studyów w Akademii wiedeńskiej.
621. Rada szkolna miejscowa w Brodłach, pp. Art. Potockiego, o przeistoczenie tamtejszej szkoły na 2-klasową i podwyższenie płacy nauczycielom.
622. Rada miejska miasta Lwowa, pp. Goldmanna, w przedmiocie zaprowadzenia poboru krajowych opłat konsumcyjnych na rzecz skarbu kraju.
623. Rudolf Bernhardt, pp. Smolkę, o subwencyę na kształcenie się w śpiewie.
624. Gmina miasta Jarosławia, pp. Maxa, w sprawie podatku konsumcyjnego od piwa i wódki.
625. Wydział powiatowy w Husiatynie, pp. Maxa, ażeby wybory do Rady państwa i Sejmu z kuryi większej własności w Czortkowie się odbywały.
626. Obywatele miasta i okolicy Ustrzyk dolnych, pp. Czerkawskiego, o zaprowadzenie c. k. Urzędu podatkowego w Ustrzykach dolnych.
627. Jakób Halberthal i Emanuel Kriss, dzierżawcy myta drogowego w Brzeżanach, pp. Wereszczyńskiego, o rozwiązanie lub zmianę kontraktu dzierżawy.
628. Adam Zeliński, dyetaryusz Wydziału krajowego, pp. Męcińskiego, o veniam aetatis.
629. Eugeniusz Steinsberg, uczeń szkoły sztuk pięknych w Monachium, pp. Hausnera, o subwencyę na dalsze kształcenie się w malarstwie.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokòł

11. posiedzenia, IV. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 14. Stycznia 1887.

Początek o godzinie 11 minut 40.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze: Stanisław hr. Badeni, A. Jędrzejowicz, Wł. książe Sapieha.

Obecnych posłów 122.

Ze strony c k. Rządu: c. k. Namiestnik J. E. Filip Zaleski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, że protokoły z 9. i 10. posiedzenia uznaje za przyjęte, gdyż żadnych przeciw nim wniesiono zarzutów.

Marszałek oddaje cześć pamięci zmarłego posła Dr. Filipa Zukra, którą Izba przez powstanie wyraża.

Sekretarz p. St. Badeni czyta spis petycyj, wniesionych po dzień 14. Stycznia b. r. od Nr. 630. do 672. włącznie, które przydzielono następującym komisyom:

Wydziałowi krajowemu jako komisyi L. 630.

Komisyi budżetowej L. 631, 633, 635, 638, 641, 642, 647 do 651 włącznie, 655, 657, 658, 661, 663 do 667 włącznie, 671 i 672.

Komisyi petycyjnej L. 632, 646.

Komisyi szkolnej L. 634, 643. 644, 653, 656, 662. 668.

Komisyi pra niczej L. 636, 637, 670,

Komisyi drogowej L. 639, 640.

Komisyi administracyjnej L. 645, 654.

Komisyi gminnej L. 652.

Komisyi gospodarstwa krajowego L. 659, 660.

Przy odczytywaniu petycyi do L. 669. przemawia p. Struszkiewicz i wnosi odesłanie takowej do komisyi podatkowej z poleceniem, ażeby sprawozdanie o tej petycyi przedłożyła jeszcze w ciągu bieżącej sesyi sejmowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Przemawia p. Smarzewski i wnosi, ażeby Biuro marszałkowskie, z uwagi, iż pojedyncze rubryki budżetu w przeważnej części są już opracowane i zamknięte, nie przydzielało tej komisyi odtąd petycyj mających związek z budżetem, lecz odsyłało je do Wydziału krajowego.

Marszałek oświadcza, iż skoro Izba zgadza się z powyższym wnioskiem p. Smarzewskiego, Biuro sejmowe zastosuje się do życzenia wnioskodawcy.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego:

a) z petycyi Reprezentacyi gminnej miasteczka Kopyczyńce w powiecie Husiatyńskim w sprawie zezwolenia na pobór 100% dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina;

b) z petycyi gminy miasta powiatowego Złoczowa w sprawie zezwolenia na pobór 100% dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego od wina i mięsa;

c) z petycyi gminy miasta powiatowego Grybowa w sprawie zezwolenia na pobór opłaty gminnej od napojów.

Sprawozdawca p. Smolka czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o petycyi Reprezentacyi gminnej miasteczka Kopyczyńce w powiecie Husiatyńskim w sprawie zezwolenia na pobór 100% dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy zezwolić gminie miasteczka Kopyczyńce w powiecie Husiatyńskim na pobór w roku 1887. 100% dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego od wina i mięsa.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Smolka czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o petycyi gminy miasta powiatowego Złoczowa, w sprawie zezwolenia na pobór 100% dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego od wina i mięsa z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminie miasta powiatowego Złoczowa zezwala się pobierać w latach 1887, 1888 i 1889, 100% dodatek gminny do podatku konsumcyjnego od wina i mięsa.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Smolka czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o petycyi gminy miasta powiatowego Grybowa, w sprawie zezwolenia na pobór opłaty gminnej od napojów, z następującym projektem ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . obowiązujaca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zezwoleniu gminie miasta powiatowego Grybowa na pobór opłaty gminnej od piwa, wódki i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

Gminie miasta powiatowego Grybów zezwala się pobierać w latach 1887, włącznie do 1896. opłatę gminną od napojów w gminie wyrabianych, lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych, a mianowicie:

od hektolitra piwa po . . . . 1 zł. 70 ct. w. a.
od litra wódki po . . . . — „ 10 „ „
od litra miodu po : . . . . — „ 5 „ „

Art. II.

Do uiszczania opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborczy stanowi gmina miasta powiatowego Grybowa.

Art. IV.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można obciążać nią produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. St. Badeni wnosi przyjęcie „en bloc“ całego projektu ustawy. Izba w głosowaniu przyjmuje „en bloc“ cały projekt ustawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, uzupełniającego sprawozdanie z czynności Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi odesłanie tego sprawozdania do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Alfreda Potockiego w przedmiocie ugody regulującej stosunek Państwa do funduszów indemnizacyjnych.

Przemawia JE. p. hr. Alfred Potocki i pod względem formalnym wnosi odesłanie swego wniosku do komisyi budżetowej z poleceniem zdania sprawy jeszcze w ciągu bieżącej sesyi sejmowej.

Przemawia p. książe A. Sapieha i wnosi odesłanie wniosku JE. p. Alfreda hr. Potockiego do komisyi specyalnej z 7. członków wybrać się mającej.

Przemawia JE. p. Alfred Potocki powtórnie.

Przystępując do głosowania oznajmia Marszałek, iż podda pod głosowanie naprzód wniosek p. Alfreda hr. Potockiego co do formalnego traktowania.

Co do porządku głosowania przemawia p. Jerzy ks. Czartoryski proponując głosowanie naprzód co do odesłania wniosku JE. p. Potockiego w ogóle do komisyi, a następnie głosowanie oddzielne, do k t ó r e j komisyi.

Następnie pod względem formalnym przemawiają pp. St. hr. Badeni, ks. A. Sapieha i Jerzy ks. Czartoryski powtórnie, a po zrzeczeniu się zapisanego do głosu p. Antoniewicza, pp. Romanowicz i St. Badeni.

Na wniosek p. hr. Szczęsnego Koziebrodzkiego uchwala Izba zamknięcie dyskusyi.

Przemawiają zapisani do głosu pp. Gelejewski i Alfons Czajkowski.

Marszałek poddaje pod głosowanie najpierw kwestyę odesłania wniosku p. Alfreda Potockiego do komisyi w ogóle — które Izba uchwala.

Następnie uchwala Izba odesłanie wniosku p. JE. hr Alf. Potockiego do komisyi budżetowej 60. głosami przeciw 49.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Romańczuka w przedmiocie założenia we wschodniej części kraju odpowiedniej liczby seminaryów nauczycielskich z ruskim językiem wykładowym, jakoteż założenia w miastach o dostatecznej ruskiej ludności szkół ludowych z językiem wykładowym ruskim.

Przemawia p. Romańczuk i uzasadnia swój wniosek, zaś pod względem formalnym wnosi odesłanie takowego do komisyi szkolnej.

Przemawia p. Antoniewicz i stawia wniosek, ażeby komisya szkolna sprawozdanie swoje o wniosku p. Romańczuka przedłożyła jeszcze na bieżącej sesyi sejmowej.

Marszałek poddaje najpierw pod głosowanie kwestyą odesłania wniosku p. Romańcznka do komisyi szkolnej, które Izba uchwała.

Pod względem formalnym przemawiają pp. Abrahamowicz i Antoniewicz, a po uchwaleniu zamknięcia dyskusyi i przemówieniu zapisanych do głosu pp. ks. Siczyńskiego i St. Badeniego, Izba w głosowaniu odrzuca dodatkowy wniosek p. Antoniewicza.

Z kolei następuje pierwsze czytanie wniosku p. Tomislawa Rozwadowskiego w przedmiocie projektu do zmian w ustroju gminnym.

Przemawia p. Tomisław Rozwadowski w uzasadnieniu swego wnioskn, a pod względem formalnym wnosi odesłanie takowego do komisyi gminnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej z projektu Wydziału krajowego wybudowania gmachu dla c. k. komendy żandarmeryi we Lwowie.

Sprawozdawca p. Kazimierz Badeni uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Upoważnia się Wydział krajowy do wybudowania we Lwowie na gruncie zakupić się mającym domu własnego, któryby wszystkie potrzeby kwaterunkowe c. k. żandarmeryi w tem mieście dyslokowanej zaspakajał, a to wraz z gruntem i wszelkimi wydatkami ubocznymi kosztem nieprzekraczającym sumy 130.000 zł.

2. Upoważnia się Wydział krajowy, aby na zakupno gruntu i na częściowe pokrycie kosztów powyższej budowy użył z pozostałości pożyczki krajowej z r. 1883. taką sumę w granicach cyfry pod 1) wyszczególnionej, jaka się potrzebną okaże.

3. Upoważnia się Wydział krajowy, aby na hipotekę wybudować się mającego gmachu zaciągnął pożyczkę w Banku krajowym w $4^1/_2\%$ listach zastawnych w wysokości, jaką na tę hipotekę uzyskać będzie można.

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby z pożyczki hipotecznej zużytkował kwotę potrzebną do wykończenia budowy, zawsze w granicach 130.000 zł., resztę zaś zwrócił do funduszu pożyczki krajowej z r. 1883.

Niniejszem sprawozdaniem załatwioną zostaje petycya Emilii Kubalskiej L. 482 pet. 374 w sprawie kupna jej domu na koszary.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca odczytuje ustęp 1, 2, 3 i 4. wniosku komisyi.

Izba nchwala oddzielnie nstę, 1, 2, 3 i 4. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy i przyjmuje końcowy ustęp wniosku komisyi co do załatwienia petycyi do l. 482. pet. 374.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba cały wniosek komisyi w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej o odbudowaniu w szpitalu tarnowskim północnej części frontowej budynku. Sprawozdawca p. Hausner.

Marszałek oświadcza iż na życzenie objawione ze strony pp. posłów cofa punkt 7 z porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia i odkłada obrady nad takowym do posiedzenia następnego.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej o budowie krowiarni w Zakładzie dla obłąkanych na Kulparkowie.

Sprawozdawca p. Hausner uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Upoważnia się Wydział krajowy do budowy krowiarni na 24 krów w Zakładzie dla obłąkanych na Kulparkowie.

2. Sejm wstawia na ten cel do budżetu Zakładu kulparkowskiego na rok 1887. w rubryce wydatków nadzwyczajnych kwotę 5.000 zł.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Popiel i stawia następującą dostatecznie popartą poprawkę do ustępu 1. wniosku komisyi, mianowicie: po wyrazie „krowiarni“ opuścić wyrazy „na 24 krów“ oraz proponuje p. Popiel dodanie po wyrazie „krowiani“ wyrazu „i rzeźni“.

Po przemówieniu sprawozdawcy Marszałek poddaje pod głosowanie najpierw ustęp 1. wniosku komisyi z opuszczeniem wyrazów „na 24 krów“.

Przemawia p. Popiel.

Po wyjaśnieniu Marszałka pod względem formalnym Izba uchwala ustęp 1. wniosku komisyi z opuszczeniem powyższych wyrazów.

Następnie uchwala Izba utrzymanie powyższych trzech wyrazów we wniosku komisyi — i odrzuca dodatek proponowany przez p. Popiela.

W skutek uchwały tej przyjętym został cały ustęp pierwszy wniosku w brzmieniu przez komisyę proponowanem.

Sprawozdawca p. Hausner czyta ustęp 2. wniosku komisyi.

Izba uchwala ustęp 2. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie przystąpić do 3. czytania bez czytania, uchwala Izba cały wniosek komisyi w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej z wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie otworzenia oddziału okulistycznego w szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

Sprawozdawca p. Stanisław Badeni uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następający wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do urządzenia oddziału ocznego przy szpitalu św. Łazarza w dwóch salach w suterenach jednego z pawilonów. Oddział ten ma być otworzonym z dniem 1. Lipca 1887.

2. Oddział oczny ma być oddziałem wyłącznie szpitalnym. Chorzy będą przyjmowani tylko o tyle, o ile starczy miejsca w przeznaczonych na ten cel dwóch salach.

3. Na adaptacyę i koszta pierwszego urządzenia oddziału wstawia się w preliminarz szpitala św. Łazarza na r. 1887. jednorazowo jako wydatek nadzwyczajny kwotę 2.590 zł.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta ustępy 1. 2, i 3 wniosku komisyi.

Izba uchwala oddzielnie ustępy 1. 2, i 3, zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba cały wniosek komisyi w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej z petycyi Feliksy Flasińskiej, wdowy po etatowym pisarzu w szpitalu św. Łazarza w Krakowie, o przyznanie jej pensyi wdowiej.

Sprawozdawca p. St. Badeni uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Felicyi Flasińskiej, wdowie po etatowym pisarzu szpitala św. Łazarza ś. p. Franciszku Flasińskim, przyznaje się w drodze łaski stałe zaopatrzenie roczne w kwocie 150 zł.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi szkolnej z wniosku p. Stanisława hr. Badeniego w sprawie zmiany ustawy z dnia 25. Czerwca 1873. o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, prostuje następujące omyłki druku a mianowicie: w sprawozdaniu na str. 2. w 13. wierszu od góry po wyrazie „wyżej“ zamiast „25.000“ ma być cyfra „2.500“. W projekcie ustawy na str. 7. w Art. I. wierszu pierwszym po wyrazach „30. października 1880“ należy dodać „N. 43“; — w §. 21. wierszu drugim drugi raz wydrukowane słowo „szkolny“ opuścić; — w §. 37 wierszu przedostatnim zamiast „wina“ ma być „winą“, zaś na str. 8. w §. 38. po wyrazie „ludowe“ należy dodać wyrazy „swego okręgu“.

Sprawozdawca czyta następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . zmieniająca ustawę z dnia 30. Października 1880. Nr. 43. Dz. u. kraj., tudzież niektóre postanowienia ustawy z dnia 25. Czerwca 1873. r. Dz. u. kraj. Nr. 255. o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Ustawa z dnia 30. Października 1880. Nr. 43. Dz u. kr. zmieniająca §. 21. ustawy z dnia 25. Czerwca 1873. Nr. 255 Dz. u. kr., tudzież §§. 22, 31, 37 i 38 ustawy z dnia 25. Czerwca 1873. o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych przestają obowiązywać, a na ich miejsce wchodzą następujące postanowienia:

§. 21.

Każdy powiat polityczny w każdoczesnych granicach swoich tworzy osobny okręg szkolny z osobną Radą szkolną okręgową, której siedzibą jest siedziba politycznej władzy powiatowej.

Każde miasto rządzące się osobnym statutem może stanowić osobny okręg szkolny z osobną Radą szkolną okręgową

§. 22.

W skład Rady szkolnej okręgowej wchodzą:

a) Naczelnik politycznej władzy powiatowej jako przewodniczący;

b) Jeden duchowny z każdego wyznania i obrządku, liczącego w okręgu więcej jak tysiąc dusz; mianowanie duchownego członka Rady szkolnej okręgowej należy do wyższej władzy kościelnej. reprezentanta religii izraelickiej wybierają zwierzchności gmin wyznaniowych izraelickich w okręgu;

c) Dwaj reprezentanci zawodu nauczycielskiego, z których jednego wybierze konferencya okręgowa nauczycielska ze swego grona, drugim zaś jest dyrektor seminaryum nauczycielskiego, a gdzie taki zakład nie istnieje, dyrektor jednej ze szkół średnich w okręgu szkolnym znajdujących się, a w braku takiej szkoły, nauczyciel kierujący jednej ze szkół ludowych w okręgu, przez Radę szkolną krajową wyznaczony;

d) Dwaj delegaci Rady powiatowej;

e) Inspektor szkolny okręgowy.

Zastępcę przewodniczącego wybiera Rada szkolna okręgowa ze swego grona bezwzględną większością głosów.

§. 31.

Dla każdego okręgu szkolnego mianuje Minister wyznań i oświaty na podstawie terna, przez Radę szkolną krajową przedłożonego, osobnego inspektora okręgowego. Wyjątkowo wszakże, zanim to postanowienie będzie mogło w całym kraju wejść w życie, może być inspektorowi przydzielony jeszcze jeden sąsiedni okręg. Inspektorowie mają powołani być na ten urząd zazwyczaj z grona nauczycieli.

§. 37.

W imieniu Rady szkolnej okręgowej załatwiać będzie bieżące czynności Wydział wykonawczy, do którego należą:

a) Przewodniczący Rady szkolnej okręgowej;

b) jego zastępca;

c) inspektor szkolny okręgowy, a w razie nieobecności tegoż członek Rady szkolnej okręgowej w siedzibie tejże Rady zamieszkały, a przez nią w miarę możności z pomiędzy reprezentantów zawodu nauczycielskiego (§. 22. lit. c), przeznaczony do tej funkcyi.

Nieobecność któregobądź z członków Wydziału wykonawczego, wymienionych pod b) i c), o ile nie była spowodowaną winą przewodniczącego, nie wstrzymuje czynności tegoż Wydziału.

§. 38.

Prezes i członkowie Rady szkolnej okręgowej mają prawo zwiedzać osobiście szkoły ludowe swego okręgu, duchowni członkowie jednak tylko szkoły służące dzieciom ich wyznania lub obrządku.

Mogą oni z poczynionych spostrzeżeń swoich zdawać sprawę swoim mocodawcom, nie mają atoli prawa udzielać ich bezpośrednio nauczycielom.

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

W rozprawie ogólnej przemawia J. E. p. Namiestnik jako komisarz rządowy.

Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

Spawozdawca p. Pilat czyta:

Art. I.

Ustawa z dnia 30. Października 1880. Nr. 43. dz. u. kr., zmieniająca §. 21. ustawy z dnia 25. Czerwca 1873. Nr. 255. dz. u. kr. tudzież §§. 22, 31, 37 i 38 ustawy z dnia 25. Czerwca 1873. o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych przestają obowiązywać a na ich miejsce wchodzą następujące postanowienia:

Izba uchwala Art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

§. 21.

Każdy powiat polityczny w każdoczesnych granicach swoich tworzy osobny okręg szkolny z osobną radą szkolną okręgową, której siedzibą jest siedziba politycznej władzy powiatowej.

Każde miasto rządzące się osobnym statutem może stanowić osobny okręg szkolny z osobną radą szkolną okręgową.

Izba uchwala §. 21. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

§. 22.

W skład Rady szkolnej okręgowej wchodzą:

a) Naczelnik politycznej władzy powiatowej jako Przewodniczący;

b) Jeden duchowny z każdego wyznania i obrządku liczącego w okręgu więcej jak tysiąc dusz; mianowanie duchownego członka Rady szkolnej okręgowej należy do wyższej władzy kościelnej, reprezentanta religii izraelickiej wybierają zwierzchności gmin wyznaniowych izraelickich w okręgu;

c) Dwaj reprezentanci zawodu nauczycielskiego, z których jednego wybierze konferencya okręgowa nauczycielska ze swego grona, drugim zaś jest dyrektor seminaryum nauczycielskiego, a gdzie taki zakład nie istnieje, dyrektor jednej ze szkół średnich w okręgu szkolnym znajdujących się, a w braku takiej szkoły, nauczyciel kierujący jednej ze szkół ludowych okręgu, przez Radę szkolną krajową wyznaczony;

d) Dwaj Delegaci Rady powiatowej;

e) Inspektor szkolny okręgowy.

Zastępcę przewodniczącego wybiera Rada szkolna okręgowa ze swego grona bezwzględną większością głosów.

Izba uchwala §. 22. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

§. 31.

Dla każdego okręgu szkolnego mianuje Minister wyznań i oświaty na podstawie terna, przez Radę szkolną krajową przedłożonego, osobnego inspektora okręgowego. Wyjątkowo wszakże, zanim to postanowienie będzie mogło w całym kraju wejść w życie, może być inspektorowi przydzielony jeszcze jeden sąsiedni okręg. Inspektorowi mają powołani być na ten urząd zazwyczaj z grona nauczycieli.

Przemawia p. St. Badeni i wnosi opuszczenie w §. 31. wniosku komisyi po wyrazie „okręgowego“ wyrazów „wyjątkowo wszakże“.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Majer i przystępuje imieniem komisyi szkolnej do powyższej poprawki.

Przemawia JE. p. Namiestnik jako komisarz rządowy.

Po przemówieniu sprawozdawcy, który podnosi, iż wobec przystąpienia komisyi do powyższej poprawki, zmienioną stylizacyę §. 31. uważać należy jako wniosek komisyi, Izba uchwala §. 31. projektu ustawy w brzmieniu zgodnem z wnioskiem p. St. Badeniego względnie komisyi szkolnej t. j. z opuszczeniem wyrazów „Wyjątkowo wszakże“.

Sprawozdawca czyta:

§. 37.

W imieniu Rady szkolnej okręgowej załatwiać będzie bieżące czynności Wydział wykonawczy do którego należą:

a) Przewodniczący Rady szkolnej okręgowej;

b) jego zastępca;

c) inspektor szkolny okręgowy a w razie nieobecności tegoż, członek Rady szkolnej okręgowej w siedzibie tejże Rady zamieszkały a przez nią w miarę możności z pomiędzy reprezentantów zawodu nauczycielskiego (§. 22 lit. c.), przeznaczony do tej funkcyi.

Nieobecność któregobądź z członków Wydziału wykonawczego, wymienionych pod b) i c), o ile nie była spowodowaną winą przewodniczącego, nie wstrzymuje czynności tegoż Wydziału.

Przemawia JE. p. Namiestnik jako komisarz rządowy. i p. ks. J. Czartoryski

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba w głosowaniu uchwala §. 37. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 38.

Prezes i członkowie Rady szkolnej okręgowej mają prawo zwiedzać osobiście szkoły ludowe swego okręgu, duchowni członkowie jednak tylko szkoły, służące dzieciom ich wyznania lub obrządku.

Mogą oni z poczynionych spostrzeżeń swoich zdawać sprawę swoim mocodawcom, nie mają atoli prawa udzielać ich bezpośrednio nauczycielom.

Przemawia Członek Sejmu ks. Biskup Solecki i stawia następującą dostatecznie popartą poprawkę:

„duchowni członkowie jednak tylko te szkoły p u b l i c z n e, do których uczęszczają dzieci ich wyznania albo obrządku".

Przemawia p. Zoll i wnosi następującą dostatecznie popartą poprawkę:

§. 38. ustęp pierwszy ma brzmieć: Prezes i członkowie Rady szkolnej okręgowej mają prawo zwiedzać osobiście szkoły ludowe swego okręgu, tylko duchowni członkowie nie mogą zwiedzać szkół ludowych, w którychby nie było dzieci ich wyznania lub obrządku.

Przemawia Członek Sejmu ks. Biskup Solecki powtórnie, i p. Zoll, który cofa swój wniosek powyższy, oraz pp. St Badeni i ks. Sawa, który wnosi opuszczenie z ustępu pierwszego §. 38. wyrazów „duchowni członkowie jednak tylko szkoły służące dzieciom ich wyznania lub obrządku". Izba nie popiera tej poprawki, a następnie w głosowaniu uchwala Izba cały ustęp pierwszy §. 38. zgodnie z wnioskiem komisyi i odrzuca poprawkę ks. Biskupa Soleckiego.

Marszałek poddaje pod głosowanie ustęp drugi §. 38.

Izba uchwala ustęp drugi §. 38. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta Art. IV. oraz tytuł i wstęp w brzmieniu następującem:

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

U s t a w a

z dnia . . . . . . zmieniająca ustawę z dnia 30. Października 1880. Nr. 43. Dz. u. kr. tudzież niektóre postanowienia ustawy z dnia 25. Czerwca 1873. r. Dz. u. kr. Nr. 255 o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Izba uchwala art. IV. oraz tytuł i wstęp projektu ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Marszałek oświadcza, iż z powodu poczynionych zmian w stylizacyi projektu ustawy, zamieści trzeci czytanie takowego na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Sprawozdawca czyta następujący dalszy wniosek komisyi szkolnej:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przez uchwalenie tej ustawy załatwione są petycye:

do l. 107 Wydziału powiatowego w Buczaczu w sprawie przeniesienia rady szkolnej okręgowej z Czortkowa do Buczacza

i do l. 205 wydziału powiatowego w Nowym Targu w sprawie przeniesienia Rady szkolnej okręgowej z Myślenic do Nowego Targu.

Izba przyjmuje powyższy wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Pilat czyta następującą rezolucyę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucyę:

Sejm wzywa Rząd, ażeby w drodze właściwej przeprowadził stabilizacyę posad inspektorów okręgowych.

Izba uchwala powyższą rezolucyę zgodnie z wnioskiem komisyi szkolnej bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z wniosku Wydziału krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych.

Sprawozdawca p. Struszkiewicz uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 12. Listopada 1886. L. 66.385 o krajowych niższych szkołach rolniczych.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu rozpisanie konkursu na napisanie odpowiednich dla niższych szkół rolniczych podręczników naukowych i przeznacza na ten cel w budżecie krajowym na rok 1887. kwotę 500 zł. a. w.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by na podręczniki naukowe dla szkół niższych rolniczych postarał się u Wys. c. k. Rządu o odpowiednią subwencyę ze Skarbu państwa.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta ustępy I., II. i III.

Izba w głosowanin uchwala oddzielnie ustępy I., II. i III. zgodnie z wnioskiem komisy bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba cały wniosek komisyi w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi dla spraw gospodarstwa krajowego o wniosku p. Grossa w przedmiocie wejścia w wykonanie ustaw państwowych o komasacyi gruntów, o dzieleniu gruntów wspólnych i o oczyszczeniu lasów z cudzych gruntów.

Sprawozdawca p. Gross uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem uznaje potrzebę rychłego wejścia w wykonanie ustaw o komasacyi gruntów, dzieleniu gruntów wspólnych

i o oczyszczeniu lasów od gruntów cudzych i poleca Wydziałowi krajowemu, aby w tym celu dalsze poczynił kroki w myśl reskryptów c. k. Ministerstwa rolnictwa z dnia 27. Grudnia 1883. L. 16.277 i z dnia 27. Sierpnia 1886. L. 6864 — oraz, aby potrzebne dla rozwoju tej sprawy wnioski przedstawił Sejmowi na najbliższej sesyi.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi prawniczej z petycyi gminy Kijowiec o przeniesienie jej z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Mikołajowie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Żydaczowie.

Sprawozdawca p. Weigel uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem oświadcza się w myśl §. 2. ustawy z dnia 11. Czerwca 1868. r. (Dz. u. p. Nr. 59) za wyłączeniem gminy Kijowiec z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Mikołajowie, a przydzieleniem jej do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Żydaczowie.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi prawniczej z petycyi miasta Zaleszczyki o naznaczeni siedziby przyszłego c. k. Sądu obwodowego w Zaleszczykach. Sprawozdawca p. Weigel.

Marszałek oświadcza, iż cofa punkt niniejszy z porządku obrad dzisiejszego posiedzenia, a Izba przystępuje do punktu 16., którym jest sprawozdanie komisyi górniczej z wniosku posła Weigła w przedmiocie importu falsyfikatów naftowych. Sprawozdawca p. Łubieński.

Marszałek przedstawia Izbie radcę Rządu p. Geistlehnera jako komisarza rządowego.

Sprawozdawca uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c k. Rząd, ażeby (dopóki ustawa cłowa z r. 1882. obowiązuje) przestrzegał najsurowiej zasady niedopuszczania przemytnictwa. i w następstwie tego, żeby wydał najściślejsze przepisy wykonawcze celem wykluczenia wprowadzania pod jakimkolwiek pozorem lub formą sztucznie zabarwionych olejów skalnych za niższem cłem wchodowem, dla surowca przeznaczonem, z jawną szkodą przemysłu krajowego, a nawet skarbu państwa.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi górniczej z petycyj właścicieli kopalń i robotników w przemyśle naftowym zajętych. proszących o wezwanie c. k. Rządu, ażeby zapobiegł wprowadzaniu falsyfikatów naftowych.

Sprawozdawca poseł Łubieński czyta sprawozdanie komisyi górniczej o petycyach L. s. p. $\frac{408}{315}$, $\frac{542}{416}$ i $\frac{604}{468}$ właścicieli kopalń i robotników w przemyśle naftowym zajętych, proszących o wezwanie c. k. Rządu, ażeby zapobiegł wprowadzaniu falsyfikatów naftowych, przez co czyni im się szkodliwą konkurencyę, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycye L. s. p. $\frac{408}{315}$, $\frac{542}{416}$ i $\frac{604}{468}$ przekazuje się c. k. Rządowi do uwzględnienia w poparciu uchwały sejmowej z dnia 20. Grudnia 1886. r.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi petycyjnej:

a) z petycyi Towarzystwa krajowego kupców i przemysłowców we Lwowie w sprawie otwarcia czytelni w bibliotece zakładu narodowego imienia Ossolińskich;

b) z petycyi Jana Chwaliboga o posadę lub o stałą subwencyę.

Sprawozdawca p. ks. Kopyciński czyta sprawozdanie komisyi petycyjnej L. s. 557 krajowego Towarzystwa kupców i przemysłowców we Lwowie w sprawie otwarcia czytelni w bibliotece Zakładu nar. im. Ossolińskich w godzinach wieczornych, z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Towarzystwa krajowego kupców i przemysłowców przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i uwzględnienia.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. ks. Kopyciński czyta sprawozdanie komisyi petycyjnej o petycyi L. s. 559 Jana Chwaliboga z Nowego Sącza o nadanie posady dyetaryusza w Wydziale krajowym lub w Banku krajowym, a ewentualnie o stałą subwencyę z następującym wnioskiem komisyi petycyjnej:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Jana Chwaliboga z Nowego Sącza przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Po wyczerpaniu porządku dziennego Marszalek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 15. Stycznia b. r. godz. 11. przed południem z następującym porządkiem dziennym:

Porządek dzienny 12. posiedzenia, 4. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego, który się odbędzie w Sobotę dnia 15. Stycznia 1887. o godzinie 11. przed południem.

1. Sprawozdanie komisyi administracyjnej z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi mieszkańców przysiołka Berbeki, o wyłączenie tej miejscowości ze związku gminy Sokole, w powiecie Kamioneckim i utworzenie zeń samoistnej gminy.

   Sprawozdawca p. Leniński.

2. Trzecie czytanie wniosku posła Stanisława hr. Badeniego w sprawie zmiany ustawy z dnia 25. Czerwca 1873. roku o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych.

   Sprawozdawca p. Pilat.

3. Sprawozdanie komisyi bankowej o Banku krajowym.

   Sprawozdawca p. Kazimierz Badeni.

4. Sprawozdanie komisyi dla spraw gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie czynności w zakresie opieki nad przemysłem.

   Sprawozdawca p. Wierzbicki.

5. Sprawozdanie komisyi budżetowej o odbudowaniu w szpitalu tarnowskim północnej części frontowego budynku.

   Sprawozdawca p. Hausner.

6. Sprawozdanie komisyi budżetowej z petycyi adjunktów krajowych archiwów aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie o podwyższenie płacy.

   Sprawozdawca p. Stanisław Stadnicki.

7. Sprawozdanie komisyi budżetowej z wniosku przedłożonego przez Wydział krajowy, dotyczącego kredytu dla spółek wodnych.

   Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz.

8. Sprawozdanie komisyi budżetowej z petycyi pogorzelców miasta Ulanowa, popartej przez komitet powiatowy.

   Sprawozdawca p. Stanislaw Jędrzejowicz.

9. Sprawozdanie komisyi prawniczej z petycyj gminy miasta Zatora i okolicznych gmin w sprawie utworzenia nowego Sądu powiatowego w Zatorze.

   Sprawozdawca p. Zoll.

10. Sprawozdanie komisyi prawniczej z petycyj gmin Polanka Wielka i Włosienica względem wyłączenia ich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Oświęcimiu i c. k. Starostwa w Białej a przydzielenia do okręgu delegowanego c. k. Sądu powiatowego i c. k. Starostwa w Wadowicach.

Sprawozdawca p. Zoll.

11. Sprawozdanie komisyi prawniczej z petycyi gminy i gwarectwa w Jaworznie w sprawie utworzenia nowego c. k. Sądu powiatowego w Jaworznie w powiecie Chrzanowskim.

Sprawozdawca poseł Zoll.

12. Sprawozdanie komisyi petycyjnej:
    a) z petycyi p. Sine Schreierowej, dzierżawczyni myta w Jezupolu i Haliczu o odszkodowanie z powodu objazdu rogatek w skutek nowo powstałego przewozu promem przez Dniestr pod Dubowcami;
    b) z petycyi Ozyasza Freyera i Abischa Garfunkla, dzierżawców myta krajowego w Kadobińcach, Młynowcach, Załościach, Bohutynie, Rozhadowie, Smykowcach i Zagrobeli o ryczałtowy opust w kwocie 6.000 zł. w. a. za już poniesione i ponieść się mające straty.

Sprawozdawca p. Pławicki.

Koniec posiedzenia o godz. 2. min. 50 po południu.

Marszałek krajowy:
Jan Tarnowski w. r.

Sekretarze:
A. Jędrzejowicz w. r.
St. Badeni w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 14. Stycznia 1887.

630. Hirsch Bodner i Abraham Haber, propinatorzy w Mielcu, pp. Koziebrodzkiego, o przedłużenie prawa poboru opłat od napojów słodzonych.
631. Zarząd bursy im. J. I. Kraszewskiego w Stanisławowie, pp. Brykczyńskiego, o subwencyę.
632. Gmina Smereczki i Eugeniusz Pfeiffer, byli przedsiębiorcy budowy domu obłąkanych na Kulparkowie, pp. Romanowicza o wynagrodzenie za straty poniesione przy tej budowie.
633. Gmina Smereczki, pp. Lenińskiego, o subwencyę na budowę cerkwi.
634. Podsuche, przysiołek gminy Spas, pp. Romańczuka, o uwolnienie od płacenia datku na rzecz szkoły.
635. Wydział bursy w Stryju, pp. Romańczuka, o zapomogę
636. Gmina Łabacz, pp. Gnoińskiego, o wydzielenie jej z c. k. Starostwa Złoczowskiego a przydzielenie do Brodzkiego.
637. Gminy Bołożynów i Przewłoczna z Kobylem czyli Bajmakami, pp. Augustynowicza, o pozostawienie ich w okręgu Sądu powiatowego w Olesku.
638. Gmina Dziurów, pp. Kaprego, o pożyczkę w kwocie 1.200 zł. na dokończenie budynku szkolnego i o zapomogę.
639. Gmina Jezupol, pp. Brykczyńskiego, o koncesyę do poboru myta od przewozu na rzece Dniestrze.
640. Mieszkańcy miasta Brodów, pp. Romańczuka, przeciw zaprowadzeniu w tem mieście rogatek.
641. Rada szkolna miejscowa w Siedlcu, pp. A. Potockiego, o stały dodatek lub zapomogę dla tamtejszego nauczyciela.
642. Aleksander Orzechowski, kierujący nauczyciel w Jagielnicy nowej, pp. ks. Sawę, o remuneracyę lub zaliczkę na płacę.
643. Leon Proskornicki, emerytowany nauczyciel pp. Kaprego, o wliczenie mu 10 lat służby do emerytury.
644. Marya Gebhardt, nauczycielka etatowa w Prądniku białym, pp. Zolla, o polepszenie bytu.
645. Wydział powiatowy w Kałuszu, pp. Mazarakiego, o zmianę §. 38 u. o ochronie własności polnej.
646. Gmina Zassów, pp. Płazińskiego, o subwencyę na utrzymanie dziecka Anny Isler w Wiedniu.
647. Władysław Jamiński, pp. Smolkę, o subwencyę na kształcenie się w śpiewie.
648. Maksymilian, Zenon i Karol Piaseccy, uczniowie w Przemyślu, pp. Antoniewicza, o zapomogę.
649. Kornelia Neubauser, wdowa po prymaryuszu szpitala powszechnego, pp. Sawę, o podwyższenie pensyi wdowiej lub zapomogę.
650. Franciszek Zabierzewski, emerytowany nauczyciel, pp. Zolla, o zapomogę.
651. Bronisław Sokalski, nauczyciel we Lwowie, pp Augustynowicza, o zasiłek na cele naukowe.
652. Wydział powiatowy w Bohorodczanach, pp. Strassera, o zmianę ustawy gminnej, dotyczącej przymusowego łączenia małych gmin.
653 Rada szkolna miejscowa w Leszczynie, pp. Merunowicza o podwyższenie płacy tamtejszemu nauczycielowi.
654. Gospodarze Berezowa średniego, pp. Kuczkowskiego, o oddzielenie ich od gminy Berezowa wyżnego.

655. Włodzimierz Tetmajer, uczeń Akademii sztuk pięknych w Monachium, pp. Smolkę, o subwencyę na dalsze kształcenie się w malarstwie.
656. Franciszek Katon, nauczyciel w Zabójkach, pp. Czartoryskiego, o wliczenie mu 4 lat służby nauczycielskiej przed złożeniem egzaminu.
657. Walentyn Kański, kierujący nauczyciel w Jasieniu, pp. Kopycińskiego o zapomogę.
658. Wydział Towarzystwa „Czytelni akademickiej" we Lwowie, pp. Scipiona, o zapomogę.
659. Gmina i obszar dworski Nielipkowice, pp. Czartoryskiego, w sprawie osuszenia gruntów zabagnionych.
660. Gmina i obszar dworski Manaster, pp. Czartoryskiego, w sprawie jak wyżej.
661. Towarzystwo ogrodnicze we Lwowie, pp. Grossa, o subwencyę.
662. Konstanty Janowicz, kierownik szkoły ludowej w Sołotwinie, pp. Strassera, o wliczenie mu 15 miesięcy, spędzonych w Zakładzie ciemnych do lat służby.
663. „Szkolna Pomoc" we Lwowie, pp. Kowalskiego, o zapomogę w kwocie 150 zł. na r. 1887.
664. Gmina Rychwald, pp. Michałowskiego, o zapomogę na budowę szkoły.
665. Joanna z Kopystyńskich Marie, wdowa po nauczycielu szermierki, pp. F. Rozwadowskiego, o zapomogę.
666. Aleksander Folusiewicz, słuchacz Akademii górniczej w Leoben, pp. Siengalewicza, o zapomogę.
667. Jan Jarzyna, jubliler we Lwowie, pp. Zolla, o subwencyę na rozszerzenie przedsiębiorstwa.
668. Rada szkolna miasta Żmigrodu, pp. Gorayskiego, o przemianę 3-klasowej szkoły na 4-klasową z dodatkiem jednego nauczyciela.
669. Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego, pp. Struszkiewicza, w sprawie opustu podatkowego przy szkodach wyrządzanych przez „niezmiarkę".
670. Gminy Koniuchy, Urwań i inne, pp. Augustynowicza, o utworzeniu c. k. Sądu powiatowego w Pomorzanach.
671. Kuratorya kursu handlowego w Stanisławowie, pp. Mroczkowskiego, o subwencyę.
672. Towarzystwo rękodzielników i sług we Lwowie pod nazwą „Wytrwałość", pp. Weigla o udzielenie zapomogi na uzyskanie koncesyi i wydrukowanie statutów.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

12. posiedzenia, IV. sesyi V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 15. Stycznia 1887.

Początek o godzinie 11. minut 40.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze: Stanisław hr. Badeni, A. Jędrzejowicz, Władysław ks. Sapieha.

Obecnych posłów 121.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik JE. Filip Zaleski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, że protokół z 11. posiedzenia złożony jest do przejrzenia w biurze sejmowem.

Sekretarz p. St. Badeni czyta spis petycyj, wniesionych po dzień 15. Stycznia b. r., od Nr. 673 do Nr. 739 włącznie, które przydzielono następującym komisyom:

Komisyi drogowej L. 673, 710.

Wydziałowi krajowemu L. 674, 675, 677, 678, 679, 684, 685, 688 do 694 włącznie, 696, 697, 699, 700, 702, 703, 711, 717, 718, 719, 722, 726, 727, 729, 735, 737, 738, 739.

Komisyi szkolnej L. 676, 680, 681, 682, 698, 701, 704, 705, 707, 708, 712, 713, 715, 721, 724.

Komisyi administracyjnej L. 683, 728, 734.

Komisyi prawniczej L. 686, 716.

Komisyi petycyjnej L. 687, 731, 732, 733.

Komisyi podatkowej L. 695, 706.

Komisyi gospodarstwa krajowego L. 709, 720, 723, 736.

Komisyi gminnej L. 714, 725, 730.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest sprawozdanie komisyi administracyjnej z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi mieszkańców przysiołka Berbeki, o wyłączenie tej miejscowości ze związku gminy Sokole, w powiecie Kamioneckim i utworzenie zeń samoistnej gminy.

Sprawozdawca p. Leniński, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o wyłączeniu przysiółka Berbeki ze związku gminy Sokole w powiecie Kamioneckim i utworzeniu zeń gminy samoistnej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

Przysiółek Berbeki wyłącza się w jego granicach katastralnych ze związku gminy Sokole w powiecie Kamioneckim i ma odtąd stanowić gminę samoistną.

Art. II.

Do chwili prawomocnego ukonstytuowania się nowych Reprezentacyj gminnych w gminach Sokole i Berbeki — pozostaje dotychczasowa wspólna Reprezentacya gminna w urzędowaniu.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda — a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. St. Badeni wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu ustawy.

Izba w głosowaniu uchwala *en bloc* cały projekt ustawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania — uchwala Izba cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje trzecie czytanie wniosku p. Stanisława hr. Badeniego w sprawie zmiany ustawy z dnia 25. Czerwca 1873. r. o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych.

Sprawozdawca p. Pilat odczytuje następujący projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . zmieniająca ustawę z dnia 30. Października 1880. N. 43. dz. u. kr. tudzież niektóre postanowienia ustawy z dnia 25. Czerwca 1873. r. dz. u. kr. Nr. 255. o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Ustawa z dnia 30. Października 1880. N. 43, dz. u. kr. zmieniająca §. 21. ustawy z dnia 25. Czerwca 1873. Nr. 255 dz. u. kr. tudzież §§. 22, 31, 37 i 38 ustawy z dnia 25. Czerwca 1873. o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych przestają obowiązywać, a na ich miejsce wchodzą następujące postanowienia:

§. 21.

Każdy powiat polityczny w każdoczesnych granicach swoich tworzy osobny okręg szkolny z osobną radą szkolną okręgową, której siedzibą jest siedziba politycznej władzy powiatowej.

Każde miasto rządzące się osobnym statutem może stanowić osobny okręg szkolny z osobną radą szkolną okręgową.

§. 22.

W skład Rady szkolnej okręgowej wchodzą:

a) Naczelnik politycznej władzy powiatowej jako Przewodniczący;

b) Jeden duchowny z każdogo wyznania i obrządku liczącego w okręgu więcej jak tysiąc dusz; mianowanie duchownego członka Rady szkolnej okręgowej należy do wyższej władzy kościelnej, reprezentanta religii izraelickiej wybierają zwierzchności gmin wyznaniowych izraelickich w okręgu;

c) Dwaj reprezentanci zawodu nauczycielskiego, z których jednego wybierze konferencya okręgowa nauczycielska ze swego grona, drugim zaś jest dyrektor seminaryum nauczycielkiego, a gdzie taki zakład nie istnieje, dyrektor jednej ze szkół średnich w okręgu szkolnym znajdujących się, a w braku takiej szkoły, nauczyciel kierujący jednej ze szkół ludowych w okręgu, przez Radę szkolną krajową wyznaczony;

d) Dwaj Delegaci Rady powiatowej;

e) Inspektor szkolny okręgowy.

Zastępcę przewodniczącego wybiera Rada szkolna okręgowa ze swego grona bezwzględną większością głosów.

§. 31.

Dla każdego okręgu szkolnego mianuje Minister wyznań i oświaty na podstawie terna przez Radę szkolną krajową przedłożonego, osobnego inspektora okręgowego. Zanim to postanowienie będzie mogło w całym kraju wejść w życie, może być inspektorowi przydzielony jeszcze jeden sąsiedni okręg. Inspektorowie mają powołani być na ten urząd zazwyczaj z grona nauczycieli.

§. 37.

W imieniu Rady szkolnej okręgowej załatwiać będzie bieżące czynności Wydział wykonawczy, do którego należą:

a) Przewodniczący Rady szkolnej okręgowej;

b) jego zastępca;

c) inspektor szkolny okręgowy a w razie nieobecności tegoż członek Rady szkolnej okręgowej w siedzibie tejże Rady zamieszkały a przez nią w miarę możności z pomiędzy reprezentantów zawodu nauczycielkiego (§. 22. lit. c), przeznaczony do tej funkcyi.

Nieobecność któregobądź z członków Wydziału wykonawczego wymienionych pod b) i c), o ile nie była spowodowaną winą przewodniczącego, nie wstrzymuje czynności tegoż Wydziału.

§. 38.

Prezes i członkowie Rady szkolnej okręgowej mają prawo zwiedziać osobiście szkoły ludowe swego okręgu, duchowni członkowie jednak tylko szkoły służące dzieciom ich wyznania lub obrządku.

Mogą oni z poczynionych spostrzeżeń swoich zdawać sprawę swoim mocodawcom, nie mają atoli prawa udzielać ich bezpośrednio nauczycielom.

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

Izba w głosowaniu przyjmuje powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi bankowej o Banku krajowym.

Sprawozdawca p. Kazimierz Badeni uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o Banku krajowym.

2. Udziela się Dyrekcyi Banku krajowego absolutoryum za czas od 1. Stycznia 1885. do 31. Grudnia 1885.

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by zbadał w porozumieniu z Radą Nadzorczą i Dyrekcyą Banku, czy nie należałoby zmienić przepisów o wydawaniu pożyczek w obligacyach komunalnych, i o ile to uzna za potrzebne, odpowiednie wnioski na następnej sesyi sejmowej przedłożył.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta ustępy 1., 2. i 3. wniosku.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie ustępy 1., 2. i 3. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania — uchwala Izba cały wniosek komisyi w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie czynności w zakresie opieki nad przemysłem.

Marszałek przedstawia Izbie radcę Rządu p. Jakubka.

Sprawozdawca uwolniony od czytania sprawozdania przemawia i podnosi, że ustępy II. i VII. wniosku komisyi odpadają jako zostające w związku z budżetem i dopiero przy uchwaleniu budżetu przyjdą do rozprawy i uchwały.

Sprawozdawca czyta następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego z dnia 1. Grudnia 1886. l. 71.097.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przeprowadził rokowania z c. k. Rządem względem oznaczenia zasad subwencyonowania z funduszów państwa fachowych szkół przemysłowych, szkół uzupełniających i wydziałowych z kierunkiem przemysłowym.

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wszedł w układy z c. k. Rządem co do organizacyi zakładów dla kształcenia nauczycieli dla uzupełniających i wydziałowych szkół z kierunkiem przemysłowym — tudzież nadzoru fachowego nad niemi.

V. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by poczynił starania, ażeby szkołom fachowym przemysłowym i rękodzielniczym. utrzymywanym z funduszów krajowych, przyznano charakter szkół publicznych, jak również, by szkoły te miały prawo udzielać świadectwa uzdolnienia w myśl obowiązującej ustawy przemysłowej.

VI. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by wspólnie z komisyą krajową zbadał, czy i o ile dałaby się utworzyć choćby mniejsza ilość posad nauczycieli z prawem do emerytury dla kierowników szkół przemysłowych, utrzymywanych z funduszów krajowych — i przedłożył odpowiednie wnioski na najbliższej Sesyi sejmowej.

VIII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ponownie, ażeby na najbliższą sesyę sejmową przygotował wnioski względem reorganizacyi Komisyi krajowej dla spraw przemysłu domowego i rękodzielniczego — w myśl uchwały Sejmu z dnia 11. Stycznia 1886. r. punkt 5.

Następnie czyta sprawozdawca:

Nadto raczy Wysoki Sejm uchwalić następujące rezolucye do c. k. Rządu:

1. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby nakazał organom podwładnym, iżby przy nakładaniu podatku zarobkowego i dochodowego ściślej przestrzegały postanowień ustawy z dnia 27. Grudnia 1880. (Dz. pr. p. Nr. 151) i ustawy z dnia 14. Kwietnia 1885. (Dz. pr. p. Nr. 43), którym podlegają towarzystwa zarobkowe i gospodarcze, opierające się na ustawie z dnia 9. Kwietnia 1873. (Dz. u. p. Nr. 70).

2. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w drodze ustawodawczej wyjednał rozszerzenie mocy obowiązującej wymienionych wyżej ustaw z r. 1880. i 1885. także i na te towarzystwa zarobkowe i gospodarcze, opierające się na ustawie z 9. Kwietnia 1873, których zakres działania obejmuje członków i nieczłonków.

3. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przyspieszył przyrzeczone oddanie potrzebnych ubikacyj w gmachu c. k. Szkoły politechnicznej we Lwowie, celem wprowadzenia w życie krajowych stacyj chemiczno-technologicznych dla keramiki i przerobów z nafty.

4. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przedsięwziąć raczył odpowiednie środki celem wprowadzenia w życie państwowej szkoły fachowej dla ślusarstwa w Świątnikach górnych, w powiecie wielickim, w terminie oznaczonym w reskrypcie c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 21. Sierpnia 1886. l. 8.439 pr. t. j. od Wielkiejnocy 1887. r.

Sejm popiera także jak najusilniej oświadczenie Wydziału krajowego wyrażone w odezwie z dnia 31. Października 1886. l. 64.364, że c. k. Skarb państwa nie powinien wymagać tak znacznych ofiar z funduszów krajowych na koszta przyszłego utrzymania fachowej szkoły ślusarskiej w Świątnikach górnych, jak to oznaczono w reskrypcie JE. p. Ministra wyznań i oświaty z dnia 6. Sierpnia 1886. l. 8.769.

5. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby zapewnił odpowiednią subwencyę na utrzymanie fachowej szkoły garncarskiej w Porębie w powiecie chrzanowskim.

6. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby wyznaczył odpowiednią ilość stypendyów z funduszów państwowych dla wykształcenia kandydatów na nauczycieli i instruktorów fachowych szkół przemysłowych w Galicyi, tudzież na nauczycieli wędrownych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i oświadcza, że stosownie do uwagi sprawozdawcy — punkt II. i VII. wniosków komisyi usuwa z pod dyskusyi.

Przemawia radca Rządu p. Jakubek.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

Sprawozdawca czyta ustępy I., III., IV., V., VI. i VIII. wniosków komisyi.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie ustępy I., III., IV., V., VI. i VIII. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Nadto raczy Wysoki Sejm uchwalić następujące rezolucye do c. k. Rządu:

1. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby nakazał organom podwładnym, iżby przy nakładaniu podatku zarobkowego i dochodowego ściślej przestrzegały postanowień ustawy z dnia 27. Grudnia 1880. (Dz. pr. p. Nr. 151) i ustawy z dnia 14. Kwietnia 1885. (Dz. pr. p. Nr. 43), którym podlegają towarzystwa zarobkowe i gospodarcze, opierające się na ustawie z dnia 9. Kwietnia 1873. (Dz. u. p. Nr. 70).

2. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w drodze ustawodawczej wyjednał rozszerzenie mocy obowiązującej wymienionych wyżej ustaw z r. 1880. i 1881. także i na te towarzystwa zarobkowe

i gospodarcze, opierające się na ustawie z 9. Kwietnia 1873., których zakres działania obejmuje członków i nieczłonków.

3. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przyspieszył przyrzeczone oddanie potrzebnych ubikacyj w gmachu c. k. Szkoły politechnicznej we Lwowie, celem wprowadzenia w życie krajowych stacyj chemiczno-technologicznych dla keramiki i przerobów z nafty.

4. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przedsięwziąć raczył odpowiednie środki celem wprowadzenia w życie państwowej szkoły fachowej dla ślusarstwa w Świątnikach górnych, w powiecie wielickim, w terminie oznaczonym w reskrypcie c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 21. Sierpnia 1886. l. 8.439|pr. t. j. od Wielkicjnocy 1887. r.

Sejm popiera także jak najusilniej oświadczenie Wydziału krajowego wyrażone w odezwie z dnia 31. Października 1886. l. 64.364, że c. k. Skarb państwa nie powinien wymagać tak znacznych ofiar z funduszów krajowych na koszta przyszłego utrzymania fachowej szkoły ślusarskiej w Świątnikach górnych, jak to oznaczono w reskrypcie J. E. p. Ministra wyznań i oświaty z dnia 6. Sierpnia 1886. l. 8.769.

5. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby zapewnił odpowiednią subwencyę na utrzymanie fachowej szkoły garncarskiej w Porębie w powiecie chrzanowskim.

6. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby wyznaczył odpowiednią ilość stypendyów z funduszów państwowych dla wykształcenia kandydatów nauczycieli i instruktorów fachowych szkól przemysłowych w Galicyi, tudzież na nauczycieli wędrownych.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie punkt 1. do włącznie 6. powyższych rezolucyj — zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej o odbudowaniu w szpitalu tarnowskim północnej części frontowego budynku.

Sprawozdawca p. Hausner, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm zezwala na odbudowanie północnej części frontowego budynku w szpitalu tarnowskim kosztem 26.384 zł. za pomocą pożyczki w Banku krajowym na 13½ lat zaciągnąć mającej się, jeżeli gmina miasta Tarnowa zobowiąże się spłacać połowę rat amortyzacyjnych wraz z odsetkami tej pożyczki.

2. W tym celu ma być wstawianą w budżecie krajowym w rubr. XIV. przez lat 13½ na spłatę połowy odsetek i amortyzacyi kapitału 27.500 zł. w Banku krajowym pożyczonego odpowiednia kwota wedle planu amortyzacyjnego.

W rozprawie ogólnej przemawiają pp. Kozłowski, ks. Kopyciński, który dostatecznie poparty, podnosi wniosek Wydziału krajowego w tym przedmiocie Wysokiemu Sejmowi przedstawiony w brzmieniu następującem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

a) Sejm zezwala na odbudowanie północnej części frontowego budynku w szpitalu powszechnym w Tarnowie kosztem 26.384 zł.

b) W tym celu ma być wstawioną w budżecie krajowym w Rubr. XIV. przez lat 20 na spłatę procentów i amortyzacyą kapitału 27.500 zł. pożyczyć się mającego w Banku krajowym, corocznie odpowiednia kwota wedle załączonego planu amortyzacyjnego.

Przemawiają następnie p. Hoszard, jako członek Wydziału krajowego i p. Kozłowski, który stawia następujący, dostatecznie poparty wniosek: Sprawę odbudowania w szpitalu Tarnowskim północnej części frontowego budynku odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Przemawia jeszcze p. Hoszard.

Po przemówieniu sprawozdawcy i p. Hoszarda, jako członka Wydziału krajowego dla sprostowania faktu, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm zezwala na odbudowanie północnej części frontowego budynku w szpitalu tarnowskim kosztem 26.384 zł. zapomocą pożyczki w Banku krajowym na $13^1/_2$ lat zaciągnąć mającej się, jeżeli gmina miasta Tarnowa zobowiąże się spłacać połowę rat amortyzacyjnych wraz z odsetkami tej pożyczki.

Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek p. Kozłowskiego.

Izba odrzuca ten wniosek.

Następnie odrzuca Izba także wniosek p. ks. Kopycińskiego — i przyjmuje cały ustęp 1. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta: 2. W tym celu ma być wstawianą w budżecie krajowym w Rubr. XIV. przez lat $13^1/_2$ na spłatę połowy odsetek i amortyzacyi kapitału 27.500 zł. w Banku krajowym pożyczonego odpowiednia kwota wedle planu amortyzacyjnego.

Po wyjaśnieniu Marszałka pod względem formalnym — Izba uchwala ustęp 2. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania — uchwala Izba cały wniosek komisyi w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej z petycyi adjunktów krajowych archiwów aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie o podwyższenie płacy.

Sprawozdawca p. Stanisław Stadnicki uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Art. I. ustęp 2. etatu osób i płac krajowych archiwów aktów grodzkich i ziemskich w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 21. Sierpnia 1877. r. znosi się w brzmieniu dotychczasowem, a natomiast uchwala się brzmienie tegoż ustępu następujące:

Art. I. ustęp 2.: „Z dwóch adjunktów, jednego we Lwowie, drugiego w Krakowie, o rocznej płacy 1.200 zł. w. a. z dodatkiem aktywalnym po 200 zł. w. a. i z prawem do pięciolecia po 80 zł. w. a.“.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta ustęp pierwszy wniosku komisyi.

Izba uchwala ustęp pierwszy zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta ustęp drugi wniosku komisyi.

Izba uchwala ustęp drugi zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba cały wniosek komisyi w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej z wniosku przedłożonego przez Wydział krajowy dotyczącego kredytu dla spółek wodnych.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przedłożone sprawozdanie o kredycie dla spółek wodnych zwraca się Wydziałowi krajowemu do ściślejszego zbadania, a to w kierunku ułatwienia interesowanym kredytu, nie zaś udzielania pożyczek.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi budżetowej z petycyi pogorzelców miasta Ulanowa, popartej przez komitet powiatowy.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by przesłał bezzwłocznie 1.500 zł. na ręce komitetu powiatowego ratunkowego, jako zapomogę dla pogorzelców miasta Ulanowa.

2. Sejm poleca jak najgoręcej uwzględnieniu c. k. Rządu, wniesioną tak do Ministerstwa, jak i do Rady państwa petycyę o użyczeuie gminie miasta Ulanowa odpowiedniej pomocy ze Skarbu państwa w formie bezprocentowej pożyczki lub jednorazowego zasiłku.

W rozprawie ogólnej przemawia p. hr. Łubieński i stawia dostatecznie poparty wniosek podwyższenia kwoty przez komisyę w ustępie 1. proponowanej do sumy 3.000 zł. w. a.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Po przemówieniu sprawozdawcy i odczytaniu ustępu 1. wniosku komisyi, Izba w głosowaniu odrzuca wniosek p. Łubieńskiego, a uchwala ustęp 1. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta ustęp 2.

Izba uchwala ustęp 2. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi prawniczej z petycyi gminy miasta Zatora i okolicznych gmin w sprawie utworzenia nowego Sądu powiatowego w Zatorze.

Sprawozdawca p. Zoll uwolniouy od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl ustawy z dnia 11. Czerwca 1868. (Nr. 59. Dz. n. p.), objawia c. k. Rządowi opinię, że pożądanem jest utworzenie w obrębie powiatu wadowickiego czwartego Sądu powiatowego z siedzibą w mieście Zatorze, do którego Sądu wejśćby miały następujące gminy i obszary dworskie: 1) z okręgu c. k. delegowanego Sądu powiatowego miejskiego w Wadowicach gminy: Zator, Podolsze, Palczowice, Smolice, Miejsce, Spytkowice, Lipowa, Ryczów, Łączany, Chrząstowice. Półwieś, Bachowice, Grodzisko, Laskowa, Trzebińczyce, Rudze, Przeciszów i Graboszyce; 2) z okręgu c. k, Sądu powiatowego w Andrychowie: gminy Gierałtowiczki, Piotrowice i Przybradz; 3) z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Ośmięcimiu gminy: Polanka wielka i Włosienica, jednakże obie pod warunkiem wydzielenia ich z powiatu Bialskiego i przydzielenia do powiatu Wadowickiego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi prawniczej z petycyi gmin Polanka wielka i Włosienica względem wyłączenia ich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Oświęcimiu i c. k. Starostwa w Białej, a przydzielenia do okręgu delegowanego c. k. Sądu powiatowego i c. k. Starostwa w Wadowicach

Sprawozdawca p. Zoll uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl §. 2. ust. z dnia 11. Czerwca 1868. (Nr. 59. Dz. u. p.) oświadcza c. k. Rządowi opinię, iż pożytecznem byłoby dla dobra gmin Polanka wielka i Włosieuica, aby wyłączone zostały z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Oświęcimiu i c. k. Starostwa w Białej, a przydzielone do okręgu c. k. delegowanego Sądu powiatowego miejskiego i c. k. Starostwa w Wadowicach.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi prawniczej z petycyi gminy i gwarectwa w Jaworzniu w sprawie utworzenia nowego c. k. Sądu powiatowego w Jaworzniu w powiecie Chrzanowskim.

Sprawozdawca p. Zoll uwolniony od czytania sprawozdania, prostuje omyłkę druku w sprawozdaniu, mianowicie: w ustępie 2., wierszu 5. od góry, zamiast cyfry „23.014“ ma być cyfra „12.114“.

Sprawozdawca czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, w myśl ustawy z dnia 11. Czerwca 1868. (Nr. 59. Dz. u. p.) objawia c. k. Rządowi opinię, iż dla należytego wymiaru sprawiedliwości, pożądanem jest utworzenie w obrębie powiatu Chrzanowskiego trzeciego Sądu powiatowego z siedzibą w Jaworzniu, do którego okręgu weszłyby następujące gminy i obszary dworskie, wyłączone z okręgu c. k. Sądu powiatowego Chrzanowskiego, mianowicie: Jaworzno z attynencyami, Kolonia i Niedzieliska, Byczyna, Dąb, Jeleń, Dąbrowa, Szczakowa, Długoszyn i Ciężkowice.

Przemawia p. Płaziński i stawia następujący, dostatecznie poparty wniosek:

Nad wnioskiem komisyi prawniczej o objawienie opinii c. k. Rządowi, iż w obrębie powiatu Chrzanowskiego pożądane jest utworzenie c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w Jaworzniu, przechodzi się do porządku dziennego.

Po przemówieniu p. Madeyskiego, sprawozdawcy, wreszcie p. Płazińskiego w kwestyi osobistej, Izba w głosowaniu odrzuca wniosek p. Płazińskiego a uchwala wniosek komisyi.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi petycyjnej:

a) z petycyi p. Sine Schreierowej, dzierżawczyni myta w Jezupolu i Haliczu o odszkodowanie z powodu objazdu rogatek w skutek nowo powstałego przewozu promem przez Dniestr pod Dubowcami;

b) z petycyi Ozyasza Freyera i Abischa Garfunkla, dzierżawców myta krajowego w Kudobińcach, Młynowcach, Załościach, Bohutynie, Rozhadowie, Smykowcach i Zagrobeli o ryczałtowy opust w kwocie 6.000 zł. w. a. za już poniesione i ponieść się mające straty.

Sprawozdawca p. Pławicki czyta sprawozdanie komisyi petycyjnej o petycyi l. 450. p. Sime Schrajer dzierżawczyni myt w Jezupolu i Haliczu, o odszkodowanie z powodu objazdu rogatek w skutek nowopowstałego przewozu promem przez Dniester pod Dubowcami, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę p. Sime Schrajer, dzierżawczyni myt w Jezupolu i Haliczu, o wynagrodzenie szkody w dochodach mytniczych w Jezupolu i Haliczu skutkiem nowopowstałego przewozu promem na Dniestrze pod Dubowcami, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do dokładnego zbadania i odpowiedniego uwzględnienia.

Przemawia p. hr. Wł. Badeni i wnosi następującą dostatecznie popartą poprawkę do wniosku komisyi: „po wyrazie „zbadanie“ w miejsce spójnika „i“ dodać „ewentualnie“.

Po przemówieniu sprawozdawcy, który przyjmuje imieniem komisyi powyższą poprawkę — Izba w głosowaniu uchwala wniosek komisyi petycyjnej z poprawką p. Wł. Badeniego.

Sprawozdawca p. Pławicki czyta sprawozdanie komisyi petycyjnej z petycyi l. 451. Ozyasza Freyera i Abischa Garfunkla, dzierżawców myt kraj. w Kudobińcach, Młynowcach, Założcach, Bohutynie, Rozwadowie, Smykowcach i Zagrobeli o ryczałtowy opust w kwocie 6000 zł. za już poniesione i ponieść się mające straty w dochodach mytniczych na stacyach w Smykowcach i Zagrobeli t. j. począwszy od 1. Stycznia 1885. aż do końca Grudnia 1887 r. czyli na cały przeciąg trzyletniej dzierżawy z następującym wnioskiem komisyi;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyą pp. Ozyasza Freyera i Abischa Garfunkla, dzierżawców myt w Kudobińcach Młynowcach, Załoźcach, Bohutynie, Rozwadowie, Smykowcach i Zagrobeli o opust łącznej sumy w kwocie 6.000 zł. z czynszu dzierżawnego, przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi szkolnej z petycyi Myślenickiego Wydziału powiatowego i kilku innych Wydziałów popierających powyższą petycyę o zmianę art. 18. ustawy z dnia 2. Lutego 1885. w tym kierunku, by na wystawienie budynku gminy obowiązane były płacić w jednym roku i jednorazowo najwyżej 50% dodatku do podatków, a obszar dworski 3%.

Sprawozdawca p. Pilat czyta sprawozdanie komisyi szkolnej z petycyi l. 247. Wydziału powiatowego w Myślenicach, Buczaczu, Śniatynie, Staremmieście, Tarnobrzegu, Turce i Łańcucie o zmianę art. 18. ustawy z 2. Lutego 1885. z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycye Wydziałów powiatowych w Myślenicach, Buczaczu, Śniatynie, Staremmieście, Tarnobrzegu, Turce i Łańcucie odstępuje się Wydziałowi krajowemu do użytku przy zamierzonej reformie ustaw szkolnych.

Wzywa się Radę szkolną krajową, aby nim ta sprawa uregulowaną zostanie w drodze ustawodawczej poleciła przestrzegać, aby gminy nie były przeciążane zbyt wysokimi dodatkami do podatków na cele budowli szkolnych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. hr. St. Badeni wnosi przyjęcie „en bloc“ wniosku komisyi.

Izba w głosowaniu uchwala „en bloc“ cały powyższy wniosek komisyi.

Następuje sprawozdanie komisyi petycyjnej:

a) z petycyi Władysława Strzeleckiego, dyetaryusza szpitala krajowego o veniam aetatis

b) z petycyi gminy Bobrowniki małe w sprawie rozłożenia należytości konkurencyjnej na budowę szkoły w Rudzie.

Sprawozdawca p. ks. Kopyciński czyta sprawozdanie komisyi petycyjnej o petycyi l. 130. Władysława Strzeleckiego dyetaryusza szpitala krajowego o veniam aetatis, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Władysławowi Strzeleckiemu dyetaryuszowi szpitala krajowego udziela się venia aetatis.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. ks. Kopyciński czyta sprawozdanie komisyi petycyjnej o petycyi L. 65 gminy Bobrowniki małe, w sprawie rozłożenia należytości konkurencyjnej na budowę szkoły w Rudce z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę gminy Bobrowniki małe odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do sprostowania zaszłych pomyłek rachunkowych i ostatecznego załatwienia.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Marszałek uwiadamia Izbę, że komisya rybacka ukonstytnowała się obierając prezesem p. hr. Artura Potockiego, zastępcą hr. Borkowskiego, sekretarzem p. Pilata.

Sekretarz p. A. Jędrzejowicz czyta następujące dostatecznie poparte wnioski:

W n i o s e k.

Wosyki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

I. Aby jak najobszerniej zbadał wynikłości dotychczasowej dwudziestoletniej działalności samorządu gminnego w kraju naszym, a to nie tylko pod względem zarządu majątkowego, ale także pod względem spełnienia zadań w myśl §. 27. lit. *b*. do *n*. ustawy gminnej na gminie ciężących i z tak zwanego poruczonego zakresu działania wypływających, niemniej pod względem praktykowanego w gminach naszych systemu opodatkowania gminnego;

II. aby w swoim czasie przedłożył Sejmowi wynik tych badań i na podstawie tego wyniku poczynił wnioski, czy i o ile — przy zatrzymaniu w całej pełni samorządu gminnego — potrzebną i pożądaną jest reforma ustawodawstwa gminnego; mianowicie:

a) czyby nie należało, utrzymując gromady (osady) jako indywidualności odrębne pod względem praw majątkowych, nadać gminie jako jednostce administracyjnej w ustroju społecznym, szerszą i silniejszą niż dotąd podstawę pod względem terytoryum ludności i zasobów materyalnych;

b) czyby należało przy urządzeniu gmin — nie naruszając związku powiatowego — uwzględnić różnice zachodzące między potrzebami i zasobami materyalnymi i moralnymi miast, a tymi samymi czynnikami po wsiach;

c) czyby nie należało ostrzej i jaśniej zakreślić granice między zakresem działania reprezentacyi (Rady) gminnej, a zakresem działania tych organów gminnych, które powołane są nie tylko do wykonywania uchwał reprezentacyi, ale także do samodzielnego zastosowania ustaw i zasad, administracyi ogólnej się tyczących — ewentualnie, czy zupełna reorganizacya tych organów nie byłaby wskazaną i możliwą;

d) czyby nie należało rozszerzyć i wydoskonalić nadzór nad gminami nie tylko w kierunku zarządu majątkowego, ale także we wszystkich innych sprawach prawnej działalności gmin i obmyślić przeciw gminom zaniedbującym swoje obowiązki środki zaradcze, któreby pozwoliły — bez naruszenia prawa samorządu ustawą zagwarantowanego — złe usunąć;

e) czyby nie należało ordynacyę wyborczą dla gmin jaśniej sformułować i w tych gminach, w których mała tylko jest liczba wyborców, usunąć system podziału na Koła wyborcze.

Lwów dnia 14. Stycznia 1887. Fruchtmann.

Henryk Janko, Mroczkowski, ks, Kopyciński, Dr. Weigel, Goldman, Czerkawski, Weygart, Jan Kapri, Romanowicz, Michałowski, ks. Sawa, Stan. Stadnicki. Simon, Zawadzki, Wasilewski, Kaszewko, Skałkowski, Pławicki.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby rozpatrzył, czyli niedostatki publicznej administracyi gminnej, których przyczyną są słabe siły materyalne i intelektualne gmin wiejskich, nie dałyby się uchylić przez taką zmianę ustawy gminnej, któraby przyznała wyższym władzom autonomicznym prawo połączenia kilku gmin i obszarów dworskich w okręgi gminne, celem sprawowania niektórych czynności policyi miejscowej, a mianowicie spraw objętych w §. 27. ust. gmin. pod lit. c) d) f) g) k) a ewentualnie może i spraw poruczonego zakresu działania przez wspólny organ wykonawczy i aby przedłożył Sejmowi swoje wnioski w tej mierze.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby rozpatrzył, czyli niedostatki sądownictwa policyjno-karnego w gminach i na obszarach dworskich nie dałyby się uchylić w związku z wskazaną pod I. reformą przez reformę tegoż sądownictwa w duchu zasad pod †|. sformułowanych.

Tadeusz Wasilewski, wnioskodawca.

M. Mazaraki, Gnoiński, Sapieha, Płaziński, Romer, Struszkiewicz, Henzel, Gorecki, S. Badeni, K. Badeni, Onyszkiewicz, Hoszard, Zawadzki, Weigel, Czaykowski, Wierzbicki, Pilat, J. Czartoryski, ks. Sawa. Z. Dembowski. Stanislaw Stadnicki, Lassocki, Rey, A. Sapieha, Romanowicz, Brykczyński.

Zasady reformy sądownictwa policyjno-karnego w gminach.

1. Prawo orzekania kar za przekroczenia ustaw i przepisów, które dotyczą policyi miejscowej, należącej do zakresu działania gminy (§. 27 u. g.), służące dotąd w gminie naczelnikowi gminy wspólnie z dwoma asesorami lub przysięźnymi (§. 60 u. g.), zaś na obszarze dworskim politycznej władzy powiatowej (§. 13 ust o ob. dw.), będzie odtąd służyło ustanowionemu wspólnie dla kilku sąsiednich gmin i obszarów dworskich sądowi gminnemu.

2. W każdym powiecie politycznym c. k. Starostwo w porozumieniu z Wydziałem powiatowym podzieli powiat na okręgi sądów gminnych z uwzględnieniem zaludnienia obszaru i stosunków komunikacyjnych i oznaczy siedzibę każdego sądu gminnego. Projekt podziału będzie ogłoszony gminom i obszarom dworskim z wezwaniem do wniesienia zarzutów w przeciągu dni 14, poczem przedłożonym zostanie wraz z wniesionymi zarzutami c. k. Namiestnictwu, które zbadawszy go wspólnie z Wydziałem krajowym i zarządziwszy zmiany, jakie uzna za stósowne, podział ów ostatecznie zatwierdzi.

3. Członkami sądu gminnego (ławnikami) są naczelnicy gmin i reprezentanci obszarów dworskich, położonych w obrębie okręgu gminnego. Jeżeli naczelnik gminy z jakiejkolwiek przyczyny nie urzęduje, natenczas zastępca jego zastępuje go także w sądzie gminnym. Jako reprezentant obszaru dworskiego może posiadacz tegoż wstąpić sam do sądu gminnego albo mianować dla każdego obszaru dworskiego, jaki posiada, inną osobę, posiadającą warunki osobiste przepisane w §. 10 ust. o obsz. dw.

4. Przy zaprowadzeniu sądów gminnych, a następnie z początkiem Grudnia każdego roku wszyscy członkowie sądu gminnego zbiorą się dla wyboru sędziego i jego zastępcy. Jeżeli przynajmniej dwie trzecie wszystkich członków sądu gminnego nie zgodzą się na jednego kandydata na sędziego lub zastępcę, których mogą wybierać także z poza grona członków sądu gminnego, natenczas Wydział powiatowy zamianuje na ten raz sędziego gminnego lub jego zastępcę, jednak tylko z grona członków sądu gminnego.

5. Sędzia gminny sądzi sprawy policyjno karne wskazane w §. 1. tudzież sprawy, jakie osobnemi ustawami zostaną przekazane sądom gminnym, wspólnie z dwoma członkami sądów gminnych (ławnikami), z których jeden ma być zawsze naczelnikiem gminy lub jego zastępcą, a drugi reprezentantem obszaru dworskiego. Ławników obu kategoryj przyzywa sędzia gminny do udziału w sądzie gminnym, kolejno na tydzień.

Ani sędzia gminny i jego zastępca, ani ławnik sądu gminnego nie może sądzić sprawy, w której obwinionym lub poszkodowanym jest on sam, lub jego służbodawca, albo osoba spokrewniona lub spowinowacona z nim, lub z jego służbodawcą w pierwszym lub drugim stopniu.

6. Uchwały w sądzie gminnym zapadają większością głosów. Tylko kary pieniężne, a w razie niemożności ich uiszczenia, kary aresztu mogą być orzekane. W nagłych wypadkach może sędzia gminny sam orzec karę, jednak tylko karę pieniężną.

Wszystkie orzeczenia mają być wpisywane w osobną księgę.

Od orzeczeń wydanych przez sąd gminny można się odwołać do politycznej władzy powiatowej.

7. Prawomocne orzeczenia sądu gminnego, wykonuje tenże za pośrednictwem naczelników gmin i przełożonych obszarów dworskich, którzy obowiązani są ściągać kary pieniężne, względnie wykonać karę aresztu tak samo jak dotąd przy wykonaniu orzeczeń w myśl §. 60 ust.gm. lub §. 13 u. o ob. dw. wydanych.

8. Naczelnikowi gminy wspólnie z dwoma asesorami lub przysiężnymi, pozostaje nadal prawo orzekania kar za przekroczenie przepisów policyi miejscowej, wydanych przez Radę gminną lub naczelnika gminy (§. 32. ust. gm.). Sądzenie przekroczeń podobnych przepisów, wydanych przez przełożonego obszaru dworskiego, należy od czasu wejścia w życie niniejszej ustawy do sądu gminnego.

Marszałek oświadcza, iż wnioski te traktowane będą podług przepisów regulaminu.

Po wyczerpaniu porządku dziennego Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 17. Stycznia b. r. godz 11. przed południem, z następującym porządkiem dziennym:

Porządek dzienny 13. posiedzenia, 4. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie w poniedziałek dnia 17. Stycznia 1887. o godzinie 11. przed południem.

1. Sprawozdanie komisyi administracyjnej z przedłożenia rządowego projektu do ustawy, zmieniającej niektóre postanowienia prawne o wykonywaniu prawa polowania.

Sprawozdawca p. Tadeusz Dziedzuszycki.

2. Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu koncesyi na pobór opłat mytniczych:

a) gminom i obszarom w Denysowie i Kupczyńcach od mostu na rzece Strypie w Denysowie;

b) obszarowi dworskiemu w Bereżnicy Królewskiej od mostu na odnodze rzeki Dniestr w Żurawkowie.

Sprawozdawca p. Władysław Badeni.

3. Sprawozdanie Wydziału krajowego jako komisyi z prośby gminy Przyszowy przyjęcia na fundusz krajowy kwoty 289 złr. 50 kr. w. a. należącej się gminie miasta Lwowa tytułem zwrotu kosztów utrzymania nieuleczalnej Magdaleny Hebdy.

Sprawozdawca p. Hoszard·

4. Sprawozdanie komisyi górniczej z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

Sprawozdawca p. Chamiec.

5. Sprawozdanie komisyi szkolnej z wniosku p. ks. Adama Sapiehy w przedmiocie nauczania języka niemieckiego w szkołach średnich.

Sprawozdawca p. Czerkawski.

6. Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o popieraniu kultury krajowej na polu budowli wodnych.

Sprawozdawca p. Sanguszko.

7. Sprawozdanie komisyi prawniczej z wniosku p. Romanowicza w przedmiocie zwoływania w czasie właściwszym sesyj sejmowych.

Sprawozdawca p. Weigel.

8. Sprawozdanie komisyi drogowej z petycyi gminy miasta Brodów o udzielenie koncesyi na pobór myta kopytkowego.

Sprawozdawca p. Dembowski.

9. Sprawozdanie komisyi gminnej z wniosku p. Władysława Koziebrodzkiego, dążącego do zmiany §. 26. ordynacyi wyborczej gminnej, odnośnie do sprawozdania Wydziału krajowego z 16. Listopada 1886. L. 67.641.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz

10. Sprawozdanie komisyi budżetowej z preliminarza funduszu szkolnego krajowego.

Sprawozdawca p. Madeyski.

11. Sprawozdanie komisyi prawniczej z petycyi miasta Zaleszczyki o naznaczenie siedziby przyszłego Sądu obwodowego w Zaleszczykach, a nie w Czortkowie.

Sprawozdawca p. Weigel.

12. Sprawozdania z petycyj.

Marszałek oznajmia Izbie, iż druki sprawozdań, zamieszczonych na porządku dziennym następnego posiedzenia, które dotąd rozdane jeszcze nie są, zostaną pp. posłom rozesłane.

Koniec posiedzenia o godzinie 1. z południa.

Marszałek krajowy:

Jan Tarnowski w. r.

Sekretarze:

St. Badeni w. r.

A. Jędrzejowicz w. r.

Spis petcyj

wniesionych po dzień 15. Stycznia 1887. roku.

673. Gmina Balicze podróżne. pp. Lenińskiego, o subwencyę na uporządkowanie drogi do Bolechowa prowadzącej.
674. Cecyla Płoszczak, sierota po nauczycielu, pp. Lenińskiego, o zapomogę.
675. Teofila Spirydowicz nauczycielka, pp. ks. Sawę, o zapomogę.
676. Rada szkolna miejscowa w Potoku złotym, pp. ks. Kopycińskiego, o systemizowanie tamże szkoły 4-klasowej.
677. Agnieszka Bufle, nauczycielka robót kobiecych przy seminaryum żeńskiem w Krakowie, pp. Kopycińskiego, o zapomogę na dalsze utrzymanie tego kursu.
678. Gmina Rozkochów, pp. Artura Potockiego, o zapomogę na budowę kościoła parafialnego w Babicach.
679. Rada szkolna miejscowa w Babicach, pp. Art. Potockiego, o zapomogę dla tamtejszego nauczyciela Wojciecha Miętki.
680. Rada szkolna miejscowa w Babicach, pp. Art. Potockiego, o podwyższenie płacy miejscowemu nauczycielowi.
681. Ludwik Peszkowski i Bolesław Filiński, nauczyciele szkoły ludowej w Krakowie, pp. Zolla, o przyznanie dodatku służbowego.
682. Rada szkolna miejscowa w Płaszowie, pp. Zolla, o podwyższenie płacy tamtejszemu nauczycielowi.
683. Mieszkańcy przysiółka Kornelówki, pp. Wernickiego, o odłączenie od gminy Nowesioło i utworzenie samoistnej gminy.
684. Teofila Zielińska, pp. Starowieyskiego, o subwencyę na utrzymanie szkoły sztucznych kwiatów.
685. Zwierzchności gmin Manasterzec i Łukawica o subwencyę w kwocie 200 zł. na wykończenie budynku szkolnego w Manasterzycach.
686. Towarzystwo politechniczne we Lwowie, pp. Struszkiewicza, o przyznanie głosu wirylnego każdoczesnemu rektorowi lwowskiej szkoły politechnicznej.
687. Obszar dworski w Ohrymowcach, pp. Żywickiego, z zażaleniem na szkody wyrządzane przez staw sąsiedniego obszaru dworskiego Czernelów mazowiecki.
688. Gmina Białoboki. pp. Scipiona, o zapomogę na budowę szkoły.
689. Zwierzchność gminy w Czepielach, pp. Kaszewkę, o zapomogę dla tamtejszych gospodarzy pogorzelą dotkniętych.
690. Zwierzchność gminy w Markopolu, pp. Kaszewkę, w sprawie jak wyżej.
691. Zwierzchność gminy Milna, pp. Kaszewkę, w sprawie jak wyżej.
692. Zwierzchność gminy Reniowa, pp. Kaszewkę, w sprawie jak wyżej.
693. Władysław Czechowicz artysta malarz, pp. ks. Kopycińskiego, o subwencyę na heliograficzne wydawnictwo pomników i widoków cmentarza Łyczakowskiego we Lwowie.
694. Komitet cerkiewny Błażowa, pp. Bereżnickiego, o zapomogę na restauracyę cerkwi.
695. Wydział powiatowy w Sanoku, pp. Słomskiego, o uchwałę rezolucyi do Wysokiego Rządu w sprawie obniżenia odsetków zwłoki od nieuiszczonych w terminie podatków.
696. Marya Lach, wdowa po nauczycielu, pp. Kopycińskiego, o zapomogę.

697. Aleksander Gofryk nauczyciel, pp. Kopycińskiego. o zapomogę.
698. Piotr Korzeniewicz były nauczyciel szkół ludowych, pp. Siczyńskiego, o przyznanie emerytury w drodze łaski.
699. Stanisław Bieczyński właściciel realności pod L. 23 i 25 we Lwowie, pp. Romanowicza, przedkłada ofertę nabycia pomienionych realności dla c. k. Żandarmeryi.
700. Teresa Patkiewicz, pp. Romanowicza, o stypendyum dla córki Herminy celem dalszego kształcenia jej w śpiewie.
701. Gmina miasta Wieliczki. pp. Weigla, w sprawie zniesienia tamtejszej szkoły wydziałowej.
702. Antonina Przygodzka wdowa po inżynierze, pp. Pietruskiego, o zapomogę.
703. Franciszka Tarnawiecka, wdowa po nauczycielu, pp. Kopycińskiego, o zapomogę.
704. Wydział powiatowy w Sanoku, pp. Słoneckiego, w sprawie zaprowadzenia nauki języka niemieckiego w szkołach ludowych.
705. Ten sam, w sprawie zaniechania nauki języka greckiego w gimnazyach.
706. Ten sam, o uchwałę rezolucyi do Wysokiego Rządu w sprawie wstrzymania ściągania wymierzonych należytości w drodze egzekucyi, aż do czasu rozstrzygnięcia wniesionych rekursów.
707. Rada szkolna miejscowa w Biłohorszczy, pp. Merunowicza, o podwyższenie płacy tamtejszemu nauczycielowi.
708. Rada szkolna miejscowa w Mikłaszowie. pp. Merunowicza, o podwyższenie płacy tamtejszemu nauczycielowi.
709. Gminy Mostki i Malinówka, pp. Merunowicza, o założenie warstatu tkackiego przy tamtejszej szkole.
710. Gminy Nagorzanka, Chomiakówka i inne, pp. Kopycińskiego, w sprawie prestacyi drogowych
711. Rada szkolna miejscowa w Niepołomicach, pp. Kopycińskiego, o zapomogę dla tamtejszego nauczyciela.
712. Gmina miasta Niepołomic, pp. Kopycińskiego, o przekształcenie tamtejszej szkoły na 4-klasową.
713. Zwierzchność gminy Mikulińce, pp. Kopycińskiego, o przekształcenie tamtejszej szkoły na 4-klasową.
714. Członkowie gminy Felicienthalu, pp. Kopycińskiego, o zezwolenie na podział pastwiska
715. Adam Laskowski nauczyciel, pp. Kopycińskiego, z zażaleniem, iż pobiera za małą płacę z powodu niesłusznego otaksowania naturaliów.
716. Gminy i obszary dworskie powiatu Bireckiego, pp. Kopycińskiego, w sprawie odłączenia c. k. Sądu powiatowego w Birczy od c. k. Sądu obwodowego w Przemyślu a przyłączenia do c. k. Sądu obwodowego w Sanoku.
717. Ambroży Petryna nauczyciel ludowy, pp. Kopycińskiego, o zaliczkę w kwocie 100 zł.
718. Julian Doliński nauczyciel, pp. Kaszewkę, o zapomogę.
719. Kwiryn Witwicki nauczyciel, pp. Zborowskiego, o zaliczkę lub zapomogę.
720. Wydział powiatowy w Śniatynie, pp. Kaprego w sprawie regulacyi rzek Prutu, Czeremoszu i Rybnicy.
721. Rada szkolna miejscowa w Mikołajowie powiatu Bóbreckiego, pp. Romańczuka, o reorganizacyę tamtejszej szkoły i podwyższenie płacy nauczycielowi.
722. Ludwik Erazm Veltze kierownik szkoły handlowej w Tarnopolu, pp. Maxa, o subwencyę na utrzymanie tej szkoły.
723. Spadkobiercy śp. Feliksa Grzębowskiego w Kutach, pp. Kaszewkę, z zażaleniem na szkody wyrządzone im przez lotaryńskie Towarzystwo Götz et Comp. skutkiem spławu drzewa na Czeremoszu.
724. Rada szkolna miejscowa w Bolechowicach, pp. ks. Kopycińskiego, o podwyższenie płacy tamtejszemu nauczycielowi.

725. Mieszkańcy gminy Nowa Łodyna z przysiółkiem Jamne, pp. ks. Kopycińskiego, o zezwolenie na wybór nowej Rady i Zwierzchności gminnej.
726. Wojciech Dobrzański emerytowany nauczyciel, pp. ks. Kopycińskiego, o zapomogę.
727. Marya Pawlewicz nauczycielka prywatna, pp. Abrahamowicza, o zapomogę.
728. Gmina miasta Stryja, pp. Fruchtmana w sprawie stałego kwaterunku dla wojska.
729. Zarząd Towarzystwa bursy nauczycielskiej w Tarnopolu, pp. Maxa o zapomogę.
730. Zwierzchność gminy Mogielnicy, pp. Maxa, o wydelegowanie komisyi z ramienia Wydziału krajowego celem przeprowadzenia skontra majątku gminnego z lat 1874—1884.
731. Gminy powiatu Drohobyckiego Manastera, Raniowiec i inne, pp. St. Tarnowskiego (jun.) o zarządzenie, aby tytoń skrętlowy na wagę sprzedawano.
732. Wydział krajowy przedkłada petycyę dyetaryusza konceptowego Marcelego Białobrzeskiego, o „veniam studiorum“.
733. Józef Górka Gorczyński, pp. Zolla, z zażaleniem na kolej państwową Oświęcim-Podgórze z powodu szkód wyrządzonych przez nieuregulowanie przepustów wodnych.
734. Izba handlowo-przemysłowa w Krakowie, pp. Weigla, w sprawie uregulowania stosunków pocztowych w Krakowie i Podgórzu.
735. Paulina Zakrzewska, pp. Wereszczyńskiego, o stypendyum dla córki Leopoldyny Maryi w celu dalszego kształcenia jej w rysunkach.
736. Gmina Leżachów, pp. Wereszczyńskiego, w sprawie osuszenia gruntów zabagnionych i przeznaczenie stałego inżyniera melioracyjnego z siedzibą w Jarosławiu.
737. Wojciech Maciaszek, były uczeń szkoły ogrodniczej w Wersalu, pp. Wereszczyńskiego, o zapomogę na r. 1885—1887.
738. Komitet cerkiewny w Mostkach, pp. Sembratowicza, o zapomogę na budowę cerkwi.
739. Józef Spenadel, pp. Henzla, oferuje swą realność we Lwowie pod l. 343$^{2}/_{4}$ na sprzedaż na pomieszczenie żandarmeryi.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

13. posiedzenia, IV. sesyi V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 17. Stycznia 1887.

Początek o godzinie 11. minut 35.

Przewodniczący: Marszalek krajowy Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze: Stanisław hr. Badeni, A. Jędrzejowicz, Władysław ks. Sapieha.

Obecnych posłów 124.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik JE. Filip Zaleski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, że protokoły z 11. i 12. posiedzenia uznaje za przyjęte, gdyż żadnych przeciw nim nie wniesiono zarzutów.

Sekretarz p. St. Badeni czyta spis petycyj wniesionych po dzień 17. Stycznia b. r. od Nr. 740 do 763 włącznie.

Do Wydziału krajowego odesłano petycye do L. 740, 743, 749, 756, 762, 763.

Komisyi administracyjnej przekazano petycye do L. 741, 752, 761.

Komisyi szkolnej L. 742, 744, 745, 746, 748, 750, 753.

Komisyi gospodarstwa krajowego L. 747.

Komisyi drogowej L. 751, 760.

Komisyi gminnej L. 754, 755, 757, 758, 759.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej z przedłożenia rządowego projektu do ustawy, zmieniającej niektóre postanowienia prawne o wykonywaniu prawa polowania.

Sprawozdawca p. Tadeusz Dzieduszycki uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący projekt ustawy jako wniosek komisyi:

A.

USTAWA

z dnia . . . . którą zmienione zostają niektóre postanowienia prawne o wykonywaniu prawa polowania.

Ze zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

§. 1.

Umowę o dzierżawę polowań gminnych, które stosownie do §§. 1. i 2. rozporządzenia Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 15. Grudnia 1852. (Dz. u. p. N. 257) w drodze publicznej licytacyi wydzierżawione być mają, winne odtąd być zawierane na przeciąg lat 10. Wyjątkowo tylko i to z ważnych powodów może ten normalny okres lat dzierżawnych być zmniejszony do najniżej lat 6, lub zwiększony do najwyżej lat 14.

Odnowienie umowy bez licytacyi na podstawie §. 10 rozporządzenia Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 15. Grudnia 1852 (Dz. u. p. N. 257) dozwolone jest tylko w ostatnim roku istniejącej już dzierżawy i nie na dłużej jak na nowych lat 10, wyjątkowo 14.

§. 2.

Jeżeli w ciągu trwania umowy dzierżawnej o polowanie gminne, parcele gruntowe do terytoryum dzierżawy należące, przez zmianę właścicieli wcielone zostaną w obszar nieprzerwanej przestrzeni najmniej 115 hektarów, którego właściciel staje się na mocy §. 5. najwyższego patentu z dnia 7. Marca 1849. (Dz. u. p. Nr. 154) uprawnionym do wykonywania na nich samoistnie prawa polowania, natenczas powstające świeżo na tych parcelach prawo samoistnego polowania dla ich właściciela wchodzi w życie dopiero po expiracyi istniejącej dzierżawy polowania gminnego.

Jeżeli zaś przeciwnie, w ciągu trwania dzierżawy polowania gminnego, mniejsze parcele gruntowe wskutek odprzedaży z obszaru 115 lub więcej hektarów jednolitej przestrzeni, na którym dotychczasowy właściciel samoistnie prawo polowania wykonywał, przyłączone zostaną w myśl §. 6. najwyższego patentu z dnia 7. Marca 1849. (Dz. u. p. N. 154) do terytoryum polowania gminnego, natenczas przyznaje się dzierżawcy polowania gminnego prawo wykonywania polowania także na tych świeżo przyłączonych parcelach, aż do expiracyi istniejącej umowy dzierżawnej bezpłatnie, jeżli ogólna przestrzeń przyłączonych parcel 115 hektarów nie dochodzi. Przy przestrzeni zaś 115 lub więcej hektarów, winna być bezzwłocznie rozpisana dodatkowa licytacya dla wydzierżawienia polowania na tych świeżo przyłączonych parcelach na czas aż do expiracyi dzierżawy dotychczasowego polowania gminnego, a to z wyraźnem zastrzeżeniem prawa pierwszeństwa dla dzierżawcy dotychczasowego polowania gminnego.

§. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia w dzienniku ustaw krajowych.

§. 4.

Wykonanie tej nstawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Następnie odczytuje sprawozdawca następujący projekt uchwały:

B.

U C H W A Ł A.

Wzywa się Wydział krajowy, by po dokładnem zbadaniu stosunków i potrzeb gospodarstwa łowieckiego w krajn, podciągnął rewizyi obowiązujące obecnie dotyczące nstawy, i przedłożył odpowiedne wnioski na najbliższej sesyi sejmowej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera, a Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych. Sprawozdawca czyta:

§. 1.

Umowy o dzierżawę polowań gminnych, które stosownie do §§. 1 i 2 rozporządzenia Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 15. Grudnia 1852 (Dz. u. p. Nr. 257) w drodze publicznej licytacyi wydzierżawione być mają, winne odtąd być zawierane na przeciąg lat 10. Wyjątkowo tylko i to z ważnych powodów może ten normalny okres lat dzierżawnych być zmniejszony do najniżej lat 6, lub zwiększony do najwyżej lat 14.

Odnowienie umowy bez licytacyi na podstawie §. 10 rozporządzenia Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 15. Grudnia 1852 (Dz. u. p. Nr. 257) dozwolone jest tylko w ostatnim roku istniejącej już dzierżawy i nie na dłużej jak na nowych lat 10, wyjątkowo 14.

P. Romańczuk wnosi następującą dostatecznie popartą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby polecił władzom politycznym przy wydzierżawianiu polowania gminnego uwzględniać przedewszystkiem interes dotyczącej gminy, tak co do wysokości czynszu dzierżawnego jak i co do ochrony od szkód, przez leśne zwierzęta wyrządzanych.

P. Romańczuk zapowiada ewentualną poprawkę do § 1. wniosku komisyi.

Po objaśnieniu Marszałka pod względem formalnym, wnosi p. Romańczuk następującą poprawkę do §. 1. co do zawartej w nim liczby lat:

„W §. 1. projektu do ustawy wnoszę zamiast lat 10, 6, 14; — lat 5, 3, 7“.

Romańczuk w. r.

Przemawia sprawozdawca, który sprzeciwia się powyższej poprawce, a co do rezolucyi wnosi odesłanie takowej do komisyi administracyjnej.

Marszałek objaśnia, że nad rezolucyą p. Romańczuka zarządzi głosowanie dopiero po uchwaleniu ustawy.

Marszałek poddaje pod głosowanie §. 1. wniosku komisyi z opuszczeniem jednak liczby lat w nim zamieszczonych co do trwania peryodu dzierżawy.

Izba w głosowaniu uchwala §. 1. wniosku komisyi z opuszczeniem liczby lat.

Następnie odrzuca Izba wniosek p. Romańczuka zniżający okres dzierżawy polowania do lat 5, 3 i 7, a uchwala takowy zgodnie z wnioskiem komisyi komisyi t. j. na lat 10, 6, 14.

Przemawia jeszcze p. Romańczuk.

Po przemówieniu p. St. Badeniego pod względem formalnym, sprawozdawca czyta:

§. 2.

Jeżeli w ciągu trwania umowy dzierżawnej o polowanie gminne, parcele gruntowe do terytoryum dzierżawy należące, przez zmianę właścicieli wcielone zostaną w obszar nieprzerwanej przestrzeni najmniej 115 hektarów, którego właściciel staje się na mocy §. 5. najwyższego patentu z dnia 7. Marca 1849 (Dz. u. p. Nr. 154) uprawnionym do wykonywania na nich samoistnie prawa polowania, natenczas powstające świeżo na tych parcelach prawo samoistnego polowania dla ich właściciela, wchodzi w życie dopiero po ekspiracyi istniejącej dzierżawy polowania gminnego.

Jeżeli zaś przeciwnie, w ciągu trwania dzierżawy polowania gminnego, mniejsze parcele gruntowe wskutek odprzedaży z obszaru 115 lub więcej hektarów jednolitej przestrzeni, na którym dotychczasowy właściciel samoistnie prawo polowania wykonywał, przyłączone zostaną w myśl §. 6 naj-

wyższego patentu z dnia 7. Marca 1849 (Dz. u. p. Nr. 154) do terytoryum polowania gminnego, natenczas przyznaje się dzierżawcy polowania gminnego prawo wykonywania polowania także na tych świeżo przyłączonych parcelach, aż do ekspiracyi istniejącej umowy dzierżawnej bezpłatnie, jeśli ogólna przestrzeń przyłączonych parcel 115 hektarów nie dochodzi. Przy przestrzeni zaś 115 lub więcej hektarów, winna być bezzwłocznie rozpisana dodatkowa licytacya dla wydzierżawienia polowania na tych świeżo przyłączonych parcelach na czas aż do ekspiracyi dzierżawy dotychczasowego polowania gminnego, a to z wyraźnem zastrzeżeniem prawa pierwszeństwa dla dzierżawcy dotychczasowego polowania gminnego.

Przemawia J. E. p. Namiestnik, jako komisarz rządowy i podnosi potrzebę uzupełnienia §. 2. wniosku komisyi, mianowicie: w ustępie drugim, alinei ostatniej po wyrazie „Przy“ należałoby dodać wyrazy: „przyłączeniu zaś w myśl powołanego wyżej §. 6. patentu z r. 1849. parcel w ogólnej“, a po wyrazie „przestrzeni“ opuścić wyraz „zaś“.

Po przemówieniu sprawozdawcy, który przyjmuje imieniem komisyi powyższe uzupełnienie §. 2. Izba w głosowaniu uchwala §. 2. zgodnie z wnioskiem komisyi i poprawką proponowaną przez J. E. p. Namiestnika jako komisarza rządowego.

Sprawozdawca czyta:

§. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia w dzienniku ustaw krajowych.

Izba uchwala §. 3. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta §. 4., tytuł i wstęp w brzmieniu następującem:

§. 4.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

USTAWA

z dnia . . . . . . · którą zmienione zostają niektóre postanowienia prawne o wykonywaniu prawa polowania.

Ze zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Izba uchwala §. 4 oraz tytuł i wstęp zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu w brzmieniu następującem:

USTAWA

z dnia . . . . którą zmienione zostają niektóre postanowienia prawne o wykonywaniu prawa polowania.

Ze zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

§. 1.

Umowy o dzierżawę polowań gminnych, które stosownie do §§. 1. i 2. rozporządzenia Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 15. Grudnia 1852.

(Dz. u. p. Nr. 257) w drodze publicznej licytacyi wydzierżawione być mają, winne odtąd być zawierane na przeciąg lat 10. Wyjątkowo tylko i to z ważnych powodów może ten normalny okres lat dzierżawnych być zmniejszony do najniżej lat 6 lub zwiększony do najwyżej lat 14.

Odnowienie umowy bez licytacyi na podstawie §. 10. rozporządzenia Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 15. Grudnia 1852. (Dz. u. p. Nr. 257) dozwolone jest tylko w ostatnim roku istniejącej już dzierżawy i nie na dłużej jak na nowych lat 10, wyjątkowo 14.

§. 2.

Jeżeli w ciągu trwania umowy dzierżawnej o polowanie gminne, parcele gruntowe do terytoryum dzierżawy należące, przez zmianę właścicieli wcielone zostaną w obszar nieprzerwanej przestrzeni najmniej 115 hektarów, którego właściciel staje się na mocy §. 5. najwyższego patentu z dnia 7. Marca 1849 (Dz. u. p. Nr. 154) uprawnionym do wykonywania na nich samoistnie prawa polowania, natenczas powstającc świeżo na tych parcelach prawo samoistnego polowania dla ich właściciela, wchodzi w życie dopiero po ekspiracyi istniejącej dzierżawy polowania gminnego.

Jeżeli zaś przeciwnie, w ciągu trwania dzierżawy polowania gminnego, mniejsze parcele gruntowe wskutek odprzedaży z obszaru 115 lub więcej hektarów jednolitej przestrzeni, na którym dotychczasowy właściciel samoistnie prawo polowania wykonywał, przyłączone zostaną w myśl §. 6. najwyższego patentu z dnia 7. Marca 1849 (Dz. u. p. Nr. 154) do terytoryum polowania gminnego, natenczas przyznaje się dzierżawcy polowania gminnego prawo wykonywania polowania także na tych świeżo przyłączonych parcelach, aż do ekspiracyi istniejącéj umowy dzierżawnej bezpłatnie, jeśli ogólna przestrzeń przyłączonych parcel 115 hektarów nie dochodzi. Przy przyłączeniu zaś w myśl powołanego wyżej §. 6 patentu z r. 1849. parcel w ogólnej przestrzeni 115 lub więcej hektarów, winna być bezzwłocznie rozpisana dodatkowa licytacya dla wydzierżawienia polowania na tych świeżo przyłączonych parcelach na czas aż do ekspiracyi dzierżawy dotychczasowege polowania gminnego, a to z wyraźnem zastrzeżeniem prawa pierwszeństwa dla dzierżawcy dotychczasowego polowania gminnego.

§. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia w dzienniku ustaw krajowych.

§. 4.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Sprawozdawca czyta następujący dalszy wniosek komisyi do uchwały:

UCHWAŁA.

Wzywa się Wydział krajowy, by po dokładnem zbadaniu stosunków i potrzeb gospodar-

stwa łowieckiego w kraju, poddał rewizyi obowiązujące obecnie dotyczące ustawy, i przedłożył odpowiednie wnioski na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba w głosowaniu przyjmuje powyższą uchwałę zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Marszałek poddaje pod głosowanie rezolucyę p. Romańczuka na wstępie rozpraw wniesioną.

P. Romańczuk wnosi do takowej jeszcze dodatek, iżby komisya administracyjna zdała sprawę w tym przedmiocie jeszcze w ciągu bieżącej sesyi sejmowej.

Izba uchwala odesłanie rezolucyi do komisyi administracyjnej oraz dalszy wniosek p. Romańczuka co do terminu jej załatwienia.

Następuje z kolei sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu koncesyi na pobór opłat mytniczych:

a) gminom i obszarom w Denysowie i Kupczyńcach od mostu na rzece Strypie w Denysowie;
b) obszarowi dworskiemu w Bereżnicy Królewskiej od mostu na odnodze rzeki Dniestru w Żurawkowie.

Sprawozdawca p. Władysław Badeni czyta sprawozdanie powyższe z następującym projektem uchwały:

UCHWAŁA

o udzieleniu koncesyi na pobór opłat mytniczych: 1) gminom i obszarom dworskim w Denysowie i Kupczyńcach od mostu na rzece Strypie w Denysowie; 2) obszarowi dworskiemu w Bereżnicy Królewskiej od mostu na odnodze rzeki Dniestru w Żurawkowie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam jak następuje:

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały, nadaje się prawo do poboru opłat mytniczych pod warunkiem utrzymywania przedmiotów omyconych w dobrym stanie i własnym kosztem:

1) Gminom i obszarom dworskim w Denysowie i w Kupczyńcach, powiatu Tarnopolskiego, od mostu na rzece Strypie w Denysowie, według następującego wymiaru:
   a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.
   b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.
   c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $^1/_2$ (pół) ct.
2) Obszarowi dworskiemu w Bereżnicy Królewskiej, powiatu żydaczowskiego, od mostu na odnodze rzeki Dniestru w Żurawkowie, podług następującej taryfy:
   1) Przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego 2 (dwa) ct.
   2) Od bydląt przepędzanych:
      a) od każdego konia, dorosłego bydlęcia rogatego, osła, muła 2 (dwa) ct.
      b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.;
      c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

Art. II.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi głosowanie „en bloc“ nad całym projektem uchwały.

Przemawia p. hr. Golejewski.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba w głosowaniu „en bloc“ przyjmuje cały projekt uchwały.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba cały projekt uchwały w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie Wydziału krajowego jako komisyi z prośby gminy Przyszowy przyjęcia na fundusz krajowy kwoty 289 zł. 50 ct. w. a. należącej się gminie miasta Lwowa tytułem zwrotu kosztów utrzymania nieuleczalnej Magdaleny Hebdy.

Sprawozdawca p Hoszard uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Kwotę 289 zł. 50 ct. należącą się gminie miasta Lwowa tytułem częściowego zwrotu kosztów utrzymania Magdaleny Hebdy, pokryje fundusz krajowy z Rubr. XVI.

P. Romer przemawia i podnosi, że gmina Przyszowa dłużną jest właściwie kwotę 459 zł. 51 ct. z tytułu kosztów utrzymania Magdaleny Hebdy i dlatego wnosi p. Romer podwyższenie cyfry we wniosku Wydziału krajowego zawartej, do sumy 459 zł. 51 ct. w. a.

Przemawia p. hr. Golejewski i p. Romer powtórnie.

Po przemówieniu sprawozdawcy, który imieniem Wydziału krajowego nie sprzeciwia się w zasadzie wnioskowi p. Romera, Izba w głosowaniu uchwala wniosek Wydziału krajowego z podwyższeniem cyfry w takowym zawartej do kwoty 459 zł. 51 ct.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi górniczej z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

Sprawozdawca p. Chamiec uwolniony od czytania sprawozdania, prostuje omyłki druku w ustępie 3. wniosku komisyi zawarte, mianowicie: w wierszu drugim po wyrazie „Maja“ zamiast „1884“, ma być rok „1854“. Następnie prostuje sprawozdawca interpunkcyę w wierszu czwartym i czyta następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego o sprawach górniczych przyjmuje się do wiadomości.
2. Wstawia się w budżet na rok 1887. w rubryce XV. następujące pozycye:

a) na badanie głębszych pokładów ziemi i przyswojenie krajowi wydoskonalonych systemów wiercenia (poz. 182) . . . . 5000 zł.
b) na wydanie atlasu geologicznego kraju wraz z tekstem (poz. 183) . . 1000 „
c) na chemiczno-technologicznego studja przeróbki nafty (poz. 184, 185) . 1900 „
d) na stypendya dla uczniów wyższych i niższych szkół górniczych (p. 191) 2000 „

3. Wzywa się c. k. Rząd do spowodowania zmiany §§. 17. i 124. ustawy górniczej z 23. Maja 1854. w tym kierunku, iżby kopalnie minerałów żywicznych zostały zaliczone do kategoryi obszarów dla poszukiwań górniczych bez uprzedniego zezwolenia właściciela gruntu wzbronionych, a minerały żywiczne objęte ustawą państwową z 17. Grudnia 1884, znalezione przy poszukiwaniach lub odbudowie minerałów zastrzeżonych, były przez właściciela kopalni górniczej uprawnionemu właścicielowi minerałów żywicznych bez zwrotu jakichkolwiek kosztów do rozporządzenia oddane.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera — a Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

Sprawozdawca czyta 1. i 2. wniosek komisyi w brzmieniu następującem:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego o sprawach górniczych przyjmuje się do wiadomości.

2. Wstawia się w budżet na rok 1887 w rubryce XV. następujące pozycye:

a) na badanie głębszych pokładów ziemi i przyswojenie krajowi wydoskonalonych systemów wiercenia (poz. 182) . . . . 5000 zł.

b) na wydanie atlasu geologicznego kraju wraz z tekstem (poz. 183) . . 1000 „

c) na chemiczno technologiczne studja przeróbki nafty (poz. 184, 185) . . 1900 „

d) na stypendya dla uczniów wyższych i niższych szkół górniczych (p. 191) 2000 „

Izba w głosowaniu uchwala ustęp 1. i 2. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta ustęp 3. wniosku komisyi:

3. Wzywa się c. k. Rząd do spowodowania zmiany §§. 17. i 124. ustawy górniczej z 23. Maja 1854. w tym kierunku, iżby kopalnie minerałów żywicznych zostały zaliczone do kategoryi obszarów dla poszukiwań górniczych bez uprzedniego zezwolenia właściciela gruntu wzbronionych, a minerały żywiczne objęte ustawą państwową z 17. Grudnia 1884, znalezione przy poszukiwaniach lub odbudowie minerałów zastrzeżonych, były przez właściciela kopalni górniczej uprawnionemu właścicielowi minerałów żywicznych bez zwrotu jakichkolwiek kosztów do rozporządzenia oddane.

Przemawia p. Romanowicz.

Po odpowiedzi sprawozdawcy wnosi p. Romanowicz następującą dostatecznie popartą poprawkę stylistyczną do ustępu 3. wniosku komisyi, mianowicie: po wyrazie „lub“ w 5. wierszu od góry zamieścić wyraz „wydobywaniu“ zamiast „odbudowie“.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba w głosowaniu uchwala ustęp trzeci zgodnie z wnioskiem komisyi i poprawką p. Romanowicza.

Na wniosek sprawozdawcy, uchwala Izba przystąpienie do trzeciego czytania całego wniosku komisyi i przyjmuje takowy w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi szkolnej z wniosku p. ks. Adama Sapiehy w przedmiocie nauczania języka niemieckiego w szkołach średnich. Sprawozdawca p. Czerkawski.

Marszałek przedstawia Izbie inspektora szkół, radcę Namiestnictwa, p. Czarkowskiego.

Sprawozdawca uwolniony od czytania sprawozdania, prostuje omyłkę druku w ustępie drugim wniosku komisyi, mianowicie: w wierszu trzecim po wyrazie „ukończeniu“, należy dodać wyraz „nim“.

Następnie czyta sprawozdawca wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, żeby w porozumieniu z Radą szkolną krajową

1) zbadał, o ile pojawiające się skargi na niedostateczny postęp naszej młodzieży szkół średnich w języku niemieckim są uzasadnione;

2) obmyślał środki, którymiby w obrębie obowiązujących ustaw i bez ich naruszenia lub zmiany przez ściślejsze i umiejętne ich wykonanie dostateczny postęp naszej młodzieży w szkołach średnich do tego stopnia zapewnić można, iżby po ich ukończeniu nim w ustnej mowie i na pismie należycie władała, i żeby nareszcie

3) na najbliższej sesyi o skutku swych badań zdał sprawę i w danym razie odpowiednie przedstawił wnioski.

W rozprawie ogólnej przemawiają pp. Wojciech Dzieduszycki, ks. Jerzy Czartoryski, Zoll, W. Dzieduszycki powtórnie i p. Majer.

Przemawia inspektor szkół p. Czarkowski, jako komisarz rządowy.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

Sprawozdawca czyta ustęp 1., 2. i 3. wniosku w brzmieniu następującem:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, żeby w porozumieniu z Radą szkolną krajową

1) zbadał, o ile pojawiające się skargi na niedostateczny postęp naszej młodzieży szkół średnich w języku niemieckim są uzasadnione;

2) obmyślał środki, którymiby w obrębie obowiązujących ustaw i bez ich naruszenia lub zmiany przez ściślejsze i umiejętne ich wykonanie dostateczny postęp naszej młodzieży w szkołach średnich do tego stopnia zapewnić można, iżby po ich ukończeniu nim w ustnej mowie i na pismie należycie władała, i żeby nareszcie

3) na najbliższej sesyi o skutku swych badań zdał sprawę i w danym razie odpowiednie przedstawił wnioski.

Izba uchwala w głosowaniu oddzielnie ustęp 1., 2. i 3. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy i na wniosek sprawozdawcy przyjmuje cały powyższy wniosek komisyi w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o popieraniu kultury krajowej na polu budowli wodnych.

Sprawozdawca p. Sanguszko uwolniony od czytania sprawozdania, prostuje omyłkę druku na str. 5. sprawozdania. mianowicie: w alinei drugiej, wierszu ostatnim ma być cyfra „IV.“ zamiast „V.“.

Sprawozdawca czyta następujące wnioski komisyi do uchwał:

Uchwały.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z 10. Grudnia 1886. roku L. 71.881 o popieraniu kultury krajowej na polu budowli wodnych.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby wzmocnił siły techniczne przy c. k. Starostwach w miarę potrzeby tak, aby wymogom rozwijających się regulacyj wód w kraju zadosyć uczynionem było, oraz, aby nakazał organom swoim energiczne działanie w kierunku prawomocnego zawiązywania spółek wodnych.

III. Sejm uchwala dołączone projekty ustaw:

1. o regulacyi rzeki Trześniówki,
2. o regulacyi potoku Krzemienicy i Babulówki z dopływami,
3. o osuszeniu bagien Oleskich.

IV. Sejm otwiera na r. 1887. Wydziałowi krajowemu kredyt na regulacyę Trześniówki do wysokości 17.700 zł.

V. Sejm przyzwala na regulacyę rzek niespławnych w myśl uchwały swej z dnia 6. Października 1882. na rok 1887. następujące zasiłki:

a)	jednorazowa subwencya na regulacyę Dnnajca pod Wróblowicami . .	1.080 zł.
b)	„ „ „ „ „ „ Zbyszycami . .	2.017 „
c)	„ „ „ „ „ „ Rożnowem . . .	367 „
d)	„ „ „ „ „ „ Wielogłowami . .	666 „
e)	„ „ „ „ Raby pod Winiarami . . .	2.100 „
f)	„ „ „ „ Sanu pod Gdyczyną . . .	2.943 „
g)	„ „ „ „ „ pod Bolestraszycami . .	3.000 „
h)	do dyspozycyi Wydziału krajowego	5.000 „

VI. Sejm przyzwala na przeprowadzenie zdjęć melioracyjnych i studyów dla powiatów, gmin i spółek wodnych, w myśl uchwały swej z dnia 27. Września 1882. dotacyę na r. 1887. w kwocie zł. 1000.

VII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu utworzenie w ciągu r. 1887. ekspozytury biura melioracyjnego w Krakowie i otwiera w tym celu kredyt w kwocie 300 zł.

VIII. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w myśl postanowienia §. 3. ustawy z dnia 30. Czerwca 1884. Dz. u. p. L. 116, przeznaczył z państwowego funduszu melioracyjnego dla Galicyi, stosownie do rozległości kraju, a szczególnie do jego potrzeby robót melioracyjnych sumę 1.300.000 zł.

IX. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby utworzył dla Galicyi oddzielną sekcyę dla zabudowań potoków górskich po myśli przedstawienia Wydziału krajowego z dnia 13. Lipca 1886. roku, z językiem urzędowym polskim, stosownie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. Czerwca 1869 r.

W rozprawie ogólnej przemawia p. St. Jędrzejowicz i stawia następujący, dostatecznie poparty wniosek:

Sejm nie znajduje, aby położenie było tak dalece przymusowe, by już na obecnej sesyi Sejmu krajowego stało się koniecznem wprowadzanie i uchwalenie ustaw o regulacyi Babulówki, Krzemienicy i bagien Oleskich, i dla tego wnosi:

poleca się Wydziałowi krajowemu, by tak długo nie przedkładał nowych projektów do ustaw, dopóki przy dotychczas uchwalonych nie stanie się zadość obowiązującym ustawom melioracyjnym.

P. Stanisław Jędrzejowicz zapowiada oraz poprawki w rozprawie szczegółowej nad projektami do ustaw przez komisyę przedstawionymi.

Przemawiają pp. Polanowski, Romanowicz, ks. Adam Sapieha.

Po objaśnieniu Marszałka co do porządku głosowania, przemawiają jeszcze pp. Abrahamowicz, Chrzanowski, Wereszczyński, Męciński i ks. Adam Sapieha powtórnie.

Wreszcie po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia zapisany do głosu p. hr Artur Potocki.

Na zapytanie Marszałka Izba zgadza się na odroczenie posiedzenia do godziny 7mej wieczorem.

Marszałek oznajmia Izbie, że wniosek p. Stanisława Jędrzejowicza został zmodyfikowany i odczytuje takowy w brzmieniu następującem:

W n i o s e k.

Sejm odracza uchwałę w przedmiocie regulacyi

a) Krzemienicy i Babołówki;

b) bagien Oleskich;

c) poleca Wydziałowi krajowemu, aby tak długo nie przedkładał Sejmowi projektów n o w y c h p r z e d s i ę b i o r s t w m e l i o r a c y j n y c h, dopóki w dotychczas uchwalonych nie stanie się zadość postanowieniom krajowych ustaw melioracyjnych.

Marszałek uwiadamia Izbę, że na prośbę telegraficzną udzielił p. hr. Janowi Stadnickiemu ośmiodniowego urlopu — i zawiesza o godzinie 3. min. 40. po południu posiedzenie do godziny 7mej wieczorem.

Ciąg dalszy 13. posiedzenia z dnia 17. Stycznia 1887.

Początek o godzinie 7. min. 30. wieczór.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oświadcza, iż rozprawa ogólna nad punktem 6. dzisiejszego porządku dziennego została zamkniętą i udziela głosu sprawozdawcy, który przemawia.

Przystąpiono do rozpraw szczegółowych.

Po objaśnieniu Marszałka pod względem formalnym, sprawozdawca czyta ustęp I. wniosków komisyi:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z 10. Grudnia 1886. r. L. 71.881, o popieraniu kultury krajowej na polu budowli wodnych.

Izba uchwala ustęp I. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby wzmocnił siły techniczne przy c. k. Starostwach w miarę potrzeby tak, aby wymogom rozwijających się regulacyj wód w kraju zadosyć uczynionem było, oraz, aby nakazał organom swoim energiczne działanie w kierunku prawomocnego zawiązywania spółek wodnych.

Przemawia J.E. p. Namiestnik, jako komisarz rządowy.

Po przemówieniu p. Struszkiewicza i sprawozdawcy, Izba uchwala ustęp II. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Przemawia p. hr. Szczęsny Koziebrodzki i interpeluje przewodniczącego komisyi budżetowej o szczegóły uchwały finansowej na r. 1887.

Po przemówieniu p. ks. A. Sapiehy i objaśnieniu Marszałka pod względem formalnym, sprawozdawca czyta następujący projekt ustawy jako punkt 1. ustępu III. wniosków komisyi:

Ustawa

z dnia . . . . o regulacyi rzeki Trześniówki.

Za zgodą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya rzeki Trześniówki na przestrzeni od ujścia jej do Wisły aż do ujścia potoku Dąbrowa wraz z potrzebnem uregulowaniem potoków Dąbrowy i Żupawy w powiecie Tarnobrzeskim, ma być wykonaną w ciągu lat czterech po wejściu w życie tej ustawy jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt przez Wydział krajowy w r. 1885. wypracowany, w którym koszta preliminowane są w okrągłej sumie 177.000 zł. w. a.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym poczynić zmiany w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w obrębie granic powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta regulacyi włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 40% preliminowanych kosztow;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 1. i §. 4. ustępu 1. ustawy z dnia 30. Czerwca 1884. Dz. u. p. Nr. 116. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 30% kosztów;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym, przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. Marca 1875. według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć. według wartości tych gruntów i zakładów.

Art. 4.

Dla rozłożenia i ściągnięcia datków prywatnych stron interesowanych, w §. 3. c) wymienionych, zawiązaną będzie przez Administracyę państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do wyboru i liczby członków Wydziału tej spółki określi statut, przez władzę polityczną ułożyć się mający.

§. 5.

Zasiłki krajowe i państwowe, oraz prestacye konkurencyjne mają być niszczone w czasie budowy w czterech równych ratach rocznych z góry.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót regulacyjnych po skończeniu budowy ma być utworzony osobny fundusz.

Fundusz ten składać sie będzie:

1. z kwoty osiągniętej ze sprzedaży uzyskanych przy regulacyi gruntów, jako kapitału zakładowego;

2. z odsetek tej kwoty, jakie narosną w czasie budowy;

3. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania wałów ochronnych.

Dalsze postanowienia co do rozkładu reszty kosztów utrzymania na kraj i strony interesowane, ewentualnie utworzenia w tym celu jednej lub więcej spółek wodnych i innych zarządzeń, potrzebnych dla konserwacyi budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Wykonanie robót regulacyjnych i konserwacyjnych, zarówno jak i zarząd funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie

jak i stronom interesowanym przyznanym będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa, ułoży Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem, z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez właściwe Ministerstwa.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad powyższym projektem ustawy i udziela głosu najpierw p. Smarzewskiemu, który odpowiada na interpelacyę p. hr. Szczęsnego Koziebrodzkiego.

Przemawia p. St. Jędrzejowicz i wnosi następującą poprawkę do §. 1.: zamiast słów „po wejściu w życie tej ustawy“ umieścić: „począwszy od roku 1888.“.

Po objaśnieniu Marszałka pod względem formalnym co do głosowania nad powyższą poprawką, przemawiają pp. Wereszczyński, ks. Adam Sapieha i Chrzanowski.

Marszałek oznajmia, iż do głosu zapisanych jest jeszcze sześciu mowców, mianowicie za wnioskiem komisyi p. Struszkiewicz — zaś przeciw wnioskowi komisyi pp. hr. Szczęsny Koziebrodzki, Abrahamowicz, Artur Potocki, Stanisław Jędrzejowicz, wreszcie w kwestyi formalnej p. Smarzewski.

Izba uchwala zamknięcie dyskusyi — i wybór mowców jeneralnych.

Marszałek oznajmia, iż jeneralnym mowcą za wnioskiem komisyi jest p. Struszkiewicz, zaś przeciw wnioskowi p. Abrahamowicz.

Marszałek udziela najpierw głosu p. Smarzewskiemu w kwestyi formalnej, który przemawia.

Pp. Romanowicz i ks. Adam Sapieha żądają głosu do sprostowania faktu.

Po objaśnieniu Marszałka, iż pierwej udzielić musi głosu mowcom jeneralnym — przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Wereszczyński, jako członek Wydziału krajowego.

Przemawia p. Struszkiewicz.

Następnie dla sprostowania faktu przemawiają pp. Romanowicz i ks. Adam Sapieha.

Przemawia J. E. p. Namiestnik, jako komisarz rządowy.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad §. 1. projektu ustawy.

Marszałek poddaje pod głosowanie §. 1. z opuszczeniem słów, do których odnosi się poprawka p. St. Jędrzejowicza.

Izba uchwala §. 1. z opuszczeniem wyrazów „po wejściu w życie tej ustawy“.

Następnie poddaje Marszałek pod głosowanie wniosek p. St. Jędrzejowicza zamieszczenia w miejsce tych słów, wyrazów: „począwszy od r. 1888“.

Izba w głosowaniu uchwala 50 głosami przeciw 40 cały §. 1. zgodnie z wnioskiem komisyi, a odrzuca poprawkę p. St. Jędrzejowicza.

Sprawozdawca czyta §. 2.

P. hr. Władysław Koziebrodzki wnosi przyjęcie „en bloc“ całego projektu ustawy.

Izba w głosowaniu przyjmuje „en bloc“ cały projekt ustawy“.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu.

Przed przystąpieniem do rozprawy nad dalszymi projektami ustaw, Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek p. Stanisława Jędrzejowicza w brzmieniu następującem:

Sejm odracza uchwałę w przedmiocie regulacyi:

a) Krzemienicy i Babułówki;

b) Bagien oleskich.

Izba w głosowaniu odrzuca powyższy wniosek i przystępuje do rozprawy nad projektem ustawy o regulacyi Krzemienicy i Babulówki z dopływami oraz potoku Trześni.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . o regulacyi potoku Krzemienicy i Babołówki z dopływami, oraz potoku Trześni.

Za zgodą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

§. 1.

Regulacya potoku Krzemienicy i Babulówki na przestrzeni od gminy Hyki do ujścia do Wisły, wraz z uregulowaniem potoku Rowu i Trześni, ma być wykonaną w ciągu lat p i ę c i u począwszy od r. 1888., jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt, który ułoży Administracya państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym. Koszta wykonania jednak przekroczyć nie mogą kwoty 155.000 zł. jako sumy preliminowanej na podstawie istniejącego już projektu rządowego z r. 1876., uzupełnionego przez krajowe biuro melioracyjne.

Wydział krajowy zostaje upoważnionym także po dokonanem ułożeniu tego projektu poczynić w nim zmiany w porozumieniu z Administracyą państwa w obrębie granic powyżej wskazanej sumy maksymalnej.

§. 3.

Koszta regulacyi włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu, pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 1. i §. 4. ustępu 1. ustawy z dnia 30. Czerwca 1884. Dz. u. p. Nr. 116. bezzwrotnym zasiłkiem w wysości trzydziestu procent kosztów;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. Marca 1875.

według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie na się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Dla rozłożenia i ściągnięcia datków prywatnych stron interesowanych w §. 3. *c*) wymienionych, zawiązaną będzie przez Administracyę państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do wyboru liczby członków Wydziału tej spółki, określi statut, przez Władzę polityczną ułożyć się mający.

§. 5.

Zasiłki krajowe i państwowe, oraz prestacye konkurencyjne, mają być uiszczone w czasie budowy w pięciu równych ratach rocznych z góry.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót regulacyjnych po skończeniu budowy ma być utworzonym osobny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1) z kwoty osiągniętej ze sprzedaży uzyskanych przy regulacyi gruntów;

2) z odsetek tej kwoty, jakie narosną w czasie budowy;

3) z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia wałów ochronnych.

Dalsze postanowienia co do rozkładu reszty kosztów utrzymania na kraj i strony interesowane, ewentualnie utworzenia w tym celu jednej lub więcej spółek wodnych i innych zarządzeń potrzebnych dla konserwacyi budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Wykonanie robót regulacyjnych i konserwacyjnych, zarówno jak i administracyę funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu też podobnie jak i stronom interesowanym przyznanym zostaje wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośrednio współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa, ułoży Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez właściwe Ministerstwa.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. Wł. Koziebrodzki wnosi przyjęcie „en bloc“ całego projektu ustawy.

Izba w głosowaniu przyjmuje „en bloc“ cały projekt ustawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania — uchwala Izba cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu.

Sprawozdawca czyta:

Ustawa

z dnia . . . . o osuszenie bagien Oleskich.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

§. 1.

Osuszenie bagien w gminach i obszarach dworskich powiatu Brodzkiego i Złoczowskiego: Chwatów, Zahorce, Olesko, Konty, Czyżki, Juśkowice, Sokołówka, Rażniów i Turze, które winno być wykonane w ciągu dwóch lat począwszy od roku 1888. przez spółkę wodną na podstawie §. 45. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. Marca 1875. Dz. u. i rozp. kraj. N. 38. zawiązać się mającą, uznane zostaje za przedsiębiorstwo subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1886., preliminujący koszta robót na 40.000 zł.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w obrębie granic powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów tej melioracyi mają się przyczyniać:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości dwudziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 2. i §. 4. ustępu 2. b) ustawy z dnia 30. Czerwca 1884. Dz. u. p. Nr. 116. takim samym bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości dwudziestu procent kosztów;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym, przez Władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. Marca 1875. według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tych podstawach nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Zasiłki krajowe i państwowe oraz prestacye członków spółki mają być uiszczone w czasie budowy w dwóch równych ratach rocznych z góry.

§. 5.

Koszta zarządu i utrzymania wykonać się mających budowli ponosić winni członkowie spółki wodnej wspomnieni w §. 3. pod c) według wskazanego tamże stosuuku.

§. 6.

Wykonanie robót melioracyjnych i konserwacyjnych prowadzić ma Wydział spółki wodnej.

Sposób, w jaki ma być utworzony Wydział spółki wodnej, tudzież liczbę członków tego Wydziału oznaczy statut spółki przez władzę polityczną ułożyć się mającą.

Tak Administracyi państwa jak i Wydziałowi krajowemu służy prawo wysyłania swoich delegatów do Wydziału spółki z głosem stanowczym.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak i Wydziałowi krajowemu przyznanym będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa, oznaczyć ma Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez właściwe Ministerstwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy porneczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. St. Badeni wnosi przyjęcie „en bloc“ całego projektu ustawy.

Przemawia p. St. Jędrzejowicz i podnosi rezolucyę do Wydziału krajowego we wniosku jego zawartą.

Po objaśnieniu Marszałka i przemówieniu p. hr. St. Badeniego pod względem formalnym, p. St. Jędrzejowicz zgadza się na głosowanie nad proponowaną przez niego rezolucyą dopiero po uchwaleniu powyższego projektu ustawy.

Na wniosek p. St. Badeniego poprzednio postawiony, Izba w głosowaniu przyjmuje „en bloc“ cały projekt ustawy o osuszeniu bagien Oleskich.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania — uchwala Izba cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu.

Marszałek poddaje pod głosowanie rezolucyę p. A. Jędrzejowicza w brzmieniu następującem:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby tak długo nie przedkładał sejmowi projektów no-

wych przedsiębiorstw melioracyjnych, dopóki w dotychczas uchwalonych nie stanie się zadość postanowieniom krajowych ustaw melioracyjnych".

Przemawie JE. p. hr. Ludwik Wodzicki i wnosi odesłanie powyższej rezolucyi do komisyi gospodarstwa krajowego z poleceniem, aby o takowej jeszcze na bieżącej sesyi zdała sprawę.

P. St. Jędrzejowicz przystępuje do powyższego wniosku.

Izba w głosowaniu uchwala powyższą rezolucyę oraz wniosek p. JE. Ludwika Wodzickiego.

Sprawozdawca czyta ustęp IV wniosków komisyi gospodarstwa krajowego:

IV. Sejm otwiera na rok 1887. Wydziałowi krajowemu kredyt na ragulacyę Trześniówki do wysokości 17.700 zł.

Izba uchwala ustęp IV. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta ustęp V.

V. Sejm przyzwala na regulacyę rzek niespławnych w myśl uchwały swej z dnia 6. Października 1882 na rok 1887. następujące zasiłki:

a) Jednorazowa subwencya na regulacyę Dunajca pod Wróblowcami . .	1.080	zł.
b) " " " " " " Zbyszycami . .	2.017	"
c) " " " " " " Rożnowem . .	367	"
d) " " " " " " Wielogłowami . .	666	"
e) " " " " Raby pod Winiarami . .	2.100	"
f) " " " " Sanu pod Gdyczyną . . .	2.943	"
g) " " " " " " Bolestraszycami . .	3.000	"
h) do dyspozycyi Wydziału krajowego	5.000	"

Izba uchwala cały ustęp V od a) do h) zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta ustęp VI.

VI. Sejm przyzwala na przeprowadzenie zdjęć melioracyjnych i studyów dla powiatów, gmin i Spółek wodnych, w myśl uchwały swej z 27. Września 1882. dotacyę na r. 1887. w kwocie zł. 1.000.

Izba uchwala nstęp VI zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta ustęp VII.

VII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu utworzenie w ciągu r. 1887. ekspozytury biura melioracyjnego w Krakowie i otwiera w tym celu kredyt w kwocie 300 zł.

Izba uchwala ustęp VII. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta ustęp VIII.

VIII. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w myśl postanowienia §. 3. ustawy z duia 30. Czerwca 1884. Dz. u. p. L. 116, przeznaczył z państwowego funduszu melioracyjnego dla Galicyi stosownie do rozległości kraju, a szczególnie do jego potrzeby robót melioracyjnych sumę 1,300.000 zł.

Przemawia JE. p. Namiestnik jako komisarz rządowy.

Przemawiają następnie sprawozdawca, JE. p. Namiestnik powtórnie, i p. Abrahamowicz dla sprostowania faktu.

Po przemówieniu sprawozdawcy, który imieniem komisyi wnosi odesłanie ustępu VIII. wniosków komisyi napowrót do komisyi gospodarstwa krajowego — Izba w głosowaniu uchwala zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy.

Marszałek wyraża przekonanie, że komisya gospodarstwa krajowego zda sprawę z obu przekazanych jej przedmiotów jeszcze w ciągu bieżącej sesyi sejmowej.

Sprawozdawca czyta ustęp IX.

IX. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby utworzył dla Galicyi oddzielną sekcyę dla zabudowań

potoków górskich po myśli przedstawienia Wydziału krajowego z dnia 13. Lipca 1886. z językiem urzędowym polskim stosownie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5. Czerwca 1869.

Przemawia JE. p. Namiestnik jako komisarz rządowy.

Po zrzeczeniu się przemówienia przez sprawozdawcę, Izba w głosowaniu uchwala ustęp IX. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca podnosi, iż przyjęciem wniosków przez komisyę przedstawionych, załatwioną zostaje petycya do l. 571 s. 725 p. Wydziału powiatowego mieleckiego.

Na wniosek p. ks. Adama Sapiehy uchwala Izba zamknięcie posiedzenia z powodu pory spóźnionej.

Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 19. Stycznia 1887. godzinę 11. przed południem z dalszym ciągiem dzisiejszego porządku dziennego.

Marszałek oznajmia iż druki dalszych przedmiotów obrad, wraz z porządkiem dziennym pp. rozesłane zostaną.

Koniec posiedzenia o godzinie 10. min. 20. wieczór.

Marszałek krajowy:

Jan Tarnowski w. r.

Sekretarze:

St. Badeni w. r.

A. Jędrzejowicz w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 17. Stycznia 1887.

740. Marya Popławska, pp. Smolkę, o zapomogę.
744. Rada gminna miasta Zaleszczyk, pp. Chamca, w sprawie zmiany postanowień §. 74. alin. 3. i §. 75. ustawy budowlanej z dnia 28. kwietnia 1882.
742. Gmina Milik, pp. Zborowskiego, o reorganizacyę tamtejszej szkoły na etatową.
743. Eleonora Międlicka, pp. Romańczuka, o przyznanie pensyi dla sierot po ś. p. Franciszku Dziurczyńskim.
744. Rada szkolna miejscowa w Libiążu wielkim, pp. A. Potockiego, o podwyższenie płacy tamtejszemu nauczycielowi.
745. Rada szkolna miejscowa w Rudawie, pp. A. Potockiego, o podwyższenie płacy lub udzielenie zapomogi nauczycielowi Stanisławowi Polaczkowi.
746. Rada szkolna miejscowa w Libiążu małym, pp. A. Potockiego, o podwyższenie płacy tamtejszej nauczycielce.
747. Gmina Chołomcza, pp. Słoneckiego, o subwencyę z funduszu powodziowego, celem uskutecznienia przekopu i tamy na Sanie.
748. Józef Klimczek, nauczyciel, pp. Linińskiego, uprasza, by z powodu słabości płaca jego nie została mu zamknięta.
749. Dymitr Budycz, emerytowany nauczyciel, pp. Lenińskiego, o zapomogę.
750. Julian Fiałkowski, nauczyciel, pp. Strassera, o przyznanie dodatku pięcioletniego.
751. Wydział powiatowy w Limanowej, pp. Struszkiewicza, o subwencyę na rekonstrukcyę drogi gminnej Lasocko-Łososińskiej.
752. Zwierzchność gminy i obszar dworski w Maryampolu, pp. Goreckiego, o utworzenie tamże posterunku c. k. żandarmeryi.
753. Rada szkolna miejscowa w Złotnikach, pp. Stanisława Badeniego, o podwyższenie płacy tamtejszemu nauczycielowi.
754. Gmina miasta Lwowa, pp. Goldmana, o uchwalenie ustawy ogniowej dla gmin miejskich i wiejskich.
755. Ta sama o uchwalenie ustawy co do prestacyi obowiązującej wszystkie zakłady asekuracyjne w kraju na rzecz utrzymania straży ogniowych.
756. Maryan Kępa, nauczyciel, pp. ks. Kopycińskiego, o zapomogę na pokrycie taksy egzaminacyjnej.
757. Wydział Rady powiatowej w Rudkach, pp. Jankę, o zmianę ustawy gminnej w tym kierunku, by gminy zbyt małe przyłączone zostały do większych.

758. Ten sam, w sprawie przymusowej asekuracyi budynków włościańskich.
759. Ten sam, o wezwanie c. k. Rządu, by c. k. Prokuratorye państwa z większą dokładnością dochodziły nadużyć popełnianych przcz naczelników gmin.
760. Gmina Stojanów, pp. ks. Kowalskiego, o subwencyę w kwocie 674 zł. na lata 1887. i 1888. celem uskutecznienia robót drogowych w miejscu.
761. Rada miasta Lwowa, pp. Czerkawskiego w sprawie darowizny realności pod L. konsk. 34 miasto we Lwowie, znanej „Castrum".
762. Bolesław Smagłowski, pp. ks. Kopycińskiego, o subwencyę na koszta publikacyi reformy podatkowej.
763. Karol Sporn, uczeń szkoły sztuk pięknych w Krakowie, pp. Golejewskiego, o subwencyę.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

14. posiedzenia, IV. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 19. Stycznia 1887.

Początek o godzinie 11 minut 30.
Przewodniczący: Marszałek krajowy Jan hr. Tarnowski.
Sekretarze: Stanisław hr. Badeni, A. Jędrzejowicz, Wł. książe Sapieha.
Obecnych posłów 125.
Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik J. E. Filip Zaleski.
Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, że protokół z 13. posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie wniesiono zarzutów.

Marszałek uwiadamia Izbę, iż na prośbę telegraficzną udzielił p. Ochrymowiczowi urlopu na trzy dni.

Sekretarz p. St. Badeni czyta spis petycyj, wniesionych po dzień 19. Stycznia 1887. od Nr. 764. do Nr. 791. włącznie, które przekazano następującym komisyom:
Komisyi gminnej L. 764, 774.
Komisyi szkolnej L. 765, 773, 777, 778, 787.
Komisyi drogowej L. 766, 767, 772.
Komisyi petycyjnej L. 768, 771, 786.
Przy odczytywaniu petycyi do L. 769 przemawia p. JE. hr. Ludwik Wodzicki i wnosi odesłanie tak tej petycyi, jakoteż petycyi do L. 782 do Wydziału krajowego,
Izba uchwala zgodnie z wnioskiem p. L. Wodzickiego.
Komisyi prawniczej przekazano petycye do L. 770, 790.
Do Wydziału krajowego odesłano petycye do L. 775, 776, 780, 781, 783, 785, 788, 791.
Komisyi kolejowej przekazano petycyę do L. 779.
Komisyi podatkowej L. 784.
Komisyi administracyjnej L. 789.
Przemawia p. Abrahamowicz i interpeluje przewodniczącego komisyi gospodarstwa krajowego, w jakiem stadyum znajduje się sprawa utworzenia magazynów zbożowych i czy komisya przyjdzie z tym przedmiotem jeszcze w ciągu bieżącej sesyi sejmowej.

JE. p. L. Wodzicki odpowiada na powyższą interpelacyę, jako przewodniczący komisyi gospodarstwa krajowego.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest sprawozdanie komisyi administracyjnej o przedłożeniu rządowem z projektem ustawy o zewnętrznych odznakach organów straży dla ochrony kultury krajowej ustanowionej i zaprzysiężonej.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący projekt ustawy, jako wniosek komisyi:

Ustawa

z dnia . . . . o zewnętrznych odznakach organów straży dla ochrony kultury krajowej ustanowionej i zaprzysiężonej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

§. 1.

Strażnicy ustanowieni dla ochrony rozmaitych gałęzi kultury krajowej, jak: gospodarstwa rolnego i leśnego, górnictwa, łowiectwa, rybołostwa lub innych praw wodnych i przez polityczną władzę powiatową zaprzysiężeni, używać mają dla uwydatnienia tego charakteru swojego takiej odznaki jaka dodatkowo do ustawy niniejszej przez polityczną władzę krajową w drodze rozporządzenia zostanie oznaczona i opisana. Na samej odznace służbowej nie mogą być umieszczone inne emblemata, niż podane w opisie.

Oprócz tych odznak służbowych noszone być mogą także inne emblemata, służące do oznaczenia służby lub gałęzi kultury.

§. 2.

Zaprzysiężeni strażnicy (§. 1) są obowiązani przy pełnieniu swej służby nosić odznakę służbową w sposób, jaki przy tej ustanowieniu (§. 1) zostanie przepisany.

Zaniedbanie tego obowiązku ma być karane przez władzę polityczną według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. Września 1857. Dz. u. p. Nr. 198, a ukaranie strażnika podane zostanie do wiadomości jego służbodawcy.

§. 3.

Osoby, nie zostające w służbie jako zaprzysiężone organa straży, w żadnym razie używać nie mogą odznaki służbowej dla tych organów przepisanej.

Przekroczenia tego zakazu karane będą, jeżeli nie podlegają powszechnej ustawie karnej, przez władzę polityczną według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30. Września 1857. Dz. u. p. Nr. 198.

§. 4.

Przepisy, któremi dotąd uregulowane były odznaki organów straży, w §. 1. wskazanej, tracą moc obowiązującą.

§. 5.

Ustawa ta wchodzi w wykonanie w sześć miesięcy po jej ogłoszeniu. W przeciągu tych sześciu miesięcy w każdym powiecie politycznym ma być ogłoszony opis odznaki służbowej (§. 1).

§. 6.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

P. St. Badeni wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu ustawy.

Izba w głosowaniu przyjmuje *en bloc* cały projekt ustawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje pierwsze czytanie następujących przedłożeń Wydziału krajowego:

a) w sprawie zatwierdzenia uchwały Rady nadzorczej Banku krajowego co do udzielenia gminie miasta Stryja pożyczki komunalnej w kwocie 100.000 zł. w. a.

b) w przedmiocie udzielenia zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Dąbrowie na poręczenie lub zaciągnięcie pożyczki w kwocie 50.000 zł. w. a.

c) w przedmiocie prośby Reprezentacyi gminy Słobody rungurskiej w powiecie Kołomyjskim w sprawie wyłączenia z jej związku miejscowości Ropa rungurska.

Sprawozdawca p. Smolka wnosi odesłanie sprawozdania pod a) wymienionego, do komisyi bankowej — zaś sprawozdań pod b) i c) wymienionych do komisyi administracyjnej.

Izba w oddzielnem głosowaniu nad każdym przedmiotem uchwala zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie zezwolenia gminom Smorze górne i Felizienthal, powiatu Stryjskiego na pobieranie w r. 1887. wyższych dodatków gminnych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Smolka czyta sprawozdanie powyższe z następującym wnioskiem Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminom Smorze górne i Felizienthal, powiatu Stryjskiego zezwala się pobierać w r. 1887. w celu pokrycia potrzeb gminnych wyższe dodatki do podatków bezpośrednich, a mianowicie:

gminie Smorze górne w wysokości siedmdziesiąt procent,

gminie Felizienthal zaś w wysokości siedmdziesiąt cztery procentów.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego z petycyi gminy miasta powiatowego Przemyśla w sprawie ustawodawczego zezwolenia na pobór opłaty od psów.

Sprawozdawca poseł Smolka czyta sprawozdanie powyższe z następującym projektem ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zezwoleniu gminie miasta powiatowego Przemyśla na pobór opłaty od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

§. 1.

Gminie miasta Przemyśla wolno pobierać przez przeciąg lat dziesięciu, licząc od dnia wejścia tej ustawy w życie, opłatę od psów utrzymywawanych w obrębie miasta Przemyśla i przedmieść jego.

§. 2.

Opłata ta wynosić ma kwotę dwu zł. w. a. rocznie od każdego psa a jednego zł. w. a od każdej suki, i uiszczaną będzie w dwu ratach półrocznie z góry w dniu 1. Stycznia i 1. Lipca płatnych.

§. 3.

Od opłaty wolne są:

a) szczenięta, niemające więcej nad dni trzydzieści;

b) psy, które słnżą do strzeżenia lub przemysłu.

Pierwsze, o ile przez dzień są trzymane na uwięzi, — drugie, o ile służą trudniącym się pędzeniem bydła lub używane bywają do ciągnienia ciężarów w zaprzęgu.

c) psy, należące do osób nie miejscowych, t. j. osób, które mają swe stałe zamieszkanie po za obrębem Przemyśla, a przytem dłużej nad trzy miesiące w Przemyślu się nie zatrzymują.

§. 4.

Spis psów odbywa się corocznie.

Tak posiadacze domów, jak i posiadacze psów, obowiązani są do zgłaszania psów. W tym celu zgłosi się u Zwierzchności gminnej każdy posiadacz domu lub jego zarządca o dwie karty zgłoszenia, jedną na psy podlegające opłacie, drugą na psy od niej uwolnione.

Karty te po wypełnieniu przez posiadaczy psów winny być w terminie dni ośmiu przez posiadacza lub zarządcę domu podpisane i Zwierzchności gminnej zwrócone, a to pod karą 2 do 5 zł. w. a.

Jeżeli posiadacz psa nie wypełni karty, uskuteczni to za niego posiadacz lub zarządca domu, i zrobi stosowną wzmiankę we właściwej rubryce uwag.

Posiadacz psa, wzbraniający się wypełnić kartę, ulegnie karze 2 do 5 zł. w. a.

§. 5.

W karcie zgłoszenia dla psów uwolnionych od opłaty wyrazić należy przyczynę uwolnienia.

§. 6.

W ciągu dni 14. po rozpoczęciu półrocza, t. j. po 1. Stycznia i po 1. Lipca, każdy posiadacz psa obowiązanym jest uiścić półroczną opłatę, na którą odbierze pokwitowanie wraz ze znaczkiem, wyrażającym rok i liczbę porządkową spisu psów.

Posiadacze psów, uwolnionych od opłaty winni zgłosić się w powyższym terminie o kartę uwolnienia, wyrażającą czas i dom, dla którego służy. Dla psów używanych do pędzenia bydła, niemniej dla psów osób czasowo bawiących w Przemyślu, wydane będą za opłatą 10 ct. w. a. marki odmiennego kształtu.

§. 7.

Szczenięta, które mają więcej jak dni trzydzieści, winny być po upływie tego terminu najdalej w dni ośm, ustnie lub pisemnie do opłaty zgłoszone.

Również i psy, które po upływie peryodycznego terminu zgłoszenia nabyte zostaną, lub po upływie tego terminu na własność nowego posiadacza przechodzą, winny być najdalej w ciągu dni ośmiu, ustnie lub pisemnie na nowo zgłaszane i opłata od nich za bieżące półrocze złożoną o ile już przedtem uiszczoną nie była.

Jeżeli posiadacz psa zgłoszonego, który w ciągu półrocza padł, zaginął, sprzedanym został, lub w inny sposób wyszedł z jego posiadania, chce uwolnić się od obowiązku poniesienia opłaty za następujące półrocze, winien w terminie dni 14. od rozpoczęcia nowego półrocza rachując, donieść o ubytku psa dla uwidocznienia w spisie.

Zaniechanie tego doniesienia pociąga za sobą obowiązek uiszczenia półrocznej opłaty.

§. 8.

Uiszczone opłaty zwracanemi nie będą.

§. 9.

Kto psa przed opłatą ukrywa, lub cudzej marki używa, ulegnie karze wysokości potrójnej opłaty.

§. 10.

Marka winna być przymocowaną na obroży psa.

Psy nieopatrzone marką będą przez oprawcę chwytane, a po upływie trzech dni zgładzone, jeżeli posiadacz się nie zgłosi.

Schwytane psy wydawać będzie oprawca zgłaszającemu się posiadaczowi tylko po udowodnieniu uiszczenia opłaty lub kary w §. 9. przepisanej i zapłaceniu oprawcy kwoty 1 zł. w. a.

Psy, które służą do strzeżenia nie trzymane na uwięzi, będą jako wałęsające się chwytane, posiadacze zaś, żądający w powyższym terminie

ich zwrotu, winni będą wykazać się kartą uwolnienia, a nadto ulegną karze 1 zł. w. a.

§. 11.

W razie zagubienia marki można za opłatą 20 ct. w. a. otrzymać nową markę przedtem atoli udowodnić należy, że opłata uiszczoną została.

§. 12.

Kary z mocy postanowień §. 4., 9. i 10. orzeka Zwierzchność gminna. Od takich orzeczeń Zwierzchności gminnej odwoływać się można w terminie dni 14. do politycznej władzy powiatowej. Kary te wpływają do funduszu miejscowych ubogich lub funduszu zapomogi w gminie.

§. 13.

Ustawa ta wchodzi w życie w najbliższym dniu 1. Stycznia lub 1. Lipca po jej ogłoszeniu.

§. 14.

Bliższe instrukcye co do przeprowadzenia tej ustawy wyda Reprezentacya gminna.

§. 15.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. St. Badeni wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu ustawy.

Izba w głosowaniu przyjmuje *en bloc* cały projekt ustawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi gminy miasta Jarosławia o uznanie tamtejszego szpitala miejskiego za powszechny i publiczny.

Sprawozdawca p. Hoszard wnosi odesłanie powyższego przedmiotu do komisyi administracyjnej.

Po przemówieniu p. Wład. hr. Koziebrodzkiego, Izba uchwala zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy.

Z kolei następuje pierwsze czytanie wniosku p. Fruchtmana w przedmiocie zbadania przez Wydział krajowy wyników dotychczasowej dwudziestoletniej działalności samorządu gminnego, tak pod względem zarządu majątkowego, jak i innych zadań na gminie ciężących, przedłożenia tego wyniku Sejmowi z ewentualnymi wnioskami do reformy.

P. Fruchtman uzasadnia swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi odesłanie takowego do komisyi gminnej.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje pierwsze czytanie wniosku p. Wasilewskiego w przedmiocie zbadania przez Wydział krajowy, czy niedostatki publicznej administracyi gminnej nie dałyby się usunąć przez zmianę ustawy gminnej, pozwalającą na łączenie kilku gmin i obszarów dworskich w okręgi gminne i przez reformę sądownictwa policyjnego karnego.

Przemawia p. Wasilewski w uzasadnieniu powyższego wniosku — a pod względem formalnym wnosi odesłanie takowego do komisyi gminnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi prawniczej z wniosku p. Romanowicza w przedmiocie zwoływania w czasie właściwszym sesyj sejmowych.

Sprawozdawca p. Weigel uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi usilne życzenie, aby sesye Sejmu corocznie tak były zwoływane, by Sejm bez kolizyi z innemi ciałami ustawodawczemi mógł obradować przez dłuższy niż dotąd czas, wystarczający do spełnienia ważnych zadań Sejmowi poruczonych.

Przemawia p. Romanowicz.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba w głosowaniu uchwala powyższy wniosek komisyi.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi drogowej z petycyi gminy miasta Brodów o udzielenie koncesyi na pobór myta kopytkowego. Sprawozdawca p. Dembowski.

Przewodnictwo obejmuje Zastępca Marszałka krajowego.

Sprawozdawca uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący projekt ustawy jako wniosek komisyi:

Ustawa

o udzieleniu gminie miasta Brodów prawa do poboru myta kopytkowego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Dla ulżenia ciężaru utrzymywania w dobrym stanie ulic, placów i dróg miejskich, udziela się gminie miasta Brodów prawo pobierania myta kopytkowego na trzy lata pod następującymi warunkami:

Art. II.

Gmina miasta Brodów pobierać ma myto kopytkowe na siedmiu rogatkach, a mianowicie:

a) przy drodze wiodącej na ulicę Leszniowską,
b) przy drodze wiodącej na ulicę Lwowską,
c) przy drodze do Wielkich folwarków, obok starego okopiska,
d) przy drodze do Małych folwarków, obok skarbowego chmielnika,
e) na Jurydyce, w miejscu dawnego wału miejskiego,
f) na Podzamczu, naprzeciw skarbowego browaru,
g) przy drodze do dworca kolei żelaznej obok mostu na Suchowólce.

Art. III.

Opłatę myta kopytkowego należy pobierać raz tylko przy wstępie do miasta, a to podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 5 (pięć) centów,

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) centy,

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) cent.

Konie, krowy, woły, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, żrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. IV.

Przy poborze opłaty kopytkowej, mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłat mytniczych, lub o zniżeniu takowych.

Art. V.

Dochód z myta kopytkowego nie może być obrócony na żaden inny cel, jak tylko na brukowanie lub szutrowanie ulic, placów i dróg miejskich, i na zakładanie lub utrzymywanie na nich ścieków, kanałów i mostów.

Art. VI.

Zużycie dochodu z myta kopytkowego na opędzenie kosztów utrzymania ulic, placów i dróg miejskich, nie uwalnia miasta od obowiązku utrzymywania takowych w ogóle w dobrym stanie i używania na ten cel prestacyi, a względnie ekwiwalentu w pieniądzach według postanowień ustawy drogowej z dnia 7. Lipca 1885. Dz. u. kr. Nr. 39. część XV. i wykonawczego regulaminu drogowego z dnia 24. Września 1886. r. Dz. u. i rozp. kr. Nr. 80.

Art. VII.

Każdego roku przedłoży gmina pobierająca myto kopytkowe, przed rozpoczęciem roku budżetowego, Wydziałowi powiatowemu preliminarz tych robót, które zamierza w tym roku wykonać, i pokryć prawdopodobnie spodziewanym dochodem z myta kopytkowego i podług postanowień powyższego artykułu VI.

Art. VIII.

Najpóźniej w cztery tygodnie po upływie każdego roku budżetowego, wykaże gmina pobierająca myto kopytkowe Wydziałowi powiatowemu, czyli i o ile roboty preliminowane na ten rok z funduszu myta kopytkowego, oraz z innych zasobów ustawą drogową i regulaminem drogowym wskazanych, zostały uskutecznione, i czy cały dochód, który z tych żródeł wpłynął do miejscowego funduszu dróg gminnych, był na powyższe roboty obrócony i wyczerpany.

Art. IX.

Kontrola nad robotami około utrzymania w dobrym stanie ulic, placów i dróg miejskich pokrywanemi z funduszu poboru myta kopytkowego

oraz innych dochodów miejscowego funduszu dróg gminnych, służy Wydziałowi powiatowemu a względnie Wydziałowi krajowemu.

Art. X.

Gdyby gmina miasta Brodów, pobierająca myto kopytkowe, wymienionych w tej ustawie warunków nie dopełniła, zarządzi polityczua władza powiatowa środki przymusowe, wskazane ustawą drogową z 7. Lipca 1885. i wykonawczym regulaminem drogowym z 24. Września 1886. roku. Jeżeliby zwykłe środki przymusowe nie skutkowały, a organa miejskie nie utrzymywały ulic, placów i dróg miejskich w dobrym stanie, lub używały w sposób nieodpowiedni funduszu pochodzącego z poboru myta kopytkowego lub innych dochodów miejscowego funduszu dróg gminnych, natenczas obejmie Wydział powiatowy bezpośredni zarząd wyżej wymienionych dróg, ulic i placów, niemniej też funduszów w myśl postanowienia §. 28. ust. 5. ustawy drogowej.

Art. XI.

Od zwierząt w Art. III. poszczególnionych t. j. opłatą kopytkowego objętych, nie będzie gmina miasta Brodów pobierała żadnej innej opłaty podczas dni targowych lub jarmarcznych.

Art. XII.

Wykonanie powyższej ustawy polecam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Romańczuk i stawia następujący dostatecznie poparty wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie komisyi drogowej o udzielenie koncesyi na pobór myta kopytkowego dla gminy miasta Brodów zwraca się napowrót do komisyi drogowej z tem poleceniem, ażeby po zasięgnięciu opinii Wydziału krajowego rzecz ponownie zbadała i Wysokiemu Sejmowi przedłożyła.

Przemawiają pp. hr. Wł. Badeni, Hausner, Wł. Koziebrodzki, Merunowicz.

Na wniosek p. Jaworskiego uchwala Izba zamknięcie dyskusyi.

Przemawia zapisany do głosy p. Romańczuk i zapowiada poprawki przy rozprawie szczegółowej.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Zastępca Marszałka poddaje pod głosowanie wniosek p. Romańczuka.

Izba w głosowaniu odrzuca wniosek p. Romańczuka i uchwala przystąpić do rozprawy szczegółowej.

P. St. Badeni wnosi przyjęcie całego projektu ustawy *en bloc* z wyjątkiem Art. III., do którego p. Romańczuk zapowiedział poprawkę.

Izba w głosowaniu przyjmuje *en bloc* Art. I., II., IV., V., VI., VII., VIII. i IX. projektu ustawy.

Sprawozdawca czyta Art. III.:

Opłatę myta kopytkowego należy pobierać raz tylko przy wstępie do miasta, a to podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 5 (pięć) centów.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) centy,

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) cent.

Konie, krowy, woły, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

P. Romańczuk wnosi do Art. III. punktu a) poprawkę, ażeby po wyrazie „zaprzęgu“ w miejsce „5 ct.“ zamieścić „3 ct.“

Przemawiają sprawozdawca i p. Romańczuk.

Po przemówieniu sprawozdawcy powtórnie, Izba w głosowaniu odrzuca poprawkę p. Romańczuka i przyjmuje punkt a) Art. III., oraz cały Art. III. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do trzeciego czytania powyższego projektu ustawy i uchwala takowy w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi gminnej z wniosku posła Władysława Koziebrodzkiego, dążącego do zmiany §. 26. ordynacyi wyborczej gminnej odnośnie do sprawozdania Wydziału krajowego z 16. Listopada 1886. L. 67.641. Sprawozdawca p. Adam Jedrzejowicz.

Przewodnictwo odbiera Marszałek krajowy napowrót.

Sprawozdawca uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad wnioskiem posła Władysława Koziebrodzkiego, dążącym do zmiany §. 26. ordynacyi wyborczej dla gmin, przechodzi Sejm na teraz do porządku dziennego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej z preliminarza funduszu szkolnego krajowego na r. 1887. Sprawozdawca p. Madeyski.

Marszałek przedstawia Izbie c. k. Starostę Laskowskiego, referenta spraw szkolnych w Radzie szkolnej krajowej, w charakterze komisarza rządowego.

Izba uwalnia sprawozdawcę od czytania sprawozdania.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad powyższem sprawozdaniem komisyi budżetowej.

Przemawiają p. ks. Kaczała, p. ks. Jerzy Czartoryski, p. Wierzbicki, Leniński, Tomisław Rozwadowski.

Przemawia p. Starosta Laskowski, jako komisarz rządowy i zapowiada poprawki, które postawi przy rozprawie szczegółowej.

Izba uchwala na wniosek p. hr. Wodzickiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia zapisany do głosu p. ks. Kaczała.

Przemawia sprawozdawca.

Na zapytanie Marszałka Izba zgadza się na zawieszenie posiedzenia z powodu pory spóźnionej.

Marszałek zawiesza posiedzenie o godz. 3. min. 30. do godziny 8. wieczór.

Ciąg dalszy 14. posiedzenia z d. 19. Stycznia 1887.

Początek o godzinie 8. min. 45. wieczór.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad preliminarzem krajowego funduszu szkolnego na r· 1887.

Sprawozdawca komisyi budżetowej p. Madeyski czyta:

A) Wydatki krajowego funduszu szkolnego na r. 1887.

Dział I. Zasiłki dla funduszów szkolnych okręgowych.

Rubr. I. poz. 1., 2. Na pokrycie niedoboru z powodu płac dla nauczycieli i nauczycielek etatowych, tudzież z powodu remuneracyj dla katechetów na r. 1886/7 wedle preliminarzy Rad szkolnych okręgowych . . . . 270.406 zł.

Przemawia p. ks. Siczyński i wnosi następującą dostatecznie popartą rezolucyę:

Sejm wzywa Wydział krajowy, żeby sprawdziwszy na podstawie orzeczeń organizacyjnych, że są w kraju szkoły utrzymywane wyłącznie gminami bez najmniejszego obciążenia właścicieli obszarów dworskich, zawezwał krajową Radę szkolną do rozliczenia obowiązkowego z ustawy ciężaru na obszary dworskie, tak, żeby już za rok 1887. wpłaty te nowe od obszarów dworskich wpłynęły do okręgowych funduszów szkolnych.

Przemawia p. St. Badeni i ks. Siczyński powtórnie.

Marszałek objaśnia p. ks. Siczyńskiego pod względem formalnym.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba w głosowaniu uchwala Rubr. I. poz. 1. i 2. zgodnie z wnioskiem komisyi budżetowej i odrzuca rezolucyę p. ks. Siczyńskiego.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. II. poz. 3. Na mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe . 33.626 zł.

Przemawia p. ks. Siczyński.

Przemawia c. k. Starosta p. Laskowski jako komisarz rządowy.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba uchwala Rubr. II. poz. 3. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. III. poz. 4. Na przybory naukowe . . . . 10.910 zł.
Rubr. IV. poz. 5. Na konferencye okręgowe . . . 15.842 „
Rubr. V. poz. 6. Na biblioteki okręgowe . . . . 1.925 „

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie Rubr. III., IV. i V. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. VI. poz. 7. Na rozmaite wydatki . . . . 3.663 zł.

Przemawia c. k. Starosta p. Laskowski jako komisarz rządowy, oświadczając się za pozostawieniem kwoty preliminowanej przez krajową Radę szkolną.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba w głosowaniu uchwala Rubr. VI. poz. 7. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. VII. poz. 8., 9. Na utrzymanie szkół nowych	. .	14.538 zł.
Rubr. VIII. poz. 10. Na płace dla nauczycieli i nauczycielek nadetatowych na rok 1886/7.	. . . .	131.000 „
Rubr. IX. poz. 11. Zasiłki zwrotne dla funduszów szkolnych okręgowych	. . . . , .	20.000 „
Suma wydatków	.	501.910 zł.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie Rubr. VII., VIII. i IX. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Dział II. Wydatki własne funduszu szkolnego krajowego.

Rubr. X. poz. 12—13. Substytucye	. . . . . .	7.000 zł.
Rubr. XI. poz. 14—16. Zasiłki czasowe dla szkół utrzymywanych przez korporacye	. . . .	3.690 „
Rubr. XII. poz. 17. Adjuta	. . . .	5.000 „
Rubr. XIII. poz. 18—20. Remuneracye i zapomogi	. .	29.000 zł.
Rubr. XIV. poz. 21. Remuneracye i zapomogi dla inspektorów okręgowych	. . . .	2.000 „
Rubr. XV. poz. 22., 23. Podatki i daniny	. . . .	650 „
Rubr. XVI. poz. 24. Koszta podróży i dyety	. . .	500 „
Rubr. XVII poz. 25—27. Dodatki pięcioletnie	. . .	79.178 „
Rubr. XVIII. poz. 28. Dodatek do funduszu emerytalnego	.	12.800 „
Rubr. XIX. poz. 29. Emerytury	. . . .	5.900 „
Rubr. XX: poz. 30—48. Dary z łaski	. . . . .	3.492 „

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie Rubr. X. do włącznie XX. wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. XXI. poz. 49—51. Potrzeby szkół ogólnej natury . . 5.000 zł.

Przemawia p. Romańczuk i stawia następujący dostatecznie poparty wniosek:

Wstawia się w Rubr. XXI. poz. 51. kwotę 3.600 zł. na wydanie pierwszego tomu ruskiego podręcznika dla nauki dopełniającej.

Przemawia c. k. Starosta p. Laskowski jako komisarz rządowy i popiera wniosek p. Romańczuka.

Przemawia p. St. Badeni.

Izba uchwala zamknięcie dyskusyi.

Przemawia zapisany do głosu p. Bobrzyński.

Po przemówieniu sprawozdawcy Marszałek poddaje pod głosowanie najpierw Rubr. XXI. podług wniosku komisyi.

Izba uchwala Rubr XXI. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek poddaje pod głosowanie następnie wniosek p. Romańczuka w brzmieniu następującem:

„Wstawia się w Rubr. XXI. poz. 51. kwotę 3.600 zł. na wydanie pierwszego tomu ruskiego podręcznika dla nauki dopełniającej“.

Izba w głosowaniu uchwala powyższy wniosek p. Romańczuka, w skutek czego w Rubr. XXI. uchwalono wydatek 8.600 zł.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. XXII. poz. 52. Rozmaite wydatki	. . . .	4.200 zł.
Rubr. XXIII. poz. 53—54. Zasiłki na budowę szkół	. .	15.000 „

Izba uchwala Rubr. XXII. i XXIII. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca podnosi, iż przez uchwalenie wniosku p. Romańczuka ogólna suma wydatków wynosi 678.920 zł.

Sprawozdawca czyta:

B) Dochody krajowego funduszu szkolnego na r. 1887.

Rubr. I. poz 1—9. Odsetki od kapitałów	14.752 zł.
Rubr. II. poz. 10—14. Dochody z dóbr, realności i innych praw	171 „
Rubr. III. poz. 15—17. Dodatki	530 „
Rubr. IV. poz. 18. Zysk ze sprzedaży książek szkolnych .	2.835 „
Rubr. V. poz. 19. Zapisy i darowizny	—
Rubr. VI. poz. 20. Taksy od spadków	9.050 „
Rubr. VII. poz. 21—25. Rozmaite wpływy	189.215 „
Rubr. VIII. poz. 26. Dodatek z c. k. Skarbu Państwa . .	54 943 „
Rubr. IX. poz. 27. Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne	16.000 „
Suma dochodów .	287.496 zł.

Izba uchwala Rubr. I. do włącznie IX. działu „Dochodów“ zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy pozwolić na wzajemne przenoszenie kredytów w Rubr. XVI. i XXI. Działu II. Wydatków A. uchwalonych

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta następującą rezolucyę:

I. Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, ażeby na przyszłość, przedstawiając Wydziałowi krajowemu preliminarz wydatków krajowego funduszu szkolnego, wykazywała corocznie szczegółowo potrzebną ilość nauczycieli i nauczycielek nadetatowych przy każdej szkole z osobna, a mianowicie, ażeby potrzebę tychże nauczycieli do uprawnionych żądań, do istniejących stosunków miejscowych i do rzeczywistego stanu dwóchletniej frekwencyi uczniów zawsze ściśle stosowała, tudzież, ażeby następnie do wykazanego w ten sposób stanu nauczycieli i nauczycielek nadetatowych prawo asygnowania kredytu z Rubr. VIII. Działu I. wydatków krajowego funduszu szkolnego w ciągu dotyczącego roku szkolnego jak najściślej ograniczała.

II. Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, ażeby w takich przypadkach, w którychby zachodziła potrzeba ustanowienia w pewnym okręgu szkolnym posady nauczyciela nadetatowego, zaś w tym samym okręgu szkolnym znajdowałaby się choćby jedna szkoła już zorganizowana, któraby dla braku kandydata nauczycielskiego miała być nieczynną, naprzód zawsze posadę etatową, a potem dopiero posadę nadetatową obsadzała.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie ustęp I. i II. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej petycye:

1) LL.: 66, 201, 204, 281, 366, 369, 380, 384, 446 544, 545, 550, 573, 581, 596, 654, 705, 759 w przedmiocie ułatwienia gminom stawiania budynków szkolnych;

2) LL.: 72, 77, 114, 185, 189, 216, 217, 233, 235, 274, 306, 307. 349, 351, 390, 399. 404, 414, 471, 480, 483, 491, 493, 499, 608, 670, 671, 678, 685, 706, 755, 782 w przedmiocie udzielenia nauczycielom i nauczycielkom szkół ludowych zapomóg i zaliczek;

3) LL.: 125, 146, 173, 183, 184, 317, 350, 415, 445, 470, 472, 473, 474, 502, 512, 524, 622, 624, 753, 754, 785 w przedmiocie spraw emerytalnych nauczycieli ludowych.

Izba uchwala ustęp I. 1., 2., 3 zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

II. Przechodzi się do porządku dziennego nad petycyą L. 720.

Przemawia p. Romanowicz.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba uchwala ustęp II. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

III. Odsyła się do Wydziału krajowego petycyę L. 783.

Po wyjaśnieniu sprawozdawcy, Izba uchwala ustęp III. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

IV. Odsyła się do Wydziału krajowego petycyę zarządu głównego Towarzystwa pedagogicznego, w sprawie wstawienia do budżetu szkolnego odpowiedniej kwoty, celem udzielania nauczycielom szkół ludowych zwrotnych zaliczek na ich płace L. 331. — z poleceniem, ażeby Wydział krajowy sprawę tę, która na kadencyi sejmowej z roku 1885/6. nie weszła na porządek dzienny, ponownie zbadał, dokładnie rozważył, i na najbliższej kadencyi Wysokiemu Sejmowi zdał sprawę.

Izba uchwala ustęp IV. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdzwca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego LW. 56.420:86. w przedmiocie kredytu dodatkowego do Rubr. XXI. poz. 51. Działu II. wydatków funduszu krajowego szkolnego na r. 1887. w kwocie 3.600 zł., w skutek uchwały co do wzmiankowanej poz. 51. Rubr. XXI. zasadniczo powziętej, uważa się za załatwione.

Sprawozdawca podnosi, iż uchwaleniem wniosku p. Romańczuka przy Rubr. XXI. poz 51. sprawozdanie Wydziału krajowego do L. 56.420 uważać należy jako załatwione.

Izba uchwala zgodnie z oświadczeniem sprawozdawcy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi prawniczej z petycyi miasta Zaleszczyki o naznaczenie siedziby przyszłego Sądu obwodowego w Zaleszczykach a nie w Czortkowie.

Sprawozdawca p. Weigel uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem nad petycyą gminy miasta Zaleszczyki, właściciela obszaru dworskiego i niektórych gmin powiatu borszczowskiego, o zmianę uchwały sejmowej z dnia 15. Grudnia 1873. w tym kierunku, aby siedzibą przyszłego Sądu obwodowego było miasto Zaleszczyki a nie Czortków, przechodzi do porządku dziennego.

Przemawiają pp. Jan Gnoiński, Chamiec

Izba uchwala zamknięcie dyskusyi.

Marszałek oznajmia Izbie, że do głosu zapisani są pp. hr. M. Borkowski i Władysław Wolański, obaj za wnioskiem komisyi — i wzywa zapisanych do głosu do wybrania mowcy jeneralnego.

Przemawia p. hr. M. Borkowski jako mowca jeneralny.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba w głosowaniu uchwala zgodnie z wnioskiem komisyi.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi drogowej z wniosku p. Jaworskiego względem zmian ustawy o dojazdach kolejowych.

Sprawozdawca p. Jaworski prostuje omyłkę druku w ustępie d) wniosków komisyi, a mianowicie zamiast: „z zastosowaniem“ ma być: „z zastosowania“.

Sprawozdawca uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zniósł się z c. k. Rządem co do brzmienia, względnie co do zmiany §. 1. ustawy o dojazdach kolejowych z dnia 15. Kwietnia 1881. Dz. ust. i rozp. kr. Nr. 46, a mianowicie:

a) co do jasnego określenia pojęcia miasta lub miasteczka dojazdem kolejowym z dworcem lub stacyą połączyć się mającego, w celu zapobieżenia sporom i niesłusznemu a duchowi ustawy przeciwnemu mniemaniu, jakoby granice gminy katastralnej stanowiły granice obrębu miasta lub miasteczka;

b) co do punktu końcowego takiego dojazdu kolejowego w razie, jeśli przez miasto lub miasteczko droga rządowa, krajowa lub powiatowa przechodzi, z wyraźnem wykluczeniem dróg gminnych;

c) co do wątpliwości podnoszonych i ztąd sporów powstałych względem współudziału do kosztów budowy i utrzymania pewnych części dojazdów do publicznego użytku przeznaczonych a własność prywatną kolejową stanowiących, jak ramp, przejazdów i t. d.

d) co do innych wątpliwości wypływających z zastosowania ustawy o dojazdach kolejowych.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by o wyniku tych rokowań zdał sprawę Wysokiemu Sejmowi na najbliższej sesyi sejmowej, względnie wniósł projekt zmiany ustawy o dojazdach kolejowych z dnia 15. Kwietnia 1881.

III. Tą uchwałą załatwioną jest petycya Rady powiatowej w Bóbrce do L. 122.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Polanowski.

Po zrzeczeniu się głosu przez sprawozdawcę, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. Adam Jędrzejowicz wnosi przyjęcie *en bloc* ustępu I. a), b), c), d) a Izba w głosowaniu przyjmuje *en bloc* cały ustęp I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta ustęp II. Izba uchwala ustęp II. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Wreszcie przyjmuje Izba ustęp III. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z przedłożeń Wydziału krajowego o szkołach Dublańskich i folwarku.

Sprawozdawca p. Edward Jędrzejowicz uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności tyczących się krajowych szkół rolniczych w Dublanach i folwarku dublańskiego z dnia 18. Grudnia 1886. L. 74.381.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przemienił opróżnione budynki w Dublanach na mieszkania dla uczniów i odstępował im takowe za umiarkowaną cenę.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w r. 1887. rozpoczął w Dublanach wyrabia-

nie torfu prasowanego i otwiera mu na pokrycie kosztów urządzenia tej exploatacyi kredyt do wysokości 6.490 zł. w. a. na tenże rok.

4. Sejm uznając konieczność urządzenia gorzelni przy kursie gorzelnianym, poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wszedł w rokowania z c. k. Rządem w celu uzyskania subwencyi na kurs gorzelniany oparty na urządzonej gospodarczej gorzelni w Dublanach i na przyszłej sesyi sejmowej przedłożył projekta takiej gorzelni pod warunkiem, jeżeli c. k. Rząd przyczyni się w połowie do wynikłych z tego powodu rocznych obciążeń budżetu krajowego.

5. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu na wydawnictwo rocznika szkół rolniczych kredyt do wysokości 300 zł. na r. 1887.

Wnioskiem ad 4) załatwioną zostaje petycya Towarzystwa gorzelników polskich w Galicyi, wniesiona 11. Grudnia 1886. pod L. 84.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Abrahamowicz.

Podczas przemówienia p. Abrahamowicza przewodnictwo obejmuje Zastępca Marszałka krajowego.

Przemawia p. książę Adam Sapieha.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej i przemówieniu sprawozdawcy, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności tyczących się krajowych szkół rolniczych w Dublanach i folwarku dublańskiego z dnia 18. Grudnia 1886. L. 74.381.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przemienił opróżnione budynki w Dublanach na mieszkania dla uczniów i odstępował im takowe za umiarkowaną cenę.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w r. 1887. rozpoczął w Dublanach wyrabianie torfu prasowanego i otwiera mu na pokrycie kosztów urządzenia tej exploatacyi kredyt do wysokości 6.490 zł. w. a. na tenże rok.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie ustępy 1., 2. i 3. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm uznając konieczność urządzenia gorzelni przy kursie gorzelnianym, poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wszedł w rokowania z c. k. Rządem w celu uzyskania subwencyi na kurs gorzelniany, oparty na urządzonej gospodarczej gorzelni w Dublanach i na przyszłej sesyi sejmowej przedłożył projekta takiej gorzelni pod warunkiem, jeżeli c. k. Rząd przyczyni się w połowie do wynikłych z tego powodu rocznych obciążeń budżetu krajowego.

Przemawiają pp. Abrahamowicz, Polanowski.

Podczas przemówienia p. Polanowskiego, Marszałek odbiera przewodnictwo napowrót.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba w głosowaniu uchwala ustęp 4. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

5. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu na wydawnictwo rocznika szkół rolniczych kredyt do wysokości 300 zł. na r. 1887.

Izba uchwala ustęp 5. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

W końcu uchwala Izba, iż wnioskiem ad 4) załatwioną zostaje petycya Towarzystwa gorzelników polskich w Galicyi, wniesiona 11. Grudnia 1886 pod l. 84.

P. Rybicki wnosi zamknięcie posiedzenia z powodu pory spóźnionej.

Na zapytanie Marszałka, Izba nie zgadza się na wniosek zamknięcia posiedzenia, i przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego, którym jest sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z wniosku posła Langiego, petycyi Towarzystwa rybackiego i petycyi Towarzystwa rolniczego krakowskiego.

Sprawozdawca p. Langie uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w roku bieżącym kazał urządzić stawki demonstracyjne dla nauki rybactwa potrzebue w Dublanach i w Czernichowie.

Na ten cel przeznacza Sejm z funduszów roku bieżącego:

dla krajowej szkoły rolniczej w Dublanach . . . 400 zł.

„ „ „ „ w Czernichowie . . 300 zł.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby udzielił odpowiednie stypendya dwom kandydatom na nauczycieli rybactwa stawowego i przeznacza na ten cel 1.300 zł. z funduszów krajowych bieżącego roku.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Bobrzyński.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej i zrzeczeniu się głosu przez sprawozdawcę Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w roku bieżącym kazał urządzić stawki demonstracyjne dla nauki rybactwa potrzebne w Dublanach i Czerniczowie.

Na ten cel przeznacza Sejm z funduszów roku bieżącego:

dla krajowej szkoły rolniczej w Dublanach . . . 400 zł.

„ „ „ „ w Czernichowie . . 300 zł.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby udzielił odpowiednie stypendya dwom kandydatom na nauczycieli rybactwa stawowego i przeznacza na ten cel 1.300 zł. z funduszów krajowych bieżącego roku.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie ustęp 1. i 2. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie krajowej średniej szkoły rolniczej, krajowej szkoły ogrodniczej i folwarku w Czernichowie.

Sprawozdawca p. Langie uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwaiić:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu zarządzić wykonanie potrzebnych robót rekonstrukcyjnych w budynku szkolnym krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie, tudzież przebudowanie piątrowego domu mieszkalnego dla nauczycieli tej szkoły i otwiera mu na cel powyższy kredyt do wysokości 7.700 zł. w. a. na rok 1887.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby poczynił starania o uzyskanie od Wysokiego c. k. Rządu większej niż dotąd subwencyi na powiększenie i utrzymanie krajowej średniej szkoły rolniczej w Czerniczowie z funduszów państwowych.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby Zarząd gospodarstwa w folwarku czernichowskim bezzwłocznie oddał w ręce zdolnego a praktycznego gospodarza.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby bez straty dotychczasowej subwencyi rządowej przeniósł w roku 1887. krajową szkołę ogrodniczą z Czernichowa w inne miejsce.

Zarazem uchyla się wniosek Wydziału krajowego w sprawie reorganizacyi szkoły ogrodniczej w Czernichowie.

W rozprawie ogólniej przemawia p. hr. Władysław Koziebrodzki i wnosi następujące rozolucye:

Uchwala.

I. Sejm pozostając przy swej uchwale z dnia 23. Stycznia 1886. r., iż dyrektorem krajowej szkoły rolniczej w Czernichowie ma być jeden z sześciu nauczycieli stałych, — wzywa Wydział krajowy, aby istniejące obecnie przy tej szkole prowizoryum starał się jak najprędzej uchylić.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu aby ściśle zbadał, czy ustanowienie stałej posady nadzorcy internatu przy szkole rolniczej w Czernichowie nie byłoby dla dobra tej szkoły potrzebnem.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby dokładnemi normami określił stosunek zarządu folwarku w Czernichowie do władz wyższych.

Marszałek poddaje do poparcia powyższe rezolucye p. Koziebrodzkiego.

Izba popiera dostatecznie wszystkie rezolucye.

Na wniosek ks. Sauguszki uchwala Izba zamknięcie posiedzenia z powodu pory spóźnionej.

Marszałek zamyka posiedzenie, i naznacza następne na dzień 20. Stycznia 1887. godz. 11 przed południem z następującym porządkiem dziennym:

Porządek dzienny 15. posiedzenia, 4. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie we Czwartek dnia 20. Stycznia 1887. o godzinie 11. przed południem.

Sprawozdanie Wydziału krajowego:

a) z petycyi Reprezentacyi gminy miasta powiatowego Białej w sprawie zezwolenia na dalszy pobór 4% opłaty czynszowej;

b) z petycyi gminy miasteczka powiatowego Mielca w sprawie zezwolenia na pobór opłaty od napojów słodzonych i araku.

Sprawozdawca p. Smolka.

2. Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie krajowej średniej szkoły rolniczej, krajowej szkoły ogrodniczej i folwarku w Czernichowie.

Sprawozdawca p. Langie.

3. Sprawozdanie komisyi budżetowej z preliminarza krajowej szkoły rolniczej i szkoły ogrodniczej w Czernichowie na rok 1887.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz.

4. Sprawozdanie komisyi budżetowej z preliminarza folwarku Czernichowskiego na rok 1887.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz.

5. Sprawozdanie komisyi budżetowej z petycyi Dra Stanisława Smolki, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego w sprawie subwencyi na wyprawę naukową w celu studyów w archiwach Watykańskich.

Sprawozdawca p. Chrzanowski.

6. Sprawozdanie komisyi gminnej z petycyi domagającej się uchwalenia ustawy o przymusowem ubezpieczeniu od ognia budynków włościańskich tudzież zakupywania sikawek i narzędzi ratunkowych przez gminy i obszary dworskie.

Sprawozdawca p. Męciński.

7. Sprawozdanie komisyi gminnej z wniosku posła Władysława Koziebrodzkiego z projektem do ustawy o zarządzenie kas pożyczkowych gminnych.

Sprawozdawca p. Władysław Koziebrodzki.

8 Sprawozdanie komisyi administracyjnej z wniosków Wydziału krajowego w przedmiocie wpływu wolności dzielenia posiadłości tabularnych na wybory do Sejmu i do Rad powiatowych. tudzież na ustrój obszarów dworskich.

Sprawozdawca p. Pilat.

9. Sprawozdanie komisyi kolejowej z wniosku posła Struszkiewicza w przedmiocie oddania kolei państwowych w kraju istniejących pod zarząd przedsiębiorstwu kolei Karola Ludwika i zniżenia na tejże opłat przewozowych.

Sprawozdawca p. Gross.

10. Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie zalesienia wydm piaszczystych i nieużytków.

Sprawozdawca p. Zamoyski.

11. Sprawozdanie komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków funduszów samoistnych (niedotowanych) budżetem nieobjętych za rok 1885.

Sprawozdawca p. Kazimierz Badeni i p. Bobrzyński.

12. Sprawozdanie komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków funduszu propinacyjnego za rok 1885.

Sprawozdawca p. Skałkowski.

13. Sprawozdanie komisyi budżetowej z preliminarza krajowej szkoły leśnej we Lwowie na rok 1887.

Sprawozdawca p. Skałkowski.

14. Sprawozdanie komisyi budżetowej z petycyi Dra Tatarczucha imieniem Towarzystwa lecznicy lwowskiej wniesionej

Sprawozdawca p. Hausner.

15. Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z petycyi Zarządu kółek rolniczych o przyznanie subwencyi z funduszów krajowych w kwocie 4.000 zł. w. a.

Sprawozdawca p. Jan Gnoiński.

16. Sprawozdanie komisyi prawniczej w przedmiocie wyłączenia miejscowości Bołożynów, Przewołoczno z Kobylem czyli Bajmakami i Sokołówką z okręgu Sądu powiatowego w Olesku i c. k. Starostwa, a ewentualnie Rady powiatowej w Złoczowie, a przydzielenia ich do okręgu c. k. Sądu powiatowego, Starostwa i Rady powiatowej w Brodach.

Sprawozdawca p. Weigel.

17. Sprawozdanie komisyi prawniczej z wniosku Wydziału krajowego w sprawie oznaczenia miejscowości na siedzibę trzeciego Sądu powiatowego w granicach c. k. Starostwa Rohatyńskiego.

Sprawozdawca p. Fruchtmau.

18. Sprawozdanie komisyi prawniczej z petycyi Izby adwokatów we Lwowie w sprawie utworzenia urzędu depozytowego we Lwowie.

Sprawozdawca p. Fruchtman.

19. Sprawozdanie komisyi prawniczej:

a) z przedłożenia Wydziału krajowego w sprawie oznaczenia terytoryum dla ustanowić się mającego nowego c. k. Sądu powiatowego w Podwołoczyskach.

b) z petycyi Reprezentacyi powiatowej Zbarąskiej w tej samej sprawie.

Sprawozdawca p. Rybicki.

20. Sprawozdanie komisyi prawniczej z petycyi gminy miasta Czchowa o ustanowienie nowego c. k. Sądu powiatowego w Czchowie.

Sprawozdawca p. Rybicki.

21. Sprawozdanie komisyi szkolnej z petycyi wielu Rad miejscowych szkolnych, gmin, nauczycieli i nauczycielek w sprawie podwyższenia płac nauczycielom względnie nauczycielkom w odnośnych szkołach ludowych.

Sprawozdawca p. Zoll.

22. Dodatkowe sprawozdanie komisyi szkolnej w tej samej sprawie.

Sprawozdawca p. Zoll.

23. Sprawozdanie komisyi szkolnej:

a) z petycyi Stanisława Zarańskiego, w której dzieło swoje „Pierwiastki dziejów ojczystych w ich organicznym rozwoju“, ofiaruje dla biblioteki Wydziału krajowego i prosi o przyjęcie tego do wiadomości;

b) z petycyi gminy Szczawnik o zamienienie tamtejszej szkoły filialnej na szkołę etatową.

Sprawozdawca p. Zoll.

c) z petycyi praktykantów wyznania mojżeszowego w szkole imienia Czackiego we Lwowie o uwzględnianie kandydatów wyznania mojżeszowego przy zatwierdzaniu posad nauczycielskich.

d) z petycyi Eustachego Jachimowskiego o zmianę art. 20. ustawy szkolnej z dnia 2. maja 1873., tudzież zarządu głównego Towarzystwa pedagogicznego o zmianę licznych postanowień tejże ustawy.

Sprawozdawca p. Romanowicz.

24. Sprawozdanie komisyi administracyjnej z petycyi Zwierzchności gminnych i obszarów dworskich o wyjednanie utworzenia c. k. urzędów podatkowych w Żurawnie, Strzyżowie, Dynowie, Obertynie i Ustrzykach.

Sprawozdawca p. Chamiec.

25. Sprawozdanie komisyi petycyjnej:

a) z petycyi p. Marcelego Białobrzeskiego o uwolnienie od obowiązku wykazania studyów

prawniczych w celu uzyskania posady urzędnika konceptowego przy Wydziale krajowym;

b) z petycyi Tomasza Gamskiego i Eugeniusza Pfeifra o dodatek w drodze łaski do cen kontraktowych w przedsiębiorstwie budowy krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

Sprawozdawca p. Merunowicz.

26. Sprawozdanie komisyi budżetowej z preliminarza funduszu krajowego na rok 1887.

Sprawozdawca p. Smarzewski.

Sprawozdawcy pojedynczych działów:

Pp. Badeni Kazimierz, Hausner, Goldman, Stadnicki Stanisław, Sapieha Władysław, Madeyski, Badeni Stanisław, Potocki Artur, Jędrzejowicz Stanisław, Skałkowski. Abrahamowicz, Bobrzyński.

Koniec posiedzenia o godzinie 12. min. 30. wieczór.

Marszałek krajowy:

Jan Tarnowski w. r.

Sekretarze:

A. Jędrzejowicz w. r.

St. Badeni w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 19. Stycznia 1887.

764. Zwierzchność gminy miasta Podgórza, pp. Płazińskiego, o zmianę §. 6. ordynacyi wyborczej powiatowej.
765. Rada szkolna miejscowa, obszar dworski i Zwierzchność gminna w Rudnie, pp. Merunowicza, o podwyższenie płacy tamtejszemu nauczycielowi.
766. Wydział powiatowy w Śniatynie, pp. Kaprego, o przedłużenie na dalszych lat 5 prawa poboru myta drogowego na drodze powiatowej Załucze-Rożniów.
767. Ten sam, o przedłużenie prawa poboru myta mostowego na rzece Rybnicy w Rożniowie.
768. Wincenty Niedzielski organista, pp. Borkowskiego, o przyłączenie jego prośby do petycyi djaków w sprawie polepszenia bytu.
769. Spółka wodna powiatu Mieleckiego, pp. Skałkowskiego, o subwencyę.
770. Towarzystwo politechniczne we Lwowie, pp. Męcińskiego, o nadanie szkole politechnicznej w drodze ustawodawczej statutu organizacyjnego.
771. Gmina Lisowice, pp. Mazarakiego, o odpisanie zaległości podatkowych, wstrzymanie kroków egzekucyjnych i udzielenie zaliczki na zasiewy wiosenne.
772. Mieszkańcy zachodnio-północnej części powiatu Sądeckiego, pp. Romera, o wybudowanie mostu na Dunajcu pod Kurowem.
773. Floryan Złotowski nauczyciel, pp. Henzla, o podwyższenie płacy.
774. Wydział powiatowy w Trembowli, pp. Merunowicza, o zmianę §. 2, 95 i 96 ustawy gminnej.
775. Stefan Bodak nauczyciel, pp. Merunowicza, o zaliczkę na płacę lub zapomogę.
776. Rada zawiadowcza Towarzystwa „Bursa przemyska w Przemyślu“, pp. Waygarta, o subwencyę.
777. Budziński Antoni nauczyciel szkół ludowych, pp. Małeckiego, o restytucyę na posadę lub udzielenie emerytury.
778. Ks. Zygmunt Gorazdowski wikary u św. Mikołaja we Lwowie, pp. Tom. Rozwadowskiego, przedkłada pedagogię katolicką przez siebie wydaną dla biblioteki sejmowej.
779. Komitet Towarzystwa rolniczego krakowskiego, pp. Struszkiewicza, w sprawie oddania kolei państwowych w zarząd kolei Karola-Ludwika.
780. Antoni Kowalski nauczyciel, pp. Bereźnickiego, o zaliczkę na płacę w kwocie 170 zł. lub zapomogę.
781. Mikołaj Horoszko nauczyciel, pp. ks. Sawę, o zapomogę.
782. Spółka wodna dla regulacyi rzeki Świrza, pp. Henzla, o subwencyę.
783. Gmina Binczarowa, pp. Żuka-Skarszewskiego, o zapomogę na dokończenie budynku szkolnego.

784. Zwierzchność gminy miasta Wadowic, pp. Zolla, w sprawie wniosku p. Abrahamowicza co do podatku konsumcyjnego od piwa i wódki.

785. Wojciech Michna nauczyciel, pp. Stan. Badeniego, o zapomogę na kuracyę żony i dzieci.

786. Teofil Kobylański gr. kat. kooperator w Stryju, pp. Ochrymowicza, o przyznanie wynagrodzenia za pełnienie obowiązków duszpasterza przy szpitalu w Stryju.

787. Ks. Walenty Gadowski katecheta przy szkole wydziałowej w Tarnowie, pp. ks. Kopycińskiego, o podwyższenie remuneracyi za pełnienie obowiązków katechety.

788. Aleksandra Komarowa, wdowa po adwokacie, pp. Weigla, o zapomogę.

789. Gminy i obszary dworskie, Toki, Palczyńce i Worobijówka, pp. Siczyńskiego, o utworzenie poczty w Tokach.

790. 18 gmin powiatu Gliniańskiego, pp. Lenińskiego, o przeniesienie c. k. Sądu powiatowego z Glinian do Kurowic.

791. Teofil Baranowski inżynier-asystent Wydziału krajowego, pp. Grossa, o dodatek osobisty do płacy.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

15. posiedzenia, IV. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 20. Stycznia 1887.

Początek o godzinie 11. minut 30.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze: Stanisław hr. Badeni, Adam Jędrzejowicz, Władysław ks. Sapieha, Tytus Siengalewicz.

Obecnych posłów 120.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik J. E Filip Zaleski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, że protokół z 14. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. hr. A. Jędrzejowicz czyta spis petycyj, wniesionych po dzień 20. Stycznia 1887. od Nr. 792 do Nr. 813 włącznie, które przydzielono następującym komisyom:

Komisyi drogowej L. 792.

Komisyi petycyjnej L. 793.

Do Wydziału krajowego odesłano petycye do L. 794, 798, 799, 801, 806 do 810 włącznie.

Komisyi szkolnej przydzielono petycye do L. 795, 802, 803.

Komisyi podatkowej L. 796, 797, 804, 805.

Komisyi prawniczej L. 811 i 812.

Komisyi administracyjnej L 813.

Sekretarz p. A. Jędrzejowicz czyta następującą interpelacyę do p. Komisarza rządowego:

Interpelacya.

Wzdłuż całej przestrzeni sieci kolei transwersalnej galicyjskiej dają się słyszeć coraz to częstsze i liczniejsze skargi na niedogodności powstałe z tej przyczyny, iż zarządy tej kolei przy zaprowadzeniu zimowego rozkładu jazdy, zupełnie pominęły względy na wymogi komunikacyjne, tak ludności wzdłuż linii tejże kolei zamieszkałej, jakoteż i publiczności podróżującej w ogóle.

Kursujące na liniach kolei transwersalnej pociągi, według obecnego rozkładu jazdy, nie mają w żadnym prawie kierunku należytych połączeń z pociągami kursującymi na innych liniach graniczących z nią kolei Karola Ludwika, Północnej, Czerniowieckiej i 1szej węgiersko-galicyjskiej; zatrzymują się one we wielu wypadkach zbyt długo po stacyach, a odbywając niekiedy przestanki kilkogodzinne j. n. p. w stacyi Stróże, dochodzą do stacyi granicznej w kilkanaście

minut po odejściu pociągów, z którymi łączyćby się mogły i powinny, tak, iż podróżni na najbliższe odchodzące pociągi po kilka godzin i więcej znowu oczekiwać są zmuszeni.

Podróżująca publiczność narażoną jest z tego powodu na dotkliwe przykrości — traci na oczekiwaniu pociągów więcej czasu, aniżeli trwa sama jazda, narażoną jest także na niewygody po stacyach nie urządzonych na odpowiednie pomieszczenie podróżnych, zwłaszcza w porze nocnej.

Wagony, w którychby bez przesiadania podróżnych odbyć można w głównych kierunkach tej sieci, zupełnie zaprowadzone nie zostały — przeciwnie n. p. w kierunku od Husiatyna do Żywca i na odwrót, stanowiącym główną ku Wiedniowi komunikacyę, wszyscy podróżni po kilkakroć wagony zmieniać są zmuszeni.

Względy na oszczędność nie usprawiedliwiają tych wszystkich, ludności tak dotkliwie uczuć się dających, zarządzeń, gdyż bez pomnożenia kosztów ruchu, zatrzymując nawet tę samą liczbę pociągów mięszanych, przez prostą zmianę rozkładu jazdy, wyłącznie na własnych liniach dałyby się uzyskać odpowiednie połączenia, we wszystkich niemal kierunkach.

Zważywszy, że kraj, przyczyniając się datkiem dobrowolnym 1,100.000 zł. do wybudowania kolei transwersalnej, przedewszystkiem miał na celu utworzyć w częściach jego od istniejących podówczas kolei żelaznych oddalonych, szybką, wygodną i uregulowaną komunikacyę;

Zważywszy, że cel ten w obec wykazanego stanu rzeczy zostałby chybionym, zapytują podpisani:

1) Czy Wys c. k. Rządowi znane są te znacznej części ludności naszego kraju uczuwać się dające niedogodności?

2) Czy i w jaki sposób Wys. c. k, Rząd byłby skłonnym zarządzić co należy w drodze odpowiedniej, ażeby w rozkładzie jazdy pociągów kolei transwersalnej zaprowadzone zostały takie zmiany, któreby połączenia z pociągami kursującymi na innych kolejach z nią graniczących w sposób dla podróżującej publiczności odpowiedniejszy uregulowały.

Lwów 19. Stycznia 1887.

Teofil Żurowski, Alfred Potocki, St. Jędrzejowicz, St. Polanowski, St. Tarnowski jun., Zborowski, Michałowski, W. Żuk Skarszewski, J. Męciński, Zoll, Kozłowski, Torosiewicz, Tomisław Rozwadowski, Strasser, Bol. Rozwadowski, Kuczkowski, Wolański Mikołaj. Ant. Golejewski, Gorayski, Skrzyński, Zamoyski, Borkowski, Scipio, Rybicki, Romer, Artur Potocki, J. Popiel, J, Gnoiński, Sobiesław Mieroszowski, Wł. Łoziński, St. Gniewosz. A. Jędrzejowicz.

Marszałek oświadcza, iż interpelacya ta udzieloną zostanie J. E. p. Komisarzowi rządowemu.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszem punktem jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego:

a) z petycyi Reprezentacyi gminy miasta powiatowego Białej w sprawie zezwolenia na dalszy pobór 4% opłaty czynszowej;

b) z petycyi gminy miasteczka powiatowego Mielca w sprawie zezwolenia na pobór opłaty od napojów słodzonych i araku.

W zastępstwie sprawozdawcy p. Smolki p. Rybicki czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o petycyi Reprezentacyi gminy miasta powiatowego Białej w sprawie zezwolenia na dalszy pobór 4% opłaty czynszowej z następującym projektem ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zezwalająca gminie miasta powiatowego Białej pobierać 4% opłatę czynszową.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi, z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam:

Art. I.

Gminie miasta powiatowego Białej pozwala się w latach 1887. włącznie do 1892. pobierać opłatę od czynszu najmu każdej nieruchomości położonej w obrębie miasta podlegającej podatkowi domowo-czynszowemu.

Art. II.

Opłata ma wynosić po cztery centy od każdego zeznanego i w drodze urzędowej stwierdzonego złotego wal. austr. czynszu najmu.

Art. III.

Mieszkańcy miasta Białej, którzy opłacają za pomieszkanie roczny czynsz najmu, nie przenoszący dwudziestu czterech złot. w. a., nie podlegają tej opłacie.

Art. IV.

Bliższe postanowienia co do poboru tej opłaty uchwali Reprezentacya gminna.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. St. Badeni wnosi przyjęcie „en bloc“ całego projektu ustawy.

Izba w głosowaniu przyjmuje „en bloc“ cały projekt ustawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba cały projekt ustawy w 3. czytaniu

W zastępstwie sprawozdawcy p. Rybicki czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o petycyi gminy miasteczka powiatowego Mielca w sprawie zezwolenia na pobór opłaty od napojów słodzonych i araku, z następującym projektem ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zezwoleniu gminie miasteczka powiatowego Mielca na pobór opłaty gminnej od słodzonych napojów spirytusowych i araku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządam:

Art. I.

Gminie miasteczka powiatowego Mielec zezwala się pobierać przez przeciąg lat sześciu opłatę gminną po cztery centy wal. austr. od każdego litra napojów spirytusowych słodzonych, tudzież araku, w obrębie gminy wytwarzanych, lub w ten obręb wprowadzanych i w nim zużywanych.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązany jest, ktokolwiek napoje w art. I. wymienione dla konsumcyi miejscowej wyrabia lub sprowadza, czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborczy stanowi gmina: miasteczko powiatowe Mielec.

Art. IV.

Opłata cięży tylko na konsumcyi w obrębie gminy. Produkcyi ani obrotu handlowego obciążać nią nie wolno.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. St. Badeni wnosi przyjęcie „en bloc“ całego projektu ustawy.

Izba w głosowaniu przyjmuje „en bloc“ cały projekt ustawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba cały projekt ustawy w 3. czytaniu

Z kolei następuje dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie krajowej średniej szkoły rolniczej, krajowej szkoły ogrodniczej i folwarku w Czernichowie. Sprawozdawca p. Langie.

Marszałek oznajmia, iż rozpoczęta na poprzedniem posiedzeniu rozprawa ogólna jeszcze zamkniętą nie została i udziela głosu p. Wereszczyńskiemu, który przemawia.

Przemawiają p. hr. Wł. Koziebrodzki, ks. Adam Sapieha.

Hr. Władysław Koziebrodzki cofa I. rezolucyę postawioną na poprzedniem posiedzeniu, odnoszącą się do uchylenia prowizoryum w zarządzie szkołą Czernichowską.

Przemawia p. Wereszczyński.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej i przemówieniu sprawozdawcy, który nie sprzeciwia się dalszym rezolucyom p. Wł. Koziebrodzkiego, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu zarządzić wykonanie potrzebnych robót rekonstrukcyjnych w budynku szkolnym krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie, tudzież przebudowanie piątrowego domu mieszkalnego dla nauczycieli tej szkoły i otwiera mu na cel powyższy kredyt do wysokości 7.700 zł. na rok 1887.

Izba uchwala ustęp 1. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby poczynił starania o uzyskanie od Wys. c. k. Rządu większej niż dotąd subwencyi na powiększenie i utrzymanie kraj. średniej szkoły rolniczej w Czernichowie z funduszów państwowych.

Izba uchwala ustęp 2. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zarząd gospodarstwa w folwarku czernichowskim bezzwłocznie oddał w ręce zdolnego a praktycznego gospodarza.

Przemawia p. Wł. Koziebrodzki i wnosi przejście do porządku dziennego nad ustępem 3. wniosków komisyi.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba odrzuca wniosek p. Koziebrodzkiego i uchwala ustęp 3. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby bez straty dotychczasowej subwencyi rządowej przeniósł w roku 1887. krajową szkołę ogrodniczą z Czernichowa w inne miejsce.

Zarazem uchyla się wniosek Wydziału krajowego w sprawie reorganizacyi szkoły ogrodniczej w Czernichowie.

Izba uchwala ustęp 4. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Marszałek podnosi, że p. Wł. Koziebrodzki cofnął rezolucyę I. na poprzedniem posiedzeniu postanowioną i poddaje pod głosowanie Izby dalsze rezolucye p. Wł. Koziebrodzkiego, w brzmieniu następującem:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby ściśle zbadał, czy ustanowienie stałej posady nadzorcy internatu przy szkole rolniczej w Czernichowie nie byłoby dla dobra tej szkoły potrzebnem.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby dokładnemi normami określił stosunek zarządu folwarku w Czernichowie do władz wyższych.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie obie powyższe rezolucye bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej z preliminarza krajowej szkoły rolniczej i szkoły ogrodniczej w Czernichowie na rok 1887.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz uwolniony od czytania sprawozdania czyta wnioski komisyi budżetowej. W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

Sprawozdawca czyta:

L. rubr. i poz.		Zwycz.	Nadzw.	Razem
			zł. w. a.	

A. Krajowa szkoła rolnicza w Czernichowie.

Wydatki.

I. Płace nauczycieli.

		Zwycz.	Nadzw.	Razem
1.	Nauczyciel fachowy, zarazem dyrektor, ...	2.060		
2.	3 nauczycieli fachowych, do nauk zawod., po 1.440 zł.	4.320		
3.	2 „ „ „ „ zasad. „ 1.240 „	2.480		
4.	Kapelan i katecheta	800		
5.	3 nauczycieli pomocniczych z płacą adjunktów, po 800 zł.	2.400		
6.	Instruktor do robót praktycznych	600		
7.	Opał dla kapelana i nauczycieli pomocniczych . .	260		
	Suma rubryki I. .	12.920	—	12.920

II. Inne płace i zasługi.

		Zwycz.	Nadzw.	Razem
8.	Kasyer	800		
9.	Pisarz dyrekcyi	500		
10.	Służba zakładowa:			
	a) sługa szkolny (płaca 100 zł., wikt 100 zł.)	200		
	b) słaga przy laboratoryum („ 60 „ „ 100 „)	160		
	c) stróż domowy („ 60 „ „ 100 „)	160		
	d) 2 chłopców do usługi uczniów . . . („ 50 „ „ 180 „)	230		
	e) stróż nocny i podwórz. („ 60 „ „ 100 „)	160		
	Suma rubryki II. .	2.210	—	2.210

L. rubr. i poz.		Zwycz.	Nadzw.	Razem
			zł. w. a.	
III.	**Koszta administracyi.**			
	11. Zarząd:			
	a) pomoc kancelaryjna dla Kuratoryi szkoły . 200 zł.			
	b) potrzeby kancelaryjne szkoły . . . 100 „			
	c) druki i inseraty . . . . 100 „			
	d) portorya i posyłki . . . . . . 50 „			
	e) koszta podróży w interesach zakładu . 200 „	650		
	12. Opał	500		
	13. Oświetlenie	250		
	14. Utrzymanie budynków i ogrodzeń	700		
	15. „ i uporządkowanie dziedzińca . . .	50	100	
	16. Zabezpieczenie budynków	350		
	17. Najem pomieszkania dla adjunkta	120		
	18. Płaca kominiarza	50		
	19. Sprzęty i ruchomości	100	150	
	20. Koszta lustracyi zakładu	200		
	21. „ nabożeństwa	70		
	22. Lekarz i apteka	100		
	23. Rozmaite nieprzewidziane	100		
	Suma rubryki III. .	3.240	250	3.490
IV.	**Utrzymanie uczniów.**			
	24. Żywność (50 uczniów po 180 zł.)	9.000		
	25. Opał do kuchni	475		
	26. Służba kuchenna	655		
	27. Sprzęty do sal sypialnych, infirmeryi i jadalni . .	100	200	
	28. Odzież (50 uczniów po 40 zł.)	2.000		
	29. Sprzęty do kuchni i naczynia stołowe	60	100	
	30. Pościel	160		
	31. Pranie bielizny i pościeli	250		
	Suma rubryki IV. .	12.700	300	13.000
V.	**Potrzeby naukowe.**			
	32. Eksperymenta przy wykładach:			
	a) dla nauczyciela rolnictwa . . . . . 25 zł.			
	b) „ „ hodowli zwierząt . . 10 „			
	c) „ „ zootomii . . . . . 20 „			
	d) „ „ weterynaryi . . . 25 „			
	e) „ „ botaniki . . . . 20 „			
	f) „ „ fizyki . . . . 25 „			
	g) „ „ miernictwa . . . . 15 „	140		
	33. Zbiory i muzea: zwycz. nadzw.			
	a) zbiór rolniczy . . . . . 50 zł. 250 zł.			
	b) „ hodowlany . . . . . 100 „ — „			

L. rub. i poz		zwycz.	nadzw.	Zwycz	Nadzw.	Razem
				zł. w. a.		
	c) zbiór I. fizykalny . . .	100 zł.	150 zł.			
	II. geografii fizykalnej .	50 „	— „			
	d) „ botaniczny	30 „	100 „			
	e) „ zoologiczny	50 „	50 „			
	f) „ mechaniczny . . .	50 „	80 „			
	g) „ mineralogiczny . . .	10 „	40 „			
	h) „ technologiczny . . .	20 „	200 „			
	i) „ okazów leśnych . . .	10 „	20 „			
	k) „ „ weterynaryjnych .	20 „	40 „			
	l) „ narzędzi rolniczych . .	100 „	300 „			
	m) „ przyrządów matematyczn., oraz mierniczych i niwelacyjnych	20 „	80 „			
	n) „ modeli do budownictwa .	10 „	90 „			
	o) „ „ „ geografii fizyk. .	— „	— „			
	p) stacya meteorologiczna . .	20 „	— „	640	1.400	
34.	Laboratorya:	zwycz.	nadzw.			
	a) laboratoryum chemiczne . .	350 zł.	— zł.			
	b) „ roślinno-fizyolog. . .	100 „	100 „			
	c) „ zoologiczne . . .	100 „	— „	550	100	
35.	Biblioteka i czytelnia:	zwycz.	nadzw.			
	a) przykupno dzieł	300 zł.	— zł.			
	b) oprawa książek . . .	50 „	— „			
	c) czasopisma	100 „	— „	450		
36.	Ogród botaniczny			80	100	
37.	Utrzymanie pola doświadczalnego			100		
38.	Wycieczki naukowe uczniów z nauczycielami . .			300		
	Suma rubryki V. .			2.260	1.600	3.860
	Suma wydatków .			33.330	2.150	35.480

Izba w głosowauiu uchwala oddzielnie Rubr I. do V. włącznie „wydatków" zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

		Zwycz	Nadzw.	Razem
I.	1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	5.000	—	5.000
II.	**Opłaty od uczniów:**			
	2. Opłaty na utrzymanie od 50 uczniów po 260 zł. . .	13.000		
	3. „ od tyluż uczniów na laboratoryum chemiczne po 10 zł.	500		
	Suma rubryki II. .	13.500	—	13.500

L. rubr. i poz.		Zwycz.	Nadzw.	Razem
		zł. w. a.		
III,	4. Dochód z gospodarstwa i spiżarni	50	—	50
IV.	5. Sprzedaż płodów z pola doświadczalnego . . .	50	—	50
	Suma dochodów .	18.600	—	18.600
	W porównaniu z wydatkami .	—	—	35.480
	okazuje się niedobór do pokrycia z funduszów krajowych .			16.880

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie Rubr. I. do włącznie IV. „dochodów“ zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy i przyjmuje wykazany niedobór do pokrycia z funduszu krajowego w sumie 16.880 zł.

Sprawozdawca czyta:

B. Szkoła ogrodnicza w Czernichowie.

Wydatki.

Rubr.		Zwycz.	Nadzw.	Razem
I.	**Płace nauczycieli.**			
	1. Nauczyciel ogrodnik (płaca i opał)	860		
	2. Nauczyciele pomocniczy	300		
	Suma rubryki I. .	1.160	—	1.160
II.	**Koszta administracyjne.**			
	3. Czynsz z domu i ogrodu	200		
	4. Opał	50		
	5. Oświetlenie	30		
	6. Utrzymanie budynku	50		
	7. Sprzęty i ruchomości	40		
	8. Rozmaite nieprzewidziane	50		
	Suma rubryki II. .	420	—	420
III.	**Utrzymanie uczniów.**			
	9. Żywność (6 uczniów po 120 zł.)	720		
	10. Odzież, pościel i pranie (6 uczniów po 30 zł.) . .	180		
	Suma rubryki III. .	900	—	900
IV.	**Potrzeby naukowe.**			
	11. Ogród:			

	zwycz.	nadzw.		
a) najem robotnika . . .	200 zł.	— zł.		
b) inspekta, szklarnia i drobne wydatki	80 „	100 „		
c) zakupno nasion, drzewek i szczepów	50 „	— „		
d) folwarkowi za nawóz . .	60 „	— „	390	100

L. rubr. i poz.	Zwycz.	Nadzw.	Razem
		zł. w. a.	
12. Narzędzia	50		
13. Materyały piśmienne	30		
14. Książki i inne potrzeby	75		
Suma rubryki IV.	545	100	645
Suma wydatków .	3.025	100	3.125

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie Rubr. I. do włącznie IV. wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

I. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	2.000	—	2.000
II. 2. Z ogrodu za ogrodowizny, szczepy i owoce . . .	600	—	600
Suma dochodów .	2.600	—	2.600
W porównaniu z wydatkami .	—	—	3.125
okazuje się niedobór .	—	—	525

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie Rubr. I. i II. dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy i przyjmuje wykazany niedobór do pokrycia z funduszu krajowego w sumie 525 zł. w. a.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej z preliminarza folwarku Czernichowskiego na rok 1887.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz uwolniony od czytania sprawozdania czyta wnioski komisyi.

W rozprawie ogólnej przemawiają pp. Wł. Koziebrodzki i Wereszczyński.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej i przemówieniu sprawozdawcy, Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

Sprawozdawca czyta:

L. rubr. i poz. Zwycz. Nadzw. Razem
zł. w. a.

WYDATKI.

I. Wydatki na gospodarstwo.

		Zwycz.	Nadzw.	Razem
1. Płace i zasługi:				
a) ekonom (płaca, opał i światło) . .	240 zł.			
b) służba folwarczna (płaca i wikt) . .	900 „	1.140		
2. Najem robotnika:				
a) do gospodarstwa folwarcznego		700		
b) do chmielarni		100	300	
3. Dokupno i zmiana nasienia		250		
4. „ nawozów dopełniających		100		
5. „ słomy i karmy		1.150		
6. Inwentarz roboczy, uprząż i kucie koni . . .		100		
7. „ użytkowy		50		
8. Utrzymanie budynków folwarcznych		150		
9. Rekonstrukcya gnojarni		—	500	
10. Utrzymanie i dokupno maszyn i narzędzi rolniczych:				

L. rubr. i poz.		Zwycz.	Nadzw.	Razem
		zł. w. a.		
	a) naprawa narzędzi i sprzętów	150		
	b) dokupno maszyn i narzędzi	—	150	
11.	Utrzymanie rowów	100		
12.	Zabezpieczenie od pożaru i gradobicia . . .	65		
13.	Kuchnia folwarczna (opał i sprzęty)	50		
14.	Koszta kancelaryjne	20		
15.	Światło i smarowidło	30		
	Suma rubryki I. .	4.155	950	5.105

II. **Las i plantacya wikla.**

L. rubr. i poz.			Zwycz.	Nadzw.	Razem
16.	L a s:				
	a) służba leśna	300 zł.			
	b) roboty przy eksploatacyi lasu	50 „			
	c) zalesienie	150 „	500		
17.	Utrzymanie i uzupełnienie plantacyi wikla . . .		100	500	
	Suma rubryki II. .		600	500	1.100

		Zwycz.	Nadzw.	Razem
III. 18.	Wydatki na piec wapienny	6.300	—	6.300
IV. 19.	Wydatki na cegielnię	500	—	500

V. **Propinacya i przewóz.**

		Zwycz.	Nadzw.	Razem
20.	Utrzymanie budynków propinacyjnych	100		
21.	Naprawa krypy i łodzi, tudzież sprawienie liny . .	25		
	Suma rubryki V. .	125	—	125

VI. **Wydatki na utrzymanie brzegów Wisły.**

		Zwycz.	Nadzw.	Razem
22.	a) Utrzymanie i odnowienie opasek	120		
	b) Naprawa ostrogów i tam	—	250	
	Suma rubryki VI. .	120	250	370

VII. **Podatki i opłaty.**

		Zwycz.	Nadzw.	Razem
23.	Podatek gruntowy i domowy	275		
24.	„ dochodowy z propinacyi i promu . . .	312		
25.	„ zarobkowy i dochodowy od palenia wapna .	86		
26.	„ „ „ „ wyrobu cegły .	11		
27.	Składka na szkołę ludową	50		
27a)	„ „ reparacyę kościoła	—		
28.	Opłata od przeniesienia własności ($^1/_{10}$ część — siódma rata)	—	183	
	Suma rubryki VII. .	734	183	917

L. rubr. i poz.		Zwycz.	Nadzw.	Razem
			zł. w. a.	
VIII.	**Spłata kapitałów i odsetek dłużnych.**			
	29. Kasie oszczędności w Krakowie: umorzenie pożyczki 7.000 zł. — 24. i 25. rata kapitału wraz z odsetkami	554		
	30. Spłata wraz z odsetkami długu hipot. w kwocie 12.000 zł.	600		
	Suma rubryki VIII.	1.154	—	1.154
IX.	31. Rozmaite nieprzewidziane	100	—	100
	Suma wydatków	13.788	1.883	15.671

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie Rubr. I. do włącznie IX. wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

DOCHODY.

			Zwycz.	Nadzw.	Razem
I.	**Dochody z gospodarstwa.**				
	1. Ze sprzedaży płodów rolnych i chmielarni . . .		1.400		
	2. Ze sprzedaży płodów zwierzęcych:				
	a) krowiarnia	1.500 zł.			
	b) nierogacizna	500 „	2.000		
	3. Z wynajętych pól i pastwisk		225		
	4. Czynsz z domu i ogrodu od szkoły ogrodniczej . .		200		
	5. Czynsz z kuźni		40		
	6. Za wynajęte konie		450		
	7. Za nawóz stajenny do ogrodu szkoły ogrodniczej . .		60		

Przemawia p. Lasocki i wnosi (dostatecznie poparty) podwyższenie poz. 3. Rubryka I. do kwoty . . . . 315 zł.

Po przemówieniu sprawozdawcy, który przyjmuje poprawkę p. Lasockiego, Izba w głosowaniu uchwala poz. 3. Rubr. I. zgodnie z poprawką p. Lasockiego, następnie resztę pozycyj Rubr. I. zgodnie z wnioskiem komisyi. Sprawozdawca podnosi, że uchwaleniem wniosku p. Lasockiego podniesioną została suma Rubr. I. do kwoty . . . . 4.465 zł.

Sprawozdawca czyta:

		Zwycz.	Nadzw.	Razem
II.	**Z lasu i wikla.**			
	8. Ze sprzedaży drzewa opałowego	670		
	9. Z wikla i trawy wśród wikla	1·600		
	Suma rubryki II. .	2.270	—	2.270
III.	10. Z rybołowstwa	140	—	140
IV.	11. Z pieca wapiennego	7.500	—	7.500
V.	12. Z cegielni	650	—	650

L. rubr. i poz.		Zwycz.	Nadzw.	Razem
			zł. w. a.	
VI.	**Z propinacyi i przewozu.**			
	13. Z wydzierżawionej propinacyi:			
	a) propinacya . . . . 1.750 zł.			
	b) budy jarmarczne . . . . . . 50 „	1.800		
	14. Z dzierżawy promu do przewozu	100		
	Suma rubryki VI. .	1.900	—	1.900
VII.	**Lądowe i olborne**			
	15. Z lądowego	50		
	16. Olborne za łamanie kamienia	300		
	Suma rubryki VII. .	350	—	350
VIII. 17.	Z pożyczki zrealizować się mającej . . .	—	—	—
	Rozmaite nieprzewidziane	25	—	25
	Suma dochodów . .	17.300	—	17.300
	W porównaniu z wydatkami . .	—	—	15.671
	okazuje się nadwyżka dochodów .	—	—	1.629

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie Rubr. II. do VIII. włącznie „dochodów" zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej z petycyi Dra Stanisława Smolki, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego w sprawie subwencyi na wyprawę naukową w celu studyów w archiwach Watykańskich.

Sprawozdawca p. Chrzanowski uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm wyznacza przez lat trzy po 1.500 zł. rocznie na prace naukowe w archiwum watykańskiem a kwotę tę należy zamieszczać w VII. rubryce budżetu wydatków.

2. Zasiłek na ten cel 1.500 zł. na r. 1887. wypłaci Wydział krajowy do rąk profesora Stanisława Smolki. na utrzymanie do końca r. b. wyprawy naukowej pracującej w archiwum watykańskiem.

3. Co do wypłaty w następnych dwóch latach zasiłku po 1.500 zł. rocznie na prace naukowe w archiwum watykańskiem, porozumiewać się będzie Wydział krajowy z polską Akademią umiejętności w Krakowie. a względnie z jej komisyą historyczną.

4. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby udzielił subwencyi odpowiedniej organizującemu się od działowi polskiemu przy instytucie historycznym austryackim w archiwum watykańskiem.

Przewodnictwo obejmuje Zastępca Marszałka krajowego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

Sprawozdawca czyta ustęp 1, 2, 3 i 4.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie ustępy 1, 2. 3 i 4 zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi gminnej z petycyi domagającej się uchwalenia ustawy o przymusowem ubezpieczaniu od ognia budynków włościańskich, tudzież zakupywania sikawek i narzędzi ratunkowych przez gminy i obszary dworskie.

Sprawozdawca p. Męciński uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu na najbliższej sesyi Sejmowej przedłożyć Sejmowi do uchwały projekt ustawy o obowiązkowem zabezpieczaniu od ognia wszystkich budynków w kraju znajdujących się.

Przemawia p. Antoniewicz i proponuje następujący dodatek do powyższego wniosku komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Po słowach: „znajdujących się“ dodać: „razem z projektami do ustawy budowlanej dla gmin i o policyi ogniowej“.

Przemawia p. Romanowicz.

Przemawia sprawozdawca.

Podczas przemawiania sprawozdawcy Marszałek odbiera przewodnictwo napowrót.

Po przemówieniu sprawozdawcy, który nie sprzeciwia się w zasadzie wnioskowi p. Antoniewicza, Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek komisyi. Izba uchwala wniosek komisyi gminnej a następnie uchwala również dodatek proponowany przez p. Antoniewicza.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi gminnej z wniosku p. Władysława Koziebrodzkiego z projektem do ustawy o zarządzie kas pożyczkowych gminnych.

Sprawozdawca p. Władysław Koziebrodzki uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący projekt ustawy jako wniosek komisyi:

U s t a w a

z dnia . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem „o obejmowaniu gminnych kas pożyczkowych przez reprezentacye powiatowe w tymczasowy zarząd.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Kasy pożyczkowe gminne, których wadliwa administracya zagraża utratą części zakładowego majątku tych kas, lub też już ją spowodowała, również kasy pożyczkowe gminne tak zarządzane, iż nie można spodziewać się od nich statutem wskazanej pożytecznej działalności dla ogółu członków gminy, mogą być na wniosek Wydziału powiatowego a za uchwałą Rady powiatowej przejęte w tymczasowy zarząd Wydziału powiatowego z pozostawieniem im jednak charakteru samoistnych kas pożyczkowych gminnych.

Od uchwały Rady powiatowej przysługuje rekurs do Wydziału krajowego w terminie dni czternastu.

Art. II.

Z chwilą objęcia przez Wydział powiatowy tymczasowego zarządu Kasy pożyczkowej gminnej (Art. I.) przechodzą na niego wszelkie prawa i obowiązki, wypływające z statutem ustanowionego zarządu tegoż zakładu.

Wydział powiatowy ma prawo tymczasowy zarząd gminnej Kasy pożyczkowej sprawować bądź bezpośrednio, bądź przez osoby w tym celu przez siebie umocowane.

Dla kasy pożyczkowej gminnej, w tymczasowy zarząd objętej, Wydział powiatowy mianuje prawnego zastępcę wobec c. k. Sądów i Władz.

Koszta tymczasowego zarządu ponosi fundusz powiatowy z regresem do odnośnej gminy.

Art. III.

Po dokonanem uporządkowaniu kasy pożyczkowej gminnej, odda Wydział powiatowy bądź z własnej inicyatywy, bądź też na żądanie odnośnej Rady gminnej, zarząd kasy pożyczkowej gminie.

Art. IV.

Bliższe postanowienia co do sposobu sprawowania tymczasowego zarządu określi instrukcya, którą wyda Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej przemawia p. ks. Siczyński i stawia następujący wniosek:

1) Nad projektem komisyi gminnej do ustawy o zarządzie kas pożyczkowych gminnych przechodzi Sejm do porządku dziennego.

2) Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby ułożył nowy projekt do ustawy o zarządzie kas pożyczkowych gminnych ze zmianą ich statutów przy zatrzymaniu lokalnego gromadzkiego charakteru tychże i z utworzeniem centralnego zarządu.

Przemawiają pp. ks. Sawa, Skałkowski, Merunowicz, który stawia wniosek następujący:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek komisyi gminnej przekazuje się Wydziałowi krajowemu do sprawozdania w najbliższej sesyi sejmowej.

Izba popiera ten wniosek.

Na wniosek p. St. Badeniego Izba uchwala zamknięcie dyskusyi.

Przemawia zapisany do głosu p. Madeyski.

Po przemówieniu sprawozdawcy Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek p. ks. Siczyńskiego przejścia do porządku dziennego nad wnioskiem komisyi.

Izba w głosowaniu odrzuca ten wniosek, następnie odrzuca Izba także wniosek odraczający p. Merunowicza i przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Kasy pożyczkowe gminne, których wadliwa administracya zagraża utratą części zakładowego majątku tych kas, lub też już ją spowodowała, również kasy pożyczkowe gminne tak zarządzane, iż nie można spodziewać się od nich statutem wskazanej pożytecznej działalności dla ogółu członków gminy, mogą być na wniosek Wydziału powiatowego a za uchwałą Rady powiatowej przejęte w tymczasowy zarząd Wydziału powiatowego z pozostawieniem im jednak charakteru samoistnych kas pożyczkowych gminnych.

Od uchwały Rady powiatowej przysługuje rekurs do Wydziału krajowego w terminie dni czternastu.

Przemawia p. Adam Jędrzejowicz i wnosi następującą dostatecznie popartą poprawkę do Art. I.:

Art. I.

Kasy pożyczkowe gminne, których wadliwa administracya spowodowała utratę części zakładowego majątku tych kas, również kasy pożyczkowe gminne tak zarządzane, że po zbadaniu

skonstatowano, iż zwichniętą została statutem wskazana pożyteczna ich działalność dla ogółu członków gminy, ... mogą być na wniosek itd.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy.

Przemawiają zapisani do głosu pp. Skałkowski i ks. Siczyński, który wnosi poprawkę mianowicie, iżby słowo „mogą“ w 5. wierszu zastąpić wyrazem „mają“. Izba nie popiera jednak tej poprawki.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba odrzuca poprawkę p. Adama Jędrzejowicza i przyjmuje Art. I. w brzmieniu proponowanem przez komisyę.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Z chwilą objęcia przez Wydział powiatowy tymczasowego zarządu kasy pożyczkowej gminnej (Art. I.) przechodzą na niego wszelkie prawa i obowiązki, wypływające z statutem ustanowionego zarządu tegoż zakładu.

Wydział powiatowy ma prawo tymczasowy zarząd gminnej kasy pożyczkowej sprawować bądź bezpośrednio, bądź przez osoby w tym celu przez siebie umocowane.

Dla kasy pożyczkowej gminnej, w tymczasowy zarząd objętej, Wydział powiatowy mianuje prawnego zastępcę wobec c. k. Sądów i Władz.

Koszta tymczasowego zarządu ponosi fundusz powiatowy z regresem do odnośnej gminy.

Przemawia p. Adam Jędrzejowicz i wnosi następującą dostatecznie popartą poprawkę do 4. ustępu art. II.:

Końcowy ustęp art. II. ma opiewać: „koszta tymczasowego zarządu ponosi fundusz powiatowy“ z opuszczeniem słów „z regresem do odnośnej gminy“.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba w głosowaniu odrzuca poprawkę p. Jędrzejowicza, a uchwala cały art. II. w brzmieniu proponowanem przez komisyę.

Sprawozdawca czyta art. III., IV. i V. oraz tytuł i wstęp ustawy w brzmieniu następującem:

Art. III.

Po dokonanem uporządkowaniu kasy pożyczkowej gminnej, odda Wydział powiatowy, bądź z własnej inicyatywy, bądź też na żądanie odnośnej Rady gminnej, zarząd kasy pożyczkowej gminie.

Art. IV.

Bliższe postanowienia co do sposobu sprawowania tymczasowego zarządu określi instrukcya, którą wyda Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

U s t a w a

z dnia . . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem „o obejmowaniu gminnych kas pożyczkowych przez Reprezentacye powiatowe w tymczasowy zarząd“.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie art. III., IV., V., tytuł i wstęp projektu ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu

Sprawozdawca podnosi, iż uchwaleniem powyższego projektu ustawy załatwioną zostaje petycya do L. 635.

Na zapytanie Marszałka Izba zgadza się na zawieszenie posiedzenia do godz. 7. wieczór. Marszałek zawiesza posiedzenie o godzinie 3. min. 30 do godziny 7. wieczór.

Ciąg dalszy 15. posiedzenia z dnia 20. Stycznia 1887.

Początek o godzinie 7. m. 35 wieczór.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

J. E. p. Namiestnik odpowiada na następujące interpelacye:

1) Na interpelacyę p. Romanowicza i towarzyszy z dnia 9. Grudnia 1886. w sprawie regulacyi rzek galicyjskich.

2) Na interpelacyę p. Romanowicza z tej samej daty w sprawie przedłożenia do najwyższej sankcyi uchwalonych przez Wysoki Sejm projektów ustaw.

3) Na interpelacyę p. Goldmanna i towarzyszy w sprawie rzekomo nieprawidłowego wymiaru należytości ekwiwalentowych.

4) Na interpelacyę p. J. Gnoińskiego i towarzyszy w sprawie aktywowania fundacyi ś. p. Hieronima Sadowskiego.

5) Na interpelacyę p. hr. Mieczysława Borkowskiego i towarzyszy w sprawie utrzymania rządowego przewozu na Dniestrze we wsi Mossorówka.

Przystąpiono do 8. punktu porządku dziennego, którym jest sprawozdanie komisyi administracyjny z wniosków Wydziału krajowego w przedmiocie wpływu wolności dzielenia posiadłości tabularnych na wybory do Sejmu i do Rad powiatowych, tudzież na ustrój obszarów dworskich.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujące projekty ustaw, jako wniosek komisyi:

I.

Ustawa

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca §. 8. ordynacyi wyborczej powiatowej z dnia 12. Sierpnia 1866. Dz. u. kr. Nr. 21. o prawie wybierania członków Rady powiatowej w grupie gmin wiejskich, służącem posiadaczom dóbr tabularnych, opłacającym rocznie mniej niż 100 zł. w. a. podatków bezpośrednich.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §. 8. ordynacyi wyborczej z dnia 12. Sierpnia 1866. Dz. u. kr. Nr. 21. zostają uchylone w dotychczasowej osnowie i mają odtąd opiewać następnie:

§. 8.

Prawo wybierania członków Rady powiatowej w grupie gmin wiejskich mają także obywatele państwa austryackiego, którzy posiadają w po-

wiecie dobra ziemskie tabularne i opłacają rocznie kwotę nie mniejszą, aniżeli dwadzieścia pięć zł. w. a. a nie dosięgającą pełnych sto zł. w. a. podatków bezpośrednich.

Co do wykonywania tego prawa mają być zastosowane postanowienia §. 2.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

II.

Ustawa

z dnia . . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca §. 14. sejmowej ordynacyi wyborczej z dnia 26. Lutego 1861. r. Dz. u. p. Nr. 1. pod względem udziału w wyborze posłów z kuryi gmin wiejskich posiadaczy posiadłości tabularnej, nie należącej do związku gminy, a opłacającej mniej niż 100 zł.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §. 14. sejmowej ordynacyi wyborczej z dnia 26. Lutego 1861. Dz. u. p. Nr. 1. zostają uchylone w dotychczasowej osnowie i mają odtąd opiewać następnie:

§. 14.

Pełnoletni, do związku państwa austryackiego należący posiadacze, nie znajdującej się w związku gminy posiadłości tabularnej, od której należytość roczna w podatkach realnych rządowych wynosi najmniej dwadzieścia pięć złotych w. a., a nie dosięga pełnej kwoty stu złotych w. a., mają z uwzględnieniem postanowień ustawy z dnia 20. Września 1866. Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 23., jako wyborcy mieć udział w wyborze posła z gmin wiejskich tego okręgu wyborczego, w którym posiadłość jest położona.

Z pomiędzy kilku współposiadaczy takiej posiadłości ten tylko jako wyborca wystąpić może, którego wszyscy do tego upoważnią.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Leniński i wnosi następujące poprawki do powyższych projektów ustaw:

do §. 8. projektu ustawy I.

Prawo wybierania członków Rady powiatowej w grupie gmin wiejskich mają także obywatele państwa austryackiego, którzy posiadają w powiecie dobra ziemskie tabularne, stanowiące obszar dworski i opłacają rocznie mniej niż 100 zł. w. a. podatków bezpośrednich.

Na wypadek, gdyby powyższa poprawka się nie utrzymała, wnosi p. Leniński ewentualną poprawkę, mianowicie, ażeby w projekcie komisyjnym ustawy I. w §. 8. słowa „dwadzieścia pięć“ zmienić na „pięćdziesiąt“ zł.

do §. 14. projektu ustawy II.

Pełnoletni, do związku państwa austryackiego należący posiadacze posiadłości tabularnej, nie znajdującej się w związku gminy, a stanowiący obszar dworski, który w swoim obrębie wypełnia wszelkie obowiązki i powinności gminy, mają z uwzględnieniem postanowień ustawy z dnia 20. Września 1866. Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 23. jako wyborcy mieć udział w wyborze posła z gmin wiejskich tego okręgu wyborczego, w którym posiadłość jest położoną, jeżeli należytość roczna w podatkach realnych rządowych od tej posiadłości wynosi mniej niż 100 zł. w. a.

Na wypadek, gdyby powyższa poprawka się nie utrzymała, wnosi p. Leniński ewentualną poprawkę, mianowicie ażeby w projekcie komisyjnym ustawy II. w §. 14. słowa „dwadzieścia pięć zł.“ zmienić na „pięćdziesiąt zł.“.

Przemawia p. Kapri.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Postanowienia §. 8. ordynacyi wyborczej z dnia 12. Sierpnia 1866. Dz. u. kr. Nr. 21. zostają uchylone w dotychczasowej osnowie i mają odtąd opiewać następnie:

§. 8.

Prawo wybierania członków Rady powiatowej w grupie gmin wiejskich mają także obywatele państwa austryackiego, którzy posiadają w powiecie dobra ziemskie tabularne i opłacają rocznie kwotę nie mniejszą, aniżeli dwadzieścia pięć zł. w. a. a nie dosięgającą pełnych sto zł. w a. podatków bezpośrednich.

Co do wykonywania tego prawa mają być zastosowane postanowienia §. 2.

Marszałek poddaje do poparcia poprawki p. Lenińskiego.

Izba nie popiera poprawki p. Lenińskiego i odrzuca ewentualną poprawkę tegoż posła do §. 8. a uchwala art. I. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta art. II. tytuł i wstęp projektu ustawy w brzmieniu następującem:

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Ustawa

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca §. 8. ordynacyi wyborczej powiatowej z dnia 12. Sierpnia 1866. Dz. u. kr. Nr. 21. o prawie wybierania członków Rady powiatowej w grupie gmin wiejskich służącem posiadaczom dóbr tabularnych, opłacającym rocznie mniej niż 100 zł. w. a. podatków bezpośrednich.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Izba uchwala art. II. oraz tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba cały projekt ustawy w 3. czytaniu.

Marszałek podnosi, iż do przystąpienia do rozpraw nad projektem II. ustawy potrzebną jest obecność $^3|_4$ posłów na posiedzeniu, a oświadczenie $^2|_3$ obecnych posłów za powyższym projektem ustawy.

Marszałek konstatuje obecność tylko 100 posłów i oznajmia, że wskutek tego Izba nie może przystąpić do obrad nad projektem II. ustawy.

Po przemówieniu pp. Kozłowskiego i St. Badeniego pod względem formalnym, Marszałek cofa z pod obrad Izby projekt ustawy II. a Izba przystępuje do punktu 9. porządku dziennego, którym jest sprawozdanie komisyi kolejowej z wniosku p. Struszkiewicza w przedmiocie oddania kolei państwowych w kraju istniejących pod zarząd przedsiębiorstwu kolei Karola Ludwika i zniżenia na tejże opłat przewozowych.

Sprawozdawca p. Gross uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm wyraża przekonanie, że oddanie przedsiębiorstwu galicyjskiej kolei Karola Ludwika ruchu i zarządu c. k. kolei państwowych w Galicyi byłoby stanowczo szkodliwem dla ekonomicznych interesów kraju.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby ze względu na termin, w którym w moc artykułu 19. koncesyi z dnia 3. Marca 1857. r. służyć będzie państwu prawo wykupna kolei Karola Ludwika, po dokładnem zbadaniu stosunków zarządu tejże kolei rozważył, czy przy tej sposobności nie dałyby się wprowadzić zmiany, których wymaga interes państwa i kraju naszego, a w szczególności, czy nie byłoby wskazanem przejęcie na rzecz państwa podlegającej wykupnu części tejże kolei.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej:

Sprawozdawca czyta ustęp I i ustęp II wniosków komisyi.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie ustęp I i ustęp II zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca podnosi, iż uchwaleniem wniosków powyższych, załatwione są petycye do L. 607 i 1013. Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie i Towarzystwa rolniczego w Krakowie w powyższym przedmiocie.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie zalesienia wydm piaszczystych i nieużytków.

Sprawozdawca p. Zamoyski uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm wyznacza na pokrycie kosztów zadrzewienia wydmisk i nieużytków:

1) w okręgu roboczym Niskim na rok 1887. dodatkowo 550 zł. w. a., a na dalsze sześć lat po 700 zł. w. a.

2) w okręgu roboczym Tarnobrzeskim na lat cztery, począwszy od r. 1887., po 650 zł. w. a.;

3) w okręgu roboczym Jarosławsko-Cieszanowskim na lata 1887. i 1888. dodatkowo po 300 zł. w. a., a na dalsze dwa lata po 450 zł. w. a.;

4) w okręgu roboczym Jaworowsko Mościskim na rok 1888, 1889. i 1890. dodatkowo po 170 zł. w. a.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wypłacania kwot powyższych, pod warunkiem, że właściciele gruntów, które mają być zadrzewione, dostarczą bezpłatnie robociznę potrzebną do przeprowadzenia projektowanej melioracyi, niemniej grunt pod szkółki i materyał do ogrodzenia szkółek, zaś c. k. Rząd utrzymywać będzie po jednym nadzorcy leśnym w każdym okręgu roboczym, jako kierownika robót wykonywanych, a nadto przyzna Wydziałowi krajowemu prawo ingerencyi co do zużycia dotacyj wyznaczonych uchwałą niniejszą z funduszu krajowego.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do uwolnienia gminy Ulanów od obowiązku bezpłatnego dostarczania robocizny do zalesień, które będą wykonane w tejże gminie w r. 1887., i wyznacza na pokrycie kosztów tej robocizny kwotę 400 zł. w. a.

IV. Na pokrycie wydatków, spowodowanych wyznaczeniem powyższych dotacyj, otwiera Sejm Wydziałowi krajowemu na r. 1887. kredyt do wysokości 1.900 zł. w. a.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

Sprawozdawca czyta ustęp I, II, III i IV. wniosków komisyi.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie ustępy I, II. III i IV. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków funduszów samoistnych (niedotowanych) budżetem nieobjętych za rok 1885.

Sprawozdawca p. Bobrzyński uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy zamknięcie funduszów samoistnych (niedotowanych) budżetem nieobjętych za rok 1885. przyjąć do wiadomości.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta wniosek do następujących rezolucyj:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu:

1) ażeby, o ile wola fundatorów temu się nie sprzeciwia, pewną część stypendyów skierował ku szkołom przemysłowym;

2) ażeby starał się u c. k. Rządu uzyskać pozwolenie łączenia mniejszych stypendyów i możność przedłużenia ich pobierania przez kilka lat, po ukończeniu normalnego kursu studyów uniwersyteckich, pod warunkiem, że stypendysta specyalnym studyom się poświęci;

3) ażeby przy urządzaniu nowych stypendyów zasady powyższe w aktach fundacyjnych przeprowadzić się starał.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Romanowicz i stawia następujący wniosek:

Wnioski komisyi budżetowej w sprawie fundacyj stypendyjnych odsyła się do Wydziału krajowego z poleceniem, aby je w porozumieniu z Radą szkolną krajową zbadał i na następnej sesyi sejmowej zdał sprawę.

Przemawia p. Pietruski i p. Łubieński, który stawia następujący wniosek:

Wszystkie 3 rezolucye komisyi budżetowej przekazuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesyi.

Przemawia p. Romanowicz i cofa swój wniosek, a przyłącza się do wniosku p. Łubieńskiego.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy.

Po rzeczeniu się przemawiania zapisanego do głosu p. Pietruskiego, przemawia sprawozdawca.

Przystąpiono do głosowania. Marszałek podnosi, że wobec cofnięcia wniosku p. Romanowicza — względnie przyłączenie się tegoż do wniosku p. Łubieńskiego — pozostaje do głosowania tylko wniosek p. Łubieńskiego.

Izba w głosowaniu odrzuca wniosek odraczający p. Łubieńskiego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad wnioskami komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Poleca się Wydziałowi krajowemu:

1) ażeby, o ile wola fundatorów temu się nie sprzeciwia, pewną część stypendyów skierował ku szkołom przemysłowym.

Izba uchwala ustęp 1. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

2) ażeby starał się u c. k. Rządu uzyskać pozwolenie łączenia mniejszych stypendyów i możność przedłużenia ich pobierania przez kilka lat, po ukończeniu normalnego kursu studyów uniwersyteckich, pod warunkiem, że stypendysta specyalnym studyom się poświęci;

Po przemówieniu p. Romanowicza i odpowiedzi sprawozdawcy, Izba uchwala ustęp 2. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3) ażeby przy urządzaniu nowych stypendyów zasady powyższe w aktach fundacyjnych przeprowadzić się starał.

Izba uchwala ustęp 3. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej o zamknięciu funduszu propinacyjnego za rok 1885.

Sprawozdawca p. Skałkowski uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zamknięcie rachunku funduszu propinacyjnego za rok 1885, przedłożone przez Wydział krajowy, przyjmuje Sejm do wiadomości.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej z preliminarza krajowej szkoły leśnej we Lwowie na rok 1887.

Sprawozdawca p. Skałkowski uwolniony od czytania sprawozdania czyta wnioski komisyi.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda a Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki.

Rubryka I. Płace nauczycielskie.

poz. 1.	Profesor fachowy, zarazem dyrektor, płaca z dodatkiem aktywalnym i osobistym, tudzież dwoma pięcioleciami	2.960 zł.
„ 2.	drugi profesor fachowy, płaca z dodatkiem aktywalnym i dwoma pięcioleciami	1.940 „
„ 3.	trzeci profesor fachowy, „ „ „	1.240 „
„ 4.	płaca adjunkta	800 „
„ 5.	„ docenta matematyki i fizyki	800 „
„ 6.	„ „ rysunków	400 „
„ 7.	„ „ chemii	300 „
„ 8.	„ „ stylistyki	300 „
„ 9.	„ „ ekonomii politycznej i administracyi	200 „

Rubryka II. Zasługi.

poz. 10.	dozorca	300 „
„ 11.	pomocnik dozorcy	240 „

Rubryka III. Koszta administracyi.

poz. 12.	podatki	20 „
„ 13.	asekuracya budynków	45 „
„ 14.	opał i oświetlenie	400 „
„ 15.	potrzeby kancelaryjne	200 „
„ 16.	pomniejsze potrzeby administracyjne (utrzymanie budynku)	195 „

Rubryka IV. Potrzeby naukowe.

poz. 17 środki naukowe (biblioteka, prenumerata czasopism fachowych, uzupełnienie zbiorów muzealnych) . . . . 720 „
„ 18. wycieczki naukowe . . . . 600 „
„ 19. utrzymanie ogrodu szkolnego . . . . 100 „

Rubryka V. Spłata pożyczki.

poz. 20. dwie raty pożyczki z galic. Kasy oszczędności . . . . 521 „

Suma wydatków 12.281 zł.

Izba w głosowaniu uchwala Rubr. I. do włącznie V. wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

D o c h o d y

Rubryka I.	poz. 1.	subwencya ze Skarbu Państwa	. . . .	5.000 zł.
„ II.	„ 2.	wpisowe od uczniów	. . . .	60 „
„ „	„ 3.	czesne „ „	. . . .	240 „
„ III.	„ 4.	czynsz z ogrodu doświadczalnego na Szumanówce	. . .	20 „
		Suma dochodów	. . .	5.320 zł.
		Niedobór do pokrycia z funduszu krajowego	. . . .	6.961 „

Izba uchwala Rubr. I., II i III. dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy i przyjmuje wykazany niedobór do pokrycia z funduszu krajowego w sumie . . . 6.961 zł.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej z petycyi Dra Tatarczucha imieniem Towarzystwa lecznicy lwowskiej wniesionej.

Sprawozdawca p. Hausner uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

W rubryce ...... wydatków budżetu na r. 1887. wstawia się kwota 500 zł. dla Towarzystwa lecznicy lwowskiej do rozporządzalności Wydziału krajowego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z petycyi Zarządu kółek rolniczych o przyznanie subwencyi z funduszów krajowych w kwocie 4.000 zł. w. a.

Sprawozdawca p. Jan Gnoiński uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Towarzystwu Kółek rolniczych wyznacza się na rok 1887. subwencyę z funduszów krajowych w kwocie 1.500 zł. do dyspozycyi Zarządu głównego.

Przemawia p. Augustynowicz i stawia następujący dostatecznie poparty wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu aby tenże ponowił starania u Wysokiego Rządu o udzielenie znaczniejszych kwot subwencyjnych na ustanowienie stałych lustratorów gospodarstw włościańskich pod kierownictwem Zarządu Towarzystwa kółek rolniczych.

Przemawia p. Waygart i stawia następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić jako dodatek do wniosku komisyi gospodarstwa krajowego: „nadto do dyspozycyi tegoż Zarządu głównego na płace stałego lustratora 1000 zł."

Izba nie popiera jednak powyższego wniosku.

Po przemówieniu sprawozdawcy. Izba w głosowaniu uchwala zgodnie z wnioskiem komisyi.

Po przemówieniu sprawozdawcy Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek p. Augustynowicza który, Izba uchwala.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi prawniczej w przedmiocie wyłączenia miejscowości Bołożynów, Przewłoczna z Kobylem czyli Bajmakami i Sokołowką z okręgu Sądu powiatowego w Olesku i c. k. Starostwa, a ewentualnie Rady powiatowej w Złoczowie, a przydzielenia ich do okręgu c. k. Sądu powiatowego, Starostwa i Rady powiatowej w Brodach.

Sprawozdawca p. Weigel uwolniony od czytania sprawozdania, cofa imieniem komisyi pierwotnie postawiony wniosek i wnosi z uwagi, że już po wydrukowaniu sprawozdania komisyi weszły odmienne petycye niektórych gmin w tym przedmiocie:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Odsyła się Wydziałowi krajowemu ten przedmiot do zbadania a oraz następujące petycye:

1) L. s. 295. gminy Podkamień w przedmiocie utworzenia w tej miejscowości sądu powiatowego.

2) L. s. 453. gminy Opaki o wydzielenie jej z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Olesku a przyłączenie do okręgu takiegoż Sądu w Złoczowie.

3) L. s. 454. gminy Werhobuż, jak wyżej.

4) L. s. 745. z protestem gminy Sassów przeciw wyłączeniu z kręgu c. k. sądu powiatowego w Złoczowie.

5) L. s. 817. obszaru dworskiego i mieszkańców gminy Łabacz o wydzielenie tej miejscowości z okręgu c. k. Starostwa w Złoczowie, a przydzielenie do okręgu Starostwa w Brodach.

6) L. s. 818. gmin Bołożynów, Przewłoczna z Kobylem czyli Bajmakami o nieuwzględnienie poprzednio wniesionej petycyi tych gmin względem wyłączenia ich z okręgu Sądu powiatowego w Olesku, tudzież Starostwa i Rady powiatowej w Złoczowie.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Przewodnictwo obejmuje Zastępca Marszałka krajowego.

Z porządku następuje sprawozdanie komisyi prawniczej z wniosku Wydziału krajowego w sprawie oznaczenia miejscowości na siedzibę trzeciego Sądu powiatowego w granicach c. k. Starostwa Rohatyńskiego. Sprawozdawca p. Fruchtman.

W zastępstwie sprawozdawcy p. Zawadzki prostuje omyłki druku w sprawozdaniu zawarte a uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, powołując się na uchwałę swoją z dnia 29. Grudnia 1885. w myśl ustawy z dnia 11. Czerwca 1868. r. (Nr. 59. Dz. u. p.), oświadcza c. k. Rządowi opinię, iż najodpowiedniejszą w obecnych stosunkach siedzibą dla trzeciego c. k. Sądu powiatowego w obrębie c. k. Starostwa Rohatyńskiego utworzyć się mającego, byłoby miasteczko Bołszowce, do którego to c. k. Sądu przydzielićby wypadało 17 gmin należących obecnie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Bursztynie, a mianowicie: Bołszowce, Słobódka bołszowiecka, Popławniki, Hanowce, Borszów, Konkolniki, Słoboda konkolnicka, Chochoniów, Zagórze konkolnickie, Bybło, Dytiatyn, Podszumlańce, Skoromochy stare, Skoromochy nowe, Herbutów, Kunaszów i Żelibory.

Uchwałą tą załatwioną zostaje petycya obszaru dworskiego w Bołszowcach do L. s. 280. w tej samej sprawie wniesiona.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi prawniczej z petycyi Izby adwokatów we Lwowie w sprawie utworzenia urzędu depozytowegc we Lwowie.

Sprawozdawca p. Fruchtman uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę lwowskiej Izby adwokatów o utworzenie samoistnego c. k. sądowego urzędu depozytowego we Lwowie odstępuje się Wysokiemu Rządowi do spiesznego uwzględnienia.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi prawniczej:

a) z przedłożenia Wydziału krajowego w sprawie oznaczenia terytoryum dla ustanowić się mającego nowego c. k. Sądu powiatowego w Podwołoczyskach.

b) z petycyi Reprezentacyi powiatowej Zbaraskiej w tej samej sprawie.

Sprawozdawca p. Rybicki uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi co do przedłożenia Wydziału kraj. pod a) wymienionego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl ustawy z dnia 11. Czerwca 1868. (Nr. 59. D. u. p.) poprzednie uchwały swe z dnia 29. Maja 1875. i z dnia 19. Października 1878. w sprawie zaprowadzenia nowego Sądu powiatowego w Podwołoczyskach o tyle zmienia, iż przy zatrzymaniu dotychczasowego okręgu Sądu powiatowego z siedzibą w Nowem Siole, uznaje potrzebę utworzenia trzeciego c. k. Sądu powiatowego w c. k. Starostwie skałackiem, z siedzibą w Podwołoczyskach, do którego okręgu mają wejść miejscowości:

a) Z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Skałacie: Podwołoczyska, Staromiejszczyzna, Zadniszówka, Mysłowa, Dorofiówka, Supranówka, Mołczanówka, Kamionka, Rosohowaciec, Kaczanówka, Orzechowce, Czernyszówka i Chmieliska.

b) Z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Nowem Siole: Bogdanówka, Korszyłowce, Skoryki, Pieńkowce i Prosowce.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta następnie wniosek komisyi co do petycyi pod b) wymienionej w brzmieniu następującem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, przechodzi nad petycyą Reprezentacyi Zbarazkiej:

1) że Wysoki Sejm nad sprawą ustanowienia nowego Sądu powiatowego w Podwołoczyskach, przechodzi do dorządku dziennego, lub

2) że Wysoki Sejm przekazuje sprawę tę Wydziałowi krajowemu do dokładniejszego rozpatrzenia na podstawie ponownych badań i postawienia w swoim czasie odpowiedniego wniosku, albo w razie przyjęcia wniosków Wydziału krajowego

3) że nowy okręg sądowy w Podwołoczyskach ma należeć do powiatu Zbarazkiego, — do porządku dziennego.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi prawniczej z petycyi gminy miasta Czchowa o ustanowienie nowego c. k. Sądu powiatowego w Czchowie.

Sprawozdawca p. Rybicki uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby odniósł się do Prezydyum c. k. wyższego Sądu krajowego w Krakowie z zapytaniem, czy uznaje potrzebę utworzenia nowego c. k. Sądu powiatowego w Czchowie, a w razie uznania tej potrzeby, aby na przyszłej sesyi sejmowej stosowne wnioski przedstawił; w razie zaś gdyby Prezydyum c. k. wyższego Sądu krajowego w Krakowie potrzeby tej nie uznało, aby petycyę gminy miasta Czchowa o ustanowienie nowego c. k. Sądu powiatowego w Czchowie sam załatwił.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Wskutek wniosku p. Kozłowskiego konstatują sekretarze sejmowi dostateczną do uchwał ilość posłów, a Izba przystępuje do punktu 21. porządku, którym jest:

Sprawozdanie komisyi szkolnej z petycyi wielu Rad miejscowych szkolnych, gmin, nauczycieli i nauczycielek w sprawie podwyższenia płac nauczycielom względnie nauczycielkom w odnośnych szkołach ludowych. Sprawozdawca p. Zoll.

Dodatkowe sprawozdanie komisyi szkolnej w tej samej sprawie. Sprawozdawca p. Zoll.

W zastępstwie sprawozdawcy p. Zolla p. Romanowicz uwolniony od czytania sprawozdania podnosi, iż wniosek komisyi zawiera się w sprawozdaniu dodatkowem i czyta takowy w brzmieniu następującem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycye: Rady szkolnej miejscowej w Brzuchowicach, w Laszkach, nauczycieli w Siemianówce, Rady szkolnej miejscowej w Dublanach, w Srokach, w Malechowie, w Zniesieniu, w Rzęśni polskiej, trzech nauczycielek w Tarnowie, nauczycieli w Krakowie, Rady szk. miejsc. w Bronowicach małych i Bronowicach wielkich, w Bieńczycach, w Mogile, nauczycieli w Wadowicach, Rady szk. miejsc. w Skawinie, w Krowodrzy dla Zielonek, nauczycieli w Strzyżowie, Rady szk. miejsc. w Świątnikach, Rady szk. miejsc. i nauczycieli w Kołomyi, Rady szk. miejsc. w Raciborowicach, w Zabierzowie, w Kętach, nauczyciela w Żydatyczach, Rady szk. miejsc. w Woli Justowskiej, w Zimna-wodzie. Reprezentacyi gminnych: w Balińcach, Buczackach i Trofanówce, Rady szk. miejsc. w Korzelnikach, w Sołonce wielkiej, w Podborcach, w Zubrzy, konkurencyi szkolnej w Wyciążach, nauczycielstwa w Drohobyczu, Rady szk. miejsc. i nauczycieli w Bóbrce, Rady szk. miejsc. w Olszanicy, Zarządu szkoły w Długoszynie, nauczycieli w Kosowie, w Samborze, w Grodzisku łańcuckim, Rady szk. miejsc. w Narolu, Wydziału Rady powiatowej w Kolbuszowie, Rady szk. miejsc. w Limanowej, Zarządu szkoły w Szczakowej, Rady szk. miejsc. w Sokolnikach, w Bielanach, w Regulicach, w Pietniczanach, w Szczercu, w Rzęsni ruskiej, w Kamieniopolu, nauczycieli w Myślenicach, Rady szk. miejsc. w Nawaryi, Zarządu szkoły w Poroninie, Rady szk. miejsc. w Chełmku, w Lesienicach, w Zboiskach, w Starem-siole, Wydziału powiatowego w Limanowej, Zarządu szkoły w Byczynie, nauczycieli w Nowym Sączu, w Tarnobrzegu, nauczycielek w Krakowie, Rady szk. miejsc. w Czernichowie, Zarządów szkoły VII. i VIII. w Krakowie, nauczycielki w Prądniku białym, Rady szk. miejsc. w Płaszowie, w Biłohorszczu, w Mikłaszowie i w Bolechowicach — odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do zbadania i w porozumieniu z Wydziałem krajowym do możliwego uwzględnienia w tych wypadkach, w których miejscowe stosunki, a w szczególności położenie w sąsiedztwie wielkich miast przemawiają za tem, aby nauczycielom przyjść w pomoc bądźto podwyższeniem płac, bądź udzieleniem jednorazowej zapomogi.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi szkolnej:

a) z petycyi Stanisława Zarańskiego, w której dzieło swoje „Pierwiastki dziejów ojczystych w ich organicznym rozwoju“, ofiaruje dla biblioteki Wydziału krajowego i prosi o przyjęcie tego do wiadomości.

b) z petycyi gminy Szczawnik o zamienienie tamtejszej szkoły filialnej na szkołę etatową.
Sprawozdawca p. Zoll.

W zastępstwie sprawozdawcy p. Zolla. poseł Romanowicz czyta sprawozdanie komisyi szkolnej o petycyi Ls. 589. Stanisława Zarańskiego, w której dzieło swoje „Pierwiastki dziejów ojczystych w ich organicznym rozwoju" ofiaruje dla biblioteki Wydziału krajowego i prosi o przyjęcie tego do wiadomości. z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem przyjmuje do wiadomości, iż Stanisław Zarański dzieło swe „Pierwiastki dziejów ojczystych w ich organicznym rozwoju" ofiarował bibliotece Wydziału krajowego i wzywa Radę szkolną krajową, aby po zbadaniu tego dzieła w miarę jego użyteczności poleciła bibliotekom szkolnym.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Zoll czyta sprawozdanie komisyi szkolnej o petycyi l. 638. gminy Szczawnik o zamienienie tamtejszej szkoły filialnej na szkołę etatową, z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę gminy Szczawnik o przeistoczenie tamtejszej szkoły filialnej na etatową odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do zbadania i załatwienia.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi szkolnej c) z petycyi praktykantów wyznania mojżeszowego w szkole imienia Czackiego we Lwowie, o uwzględnianie kandydatów wyznania mojżeszowego przy zatwierdzaniu posad nauczycielskich;

d) z petycyi Eustachego Jachimowskiego o zmianę art. 20. ustawy szkolnej z dnia 2. Maja 1873.. tudzież zarządu głównego Towarzystwa pedagogicznego o zmianę licznych postanowień tejże ustawy.

Sprawozdawca p. Romanowicz czyta sprawozdanie komisyi szkolnej o petycyi L. 375. praktykantów wyznania mojżeszowego w szkole imienia Czackiego we Lwowie — o polecenie Radzie szkolnej krajowej, aby przy zatwierdzaniu posad nauczycielskich w szkołach, do których wyłącznie albo przeważnie uczęszcza młodzież izraelicka, uwzględniano kandydatów wyznania mojżeszowego. z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę L. 375. s. odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do zbadania i załatwienia.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Marszałek odbiera przewodnictwo napowrót.

Sprawozdawca p. Romanowicz czyta sprawozdanie komisyi szkolnej o petycyach Eustachego Jachimowskiego o zmianę art 20. ustawy szkolnej z dnia 2. Maja 1873. tudzież Zarządu głównego Towarzystwa pedagogicznego o zmianę licznych postanowień tejże ustawy, z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycye Zarządu głównego Towarzystwa pedagogicznego, tudzież Eustachego Jachimowskiego o zmianę ustawy szkolnej z dnia 2. Maja 1873. o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego. odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem wzięcia ich pod rozwagę przy zamierzonem wypracowaniu projektu do reformy ustaw w szkołach ludowych.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi administracyjnej z petycyi Zwierzchności gminnych i obszarów dworskich o wyjednanie utworzenia c. k. urzędów podatkowych w Żurawnie, Strzyżywie, Dynowie, Obertynie i Ustrzykach.

Sprawozdawca p. Chamiec.

W zastępstwie sprawozdawcy p. Chamca p. A. Jędrzejowicz czyta sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyach Zwierzchności gminnych i właścicieli obszarów dworskich o wyjednanie utworzenia c. k. Urzędów podatkowych w Żurawnie, Strzyżowie, Dynowie, Obertynie i Ustrzykach, z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycye gmin i obszarów dworskich o utworzenie c. k. Urzędów podatkowych w Żurawnie, w Strzyżowie, Dynowie, w Obertynie i Ustrzykach odstępuje się c. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi petycyjnej:

a) petycyi p. Marcelego Białobrzeskiego o uwolnienie od obowiązku wykazania studyów prawniczych w celu uzyskania posady urzędnika konceptowego przy Wydziale krajowym;

b) z petycyi Tomasza Gamskiego i Eugeniusza Pfeifra o dodatek w drodze łaski do cen kontraktowych w przedsiębiorstwie budowy krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

Sprawozdawca p. Merunowicz czyta sprawozdanie komisyi petycyjnej o petycyi do L. 939 p. Marcelego Białobrzeskiego o uwolnienie od obowiązku wykazania studyów prawniczych w celu uzyskania posady urzędnika konceptowego przy Wydziale krajowym — z następującym wnioskiem komisyi:

Komisya petycyjna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

P. Marcelego Białobrzeskiego zwalnia się od wymaganych przepisami §. 4. l. 1. ustanowy służby krajowej od kandydatów na posady urzędników konceptowych studyów prawniczych.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta sprawozdanie komisyi petycyjnej o prośbie do L. 813 pp. Tomasza Gamskiego i Eugeniusza Pfeiffera o dodatek w drodze łaski do cen kontraktowych w przedsiębiorstwie budowy krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie, z następującym wnioskiem komisyi petycyjnej:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyą l. s. 813. pet. 632. przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z powodu spóźnionej pory Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 21. Stycznia 1887. o godzinie 11. przed południem z następującym porządkiem dziennym:

Porządek dzienny 16. posiedzenia, 4. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego, który się odbędzie w Piątek dnia 21. Stycznia 1887. o godzinie 11. przed południem.

1. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia na zaciągnięcie w Banku krajowym przez gminę miasta Brodów pożyczki w sumie 200.000 zł. w obligacyach komunalnych.

Sprawozdawca p. Smolka.

2. Sprawozdanie komisyi bankowej z wniosku Wydziału krajowego co do udzielenia gminie miasta Stryja pożyczki komunalnej w kwocie 100.000 zł.

Sprawozdawca p. Łubieński.

3. Sprawozdanie komisyi bankowej z petycyi Zwierzchności gminnej w Radomyślu, o udzielenie pożyczki w kwocie 12.000 zł. w Banku krajowym na dokończenie szkoły.

Sprawozdawca p. Łubieński.

4. Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z wniosku Wydziału krajowego w przed-

miocie wezwania c. k. Rządu, aby w myśl postanowienia §. 3. ustawy z dnia 30. Czerwca 1884. Dz. u. p L. 116 przeznaczył z państwowego funduszu melioracyjnego dla Galicyi sumę 1,300.000 zł.

Sprawozdawca p. Sanguszko.

5. Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z wniosku posła Stanisława Jędrzejowicza postawionego przy rozprawie nad sprawozdaniem o popieraniu kultury krajowej na polu budowli wodnych.

Sprawozdawca p. Sanguszko.

6. Sprawozdanie komisyi budżetowej z preliminarza funduszu krajowego na rok 1887.

Sprawozdawca p. Smarzewski.

Sprawozdawcy pojedynczych działów:

Pp. Badeni Kazimierz, Hausner, Goldman, Stadnicki Stanisław, Sapieha Władysław, Madeyski, Badeni Stanisław, Potocki Artur, Jędrzejowicz Stanisław, Skałkowski, Abrahamowicz, Bobrzyński.

Koniec posiedzenia o godz. 10. min. 45 w nocy.

Marszałek krajowy:
Jan Tarnowski w. r.

Sekretarze:
St. Badeni w. r.
A. Jędrzejowicz w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 20. Stycznia 1887. roku.

792. Gminy i obszary dworskie powiatu Bireckiego, pp. Gniewosza, o zmianę kierunku drogi krajowej Przemyśl-Sanok.

793. Wolf Rosiner, pp. W. Koziebrodzkiego, o rozstrzygnienie rekursu przeciw wymiarowi podatku zarobkowego i dochodowego.

794. Jakób Jaworski, weteran wojsk polskich, pp. Popiela. o zapomogę.

795. Jakób Czapelski dyrektor szkoły św. Anny we Lwowie, pp. Romanowicza. o przyznanie 3. dodatku pięcioletniego.

796. Stowarzyszenie lwowskich szynkarzy, pp. Romanowicza, w sprawie ustawy o opłatach konsumcyjnych od napojów.

797. Reprezentacya gminy miasta Tarnowa, pp. Zawadzkiego, w sprawie zaprowadzenia krajowych opłat konsumcyjnych.

798. Teofila Kriegshaber, właścicielka zakładu robót kobiecych ozdobnych, pp. Merunowicza o subwencyę w kwocie 500 zł.

799. Ilko Tabaczny vel Tabaczarz wysłużony żołnierz. pp. ks. Sawę, o zapomogę.

800. Zwierzchność gminy Łomna, pp. Antoniewicza, o wyznaczenie funduszu na pomoc lekarską podczas zarazy.

801. Reprezentanci gminy Chodowicy, pp. Antoniewicza, o zapomogę 800 zł. na zbudowanie jarów na rzece Stryju, celem uchronienia wsi od ostatecznej zagłady.

802. Zwierzchność gminy Łomna, pp. Antoniewicza, o wstawienie się do Rządu, by zwrócił 44 zł. 50 ct. pobranych niesłusznie przy ściąganiu podatku szkolnego.

803. Szymon Kizimowicz nauczyciel, pp. ks. Kaczałę. o policzenie 4 lat służby.

804. Zwierzchność gminy miasta Sanoka, pp. Słoneckiego, w sprawie zaprowadzenia krajowych opłat konsumcyjnych.

805. Zenon Nowosielecki i inni właściciele propinacyi. pp. Żurowskiego, o wydanie instrukcyi co do sposobu przewozu trunków „transito“ przez miasto.

806. Gmina Żegestów, pp. Zborowskiego, o zapomogę na budowę szkoły.

807. Albina Śliwińska 2. voto Ćwiklińska, pp. Weigla, o zapomogę.

808. Towarzystwo bursy imienia „Stefana Batorego“ w Wadowicach, pp. Artura Potockiego, o subwencyę.

809. Rada szkolna miejscowa w Wołczkowcach, pp. Kaprego, przedkłada prośbę nauczyciela Antoniego Billicha, o zaliczkę na płacę w kwocie 100 zł.

810. Ks. Salezy Matwijkiewicz, pp. Bereźnickiego, o zapomogę na wewnętrzne odnowienie kościoła w Czukwi.

811. Towarzystwo kupców i przemysłowców we Lwowie, pp. Smolkę, o zaprowadzenie w Galicyi postępowania upominawczego.

812. Reprezentacya miasta Glinian tudzież gminy tegoż powiatu, pp. Pilata, o odrzucenie petycyi, dążącej do przeniesienia Sądu powiatowego z Glinian do Kurowic.

813. Gmina miasta Lwowa, pp. Goldmana, w sprawie rozłożenia kosztów kwaterunku wojska na kraj.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokòł

16. posiedzenia, IV. sesyi V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 21. Stycznia 1887.

Początek o godzinie 11. minut 30.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze: Stanisław hr. Badeni, A. Jędrzejowicz, Władysław ks. Sapieha, T. Siengalewicz.

Obecnych posłów 124.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik JE. Filip Zaleski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie

Marszałek oznajmia, że protokół z 14-go posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie wniesiono zarzutów; protokół zaś z 15. posiedzenia jest złożony do przejrzenia w biurze sejmowem.

P. sekretarz hr. Stanisław Badeni czyta spis petycyj wniesionych po dzień 21. Stycznia 1887. od Nr. 814 do Nr. 825, które przydzielono następującym komisyom:

Do Wydziału krajowego odesłano petycye do L. 814 do 818 włącznie, 820, 821, 822.

Komisyi prawniczej L. 819.

Komisyi administracyjnej L. 823.

Komisyi drogowej L. 824.

Komisyi szkolnej L. 825.

P. Abrahamowicz interpeluje przewodniczącego komisyi administracyjnej, w jakiem stadyum znajduje się sprawa kart myśliwskich.

P. Max odpowiada na tę interpelacyę imieniem komisyi.

Po przemówieniu p. Abrahamowicza powtórnie, Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia na zaciągnięcie w Banku krajowym przez gminę miasta Brodów pożyczki w sumie 200.000 zł. w obligacyach komunalnych.

W zastępstwie sprawozdawcy p. Smolki p. Hoszard wnosi odesłanie powyższego przedmiotu do komisyi bankowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi bankowej z wniosku Wydziału krajowego co do udzielenia gminie miasta Stryja pożyczki komunalnej w kwocie 100.000 zł.

Sprawozdawca p. Łubieński uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm na wniosek Wydziału krajowego zatwierdza uchwałę Rady Nadzorczej Banku krajowego z dnia 11. Stycznia 1887. r., upoważniającą Dyrekcyę Banku do udzielenia gminie miasta Stryja pożyczki komunalnej w kwocie 100.000 zł. w. a w obligacyach komunalnych I. emisyi.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi bankowej z petycyi Zwierzchności gminnej w Radomyślu, o udzielenie pożyczki w kwocie 12.000 zł w Banku krajowym na dokończenie szkoły.

Sprawozdawca p. Łubieński uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyą Zwierzchności gminy Radomyśla o udzielenie pożyczki w kwocie 12.000 zł. w Banku krajowym na dokończenie szkoły 4-klasowej, Sejm przechodzi do porządku dziennego..

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie wezwania c. k. Rządu, aby w myśl postanowienia §. 3. ustawy z dnia 30. Czerwca 1884. Dz. u. p. L. 116 przeznaczył z państwowego funduszu melioracyjnego dla Galicyi sumę 1,200.000 zł. w. a.

Sprawozdawca p. Sanguszko czyta sprawozdanie powyższe, z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

Rezolucyę:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w razie dopełnienia warunków §§. 4. i 5. ustawy z 30. Czerwca 1884. Dz. u. p. L. 116 przepisanych, odpowiednie kwoty z funduszu melioracyjnego wyż wymienioną ustawą stworzonego krajowi przyznał.

Przemawia p. Wereszczyński i wnosi następujący dodatek do powyższego wniosku komisyi, mianowicie: po wyrazie „odpowiednie“ dodać: „*postanowieniom §. 3. tejże ustawy*“.

Po przemówieniu sprawozdawcy, który przyjmuje powyższą poprawkę, Izba w glosowaniu uchwala zgodnie z wnioskiem komisyi i poprawką p. Wereszczyńskiego.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z wniosku p. Stanisława Jędrzejowicza, postawionego przy rozprawie nad sprawozdaniem o popieraniu kultury krajowej na polu budowli wodnych.

Sprawozdawca p. Sanguszko czyta sprawozdanie powyższe z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucyę:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w przyszłości takie tylko projekty do ustaw melioracyjnych Sejmowi do uchwały przedkładał, które i pod względem technicznym i pod względem prawnym za dojrzałe uważać można.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej z preliminarza funduszu krajowego na rok 1887. Sprawozdawca p. Smarzewski.

Sprawozdawcy pojedyńczych działów:

PP. Badeni Kazimierz, Hausner, Goldman, Stadnicki Stanisław, Sapieha Władysław, Madeyski, Badeni Stanisław, Potocki Artur, Jędrzejowicz Stanisław, Skałkowski, Abrahamowicz, Bobrzyński.

Marszałek podnosi, iż pomimo uchwały Sejmu powziętej w roku zeszłym, iżby sprawozdanie komisyi lustracyjnej poprzedzało rozprawy nad budżetem, umieścił na porządku dziennym najpierw budżet krajowy z tego powodu, iż sprawozdanie komisyi lustracyjnej w zbyt spóźnionym czasie oddane, znajdnje się jeszcze w drnku.

Sprawozdanie to zostanie pp. posłom zapewne dnia jutrzejszego rozdane.

Marszałek udziela głosu jeneralnemu sprawozdawcy komisyi budżetowej p. Smarzewskiemu, który imieniem komisyi przedstawia następujący wniosek do uchwały finansowej:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego ma być w r. 1887. pobieranym dodatek do podatków bezpośrednich po 30 centów od każdego złotego wal. austr. całej należytości tych podatków.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przenoszenia w dziale zwyczajnych wydatków oszczędności jednej rubryki na potrzeby rubryk innych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad budżetem krajowym na rok 1887.

Przemawia p. ks. A. Sapieha i zapowiada do Rubr. XVII. wniesienie następującej rezolucyi:

„Sejm upoważnia Wydział krajowy do czynienia wydatków, jakie za potrzebne uzna ze względu na zamierzoną do Galicyi podróż Jego Ces. Król. Wysokości Arcyksięcia Następcy Tronu i Jego Najdostojniejszej Małżonki.

Wydatki te mają być wpisane do rubryki XVII. poz. 243. wydatków".

Po objaśnieniu Marszałka pod względem formalnym przemawiają pp. ks. Kaczała, Kozłowski.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej i przemówieniu sprawozdawcy, Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

Sprawozdawca komisyi budżetowej p. Kazimierz Badeni uwolniony od czytania sprawozdania, czyta wnioski komisyi budżetowej:

Rubryka I. „Koszta Reprezentacyi kraju".

A. Sejm krajowy.

1. Koszta podróży pp. Posłów	6.700 zł.
2. Dyety pp. Posłów	36.000 „
3. Koszta druków	13.000 „
4. Spisywanie sprawozdań	4.200 „
5. Pisarze dzienni	650 „
6. Remuneracye urzędników Wydziału krajowego za dodatkowe zatrudnienie podczas Sejmu	1.200 „
7. Służba	850 „
8. Opał	1.300 „
9. Oświetlenie	950 „
10. Zapuszczanie i mycie podłóg	120 „
11. Potrzeby kancelaryjne	160 „
12. Rozmaite drobne wydatki	260 „
Ogółem	65.390 zł.

Izba w głosowaniu uchwala rubr. I. poz. 1. do 12. włącznie, zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

B. Wydział krajowy.

13. Marszałek krajowy	6.000 zł.	
i dodatek na reprezentacyę	4.000 „	10.000 zł.
14. Sześciu Członków Wydziału po 4.000 zł.		24.000 „
15. Zastępcy		2.000 „
16. Dodatek dla Członka Wydziału, mianowanego przez Marszałka Zastępcą do kierownictwa w Wydziale kraj.		1.000 „
Suma rubryki I.		102.390 zl.

Komisya budżetowa wnosi zatem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić na wydatki rubr. I objęte, sumę 102.390 zł. w. a.

Izba w głosowaniu uchwala poz. 13. do włącznie 16. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy i przyjmuje sumę wydatków rubr. I. w kwocie . . . . . . 102.390 zł.

Sprawozdawca p. Kazimierz Badeni czyta:

Rubr. II. Koszta zarządu.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pozycya	17.	Płace urzędników oddziału konceptowego . .	35.500 zł.
„	18.	„ „ „ rachunkowego . .	47.350 „
„	19.	„ „ „ kasowego . . .	10.670 „
„	20.	„ „ „ technicznego . .	10.960 „
„	21.	„ „ „ sanitarnego . . .	2.300 „
„	22.	„ „ „ statystycznego . .	3.540 „
„	23.	„ „ „ manipulacyjnego . .	17.860 „
„	24.	*a*) Dyurniści dla oddziału konceptowego . .	8.432 „

Izba uchwala rubr. II. pozycyi 17. do włącznie 24 *a)* zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Poz 24. *b*) Dyurniści oddziału rachunkowego . . . . 11.943 zł.

Przemawia p. Pietruski i wnosi podwyższenie tej pozycyi do kwoty . . 13.943 „

Przemawia p. Rybicki i popiera ten wniosek.

Po przemówieniu sprawozdawcy i p. Pietruskiego jako członka Wydziału krajowego, wreszcie sprawozdawcy powtórnie, Izba w głosowaniu odrzuca wniosek p. Pietruskiego, a uchwala poz. 24. *b*) zgodnie z wnioskiem komisyi budżetowej.

Sprawozdawca czyta:

Pozycya	24.	*c*) Dyurniści dla oddziału technicznego . . .	4.869 zł
„	24.	*d*) „ „ „ statystycznego . .	1.934 „
„	24.	*e*) „ „ „ manipulacyjnego . .	10.640 „
„	24.	*f*) Na zastępstwo urzędników . . , .	1.120 „
„	25.	Zasługi	3.900 „
„	26.	Emolumenta	13.883 „
„	27.	Remuneracye	2.845 „
„	28.	Koszta podróży i dyety	5.400 „
„	29.	Pensye i zaopatrzenia	9.144 „
„	30.	Dary z łaski	1.660 „
„	31.	Potrzeby kancelaryjne	16.800 „
„	32.	Gmach krajowy i jego utrzymanie	7.239 „
„	33.	Zaliczki na płace urzędników	6.000 „

W ogólnej sumie 1.660 zł. preliminowanej przez komisyę budżetową pod poz. 30. Dary z łaski, mieszczą się subwencye jednorazowe: dla Rozalii Piotrowskiej wskutek petycyi do L. s. 213. p. 148. . . . . 200 zł.
dla Wandy Dziubińskiej wskutek petycyi L. 168s./108p. wdowy po praktykancie rachunkowym, zmarłym r. b. po $2^1/_2$ latach służby i obarczonej sześciorgiem dzieci . . . . 200 zł.

Izba w głosowaniu uchwala poz. 24. *c*) do włącznie 33. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca p. K. Badeni czyta:

Poz. 33. *b*) Zaliczka dla Stanisława Chudzikiewicza, kancelisty Wydziału krajowego, zwrotna w 120 miesięcznych ratach . . . . 1.000 zł.

Poz. 33. *c*) Zaliczka dla Michała Hermińskiego, woźnego Wydziału krajowego, zwrotna w 120 miesięcznych ratach . . . . 500 zł.

Suma rubryki II. . . . . 235.489 zł.

Nad petycyami do L. s. 748 Jana Topolnickiego o datek dla sierót po ś. p. Karolu Iwanickim urzędniku Wydziału krajowego i L. s. 752. Marcyanny Zakrzewskiej, wdowy po sekretarzu Wydziału krajowego o zapomogę, — przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Zarazem wnosi komisya budżetowa przejście do porządku dziennego nad petycyami: Antoniny Ożwadowej L. 156s./101 p. i Waleryi Łopuszańskiej L. 139s.|87 p., dalej Józefy Koestlichowej L. 322s.|246 p. i Tekli Rudnickiej L. 318s.|242 p.

Izba w głosowaniu uchwala poz. 33. *b*) i 33. *c*) zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy, oraz przyjmuje wnioski komisyi co do załatwienia wymienionych wyżej petycyj.

Marszałek podnosi, że wskutek uchwalenia powyższych dwóch pozycyj podwyższoną zostaje suma rubr. II. do kwoty . . . . 235.489 zł.

Sprawozdawca komisyi budżetowej p. Hausner czyta:

Rubryka III. Koszta leczenia ubogich chorych w szpitalach krajowych, zagranicznych i wojskowych.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy w Rubr. III. wydatków „Koszta leczenia ubogich“ wstawić sumę 670.000 zł.

Przemawia p. Popiel.

W czasie przemówieniu p. Popiela, przewodnictwo obejmuje Zastępca Marszałka krajowego.

Przemawiają następnie pp. Romanowicz, Goldmann, Kozłowski powtórnie, i p. Hoszard.

W czasie przemówienia p. Hoszarda, Marszałek odbiera przewodnictwo napowrót.

Przemawia p. Popiel i wnosi następnjącą rezolucyę dostatecznie popartą:

Sejm wyraża życzenie, aby Siostry Miłosierdzia przywrócone zostały we wszystkich oddziałach szpitala lwowskiego, w których dawniej nadzór pełniły.

Przemawia p. Romanowicz.

Na wniosek p. St. Badeniego uchwala Izba zamknięcie rozprawy.

Przemawia p. Kozłowski dla sprostowania faktu.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba uchwala sumę Rubr. III. wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi.

Następnie uchwala Izba także rezolucyę proponowaną przez p. Popiela.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyą Wydziału powiatowego w Turce L. 133. Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca komisyi budżetowej p. Goldmann uwolniony od czytania sprawozdania, czyta wnioski komisyi:

Rubryka IV. Koszta szczepienia.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poz. 35. Utrzymanie i odświeżanie krowianki . . . . 1.600 zł.
„ 36. Koszta podróży i dyety lekarzy z powodu szczepienia . . . . . . 54.000 „
„ 37. Premie dla lekarzy odszczególniających się przy szczepieniu ospy . . 300 „
Razem . 55.900 zł.

Izba w głosowaniu uchwala Rubr. IV. wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Goldmann czyta:

Rubryka V. Wydatki sanitarne.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Rubr. V. Koszta sanitarne

Poz. 38. $^1/_3$ część za lekarstwa dla epidemicznie chorych . . . . 8.000 zł.

Izba w głosowaniu uchwala całą Rubr. V. wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca komisyi budżetowej p. St. Stadnicki uwolniony od czytania sprawozdania, czyta wnioski komisyi:

Rubryka VI. Zasiłki dla zakładów dobroczynności.

Rubr. VI. poz. 39. Szpitale Sióstr Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rozdole i Bursztynie 900 zł.
„ 40. Szpital Sióstr Miłosierdzia w Nowosiółkach . . . . . . 300 „
„ 41. Dom ubogich i sierót w Krakowie . . . . 5.424 „
„ 42. Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie . . 1.000 „
„ 43. Komitet ochronek w Krakowie . . . . 550 „
„ 44 *a*) Towarzystwo ochronek chrześciańskich we Lwowie . . . 500 „
„ 44. *b*) Zarząd Zakładu osieroconych dziewcząt imienia ks. Józefa Ziemiańskiego w Przemyślu . . . . 500 „

Izba w głosowaniu uchwala Rubr. VI. poz. 39 do włącznie 44 *b*) wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Pozycya 45. Zarząd Towarzystwa opieki weteranów z r. 1831. w Krakowie, datek jednorazowy . . . . 1.000 zł.

Pozycya 46. Komitet wykonawczy Towarzystwa opieki weteranów z r. 1831. we Lwowie, datek jednorazowy . . . . 1.000 zł.

Przemawia p. Lasocki i wnosi podwyższenie poz. 45. o 1.000 zł. zaś poz. 46. o 500 zł.

Izba popiera dostatecznie ten wniosek, poczem przemawia sprawozdawca p. St. Stadnicki.

Przy głosowaniu nad wnioskami p. Lasockiego, konstatują sekretarze sejmowi brak kompletu.

Marszałek zawiesza posiedzenie i dalsze obrady nad Rubr. VI. do godz. 6. wieczór.

Posiedzenie zawieszono o godz. 3. po południu.

Ciąg dalszy 16. posiedzenia z dnia 21. Stycznia 1887.

Początek o godzinie 6. min. 30 wieczór.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie na nowo

Izba przystępuje do obrad nad poz. 45. i 46. Rubr. VI. wydatków.

Sprawozdawca czyta:

Pozycya 45. Zarząd Towarzystwa opieki weteranów z r. 1831. w Krakowie, datek jednorazowy . . . . 1.000 zł.

Pozycya 46. Komitet wykonawczy Towarzystwa opieki weteranów z r. 1831. we Lwowie, datek jednorazowy . . . . 1.000 zł.

Marszałek poddaje pod głosowanie wnioski p. Lasockiego podwyższające poz. 45. do kwoty . . . . 2.000 zł.
zaś poz. 46. do kwoty . . . . 1.500 zł.

Izba w głosowaniu uchwala sumy poz. 45. i 46. zgodnie z wnioskiem p. Lasockiego.

Sprawozdawca czyta:

Pozycya 47. Zakład dla chorych nieuleczalnych i wyzdrowieńców we Lwowie pod nazwą „Przytulisko św. Józefa“ . . . . 500 zł.

Izba uchwala poz. 47. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Tem samem załatwiono petycye pod L 286s./211p., 100s/50p., 294s./219p., 219s./154p. 160s.|103p., 374s.|288p., 458s./350p.

Co do dalszych petycyj, które komisyi budżetowej przekazanemi zostały, a do Rubr. VI. się odnoszą, komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyami L. 298s.|223p. Leonardy Hammermüller, ksieni PP. Benedyktynek w Przemyślu, o bezprocentową pożyczkę 20.000 zł. na rozszerzenie budynku szkolnego; — L. 464s.|356p, Dyrekcyi galicyjskiego Stowarzysz. opieki nad uwolnionymi więźniami o zapomogę; — L. s. 751, p. 590. Ludwika Korybuta Jaknbowskiego o zapomogę; i L. s. 660, p. 521. Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia w Nowosiółkach, o zapomogę — przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Petycyę L. s. 707, p. 566. Zakładu im. św. Teresy we Lwowie o subwencyę, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania a ewentualnie do uwzględnienia.

Izba w głosowaniu przyjmuje powyższe wnioski komisyi co do załatwienia wymienionych petycyj.

Następuje Rubr. VII. Wydatki na cele wykształcenia i oświaty.

Sprawozdawca p. ks. Władysław Sapieha czyta:

Pozycya 48. Akademia umiejętności w Krakowie . . . . 18.000 zł,

Izba uchwala poz. 48. wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

P. Władysław Sapieha w zastępstwie właściwego sprawozdawcy p. Madeyskiego czyta:

Rozycya 49. Rada szkolna krajowa, na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego krajowego (wedle specyalnego preliminarza) . . . . 391.424 zł.

Pozycya 50. Sześciu Członków Rady szkolnej krajowej po 1.200 zł. . . 7.200 „

Marszałek podnosi że poz. 49. jako już uchwalona nie wymaga wotowania.

Izba uchwala poz. 50 zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy. — Sprawozdawca p. Władysław Sapieha czyta:

Pozycya	51. Szkoła żeńska w Jaworowie pp. Bazylianek	500	zł.
„	52. Szkoła żeńska w Krakowie	2.500	„
„	53. Szkoła żeńska w Krakowie św. Tomasza	500	„
„	54. Szkoła żeńska w Krakowie pp. Augustyanek	500	„
„	55. Szkoła żeńska we Lwowie pp. Benedyktynek ormiańskich . .	1.000	„
„	56. Szkoła żeńska w Starym Sączu pp. Klarysek (Ls. 687) . .	750	„
„	57. *a*) Szkoła żeńska w Stryju (Ls. 86|36 p.) subwencya dotychczasowa	500	„
„	57. *b*) Szkoła żeńska w Stryju datek jednorazowy	300	„

Komisya budżetowa proponuje podwyższenie dotychczasowej subwencyi z 500 na 800 zł. jedynie na rok 1887., a to z powodu, iż przy pożarze miasta Stryja zgorzał budynek, w którym

szkoła się mieściła i całe wewnętrzne urządzenie 4-klasowej szkoły spłonęło, a gmina pożarem dotknięta nie jest w stanie wydatku tego z własnych funduszów ponieść.

Pozycya 58. Szkoła żeńska w Sanoku . . . . 200 zł.
„ 59. Szkoła żeńska w Jaśle (Ls. 282|207 p.) . . . . . . 300 „
„ 60 Szkoła ludowa OO. Dominikanów we Lwowie, dla nauczyciela języka ruskiego . . . . 200 „
„ 61. Szkoła wyznaniowa izrelicka w Brodach . . . . . . 6.000 „
„ 62. Zakład głuchoniemych we Lwowie (Ls. 82/32 p.):
a) na stypendya na 50 wychowanków . . . . 6.000 „
b) na utrzymanie zakładu . . . . 500 „
Pozycya 63. Szkoła głuchoniemych Bardacha we Lwowie . . . . 300 „
„ 64. Zakład ciemnych we Lwowie . . . . 2.000 „

Izba uchwala poz. 51. do 64. włącznie, zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 65. Szkoła gimnastyczna „Sokół" we Lwowie (Ls. 419, p. 326) . . 750 zł.

Przemawia p. Goldmann i wnosi wstawienie do budżetu krajowego dodatkowo nowej pozycyi: 65 b) Towarzystwu gimnastycznemu „Sokół" na wykończenie gmachu szkolnego jednorazowo 1000 zł.

Po objaśnieniu Marszałka pod względem formalnym, Izba w głosowaniu uchwala najpierw poz. 65. zgodnie zgodnie z wnioskiem komisyi budżetowej — następnie zaś uchwala Izba także pozycyę 65 b) zgodnie z wnioskiem p. Goldmana.

Sprawozdawca czyta:

Pozycya 66. Szkoła sztuk pięknych w Krakowie, IX. rata umorzenia pożyczki 100.000 zł. na budowę gmachu . . . . 7.000 zł.

Izba uchwala poz. 66. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi budżetowej o poz. 67., 68., 69., 70., 71., 72., 73. Rubr. VII. preliminarza krajowego na rok 1887.

Sprawozdawca p. St. Badeni czyta:

Pozycya 67. Teatr polski w Krakowie . . . . 8.000 zł.
„ 68. „ „ we Lwowie zasiłek stały . . . . 4.200 „
„ 69. „ „ i opera polska we Lwowie
do rozporządzalności Wydziału krajowego:
a) dramat i komedya . . . . 10.000 „
b) opera . . . . 10.000 „

z zastrzeżeniem, iż zostanie przez rzeczoznawców stwierdzone, że wykonanie oper podczas 30 wieczorów odpowiadało wymaganiom artystycznym. Tem samem załatwioną jest petycya l. 573. dyrekcyi teatru we Lwowie o przyznanie subwencyi dla dramatu i opery na rok 1887.

Izba w głosowaniu uchwala poz. 67, 68 i 69 *a*) i *b*) zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy i przyjmuje załatwienie petycyi L. 573

Sprawozdawca czyta następujący wniosek komisyi:

Nad petycyą L. s. 149. p. 97, Emila Derynga, o subwencyę na otworzenie szkoły dramatycznej we Lwowie, przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 70. Teatr ruski pod zarządem Towarzystwa „Besida" . 5.000 zł.

Przemawia p. ks. Siczyński i wnosi podwyższenie tej pozycyi do kwoty . . . . 7.000 „
ewentualnie 6.000 zł.

Po przemówieniu sprawozdawcy, który zgadza się na podniesienie pozycyi 70. do kwoty . . . . . . 6.000 zł.

Izba w głosowaniu odrzuca wniosek ks. Siczyńskiego proponujący podwyższenie poz. 70 w kw. 7.000 zł. a uchwala poz. 70. w kwocie . . . . 6.000 „

Sprawozdawca czyta:

Nad petycyą L. 429 zarządu Towarzystwa „Besida" o podwyższenie subwencyi do kwoty 8.000 zł. przechodzi się do porządku dziennego, z powodu, iż zarząd Towarzystwa prośbę uzasadnia głównie potrzebą utrzymania i wystawiania operetek francuskich, co ze stanowiska przedsiębiorstwa może być usprawiedliwionem, lecz nie przyczynia się wcale do spełnienia zadań teatru pod względem narodowym i cywilizacyjnym, a tem samem nie powinno wpłynąć na podwyższenie subwencyi.

Izba w głosowaniu przyjmuje powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 71. Towarzystwo muzyczne w Krakowie . . . 800 zł.
„ 72. „ „ we Lwowie . . . 3.000 „
„ 73 *a*) „ Harmonii . . . . . . 300 „
„ 73 *b*) Towarzystwo spiewu „Lutnia" na utrzymanie szkoły spiewu solowego i chóralnego jednorazowo . . . 200 „

Przemawia p. Romanowicz i wnosi (dostatecznie poparty) podwyższenie poz. 73. b) do kwoty . . . . 500 „

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba w głosowaniu odrzuca wniosek p. Romanowicza, a uchwala poz. 73 b) zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta następujący dalszy wniosek komisyi:

Petycye L. p, 243., 538., 459., 434., 451., 404., 42., 175., 55., 623., 300., 382., 376., 513., odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia, odnośnie do kwoty 2.000 zł. przyznanej Wydziałowi krajowemu do dyspozycyi w rubr. VII. poz. 85. „dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach", polecając w szczególności petycyę Kazimiery Heller.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Władysław ks. Sapieha czyta:

Pozycya 74. Stypendya dla uczniów i uczennic seminaryów nauczycielskich i kursów przygotowawczych . . . 30.000 zł.

Pozycya 75. *a*) Dla uczniów internatu przy seminaryum nauczycielskiem w Krakowie . . . . 3.000 „

Pozycya 75. *b*) Internatowi św. Jozafata, na utrzymanie 7 uczniów seminaryum nauczycielskiego w bursie (Ls. 332) . 1.050 „
z zastrzeżeniem, iż ogólna liczba uczniów utrzymywanych w internacie wynosić musi co najmniej drugie tyle uczniów, ilu z funduszu krajowego będzie utrzymywanych.

Izba uchwala poz. 74, 75 *a*) 75 *b*) zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Pozycya 76. Internatowi ruskiemu ks. Zmartwychwstańców we Lwowie, zasiłek na r. 1887. na utrzymanie uczniów . 4.500 zł.

Przemawia p. Antoniewicz i wnosi wykreślenie tej pozycyi, oraz zawieszenie posiedzenia na 10. minut celem porozumienia się komisyi budżetowej.

Izba nie zgadza się na zawieszenie posiedzenia

Przemawiają następnie pp. ks. Kowalski, Bobrzyński, Kozłowski. Na wniosek p. Władysława Koziebrodzkiego uchwala Izba zamknięcie dyskusyi.

Przemawia zapisany do głosu p. Antoniewicz.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba w głosowaniu uchwala poz. 76. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Pozycya 77. Jedno stypendyum im. Matejki, dla uczniów szkoły sztuk pięknych w Krakowie . . . . . . 1.000 zł.

Pozycya 78. a) Wydawnictwo ruskich książek szkolnych 2.000 „

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie poz. 77 i 78 a) zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

P. Władysław ks. Sapieha w zastępstwie właściwego sprawozdawcy p. Bobrzyńskiego czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić przy rubryce VII poz. 78 b) budżetu funduszu krajowego:

1. kwotę 1.000 zł. na wydawnictwo nowych podręczników dla szkół średnich do rozporządzalności c. k. Rady szkolnej krajowej, a względnie Komisyi książek szkolnych przez tęż Radę ustanowionej;

2. wezwać c. k. Radę szkolną krajową, ażeby, nie wykluczając myśli konkursu i nagród na napisanie podręczników szkolnych, kwoty tej użyła także na przeprowadzenie szczegółowej rewizyi pod względem naukowym, dydaktycznym i językowym książek mających uzyskać aprobatę.

Izba uchwala poz. 78 b) oraz ustęp 1. i 2. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 79. Zasiłek dla czasopisma „Szkoła“ Ls. 177/114 p. . 500 zł.
„ 80. Zasiłek dla czasopisma „Muzeum“ Ls. 260/185 p. . . 500 „
„ 81. Zasiłek dla czasopisma „Kosmos“ Ls. 131|79 p. . . 400 „
„ 82. Zasiłek dla ruskiej gazety szkolnej (do rozporządzalności Wydziału krajowego) Ls. 613 . . . . . 500 „

Izba w głosowaniu uchwala poz. 79., 80., 81., 82. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Pozycya 83. Zasiłek na utrzymanie w r. b. wyprawy naukowej, pracującej w archiwum watykańskiem, pod kierunkiem profesora Uniwersytetu jagiellońskiego Stanisława Smolki . 1.500 zł.

Sprawozdawca podnosi iż pozycya 83. jako już uchwalona, nie wymaga osobnego wotowania.

Sprawozdawca czyta:

Pozycya 84. Witowski Hipolit, były dyrektor szkoły żeńskiej w Bełzie, zaopatrzenie dożywotnie . . . . 300 zł.

Izba uchwala poz. 84. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Pozycya 85. Dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach, do dyspozycyi Wydziału krajowego . . . 2.000 zł.

Petycye, do tej pozycyi należące, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia, a mianowicie:

Teodora Demkowa Ls. 285/210 p.
Włodzimierza Luskina Ls. 291|216 p.
Włodzimierza Gużkowskiego, Ls. 287|212 p.
Kazimierza Chodzińskiego, Ls. 161/104 p.
Ludwika Stasiaka, Ls. 104|34 p.
Michaliny Zdanowiczówney, Ls. 119/69 p.
Alfreda Wildstossera, Ls 129|77 p.
Antoniego Popiela, Ls 522/405 p.
Ludwika Korzanowskiego. Ls. 561/435 p
Leona Zawiejskiego, Ls. 572|440 p
Bernarda Jarosiewicza, Ls. 574|443 p.
Stanisława Lewandowskiego. Ls. 790|620 p.
Eugeniusza Steinsberga, Ls. 804|629 p.
Stanisława Borzęckiego, Ls. 737|579 p.
Włodzimierza Tetmajera, Ls. 836

Przemawia p. Antoniewicz i wnosi co do petycyi Teodora Demkowa ls. 285|210 p. odesłanie takowej do Wydziału krajowego „do uwzględnienia".

Po przemówieniu sprawozdawcy, p. Antoniewicz cofa swoją poprawkę — a Izba w głosowaniu uchwala poz. 85. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Pozycya 86. Dla fundacyi „Macierz polska" na wydawnicto dzieł i peryodycznych pism ludowych . . . . 3.000 zł.

Pozycya 87. Dla Towarzystwa „Proświta" na wydawnictwo pism ludowych . . . . 1.000 „

Pozycya 88. *a*) Na stypendyum dla ucznia Wydziału lekarskiego w Krakowie, oddającego się studyom w szkole operacyjnej . . . . 500 zł.

Pozycya 88. *b*) Dla wydawnictwa dziełek ludowych we Lwowie, jednorazowo (Ls. 788). . . . . . . 1000 „

Pozycya 88. *c*) Towarzystwu „Przymierze braci" jednoruzowo (Ls. 259|184 p.) . . . . 300 „

Pozycya 88 *d*) Towarzystwu oświaty ludowej we Lwowie, jednorazowo (Ls. 410/317 p.) . . . . 100 „

Izba w głosowaniu uchwala poz. 86, 87, 88 a) b) c) i d) zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Pozycya 88. *e*) Wydziałowi Towarzystwa galicyjskiego leśnego, na wydawnictwo „Sylwana" jednorazowo (Ls. 443|335p.) 100 zł.

Przemawia p. Pławicki i wnosi podwyższenie poz. 88 *e*) do kwoty . . . 200 zł.

Podczas przemówienia p. Pławickiego przewodnictwo obejmuje Zastępca Marszałka krajowego.

Izba nie popiera wniosku p. Pławickiego a po przemówieniu sprawozdawcy uchwala poz. 88 e) zgodnie z wnioskiem komisyi.

Przemawia p. Romanowicz i stawia następujący dostatecznie poparty wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Rubryka VII pozycya 88 f) Leopoldowi Kruczkowskiemu pięcioletni dodatek 30 zł.
„ 88 g) Janowi Gromadce pięcioletni dodatek . . . 40 „

Po przemówieniu sprawozdawcy, który przyjmuje imieniem komisyi powyższy wniosek, Izba w głosowaniu uchwala wstawienie w Rubr. VII poz. f) i g) zgodnie z wnioskiem p. Romanowicza.

Sprawozdawca czyta:

Przejście do porządku dziennego proponuje komisya budżetowa nad następującemi petycyami:

Komitetu Towarzystwa rolniczego, o subwencyę na pokrycie kosztów wydawnictwa Tygodnika rolniczego (Ls. 193.) Nad petycyą krakowskiego Towarzystwa rolniczego, o subwencyę na wydawnictwo Tygodnika rolniczego proponuje komisya budżetowa przejście do porządku dziennego z tej uwagi, iż zdaniem komisyi Towarzystwo rolnicze krakowskie, pobierając z funduszów krajowych stały roczny zasiłek w kwocie 3.000 zł., powinno mieć dostateczny fundusz do wydawania Tygodnika rolniczego; dalej z uwagi, iż galicyjskie Towarzystwo gospodarskie, zasilane subwencyą w tej samej wysokości, wydaje pismo poświęcone interesom rolników i subwencyi na ten specyalny cel z funduszów krajowych nie otrzymuje; następnie nad petycyami do L. sejm: 103, 195, 379, 444, 556, 617, 757, 756, 741, 650, 614, 651, 292.

Przemawia p. Struszkiewicz i stawia następujący dostatecznie poparty wniosek:

C. k. Towarzystwu rolniczemu krakowskiemu na częściowe pokrycie kosztów wydawnictwa „Tygodnika rolniczego“ wstawia się w budżet na rok 1887. kwotę 300 zł. w. a.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba w głosowaniu odrzuca wniosek p. Struszkiewicza — i uchwala załatwienie powyższych petycyj zgodnie z wnioskiem komisyi budżetowej.

Następuje:

Rubr. VIII. Utrzymywanie pomników historycznych.

Sprawozdawca p. Stanisław Stadnicki uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujące wnioski komisyi:

Rubr. VIII. poz. 89. *a*) Restauracya pomników w ogóle, sporządzanie i publikacya naukowych i urzędowych spisów pomników, znachodzących się w naszym kraju . . . . . 1.500 zł.

Przemawia p. Lasocki. i wnosi do poz. 89 a) następującą rezolucyę:

Wzywa się ponownie c. k. Rząd, by z wiosną bieżącego roku przystąpił do odnowienia dachu i sklepień kościoła w Tyńcu, oraz przedsięwziął odpowiednie kroki zabezpieczające ruiny pobenedektyńskiego klasztoru i zamczyska Tynieckiego od dalszego zniszczenia.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba w głosowaniu uchwala poz. 89. a) zgodnie z wnioskiem komisyi budżetowej i przyjmuje powyższą rezolucyę p. Lasockiego.

Sprawozdawca czyta:

poz. 89. *b*) Subwencya na dalsze odnowienie kościoła Najśw. Panny Maryi w Jarosławiu, datek jednorazowy . . . 1.000 zł.

„ 90. Stały datek roczny do renty dożywotniej dla p. Schmida-Ciążyńskiego wskutek zakupna jego zbioru gem i ka-

meów na rzecz Muzeum narodowego w Sukiennicach w Krakowie . . . . 1.000 „

poz. 91. Badanie i ocalanie zabytków historycznych piśmiennych i archeologicznych dla Zakładu narodowego im. Ossolińskich we Lwowie . . . . 500 „

„ 92. Stała roczna subwencya dla Muzeum narodowego w Krakowie . . . . 500 „

„ 93. Krajowe archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie:

a) Dyrektor we Lwowie . . . . 1.200 „

b) Dyrektor w Krakowie . . . . 1.000 „

c) Adjunkt we Lwowie, płaca 1.200 zł. rocznie, dodatek aktywalny 200 zł. i dodatek pięcioletni o rocznych 80 zł. . . . . 1.480 „

d) Adjunkt w Krakowie, płaca 1 200 zł. rocznie, dodatek aktywalny 200 zł. i dodatek pięcioletni o rocznych 80 zł. . . . . 1.480 „

e) 4ech aplikantów we Lwowie, adjutum po 300 zł. . 1.200 „

f) 2ch aplikantów w Krakowie, adjutum po 300 zł. . 600 „

g) Czynsz za najem lokalu we Lwowie . . . . 600 „

h) Stróże . . . . 600 „

i) Opał, potrzeby kancelaryjne i różne inne wydatki . 450 „

Izba w głosowaniu uchwala poz. 89 *b*), 90, 91, 92, 93*a*) do włącznie *i*) zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Tem samem załatwiono petycyę L. 170 S./109. p. ks. Jakóba Patkiewicza, przeora OO. Dominikanów w Jarosławiu o subwencyę na odnowienie kościoła.

Sprawozdawca wnosi przejście do porządku dziennego nad petycyą do L. 770 Wydziału Koła literackiego we Lwowie o subwencyę 3.000 zł. na potrzeby biblioteki Zakładu im. Ossolińskich.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem komisyi.

Wreszcie czyta sprawozdawca następujący wniosek:

Rezolucya.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by zbadał, czy i w jaki sposób dałyby się liczne akta i księgi, znajdujące się w archiwach wielu gmin w kraju, połączyć z archiwami krajowemi aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie lub Krakowie, a względnie ściślejszą nad niemi rozciągnął kontrolę i opiekę i z wyniku swego dochodzenia na następnej sesyi Sejmowi zdał sprawę.

Izba uchwala powyższą rezolucyę zgodnie z wnioskiem komisyi budżetowej.

Następuje:

Rubryka IX. Kwaterunkowe żandarmeryi.

Sprawozdawca p. K. Badeni uwolniony od czytania sprawozdania, czyta:

Komisya budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poz. 94.	Czyszczenie koszar i innych pomieszkań, zapalanie lamp i dostarczanie mioteł	5.121 zł
„ 95.	Oświetlenie koszar	1.881 „
„ 96.	Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów i pościeli dla oficerów i służących .	475 „
„ 97.	Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów i pościeli dla niższych stopni . .	20 „
„ 98.	Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów i pościeli dla żołnierzy	1.700 „
„ 99.	Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów kuchennych	612 „
„ 100.	Pranie bielizny pościelnej dla żołnierzy, furyerów i woźnych . . .	1.896 „
„ 101.	Naprawa bielizny pościelnej	165 „
„ 102.	Pranie koców zimowych i letnich, sienników, poduszek włosiennych i słomianych	441 „
„ 103.	Świeże napełnianie i dopełnianie sienników i poduszek słomianych . .	1.034 „
„ 104.	Uzupełnienie bielizny pościelnej, koców, sienników i poduszek . . .	4.080 „
„ 105.	Opał i oświetlenie kancelaryj oddziałowych	539 „
„ 106.	Opał i oświetlenie pomieszkań oficerów, rachmistrzów, furyerów i woźnych	619 „
„ 107.	Rozmaite inne wydatki	500 „
„ 108.	Najem pomieszkań i koszar	57.204 „
„ 109.	Na urządzenie nowych koszar utworzyć się mających	300 „
„ 110.	Na podwyższenie czynszów najmu i na pomnożenie ilości posterunków .	1.000 „

Izba w głosowaniu uchwala poz 94. do włącznie 110. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Następuje:

Rubryka X. Drogi krajowe.

Sprawozdawca komisyi budżetowej p. hr. Artur Potocki uwolniony od czytania sprawozdania, czyta sumy poszczególnych działów wydatków, mianowicie:

	Zwycz.	Nadzwycz.	Razem
A. Koszta zarządu . .	113.976 zł.	—	113.976 zł.
B. Budowa dróg krajowych	—	120.000· zł.	120.000·—
C. Utrzymanie dróg . .	473.316·—	—	473.316·—
D. Zasiłki	145.000·—	20.000·—	165.000·—
E. Wydatki na myta ,	3.500·—	3.000·—	6.500·—
F. Zaopatrzenia . . .	2.719·—	150·—	2.869·—
Razem .	738.511 zł.	143.150 zł.	881.661 zł.

Komisya budżetowa wnosi przeto wstawienie w Rubr. X. w dziale wydatków na r. 1887. kwotę 881.661 zł. w. a.

Izba uchwala sumy poszczególnych działów wydatków w Rubr. X. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Wreszcie wnosi sprawozdawca przejście do porządku dziennego nad petycyą do L. 449|341. Wydziału Rady pow. w Nisku o zwolnienie od zapłaty ostatniej raty w kwocie 1.000 zł. ofiary dla drogi Rzeszów-Nisko.

Przemawia p. Stanisław Jędrzejowicz i stawia następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Rady powiatowej niżańskiej do L. 449. odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Przemawia sprawozdawca.

Podczas przemówienia sprawozdawcy Marszałek odbiera przewodnictwo napowrót.

Izba w głosowaniu odrzuca wniosek p. St. Jędrzejowicza, a uchwala załatwienie petycyi L. 449. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Nadto na wniosek sprawozdawcy, postawiony imieniem komisyi budżetowej przechodzi Izba do porządku dziennego nad petycyą do L. s. 850, p. 589. Pauliny Golian, wdowy po konduktorze dróg krajowych o zapomogę.

Z powodu nieobecności w Izbie sprawozdawcy Rubr. XI., Marszałek na wniosek p. St. Badeniego otwiera rozprawę nad

Rubryką XII. Wydatki na szupaśnictwo.

Sprawozdawca p. K. Badeni uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi budżetowej:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. W Rubr. XII. budżetu krajowego wstawia się na pokrycie kosztów szupasowania 23.000 zł. w. a.

2. Wzywa się Wydział krajowy, by wydał odpowiednie zarządzenia celem raźniejszego likwidowania i przypisywania do zwrotu tych kosztów.

Izba w głosowaniu uchwala sumę Rubr. XII. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy i przyjmuje ustęp 2. wniosku komisyi również bez rozprawy.

Następnie

Rubryka XIII. Budowle wodne i melioracyjne.

Sprawozdawca p. St. Jędrzejowicz uwolniony od czytania sprawozdania, czyta wnioski komisyi budżetowej:

A) Biuro melioracyjne.

Poz. 141. a), b), c) na wynagrodzenie sześciu inżynierów, siedmiu asystentów i na pomocników technicznych . .	18.450 zł.
Poz. 141. d) na utrzymanie expozytur w Tarnowie i Sanoku po 200 zł., w Krakowie 300 zł., razem	700 „
Poz. 142. na sprawienie narzędzi, oraz potrzeb rysunkowych .	500 „
Poz. 143. na dwóch dozorców drenarskich	240 „
Poz. 144. na utrzymanie stacyi ombrometrycznych i wodoskazowych	1.200 „
Poz. 147. na przeprowadzenie zdjęć niwelacyjnych i studyów technicznych dla powiatów	1.000 „
Suma działu A. .	22.090 zł.

B) Wykonanie budowli wodnych.

Poz. 145. Subwencye na lokalne regulacye rzek niespławnych w myśl uchwały Sejmu z dnia 6. Października 1882.:

a) na regulacyę Dunajca od Jurkowa do mostu pod Melsztynem 2. rata w kwocie	4.468 zł.

b) zasiłek dla gminy Bobrek na regulacyę Wisły 2. i ostatnia rata	305 zł.
c) jednorazowa subwencya $^1/_3$ kosztów na regulacyę Dunajca pod Wróblowicami	1.080 „
d) na regulacyę Dunajca pod Zbyszycami	2.017 „
e) „ „ „ „ Rożnowem	367 „
f) „ „ „ „ Wielogłowami	666 „
g) „ . Raby „ Winiarami	2.100 „
h) na regulacyę Sanu pod Gdyczyną	2.943 „
i) na regulacyę Sanu pod Bolestraszycami 1. rata . . .	3.000 „
k) do rozporządzalności Wydziału krajowego dotacya na lokalne regulacye rzek niespławnych w kwocie	5.000 „
razem poz. 145 a) do k) .	21.946 zł.

Poz. 146. Zasiłek krajowy na popieranie już uchwalonych przedsiębiorstw melioracyjnych, przypadające raty w r. 1887., a mianowicie:

1. na regulacyę Nowego Brnia 3. rata .	18.235 zł.
2. „ osuszenie bagien Rudnickich 2. rata	7.013 „
3. „ regulacyę Łęgu 2. rata . .	14.000 „
4. „ „ Kisieliny 2. rata . .	11.666 „
5. „ „ Starego Brnia 2. rata .	8.500 „
6. „ „ Wisłoka 2. rata . .	7.740 „
7. „ „ Gniłej Lipy 2. rata . .	13.500 „
8. „ „ Trześniówki . . .	17.700 „
razem poz. 146. 1. do 8. .	98.354 zł
Suma działu B) .	120.300 zł.

Izba w głosowaniu uchwala sumę działu A. i B. Rubr. XIII. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta następujący wniosek komisyi budżetowej:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przy układaniu kosztorysów i przeprowadzaniu robót wodnych, subwencyonowanych w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 6. Października 1882. r., wyjednał sobie u Wysokiego c. k. Rządu taki sam wpływ, jaki mu przy robotach subwencyonowanych przez kraj spółek wodnych przysłuża.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi bez rozprawy.

Wreszcie na wniosek sprawozdawcy Izba przyjmuje załatwienie petycyi do L. s. 724. Wydziału powiatowego w Mielcu o obmyślenie kredytu dla spółek wodnych i L. s. 726. spółki wodnej Starego Brnia i Wiszni w powyższym przedmiocie, które zualazły swoje załatwienie w powyższych uchwałach Sejmu.

Następuje

Rubryka XIV. Odsetki od pożyczek i umarzanie tychże.

Sprawozdawca p. Skałkowski uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujące wnoski komisyi budżetowej:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby ułożył dla pożyczki 66.000 zł., zaciągniętej z funduszu domestykalnego na budowę kulparkowską, nowy plan umorzenia dla resztującego kapitału 27.000 zł., począwszy od dnia 1. Stycznia 1887. w ten sposób, aby — przy oprocentowaniu po 4½% — coroczne raty amortyzacyjne 5½% wynosiły.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przeprowadził konwersyę 5% pożyczek hipotecznych, zaciągniętych w galicyjskiej kasie oszczędności na budowę kulparkowską i na budowę pralni w szpitalu lwowskim w sumach 40.400 zł. i 22.500 zł. — dalej konwersyę 5% pożyczek z tejże galicyjskiej kasy oszczędności, ciężących na realności zajętej przez szkołę weterynaryi we Lwowie pod L. konskr. 466¾ i na realności zajętej przez krajową szkołę gospodarstwa lasowego we Lwowie pod L. konskr. 316, 319, 320, 321 i 336¼ konwersyę 5% pożyczki z kasy oszczędności miasta Krakowa, ciężącej na dobrach Czernichów, wreszcie konwersyę 5% pożyczek galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego, ciężących na dobrach Dublany.

Konwersye te przeprowadzi Wydział krajowy przez zaciągnięcie 4½% pożyczek na hipotekę tych majętności, na których spłacić się mające 5% pożyczki ciężą, a to w sumach odpowiadających wysokości spłacić się mających 5% kapitałów.

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby porozumiał się z gminą miasta Krakowa, względem konwersyi pożyczki 100.000 zł., zaciągniętej w kasie oszczędności w Krakowie na budowę szkoły sztuk pięknych, ze Zgromadzeniem Sióstr miłosierdzia we Lwowie względem konwersyi pożyczki 10.000 zł., zaciągniętej przez to Zgromadzenie w galic. kasie oszczędności, i ze Zborem izraelickim w Krakowie względem konwersyi pożyczki 5.000 zł. zaciągniętej przez tenże Zbór w krakowskiej kasie oszczędności.

Upoważnia się Wydział krajowy, aby imieniem kraju przyjął zobowiązanie opłacania 4½% odsetek i rat amortyzacyjnych od tych pożyczek, które dla konwersyi wymienionych powyżej 5% pożyczek zaciągnięte będą.

Izba w głosowaniu uchwala ustęp 1., 2. i 3. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 31. Grudnia 1886. r. o zamierzonej konwersyi pożyczki w Banku dla krajów koronnych przez odpowiednią emissyę obligacyi 4½%, na podstawie ustawy krajowej z dnia 22. Marca 1882. r. L. 32. Dz. u. kr., przyjąć do wiadomości.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi budżetowej bez rozprawy.

Wreszcie czyta sprawozdawca następujący preliminarz wydatków w Rubr. XIV:

Poz. 148.	Umorzenie pożyczki 66.000 zł., zaciągniętej z funduszu domestykalnego na budowę kulparkowską, rozłożyć się mającej z resztującym kapitałem 27.000 zł. na nowy plan umorzenia z oprocentowaniem po 4½% — spłacać się mającej ratami 5½% rocznie	1.485 zł. — ct.
	spłata częściowa kapitału dla zaokrąglenia do kwoty 27.000 zł.	194 „ 71 „
	razem .	1.679 zł. 71 ct.
„ 149.	Umorzenie pożyczki 40.400 zł. zaciągniętej w kasie oszczędności na budowę kulparkowską	2.758 „ — „
„ 150.	Umorzenie pożyczki 10.000 zł. zaciągniętej przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo we Lwowie . .	661 „ — „
„ 151.	Umorzenie 4½% pożyczki, zaciągnąć się mającej celem konwersyi wierzytelności Banku dla krajów koronnych — przez emisyę obligacyj	29.423 „ — „

Poz. 152. Umorzenie pożyczki zaciągniętej przez Zbór izraelicki w Krakowie w tamtejszej kasie oszczędności . . . . 400 zł. — ct.

„ 153. Umorzenie $4^1/_2$% pożyczki krajowej z roku 1883. w sumie 3,800.000 zł. . . . . 226.517 „ — „

„ 154. Spłata i oprocentowanie kapitałów dłużnych funduszowi szpitala św. Łazarza w Krakowie w sumie 346.796 zł. 34 ct. . . . 20.808 „ — „

„ 155. Umorzenie $4^1/_2$% pożyczki krajowej z roku 1884. w sumie 1,000.000 zł. . . . . 59.902 „ — „

„ 156. Umorzenie pożyczki 22.500 zł. zaciągniętej w gal. kasie oszczędności na budowę i urządzenie pralni w szpitalu lwowskim . 2.189 „ — „

„ 157. Umorzenie pożyczki 70.000 zł. zaciągniętej w Banku krajowym na budowę skrzydła przy szpitalu lwowskim . . . . 7.146 „ — „

„ 158. Umorzenie krajowej pożyczki $4^1/_2$% zaciągniętej w roku 1885. w sumie 354.800 zł. . . . . 21.314 „ — „

„ 159. Na pokrycie niedoboru funduszu pożyczki krajowej z r. 1873. . 31.219 „ — „

Izba w głosowaniu uchwala poz. 148 do włącznie 159. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Następuje Rubryka XV.

Sprawozdawca komisyi budżetowej p. Skałkowski czyta:

Poz. 160. Inżynier górnik przy Wydziale krajowym . . . . 1.980 zł.

Izba uchwala poz 160. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 161 Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie (według osobnego preliminarza) 12.281 zł.

Marszałek podnosi, iż pozycya ta jako już uchwalona nie wymaga osobnego wotowania.

Na zapytanie Marszałka Izba zgadza się na odroczenie dalszych rozpraw nad budżetem krajowym na r. 1887. do następnego posiedzenia.

Sekretarz p St. Jędrzejowicz czyta następującą interpelacyę:

INTERPELACYA

do Jego Excelencyi Jaśnie Wielmożnego Pana c. k. Namiestnika Filipa Zaleskiego jako komisarza rządowego.

Z uwagi, że w ciągu 1886. r. zgłosiły gminy i obszary dworskie powiatów Nowy Sącz, Grybów, Limanowa, Gorlice, Tarnów i Dąbrowa do przełożonych c. k. Władz skarbowych popowiatowych, elementarną klęskę przez niezmiarkę w znacznej części ziemiopłodów;

z uwagi, że zesłane komisye lokalne stwierdziły na miejscach uszkodzenia, doniosłość tej klęski;

Z uwagi, że poszkodowanym rolnikom wyżwymienionych powiatów, opust podatku gruntowego z tego tytułu, dotychczas nie został odpisanym; —

Podpisani mają zaszczyt zapytać się: Czy wiadome są Jego Excelencyi powyższe wypadki, oraz jakie zachodzą przeszkody w odpisaniu opustu podatku gruntowego za elementarną klęskę przez niezmiarkę w 1886. r.

Żuk-Skarszewki, Męciński, Michałowski, Mieroszowski, Kapri. Gniewosz, ks. Kopyciński, Szeptycki, Koziebrodzki, Mochnacki, Romańczuk, Kaczała. Rybicki, W. Sapieha, Pilat, ks. Sawa, Bobczyński, Popiel, S. Tarnowski jun., Siczyński, Kowalski, Borkowski, Struszkiewicz, Tom.

Rozwadowski, Weigel, Mandyczewski, Leniński, Skrzyński, Czartoryski, J. Gnoiński, Słonecki, Mroczkowski.

Marszałek oświadcza, iż interpelacya ta udzieloną zostanie J. E. p. Namiestnikowi, jako komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie i nazuacza następne na dzień 22. Stycznia 1887. o godz. 11. przed południem, z następującym porządkiem dziennym:

Porządek dzienny 17. posiedzenia, 4. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego które się odbędzie w Sobotę dnia 22. Stycznia 1887. o godzinie 11. przed południem.

1. Sprawozdanie komisyi Bankowej z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia na zaciągnięcie w Banku krajowym przez gminę miasta Brodów pożyczki w sumie 200.000 zł. w obligacyach komunalnych. Sprawozdawca p. Łubieński.

2. Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z wniosku p. Pławickiego w przedmiocie zalesienia nieużytków w powiecie Nowotarskim i projektu do ustawy o zalesieniu nieużytków w całym kraju. Sprawozdawca p. Zamoyski.

3. Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego z czynności tyczących się krajowej średniej szkoły gospodarstwa lasowego.

Sprawozdawca p. Zamoyski

4. Sprawozdanie komisyi administracyjnej z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie zapobieżenia nadużyciom przy koncesyonowaniu, wykonywaniu, wyszynku i sprzedaży słodzonych napojów i piwa zagranicznego. Sprawozdawca p. Kozłowski.

5. Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej z preliminarza funduszu krajowego na rok 1887.

Sprawozdawcy pojedyńczych działów:

Pp. Badeni Kazimierz, Hausner, Stadnicki Stanisław, Sapieha Władysław, Madeyski, Badeni Stanisław, Potocki Artur, Jędrzejowicz Stanisław, Skałkowski, Abrahamowicz, Bobrzyński.

6. Sprawozdanie komisyi budżetowej z przedłożenia Wydziału krajowego z wnioskami w sprawie budowy nowego teatru w Krakowie. Sprawozdawca p. Stanisław Badeni.

7. Sprawozdanie komisyi administracyjnej z przedłożenia Wydziału krajowego o petycyi gminy miasta Lubaczowa i kilkunastu gmin okolicznych w sprawie przeniesienia siedziby c. k. Starostwa i władz autonomicznych z Cieszanowa do Lubaczowa.

Sprawozdawca p. Szeptycki.

8. Sprawozdanie komisyi szkolnej z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie reformy szkół męskich wydziałowych. Sprawozdawca p. Wierzbicki.

9. Sprawozdanie komisyi administracyjnej z petycyi Rady miasta Lwowa w sprawie darowizny realności Castrum zwanej. Sprawozdawca p. Max.

10. Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego w przedmiocie projektu założenia publicznych składów. Sprawozdawca p. Augustynowicz.

11. Sprawozdania z petycyj.

Koniec posiedzenia o godzinie 9. min. 15 wieczór.

Marszałek krajowy:
Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze:

A. Jędrzejowicz w. r.
St. Badeni w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 21. Stycznia 1887.

814. Gminy Zarajsko, Mistkowice i inne, pp. Jankę, o regulacyę rzeki Dniestru.
815. Gmina Hornica w sprawie jak wyżej.
816. Gmina Błożew dolny w sprawie jak wyżej.
817. Gminy Burczyce stare i nowe w sprawie jak wyżej.
818. Kazimierz Wolniewicz właściciel fabryki mydła w Gorlicach, pp. Skrzyńskiego, o pożyczkę w kwocie 4.000 zł.
819. Gminy Białogłowy i Nieterpińce, pp. Kaszewkę, o wyłączenie ze Starostwa w Złoczowie i Sądu powiatowego w Zborowie a przydzielenie do Starostwa w Brodach i Sądu powiatowego w Założcach.
820. Ewa Koszacka, wdowa po zarządcy szpitala w Rzeszowie, pp. Rybickiego, o podwyższenie datku na wychowanie pięciorga sierót.
821. Gmina Zgłobnia, pp. Lenińskiego, o zapomogę na ukończenie budowy szkoły.
822. Spółka handlu skór w Sanoku, pp. Lenińskiego, o darowanie pożyczki 1000 zł. zaciągniętej z funduszu krajowego i prolongacyę spłaty reszty tej pożyczki bez procentu.
823. Gmina Wiszeńka mała, pp. Lenińskiego, o oddzielenie od gminy Wiszeńki wielkiej.
824. Członkowie gmin Toporowiec, Stecowy, Podwysokie i Potoczka, pp. Siengalewicza, o zmianę §§. 12. 14. ustawy drogowej.
825. Alojzy Kapłoński nauczyciel, pp. Scipiona, o podwyższenie płacy.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

17. posiedzenia, IV. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 22. Stycznia 1887.

Początek o godzinie 11. minut 40.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze: Stanisław hr. Badeni, Adam Jędrzejowicz, Władysław ks. Sapieha.

Obecnych posłów 126.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik J. E. Filip Zaleski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, że protokół z 16. posiedzenia złożony jest do przejrzenia w biurze sejmowem.

Sekretarz p. St. Badeni czyta spis petycyj wniesionych po dzień 22. Stycznia b. r. od Nr. 826 do Nr. 845 włącznie, które przydzielono następującym komisyom:

Komisyi prawniczej L. 826, 827.

Do Wydziału krajowego odesłano petycye do L. 828, 830, 831, 835, 836, 842.

Komisyi administracyjnej przekazano petycye do L. 829, 834, 844, 845.

Komisyi szkolnej L. 832, 833, 839, 840.

Komisyi petycyjnej L. 837.

Komisyi podatkowej L. 838.

Komisyi drogowej L. 841, 843.

Marszałek udziela głosu p. ks. Kaczale celem przemówienia w kwestyi osobistej.

Po przemówieniu p. ks. Kaczały, przystąpiono do porządkn dziennego, którego pierwszym punktem jest sprawozdanie komisyi bankowej z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia na zaciągnięcie w Banku krajowym przez gminę miasta Brodów pożyczki w sumie 200.000 zł. w obligacyach komunalnych.

Sprawozdawca p. Łubieński uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm na wniosek Wydziału krajowego zatwierdza uchwałę Rady nadzorczej Banku krajowego w sprawie udzielenia gminie miasta Brodów pożyczki w sumie 200.000 zł. w obligacyach komunalnych I. emisyi.

II. Tem samem załatwioną zostaje potycya L. $\frac{s.}{p.}$ $\frac{585}{453}$ gminy miasta Brodów o spowodowanie Wydziału krajowego do udzielenia powyższej pożyczki.

Przemawia p. Merunowicz i podnosi wniosek Wydziału krajowego w tym przedmiocie przedstawiony i wnosi uchwalenie takowego w miejsce wniosku proponowanego przez komisyę.

Izba nie popiera jednak wniosku p. Merunowicza.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba w głosowaniu uchwala ustęp I. zgodnie z wnioskiem komisyi bankowej, oraz przyjmuje proponowane ustępem II. załatwienie petycyi.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z wniosku p. Pławickiego w przedmiocie zalesienia nieużytków w powiecie Nowotarskim i projektu do ustawy o zalesienie nieużytków w całym kraju.

Sprawozdawca p. Zamoyski uwolniony na wniosek p. St. hr. Badeniego od czytania sprawozdania, czyta następujące wnioski komisyi:

I. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w myśl przeszłorocznych uchwał sejmowych wniósł na drodze konstytucyjnej projekt do nowej ustawy leśnej, oraz ponawia wezwanie do c. k. Rządu, aby ustanowił w Galicyi komisyę krajową na podstawie ustawy o nieszkodliwem odprowadzaniu wód górskich — z 30. Czerwca 1884.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby tak w Nowotarskim powiecie jak i w innych powiatach, w których wyniszczenie lasów groźne przybrało rozmiary, za pomocą ścisłego przestrzegania ustaw i przepisów tamę położył dalszemu niszczeniu lasów na stokach gór i wdrożył zalesienia tychże stoków, gdzie tego wedle przepisów ustawy o nieszkodliwem odprowadzaniu wód górskich zachodzi potrzeba.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby celem energicznego przeprowadzenia pod II. wyrażonych czynności, ustanowił w zagrożonych powiatach tymczasowo inspektorów leśnych, nie czekając wprowadzenia w życie przyszłych nowych ustaw.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Pławicki.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca odczytuje ustęp I., II. i III.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie ustęp I., II. i III. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego z czynności tyczących się krajowej średniej szkoły gospodarstwa lasowego.

Sprawozdawca p. Zamoyski czyta sprawozdanie powyższe z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności tyczących się krajowej średniej szkoły gospodarstwa lasowego z dnia 10. Stycznia 1887 r. L. 66.776/86.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi administracyjnej z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie zapobieżenia nadużyciom przy koncesyonowaniu, wykonywaniu wyszynku i sprzedaży słodzonych napojów i piwa zagranicznego.

Sprawozdawca p. Kozłowski uwolniony od czytania sprawozdania, prostuje omyłkę druku w sprawozdaniu, mianowicie na str. 2. w ustępie 4., wierszu trzecim zamiast słów: „*przy* możności“, powinno być: „*bez* możności“ i czyta następujący wniosek komisyi:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi, ponawiając uchwałę swą z dnia 23. Stycznia 1886. w celu zapobieżenia należytego wykonania ustaw obowiązujących, zapewnienia tak funduszowi propinacyjnemu, jako też właścicielom prawa propinacyi swobodnego korzystania z ich praw, następnie dla ochrony zdrowia publicznego przed fałszowaniem szkodliwemi substancyami słodzonych napojów spirytusowych, wzywa c. k. Rząd, ażeby wydał:

1. Rozporządzenie normatywne lub regulatywy określające właściwości napojów znanych pod nazwą napojów spirytusowych słodzonych, jak również określające znaczenie handlów korzennych i handlów mięszanych, którym jedynie, z wyłączeniem handlów pomniejszych, dozwoloną jest sprzedaż pomienionych napojów.

2. Rozporządzenia normatywne lub regulatywy przepisujące, ażeby kupcy i handlarze towarów mięszanych w swoich składach utrzymywali tylko napoje spirytusowe wyrabiane fabrycznie, we flaszkach oznaczonej miary, opatrzonych pieczęcią i nazwiskiem firmy uprawnionego fabrykanta w myśl ustępu 5. rozporządzenia c. k. Namiestnictwa z dnia 15. Maja 1886. r. L. 2.408 i ażeby za właściwość napoju, jako do cząstkowej sprzedaży się kwalifikującego, odpowiadał fabrykant zarówno z handlarzem

3. Polecenie Władzom wydającym koncesyę, aby przy dochodzeniach odpowiednio do §. 18. ustawy przemysłowej zwracały pilną uwagę na stosunki miejscowe, określone w punkcie 4. rozporządzenia c. k. Namiestnictwa z 15. Maja 1886. L. 2.408 na stan zaludnienia miejscowości, uwzględniając informacye władzy gminnej i obszaru dworskiego, a mianowicie po przekonaniu się, czy i w jaki sposób przez właściciela prawa propinacyi lub w inny sposób potrzebom ludności zadosyć uczyniono.

4. Wzywa się c. k. Rząd krajowy, ażeby ponownie podał do wiadomości c. k. urzędów politycznych ustawy i przepisy co do zabezpieczenia prawa propinacyi i wyłącznego wyszynku napojów propinacyjnych obowiązujących, a mianowicie, ażeby polecił tymże c. k. urzędom, ażeby właścicielom propinacyi w razie dostrzeżonych na szkodę ich prawa, zdrowia publicznego, lub moralności nadużyć, skuteczną pomoc udzielały, ażeby na ich żądanie rewizye w handlach i koncesyonowanych wyszynkach zarządzały, do ekspertyzy podejrzanych trunków w różnych okolicach kraju rzeczoznawców stale wyznaczyły i taksę odpowiedną za przedsięwzięcie ekspertyzy ogłosiły, i ażeby pilną na to baczność dawały, ażeby kupcy z powodu ich właściwości handlów do sprzedaży napojów słodzonych nie upoważnieni jak n. p. handlarze pomniejsi, kramarze i tym podobni przemysłowcy, którzy właściwych cech kupców w myśl ustawy handlowej nie posiadają, do tej sprzedaży dopuszczani nie byli — oraz ażeby w handlach sprzedaż piwa zagranicznego we flaszkach tylko w gatunkach ciężkich, z po za granic państwa austryacko-węgierskiego sprowadzanych, dozwoloną była.

5. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby sprawę zaprowadzenia straży zaprzysięgłej dla ochrony prawa propinacyi rozważył i zbadał i według wyniku tych badań odpowiednie wnioski, ewentualnie za porozumieniem z c. k. Rządem, na najbliższej sesyi Sejmu przedłożył.

6. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ponawiając swoją zeszłoroczną uchwałę, ażeby w razach dochodzących do jego wiadomości o nadużyciach na szkodę prawa propinacyi u c. k. Rządu skutecznej pomocy żądał.

Petycya Nr. 461, właściciela dóbr i propinacyi Leska tem sprawozdaniem załatwioną zostaje.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

P. ks. Sanguszko wnosi przyjęcie „en bloc“ całego wniosku komisyi.

Izba w głosowaniu przyjmuje „en bloc“ cały powyższy wniosek komisyi, oraz przyjmuje proponowane przez komisyę załatwienie petycyi do L. 461.

Z kolei następuje dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej z preliminarza funduszu krajowego na rok 1887.

Sprawozdawcy pojedyńczych działów:

Pp. Badeni Kazimierz, Hausner, Goldman, Stadnicki Stanisław, Sapieha Władysław, Madeyski, Badeni Stanisław, Potocki Artur, Jędrzejowicz Stanisław, Skałkowski, Abrahamowicz, Bobrzyński.

Sprawozdawca p. Hausner uwolniony od czytania sprawozdania, czyta wnioski komisyi co do ogólnej sumy pojedynczych Rubryk, a mianowicie:

Lit. C.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Fundusz chorych i położnic.

Wydatki.

	Fundusz chorych	Fundusz położnic.	Razem.
Rubr. I :	30.631 zł.	2.688 zł.	33.319 zł.
„ II.:	24.093 „	2.103 „	26.196 „
„ III.:	3.956 „	201 „	4.157 „
„ IV.:	176 „	63 „	239 „
„ V.:	90 „	10 „	100 „
„ VI.:	841 „	89 „	930 „
„ VII.:	71.951 „	4.526 „	76.477 „
„ VIII.:	13.122 „	778 „	13.900 „
„ IX.:	980 „	70 „	1.050 „
„ X.:	— „	300 „	300 „
„ XI.:	3.984 „	446 „	4.430 „
„ XII.:	1.408 „	352 „	1.760 „
„ XIII.:	15 „	5 „	20 „
„ XIV.:	450 „	50 „	500 „
„ XV.:	— „	3.000 „	3.000 „
„ XVI.:	— „	30 „	30 „
„ XVII:	12.000 „	— „	12.000 „

Izba w głosowaniu uchwala Rubr. I. do włącznie XVII. wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca podnosi, iż Rubr. XVIII. wydatków „*najem pomieszkań*“ odpada wskutek zwinięcia filii.

Sprawozdawca czyta: **Dochody.**

Sumaryczne zestawienie dochodów.

	Fundusz chorych.	Fundusz położnic.	Razem.
Rubr. I. :	23.372 zł.	155 zł.	23.527 zł.
„ II. :	4.926 „	— „	4.926 „
„ III. :	141.300 „	9.300 „	150.600 „
„ IV. :	980 „	20 „	1.000 „
Suma dochodów :	170.578 zł.	9.475 zł.	180.053 zł.

W oddziale chorych wynoszą zatem wydatki: 163.697 zł.
dochody: 170.578 „
zatem nadwyżka: 6.881 zł.

W oddziale położnic wynoszą wydatki: 14.711 zł.
dochody: 9.475 „
zatem niedobór: 5.236 zł.

W całym krajowym szpitalu powszechnym we Lwowie wynoszą zatem:
Wydatki: 178.408 zł
Dochody: 180.053 „
zatem nadwyżka: 1.645 zł.

Izba w głosowaniu przyjmuje Rubr. I. do włącznie IV. dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta następujący wniosek komisyi w załatwieniu wniesionych petycyj :

Nad petycyą L. 316. Albiny Śliwińskiej-Ćwiklińskiej o wsparcie, komisya budżetowa wnosi przejście do porządku dziennego.

Nad petycyą L. 246 Eugenii Jaroszyńskiej, wdowy po oficyale szpitala, o podwyższenie pensyi wdowiej i nad petycyą L. 367 Katarzyny Starowieckiej, wdowy po lampiarzu, o udzielenie dożywotniej pensyi wdowiej, komisya budżetowej wnosi przejście do porządku dziennego.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Hausner czyta:

Lit. D.

Fundusz podrzutków we Lwowie.

Dochodów ten fundusz nie ma żadnych.

Wysoki Sejm raczy całą sumę wydatków funduszu podrzutków we Lwowie t. j. 620 zł pokryć z funduszu krajowego w Rubr. XI.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Hausner czyta:

Lit. E.

Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

Wydatki.

Rubr.	I.	19.032 zł.
„	II.	25,815 „
„	III.	290 „
„	IV.	14 „
„	V.	40 „
„	VI.	640 „
„	VII.	74.510 „
„	VIII.	4.110 „
„	IX.	450 „
„	X.	200 „
„	XI.	9.010 „
„	XII.	250 „
„	XIII.	2.100 „
„	XIV.	50 „
	Suma wydatków	136.511 zł.

Izba w głosowaniu uchwala Rubr. I. do włącznie XIV. wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr.	I.	660 zł.
„	II.	4.376 „
„	III	151.000 „
„	IV.	720 „
	Suma dochodów	156.756 zł.

Wydatki krajowego Zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie na rok 1887.

wynoszą zatem	136.511 zł.	
dochody zaś	156.756 zł.	
nadwyżka wynosi przeto		20.245 zł.

Izba uchwala Rubr. I. do włącznie IV. dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta następujący wniosek komisyi w załatwieniu petycyi do L. 289.

Nad petycyą L. 289 Walentyny Woźniak, wdowy po woźnym, o roczny dar z łaski, i nad petycyą L. 289 Walentyny Woźniak, wdowy po woźnym, o pensyę, komisya budżetowa wnosi przejście do porządku dziennego.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Następuje:

Lit. F.

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie.

Spwozdawca p. Stanisław Badeni uwolniony od czytania sprawozdania, czyta sumaryczne zestawienie pojedyńczych Rubryk wydatków, a mianowicie:

Sumaryczne zestawienie.

Wydatki.

Rubryka	I.	27.765	zł.
„	II.	20.706	„
„	III.	250	„
„	IV.	73	„
„	V.	50	„
„	VI.	900	„
„	VII. zwyczajne	76.466	„
	nadzwyczajne	923	„
„	VIII. zwyczajne	8.334	„
	nadzwyczajne	100	„
„	IX.	870	„
„	X.	250	„
„	XI. zwyczajne	5.760	„
	nadzwyczajne	7.134	„
„	XII.	20	„
„	XIII.	1.102	„
„	XIV.	600	„
„	XV.	2.000	„
„	XVI.	250	„
„	XVII.	12 000	„
„	XVIII.	105	„
„	XIX.	150	„
„	XX.	150	„
	Razem	165.958	zł.

Izba w głosowaniu uchwala Rubr. I. do włącznie XX. wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubryka	I.	19.594	zł.
„	II.	11.807	„
„	III.	145.000	„
„	IV.	1.000	„
	Razem	177.401	zł.

Odtrąciwszy od sumy dochodów w kwocie	177.401 zł.
sumę rozchodów w kwocie	165.958 „
okazuje się nadwyżka dochodów w kwocie .	11.443 zł.

Izba uchwala Rubrykę I. do włącznie IV. dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta następujące wnioski komisyi budżetowej:

Nad petycyą L. s. 78. pet. 28. Wiktora Wojciechowskiego i Feliksa Lesieckiego, oficyałów, o dodatek aktywalny, przechodzi się do porządku dziennego, gdyż płaca oficyałów jako urzędników stałych jest etatem unormowaną, — a Wys. Sejm nad taką samą petycyą już dwukrotnie do porządku dziennego przeszedł.

Nad petycyą L. s. 221. p. 156. Karoliny Laskowskiej wdowy po dyetaryuszu szpitala krakowskiego przechodzi się również do porządku dziennego.

Izba przyjmuje załatwienie powyższych petycyj zgodnie z wnioskiem komisyi budżetowej.

Następuje:

Lit. N.

Fundusz podrzutków w Krakowie.

Sprawozdawca p. St. Badeni uwolniony od czytania sprawozdania, czyta sumaryczne zestawienie pojedynczych Rubryk wydatków, mianowicie:

Zestawienie.

Wydatki.	Rubryka	I.	50 zł.	
	„	II.	30 „	
	„	III.	60 „	
	„	IV.	1.582 „	
	„	V.	10 „	
	„	VI.	155 „	
	„	VII.	30 „	1.917 zł.

Izba uchwala Rubrykę I. do włącznie VII. wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.	Rubryka	I.	1.182 zł.	
	„	II.	907 „	
	„	III.	5 „	2 094 zł.

Izba uchwala Rubr. I., II. i III. dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Następuje Rubryka XV. Pozycye 162—171.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz podnosi, że pozycye 162 do 171 włącznie, już poprzednio uchwalone zostały, a mianowicie:

Poz. 162.	Szkoła wyższa rolnicza w Dublanach (uchwała sejm. z 11. Stycznia 1887.)	36.009 zł.
„ 163.	Szkoła parobków w Dublanach (uchwała sejmowa z d. 11. Stycznia 1887.)	12.604 „
„ 164.	Folwark w Dublanach (uchwała sejmowa z dnia 11. Stycznia 1887.) .	17.224 „
„ 165.	Kurs gorzelnictwa w Dublanach (uchwała sejmowa z d. 11. Stycznia 1887.)	1.715 „
„ 166.	Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie (uchwała sejmowa z dnia 20. Stycznia 1887.)	35.480 „
„ 167.	Szkoła ogrodnicza w Czernichowie (uchwała sejmowa z dnia 20. Stycznia 1887.)	3.125 „
„ 168.	Folwark w Czernichowie (uchwała sejmowa z dnia 20. Stycznia 1887.) .	15.671 „
„ 169.	Szkoła niższa rolnicza w Horodence (uchwała sejm. z 12. Stycz. 1887) .	9.716 „

Poz. 170. Szkoła niższa rolnicza w Jagielnicy (uchwała sejmowa z dnia 12. Stycznia 1887.) . . . . 9.505 zł.

„ 171. Szkoła niższa rolnicza w Kobiernicach (uchwała sejmowa z dnia 12. Stycznia 1887.) . . . . 9.475 „

Następuje Rubr. XV.

poz. 172. i 173. i poz. 192. do 197.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz czyta:

Poz. 172. Szkoła leśna w Rasztowcach.

Komisya wnosi przejście do porządku dziennego.

„ 173. Szkoła weterynaryi we Lwowie . . . . 3.106 zł.

„ 192. Na budowę gmachu szkolnego w Dublanach wstawia komisya zgodnie z prel. Wydziału kraj. . . . . 8.000 „

„ 193. Zgodnie z preliminarzem Wydz. kraj. wstawia kom. budż. jako ostatnią ratę na koszta budowy mieszkania dla dyrektora szkół w Dublanach . 2.200 „

„ 194. Na wydawnictwo czasopisma „Górnik“ . . . . 400 „

Jako pozycyę 195. wstawia komisya dla kółek rolniczych . . . . . . 1.000 „

Sprawozdawca podnosi, że poz. 195 już uchwaloną została, przeto nie wymaga osobnego wotowania.

Izba w głosowaniu uchwala poz. 173, 192, 193 i 194 zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy i przyjmuje wniosek komisyi co do poz. 172.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 196. Koszta strzeżenia granic kraju w czasie zarazy na bydło i zamknięcia miejsc zarazy zapomocą wojska i żandarmeryi zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego . . . . 1.000 zł.

„ 197. Na częściowe pokrycie robót dodatkowych przy budowie gmachu szkolnego krajowej szkoły rolniczej Dublanach . . . . 6.000 „

Izba w głosowaniu uchwala poz. 196 i 197 zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Następuje Rubr. XV. Pozycye 177—186.

Sprawozdawca p. Stanisław Stadnicki czyta:

Poz. 174/177. Szkoła ogrodnicza w Tarnowie . . . . 1.000 zł.

„ 178. Na wydanie atlasu geologicznego wraz z tekstem . . . . . . 1.000 „

„ 179. Towarzystwo rolnicze we Lwowie . . . . 3.000 „

„ 180. Towarzystwo rolnicze w Krakowie . . . . 3.000 „

„ 181. Towarzystwo tatrzańskie w Krakowie . . . . 400 „

Marszałek podnosi, że poz. 178 nie wymaga osobnego głosowania jako już uchwalona.

Izba w głosowaniu uchwala poz. 174/177, 179, 180 i 181 zgodnie z wnioskiem komisy. bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 182. Badania głębszych pokładów ziemi . . . . 5.000 zł

Do pozycyi tej komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby z użycia subwencyj udzielanych na badanie głębszych pokładów ziemi i o rezultatach wskutek tych subwencyj osiągniętych, — szczegółowe sprawozdanie Sejmowi przedłożył.

Sprawozdawca podnosi, iż poz. 182. jako już uchwalona, nie wymaga osobnego wotowania.

Izba uchwala powyższą rezolucyę komisyi bez rozprawy.

Przemawia p. Wereszczyński.

Marszałek objaśnia pod względem formalnym.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 184. Na chemiczno-technologiczne studya przeróbki nafty . . . . . 1.000 zł.
„ 185. Na stacyę doświadczalną dla produktów naftowych . . . . . 900 „
preliminuje komisya budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca podnosi iż poz. 184 i 185 jako już uchwalone, nie wymagają osobnego głosowania.

Poz. 186. Na zalesienie wydm piaszczystych:

a) w powiecie Nisko . . . . 150 zł.
b) „ Cieszanów, Jarosław, Łańcut . . . . 150 „
c) „ Jaworów . . . . 250 „
d) „ Mościska . . . . 400 „

Uchwaleniem pozycyi 186 załatwia się petycyę L. 503 S. | 395 p. Towarzystwa tatrzańskiego o subwencyę.

Sprawozdawca podnosi, iż oprócz kwoty 950 zł. objętej pozycyą 186. uchwalono na posiedzeniu dnia 20. Stycznia 1887. na zalesienie wydm kwotę 1.900 zł.

Izba w głosowaniu uchwala poz. 186, *a*), *b*), *c*), *d*), zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy i przyjmuje proponowane przez komisyę załatwienie petycyi L. s. 503|395 p.

Następuje Rubr. XV. Pozycye 187—191.

Stypendya.

Sprawozdawca p. ks. Wł. Sapieha czyta:

Poz. 187. Dla jednego ucznia weterynaryi i koszta podróży . . . . . . 260 zł.
„ 188. Dla dwóch uczniów, którzy ukończyli wyższą szkołę rolniczą w Dublanach, na kształcenie się na nauczycieli szkół średnich . . . . . 1.600 „
„ 189. Dla uczniów szkoły rolniczej w Dublanach . . . . 500 „
„ 190. Dla uczniów szkoły leśnictwa we Lwowie . . . . 1.500 „
„ 191. Dla górników, oddających się specyalnie zawodom bardziej krajowi potrzebnym . . . . 2.000 „

Marszałek podnosi, że poz. 191. nie wymaga osobnego wotowonia, jako już uchwalona.

Izba w głosowaniu uchwala poz. 187, 188, 189 i 190 zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Odnoszące się do powyższych pozycyj petycye, a mianowicie L. s. 368/282. Michała Serwackiego, L. s. 297/222. Dawida Thüra, L. s. 157|102. p. Hugona Kowarczyka, Juliana Fabiańskiego L. s. 603/467, Stanisława Swieżawskiego L. s. 676/537. odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba przyjmuje powyższy wniosek komisyi bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisyi budżetowej z pozycyj budżetu krajowego na r. 1887., dotyczących przemysłu (dawniejsza Rubr. XV. poz. 174., 175. i 176.).

Sprawozdawca p. Bobrzyński prostuje błędy drukarskie na str, 5. i 8. sprawozdania, mianowicie: na str. 5. preliminowany w poz. 233. wydatek 4.000 zł. jest wydatkiem zwyczajnym, nie zaś nadzwyczajnym. Przy poz. 239. drugi raz wydrukowaną cyfrę „1.200“ w wydatkach nadzwyczajnych należy wykreślić. Na str. 8, pozycya 241. wynosić ma 30.000 zamiast 30.600 zł.

Sprawozdawca uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. W preliminarzu budżetu krajowego na rok 1887. Rubr. XV. ma mieć napis: „Na cele rolnictwa i górnictwa“, Rubryka XVI.: „Na cele przemysłu“, Rubryka XVII.: „Rozmaite wydatki“.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

2. W Rubr. XVI. uchwala się pozycye następujące:

Rubr. XVI. Na cele przemysłu.

Szkoły przemysłowe uzupełniające.

		Wydatek	
	zwycz.	nadzw.	razem
Poz. 198. w Brzeżanach . . .	500	—	500
199. „ Drohobyczu . . .	500	—	500
200. „ Jaśle . . .	500	—	500
201. „ Jarosławiu . . .	600	—	600
202. „ Kołomyi . . .	500	—	500
203. „ Krakowie . . .	1.500	—	1.500
204. „ Lwowie . . .	300	200	500
205. „ Przemyślu . . .	600	—	600
206. „ Rzeszowie . . .	600	—	600
207. „ Stanisławowie . . .	500	—	500
208. „ Tarnowie . . .	500	—	500
209. „ Nowym Sączu . . .	500	—	500

Izba w głosowaniu uchwala poz. 198. do włącznie 209. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Szkoły fachowe połączone z warsztatami.

A. Dla wyrobów z drzewa.

		Wydatek	
	zwyczajny	nadzw.	razem
Poz. 210. Szkoła i warsztat wzorowy dla stolarstwa i tokarstwa w Stanisławowie	650	300	950
211. Dla stolarstwa i wyrobu zabawek drewnianych w Żywcu	300	800	1100

Izba uchwala poz. 210. i 211. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy

Sprawozdawca czyta:

	zwycz.	nadzw.	razem
Poz. 212. Dla stolarstwa i koszykarstwa z nauką szwedzką biegłości ręcznej w Sokalu . . .	600	200	800

Przemawia p. Polanowski i stawia następujący dostatecznie poparty wniosek:

Pozycya 212. ma brzmieć:

„Poz. 212. Na naukę szwedzką biegłości ręcznej a mianowicie na kurs wakacyjny tejże nauki dla nauczycieli ludowych wydatek zwyczajny . . . . 1.000 zł.

„Rezolucya 2. zbyteczna",

Przemawia p. Wierzbicki.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba w głosowaniu uchwala poz. 212. zgodnie z wnioskiem p. Polanowskiego.

Sprawozdawca podnosi, iż przez uchwalenie wniosku p. Polanowskiego odpada proponowana przez komisyę rezolucya.

Sprawozdawca czyta:

Pozycya	zwyczajny	nadzw.	razem
213 dla kołodziejstwa i bednarstwa w połączeniu z kuźnią do kucia wozów w Kamionce Strumiłowej .	2.000	1.630	3.630
214 dla kołodziejstwa i bednarstwa w połączeniu z kuźnią do kucia wozów w Toustem . . .	750	150	900
215 dla koszykarstwa w Jarosławiu . .	600	400	1.000
216 dla koszykarstwa w Jaśle . . .	300	—	300

Izba uchwala poz. 213. do włącznie 216. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

B) Dla wyrobów garncarskich.

	zwycz.	nadzw.	razem
poz. 217. Szkoła i warstat wzorowy w Kołomyi . . .	2.600	200	2 800
„ 218. „ „ „ „ Toustem . . .	900	—	900
„ 219. „ „ „ „ Porębie . . .	1.900	500	2.400

Izba uchwala poz. 217, 218 i 219 zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Pozycya	Wydatek zwyczajny	nadzw.	razem
C) Dla wyrobów tkackich.			
220 Warsztat wzorowy w Błażowej . .	840	—	840
221 „ „ „ Horodence . .	425	1.000	1.425
222 „ „ „ Korczynie . .	850	300	1.150
223 „ „ „ Kossowie . .	960	—	960
224 „ „ „ Krośnie . .	850	200	1.050
225 „ „ „ Łańcucie . .	425	1.000	1.425
D) Dla wyrobów powroźniczych.			
226 Warsztat wzorowy w Radymnie . .	250	500	750
E) Dla wyrobów koronkarskich.			
227 Szkoła i pracownia w Kańczudze . .	1.050	—	1.050
228 „ „ „ Muszynie . .	750	400	1.150
229 „ „ „ Zakopanem . .	2.000	200	2.200
F) Subwencyonowane zakłady pracy kobiet.			
230 Kurs robót kobiecych przy szkole wydziałowej w Krakowie	500	—	500
231 Stowarzyszenie pracy kobiet we Lwowie . .	300	—	300

G) Szkoły fachowe rządowe subwencyonowane z funduszów krajowych.

Pozycye.		Wydatek zwycz.	nadzw.	razem
232	Szkoła snycerska w Zakopanem . .	1.200	300	1.500
233	Szkoła ślusarska w Świątnikach . .	4.000	—	4.000
234	Muzeum przemysłowe w Krakowie . .	2.000	—	2.000
235	„ „ we Lwowie . .	2.000	—	2.000
236	Fundusz rezerwowy na cele szkolne, wydawnictwa i t. d.	2.000	—	2.000
237	Stypendya przemysłowe . . .	5.000	—	5.000
238	Krajowa keramiczna stacya doświadczalna .	4.700	1.000	5.700
239	Biuro Komisyi krajowej dla spraw przemysłu .	1.200	—	1.200

Izba w głosowaniu uchwala poz. 220 do włącznie 239. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Zarazem Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące rezolucye:

1. Subwencye na uzupełniające szkoły przemysłowe w Brzeżanach i Jaśle przyznane w poz. 198, 200 wypłaci Wydział krajowy szkołom tym pod warunkiem, że odnośne gminy i powiaty zobowiążą się wypłacać tymże szkołom odpowiednie subwencye.

2. (dawniejsza 3.) Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przedkładał szczegółowe preliminarze tych szkół przemysłowych, które utrzymywane są kosztem funduszu krajowego.

3. (dawniejsza 4) Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przy preliminowaniu subwencyj dla wszelkich innych szkół przemysłowych określał warunki, pod którymi subwencya ma być przyznaną.

Izba uchwala oddzielnie ustęp 1., 2. i 3. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I) 1. Sejm ustanawia stały fundusz przemysłowy.

2. Fundusz ten przeznaczony jest na wspieranie przedsięwzięć pożytecznych dla rozwoju przemysłu krajowego przez udzielanie pożyczek.

3. Sejm przeznacza na uposażenie tego funduszu przez lat dziesięć począwszy od 1. Stycznia 1887. po 30.000 zł. rocznie nadto wciela się do tego funduszu wszystkie sumy, które począwszy od 1. Stycznia 1888. wpłyną tytułem procentów lub tytułem zwrotów pożyczek udzielonych lub udzielić się mających z funduszu krajowego na poparcie przemysłu krajowego.

4. Funduszem tym rozporządza Wydział krajowy po wysłuchaniu Komisyi krajowej dla spraw przemysłu domowego i rękodzielniczego. W tych granicach administracya funduszu oddana będzie Bankowi krajowemu.

Izba w głosowaniu uchwala ustęp I. 1., 2., 3. i 4. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

II) W rubrykę XVI. preliminarza budżetu krajowego wstawia się następujące pozycye:

poz. 240. na zasiłki bezzwrotne dla przemysłu krajowego . . . . 7.000 zł.
poz. 241. dotacya funduszu przemysłowego . . . . 30.000 „

Przemawia p. Lasocki.

Marszałek objaśnia p. Lasockiego pod względem formalnym.

Przemawia p. St. Badeni co do formalnego traktowania.

Przemawia p. Lasocki dalej.

P. Kopyciński zapisany do głosu zrzeka się przemawiania.

Po zrzeczeniu się przemawiania przez sprawozdawcę, Izba w głosowaniu uchwala ustęp II. poz. 240 i 241 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

W poz. 176. proponuje Wydział krajowy dla szkoły handlowej w Krakowie 1.000 zł.

Komisya budżetowa wnosi, ażeby kwotę tę wstawić w rubrykę XVI. preliminarza jako pozycyę 242.

Izba przyjmuje powyższy wniosek komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta sprawozdanie komisyi budżetowej z petycyj wniesionych do Sejmu:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Odstępuje się Wydziałowi krajowemu, a względnie Komisyi krajowej dla spraw przemysłu, do załatwienia w odnośnych pozycyach rubryki XVI. budżetu petycye o subwencye dla szkół przemysłowych i innych:

Towarz. pedagog. dla szkoły przem. w Brzeżanach	L. s.	647	w pozycyi	198
„ „ „ „ „ „ Drohobyczu	„	649	„	199
„ „ „ „ „ „ Jarosławiu	„	237	„	201
Kuratoryi szkoły handlowo-przem. „ Kołomyi	„	448	„	202
Szkoły izraelickiej im. Marka Bernsteina	„	144	„	204
Towarz. pedag. dla szkoły przem. w Przemyślu	„	648	„	205
Oddziału Tow. pedag. w Przemyślu dla tejże szkoły	„	441	„	205
„ „ „ „ „ „ „ „	„	275	„	205
Dyrekcyi szkoły przem. w Rzeszowie	„	746	„	206
„ „ „ w Stanisławowie	„	465	„	207 i 210
Towarz. pedag. dla szkoły handlowo-przem. w Tarnowie	„	239	„	208
„ „ „ „ przem. w Nowym Sączu	„	238	„	209
Stow. Pracy kobiet we Lwowie o subwencyę	„	447	„	231
Tow. Tatrz. dla szkoły fachowej w Zakopanem	„	455	„	232
Rady szk. w Dulczy o zapomogę dla Ziobronia	„	373	„	237
Tow. politech. dla muzeum przem. we Lwowie	„	743	„	235
Stow. robot. szewskich „Równość“	„	708	„	240 i 241
Franciszka Kwaśniewskiego, jubilera w Krakowie	„	787		

II. Petycyę Rektoratu c. k. Szkoły politechnicznej l. 218 o subwencyę na cele naukowych exkursyj słuchaczów tej szkoły odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwala ustęp I. i II. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Następuje z kolei Rubr. XVII. „Rozmaite wydatki“. Sprawozdawca p. ks. Wł. Sapieha.

Marszałek podnosi, iż do tej Rubryki wniesioną została na wstępie obrad budżetowych rezolucya p. ks. Adama Sapiehy i odczytuje takową w brzmieniu następującem:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do czynienia wydatków, jakie za potrzebne uzna ze względu na zamierzoną do Galicyi podróż Jego ces. król. Wysokości Arcyksięcia Następcy Tronu i Jego Najdostojniejszej Małżonki. Wydatki te mają być wpisane do rubryki XVII. poz. 243. wydatków.

Po przemówieniu członka Sejmu najprzew. ks. Metropolity Sembratowicza, Izba w głosowaniu uchwala jednogłośnie powyższą rezolucyę.

Marszałek konstatuje jednomyślność tej uchwały.

Sprawozdawca czyta:

Pozycya 243. Do rozporządzalności Wydziału krajowego . . . . . 30.000 zł.

Poz. 244. Pożyczki bezprocentowe na budowę koszar dla c. k. wojska . 120.000 „

Odnoszące się do tej pozycyi petycye: L. s. 142. gminy miasta Trembowli i L. s. 609 gminy miasta Nowego Sącza odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Pozycya 245. Dla księży unitów chełmskich . . . . 1.500 „

Pozycya 246. Dla pogorzelców miasta Doliny w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 20. Grudnia 1886. . . . . 1.000 „

Pozycya 247 Gminie Wulka tuchowska w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 22. Grudnia 1886. . . . . 267 zł. 40 ct.

Marszałek podnosi, że pozycye 246 i 247 jako już uchwalone nie wymagają osobnego wotowania.

Izba w głosowaniu uchwala pozycye 243, 244, 245 zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Przemawia poseł Kaszewko i stawia następujący dostatecznie poparty wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pod poz. 247b): Pogorzelcom gmin Milna, Markopola i Czepiele w powiecie Brodzkim udziela się tytulem jednorazowej zapomogi dla każdej po 200 zł.; dla pogorzelców gminy Reniów zapomogi 50 zł. — ogółem 650 zł.

Po przemówieniu p. hr. Tadeusza Dzieduszyckiego i sprawozdawcy, Izba w głosowaniu uchwala zgodnie z wnioskiem p. Kaszewki.

Sprawozdawca czyta.

Pozycya 248. Komitetowi kościelnemu w Stryju na odbudowanie spalonego kościoła L. s. 601 . . . . 1.000 zł.

Pozycya 249. W załatwieniu petycyi L. s. 734, wniesionej przez Komitet wystawy krajowej rolniczo-przemysłowej i maszyn pomocniczych dla rolnictwa i przemysłu, oraz wystawy sztuki polskiej w Krakowie w r. 1887.,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Komitetowi wystawy krajowej wyznacza się subwencyę w kwocie . 11.000 „ z których 1.000 zł. na urządzenie rybackiego oddziału wystawy; subwencyę tę Wydział krajowy w miarę potrzeby częściowo wypłaci;

2. Suma ta ma być zwróconą w całości lub w części, o ileby zyski z wystawy przewyższały wydatki.

Powyższą uchwałą załatwioną jest petycya L. s. 377 Komitetu Towarzystwa rolniczego krakowskiego, tudzież petycya L. s. 655 Towarzystwa rybackiego w Krakowie.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie poz. 248, 249, ustęp 1. i 2. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy oraz przyjmuje proponowane przez komisyę załatwienie petycyi do l. 377.

Sprawozdawca czyta:

Pozycya 250. Felicyi Korosteńskiej, byłej nauczycielce szkoły ludowej przy klasztorze PP. Klarysek w Starym Sączu, stały dar roczny z łaski, na czas od dnia uchwały aż do odwołania, zgodnie ze sprawozdaniem Wydziału krajowego z dnia 25. Maja 1886. L. 23.407 . . . . 80 zł.

Pozycya 251. Córce ś. p. Jana Lama na ukończenie edukacyi L. s. 312. . 500 „

Pozycya 252. Leontynie i Joannie Sapałaczyńskim, siostrom ś. p. Roberta, urzędnika Wydziału krajowego, (L. s. 293) jednorazowo . . . . . . 100 „

Izba w głosowaniu uchwala pozycye 250. 251 i 252 zgodnie z wnioskiem komisyi be rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Petycyę L. s. 330 gminy Skała przekazuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Nad następującą petycyą raczy Wys. Sejm przejść do porządku dziennego, którą Wydział kraj. sprawozdaniem z dnia 31. Grudnia 1886. L. 76.105 przedłożył z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Maryi Veit, byłej guwernantce, sierocie po dyrektorze szkoły głównej we Lwowie, przyznaje się z funduszu krajowego dożywotni dar z łaski w kwocie 80 zł. rocznie, począwszy od dnia uchwały.

Nad powyższem przedłożeniem Wydziału krajowego wnosi komisya budżetowa przejście do porządku dziennego z tej przyczyny, iż nie ma żadnego innego tytułu do udzielenia Maryi Veit zasiłku z funduszu krajowego. jak bardzo rzeczywista potrzeba petentki: Ojciec proszącej umarł przed 43 laty, jako emerytowany dyrektor szkoły głównej we Lwowie, ona zaś sama w zawodzie publicznym nigdy nie pracowała. Komisya budżetowa staje więc zasadniczo na tem stanowisku, że datki wynikające jedynie z pobudek miłosierdzia nie wchodzą w zakres jej kompetencyi.

Izba uchwała załatwienie petycyi Maryi Veit zgodnie z wnioskiem komisyi budżetowej.

Sprawozdawca czyta:

Następnie raczy Wysoki Sejm przejść do porządku dziennego nad następującemi petycyami: LL. sejm. 93, 106, 115, 140, 150, 151, 172, 196, 197, 206, 223, 311. 313, 315, 376, 389, 436, 452, 459, 460, 479, 481, 500, 501. 523. 554, 580, 582, 590, 599, 615, 620, 659, 661, 662, 664, 681, 684, 696, 758 i 789.

Przemawia p. ks. Sawa i stawia następujący dostatecznie poparty wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę L. 150 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do odpowiedniego załatwienia.

Przemawia p. Weigel i stawia następujący dostatecznie poparty wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę L. 93. Zygmunta Bogusza Stęczyńskiego o zapomogę odsyła się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Przemawia p. Majer i popiera powyższy wniosek

Przemawia p. Zawadzki i stawia następujący dostatecznie poparty wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Rubryka XVII. poz. 252b). Stowarzyszeniu rękodzielników „Gwiazda" w Tarnowie jednorazowo pet. L. 389. . . . . 100 zł.

Przemawia p. Romanowicz i stawia następujący dostatecznie poparty wniosek:

W załatwieniu petycyi L. 313 do budżetu jako poz. 249 lit. a) wstawia się:

Stowarzyszeniu lwowskiemu „Gwiazda" udziela się kwota 200 zł. jako jednorazowy zasiłek.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Marszałek poddaje najpierw pod głosowanie wniosek komisyi przejścia do porządku dziennego nad petycyami co do których nie postawiono odmiennych od komisyi wniosków — a mianowicie nad petycyami do l. sejm. 106, 115, 140, 151, 172, 196, 197, 206, 223, 311, 315, 376, 436, 452, 459, 460, 479, 481, 500, 501, 523, 554, 580, 582, 590, 599, 615, 620. 659, 661, 662, 664, 681, 684, 696, 758 i 789.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem komisyi przejście do porządku dziennego nad powyższemi petycyami.

Następnie poddaje Marszałek pod głosowanie powyżej przytoczone wnioski, a mianowicie:

1) wniosek p. ks. Sawy co do petycyi l. 150.

Izba w głosowaniu uchwala załatwienie tej petycyi zgodnie z wnioskiem p. ks. Sawy.

2) wniosek p. Weigla co do petycyi l. 93.

Izba w głosowaniu uchwala załatwienie tej petycyi zgodnie z wnioskiem p. Weigla.

3) wniosek p. Zawadzkiego co do petycyi l. 389.

Izba w głosowaniu uchwala załatwienie tej petycyi zgodnie z wnioskiem p. Zawadzkiego.

4) Wniosek p. Romanowicza co do petycyi l. 313.

Izba w głosowaniu uchwala załatwienie tej petycyi zgodnie z wnioskiem p. Romanowicza.

Wreszcie wnosi sprawozdawca przeście do porządku dziennego jeszcze nad petycyami do l. sejm. 79, 98, 148, 207, 579 i 751.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem sprawozdawcy.

Z kolei następuje:

Lit. G. Fundusz policyi krajowej. Sprawozdawca p. Goldman.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki funduszu policyi krajowej Rubr. I. do VI.	.	417 zł.
Dochody „ „ „ „ I. „ IV.	.	6.317 „
Nadwyżka dochodów w kwocie	.	5.900 zł.

wpłynie do funduszu krajowego.

Izba w głosowaniu uchwala sumę wydatków i sumę dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Goldman czyta: Fundusze samoistne budżetem objęte.

Lit. H. Fundusz domestykalny.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki funduszu domestykalnego	. .	1 205 zł.
Dochody „ „	. .	5.072 „
Nadwyżka dochodów	.	3.867 zł.

użytą zostanie na pomnożenie majątku zarodowego.

Izba w głosowaniu uchwala sumę wydatków i sumę dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Lit. J. Fundusz kultury krajowej.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dochody funduszu kultury krajowej	. .	3.451 zł.
Wydatki „ „ „	. .	3.451 „

Izba w głosowaniu uchwala sumę dochodów i sumę wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Lit. K. Fundusz stanowy sierociński.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dochody funduszu stanowego sierocińskiego . . .	1.824 zł.
Wydatki „ „ „ . . .	1.692 „
Nadwyżka dochodów . .	132 zł.

użytą zostanie na pomnożenie majątku zarodowego.

Izba w głosowaniu uchwala sumę dochodów i sumę wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Lit. L. Fundusz Aleksandra hr Stadnickiego.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki funduszu Aleksandra hr. Stadnickiego . . .	1 895 zł.
Dochody „ „ „ . . .	1.746 „
Niedobór . .	149 zł.

pokryty zostanie ze spodziewanej pozostałości kasowej z końcem r. 1886. w kwocie 5.550 zł., tak, że pozostałość z końcem r. 1887. będzie wynosiła 5.351 zł.

Izba w głosowaniu uchwala sumę wydatków i sumę dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Lit. M. Fundusz pożyczki krajowej z r. 1873.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki: Rubr. I poz. 1. umorzenie pożyczki przez losowanie . .	21.800 zł.
„ III. „ 2. wypłata kuponów	33.039 „
„ III koszta administracyjne:	
poz. 3. 10% podatku dochodowego od kuponów .	3.304 „
„ 4. należytość stemplowa od kuponów . .	276 „
„ 5. potrzeby kancelaryjne	100 „
Razem	58.519 zł.

Izba w głosowaniu uchwala Rubr. I., II. i III. wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Dochody: Rubr. I. poz. 1. zwrot kapitałów wypożyczonych Wydziałom powiatowym . . . . . . „ II. „ 2. odsetki od kapitałów . . . . . „ „ 3. prowizye zwłoki od kapitałów .	5.000 zł.
„ III. rozmaite:	
poz. 4. zwrot zaliczek udzielonych bankom . .	500 „
„ 5. z pozostałości funduszu pożyczki krajowej z roku 1883.	21.800 „
z funduszu krajowego	31.219 „
Razem .	58.519 zł.

Izba w głosowaniu uchwala Rubr I., II. i III. dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca komisyi budżetowej p. Abrahamowicz czyta następujący sumaryusz dochodów z pojedynczych Rubryk a mianowicie:

Rubr	I.	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych . . .	zł. 37.000
„	II.	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych . .	„ 8.000
„	III.	Dochody z dróg krajowych	„ 226.340
„	IV.	Nadwyżka dochodów od Zakładów dotowanych . .	„ 39.233
„	V.	Zwroty zaliczek z lat ubiegłych	„ 33.600
„	VI.	„ pożyczek	„ 64.089
„	VII.	Dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie .	„ 5.320
„	VIII.	„ szkół i folwarku w Dublanach . . .	„ 36.682
„	IX.	„ „ „ w Czernichowie . . .	„ 38.500
„	X.	„ innych szkół krajowych	„ 12.505
„	XI.	Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich . .	„ 600
„	XII.	Dochody z przelania do skarbu krajowego pozostałości z funduszu zapomogi z 1866. roku . . .	„ 18.995
„	XIII.	Rozmaite dochody	„ 22.105
„	XIV.	Kwota 120.000 zł. preliminowana z funduszu pożyczki krajowej z 1883. roku	120.000
		Razem dochody . .	zł. 662.969

Sprawozdawca podnosi, że dochody Rubryki VII., VIII., IX., i X. uchwalone już zostały przy obradach nad preliminarzami wymienionych szkół gospodarstwa krajowego.

Izba w głosowaniu przyjmuje Rubryki dochodów I., II., III., IV., V., VI., XI., XII., XIII. i XIV. oraz ogólną sumę dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi budżetowej bez rozprawy.

Marszałek podnosi, iż wnioski do powzięcia uchwały finansowej wskutek zmian poczynionych w poszczególnych rubrykach wydatków, później przedstawione zostaną.

Przystąpiono do dalszego punktu porządku dziennego, którym jest:

Sprawozdanie komisyi budżetowej z przedłożenia Wydziału krajowego z wnioskami w sprawie budowy nowego teatru w Krakowie. Sprawozdawca p. Stanisław Badeni.

Marszałek oznajmia, iż na prośbę p. Augustynowicza, sprawozdawcy punktu 10. dzisiejszego porządku dziennego, zarządzi obrady pierwej nad p. 10. a następnie nad punktem 6. porządku.

Punktem 10. jest:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego w przedmiocie projektu założenia publicznych składów.

Sprawozdawca p. Augustynowicz uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Ponownie poleca się Wydziałowi krajowemu, by poczynił dalsze starania celem wprowadzenia jak najrychlej w życie publicznych składów z prawem wydawania listów składowych na podstawie rozporządzenia ministeryalnego z dnia 19. Czerwca 1866. (Dz. u. p. Nr. 86), a pod względem zasiłku lub gwarancyi ze strony kraju, których potrzeba wyniknie z przedsięwziętych rokowań, przedłoży Wydział krajowy Sejmowi na najbliższej sesyi odpowiednie wnioski.

Poleca się powtórnie Wydziałowi krajowemu, aby tenże poczynił starania u Wysokiego c. k. Rządu, iżby przy przyszłym układzie z Bankiem austro-węgierskim zastrzeżone zostało prawo lombardowania warantów publicznych składów zbożowych.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Izba przystępuje do obrad nad punktem 6. porządku dziennego, którym jest sprawozdanie komisyi budżetowej z przedłożenia Wydziału krajowego z wnioskami w sprawie budowy nowego teatru w Krakowie.

Sprawozdawca p. Stanisław Badeni uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Przyznaje się w zasadzie gminie miasta Krakowa na rzecz budowy nowego teatru subwencyę w kwocie 100.000 zł. zastrzegając Sejmowi decyzyę, czy subwencya ta ma być wypłaconą gminie w kapitale, czy też polegać ma na przyjęciu zobowiązania do płacenia procentów i amortyzacyi od pożyczki w kwocie 100.000 zł., którąby gmina miasta Krakowa zaciągnęła.

2. Ostateczne przyznanie subwencyi zależnem jest od warunku, ażeby Rada miasta Krakowa szczegółowy plan budowy Sejmowi za pośrednictwem Wydziału krajowego przedłożyła.

Rzeczą Wydziału krajowego będzie plany Sejmowi ze swoją opinią przedłożyć.

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by przedłożył Sejmowi na przyszłej sesyi po porozumieniu się z Reprezentacyą miasta Krakowa wnioski, któreby w myśl wskazówek w sprawozdaniu zawartych normowały i zapewniały Reprezentacyi kraju a względnie Wydziałowi krajowemu stanowczy wpływ na losy teatru polskiego w Krakowie od chwili wybudowania nowej sali teatralnej.

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by na przyszłej sesyi sejmowej przedłożył wnioski co do formy, w jakiej subwencya w punkcie 1. oznaczona udzieloną być ma.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Przyznaje się w zasadzie gminie miasta Krakowa na rzecz budowy nowego teatru subwencyę w kwocie 100.000 zł. zastrzegając Sejmowi decyzyę, czy subwencya ta ma być wypłaconą gminie w kapitale, czy też polegać ma na przyjęciu zobowiązania do płacenia procentów i amortyzacyi od pożyczki w kwocie 100.000 zł., którąby gmina miasta Krakowa zaciągnęła.

Przemawia p. Weigel i wnosi opuszczenie wyrazu „w zasadzie“ z wniosku komisyi.

Po przemówieniu sprawozdawcy — p. Weigel cofa powyższą poprawkę, a Izba uchwala ustęp 1. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Ostateczne przyznanie subwencyi zależnem jest od warunku, ażeby Rada miasta Krakowa szczegółowy plan budowy Sejmowi za pośrednictwem Wydziału krajowego przedłożyła.

Rzeczą Wydziału krajowego będzie, plany Sejmowi ze swoją opinią przedłożyć.

Przemawia p. Wierzbicki i wnosi następującą dostatecznie popartą poprawkę:

W punkcie 2. wniosku komisyi dodać po słowach:

„Ostateczne przyznanie subwencyi zależnem jest od warunku“:

ażeby plany sporządzone były na podstawie konkursu techników polskich i ażeby Rada miasta Krakowa i t. d.

Przemawia p. Romanowicz.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Marszałek poddaje pod głosowanie najpierw ustęp 2. według brzmienia komisyi.

Izba uchwala ustęp 2. zgodnie z wnioskiem komisyi a odrzuca poprawkę p. Wierzbickiego.

Sprawozdawca czyta ustęp 3. i 4. w brzmieniu następującem:

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by przedłożył Sejmowi na przyszłej sesyi po porozumieniu się z Reprzentacyą miasta Krakowa wnioski, któreby w myśl wskazówek w sprawozdaniu zawartych normowały, zapewniały Reprezentacyi kraju a względnie Wydziałowi krajowemu stanowczy wpływ na losy teatru polskiego w Krakowie od chwili wybudowania nowej sali teatralnej.

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by na przyszłej sesyi sejmowej przedłożył wnioski co do formy, w jakiej subwencya w punkcie 1. oznaczona, udzieloną być ma.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie ustęp 3. i 4. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

JE. p. Namiestnik odpowiada na interpelacyę p. Żurowskiego i towarzyszy w sprawie rozkładu jazdy na kolei Transwersalnej.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi administracyjnej z przedłożenia Wydziału krajowego o petycyi gminy miasta Lubaczowa i kilkunastu gmin okolicznych w sprawie przeniesienia siedziby c. k. Starostwa i władz autonomicznych z Cieszanowa do Lubaczowa.

Sprawozdawca p. Szeptycki uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przechodzi nad petycyą gminy miasta Lubaczowa i gmin okolicznych o przeniesienie władz powiatowych z Cieszanowa do Lubaczowa do porządku dziennego.

Przemawia p. Hausner i stawia następujący dostatecznie poparty wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przekazuje petycyę gminy miasta Lubaczowa i gmin okolicznych Wydziałowi krajowemu z poleceniem, ażeby po dalszem zbadaniu jej i wykazaniu, czy większość gmin i obszarów dworskich oświadcza się za tą petycyą lub przeciw niej, przełożył Sejmowi odnośny wniosek na następującej sesyi.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba w głosowaniu odrzuca wniosek p. Hausnera i uchwala zgodnie z wnioskiem komisyi.

Na zapytanie Marszałka Izba zgadza się na zawieszenie posiedzenia.

Marszałek zawiesza posiedzenie o godz. 2. m 50. do godziny 8ej wieczór, i oznajmia że oprócz przedmiotów zamieszczonych na dzisiejszym porządku dziennym, komisya gospodarstwa krajowego przedłoży sprawozdanie o petycyi pp. Słoneckiego i Nawarskiego w przedmiocie subwencyonowania żeglugi parowej na Dniestrze.

Posiedzenie przerwano o godzinie 2. m. 50. po południu.

Ciąg dalszy 17. posiedzenia z d. 22. Stycznia. 1887.

Początek o godzinie 8. min. 45.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie na nowo.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisyi szkolnej z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie reformy szkół męskich wydziałowych.

Sprawozdawca p. Wierzbicki uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Przychylając się do wniosków komisyi krajowej dla spraw przemysłu domowego i rękodzielniczego, poleca się Wydziałowi krajowemu, na zasadzie oswiadczeń c. k. Rad szkolnych okręgowych, Wydziałów powiatowych i reprezentacyj interesowanych gmin miejskich, ażeby odniósł się do c. k. Rady szkolnej krajowej względem przeprowadzenia do skutku stopniowej reorganizacyi istniejących szkół wydziałowych męskich w następujący sposób:

1 Szkoły wydziałowe męskie w Przemyślu. Samborze i Tarnowie przekształcone być winne w kierunku przemysłowym, z szczególnem uwzględnieniem przemysłu drzewnego.

2. Reformę szkoły wydziałowej w Bochni wypadałoby przeprowadzić w taki sposób, ażeby w niej był uwzględniony kierunek przeważnie bądź przemysłowy, bądź rolniczy.

3. Szkoła wydziałowa w Śniatynie winna otrzymać charakter przemysłowo handlowy. Przy badaniach należałoby wziąć pod rozwagę, o ile w myśl życzeń reprezentacyi miasta Śniatyna połączyćby się dało urządzenie, by uczniom udzielać także i wiadomości z dziedziny gospodarstwa, sadownictwa i pszczelnictwa.

4. Co się tyczy szkoły wydziałowej w Gródku, wypadałoby przeprowadzić na nowo układy z miejscowymi czynnikami na podstawie załączonych planów praktyczniejszego urządzenia szkół wydziałowych wedle zasad wskazanych w noweli szkolnej z 2. Lutego 1885. (Dz. u. kr. Nr. 28.) albo ją zupełnie zwinąć.

5. Przed wdrożeniem dalszych rokowań co do reformy szkoły wydziałowej w Wieliczce odniesie się Wydział krajowy do c. k. Ministerstwa skarbu z propozycyą, ażeby przyprowadzić do skutku pewną łączność pomiędzy szkołą wydziałową a utrzymywaną tam pod opieką zarządu salinarnego górniczą szkołą fachową, jak niemniej także, ażeby uczniowie szkoły wydziałowej mogli być przypuszczeni pod pewnymi warunkami do ćwiczeń praktycznych w warstatach salinarnych.

6. Pożądanem byłoby zbadać, o ile plan nauk, obowiązujący w zreformowanej szkole wydziałowej w Sokalu, wymagałby zbliżenia do dołączonego tu planu, wypracowanego przez komisyę krajową dla spraw przemysłu domowego i rękodzielniczego.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wziął pod rozwagę, o ile życzeniom reprezentacyi miast Myślenice, Wilamowice i Gorlice, by w tych miejscowościach urządzić szkoły wydziałowe nowego systemu z kierunkiem przemysłowym wedle przepisów ustawy z dnia 2. Lutego 1885., zadość stać się może.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by wszedł w rokowania z c. k. Rządem, ażeby przy istniejących seminaryach nauczycielskich urządzić wykłady dla kształcenia nauczycieli dla uzupełniających i wydziałowych szkół, tak z kierunkiem przemysłowym, jakoteż i rolniczym.

IV. Sejm wypowiada życzenie, ażeby co do szkół, opartych na przepisach ustawy z dnia 2. Lutego 1885. Dz. u. kr. Nr. 28), zapewniony był wpływ odpowiedni czynnikom fachowym tak na ich organizacyę, jak niemniej także później na wykonywanie nadzoru nad niemi — a to mianowicie: Towarzystwom gospodarczym we Lwowie i w Krakowie na szkoły z kierunkiem rolniczym, zaś komisyi krajowej dla spraw przemysłu domowego i rękodzielniczego na szkoły z kierunkiem rękodzielniczym.

V. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby poczynił starania u c. k. Rządu o wyznaczenie odpowiednich funduszów na sprawienie warstatów i środków naukowych do specyalnej nauki przy szkołach wydziałowych, wedle przepisów ustawy z dnia 2. Lutego 1885. zreorganizowanych lub nowo powstać mających.

Przez powzięcie powyższych uchwał załatwia się petycya gminy miasta Wieliczki L. s. 906/pet. 701. w sprawie szkoły wydziałowej w Wieliczce.

W rozprawie ogólnej przemawiają pp. Zyblikiewicz i Bobrzyński, który stawia następujący wniosek w miejsce wniosków komisyi:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową wypracował i Sejmowi do uchwały przedłożył szczegółowe plany reorganizacyi istniejących obecnie szkół wydziałowych męskich na zasadach następujących:

1. Szkoły te mają otrzymać kierunek przemysłowy i handlowy, stosujący się ściśle do miejscowych warunków.

2. Ze szkołami tymi połączoną będzie nauka wieczorna, uzupełniająca w tymże samym kierunku.

3. Szkołom tym zapewniony będzie nadzór umiejętny i praktyczny co się tyczy nauk fachowych, w nich udzielać się mających.

4. Zobowiązania gmin i powiatów, o ile odnosiły się do dotychczasowych szkół wydziałowych pozostać mają w razie ich reorganizacyi.

Kwota, którąby się fundusz szkolny krajowy przyczyniał do utrzymania szkół zreorganizowanych, nie może przenosić połowy ogółu ich kosztów.

5. Układając plan reorganizacyi szkoły wydziałowej w Wieliczce, odniesie się Wydział krajowy do c. k. Ministerstwa z propozycyą, ażeby zaprowadzić pewną łączność pomiędzy szkołą wydziałową a utrzymywaną tam pod opieką zarządu salinarnego górniczą szkołą fachową, oraz ażeby uczniowie szkoły wydziałowej mogli być przypuszczeni pod pewnymi warunkami do ćwiczeń praktycznych w warstatach salinarnych.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał życzenia Reprezentacyi miast Myślenice, Wilamowice i Gorlice w sprawie urządzenia tamże szkół wydziałowych i żeby ewentualnie plany organizacyi tych szkół, oparte na zasadach powyżej wspomnianych, Sejmowi przedłożył.

III. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy wyższych szkołach przemysłowych lub innych odpowiednich zakładach zorganizował kształcenie się nauczycieli fachowych, mających udzielać naukę w szkołach wydziałowych i w połączonych z nimi szkołach przemysłowych uzupełniających.

IV. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby poczynił starania u c. k. Rządu o wyznaczenie odpowiednich funduszów na sprawienie warstatów i środków naukowych do specyalnej nauki przy szkołach wydziałowych, wedle przepisów ustawy z dnia 2. Lutego 1885. zreorganizowanych lub nowo powstać mających.

Po objaśnieniu Marszałka pod względem formalnym, przemawia jeszcze p. Bobrzyński powtórnie.

Przemawia p. Czerkawski i wnosi zawieszenie obrad nad tym przedmiotem celem porozumienia się członków komisyi szkolnej.

Przemawiają pp. Chrzanowski i St. Badeni pod względem formalnym.

Na zapytanie marszałka Izba przyjmuje wniosek p. Czerkawskiego.

Izba przystępuje do punktu 9. porządku obrad, którym jest sprawozdanie komisyi administracyjnej z petycyi Rady miasta Lwowa w sprawie darowizny realności Castrum zwanej.

Sprawozdawca p. Max uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I.

Uchwała sejmowa na dniu 2. Października 1882. wydana, Najwyższem postanowieniem z dnia 22. Sierpnia 1884. zatwierdzona, w swojem dotychczasowem brzmieniu:

1) „Grunt położony we Lwowie pod l. k. 34 m., składający się z parcel katastralnych l. 75, 7030, 7031, intabulowany w księdze Dom. 32. pag. 151. N. 1. haer. jako własność głównej szkoły normalnej we Lwowie, a względnie funduszu szkół normalnych, oddany mocą protokołu z dnia 8. Listopada 1873. roku w zarząd i posiadanie Wydziału krajowego, jako własność krajowego funduszu szkolnego, ma być w granicach w tym protokole bliżej oznaczonych z majątku krajowego funduszu szkolnego wydzielony i na własność gminie miasta Lwowa bez ewikcyi z tem zastrzeżeniem ustąpiony, że gmina miasta Lwowa z gruntu tego może zrobić użytek tylko na umieszczenie zakładów naukowych, t. j. szkół ludowych, przemysłowych, lub innych zakładów publicznych celom oświaty poświęconych, i że krajowy fundusz szkolny wolny będzie od wszelkich wydatków z przeniesieniem własności połączonych.

2) Upoważnia się Wydział krajowy do sporządzenia odpowiedniego aktu prawnego"

zostaje uchyloną i ma natomiast opiewać jak następuje:

II.

1) Grunt położony we Lwowie pod l. k. 34. m., składający się z parcel katastralnych l. 75. 7030, 7031, łączną przestrzeń 1.190□ sążni obejmujący, w księdze Dom. 32. pag. 151. N. 1. haer. jako własność głównej szkoły normalnej we Lwowie, a względnie funduszu szkół normalnych intabulany, a oddany mocą protokołu z dnia 8. Listopada 1873. roku w zarząd i posiadanie Wydziału krajowego, joko własność krajowego funduszu szkolnego, ma być w granicach w tym protokole bliżej oznaczonych z majątku krajowego funduszu szkolnego wydzielony i na własność gminie miasta Lwowa bez ewikcyi, pod następującymi warunkami ustąpiony:

a) że gmina miasta Lwowa obowiązaną będzie z całego kompleksu gruntów, składającego się tak z parcel katastralnych niniejszem gminie ustąpionych, jak i z parcel katastralnych własnością miasta już będących, pod l. kat. 76 i 7032 położonych, przestrzeń wyrównywującą ustąpionemu gruntowi, t. j. 1.190□ sążni, używać stale na umieszczenie zakładów naukowych, t. j. szkół ludowych, przemysłowych i innych zakładów celom oświaty poświęconych, a to pod tym rygorem, że na wypadek niedopełnienia tego obowiązku ze strony gminy miasta Lwowa, gmina ta obowiązaną będzie zapłacić na rzecz krajowego funduszu szkolnego karę konwencyonalną w sumie 100.000 zł. w. a.

b) że rzeczony obowiązek gminy miasta Lwowa i rygor na niedotrzymanie takowego postanowiony, mają być na realności niniejszem gminie miasta Lwowa ustąpionej na rzecz krajowego funduszu szkolnego tabularnie zabezpieczone;

c) że gmina miasta Lwowa ma wyłącznie ponosić wszelkie wydatki jak i należytości skarbowe z przeniesieniem własności i z tabularnem zabezpieczeniem kary konwencyonalnej połączone.

2) Upoważnia się Wydział krajowy do sporządzenia odpowiedniego aktu prawnego.

III.

Nad ustępem petycyi miasta Lwowa o udzielenie Wydziałowi krajowemu upoważnienia, aby na wypadek, gdyby gmina na hipotekę realności pod l. kons. 34. m. pożyczkę zaciągnąć zamierzała, udzielił gminie zezwolenie na to, by wierzytelność z tej pożyczki była zahipotekowaną przed prawami na rzecz funduszu krajowego szkolnego zaintabulować się mającemi, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda a Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

Sprawozdawca czyta:

I.

Uchwała sejmowa na dniu 2, Października 1882. wydana, Najwyższem postanowieniem z dnia 22. Sierpnia 1884. zatwierdzona, w swojem dotychczasowem brzmieniu:

1) „Grunt położony we Lwowie pod l. k. 34., m. składający się z parcel katastralnych l. 75, 7030, 7031, intabulowany w księdze Dom. 32. pag. 151. N. 1. haer. jako własność głównej szkoły normalnej we Lwowie, a względnie funduszu szkół normalnych, oddany mocą protokołu z dnia 8. Listopada 1873. roku w zarząd i posiadanie Wydziału krajowego jako własność krajowego funduszu szkolnego, ma być w granicach w tym protokole bliżej oznaczonych z majątku krajowego funduszu szkolnego wydzielony i na własność gminie miasta Lwowa bez ewikcyi z tem zastrzeżeniem ustąpiony, że gmina miasta Lwowa z gruntu tego może zrobić użytek tylko na umieszczenie zakładów naukowych t. j. szkół ludowych, przemysłowych, lub innych zakładów publicznych celom oświaty poświęconych, i że krajowy fundusz szkolny wolny będzie od wszelkich wydatków z przeniesieniem własności połączonych.

2) Upoważnia się Wydział krajowy do sporządzenia odpowiednego aktu prawnego.

zostaje uchyloną i ma natomiast opiewać jak następuje:

Izba uchwala ustęp I. 1. i 2. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

II.

1) Grunt położony we Lwowie pod l. k. 34. m. składający się z parcel katastralnych l. 75, 7030, 7031, łączną przestrzeń 1.190□ sążni obejmujący, w księdze Dom. 32. pag. 151. N. 1. haer. jako własność głównej szkoły normalnej we Lwowie, a względnie funduszu szkół normalnych intabulowane, a oddany mocą protokołu z dnia 8. Listopada 1873. roku w zarząd i posiadanie Wydziału krajowego jako własność krajowego funduszu szkolnego, ma być w granicach w tym protokole bliżej oznaczonych z majątku krajowego funduszu szkolnego wydzielony i na własność gminie miasta Lwowa bez ewikcyi, pod następującymi warunkami ustąpiony:

a) że gmina miasta Lwowa obowiązaną będzie z całego kompleksu gruntów, składającego się tak z parcel katastralnych niniejszem gminie ustąpionych, jak i z parcel katastralnych własnością miasta już będących, pod l. k. 76 i 7032 położonych, przestrzeń wyrównywującą ustąpionemu gruntowi t. j. 1.190□ sążni, używać stale na umieszczenie zakładów naukowych t. j. szkół ludowych, przemysłowych i innych zakładów celom oświaty poświęconych, a to pod tym rygorem, że na wypadek niedopełnienia tego obowiązku ze strony gminy miasta Lwowa, gmina ta obowiązaną będzie zapłacić na rzecz krajowego funduszu szkolnego karę konwencyonalną w sumie 100.000 zł. w. a.

b) że rzeczony obowiązek gminy miasta Lwowa i rygor na niedotrzymanie takowego postanowiony, mają być na realności niniejszem gminie miasta Lwowa ustąpionej na rzecz krajowego funduszu szkolnego tabularnie zabezpieczone;

c) że gmina miasta Lwowa ma wyłącznie ponosić wszelkie wydatki jak i należytości skarbowe z przeniesieniem własności i z tabularnem zabezpieczeniem kary konwencyonalnej połączone.

2) Upoważnia się Wydział krajowy do sporządzenia odpowiednego aktu prawnego.

Izba w głosowaniu uchwala ustęp II p. 1. a, b, c. tudzież 2. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

III.

Nad ustępem petycyi miasta Lwowa o udzielenie Wydziałowi krajowemu upoważnienia, aby na wypadek, gdyby gmina na hypotekę realności pod l. kons. 34. m. pożyczkę zaciągnąć zamierzała, udzielił gminie zezwolenie na to, by wierzytelność z tej pożyczki była zahypotekowaną przed prawami na rzecz funduszu krajowego szkolnego zaintabulować się mającemi, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Przemawia p. Goldman i wnosi następującą poprawkę do ustępu III mianowicie: po wyrazach „przechodzi Sejm“ dodać wyrazy „na teraz“.

Po przemówieniu sprawozdawcy, który przyjmuje imieniem komisyi powyższą poprawkę, Izba w głosowaniu uchwala ustęp III. zgodnie z wnioskiem komisyi i poprawką posła Goldmana.

Z kolei następują sprawozdania z petycyj.

Sprawozdawca p. Żarski czyta sprawozdanie komisyi prawniczej o petycyi do L. s. 442. miasta Sędziszowa i okolicy o ustanowienie c. k. Sądu powiatowego w Sędziszowie z następującym wnioskiem komisyi:

Petycyę gminy Sędziszowa o utworzenie nowego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w Sędziszowie przekazuje się Wydziałowi krajowemu do wszechstronnego zbadania i zdania sprawy Sejmowi we właściwym czasie.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Żarski czyta sprawozdanie komisyi prawniczej o petycyi L. s. 437. Wydziału powiatowego w Buczaczu o wydzielenie gmin Manaster, Łuka i Uniż z okręgu reprezentacyi powiatowej w Horodence a przydzielenie do reprezentacyi powiatowej w Buczaczu, z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Wydziału Rady powiatowej w Buczaczu o wydzielenie gmin Manastera Łuki i Uniża z okręgu Rady powiatowej w Horodence, a przydzielenie do okręgu Rady powiatowej w Buczaczu odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia we własnym zakresie działania.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Żarski czyta sprawozdanie komisyi prawniczej o petycyi L. s. 870. gminy Koniuchy, Urmań i inne o utworzenie nowego c. k. Sądu powiatowego w Pomorzanach, z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę gminy Pomorzan i 17. okolicznych włości o utworzenie nowego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w Pomorzanach, do którego okręgu należałyby gminy otaczające, które pojedynczo wyliczać dziś jeszcze jest przedwczesne, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do wszechstronnego zbadania, z poleceniem postawienia stosownych wniosków na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

W zastępstwie sprawozdawcy p. Wierzbickiego p. Goldman czyta sprawozdanie komisyi szkolnej z petycyi L. s. 742. Towarzystwa politechnicznego we Lwowie o zaprowadzenie mechaniczno-technologicznej stacyi doświadczalnej przy tutejszej c. k. Szkole politechnicznej, która to myśl poruszoną została na zjazdach techników polskich w Krakowie i we Lwowie, z następującym wnioskiem komisyi:

Komisya szkolna najusilniej popierając niniejszą petycyę — stawia wniosek:

Wysoki Sejm uchwalić raczy następującą rezolucyę do c. k. Rządu:

Wzywa się c. k. Rząd. ażeby przy c. k. Szkole politechnicznej we Lwowie zaprowadził mechaniczno technologiczną stacyę doświadczalną.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

W zastępstwie sprawozdawcy p. Wierzbickiego p. Goldman czyta sprawozdanie sejmowej komisyi szkolnej o petycyi L. s. 637. gminy miasta Kołomyi o przeistoczenie tamtejszej 6cio klasowej szkoły żeńskiej w ośmioklasową szkołę wydziałową żeńską, z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę L s. 637. pet. 500. odstępuje się Wydziałowi krajowemu do przychylnego załatwienia i do przedłożenia odpowiedniego wniosku na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Kuczkowski czyta sprawozdanie komisyi petycyjnej na podanie do L. s. 803 Adama Zielińskiego, dyetaryusza technicznego przy Wydziale krajowym o *veniam aetatis* z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Panu Antoniemu Zielińskiemu udziela się w celu umożliwienia mu starań o stałe pomieszczenie w służbie krajowej — *veniam aetatis.*

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o petycyi P. P. Nawarskiego i Słoneckiego o udzielenie im subwencyi w kwocie 3000 zł., oraz o poręczenie akcyjnemu towarzystwu żeglugi parowej na Dniestrze przez lat 25 dochodu rocznego 5% od kapitału złotych 125.000 w to przedsiębiorstwo włożyć się mających.

Sprawozdawca p. Popiel uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następują wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wypłacić Pp. Nawarskiemu i Słoneckiemu kwotę 3.000 zł.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył w myśl ogólnych zasad przez c. k. Rząd przy udzieleniu gwarancyi podobnym przedsiębiorstwom stósowanych, oraz w myśl zawartych w niniejszem sprawozdaniu uwag, projekt do układu określającego stosunek akcyjnego towarzystwa żeglugi parowej na Dniestrze do Reprezentacyi kraju, którym to układem Sejm zagwarantuje towarzystwu temu roczny dochód 5% od kwoty 125.000 zł. na lat dwadzieścia.

W rozprawie ogólnej przemawiają pp. Brykczyński i Abrahamowicz, który stawia następujący wniosek:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadawszy, czy i o ile zawiązane Towarzystwo żeglugi parowej na Dniestrze daje gwarancyę rozwoju tego przedsiębiorstwa, przedłożył na najbliższej sesyi sejmowej sprawozdanie w tej mierze, względnie wnioski, w jaki sposób przedsiębiorstwo to z funduszów krajowych wsparteby być mogło.

Przemawiają pp. Wł. Badeni, Antoniewicz, ks. Adam Sapieha.

Przemawia p. Wł. Badeni dla sprostowania faktu.

Przemawia p. JE. L. Wodzicki.

Na wniosek p. Wł. Koziebrodzkiego uchwala Izba zamknięcie dyskusyi.

Przemawia zapisany do głosu p. Golejewski.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

Sprawozdawca czyta:

I. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wypłacić pp. Nawarskiemu i Słoneckiemu kwotę 3.000 zł.

Izba uchwala ustęp I zgodnie z wnioskiem komisyi.

Przemawiają pp. Abrahamowicz, ks. A. Sapieha i Chrzanowski.

Izba uchwala na wniosek p. Golejewskiego zamknięcie dyskusyi.

Przemawia zapisany do głosu p. Abrahamowicz.

Po przemówieniu sprawozdawcy. Izba w głosowaniu odrzuca wniosek p. Abrahamowicza a przyjmuje wniosek komisyi w brzmieniu następującem:

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył w myśl ogólnych zasad przez c. k. Rząd przy udzieleniu gwarancyi podobnym przedsiębiorstwom stósowanych, oraz w myśl zawartych w niniejszem sprawozdaniu uwag, projekt do układu określającego stosunek akcyjnego towarzystwa żeglugi parowej na Dniestrze do Reprezentacyi kraju, którym to układem Sejm zagwarantuje towarzystwu temu roczny dochód 5% od kwoty 125.000 zł. na lat dwadzieścia.

Na zapytanie Marszałka Izba zgadza się na zamknięcie posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 24. Stycznia 1887. godz. 11. przed południem z następującym porządkiem dziennym:

Porządek dzienny 18. posiedzenia, 4. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego, który się odbędzie w Poniedziałek dnia 24. Stycznia 1887. o godzinie 11. przed południem.

1. Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi szkolnej w przedmiocie reformy szkół męskich wydziałowych.

Sprawozdawca p. Wierzbicki.

2. Sprawozdanie komisyi rybackiej z przedłożonego przez c. k. Rząd projektu ustawy o rybołowstwie.

Sprawozdawca p. Bobrzyński.

3. Sprawozdanie komisyi szkolnej z wniosku p. Romańczuka w sprawie ruskiego języka wykładowego w gimnazyach.

Sprawozdawca p. Stanisław Tarnowski starszy.

4. Sprawozdanie komisyi lustracyjnej z czynności Wydziału krajowego w czasie od 1. Lipca 1885. po koniec Czerwca 1886.

Sprawozdawca p. ks. Sawa.

Sprawozdawcy pojedynczych działów: pp. Wasilewski, Lasocki, Mochnacki, Mroczkowski, Popiel.

5. Sprawozdanie komisyi administracyjnej z wniosku p. Abrahamowicza względem wydania ustawy zaprowadzającej karty i certyfikaty myśliwskie.

Sprawozdawca p. Żywicki.

6. Sprawozdanie komisyi prawniczej z petycyj Wydziałów powiatowych w Buczaczu, Czortkowie i Husiatynie, oraz kilkudziesięciu wyborców większej posiadłości o zmianę miejsca wyborów do Sejmu i Rady Państwa z kuryi wielkiej własności, tak, aby odbywały się wybory nie w Zaleszczykach ale w Czortkowie.

Sprawozdawca p. Weigel.

7. Sprawozdanie komisyi administracyjnej o wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie wpływu wolności dzielenia posiadłości tabularnych na wybory do Sejmu.

Sprawozdawca p. Pilat.

8. Sprawozdanie komisyi administracyjnej z przedłożenia Wydziału krajowego o prośbie reprezentacyi gminy Słobody Rungurskiej, o wyłączenie z jej związku osady Ropa Rungurska i o utworzenie z tej ostatniej osobnej gminy.

Sprawozdawca p. Max.

9. Sprawozdanie komisyi administracyjnej z przedłożenia Wydziału krajowego o petycyi gminy miasta Jarosławia w przedmiocie uznania tamtejszego szpitala miejskiego za powszechny i publiczny.

Sprawozdawca p. Romer.

10. Sprawozdanie komisyi administracyjnej w przedmiocie udzielenia zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Dąbrowie na poręczenie lub zaciągnięcie pożyczki w kwocie 50.000 zł. w. a.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz.

11. Sprawozdanie komisyi prawniczej w sprawie wyłączenia okręgu c. k. Sądu powiatowego w Dubiecku z nowo utworzonego okręgu Sądu obwodowego w Sanoku, a pozostawienie go nadal w okręgu takiegoż Sądu w Przemyślu.

Sprawozdawca p. Żarski.

Koniec posiedzenia o godz. 11. min. 45 w nocy.

Marszałek krajowy:

Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze:

A. Jędrzejowicz w. r.

St. Badeni w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 22. Stycznia 1887.

826. Obszar dworski i gmina Jureczkowa, pp. Romanowicza, o przydzielenie do c. k. Sądu powiatowego w Dobromilu.
827. Obszar dworski i gmina Wojtkowa w sprawie jak wyżej.
828. Anna Bieńkowska, wdowa po nauczycielu, pp. Romanowicza, o zapomogę.
829. Karol Berchard, c. k. notaryusz w Trembowli, pp. Abrahamowicza, o systemizowanie geometry rządowego dla powiatu Trembowelskiego.
830. Emil Pisarczuk, emerytowany nauczyciel, pp. Czerkawskiego, o zapomogę.
831. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda przemyska", pp. Waygarta, o subwencyę na budowę własnego domu.
832. Rada szkolna miejscowa w Samborze, pp. Bereźnickiego, o zmniejszenie lat służby nauczycielom ludowym.
833. Ta sama o podwyższenie płacy tamtejszym nauczycielom.
834. Reprezentacya gminy miasta Kołomyi, pp. Wierzbickiego, o uchwalenie ustawy co do kwaterunku wojska.
385. Joanna Kowalska, nauczycielka, pp. Kaszewkę, o zapomogę.
386. Tercyarze świeccy parafii Mielnickiej, pp. Borkowskiego, o zapomogę na cele wspierania ubogich braci i sióstr Tercyarzy.
837. Jaworów Wydział powiatowy, pp. Szeptyckiego, w sprawie powstrzymania ściągania należytości prawnych w drodze egzekucyi do czasu rozstrzygnięcia wniesionych rekursów.
838. Ten sam, w sprawie obniżenia odsetek zwłoki od zaległości podatkowych.
839. Ten sam, w sprawie zniesienia nauki języka greckiego w gimnazyach.
840. Jaworów Wydział powiatowy, pp. Szeptyckiego, w sprawie zaprowadzenia nauki języka niemieckiego w szkołach ludowych.
841. Ten sam, o udzielenie subwencyi na odbudowanie mostu w gminie Porudno.
842. Członkowie gminy Nowej Grobli, pp. Zamoyskiego, o subwencyę na osuszenie zabagnionego pastwiska.
843. Oddział Tłustecki Towarzystwa pszczelniczo-ogrodniczego, pp. Chamca, w sprawie sadzenia drzewek przy drogach
844. Gminy i obszary dworskie powiatu sądowego Mszana dolna, pp. Struszkiewicza, o utworzenie c. k. Urzędu podatkowego w Mszanie dolnej.
845. Żółkiew Wydział powiatowy, pp. Lenińskiego, o nadużyciach w sprawach propinacyjnych.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

18. posiedzenia, IV. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 24. Stycznia 1887.

Początek o godzinie 11. minut 40.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze: Stanisław hr. Badeni, Adam Jędrzejowicz. Władysław ks. Sapieha.

Obecnych posłów 122.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik J. E Filip Zaleski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia. że protokół z 17. posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie wniesiono zarzutów.

Sekretarz p. St. Badeni czyta spis petycyj wniesionych po dzień 24. Stycznia 1887. od Nr. 486. do Nr. 852. włącznie, które przydzielono następującym komisyom:

Komisyi administracyjnej L. 846., 851.

Do Wydziału krajowego odesłano petycye do L. 847., 848., 849., 850. i 852.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi szkolnej w przedmiocie reformy szkół męskich wydziałowych.

Sprawozdawca p. Wierzbicki przemawia i odczytuje wniosek p. Bobrzyńskiego postawiony na poprzedniem posiedzeniu sejmowem, który to wniosek komisya szkolna przyjęła w brzmieniu następującem:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową wypracował i Sejmowi do uchwały przedłożył szczegółowe plany reorganizacyi szkół wydziałowych męskich w Przemyślu, Tarnowie, Samborze, Bochni, Śniatynie i Wieliczce na zasadach następujących:

1. Szkoły te mają otrzymać praktyczny kierunek przemysłowy, stosujący się ściśle do miejscowych warunków z uwzględnieniem wiadomości handlowych.

2. Ze szkołami temi połączoną będzie nauka wieczorna uzupełniająca w tymże samym kierunku.

3. Szkołom tym zapewniony będzie nadzór umiejętny i praktyczny co się tyczy nauk fachowych w nich udzielać się mających, a w szczególności zastrzeżony właściwy wpływ krajowej komisyi dla spraw przemysłu.

4. Zobowiązania gmin i powiatów o ile odnosiły się do dotychczasowych szkół wydziałowych, pozostać mają w razie ich reorganizaeyi.

Kwota którąby się fundusz szkolny krajowy przyczyniał do utrzymania szkół zreorganizowanych, nie może przenosić połowy ogółu ich kosztów.

5. Układając plan reorganizacyi szkoły wydziałowej w Wieliczce, odniesie się Wydział krajowy do c. k. Ministerstwa skarbu z propozycyą, ażeby zaprowadzić pewną łączność pomiędzy szkołą wydziałową a utrzymywaną tam pod opieką zarządu salinarnego górniczą szkołą fachową, oraz ażeby uczniowie szkoły wydziałowej mogli być przypuszczeni pod pewnymi warunkami do ćwiczeń praktycznych w warstatach salinarnych.

6. Co się tyczy szkoły wydziałowej w Gródku, zbada Wydział krajowy, czy szkoła ta ma być zreorganizowaną, czy też zwiniętą.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu ażeby zbadał życzenia Reprezentacyi miast: Myślenice, Wilamowice i Gorlice w sprawie urządzenia tamże szkół wydziałowych i żeby ewentualnie plany organizacyi tych szkół, oparte na zasadach powyżej wspomnianych, Sejmowi przedłożył.

III. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy wyższych szkołach przemysłowych lub innych odpowiednich zakładach zorganizował kształcenie się nauczycieli fachowych, mających udzielać naukę w szkołach wydziałowych i w połączonych z niemi szkołach przemysłowych uzupełniających.

IV. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby poczynił starania u c. k. Rządu o wyznaczenie odpowiednich funduszów na sprawienie warstatów i środków naukowych do specyalnej nauki przy szkołach wydziałowych, wedle przepisów ustawy z dnia 2. Lutego 1885. zreorganizowanych lub nowo powstać mających.

Przez powzięcie powyższych uchwał załatwia sie petycya gminy miasta Wieliczki L. s. 906. pet. 701. w sprawie szkoły wydziałowej w Wieliczce.

P. St Badeni wnosi przyjęcie wniosku komisyi „en bloc".

Izba w głosowaniu uchwala „en bloc" cały powyższy wniosek komisyi szkolnej, oraz przyjmuje proponowane przez komisyę załatwienie petycyi do L. s. 906. pet. 701.

Następuje sprawozdanie komisyi rybackiej z przedłożonego przez c. k. Rząd projektu ustawy o rybołowstwie.

Sprawozdawca p. Bobrzyński uwolniony od czytania sprawozdania, prosi, ażeby Izba zechciała uwolnić go od czytania projektu ustawy.

Na zapytanie Marszałka Izba zgadza się na uwolnienie sprawozdawcy od czytania projektu ustawy.

Przemawia sprawozdawca.

Podczas przemówienia sprawozdawcy przewodnictwo obejmuje Zastępca Marszałka krajowego.

Przemawia p. Bobczyński i zapowiada poprawki do §§. 11. i 20. projektu ustawy.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad projektem ustawy o rybołowstwie.

Na wniosek p. Bobczyńskiego Izba w głosowaniu przyjmuje „en bloc" cały projekt ustawy z wyjątkiem §§. 11. i 20. w brzmieniu następującem:

Ustawa o rybołowstwie

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam na podstawie postanowień zawartych w ustawie państwowej z dnia 25. Kwietnia 1885. Dz. u. p. L. 58 o uregulowaniu rybołowstwa na wodach krajowych, co następuje:

I.

Ogólne postanowienia o prawie rybołowstwa i o gospodarstwie rybnem.

§. 1.

W myśl niniejszej ustawy prawo rybołowstwa jest uprawnieniem wyłącznem do hodowania i łowienia ryb (klasa: Pisces), muszli (klasa: Lamelli branchiata) i skorupiaków (klasa: Crustacea) we wodzie, na którą prawo terytoryalnie się rozciąga.

Postanowienia tej ustawy, gdzie w nich mowa jest w ogóle o rybach i o rybołowstwie, stosują się zatem także i do innych, poprzednio wymienionych zwierząt wodnych.

§. 2.

Posiadanie i nabycie prawa rybołowstwa podlega ogólnym przepisom o posiadaniu i nabyciu praw prywatnych; do rozstrzygania sporów powołanym jest zatem Sąd.

Wyjątek od tej zasady tworzy sprawa przyznania praw rybołowstwa na podstawie §§. 4—6 tej ustawy, którą się władzom administracyjnym zastrzega.

§. 3.

W granicach tej ustawy rozumieć należy przez sztuczne przekopy, w przeciwstawieniu do naturalnych, takie budowle wodne, któremi wodę odwróconą od swego biegu za pomocą stałych umyślnych przyrządów (śluz, jazów i t. p.), prowadzi się dla jakiegoś specyalnego użytku.

Przez sztuczne zbiorniki wody, w przeciwstawieniu do naturalnych, rozumieć należy takie budowle, wskutek których woda z opadów atmosferycznych albo z dopływów gromadzi się w miejscu do tego urządzonem (w stawie i t. p.).

Nie będzie natomiast uważane za sztuczny przekop łożysko wody naturalnej płynącej, chociażby zostało wzmocnione lub w kierunku swoim zmienione przez roboty regulacyjne (urządzenia odprowadzające wody, przekopy i t. p.). Tak samo naturalne zbiorowisko wody u brzegów, chociażby zostało uregulowanem, nie będzie uważane za zbiornik sztuczny.

§. 4.

Oparte na §. 382 p. u. c. uprawnienie do dzikiego rybołowstwa jest uchylone.

Na przestrzeniach lub powierzchniach wód, na których dotychczas dopuszczone było rybołowstwo dzikie, prawo rybołowstwa służyć ma na przyszłość:

1 na sztucznych zbiornikach wody lub przekopach posiadaczom tychże budowli wodnych;

2. na wodach naturalnych osobom wskazanym w §. 5.

Według tych postanowień oceniać także należy (z wyjątkiem wskazanym w §. 6.), komu służyć ma prawo rybołowstwa w zbiornikach lub łożyskach wody świeżo powstających (§. 1. ustawy państwowej).

§. 5.

Prawo rybołowstwa na wodach naturalnych, na których dotychczas dopuszczonem było rybołowstwo dzikie, przyznaje się gminie jako takiej a względnie właścicielowi obszaru dworskiego, do związku gminy nie wcielonego, o tyle, o ile woda odnośna, otwarta przedtem dzikiemu rybołowstwu, leży w obrębie gminy a względnie obszaru dworskiego.

Jeżeli zaś wody takie tworzą granicę gmin lub obszarów dworskich, to linia środkowa zwykłego biegu wody stanowić będzie granicę przyznanego im prawa rybołowstwa.

Gdzie gmina a względnie właściciel obszaru dworskiego nie przyjmie prawa rybołowstwa, tam przypadnie ono krajowi.

§. 6.

Jeżeli na wodzie naturalnej przez utworzenie przekopu powstanie nowe łożysko, a opuszczone przez to dawne łożyska przeznaczone są do zamulenia, wówczas prawo rybołowstwa w przekopie będzie przyznane tym, którzy w dawnych łożyskach byli do rybołowstwa uprawnieni.

Przestrzeń wody w przekopie rozdzieli polityczna władza powiatowa pomiędzy uprawnionych w tym samym stosunku powierzchni i o ile można w tym samym porządku parcel, w jakim ich wody rybne znajdowały się na dawnej przestrzeni.

§. 7.

O ile przez zniesienie dzikiego rybołowstwa zawodowy zarobek rybaka doznaje uszczerbku, ma tenże prawo żądać słusznego wynagrodzenia od tego komu przyznane zostało prawo rybołowstwa na wodzie otwartej przedtem dla dzikiego rybołowstwa. (§. 2. u. p.).

Roszczenie o wynagrodzenie to można podnieść tylko w ciągu jednego roku od chwili, w której odnośne obwieszczenie wydanem i w gminie nadbrzeżnej ogłoszonem zostało; w tymże terminie należy je też zgłosić do politycznej władzy powiatowej z załączeniem dowodów.

§. 8.

Praw rybołowstwa istniejących poza temi wodami, które dotychczas w myśl §. 382. p. u. c. dla dzikiego rybołowstwa były otwarte, ustawa niniejsza jako praw nie narusza, atoli z zastrzeżeniem określonych w tejże ustawie wypadków wykupna.

Wykonywanie praw rybołowstwa (gospodarstwo rybne) podlega jednak w ogóle, bez względu na tytuł prawny nabycia, postanowieniom zawartym w tej ustawie dla tegoż rybołowstwa (na wodach bieżących lub stojących) oraz kompetencyi władz administracyjnych, zaprowadzonej mocą niniejszej ustawy.

II.
Urządzenie gospodarstwa rybnego na wodach bieżących.

A. Rewiry rybackie.

§. 9.

Polityczna władza krajowa podzieli wody bieżące. razem z temi dawnemi łożyskami i odnogami, które z niemi łączą się chociażby peryodycznie w sposób dla przepływu ryb przydatny, na rewiry rybackie, t. j. na takie nieprzerwane przestrzenie wód, które się nadają do skutecznego chowu ryb właściwych danej wodzie i w ogóle do prowadzenia prawidłowego gospodarstwa

Tworzenia rewirów należy zaniechać z tych wód które ze względu na swoją stałą właściwość nie mają znaczenia dla żadnej gałęzi rybactwa.

§. 10

Do rewirów rybackich nie można wbrew woli posiadacza wcielać przekopów sztucznych, z wodami rewirowemi się łączących, jeżeli odgrodzenie ich od przepływu ryb nie przeszkodzi przepływowi ryb w wodzie głównej, a posiadacz przekopu odgrodzenie takie uskuteczni.

§. 12.

W razie wydzierżawienia własnego rewiru można go oddać w dzierżawę tylko niepodzielnie w całej jego przestrzeni i bez oddzielenia różnorodnych gałęzi rybactwa. inaczej bowiem władza polityczna krajowa orzeknie, że rewir ten przestaje być rewirem własnym.

§. 13.

Gmina albo osada, chociażby nawet w rewirze rybackim sama tylko była uprawnioną do rybołowstwa, nie może rościć pretensyi do uznania rewiru jej za rewir własny według §. 11.

B. Rewiry dzierżawne.

§. 14.

Rewiry rybackie, których uznania za rewiry własne nikt nie żądał, albo które dla braku warunków wskazanych §. 11. za takie nie zostały uznane są rewirami dzierżawnymi i jako takie podlegają co do urządzenia ich gospodarstwa rybnego postanowieniom następującym §§. 15—21.

§. 15.

W każdym z osobna rewirze dzierżawnym będzie rybołowstwo przez polityczną władzę powiatową bez rozdziału w przestrzeni lub innego jakiegokolwiek poddziału oddane w dzierżawę w drodze publicznie rozpisać się mającej pertraktacyi ofertowej temu oferentowi, który ze względu na swe osobiste uzdolnienie i ze względu na postawioną przez niego ofertę przedstawi się jako względnie najlepszy dzierżawca.

Gminy albo osady nie będą dopuszczone do dzierżawy, a każde obejście tego zakazu pociąga za sobą odjęcie wydzierżawionego rybołowstwa.

Czas trwania dzierżawy wynosi dziesięć lat. Okres dzierżawy może polityczna Władza powiatowa przedłużyć raz tylko najwyżej na dalszych dziesięć lat bez ponownego postępowania ofertowego, jeżeli dzierżawca zobowiązaniom swoim punktualnie i zupełnie zadość uczynił, jeżeli nie dopuścił się żadnego przekroczenia tej ustawy, jeżeli czynsz dzierżawny na dalszy okres dzierżawny przynajmniej o 20% podwyższy, wreszcie pod tym warunkiem, jeżeli po upływie czasu dzierżawy nie nastąpi zmiana rewiru samego w myśl §. 19.

Żądanie takie może dzierżawca postawić dopiero w ostatnim roku dzierżawy, a musi je wnieść co najmniej na trzy miesiące przed upływem czasu dzierżawy.

§. 16

Między warunkami dzierżawy ma być w każdym razie umieszczone postanowienie, że przy wykonywaniu rybołowstwa należy nietylko przestrzegać zakazów ustawy rybackiej, lecz także zastosować się do koniecznych wymogów prawidłowego urządzenia gospodarstwa rybnego, że każdego niedozwolonego zanieczyszczania wody należy zaniechać, i że w razie niedotrzymania jednego z tych warunków rewir orzeczeniem politycznej władzy powiatowej odjęty i na koszt i niebezpieczeństwo dzierżawcy w drodze ponownej pertraktacyi ofertowej (§ 15.) wydzierżawiony być może.

§. 17.

Jako kaucyę na dotrzymanie warunków dzierżawy oraz na uiszczenie taksy rewirowej (§. 22.) i ewentualnych kar pieniężnych, winien dzierżawca przed objęciem wydzierżawionego rewiru złożyć u politycznej władzy powiatowej kwotę dwuletniego czynszu dzierżawnego w gotówce albo w przydatnych na kaucyę papierach wartościowych. Kaucya pozostanie w tej wysokości podczas całego czasu dzierżawy, a w razie przedłużenia dzierżawy na podstawie 3. ustępu §. 15. podniesioną będzie do wysokości odpowiadającej dwuletniemu podwyższonemu czynszowi dzierżawnemu.

§. 18.

Dzierżawca może rewir dzierżawny poddzierżawić tylko niepodzielnie w całej jego rozciągłości na cały albo na resztujący jeszcze czas dzierżawy i tylko co do wszystkich użytkowań rybackich.

Poddzierżawa, o ile w obec tego postanowienia jest dopuszczalną, wymaga poprzedniego zezwolenia politycznej władzy powiatowej.

§. 19.

Jeżeli w ciągu dzierżawy nastąpi połączenie praw rybołowstwa istniejących w rewirze dzierżawnym, w skutek czego rewir taki nadawałby się do uznania go za rewir własny, to jednak żądanie zamienienia rewiru dzierżawnego na rewir własny może się odnosić dopiero do następnego okresu dzierżawy, a żądanie takie najmniej na trzy miesiące przed upływem okresu dzierżawy wniesione być powinno do politycznej władzy powiatowej, celem przedłożenia go politycznej władzy krajowej.

§. 21.

Jeżeli uprawnieni ugody wspomnianej w §. 20. sami nie doprowadzą do skutku, wówczas polityczna władza powiatowa na życzenie dzierżawcy

albo któregokolwiek z uprawnionych do rybołowstwa ma się starać o to, ażeby strony doprowadzić do ugody.

Jeżeli ugoda nie przyjdzie do skutku, winien dzierżawca czynsz dzierżawny, o ile by sporem był objęty, składać w terminach płatności aż do ukończenia sporu do Sądu pierwszej instancyi, który do rozstrzygnięcia sporu jest rzeczowo właściwym a w miejscu siedziby władzy politycznej powiatowej się znajduje.

Sąd po wysłuchaniu interesowanych określi pytania, które przed wydaniem złożonych pieniędzy uprawnionym rozstrzygnięte być muszą, oznaczy strony, które w przeprowadzić się mającym sporze wystąpić mają jako powód i ustanowi termin do wniesienia pozwu. Zaniedbanie terminu wyznaczonego do wniesienia pozwu, pociąga ten skutek za sobą, że strona opieszała nie może stawiać żadnych przeszkód wydaniu spornej kwoty stronom przeciwnym.

Przy wydaniu orzeczenia według powyższych postanowień, jakoteż przy załatwieniu wytoczonych sporów, choćby one nie podlegały postępowaniu w sprawach drobiazgowych według ustawy z 27. Kwietnia 1873. (Dz. u. p. Nr. 66), sędzia nie jest związany ustawowemi prawidłami dowodowemi, lecz rozstrzygać ma według własnego przekonania, nabytego przez sumienne zbadanie dostarczonych środków dowodowych (§. 3. ust. państ.).

C. Taksa rewirowa.

§. 22.

Każdy posiadacz rewiru własnego i każdy dzierżawca rewiru dzierżawnego uiszczać ma roczną taksę rewirową.

Przy rewirach dzierżawnych równa się taksa 15% rocznego czynszu dzierżawnego, dla rewirów własnych obliczy taksę polityczna władza powiatowa w wysokości 15% tej kwoty, jakaby w razie uznania rewiru za rewir dzierżawny tytułem czynszu dzierżawnego według wszelkiego prawdopodobieństwa osiągniętą została.

Na wniosek Wydziału rewiru rybackiego (§. 24.) może polityczna władza krajowa podwyższyć taksę dla pewnej przestrzeni wodnej z 15% na 25%, jeżeli idzie o pokrycie wydatków na wykupno praw rybołowstwa w myśl §. 39. lub o pokrycie kosztów wymienionych w §. 50. w interesie odnośnej przestrzeni wodnej.

§. 23.

Taksy od rewirów własnych uiszczać mają obowiązani do rąk Wydziału rewiru rybackiego corocznie w Grudniu za ubiegający rok słoneczny, od rewirów zaś dzierżawnych w ostatnim miesiącu roku dzierżawnego za rok tenże.

W razie niedopełnienia tego obowiązku zawezwać ma Wydział rewiru rybackiego osobę obowiązaną do zapłacenia taksy i wyznaczyć jej termin dalszy, który jednak ściśle określić i co najmniej na jeden miesiąc rozciągnąć należy.

Jeżeli i ten termin upłynie bez uiszczenia taksy, wtedy polityczna władza powiatowa na prośbę Wydziału rewiru rybackiego potrąci taksę z kaucyi dzierżawcy rewiru (§. 17.), a względnie ściągnie ją w drodze

egzekucyi politycznej od innych obowiązanych do jej płacenia i wyda ją wspomnianemu Wydziałowi.

Wydział rewiru rybackiego.

§. 24.

Dla prowadzenia wspólnych spraw i zarządzeń gospodarczych, wypływających ze związku rewirów rybackich, powołany jest Wydział rewiru rybackiego.

Wydział może być ustanowiony oddzielnie dla każdego dorzecza albo dla kilku razem. Polityczna władza krajowa, zasięgając zdania wybitniejszych hodowców ryb odnośnego dorzecza, wyda bliższe pod tym względem postanowienia i oznaczy równocześnie siedzibę Wydziału, jakoteż liczbę jego członków i zastępców.

§. 25.

Członków Wydziału i ich zastępców wybierać będą osoby obowiązane do opłaty taksy rewirowej (§. 22.) w tem dorzeczu albo na tej większej przestrzeni wodnej, dla której Wydział ma być zaprowadzony, przyczem każdej z tych osób jeden głos się przyznaje.

Wybór odbywa się zapomocą pisemnego głosowania z pośród uprawnionych, albo z poza ich grona względną większością głosów na lat dziesięć.

Polityczna władza krajowa zarządzi wybory zaraz po utworzeniu rewirów i po ich wydzierżawieniu na odnośnem dorzeczu lub większej przestrzeni wodnej.

Zastępców powołuje do Wydziału polityczna władza krajowa, w miarę, jak miejsca członków się opróżnią.

§. 26.

Członkowie Wydziału nie mają prawa do wynagrodzenia za swoje czynności, mogą tylko żądać zwrotu wydatków połączonych z ich urzędowaniem z funduszów przeznaczonych Wydziałowi na pokrycie kosztów zarządu.

§. 27.

Do obowiązków Wydziału rewiru rybackiego należy w granicach określonego mu w §. 24. ogólnego zadania w szczególności:

1. Utrzymywanie w ewidencyi każdocześnie istniejących rewirów własnych i dzierżawnych, ich posiadaczy względnie dzierżawców, czynszów dzierżawnych za rewiry dzierżawne, a co do rewirów własnych kwot przyjętych w miejsce czynszów dzierżawnych w myśl §. 22. Dat potrzebnych w tej mierze udzielą władze polityczne Wydziałowi na jego żądanie.

2. Pobór, względnie ściąganie taks rewirowych w myśl §. 23., wydawanie książeczek rybackich i pobór należytości za nie w myśl §. 66., zarząd funduszów powstałych z tego źródła, jakoteż z kar pieniężnych i z innych możliwych dochodów.

3. Zarządzenie tępienia zwierząt szkodliwych dla rybołowstwa, z przestrzeganiem istniejących w tej mierze przepisów, wzywanie interwencyi właściwych władz w wypadkach niedozwolonego zanieczyszczenia albo innego, niedozwolonego, dla rybołowstwa szkodliwego użytkowania z wody,

hodowanie i wypuszczanie narybku urządzanie tarlisk i przepławek. Zadania te Wydziału rewiru rybackiego bynajmniej jednak nie odejmują pojedynczym uprawnionym do rybołowstwa ich prawa strzeżenia własnych interesów w oznaczonych kierunkach, stosownie do odnośnych ustaw

4. Zwiedzanie wód rewirowych celem zbadania stanu ryb, przeszkód w odpowiednim rozwoju tego użytkowania i potrzebnych w tym celu wspólnych środków; przy tem badaniu posiadacze praw rybołowstwa na wodach rewirowych wspierać winni według możności Wydział i jego organa.

Do wypełnienia swego zadania Wydział przyjąć może siły pomocnicze kontraktowo, za wypowiedzeniem.

§. 28.

Koszta administracyi Wydziału rewiru rybackiego i koszta jego zarządzeń pokrywane będą z funduszów, którymi w myśl §. 27. ust. 2. Wydział zarządza. Zaciąganie pożyczek Wydziałowi dozwolonem nie jest.

Jeżeli Wydział rewiru rybackiego ustanowiony został dla większej przestrzeni wodnej. natenczas winien przy użyciu rozporządzalnych środków uwzględniać pojedyncze dorzecza objęte przestrzenią wodną w stosunku, któryby o ile można dochodowi z taksy rewirowej odpowiadał.

Roczne zamknięcia rachunków z odpowiednimi dokumentami przedkładać ma Wydział politycznej władzy krajowej do zatwierdzenia, a względnie do uzyskania absolutoryum.

§. 29.

Bliższe postanowienia co do urządzenia i sprawowania czynności Wydziału rewiru rybackiego, w szczególności co do wyboru przewodniczącego i innych funkcyonaryuszów, co do wymogów ważności uchwał. prawomocnego zastępstwa na zewnątrz. przechowania kwot pieniężnych i innych efektów wartościowych i co do asygnowania wypłat, oznaczą członkowie Wydziału w projekcie regulaminu i przedłożą takowy politycznej władzy krajowej do zatwierdzenia

Dodatkowe zmiany regulaminu wymagają również zatwierdzenia.

§. 30.

Na wniosek Wydziału krajowego może Minister rolnictwa rozporządzić, że aż do dalszego zarządzenia nie będzie się zaprowadzać Wydziałów rewirowych rybackich w sposób określony §§. 24. i 25. dla pojedynczych albo dla wszystkich dorzeczy i że funkcye tychże Wydziałów rybackich, jak w odnośnych przepisach tej ustawy są określone, przechodzą na Wydział krajowy.

W tym wypadku nie ma miejsca końcowe postanowienie § 28. o przedkładaniu rocznych zamknięć rachunków.

Postanowienie przejściowe.

§ 31.

Sposób pierwszego utworzenia rewirów rybackich określony zostanie w drodze rozporządzenia, przyczem wydane będą także odpowiednie postanowienia, ażeby na wodach stanowiących granicę z takimi sąsiednimi krajami, w których rewiry rybackie na podstawie analogicznych przepisów

również są utworzone, granice rewirów nie przecinały wód w sposób nieodpowiadający celowi.

Przy tej regulacyi można wyznaczyć stosowny termin prekluzyjny do zgłoszenia roszczeń o uznanie wody rybnej za rewir własny (§. 11.), a jako warunek tego uznania można żądać odpowiadającego celowi dowodu wyłącznego posiadania prawa rybołowstwa na odnośnej przestrzeni wodnej.

§. 32.

Uskutecznione przez polityczną władzę krajową rozgraniczenie rewirów ogłoszone będzie w miarę, jak dla pojedyńczych dorzeczy dokonane zostanie, w dzienniku urzędowym i przez obwieszczenia w nadbrzeżnych gminach z podaniem podziału na rewiry własne i dzierżawne (§§. 11. i 14.) oraz z uwagą że zażalenia przeciw temu rozgraniczeniu wniesione być mogą w ciągu 60 dni do politycznej władzy powiatowej celem przedłożenia ich politycznej władzy krajowej i zasięgnięcia decyzyi Ministerstwa rolnictwa.

§. 33.

Okoliczność, że woda rybna, do rewiru dzierżawnego wcielić się mająca, w czasie pierwszego ustanowienia rewirów jest wydzierżawioną, nie stanowi przeszkody do tego wcielenia i do stosowania dalszych przepisów co się tyczy rybnego gospodarstwa.

Okoliczność ta nie wpływa jednak na wzajemne pretensye, które stronom kontraktowym służą na podstawie postanowień kontraktu dzierżawnego, dających się na przypadek ten zastosować, a w braku takich postanowień na podstawie powszechnego prawa cywilnego.

§. 34.

Pierwsza taksa rewirowa od rewirów własnych złożoną będzie w kwocie odpowiadającej czasowi, który ubiegł od chwili prawomocności orzeczenia wydanego w myśl §. 32., jednakże z opuszczeniem ułamków miesiąca.

B. Przestrzenie wodne nie wcielone do rewirów rybackich.

§. 35.

Urządzenie gospodarstwa rybnego (własna administracya dzierżawa, albo inny sposób gospodarstwa) na wodach bieżących, nie wcielonych do rewirów rybackich, pozostawione jest uprawnionym do rybołowstwa pod warunkiem przestrzegania ogólnych rybacko-policyjnych przepisów.

III.

Urządzenie gospodarstwa rybnego na wodach stojących.

§. 36.

Urządzenie gospodarstwa rybnego (własna administracya, dzierżawa albo inny sposób gospodarstwa) na wodach stojących, pozostawione jest uprawnionym do rybołowstwa pod warunkiem przestrzegania ogólnych rybacko-policyjnych przepisów oraz tych szczegółowych prawideł, któreby w myśl i na podstawie następującego §. 37. dla odnośnej wody wydane zostały.

§. 37.

O ile to ze względu na ekonomiczne znaczenie rybołowstwa albo na szczególne stosunki rybactwa na pewnej wodzie stojącej byłoby wskazanem, lub wobec tych okoliczności odpowiedniem, wyda polityczna władza krajowa dla odnośnej wody regulamin rybacki, w którym podane będą ostrożności, jakie uprawnieni do rybołowstwa w gospodarstwie rybnem zachować winni, ażeby gospodarstwo zostawało o ile można w harmonii z rozciągłością i treścią pojedynczych uprawnień rybackich (przestrzeń, czas i sposób wykonywania uprawnienia rybackiego), oraz ażeby zapobiedz nawet przypadkowemu wdzieraniu się w cudze prawa rybołowstwa.

Na podstawie regulaminu rybackiego mogą być uprawnieni do rybołowstwa nawet połączeni w związek. Statut zawierać ma zasadnicze postanowienia co do istnienia i działalności związku, w szczególności także uregulować przyczynianie się członków do wydatków związku Statut ułoży polityczna władza powiatowa po wysłuchaniu interesowanych i przedłoży go politycznej władzy krajowej do zatwierdzenia. Zmiany statutu po ukonstytuowaniu się związku mogą być uchwalone w drodze statutem wskazanej przez członków związku, wymagają jednak również zatwierdzenia politycznej władzy krajowej.

§. 38.

Jeżeli idzie o rybołowstwo na wodzie stojącej, na której uprawnieni do rybołowstwa połączeni są w związek, służy zarządowi związku prawo stawiania wniosków w tych wszystkich wypadkach, w których na wodach rewirowych stawianie wniosków przyznane jest Wydziałowi rewiru.

IV.

Wykupno praw rybołowstwa.

§. 39.

Wydział rewiru rybackiego jest uprawniony żądać w interesie rybołowstwa większego obszaru, uchylenia istniejących praw rybołowstwa za stosownem wynagrodzeniem dla następujących celów:

1. dla usunięcia stałych urządzeń (odjazków, jaseł i t. p.), któreby dla połowu ryb istniały w ciągu wód rewirowych na mocy osobnego prawa w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy;

2. dla utworzenia miejsc ochronnych dla ryb, to znaczy takich przestrzeni wodnych, gdzie połowu ryb w ogóle zaniechać należy;

3. dla zabezpieczenia celu, który ma być osiągniętym przez założone lub założyć się mające kładki i komory dla ryb (§. 48).

Żądanie wykupna stawiać należy w politycznej władzy powiatowej, która sprawę załatwi, a jeżeli porozumienie stron co do kwoty wynagrodzenia nie przyjdzie do skutku, oznaczy tę kwotę i orzeczenie wyda.

Przy tem winna władza, o ile szczególne stosunki nieusprawiedliwiają odmiennego postępowania, przyjąć za podstawę swego orzeczenia dwudziestokrotne przecięcie czystego dochodu, jaki wykupić się mające rybołowstwo przyniosło w dziesięciu latach poprzedzających postępowanie, a względnie jaki byłoby przyniosło w razie zachowania rybacko-policyjnych przepisów.

Wynagrodzenie uiścić ma Wydział rewirowy rybacki.

V.

Tarliska ochronne.

§. 40.

Tak w rewirach rybackich, jakoteż na innych po za rewirami istniejących wodach rybnych może polityczna Władza powiatowa na wniosek jednej albo więcej osób, które z powodu posiadania prawa rybołowstwa na odnośnych wodach w urządzeniu rybołowstwa tamże są interesowane, przy wodach rewirowych nadto także na wniosek Wydziału rewiru rybackiego uznać takie przestrzenie albo powierzchnie wód, które do tarła ryb i do rozwijania się młodego narybku są przydatne, za tarliska ochronne pod warunkiem, że wyborowi odnośnych miejsc a względnie zakazom, które dla nich celem ochrony tarła i narybku mają być wydane (zakaz połowu ryb, wyrywania trzciny i trawy, wyjmowania piasku i szutru i t. p.), nie stoją na przeszkodzie względy przeważnego znaczenia.

Gdyby później przeważny interes wymagał stałego lub przejściowego zniesienia takiego zakazu, uczyni to polityczna Władza powiatowa.

Tarliska ochronne oznaczone będą jako takie przez postawienie znaków (niebieskie tablice przekreślone białemi pręgami w formie krzyża) albo napisów w dostatecznej liczbie, a posiadacz brzegów winien zezwolić na postawienie tych znaków.

Postanowione zakazy w razie potrzeby w gminie ogłosić należy.

§. 41.

O ile za uszczuplenie prawa rybołowstwa albo innego prawa, przez założenie i oznaczenie tarliska ochronnego względnie przez połączone z tem zakazy, zażąda kto i uzyska przyznanie mu odszkodowania, mają je również jak koszta samego urządzenia ponieść odnośni wnioskodawcy (§. 40).

VI.

Stosunek rybołowstwa do innych praw.

Stosunek do sąsiedniej własności gruntowej.

§. 42.

W wykonywaniu rybactwa wolno jest tak rybakom jak pomocnikom ich wstępywać na cudze grunta nadbrzeżne i przytwierdzać do nich narzędzia łowcze, byleby przytem zachowali wszelkie ostrożności, ażeby możliwego uszkodzenia uniknąć i wynagrodzili wyrządzoną szkodę.

Pozwolenie to ustawowe nie rozciąga się jednak na te grunta, które jako przynależność budynków mieszkalnych, gospodarczych, fabrycznych lub innych razem z tymi budynkami są ogrodzone, oraz na takie grunta, które dla obcych wogóle przez mury, sztachety lub inne stałe przyrządy są zamknięte. (§. 5. u. p.).

§. 43.

Podczas opadania wody przy wylewach, może uprawniony do rybołowstwa łowić ryby i po za granicami swej wody rybnej w zbiorowiskach powstałych na gruntach cudzych wzdłuż jego wody, winien jednak zachować należyte ostrożności w celu uniknięcia uszkodzeń i wynagrodzić wy-

rządzoną szkodę, ryby zaś pozostałe na gruncie po ustąpieniu wylewu może za to posiadacz gruntu w granicach swej posiadłości zawłaszczyć. Nie wolno posiadaczowi gruntu czynić takich urządzeń, któreby miały na celu wstrzymywanie powrotu ryb do łożyska wody (§. 6. u. p.).

Stosunek do innych użytkowań wodnych.

§. 44.

Polityczne władze powiatowe wydadzą odpowiedne zarządzenia, ażeby przy użytkowaniu wód, które według ustaw regulujących prawo wodne nie wymaga pozwolenia władzy, zapobiedz o ile możności uszkodzeniom rybactwa dającym się uniknąć.

Zarządzenia te uskutecznione będą z urzędu przy wydaniu przepisów policyjnych, przewidzianych w wyż wspomnionych ustawach o powszechnem uregulowaniu wykonywania takich użytkowań wodnych, w każdym innym zaś wypadku na żądanie uprawnionego do rybołowstwa; przyczem należy baczyć szczególnie na uchylenie szkodliwego niepokojenia tarlisk nawet w tym razie, gdy osobne miejsca ochronne w myśl §. 40 urządzone nie są.

§. 45.

W razie urządzenia zakładów przemysłowych lub innych, które wymagają użytkowania wody a do których wedle ustaw regulujących prawo wodne tudzież obowiązujących ustaw przemysłowych lub innych ustaw, potrzeba pozwolenia władzy, należy do odnośnych rozpraw wzywać zawsze także osoby interesowane w tem a uprawnione do rybołowstwa i uwzględniać w sposób odpowiedni ich uzasadnione zarzuty, mianowicie z zachowaniem następujących ogólnych postanowień §§. 46 i 52 jakoteż szczegółowych przepisów §§. 47—51.

§. 46.

Do zarzutów, których nie mogą wnosić uprawnieni do rybołowstwa przeciw wykonywaniu innych praw użytkowania wody w myśl §. 19. ustawy wodnej z 30. Maja 1869. dz. p. p. l 93 (względnie §. 39 ustawy krajowej z 4. Marca 1875. dz. u. kr. l. 41), nie należą zarzuty takie, które zmierzają do powstrzymania zanieczyszczenia wód rybnych, urządzenia przepławek i jaseł, tudzież do regulacyi osuszania przekopów w sposób dla rybactwa ile możności nieszkodliwy, jeżeli tylko zarzuty te bez znacznego utrudnienia innego użytkowania wody uwzględnione być mogą (§. 7. u. p.).

Bliższe postanowienia co do dopuszczalnych w tej mierze roszczeń osób uprawnionych do rybołowstwa, zawarte są w następujących §§. 47—51.

§. 47.

Gdzie woda użytą jest do zbierania lub odprowadzania takich substancyj, które zanieczyszczają wodę w sposób dla rybactwa szkodliwy, tam mogą uprawnieni do rybołowstwa albo Wydział rewiru rybackiego żądać, ażeby takie zanieczyszczanie wody, o ile ono już z innych względów nie jest dopuszczalne, i wówczas było zaniechane, kiedy usunięcie tych substancyj bez znacznego utrudnienia dla odnośnego przedsiębiorstwa także na innej drodze albo po odpowiednem oczyszczeniu może nastąpić.

Co się tyczy umożliwienia przepływu ryb, mogą uprawnieni do rybołowstwa albo Wydział rewiru rybackiego żądać, ażeby przy zakładach użytkowania wody urządzono przepławki, komory albo inne odpowiadające celowi przyrządy, o ile to bez znacznego utrudnienia użytkowania tych zakładów jest możliwe.

Gdyby dla urządzenia przepławki, której istnienie dla rozwoju rybołowstwa na znaczniejszej przestrzeni wodnej uznane zostało za konieczne, okazała się potrzeba użycia cudzego gruntu, właściciel obowiązany jest zezwolić na stosowne użycie tegoż gruntu za zupełnem wynagrodzeniem. Jeżeli wskutek tego właściwy użytek z gruntu dla właściciela zginął, może właściciel żądać wywłaszczenia całego gruntu.

§. 48.

Określone w §. 47. żądania celem zapobieżenia zanieczyszczaniu wody i umożliwienia przepływu ryb, nie mogą nawet w obec warunku oznaczonego w §. 47. wówczas być uwzględnione, jeżeli ze względu na inne stosunki odnośnej przestrzeni wodnej nie można w ogóle oczekiwać odpowiedniego podniesienia rybołowstwa od zarządzenia połączonego z utrudnieniem przedsiębiorstwa a w danym razie z kosztami dla uprawnionego do użytkowania wody (§. 50.).

§. 49.

Jeżeli z wód rybnych odprowadza się wodę kanałami dla nawodnienia gruntów albo do innego celu tylko czasowo lub w ogóle w taki sposób, że hodowla ryb w tych kanałach nie jest właściwą a przeciwnie tylko na połów ryb wpływających z cudzej wody rybnej możnaby liczyć, natenczas żądać mogą uprawnieni do rybołowstwa albo Wydział rewiru rybackiego, ażeby kanały te zaopatrzono w jasła przy ujściach albo w najbliższem stosownem miejscu.

§. 50.

Koszta wspomianych w §§. 47 i 49 urządzeń, mających na celu zapobiedz uszkodzeniu rybactwa dającemu się uniknąć, ponosić mają ci, których budowle, przeznaczone do użytkowania wody, w takie urządzenia mają być zaopatrzone. Jeżeli zaś idzie o zaopatrzenie w te urządzenia takich budowli, przy których już w tym czasie, w którym uprawnieni do rybołowstwa a względnie Wydział rybacki żądanie swe zgłasza, w sposób nieprzeciwiający się ustawom używa się wody do zbierania lub odprowadzania substancyj zanieczyszczających lub inaczej rybactwu wyrządza się szkodę, to koszta urządzeń powyżej wspomianych ponieść mają ci, którzy tego żądali.

§. 51

Jeżeli gospodarstwo rybne w odpływach wody głównej, jako to w młynówkach, kanałach i t. p. nie służy ich posiadaczowi, lecz temu, kto uprawniony jest do rybołowstwa w wodzie głównej, to polityczna Władza powiatowa na żądanie tego ostatniego i po wysłuchaniu powyżej wspomnianego posiadacza, uskuteczni stosowne zarządzenia, ażeby uprawniony do rybołowstwa albo jego pełnomocnik z reguły, t. j. z wyjątkiem wypadku nieprzewidzianej koniecznej potrzeby, zawiadomiony był w odpowiednim

terminie o zamierzonem osuszeniu młynówek, kanałów albo innych odpływów, jako też o zamierzonem zamknięciu wody głównej.

Termin ten, z uwzględnieniem stosunków budowli wodnej i wypadków z reguły się wydarzających należy ile możności tak ustanowić, ażeby z jednej strony uprawniony do rybołowstwa albo jego pełnomocnik mógł jeszcze poczynić zarządzenia potrzebne dla zapobieżenia uszkodzeniu stanu rybnego, z drugiej zaś strony ażeby uprawniony do używania wody przez nałożony mu obowiązek uwiadomienia nie był w swoich odnośnych zarządzeniach po nad miarę konieczności ograniczony.

Jeżeli sposób użytkowania wody nie dopuszcza w ogóle każdorazowego zawiadomienia uprawnionego do rybołowstwa bez znacznego uszczerbku dla przedsiębiorstwa, albo jeżeli takiego zawiadomienia ze względu na stosunki rybactwa można zaniechać bez znacznej szkody dla stanu rybnego wody, to władza obowiązku uwiadomienia nie będzie nakładać.

W żadnym jednak razie uprawnionemu do rybołowstwa, względnie jego pełnomocnikowi, nie należy stawiać przeszkód w rozporządzeniu rybami znajdującemi się w spuszczonych odpływach wody.

§. 52

Przy regulacyi wód należy tak w całem urządzeniu jak i w szczegółach oraz przy wykonaniu budowli regulacyjnych baczyć na to, ażeby uwzględnione były także interesa rybactwa, o ile to nastąpić może bez uszczerbku dla celu regulacyi i bez niestosunkowego podwyższenia kosztów.

W szczególności należy dążyć do pozostawienia albo założenia takich miejsc, gdzieby mnożenie się ryb nastąpić mogło, oraz takich miejsc, w którychby ryby w czasie wysokiego stanu wody mogły znaleść schronienie.

Postanowienia te stosują się także analogicznie do budowy spławów i do ostrożności, które przy spławianiu w myśl ustawy lasowej oznaczyć należy.

Stosunek do polowania.

§. 53.

Uprawnionemu do rybołowstwa wolno także łowić albo zabijać dziko żyjące zwierzęta, które dla stanu rybnego w wysokim stopniu są szkodliwe, tak na swej wodzie rybnej jak bezpośrednio w jej pobliżu każdego czasu i w sposób dowolny, jednakowoż bez użycia broni palnej lub trucizny. Uprawniony do polowania nie może z tego powodu podnieść żadnego zarzutu ale zastrzega mu się prawo rozporządzania złowionemi lub ubitemi w takich wypadkach zwierzętami.

Takie samo upoważnienie służy osobom, których uprawniony do rybołowstwa dla ochrony jego wody rybnej ustanowi, albo tym, którym uprawniony lub Wydział rewiru rybackiego za przyzwoleniem politycznej Władzy powiatowej powierzy łowienie lub zabijanie zwierząt dla rybactwa szkodliwych.

Oznaczenie szkodliwych zwierząt tego rodzaju służy politycznej Władzy krajowej, która też zezwolić może w razie udowodnionej stosowności także na zabijanie takich zwierząt bronią palną w pewnym okresie czasu i pod warunkiem zachowania ostrożności uznanych za potrzebne, jeżeli osoby do tego przeznaczone zasługują na zaufanie.

VII.

Przepisy o policyi rybackiej.

Pod względem połowu i sprzedaży ryb.

§. 54.

Polityczna Władza krajowa ustanowi i obwieści dla cenniejszych gatunków ryb, znajdujących się w wodach krajowych, czas ochrony, z uwzględnieniem okresów ich tarła.

Ryby, które w czasie ochrony żywe dostaną się w ręce rybaka, ma tenże natychmiast z potrzebną ostrożnością napowrót do wody puścić.

§. 55.

Polityczna Władza krajowa może dla pewnych wód ze względu na okresy tarła cenniejszych gatunków ryb, które w tych wodach przeważają lub mają być hodowane, ustanowić okresy czasu, w których łowienia ryb w odnośnych wodach zaniechać należy. Nastąpi to jednak tylko wówczas, jeżeli — w obec innych gatunków ryb w danej wodzie żyjących — ustanowienie takich okresów, w skutek połączonego w niem zakazu połowu także i ryb nie znajdujących się właśnie w okresie tarła, da się zaprowadzić bez znacznego ograniczenia rybołowstwa. W czasie tych w ten sposób ustanowionych i ogłoszonych okresów, połów ryb zakazany jest w odnośnych wodach; w szczególności nawet dozwolonych zresztą przyrządów rybackich nie wolno wpuszczać do wody, a jeżeli przedtem już zostały wpuszczone, należy je przed nastaniem czasu ochrony usunąć lub do połowu ryb niezdatnemi uczynić.

W okresach tych wzbronione jest także wpędzanie lub wpuszczanie do wody zwierząt domowych, a w szczególności kaczek, z wyjątkiem miejsc do pławienia, znajdujących się w bezpośredniem pobliżu osad lub zagród.

§. 56.

Na prośbę uprawnionego do rybołowstwa, a gdyby dla odnośnej wody istniał Wydział rewiru rybackiego, za tegoż zgodą, może Władza polityczna powiatowa dozwolić wyjątków od przepisu drugiego ustępu §. 54. w celach sztucznej hodowli ryb, albo dla badań umiejętnych; w tych samych warunkach może także bez względu na cel dozwolić wyjątków od zakazu łowienia wydanego na podstawie §. 55. dla takich miejscowości, w których połów pewnych gatunków ryb ze względu na stosunki miejscowe w ogóle tylko w okresie tarła jest gospodarczo możliwym.

W tych wypadkach wydać ma powiatowa Władza polityczna osobny certyfikat, opiewający na pewne nazwisko, oznaczające wodę i inne istotne warunki zezwolenia, a to według formularza przez polityczną Władzę krajową przepisać się mającego; rybak nosić ma ten certyfikat przy sobie i okazać na żądanie organom nadzorczym.

§. 57.

Dynamitu i innych materyj eksplodujących, dalej rybiej trutki, wroniego oka i innych podobnych środków odurzających do połowu ryb używać nie wolno.

W razie udowodnionej, a jeźli dla odnośnej wody istnieje Wydział rewiru rybackiego, przez tenże Wydział potwierdzonej konieczności użycia środków eksplodujących, może polityczna Władza krajowa udzielić do tego wyjątkowo pozwolenia, z zachowaniem potrzebnych środków ostrożności.

§. 58.

Nie wolno na przepustach jazów i szluz zawieszać węcierzy, plecionek i innych przyrządów do samołowu ryb nawet w tym razie, gdyby sam właściciel tych urządzeń wodnych był tamże uprawnionym do rybołowstwa.

§. 59.

Stałe przyrządy do połowu ryb w toku wód płynących i przy ich ujściu do innej stojącej lub płynącej wody, nie mogą sięgać po za połowę szerokości łożyska wody, którą to szerokość wymierzyć należy przy zwykłym niskim stanie wody pod kątem prostym; przyrządy takie wolno umieszczać od jednego lub obu brzegów tylko w takim odstępie od siebie, który odpowiada najmniej połowie szerokości łożyska wody, według powyższego wymiaru.

Zakaz ten nie odnosi się do przyrządów rybołowczych ze sieci, które się wstawia w czasie połowu ryb celem zamknięcia przestrzeni wody i które się zaraz po wyciągnięciu ryb usuwa.

Dalej nie odnosi się ten zakaz do takich, przy wejściu w życie tej ustawy już istniejących stałych przyrządów łowczych, których istnienie w rozmiarze lub położeniu nieodpowiadającem temu zakazowi, polega na specyalnym tytule prawnym, przyczem atoli zastrzega się według §. 39. możliwe wykupno.

I tych przyrządów nie wolno jednak używać w czasie ochrony, który w danym razie według §. 55. dla pewnej wody będzie ustanowiony.

§. 60.

Jeżeli z ustawieniem stałych przyrządów rybołowczych połączone są budowle wodne, lub jeżeli zajdzie jaka okoliczność, uzasadniająca według ustawy wodnej i przepisów policyi wodnej potrzebę zezwolenia Władzy, wówczas ustawienie przyrządów rybołowczych zależy od tego zezwolenia i od większych lub dalszych ograniczeń, jakie co do szerokości i położenia przyrządów z uwagi na ustawę wodną i ze względów policyjnych przepisane zostały.

§. 61.

Stałe przyrządy rybołowcze, ustawione w rewirach dzierżawnych w czasie trwania dzierżawy, winien ustępujący dzierżawca w odpowiednim terminie przez powiatową Władzę polityczną oznaczyć się mającym, usunąć na własny koszt bez odszkodowania, jeżeli następca jego w dzierżawie oświadczy, że ich nie przyjmie, albo jeżeli na podstawie następującego §. 62. wydany zostanie ogólny zakaz, pod który przyrządy te, stosownie do ich właściwości, podpadają.

§. 62.

Dalsze zakazy co do pewnych sposobów i środków łowienia ryb, które według swej właściwości mogłyby stanowi ryb znaczną przynieść szkodę, może polityczna Władza krajowa wydać w drodze rozporządzenia dla całych obszarów wodnych lub dla pewnych wód. Przytem oceniać należy możność znacznego uszkodzenia stanu ryb z tego stanowiska, czy stosując odnośne sposoby i środki łowienia ryb, można uniknąć lub trudno uniknąć odjęcia wodzie rybnej wielkiej ilości takich cenniejszych ryb, które się jeszcze nie namnożyły i nie mają wielkości odpowiedniej do sprzedaży na targu, oraz takich ryb, które cenniejszym rybom służą za pożywienie.

Jeżeliby w wykonaniu tego postanowienia został wydany zakaz, wykluczający dalsze używanie znajdujących się dotąd w użyciu przyrządów rybołowczych, należy do wejścia w życie tego zakazu pozostawić odpowiedni okres czasu.

§. 63.

Powyższe postanowienia co do czasu ochrony i zakazów łowienia (§. 54—62.) nie stosują się do stawów i do innych zbiorników wody, założonych dla hodowli ryb, bez względu na to, czy one z inną wodą są lub nie są połączone.

§. 64.

Polityczna Władza krajowa postanowi i ogłosi, których gatunków ryb, dla utrzymania odpowiedniego stanu zarybienia, w pewnych czasach albo poniżej pewnej miary nie wolno ani sprzedawać, ani w gospodach publicznych podawać.

Wydany zakaz rozciąga się na odnośne gatunki ryb, bez względu na ich pochodzenie i tyczy się także tego zapasu ryb, który handlarze ryb w sklepach, lub przy nich w lodowniach, naczyniach i t. d. trzymają.

Oznaczenie przyrządów rybackich i legitymacye rybaków.

§. 65.

Jeżeli to ze względu na stosunki rybackie na pewnej wodzie okazuje się potrzebnem lub odpowiedniem, polityczna Władza powiatowa zarządzi, ażeby przyrządy rybackie, zastawione do połowu ryb w nieobecności rybaka, zaopatrzone były znakiem, zgłoszonym w Urzędzie nadbrzeżnej gminy, po którymby osobę rybaka poznać można.

§. 66.

Kto wykonywa rybołowstwo po za ogrodzonemi miejscami, musi posiadać poświadczenie uprawnienia do rybołowstwa na odnośnej wodzie i poświadczenie to okazać organom nadzorczym na ich żądanie.

Poświadczenie takie dla posiadacza lub dzierżawcy wody rybnej, jak również dla jego personalu pomocniczego stanowi „karta rybacka“, która wystawiona ma być zawsze na nazwisko, a mianowicie:

1. Dla posiadacza lub dzierżawcy wody rybnej przez polityczną Władzę powiatową, a to dla posiadacza na czas nieograniczony, z zastrzeżeniem zwrotu w razie pozbycia się lub wydzierżawienia wody rybnej, dla dzierżawcy na czas trwania dzierżawy, z zastrzeżeniem zwrotu z ustaniem dzierżawy.

2. Dla personalu pomocniczego przez właściciela lub dzierżawcę samego na każdy rok kalendarzowy

Inne osoby, które za opłatą lub bezpłatnie przypuszczone będą do łowienia ryb na jednej lub na kilku obcych wodach rybnych, muszą się zaopatrzyć w wystawioną na nazwisko „książeczkę rybacką“, w której właściciel lub dzierżawca wody rybnej poświadczy przypuszczenie do łowienia ryb i czas trwania tego pozwolenia. „Książeczkę rybacką“ wydawać będzie Wydział rewiru rybackiego na trzy lata, za opłatą należytości w kwocie pięciu złr.

Formularze kart i książeczek rybackich polityczna Władza krajowa ustanowi i obwieści.

Ochrona rybactwa.

§. 67.

Uprawnieni do rybołowstwa mogą swoim organom nadzorczym, ustanowionym dla ochrony innych interesów, mianowicie gałęzi gospodarstwa rolnego lub lasowego łącznie z polowaniem, poruczyć także nadzór i ochronę rybactwa, i żądać w tym celu potwierdzenia ich przez polityczną Władzę powiatową oraz zaprzysiężenia według roty, przez polityczną Władzę krajową przepisać się mającej.

Uprawnieni mogą także żądać osobnego zatwierdzenia i zaprzysiężenia organów straży rybackiej, jeżeli organa te posiadają warunki, przepisane dla straży polowej.

§. 68.

Do organów, którym poruczono nadzór i ochronę rybactwa i które jako takie zostały zatwierdzone i zaprzysiężone, stosują się postanowienia o straży polowej w ogóle, a co do urzędowego ich stanowiska, przepisy ustawy państwowej z dnia 16. Czerwca 1872. Dz. p. p. Nr. 84.

W szczególności mają one prawo i obowiązek:

1. nadzorować wody rybne swego okręgu służbowego, jazy, szluzy, tamy, komory na koła wodne i t. d., o ile urządzenia te dotyczą rybactwa;

2. rewidować łodzie rybackie, sadze rybne i przyrządy rybołowcze;

3. zarządzać konfiskatę ryb i przyrządów rybołowczych, oraz aresztować według ustawy z dnia 16. Czerwca 1872. Dz. p. p. Nr. 84.

VIII.

Władze i postępowanie w sprawach nie podpadających pod przepisy karne.

§. 69.

Wykonywanie tej ustawy w wypadkach nie podpadających pod przepisy karne należy, o ile zawarte w niej postanowienia nie oznaczają wyraźnie innej kompetencyi, do Władz politycznych. Władze te mają przytem, o ile idzie o kwestye fachowe, wysłuchać opinii rzeczoznawców. Jeżeli Wydział rewiru rybackiego nie występuje sam jako strona, orzeczenie jego w kierunku fachowo-rybackim można uważać za opinią wystarczającą, bez dalszego wysłuchania rzeczoznawców.

Polityczna Władza krajowa przed wydaniem rozporządzeń, ustawą tą kompetencyi jej zastrzeżonych, zasięgać ma zdania Wydziału krajowego.

Przy wydaniu takich zarządzeń, w których ze względu na położenie lub rozmiar wody koniecznem lub wskazanem jest działanie w porozumieniu z innymi krajami lub państwami, należy porozumieć się z właściwą Władzą kraju sąsiedniego, względnie co do obcego państwa odnieść się po zarządzenie do Ministerstwa rolnictwa.

Władze polityczne mają w sprawach rybackich wzywać pomocy szczególnie przydzielonych im organów policyi lasowej (krajowych inspektorów lasowych, techników lasowych i nadzorców lasowych w powiatach), które są obowiązane w objazdach swoich i obchodach zwracać uwagę także na stosunki rybactwa i przedkładać na tej podstawie sprawozdania i wnioski. Bliższe przepisy o właściwości Władz i postępowaniu mieszczą się w następują-

cym §. 70., o ile idzie o stosunek rybactwa do takich spraw. które w głównych zasadach uregulowane są ustawą wodną, lasową, lub przepisami o żegludze i spławianiu, o ile zaś idzie o inne kwestye rybackie, w §§. 71—78.

A. Postępowanie w sprawach, które w głównych zasadach uregulowane są ustawą wodną. lasową lub przepisami o żegludze i spławianiu.

§. 70.

W tych wypadkach, w których idzie o stosunek rybactwa do spraw uregulowanych w głównych zasadach ustawą wodną, lasową lub przepisami o żegludze i spławianiu (a mianowicie o stosunek do zakładów używania i regulacyi wody, do budowli spławnych, do spławu dzikiego, żeglugi lub spławu wiązowego), obowiązują także przy dochodzeniu i rozstrzyganiu spraw tego rodzaju postanowienia, zawarte w powyżej wspomnianych ustawach i przepisach o kompetencyi władz i o postępowaniu, a do stosunku pomienionego dające się zastosować, nie wyłączając przepisów o dopuszczalności robót przygotowawczych na obcym gruncie, o odwoływaniu się i o ponoszeniu kosztów postępowania.

Niemniej należy przy tych dochodzeniach baczyć także na stosujące się do odnośnego wypadku merytoryczne postanowienia tej ustawy a orzeczenia w trzeciej instancyi, jeżeli one według wyżej wymienionych przepisów nie należą do samego Ministerstwa rolnictwa. wydawane będą w porozumieniu z rzeczonem Ministerstwem.

B. Postępowanie w innych sprawach.

§. 71.

Gdzie ustawa niniejsza w innych sprawach, do których §. 70. się nie stosuje, przekazuje pewną czynność urzędową lub zarządzenie politycznej Władzy powiatowej, właściwą jest ta Władza, w której okręgu leży odnośna parcela wody rybnej. Jeżeli parcela rozciąga się po za granice powiatu lub jeżeli idzie o urzędowanie albo zarządzenie, które z natury przedmiotu lub celu wymaga postępowania jednolitego, obejmującego także parcele wodne innego powiatu, wówczas polityczna Władza krajowa oznaczy z pomiędzy interesowanych Władz powiatowych tę, która stanowić ma w pierwszej instancyi.

§. 72.

W razie gdyby gmina sprawująca administracyę polityczną a uprawniona do rybołowstwa, miała wystąpić jako jedna ze stron w obec innych uprawnionych do rybołowstwa lub w ogóle uprawnionych, przeprowadzenie dochodzenia i orzekanie w pierwszej instancyi należy do politycznej Władzy krajowej.

§. 73.

Jeżeli uprawnionych do rybołowstwa, którzy mają być zawezwani do współudziału w dochodzeniu, w myśl niniejszej ustawy przeprowadzić się mającem, na pewne oznaczyć nie można, wówczas zawiadomienie nieznanych uprawnionych do rybołowstwa nastąpi za pomocą edyktu który ogłosić należy w dzienniku krajowym, przeznaczonym do obwieszczeń urzędowych, i w gminach tego terytoryum, na które dochodzenie się rozciąga.

§. 74.

Rozprawy ze stronami przeprowadzać należy z reguły ustnie, z dopuszczaniem rzeczników prawnych i znawców, a jeżeli okaże się potrzeba, należy już do tych rozpraw z urzędu przyzywać rzeczoznawców.

W mniej ważnych wypadkach Władza polityczna poruczyć może przeprowadzenie pojedynczych czynności urzędowych odnośnym Zwierzchnościom gminnym.

Z całej rozprawy spisać należy protokół, który zawierać ma wynik doprowadzonej do skutku ugody, a jeżeli ugoda nie została osiągniętą, oświadczenia stron i ich umotywowanie oraz inne uwagi przeciwne.

§. 75.

Jeżeli idzie o poniesienie lub o zwrot kosztów pewnego zarządzenia lub o odszkodowanie, względnie o przyczynianie się do kosztów lub odszkodowań, wówczas Władza polityczna, występująca jako pierwsza instancya, weźmie tę kwestyę pod rozprawę i rozstrzygnie ją z zastosowaniem postanowienia następującego §. 76.

Co do kosztów postępowania Władza polityczna zastosuje się do §. 77.

§. 76.

Jeżeli Władza administracyjna powołana jest na zasadzie pierwszego ustępu §. 75. do orzeczenia o kosztach i odszkodowaniach lub o przyczynianiu się do kosztów i odszkodowań, wówczas, gdyby pomiędzy interesowanymi ugoda nie przyszła do skutku, ustanowi Władza w orzeczeniu swojem zarazem termin, w ciągu którego ci, którzy z rozstrzygnięcia nie są zadowoleni, udać się mają na drogę prawa i o tem jej donieść.

Termin ten nie może być wyznaczony krótszy niż 30 dni, licząc od doręczenia orzeczenia.

Od orzeczenia wydanego przez pierwszą instancyę w powyżej wskazanych sprawach i od wyznaczenia terminu odwołanie się do wyższej instancyi politycznej nie ma miejsca.

Wydane orzeczenie może być wykonane, jeżeli termin wyznaczony do udania się na drogę prawa bez skutku upłynął. Jeżeli udano się na drogę prawa, to postanowienie zawarte w końcowym ustępie §. 21. (§. 3. u. p.) na ten spór się rozciąga (§ 4. u. p.).

§. 77.

O ponoszeniu kosztów postępowania orzekać będą Władze polityczne wraz ze sprawą główną w drodze instancyj, przyczem należy wychodzić z zasady, że koszta ta strona przedewszystkiem poniesie, która żądała dochodzenia lub spowodowała je swoją winą.

Władza polityczna ma jednak orzec, czy i jak koszta te w poszczególnym wypadku także i na inne lub na wszystkie w dochodzeniu interesowane strony częściowo miałyby być nałożone, w miarę interesu, jaki strony mają w załatwieniu sprawy głównej, a z uwzględnieniem okoliczności, czy szczególne, zbędne zresztą wydatki nie zostały spowodowane zachowaniem się jednej lub drugiej strony.

§. 78.

Rekursy przeciw orzeczeniom politycznych Władz powiatowych wnosić należy do politycznej Władzy krajowej, a rekursy przeciw orzeczeniom politycznej Władzy krajowej do Ministerstwa rolnictwa. Rekursy wnosić należy w przeciągu dni 14tu po doręczeniu orzeczenia ustnie lub pisemnie do tej Władzy politycznej, która orzekła w pierwszej instancyi.

Rekurs wniesiony w terminie ma skutek odraczający, jeżeli względy bezpieczeństwa publicznego nie wymagają natychmiastowego wykonania nakazanego zarządzenia.

IX.

Przekroczenia i kary.

§. 79.

Zwierzchności gmin, przełożeni obszarów dworskich, c. k. żandarmerya i zaprzysiężone organa policyi rzecznej, obowiązani są czuwać nad przestrzeganiem przepisów tej ustawy i dostrzeżone przekroczenia podawać do wiadomości politycznej Władzy powiatowej.

Obowiązek ten cięży w szczególności także na organach policyi targowej co do zakazu wydanego na podstawie §. 64.

Organom tym powołanym do nadzoru służą, z zastrzeżeniem połączonego z ich stanowiskiem urzędowem ewentualnie dalej idącego uprawnienia, prawa wskazane w §. 68.; a w szczególności prawo ich do rewizyi miejsc, w których handlarze przechowywują ryby, rozciąga się na cały zapas ryb w ogóle, który handlarze utrzymują w swych lokalach kupieckich lub przy tych lokalach w lodowniach, naczyniach i t. d. (§. 64.).

§. 80.

Przekroczenia tej ustawy i przepisów lub odrębnych zarządzeń na jej podstawie wydanych, łącznie z zarządzeniem zamknięcia przekopów w myśl §. 10 al, 2. i §. 49. karać będzie, o ile powszechna ustawa karna nie znajdzie zastosowania, polityczna Władza powiatowa grzywną od 5 do 50 zł., która to grzywna w razie powtórnego wykroczenia oraz wtedy, gdy w stanie ryb znaczną wyrządzono szkodę, podwyż-zoną być może do 100 zł.

W razie niemożności uiszczenia, grzywna zamieniona będzie na karę aresztu, przyczem 5 zł. w. a. za jeden dzień aresztu liczyć należy.

Przy przekroczeniach, które popełnione zostały przez samego uprawnionego do rybołowstwa przy połowie ryb lub przez handlarzy i właścicieli restauracyi w skutek niedozwolonej sprzedaży albo podawania ryb, orzec należy zarazem konfiskatę ryb złowionych wbrew przepisom, względnie wystawionych na sprzedaż lub przeznaczonych do podania.

Przy przekroczeniach, które popełniono z użyciem niedozwolonych przyrządów, należy orzec tychże konfiskatę bez względu na to, czy one należą do winnego lub nie należą.

§. 81.

Jeżeli zakazane przyrządy, wystawione do połowu ryb, będą zabrane, a z powodu ich użycia nikogo ani ścigać, ani zasądzić nie można, należy orzec samoistnie konfiskatę tych przyrządów.

§. 82.

Kary pieniężne i kwoty uzyskane ze sprzedaży skonfiskowanych ryb oraz przyrządów, które przed sprzedażą uczynić należy niezdatnymi do dalszego użytku w zabronionej formie, przypadają, jeżeli przkroczenie popełniono w rewirze własnym lub dzierżawnym, Wydziałowi rewiru rybackiego do użycia w myśl ustawy (§. 28.), w innych wypadkach funduszowi ubogich gminy, w której przekroczenie popełniono.

§. 83.

W wyroku karnym orzec należy także o zwrocie szkody popełnionej przez przekroczenie, jeżeli w skutek potrzeby dalszych wywodów odesłanie pretensyi o odszkodowanie do Sądu cywilnego nie okazuje się niezbędnem. Jeżeli podług powyższego przepisu odszkodowanie w prawomocnem orzeczeniu karnem zostało przyznane lub odmówiene. wolno temu, kto czuje się orzeczeniem pokrzywdzony, udać się na zwykłą drogę prawa.

§. 84.

Dochodzenie i karanie przekroczeń tej ustawy odpada w skutek przedawnienia, jeżeli wykraczający w przeciągu sześciu miesięcy od chwili popełnienia przekroczenia do śledztwa nie został pociągnięty, przez co jednak nie mają być zniesione skutki wskazane w §. 12. i 16., mianowicie odebranie rewiru własnego względnie dzierżawnego i w ogóle obowiązek uchylenia bezprawnego stanu, istniejącego w danym razie w skutek przekroczenia.

§. 85.

Co się tyczy kompetencyi Władz politycznych do dochodzenia i karania przekroczeń tej ustawy, terminów odwołania się i postępowania, należy stosować przepisy ogólne, obowiązujące w administracyjnem postępowaniu karnem. O karach i o połączonych z niemi odszkodowaniach i zwrotach kosztów rozstrzyga w najwyższej instancyi Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa.

X.

Ulgi finansowe.

§. 86.

Ulgi dopuszczone pod względem stempli i należytoś i w rozprawach o odszkodowanie roszczeń podniesionych na zasadzie §. 6. (§. 2. u. p.), dalej w postępowaniu o utworzenie rewirów rybackich i o wykupno uprawnień rybackich, wreszcie przy uzyskaniu praw rybołowstwa, czy to według §. 4., względnie §. 5., czy też w drodze wykupna, uregulowane są w §. 8. ustawy państwowej z dnia 25. Kwietnia 1885. (Dz. u. p. Nr. 58.).

XI.

Postanowienia końcowe.

§. 87.

Ustawa krajowa z 19. Listopada 1882. (Dz. . kr. Nr. 57. ex 1883.) o środkach podniesienia rybactwa na wodach krajowych traci moc obowiązującą.

§. 88.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i skarbu (§. 10. u. p.).

Sprawozdawca czyta §. 11. w brzmieniu następującem:

§. 11.

Jeżeli jedno prawo rybołowstwa — bez względu na to, czy ono znajduje się w posiadaniu wyłącznem jednej osoby lub w posiadaniu wspólnem kilku osób — obejmuje cały rewir, to rewir taki na żądanie uprawnionego uznać należy na czas trwania owego sosunku zu rewir własny, t. j. za taki rewir rybacki, w którym gospodarstwo rybne służy osobie posiadającej prawo rybołowstwa pod warunkiem przestrzegania ogólnych przepisów ustawy i szczegółowych postanowień następnjącego §. 12.

Jeżeli w związku z takim rewirem zostają przekopy, które w myśl §. 10. wbrew woli uprawnionych do rewiru rybackiego w ogóle nie mogą być wcielone, to okoliczność ta nie uchyla prawa żądania, ażeby rewir ten uznany był za rewir własny.

Przemawia p. Bobczyński i wnosi do §. 11. następującą dostatecznie popartą poprawkę

§. 11.

Jeżeli prawa rybołowstwa bez względu na to, czy one znajdują się w posiadaniu jednej osoby lub w posiadaniu kilku osób, obejmują cały rewir, to taki rewir na żądanie uprawnionych uznać należy na czas trwania owego stosnnku za rewir własny to jest za taki rewir rybacki, w którym gospodarstwo rybackie służy osobom posiadającym prawo rybołowstwa pod warnnkiem przestrzegania ogólnych przepisów ustawy i szczególnych postanowień §. 12. i §. 37.

Po przemówienin sprawozdawcy, przemawia jeszcze p. Bobczyński dla sprostowania faktu.

Przemawia sprawozdawca powtórnie.

Izba w glosowaniu odrzuca poprawkę p. Bobczyńskiego a uchwała §. 11. w brzmieniu proponowanem przez komisyę.

Sprawozdawca czyta:

§. 20.

Czynsz dzierżawny za rewir dzierżawny przypada uprawnionym w rewirze do rybołowstwa w miarę rozległości ich wód rybnych do rewiru wcielonych; gdyby jednak wymiar ten według zachodzących okoliczności nie był słusznym, pojedyncze udziały w wydzierżawianem rybołowstwie, a zatem i pretensye do kwot czynszn dzierżawnego, należy obliczyć w inny odpowiedni sposób.

Obliczenie udziałów w czynszu dzierżawnym jest przedewszystkiem rzeczą samych uprawnionych do rybołowstwa w rewirze, a polityczna Władza powiatowa wyznaczy im stosowny termin do zawarcia i przedłożenia odnośnej ugody.

Przedłożoną ugodę należy udzielić dzierżawcy, a ten ostatni winien w terminach płatności odpowiednie kwoty czynszn dzierżawnego uiszczać do rąk każdego z uprawnionych.

Przemawia p. Bobczyński i wnosi do ostatniego ustępu §. 20. następującą dostatecznie popartą poprawkę a mianowicie, iżby po wyrazie „uiszczać“ w miejsce wyrazów proponowanych przez komisyę nmieścić: „do c. k. władzy powiatowej“.

Przemawia sprawozdawca, który zgadzając się z poprawką p Bobczyńskiego formułuje ustęp ostatni w myśl tego wniosku, jak następuje:

Dzierżawca winien w terminie płatności odpowiednie kwoty czynszu dzierżawnego składa w c. k. politycznej władzy powiatowej, która na zasadzie zawartéj ugody rozdzieli je pomiędzy uprawnionych.

P. Bobczyński przyjmuje wniosek sprawozdawcy a Izba w głosowaniu uchwala ustęp pierwszy i drugi §. 20. zgodnie z wnioskiem komisyi a ustęp trzeci w brzmieniu sformułowanem przez sprawozdawcę.

Marszałek odbiera przewodnictwo napowrót.

Na wniosek p. Artura Potockiego, uchwala Izba przystąpić do trzeciego czytania projektu ustawy.

Sprawozdawca czyta cały projekt ustawy w brzmieniu następującem:

Ustawa o rybołowstwie

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam na podstawie postanowień zawartych w ustawie państwowej z dnia 25. Kwietnia 1885. Dz. u. p. L. 58 o uregulowaniu rybołowstwa na wodach krajowych. co następuje:

I.

Ogólne postanowienia o prawie rybołowstwa i o gospodarstwie rybnem.

§. 1.

W myśl niniejszej ustawy prawo rybołowstwa jest uprawnieniem wyłącznem do hodowania i łowienia ryb (klasa: Pisces), muszli (klasa: Lamelli branchiata) i skorupiaków (klasa: Crustacea) we wodzie, na którą prawo terytoryalnie się rozciąga.

Postanowienia tej ustawy, gdzie w nich mowa jest w ogóle o rybach i o rybołowstwie, stosują się zatem także i do innych, poprzednio wymienionych zwierząt wodnych.

§. 2.

Posiadanie i nabycie prawa rybołowstwa podlega ogólnym przepisom o posiadaniu i nabyciu praw prywatnych; do rozstrzygania sporów powołanym jest zatem Sąd.

Wyjątek od tej zasady tworzy sprawa przyznania praw rybołowstwa na podstawie §§. 4—6 tej ustawy, którą się władzom administracyjnym zastrzega.

§. 3.

W granicach tej ustawy rozumieć należy przez sztuczne przekopy, w przeciwstawieniu do naturalnych, takie budowle wodne, któremi wodę odwróconą od swego biegu za pomocą stałych umyślnych przyrządów (śluz, jazów i t. p.), prowadzi się dla jakiegoś specyalnego użytku.

Przez sztuczne zbiorniki wody, w przeciwstawieniu do naturalnych, rozumieć należy takie budowle, wskutek których woda z opadów atmosferycznych albo z dopływów gromadzi się w miejscu do tego urządzonem (w stawie i t. p.).

Nie będzie natomiast uważane za sztuczny przekop łożysko wody naturalnej płynącej, chociażby zostało wzmocnione lub w kierunku swoim zmienione przez roboty regulacyjne (urządzenia odprowadzające wody, przekopy i t. p.). Tak samo naturalne zbiorowisko wody u brzegów, chociażby zostało uregulowanem, nie będzie uważane za zbiornik sztuczny.

§. 4.

Oparte na §. 382 p. u. c. uprawnienie do dzikiego rybołowstwa jest uchylone.

Na przestrzeniach lub powierzchniach wód, na których dotychczas dopuszczone było rybołowstwo dzikie, prawo rybołowstwa służyć ma na przyszłość:

1. na sztucznych zbiornikach wody lub przekopach posiadaczom tychże budowli wodnych;

2. na wodach naturalnych osobom wskazanym w §. 5.

Według tych postanowień oceniać także należy (z wyjątkiem wskazanym w §. 6.), komu służyć ma prawo rybołowstwa w zbiornikach lub łożyskach wody świeżo powstających (§. 1. ustawy państwowej).

§. 5.

Prawo rybołowstwa na wodach naturalnych, na których dotychczas dopuszczonem było rybołowstwo dzikie, przyznaje się gminie jako takiej a względnie właścicielowi obszaru dworskiego, do związku gminy nie wcielonego, o tyle, o ile woda odnośna, otwarta przedtem dzikiemu rybołowstwu, leży w obrębie gminy a względnie obszaru dworskiego.

Jeżeli zaś wody takie tworzą granicę gmin lub obszarów dworskich, to linia środkowa zwykłego biegu wody stanowić będzie granicę przyznanego im prawa rybołowstwa.

Gdzie gmina a względnie właściciel obszaru dworskiego nie przyjmie prawa rybołowstwa, tam przypadnie ono krajowi.

§. 6.

Jeżeli na wodzie naturalnej przez utworzenie przekopu powstanie nowe łożysko, a opuszczone przez to dawne łożyska przeznaczone są do zamulenia, wówczas prawo rybołowstwa w przekopie będzie przyznane tym, którzy w dawnych łożyskach byli do rybołowstwa uprawnieni.

Przestrzeń wody w przekopie rozdzieli polityczna władza powiatowa pomiędzy uprawnionych w tym samym stosunku powierzchni i o ile można w tym samym porządku parcel, w jakim ich wody rybne znajdowały się na dawnej przestrzeni.

§. 7.

O ile przez zniesienie dzikiego rybołowstwa zawodowy zarobek rybaka doznaje uszczerbku, ma tenże prawo żądać słusznego wynagrodzenia od tego, komu przyznane zostało prawo rybołowstwa na wodzie otwartej przedtem dla dzikiego rybołowstwa. (§. 2. u. p.).

Roszczenie o wynagrodzenie to można podnieść tylko w ciągu jednego roku od chwili, w której odnośne obwieszczenie wydanem i w gminie nadbrzeżnej ogłoszonem zostało; w tymże terminie należy je też zgłosić do politycznej władzy powiatowej z załączeniem dowodów.

§. 8.

Praw rybołowstwa istniejących poza temi wodami, które dotychczas w myśl §. 382. p. u. c. dla dzikiego rybołowstwa były otwarte, ustawa niniejsza jako praw nie narusza, atoli z zastrzeżeniem określonych w tejże ustawie wypadków wykupna.

Wykonywanie praw rybołowstwa (gospodarstwo rybne) podlega jednak w ogóle, bez względu na tytuł prawny nabycia, postanowieniom zawartym w tej ustawie dla tegoż rybołowstwa (na wodach bieżących lub stojących) oraz kompetencyi władz administracyjnych, zaprowadzonej mocą niniejszej ustawy.

II.

Urządzenie gospodarstwa rybnego na wodach bieżących.

A. Rewiry rybackie.

§. 9.

Polityczna władza krajowa podzieli wody bieżące razem z temi dawnemi łożyskami i odnogami, które z niemi łączą się chociażby peryodycznie w sposób dla przepływu ryb przydatny, na rewiry rybackie, t. j. na takie nieprzerwane przestrzenie wód, które się nadają do skutecznego chowu ryb właściwych danej wodzie i w ogóle do prowadzenia prawidłowego gospodarstwa.

Tworzenia rewirów należy zaniechać z tych wód które ze względu na swoją stałą właściwość nie mają znaczenia dla żadnej gałęzi rybactwa.

§. 10

Do rewirów rybackich nie można wbrew woli posiadacza wcielać przekopów sztucznych, z wodami rewirowemi się łączących, jeżeli odgrodzenie ich od przepływu ryb nie przeszkodzi przepływowi ryb w wodzie głównej, a posiadacz przekopu odgrodzenie takie uskuteczni.

§. 11.

Jeżeli jedno prawo rybołowstwa — bez względu na to, czy ono znajduje się w posiadaniu wyłącznem jednej osoby lub w posiadaniu wspólnem kilku osób — obejmuje cały rewir, to rewir taki na żądanie uprawnionego uznać należy na czas trwania owego stosunku za rewir własny, t. j. za taki rewir rybacki, w którym gospodarstwo rybne służy osobie posiadającej prawo rybołowstwa pod warunkiem przestrzegania ogólnych przepisów ustawy i szczegółowych postanowień następującego §. 12.

Jeżeli w związku z takim rewirem zostają przekopy, które w myśl §. 10. wbrew woli uprawnionych do rewiru rybackiego w ogóle nie mogą być wcielone, to okoliczność ta nie uchyla prawa żądania, ażeby rewir ten uznany był za rewir własny.

§. 12.

W razie wydzierżawienia własnego rewiru można go oddać w dzierżawę tylko niepodzielnie w całej jego przestrzeni i bez oddzielenia różnorodnych gałęzi rybactwa, inaczej bowiem władza polityczna krajowa orzeknie, że rewir ten przestaje być rewirem własnym.

§. 13.

Gmina albo osada, chociażby nawet w rewirze rybackim sama tylko była uprawnioną do rybołowstwa, nie może rościć pretensyi do uznania rewiru jej za rewir własny według §. 11.

B Rewiry dzierżawne.

§. 14.

Rewiry rybackie. których uznania za rewiry własne nikt nie żądał, albo które dla braku warunków wskazanych §. 11. za takie nie zostały uznane są rewirami dzierżawnymi i jako takie podlegają co do urządzenia ich gospodarstwa rybnego postanowieniom następującym §§. 15—21.

§. 15.

W każdym z osobna rewirze dzierżawnym będzie rybołowstwo przez polityczną władzę powiatową bez rozdziału w przestrzeni lub innego jakiegokolwiek poddziału oddane w dzierżawę w drodze publicznie rozpisać się mającej pertraktacyi ofertowej temu oferentowi, który ze względu na swe osobiste uzdolnienie i ze względu na postawioną przez niego ofertę przedstawi się jako względnie najlepszy dzierżawca.

Gminy albo osady nie będą dopuszczone do dzierżawy, a każde obejście tego zakazu pociąga za sobą odjęcie wydzierżawionego rybołowstwa.

Czas trwania dzierżawy wynosi dziesięć lat. Okres dzierżawy może polityczna Władza powiatowa przedłużyć raz tylko najwyżej na dalszych dziesięć lat bez ponownego postępowania ofertowego, jeżeli dzierżawca zobowiązaniom swoim punktualnie i zupełnie zadość uczynił. jeżeli nie dopuścił się żadnego przekroczenia tej ustawy, jeżeli czynsz dzierżawny na dalszy okres dzierżawny przynajmniej o 20% podwyższy, wreszcie pod tym warunkiem, jeżeli po upływie czasu dzierżawy nie nastąpi zmiana rewiru samego w myśl §. 19.

Żądanie takie może dzierżawca postawić dopiero w ostatnim roku dzierżawy, a musi je wnieść co najmniej na trzy miesiące przed upływem czasu dzierżawy.

§. 16.

Między warunkami dzierżawy ma być w każdym razie umieszczone postanowienie, że przy wykonywaniu rybołowstwa należy nietylko przestrzegać zakazów ustawy rybackiej, lecz także zastosować się do koniecznych wymogów prawidłowego urządzenia gospodarstwa rybnego, że każdego niedozwolonego zanieczyszczania wody należy zaniechać, i że w razie niedotrzymania jednego z tych warunków rewir orzeczeniem politycznej władzy powiatowej odjęty i na koszt i niebezpieczeństwo dzierżawcy w drodze ponownej pertraktacyi ofertowej (§. 15.) wydzierżawiony być może.

§. 17.

Jako kaucyę na dotrzymanie warunków dzierżawy oraz na uiszczenie taksy rewirowej (§. 22.) i ewentualnych kar pieniężnych, winien dzierżawca przed objęciem wydzierżawionego rewiru złożyć u politycznej władzy powiatowej kwotę dwuletniego czynszu dzierżawnego w gotówce albo w przydatnych na kaucyę papierach wartościowych. Kaucya pozostanie w tej wysokości podczas całego czasu dzierżawy, a w razie przedłużenia dzierżawy na podstawie 3. ustępu §. 15. podniesioną będzie do wysokości odpowiadającej dwuletniemu podwyższonemu czynszowi dzierżawnemu.

§. 18.

Dzierżawca może rewir dzierżawny poddzierżawić tylko niepodzielnie w całej jego rozciągłości na cały albo na resztujący jeszcze czas dzierżawy i tylko co do wszystkich użytkowań rybackich.

Poddzierżawa, o ile w obec tego postanowienia jest dopuszczalną, wymaga poprzedniego zezwolenia politycznej władzy powiatowej.

§. 19.

Jeżeli w ciągu dzierżawy nastąpi połączenie praw rybołowstwa istniejących w rewirze dzierżawnym. w skutek czego rewir taki nadawałby się do uznania go za rewir własny. to jednak żądanie zamienienia rewiru dzierżawnego na rewir własny może się odnosić dopiero do następnego okresu dzierżawy, a żądanie takie najmniej na trzy miesiące przed upływem okresu dzierżawy wniesione być powinno do politycznej władzy powiatowej, celem przedłożenia go politycznej władzy krajowej.

§. 20.

Czynsz dzierżawny za rewir dzierżawny przypada uprawnionym w rewirze do rybołowstwa w miarę rozległości ich wód rybnych do rewiru wcielonych; gdyby jednak wymiar ten według zachodzących okoliczności nie był słusznym, pojedyncze udziały w wydzierżawionem rybołostwie, a zatem i pretensye do kwot czynszu dzierżawnego, należy obliczyć w inny odpowiedni sposób.

Obliczenie udziałów w czynszu dzierżawnym jest przedewszystkiem rzeczą samych uprawnionych do rybołowstwa w rewirze, a polityczna władza powiatowa wyznaczy im stosowny termin do zawarcia i przedłożenia odnośnej ugody.

Dzierżawca winien w terminie płatności odpowiednie kwoty czynszu dzierżawnego składać w c. k. politycznej Władzy powiatowej, która na zasadzie zawartej ugody rozdzieli je pomiędzy uprawnionych.

§. 21.

Jeżeli uprawnieni ugody wspomnianej w §. 20. sami nie doprowadzą do skutku, wówczas polityczna władza powiatowa na życzenie dzierżawcy albo którególwiek z uprawnionych do rybołowstwa ma się starać o to, ażeby strony doprowadzić do ugody.

Jeżeli ugoda nie przyjdzie do skutku, winien dzierżawca czynsz dzierżawny, o ile by sporem był objęty, składać w terminach płatności aż do ukończenia sporu do Sądu pierwszej instancyi, który do rozstrzygnięcia sporu jest rzeczowo właściwym a w miejscu siedziby władzy politycznej powiatowej się znajduje.

Sąd po wysłuchaniu interesowanych określi pytania, które przed wydaniem złożonych pieniędzy uprawnionym rozstrzygnięte być muszą, oznaczy strony, które w przeprowadzić się mającym sporze wystąpić mają jako powód i ustanowi termin do wniesienia pozwu. Zaniedbanie terminu wyznaczonego do wniesienia pozwu, pociąga ten skutek za sobą, że strona opieszała nie może stawiać żadnych przeszkód wydaniu spornej kwoty stronom przeciwnym.

Przy wydaniu orzeczenia według powyższych postanowień, jakoteż przy załatwieniu wytoczonych sporów, choćby one nie podlegały postępowaniu w sprawach drobiazgowych według ustawy z 27. Kwietnia 1873. (Dz. u. p. Nr. 66), sędzia nie jest związany ustawowemi prawidłami dowodowemi, lecz rozstrzygać ma według własnego przekonania. nabytego przez sumienne zbadanie dostarczonych środków dowodowych (§. 3. ust. państ.).

C. Taksa rewirowa.

§. 22.

Każdy posiadacz rewiru własnego i każdy dzierżawca rewiru dzierżawnego uiszczać ma roczną taksę rewirową.

Przy rewirach dzierżawnych równa się taksa 15% rocznego czynszu dzierżawnego, dla rewirów własnych obliczy taksę polityczna władza powiatowa w wysokości 15% tej kwoty, jakaby w razie uznania rewiru za rewir dzierżawny tytułem czynszu dzierżawnego według wszelkiego prawdopodobieństwa osiągniętą została.

Na wniosek Wydziału rewiru rybackiego (§. 24.) może polityczna władza krajowa podwyższyć taksę dla pewnej przestrzeni wodnej z 15% na 25%, jeżeli idzie o pokrycie wydatków na wykupno praw rybołowstwa w myśl §. 39. lub o pokrycie kosztów wymienionych w §. 50. w interesie odnośnej przestrzeni wodnej.

§. 23.

Taksy od rewirów własnych uiszczać mają obowiązani do rąk Wydziału rewiru rybackiego corocznie w Grudniu za ubiegający rok słoneczny, od rewirów zaś dzierżawnych w ostatnim miesiącu roku dzierżawnego za rok tenże.

W razie niedopełnienia tego obowiązku zawezwać ma Wydział rewiru rybackiego osobę obowiązaną do zapłacenia taksy i wyznaczyć jej termin dalszy, który jednak ściśle określić i co najmniej na jeden miesiąc rozciągnąć należy.

Jeżeli i ten termin upłynie bez uiszczenia taksy, wtedy polityczna władza powiatowa na prośbę Wydziału rewiru rybackiego potrąci taksę z kaucyi dzierżawcy rewiru (§. 17.), a względnie ściągnie ją w drodze egzekucyi politycznej od innych obowiązanych do jej płacenia i wyda ją wspomnianemu Wydziałowi.

Wydział rewiru rybackiego.

§. 24.

Dla prowadzenia wspólnych spraw i zarządzeń gospodarczych, wypływających ze związku rewirów rybackich, powołany jest Wydział rewiru rybackiego.

Wydział może być ustanowiony oddzielnie dla każdego dorzecza albo dla kilku razem. Polityczna władza krajowa, zasięgając zdania wybitniejszych hodowców ryb odnośnego dorzecza, wyda bliższe pod tym względem postanowienia i oznaczy równocześnie siedzibę Wydziału, jakoteż liczbę jego członków i zastępców.

§. 25.

Członków Wydziału i ich zastępców wybierać będą osoby obowiązane do opłaty taksy rewirowej (§. 22.) w tem dorzeczu albo na tej większej przestrzeni wodnej, dla której Wydział ma być zaprowadzony, przyczem każdej z tych osób jeden głos się przyznaje.

Wybór odbywa się zapomocą pisemnego głosowania z pośród uprawnionych, albo z poza ich grona względną większością głosów na lat dziesięć.

Polityczna władza krajowa zarządzi wybory zaraz po utworzeniu rewirów i po ich wydzierżawieniu na odnośnem dorzeczu lub większej przestrzeni wodnej.

Zastępców powołuje do Wydziału polityczna władza krajowa, w miarę, jak miejsca członków się opróżnią.

§. 26.

Członkowie Wydziału nie mają prawa do wynagrodzenia za swoje czynności, mogą tylko żądać zwrotu wydatków połączonych z ich urzędowaniem z funduszów przeznaczonych Wydziałowi na pokrycie kosztów zarządu.

§. 27.

Do obowiązków Wydziału rewiru rybackiego należy w granicach określonego mu w §. 24. ogólnego zadania w szczególności:

1. Utrzymywanie w ewidencyi każdocześnie istniejących rewirów własnych i dzierżawnych, ich posiadaczy względnie dzierżawców, czynszów dzierżawnych za rewiry dzierżawne, a co do rewirów własnych kwot przyjętych w miejsce czynszów dzierżawnych w myśl §. 22. Dat potrzebnych w tej mierze udzielą władze polityczne Wydziałowi na jego żądanie.

2. Pobór, względnie ściąganie taks rewirowych w myśl §. 23, wydawanie książeczek rybackich i pobór należytości za nie w myśl §. 66., zarząd funduszów powstałych z tego źródła, jakoteż z kar pieniężnych i z innych możliwych dochodów.

3. Zarządzenie tępienia zwierząt szkodliwych dla rybołowstwa, z przestrzeganiem istniejących w tej mierze przepisów, wzywanie interwencyi właściwych władz w wypadkach niedozwolonego zanieczyszczenia albo innego, niedozwolonego, dla rybołowstwa szkodliwego użytkowania z wody, hodowanie i wypuszczanie narybku, urządzanie tarlisk i przepławek. Zadania te Wydziału rewiru rybackiego bynajmniej jednak nie odejmują pojedynczym uprawnionym do rybołowstwa ich prawa strzeżenia własnych interesów w oznaczonych kierunkach, stosownie do odnośnych ustaw

4. Zwiedzanie wód rewirowych celem zbadania stanu ryb, przeszkód w odpowiednim rozwoju tego użytkowania i potrzebnych w tym celu wspólnych środków; przy tem badaniu posiadacze praw rybołowstwa na wodach rewirowych wspierać winni według możności Wydział i jego organa.

Do wypełnienia swego zadania Wydział przyjąć może siły pomocnicze kontraktowo, za wypowiedzeniem.

§. 28.

Koszta administracyi Wydziału rewiru rybackiego i koszta jego zarządzeń pokrywane będą z fundnszów, którymi w myśl §. 27. ust. 2. Wydział zarządza. Zaciąganie pożyczek Wydziałowi dozwolonem nie jest.

Jeżeli Wydział rewiru rybackiego ustanowiony został dla większej przestrzeni wodnej, natenczas winien przy nżyciu rozporządzalnych środków uwzględniać pojedyncze dorzecza objęte przestrzenią wodną w stosunku, któryby o ile można dochodowi z taksy rewirowej odpowiadał.

Roczne zamknięcia rachunków z odpowiednimi dokumentami przedkładać ma Wydział politycznej władzy krajowej do zatwierdzenia, a względnie do uzyskania absolutoryum.

§. 29.

Bliższe postanowienia co do urządzenia i sprawowania czynności Wydziału rewiru rybackiego, w szczególności co do wyboru przewodniczącego i innych funkcyonaryuszów, co do wymogów ważności uchwał, prawomocnego zastępstwa na zewnątrz. przechowania kwot pieniężnych i innych

efektów wartościowych i co do asygnowania wypłat, oznaczą członkowie Wydziału w projekcie regulaminu i przedłożą takowy politycznej władzy krajowej do zatwierdzenia.

Dodatkowe zmiany regulaminu wymagają również zatwierdzenia.

§. 30.

Na wniosek Wydziału krajowego może Minister rolnictwa rozporządzić, że aż do dalszego zarządzenia nie będzie się zaprowadzać Wydziałów rewirowych rybackich w sposób określony §§. 24. i 25. dla pojedynczych albo dla wszystkich dorzeczy i że funkcye tychże Wydziałów rybackich, jak w odnośnych przepisach tej ustawy są określone, przechodzą na Wydział krajowy.

W tym wypadku nie ma miejsca końcowe postanowienie §. 28. o przedkładaniu rocznych zamknięć rachunków.

Postanowienie przejściowe.

§. 31.

Sposób pierwszego utworzenia rewirów rybackich określony zostanie w drodze rozporządzenia, przyczem wydane będą także odpowiednie postanowienia, ażeby na wodach stanowiących granicę z takimi sąsiednimi krajami, w których rewiry rybackie na podstawie analogicznych przepisów ówmież są utworzone, granice rewirów nie przecinały wód w sposób nieodpowiadający celowi.

Przy tej regulacyi można wyznaczyć stosowny termin prekluzyjny do zgłoszenia roszczeń o uznanie wody rybnej za rewir własny (§. 11.), a jako warunek tego uznania można żądać odpowiadającego celowi dowodu wyłącznego posiadania prawa rybołowstwa na odnośnej przestrzeni wodnej.

§. 32.

Uskutecznione przez polityczną władzę krajową rozgraniczenie rewirów ogłoszone będzie w miarę, jak dla pojedyńczych dorzeczy dokonane zostanie, w dzienniku urzędowym i przez obwieszczenia w nadbrzeżnych gminach z podaniem podziału na rewiry własne i dzierżawne (§§. 11. i 14.) oraz z uwagą, że zażalenia przeciw temu rozgraniczeniu wniesione być mogą w ciągu 60 dni do politycznej władzy powiatowej celem przedłożenia ich politycznej władzy krajowej i zasięgnięcia decyzyi Ministerstwa rolnictwa.

§. 33.

Okoliczność, że woda rybna, do rewiru dzierżawnego wcielić się mająca, w czasie pierwszego ustanowienia rewirów jest wydzierżawioną, nie stanowi przeszkody do tego wcielenia i do stosowania dalszych przepisów co się tyczy rybnego gospodarstwa.

Okoliczność ta nie wpływa jednak na wzajemne pretensye, które stronom kontraktowym służą na podstawie postanowień kontraktu dzierżawnego, dających się na przypadek ten zastosować, a w braku takich postanowień na podstawie powszechnego prawa cywilnego.

§. 34.

Pierwsza taksa rewirowa od rewirów własnych złożoną będzie w kwocie odpowiadającej czasowi, który ubiegł od chwili prawomocności orzeczenia wydanego w myśl §. 32., jednakże z opuszczeniem ułamków miesiąca.

B. Przestrzenie wodne nie wcielone do rewirów rybackich.

§. 35.

Urządzenie gospodarstwa rybnego (własna administracya dzierżawa, albo inny sposób gospodarstwa) na wodach bieżących, nie wcielonych do rewirów rybackich, pozostawione jest uprawnionym do rybołowstwa pod warunkiem przestrzegania ogólnych rybacko-policyjnych przepisów.

III.

Urządzenie gospodarstwa rybnego na wodach stojących.

§. 36.

Urządzenie gospodarstwa rybnego (własna administracya, dzierżawa albo inny sposób gospodarstwa) na wodach stojących, pozostawione jest uprawnionym do rybołowstwa pod warunkiem przestrzegania ogólnych rybacko-policyjnych przepisów oraz tych szczegółowych prawideł, któreby w myśl i na podstawie następującego §. 37. dla odnośnej wody wydane zostały.

§. 37.

O ile to ze względu na ekonomiczne znaczenie rybołowstwa albo na szczególne stosunki rybactwa na pewnej wodzie stojącej byłoby wskazanem, lub wobec tych okoliczności odpowiedniem, wyda polityczna władza krajowa dla odnośnej wody regulamin rybacki, w którym podane będą ostrożności, jakie uprawnieni do rybołowstwa w gospodarstwie rybnem zachować winni, ażeby gospodarstwo zostawało o ile można w harmonii z rozciągłością i treścią pojedynczych uprawnień rybackich (przestrzeń, czas i sposób wykonywania uprawnienia rybackiego), oraz ażeby zapobiedz nawet przypadkowemu wdzieraniu się w cudze prawa rybołowstwa.

Na podstawie regulaminu rybackiego mogą być uprawnieni do rybołowstwa nawet połączeni w związek. Statut zawierać ma zasadnicze postanowienia co do istnienia i działalności związku, w szczególności także uregulować przyczynianie się członków do wydatków związku. Statut ułoży polityczna władza powiatowa po wysłuchaniu interesowanych i przedłoży go politycznej władzy krajowej do zatwierdzenia. Zmiany statutu po ukonstytuowaniu się związku mogą być uchwalone w drodze statutem wskazanej przez członków związku, wymagają jednak również zatwierdzenia politycznej władzy krajowej.

§. 38.

Jeżeli idzie o rybołowstwo na wodzie stojącej, na której uprawnieni do rybołowstwa połączeni są w związek, służy zarządowi związku prawo stawiania wniosków w tych wszystkich wypadkach, w których na wodach rewirowych stawianie wniosków przyznane jest Wydziałowi rewiru.

IV.

Wykupno praw rybołowstwa.

§. 39.

Wydział rewiru rybackiego jest uprawniony żądać w interesie rybołowstwa większego obszaru, uchylenia istniejących praw rybołowstwa za stosownem wynagrodzeniem dla następujących celów:

1. dla usunięcia stałych urządzeń (odjazków, jaseł i t. p.), któreby dla połowu ryb istniały w ciągu wód rewirowych na mocy osobnego prawa w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy;

2. dla utworzenia miejsc ochronnych dla ryb, to znaczy takich przestrzeni wodnych, gdzie połowu ryb w ogóle zaniechać należy;

3. dla zabezpieczenia celu, który ma być osiągniętym przez założone lub założyć się mające kładki i komory dla ryb (§. 48).

Żądanie wykupna stawiać należy w politycznej władzy powiatowej, która sprawę załatwi, a jeżeli porozumienie stron co do kwoty wynagrodzenia nie przyjdzie do skutku, oznaczy tę kwotę i orzeczenie wyda.

Przy tem winna władza, o ile szczególne stosunki nieusprawiedliwiają odmiennego postępowania, przyjąć za podstawę swego orzeczenia dwudziestokrotne przecięcie czystego dochodu, jaki wykupić się mające rybołowstwo przyniosło w dziesięciu latach poprzedzających postępowanie, a względnie jaki byłoby przyniosło w razie zachowania rybacko-policyjnych przepisów.

Wynagrodzenie uiścić ma Wydział rewirowy rybacki.

V.

Tarliska ochronne.

§. 40.

Tak w rewirach rybackich, jakoteż na innych po za rewirami istniejących wodach rybnych może polityczna Władza powiatowa na wniosek jednej albo więcej osób, które z powodu posiadania prawa rybołowstwa na odnośnych wodach w urządzeniu rybołowstwa tamże są interesowane, przy wodach rewirowych nadto także na wniosek Wydziału rewirn rybackiego uznać takie przestrzenie albo powierzchnie wód, które do tarła ryb i do rozwijania się młodego narybku są przydatne, za tarliska ochronne pod warunkiem, że wyborowi odnośnych miejsc a względnie zakazom, które dla nich celem ochrony tarła i narybkn mają być wydane (zakaz połowu ryb, wyrywania trzciny i trawy, wyjmowania piasku i szutru i t. p.), nie stoją na przeszkodzie względy przeważnego znaczenia.

Gdyby później przeważny interes wymagał stałego lub przejściowego zniesienia takiego zakazu, uczyni to polityczna Władza powiatowa.

Tarliska ochronne oznaczone będą jako takie przez postawienie znaków (niebieskie tablice przekreślone białemi pręgami w formie krzyża) albo napisów w dostatecznej liczbie, a posiadacz brzegów winien zezwolić na postawienie tych znaków.

Postanowione zakazy w razie potrzeby w gminie ogłosić należy.

§. 41.

O ile za uszczuplenie prawa rybołowstwa albo innego prawa, przez założenie i oznaczenie tarliska ochronnego względnie przez połączone z tem zakazy, zażąda kto i uzyska przyznanie mu odszkodowania, mają je również jak koszta samego urządzenia ponieść odnośni wnioskodawcy (§. 40).

VI.

Stosunek rybołowstwa do innych praw.

Stosunek do sąsiedniej własności gruntowej.

§. 42.

W wykonywaniu rybactwa wolno jest tak rybakom jak pomocnikom ich wstępywać na cudze grunta nadbrzeżne i przytwierdzać do nich narzędzia łowcze, byleby przytem zachowali wszelkie ostrożności ażeby możliwego uszkodzenia uniknąć i wynagrodzili wyrządzoną szkodę

Pozwolenie to ustawowe nie rozciąga się jednak na te grunta, które jako przynależność budynków mieszkalnych, gospodarczych, fabrycznych lub innych razem z tymi budynkami są ogrodzone, oraz na takie grunta. które dla obcych wogóle przez mury, sztachety lub inne stałe przyrządy są zamknięte. (§. 5. u. p.).

§. 43.

Podczas opadania wody przy wylewach. może uprawniony do rybołowstwa łowić ryby i po za granicami swej wody rybnej w zbiorowiskach powstałych na gruntach cudzych wzdłuż jego wody, winien jednak zachować należyte ostrożności w celu uniknięcia uszkodzeń i wynagrodzić wyrządzoną szkodę, ryby zaś pozostałe na gruncie po ustąpieniu wylewu może za to posiadacz gruntu w granicach swej posiadłości zawłaszczyć. Nie wolno posiadaczowi gruntu czynić takich urządzeń, któreby miały na celu wstrzymywanie powrotu ryb do łożyska wody (§. 6. u. p.).

Stosunek do innych użytkowań wodnych.

§. 44.

Polityczne władze powiatowe wydadzą odpowiedne zarządzenia, ażeby przy użytkowaniu wód, które według ustaw regulujących prawo wodne nie wymaga pozwolenia władzy, zapobiedz o ile możności uszkodzeniom rybactwa dającym się uniknąć.

Zarządzenia te uskutecznione będą z urzędu przy wydaniu przepisów policyjnych, przewidzianych w wyż wspomnionych ustawach o powszechnem uregulowaniu wykonywania takich użytkowań wodnych, w każdym innym zaś wypadku na żądanie uprawnionego do rybołowstwa; przyczem należy baczyć szczególnie na uchylenie szkodliwego niepokojenia tarlisk nawet w tym razie, gdy osobne miejsca ochronne w myśl §. 40 urządzone nie są.

§. 45.

W razie urządzenia zakładów przemysłowych lub innych, które wymagają użytkowania wody a do których wedle ustaw regulujących prawo wodne tudzież obowiązujących ustaw przemysłowych lub innych ustaw, po-

trzeba pozwolenia władzy, należy do odnośnych rozpraw wzywać zawsze także osoby interesowane w tem a uprawnione do rybołowstwa i uwzględniać w sposób odpowiedni ich uzasadnione zarzuty, mianowicie z zachowaniem następujących ogólnych postanowień §§. 46 i 52 jakoteż szczegółowych przepisów §§. 47—51.

§. 46.

Do zarzutów, których nie mogą wnosić uprawnieni do rybołowstwa przeciw wykonywaniu innych praw użytkowania wody w myśl §. 19. ustawy wodnej z 30. Maja 1869. dz. p. p. l. 93 (względnie §. 39 ustawy krajowej z 4. Marca 1875. dz. u. kr. l. 41), nie należą zarzuty takie, które zmierzają do powstrzymania zanieczyszczenia wód rybnych, urządzenia przepławek i jaseł, tudzież do regulacyi osuszania przekopów w sposób dla rybactwa ile możności nieszkodliwy, jeżeli tylko zarzuty te bez znacznego utrudnienia innego użytkowania wody uwzględnione być mogą (§. 7. u. p.).

Bliższe postanowienia co do dopuszczalnych w tej mierze roszczeń osób uprawnionych do rybołowstwa, zawarte są w następujących §§. 47—51.

§. 47.

Gdzie woda użytą jest do zbierania lub odprowadzania takich substancyj, które zanieczyszczają wodę w sposób dla rybactwa szkodliwy, tam mogą uprawnieni do rybołowstwa albo Wydział rewiru rybackiego żądać, ażeby takie zanieczyszczanie wody, o ile ono już z innych względów nie jest dopuszczalne, i wówczas było zaniechane, kiedy usunięcie tych substancyj bez znacznego utrudnienia dla odnośnego przedsiębiorstwa także na innej drodze albo po odpowiednem oczyszczeniu może nastąpić.

Co się tyczy umożliwienia przepływu ryb, mogą uprawnieni do rybołowstwa albo Wydział rewiru rybackiego żądać, ażeby przy zakładach użytkowania wody urządzono przepławki, komory albo inne odpowiadające celowi przyrządy, o ile to bez znacznego utrudnienia użytkowania tych zakładów jest możliwe.

Gdyby dla urządzenia przepławki, której istnienie dla rozwoju rybołowstwa na znaczniejszej przestrzeni wodnej uznane zostało za konieczne, okazała się potrzeba użycia cudzego gruntu, właściciel obowiązany jest zezwolić na stosowne użycie tegoż gruntu za zupełnem wynagrodzeniem. Jeżeli wskutek tego właściwy użytek z gruntu dla właściciela zginął, może właściciel żądać wywłaszczenia całego gruntu.

§. 48.

Określone w §. 47. żądania celem zapobieżenia zanieczyszczaniu wody i umożliwienia przepływu ryb, nie mogą nawet w obec warunku oznaczonego w §. 47. wówczas być uwzględnione, jeżeli ze względu na inne stosunki odnośnej przestrzeni wodnej nie można w ogóle oczekiwać odpowiedniego podniesienia rybołowstwa od zarządzenia połączonego z utrudnieniem przedsiębiorstwa a w danym razie z kosztami dla uprawnionego do użytkowania wody (§. 50.).

§. 49.

Jeżeli z wód rybnych odprowadza się wodę kanałami dla nawodnienia gruntów albo do innego celu tylko czasowo lub w ogóle w taki sposób,

że hodowla ryb w tych kanałach nie jest właściwą a przeciwnie tylko na połów ryb wpływających z cudzej wody rybnej możnaby liczyć, natenczas żądać mogą uprawnieni do rybołowstwa albo Wydział rewiru rybackiego, ażeby kanały te zaopatrzono w jasła przy ujściach albo w najbliższem stosownem miejscu.

§. 50.

Koszta wspomianych w §§. 47 i 49 urządzeń, mających na celu zapobiedz uszkodzeniu rybactwa dającemu się uniknąć, ponosić mają ci, których budowle, przeznaczone do użytkowania wody, w takie urządzenia mają być zaopatrzone. Jeżeli zaś idzie o zaopatrzenie w te urządzenia takich budowli, przy których już w tym czasie, w którym uprawnieni do rybołowstwa a względnie Wydział rybacki żądanie swe zgłasza, w sposób nieprzeciwiający się ustawom używa się wody do zbierania lub odprowadzania substancyj zanieczyszczających lub inaczej rybactwu wyrządza się szkodę, to koszta urządzeń powyżej wspomianych ponieść mają ci, którzy tego żądali.

§. 51

Jeżeli gospodarstwo rybne w odpływach wody głównej, jako to w młynówkach, kanałach i t. p. nie służy ich posiadaczowi, lecz temu, kto uprawniony jest do rybołowstwa w wodzie głównej, to polityczna Władza powiatowa na żądanie tego ostatniego i po wysłuchaniu powyżej wspomnianego posiadacza, uskuteczni stosowne zarządzenia, ażeby uprawniony o rybołowstwa albo jego pełnomocnik z reguły, t. j. z wyjątkiem wypad du nieprzewidzianej koniecznej potrzeby, zawiadomiony był w odpowiednim terminie o zamierzonem osuszeniu młynówek, kanałów albo innych od pływów, jako też o zamierzonem zamknięciu wody głównej.

Termin ten, z uwzględnieniem stosunków budowli wodnej i wypadków z reguły się wydarzających, należy ile możności tak ustanowić, ażeby z jednej strony uprawniony do rybołowstwa albo jego pełnomocnik mógł jeszcze poczynić zarządzenia potrzebne dla zapobieżenia uszkodzeniu stanu rybnego, z drugiej zaś strony ażeby uprawniony do używania wody przez nałożony mu obowiązek uwiadomienia nie był w swoich odnośnych zarządzeniach po nad miarę konieczności ograniczony.

Jeżeli sposób użytkowania wody nie dopuszcza w ogóle każdorazowego zawiadomienia uprawnionego do rybołowstwa bez znacznego uszczerbku dla przedsiębiorstwa, albo jeżeli takiego zawiadomienia ze względu na stosunki rybactwa można zaniechać bez znacznej szkody dla stanu rybnego wody, to władza obowiązku uwiadomienia nie będzie nakładać.

W żadnym jednak razie uprawnionemu do rybołowstwa, względnie jego pełnomocnikowi, nie należy stawiać przeszkód w rozporządzeniu rybami znajdującemi się w spuszczonych odpływach wody.

§. 52

Przy regulacyi wód należy tak w całem urządzeniu jak i w szczegółach oraz przy wykonaniu budowli regulacyjnych baczyć na to, ażeby uwzględnione były także interesa rybactwa, o ile to nastąpić może bez uszczerbku dla celu regulacyi i bez niestosunkowego podwyższenia kosztów.

W szczególności należy dążyć do pozostawienia albo założenia takich miejsc, gdzieby mnożenie się ryb nastąpić mogło, oraz takich miejsc, w którychby ryby w czasie wysokiego stanu wody mogły znaleść schronienie.

Postanowienia te stosują się także analogicznie do budowy spławów i do ostrożności, które przy spławianiu w myśl ustawy lasowej oznaczyć należy.

Stosunek do polowania.

§ 53.

Uprawnionemu do rybołowstwa wolno także łowić albo zabijać dziko żyjące zwierzęta, które dla stanu rybnego w wysokim stopniu są szkodliwe, tak na swej wodzie rybnej jak bezpośrednio w jej pobliżu każdego czasu i w sposób dowolny, jednakowoż bez użycia broni palnej lub trucizny. Uprawniony do polowania nie może z tego powodu podnieść żadnego zarzutu, ale zastrzega mu się prawo rozporządzania złowionemi lub ubitemi w takich wypadkach zwierzętami.

Takie samo upoważnienie służy osobom, których uprawniony do rybołowstwa dla ochrony jego wody rybnej ustanowi, albo tym, którym uprawniony lub Wydział rewiru rybackiego za przyzwoleniem politycznej Władzy powiatowej powierzy łowienie lub zabijanie zwierząt dla rybactwa szkodliwych.

Oznaczenie szkodliwych zwierząt tego rodzaju służy politycznej Władzy krajowej, która też zezwolić może w razie udowodnionej stosowności także na zabijanie takich zwierząt bronią palną w pewnym okresie czasu i pod warunkiem zachowania ostrożności uznanych za potrzebne, jeżeli osoby do tego przeznaczone zasługują na zaufanie.

VII.

Przepisy o policyi rybackiej.

Pod względem połowu i sprzedaży ryb.

§. 54.

Polityczna Władza krajowa ustanowi i obwieści dla cenniejszych gatunków ryb, znajdujących się w wodach krajowych, czas ochrony, z uwzględnieniem okresów ich tarła.

Ryby, które w czasie ochrony żywe dostaną się w ręce rybaka, ma tenże natychmiast z potrzebną ostrożnością napowrót do wody puścić.

§. 55.

Polityczna Władza krajowa może dla pewnych wód ze względu na okresy tarła cenniejszych gatunków ryb, które w tych wodach przeważają lub mają być hodowane, ustanowić okresy czasu, w których łowienia ryb w odnośnych wodach zaniechać należy. Nastąpi to jednak tylko wówczas, jeżeli — w obec innych gatunków ryb w danej wodzie żyjących — ustanowienie takich okresów, w skutek połączonego w niem zakazu połowu także i ryb nie znajdujących się właśnie w okresie tarła, da się zaprowadzić bez znacznego ograniczenia rybołowstwa. W czasie tych w ten sposób ustanowionych i ogłoszonych okresów, połów ryb zakazany jest w odnośnych wodach; w szczególności nawet dozwolonych zresztą przyrządów rybackich nie wolno wpuszczać

do wody, a jeżeli przedtem już zostały wpuszczone, należy je przed nastaniem czasu ochrony usunąć lub do połowu ryb niezdatnymi uczynić.

W okresach tych wzbronione jest także wpędzanie lub wpuszczanie do wody zwierząt domowych, a w szczególności kaczek, z wyjątkiem miejsc do pławienia, znajdujących się w bezpośredniem pobliżu osad lub zagród.

§. 56.

Na prośbę uprawnionego do rybołowstwa, a gdyby dla odnośnej wody istniał Wydział rewiru rybackiego, za tegoż zgodą, może Władza polityczna powiatowa dozwolić wyjątków od przepisu drugiego ustępu §. 54. w celach sztucznej hodowli ryb, albo dla badań umiejętnych; w tych samych warunkach może także bez względu na cel dozwolić wyjątków od zakazu łowienia wydanego na podstawie §. 55. dla takich miejscowości, w których połów pewnych gatunków ryb ze względu na stosunki miejscowe w ogóle tylko w okresie tarła jest gospodarczo możliwym.

W tych wypadkach wydać ma powiatowa Władza polityczna osobny certyfikat, opiewający na pewne nazwisko, oznaczające wodę i inne istotne warunki zezwolenia, a to według formularza przez polityczną Władzę krajową przepisać się mającego; rybak nosić ma ten certyfikat przy sobie i okazać na żądanie organom nadzorczym.

§. 57.

Dynamitu i innych materyj eksplodujących, dalej rybiej trutki, wroniego oka i innych podobnych środków odurzających do połowu ryb używać nie wolno.

W razie udowodnionej, a jeźli dla odnośnej wody istnieje Wydział rewiru rybackiego, przez tenże Wydział potwierdzonej konieczności użycia środków eksplodujących, może polityczna Władza krajowa udzielić do tego wyjątkowo pozwolenia, z zachowaniem potrzebnych środków ostrożności.

§. 58.

Nie wolno na przepustach jazów i szluz zawieszać więcierzy, plecionek i innych przyrządów do samołowu ryb nawet w tym razie, gdyby sam właściciel tych urządzeń wodnych był tamże uprawnionym do rybołowstwa.

§. 59.

Stałe przyrządy do połowu ryb w toku wód płynących i przy ich ujściu do innej stojącej lub płynącej wody, nie mogą sięgać po za połowę szerokości łożyska wody, którą to szerokość wymierzyć należy przy zwykłym niskim stanie wody pod kątem prostym; przyrządy takie wolno umieszczać od jednego lub obu brzegów tylko w takim odstępie od siebie, który odpowiada najmniej połowie szerokości łożyska wody, według powyższego wymiaru.

Zakaz ten nie odnosi się do przyrządów rybołowczych ze sieci, które się wstawia w czasie połowu ryb celem zamknięcia przestrzeni wody i które się zaraz po wyciągnięciu ryb usuwa.

Dalej nie odnosi się ten zakaz do takich, przy wejściu w życie te ustawy już istniejących stałych przyrządów łowczych, których istnienie w rozmiarze lub położeniu nieodpowiadającem temu zakazowi, polega na specyalnym tytule prawnym, przyczem atoli zastrzega się według §. 39. możliwe wykupno.

I tych przyrządów nie wolno jednak używać w czasie ochrony, który w danym razie według §. 55. dla pewnej wody będzie ustanowiony.

§. 60.

Jeżeli z ustawieniem stałych przyrządów rybołowczych połączone są budowle wodne, lub jeżeli zajdzie jaka okoliczność, uzasadniająca według ustawy wodnej i przepisów policyi wodnej potrzebę zezwolenia Władzy, wówczas ustawienie przyrządów rybołowczych zależy od tego zezwolenia i od większych lub dalszych ograniczeń, jakie co do szerokości i położenia przyrządów z uwagi na ustawę wodną i ze względów policyjnych przepisane zostały.

§. 61.

Stałe przyrządy rybołowcze, ustawione w rewirach dzierżawnych w czasie trwania dzierżawy, winien ustępujący dzierżawca w odpowiednim terminie przez powiatową Władzę polityczną oznaczyć się mającym, usunąć na własny koszt bez odszkodowania, jeżeli następca jego w dzierżawie oświadczy, że ich nie przyjmie, albo jeżeli na podstawie następującego §. 62. wydany zostanie ogólny zakaz, pod który przyrządy te, stosownie do ich właściwości, podpadają.

§. 62.

Dalsze zakazy co do pewnych sposobów i środków łowienia ryb, które według swej właściwości mogłyby stanowi ryb znaczną przynieść szkodę, może polityczna Władza krajowa wydać w drodze rozporządzenia dla całych obszarów wodnych lub dla pewnych wód. Przytem oceniać należy możność znacznego uszkodzenia stanu ryb z tego stanowiska, czy stosując odnośne sposoby i środki łowienia ryb, można uniknąć lub trudno uniknąć odjęcia wodzie rybnej wielkiej ilości takich cenniejszych ryb, które się jeszcze nie namnożyły i nie mają wielkości odpowiedniej do sprzedaży na targu, oraz takich ryb, które cenniejszym rybom służą za pożywienie.

Jeżeliby w wykonaniu tego postanowienia został wydany zakaz, wykluczający dalsze używanie znajdujących się dotąd w użyciu przyrządów rybołowczych, należy do wejścia w życie tego zakazu pozostawić odpowiedni okres czasu.

§. 63.

Powyższe postanowienia co do czasu ochrony i zakazów łowienia (§. 54—62.) nie stosują się do stawów i do innych zbiorników wody, założonych dla hodowli ryb, bez względu na to, czy one z inną wodą są lub nie są połączone.

§. 64.

Polityczna Władza krajowa postanowi i ogłosi, których gatunków ryb, dla utrzymania odpowiedniego stanu zarybienia, w pewnych czasach albo poniżej pewnej miary nie wolno ani sprzedawać, ani w gospodach publicznych podawać.

Wydany zakaz rozciąga się na odnośne gatunki ryb, bez względu na ich pochodzenie i tyczy się także tego zapasu ryb, który handlarze ryb w sklepach, lub przy nich w lodowniach, naczyniach i t. d. trzymają.

Oznaczenie przyrządów rybackich i legitymacye rybaków.

§. 65.

Jeżeli to ze względu na stosunki rybackie na pewnej wodzie okazuje się potrzebnem lub odpowiedniem, polityczna Władza powiatowa zarządzi,

ażeby przyrządy rybackie, zastawione do połowu ryb w nieobecności rybaka, zaopatrzone były znakiem, zgłoszonym w Urzędzie nadbrzeżnej gminy, po którymby osobę rybaka poznać można.

§. 66.

Kto wykonywa rybołowstwo po za ogrodzonemi miejscami, musi posiadać poświadczenie uprawnienia do rybołowstwa na odnośnej wodzie i poświadczenie to okazać organom nadzorczym na ich żądanie.

Poświadczenie takie dla posiadacza lub dzierżawcy wody rybnej, jak również dla jego personalu pomocniczego stanowi „karta rybacka", która wystawiona ma być zawsze na nazwisko, a mianowicie:

1. Dla posiadacza lub dzierżawcy wody rybnej przez polityczną Władzę powiatową, a to dla posiadacza na czas nieograniczony, z zastrzeżeniem zwrotu w razie pozbycia się lub wydzierżawienia wody rybnej, dla dzierżawcy na czas trwania dzierżawy, z zastrzeżeniem zwrotu z ustaniem dzierżawy.

2. Dla personalu pomocniczego przez właściciela lub dzierżawcę samego na każdy rok kalendarzowy

Inne osoby, które za opłatą lub bezpłatnie przypuszczone będą do łowienia ryb na jednej lub na kilku obcych wodach rybnych, muszą się zaopatrzyć w wystawioną na nazwisko „książeczkę rybacką", w której właściciel lub dzierżawca wody rybnej poświadczy przypuszczenie do łowienia ryb i czas trwania tego pozwolenia. „Książeczkę rybacką" wydawać będzie Wydział rewiru rybackiego na trzy lata, za opłatą należytości w kwocie pięciu złr.

Formularze kart i książeczek rybackich polityczna Władza krajowa ustanowi i obwieści.

Ochrona rybactwa.

§. 67.

Uprawnieni do rybołowstwa mogą swoim organom nadzorczym, ustanowionym dla ochrony innych interesów, mianowicie gałęzi gospodarstwa rolnego lub lasowego łącznie z polowaniem, poruczyć także nadzór i ochronę rybactwa, i żądać w tym celu potwierdzenia ich przez polityczną Władzę powiatową oraz zaprzysiężenia według roty, przez polityczną Władzę krajową przepisać się mającej.

Uprawnieni mogą także żądać osobnego zatwierdzenia i zaprzysiężenia organów straży rybackiej, jeżeli organa te posiadają warunki, przepisane dla straży polowej.

§. 68.

Do organów, którym poruczono nadzór i ochronę rybactwa i które jako takie zostały zatwierdzone i zaprzysiężone, stosują się postanowienia o straży polowej w ogóle, a co do urzędowego ich stanowiska, przepisy ustawy państwowej z dnia 16. Czerwca 1872. Dz. p. p. Nr. 84.

W szczególności mają one prawo i obowiązek:

1. nadzorować wody rybne swego okręgu służbowego, jazy, szluzy, tamy, komory na koła wodne i t. d., o ile urządzenia te dotyczą rybactwa;

2. rewidować łodzie rybackie, sadze rybne i przyrządy rybołowcze;

3. zarządzać konfiskatę ryb i przyrządów rybołowczych, oraz aresztować według ustawy z dnia 16. Czerwca 1872. Dz. p. p. Nr. 84.

VIII.

Władze i postępowanie w sprawach nie podpadających pod przepisy karne.

§. 69.

Wykonywanie tej ustawy w wypadkach nie podpadających pod przepisy karne należy, o ile zawarte w niej postanowienia nie oznaczają wyraźnie innej kompetencyi, do Władz politycznych. Władze te mają przytem, o ile idzie o kwestye fachowe, wysłuchać opinii rzeczoznawców. Jeżeli Wydział rewiru rybackiego nie występuje sam jako strona, orzeczenie jego w kierunku fachowo-rybackim można uważać za opinią wystarczającą, bez dalszego wysłuchania rzeczoznawców.

Polityczna Władza krajowa przed wydaniem rozporządzeń, ustawą tą kompetencyi jej zastrzeżonych, zasięgać ma zdania Wydziału krajowego.

Przy wydaniu takich zarządzeń, w których ze względu na położenie lub rozmiar wody koniecznem lub wskazanem jest działanie w porozumieniu z innymi krajami lub państwami, należy porozumieć się z właściwą Władzą kraju sąsiedniego, względnie co do obcego państwa odnieść się po zarządzenie do Ministerstwa rolnictwa.

Władze polityczne mają w sprawach rybackich wzywać pomocy szczególnie przydzielonych im organów policyi lasowej (krajowych inspektorów lasowych, techników lasowych i nadzorców lasowych w powiatach), które są obowiązane w objazdach swoich i obchodach zwracać uwagę także na stosunki rybactwa i przedkładać na tej podstawie sprawozdania i wnioski. Bliższe przepisy o właściwości Władz i postępowaniu mieszczą się w następującym §. 70., o ile idzie o stosunek rybactwa do takich spraw, które w głównych zasadach uregulowane są ustawą wodną, lasową, lub przepisami o żegludze i spławianiu, o ile zaś idzie o inne kwestye rybackie, w §§. 71—78.

A. Postępowanie w sprawach, które w głównych zasadach uregulowane są ustawą wodną, lasową lub przepisami o żegludze i spławianiu.

§. 70.

W tych wypadkach, w których idzie o stosunek rybactwa do spraw uregulowanych w głównych zasadach ustawą wodną, lasową lub przepisami o żegludze i spławianiu (a mianowicie o stosunek do zakładów używania i regulacyi wody, do budowli spławnych, do spławu dzikiego, żeglugi lub spławu wiązowego), obowiązują także przy dochodzeniu i rozstrzyganiu spraw tego rodzaju postanowienia, zawarte w powyżej wspomnianych ustawach i przepisach o kompetencyi władz i o postępowaniu, a do stosunku pomienionego dające się zastosować, nie wyłączając przepisów o dopuszczalności robót przygotowawczych na obcym gruncie, o odwoływaniu się i o ponoszeniu kosztów postępowania.

Niemniej należy przy tych dochodzeniach baczyć także na stosujące się do odnośnego wypadku merytoryczne postanowienia tej ustawy a orzeczenia w trzeciej instancyi, jeżeli one według wyżej wymienionych przepisów nie należą do samego Ministerstwa rolnictwa. wydawane będą w porozumieniu z rzeczonem Ministerstwem.

B. Postępowanie w innych sprawach.

§. 71.

Gdzie ustawa niniejsza w innych sprawach, do których §. 70. się nie stosuje, przekazuje pewną czynność urzędową lub zarządzenie politycznej Władzy powiatowej, właściwą jest ta Władza, w której okręgu leży odnośna parcela wody rybnej. Jeżeli parcela rozciąga się po za granice powiatu lub jeżeli idzie o urzędowanie albo zarządzenie, które z natury przedmiotu lub celu wymaga postępowania jednolitego, obejmującego także parcele wodne innego powiatu, wówczas polityczna Władza krajowa oznaczy z pomiędzy interesowanych Władz powiatowych tę. która stanowić ma w pierwszej instancyi.

§. 72.

W razie gdyby gmina sprawująca administracyę polityczną a uprawniona do rybołowstwa, miała wystąpić jako jedna ze stron w obec innych uprawnionych do rybołowstwa lub w ogóle uprawnionych, przeprowadzenie dochodzenia i orzekanie w pierwszej instancyi należy do politycznej Władzy krajowej.

§. 73.

Jeżeli uprawnionych do rybołowstwa, którzy mają być zawezwani do współudziału w dochodzeniu, w myśl niniejszej ustawy przeprowadzić się mającem, na pewne oznaczyć nie można, wówczas zawiadomienie nieznanych uprawnionych do rybołowstwa nastąpi za pomocą edyktu który ogłosić należy w dzienniku krajowym, przeznaczonym do obwieszczeń urzędowych, i w gminach tego terytoryum, na które dochodzenie się rozciąga.

§. 74.

Rozprawy ze stronami przeprowadzać należy z reguły ustnie, z dopuszczaniem rzeczników prawnych i znawców, a jeżeli okaże się potrzeba, należy już do tych rozpraw z urzędu przyzywać rzeczoznawców.

W mniej ważnych wypadkach Władza polityczna poruczyć może przeprowadzenie pojedynczych czynności urzędowych odnośnym Zwierzchnościom gminnym.

Z całej rozprawy spisać należy protokół, który zawierać ma wynik doprowadzonej do skutku ugody, a jeżeli ugoda nie została osiągniętą, oświadczenia stron i ich umotywowanie oraz inne uwagi przeciwne.

§. 75.

Jeżeli idzie o poniesienie lub o zwrot kosztów pewnego zarządzenia lub o odszkodowanie, względnie o przyczynianie się do kosztów lub odszko-

dowań, wówczas Władza polityczna, występująca jako pierwsza instancya, weźmie tę kwestyę pod rozprawę i rozstrzygnie ją z zastosowaniem postanowienia następującego §. 76.

Co do kosztów postępowania Władza polityczna zastosuje się do §. 77.

§. 76.

Jeżeli Władza administracyjna powołana jest na zasadzie pierwszego ustępu §. 75. do orzeczenia o kosztach i odszkodowaniach lub o przyczynianiu się do kosztów i odszkodowań, wówczas, gdyby pomiędzy interesowanymi ugoda nie przyszła do skutku, ustanowi Władza w orzeczeniu swojem zarazem termin, w ciągu którego ci, którzy z rozstrzygnięcia nie są zadowoleni, udać się mają na drogę prawa i o tem jej donieść.

Termin ten nie może być wyznaczony krótszy niż 30 dni, licząc od doręczenia orzeczenia.

Od orzeczenia wydanego przez pierwszą instancyę w powyżej wskazanych sprawach i od wyznaczenia terminu odwołanie się do wyższej instancyi politycznej nie ma miejsca.

Wydane orzeczenie może być wykonane, jeżeli termin wyznaczony do udania się na drogę prawa bez skutku upłynął. Jeżeli udano się na drogę prawa, to postanowienie zawarte w końcowym ustępie §. 21. (§. 3. u. p.) na ten spór się rozciąga (§ 4. u. p.).

§. 77.

O ponoszeniu kosztów postępowania orzekać będą Władze polityczne wraz ze sprawą główną w drodze instancyj, przyczem należy wychodzić z zasady, że koszta ta strona przedewszystkiem poniesie, która żądała dochodzenia lub spowodowała je swoją winą.

Władza polityczna ma jednak orzec, czy i jak koszta te w poszczególnym wypadku także i na inne lub na wszystkie w dochodzeniu interesowane strony częściowo miałyby być nałożone, w miarą interesu, jaki strony maj w załatwieniu sprawy głównej, a z uwzględnieniem okoliczności, czy szczególne, zbędne zresztą wydatki nie zostały spowodowane zachowaniem się jednej lub drugiej strony.

§. 78.

Rekursy przeciw orzeczeniom politycznych Władz powiatowych wnosić należy do politycznej Władzy krajowej, a rekursy przeciw orzeczeniom politycznej Władzy krajowej do Ministerstwa rolnictwa. Rekursy wnosić należy w przeciągu dni 14tu po doręczeniu orzeczenia ustnie lub pisemnie do tej Władzy politycznej, która orzekła w pierwszej instancyi.

Rekurs wniesiony w terminie ma skutek odraczający, jeżeli względy bezpieczeństwa publicznego nie wymagają natychmiastowego wykonania nakazanego zarządzenia.

IX.

Przekroczenia i kary.

§. 79.

Zwierzchności gmin, przełożeni obszarów dworskich, c. k. żandarmerya i zaprzysiężone organa policyi rzecznej, obowiązani są czuwać nad przestrzeganiem przepisów tej ustawy i dostrzeżone przekroczenia podawać do wiadomości politycznej Władzy powiatowej.

Obowiązek ten cięży w szczególności także na organach policyi targowej co do zakazu wydanego na podstawie §. 64.

Organom tym powołanym do nadzoru służą, z zastrzeżeniem połączonego z ich stanowiskiem urzędowem ewentualnie dalej idącego uprawnienia, prawa wskazane w §. 68.; a w szczególności prawo ich do rewizyi miejsc, w których handlarze przechowywują ryby, rozciąga się na cały zapas ryb w ogóle. który handlarze utrzymują w swych lokalach kupieckich lub przy tych lokalach w lodowniach, naczyniach i t. d. (§. 64.).

§. 80.

Przekroczenia tej ustawy i przepisów lub odrębnych zarządzeń na jej podstawie wydanych, łącznie z zarządzeniem zamknięcia przekopów w myśl §. 10 al. 2. i §. 49. karać będzie, o ile powszechna ustawa karna nie znajdzie zastosowania, polityczna Władza powiatowa grzywną od 5 do 50 zł., która to grzywna w razie powtórnego wykroczenia oraz wtedy, gdy w stanie ryb znaczną wyrządzono szkodę, podwyż-zoną być może do 100 zł.

W razie niemożności uiszczenia, grzywna zamieniona będzie na karę aresztu, przyczem 5 zł. w. a. za jeden dzień aresztn liczyć należy.

Przy przekroczeniach, które popełnione zostały przez samego uprawnionego do rybołowstwa przy połowie ryb lub przez handlarzy i właścicieli restauracyi w skutek niedozwolonej sprzedaży albo podawania ryb, orzec należy zarazem konfiskatę ryb złowionych wbrew przepisom, względnie wystawionych na sprzedaż lub przeznaczonych do podania.

Przy przekroczeniach, które popełniono z użyciem niedozwolonych przyrządów, należy orzec tychże konfiskatę bez względu na to, czy one należą do winnego lub nie należą.

§. 81.

Jeżeli zakazane przyrządy, wystawione do połowu ryb, będą zabrane, a z powodu ich użycia nikogo ani ścigać, ani zasądzić nie można, należy orzec samoistnie konfiskatę tych przyrządów.

§. 82.

Kary pieniężne i kwoty uzyskane ze sprzedaży skonfiskowanych ryb oraz przyrządów, które przed sprzedażą uczynić należy niezdatnymi do dalszego użytku w zabronionej formie, przypadają, jeżeli przkroczenie popełniono

w rewirze własnym lub dzierżawnym, Wydziałowi rewiru rybackiego do użycia w myśl ustawy (§. 28.), w innych wypadkach funduszowi ubogich gminy, w której przekroczenie popełniono.

§. 83.

W wyroku karnym orzec należy także o zwrocie szkody popełnionej przez przekroczenie, jeżeli w skutek potrzeby dalszych wywodów odesłanie pretensyi o odszkodowanie do Sądu cywilnego nie okazuje się niezbędnem. Jeżeli podług powyższego przepisu odszkodowanie w prawomocnem orzeczeniu karnem zostało przyznane lub odmówiene, wolno temu, kto czuje się orzeczeniem pokrzywdzony, udać się na zwykłą drogę prawa.

§. 84.

Dochodzenie i karanie przekroczeń tej ustawy odpada w skutek przedawnienia, jeżeli wykraczający w przeciągu sześciu miesięcy od chwili popełnienia przekroczenia do śledztwa nie został pociągnięty, przez co jednak nie mają być zniesione skutki wskazane w §. 12. i 16., mianowicie odebranie rewiru własnego względnie dzierżawnego i w ogóle obowiązek uchylenia bezprawnego stanu, istniejącego w danym razie w skutek przekroczenia.

§. 85.

Co się tyczy kompetencyi Władz politycznych do dochodzenia i karania przekroczeń tej ustawy, terminów odwołania się i postępowania, należy stosować przepisy ogólne, obowiązujące w administracyjnem postępowaniu karnem. O karach i o połączonych z niemi odszkodowaniach i zwrotach kosztów rozstrzyga w najwyższej instancyi Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa.

X.

Ulgi finansowe.

§. 86.

Ulgi dopuszczone pod względem stempli i należytości w rozprawach o odszkodowanie roszczeń podniesionych na zasadzie §. 6. (§. 2. u. p.), dalej w postępowaniu o utworzenie rewirów rybackich i o wykupno uprawnień rybackich, wreszcie przy uzyskaniu praw rybołowstwa, czy to według §. 4., względnie §. 5., czy też w drodze wykupna, uregulowane są w §. 8. ustawy państwowej z dnia 25. Kwietnia 1885. (Dz. u. p. Nr. 58.).

XI.

Postanowienia końcowe.

§. 87.

Ustawa krajowa z 19. Listopada 1882. (Dz. u. kr. Nr. 57. ex 1883.) o środkach podniesienia rybactwa na wodach krajowych traci moc obowiązującą.

§. 88.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i skarbu (§. 10. u. p.).

Izba uchwala powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi szkolnej z wniosku p. Romańczuka w sprawie ruskiego języka wykładowego w gimnazyach.

Sprawozdawca p. Stanisław Tarnowski starszy uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

A.

Ustawa

z dnia . . . . , ...

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Ustęp lit. *a*) Artykułu V. ustawy z dnia 22. Czerwca 1867. nr. 13. Dz. u. p. o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zmienia się, i ma brzmieć jak następuje:

a) Język ruski pozostaje jako wykładowy dla nauki języka ruskiego, nadto w całem gimnazyum akademickiem we Lwowie, tudzież w drugiem gimnazyum w Przemyślu, w razie gdyby tam było założone.

Art. II.

Ustawa ta wchodzi w wykonanie z chwilą założenia drugiego gimnazyum w Przemyślu.

Art III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty

B.

„Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zaprowadził stopniowo z funduszów państwa drugie gimnazyum w Przemyślu z językiem wykładowym ruskim“.

C.

„Wzywa się Wydział krajowy, by zbadał i Wys. Sejmowi na najbliższej sesyi zdał sprawę, czy i w których gimnazyach wschodniej części kraju i o ile zachodziłaby potrzeba zaprowadzenia klas równorzędnych z językiem wykładowym ruskim“.

W rozprawie ogólnej przemawia c. k. Inspektor Czarkowski jako komisarz rządowy.

Przemawiają pp. ks. Kowalski i Bobrzyński, który stawia następującą dostatecznie popartą poprawkę do wniosków komisyi:

Po słowie „tudzież“ w Art. I. ustawy „A“ następujący ustęp zmienić jak następuje:

„tudzież w klasach równoległych gimnazyum w Przemyślu, o ile one w miarę udowodnionej potrzeby z językiem wykładowym ruskim będą tam zaprowadzone“.

Art. II. opuścić.

Rezolucya „B“ ma opiewać:

„Wzywa się c. k. Rząd, ażeby z funduszów państwa w miarę udowodnionej potrzeby zaprowadził klasy równoległe z językiem wykładowym ruskim w gimnazyum w Przemyślu".

Rezolucyę pod lit. „C" opuścic.

Przemawiają pp. Romanowicz i Golejewski.

Na wniosek p. JE. Rusockiego Izba uchwala zamknięcie dyskusyi.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. ks. Jerzy Czartoryski i Romanowicz i udziela głosu p. Czartoryskiemu.

P. Romanowicz rzeka się głosu.

Przemawia p. ks. Jerzy Czartoryski.

Po przemówieniu p. ks. Czartoryskiego i Marszałka pod względym formalnym, przemawia członek Sejmu ks. Biskup Pełesz.

Marszałek przemawia pod względem formalnym w kwestyi udzielenia głosu ks. Biskupowi Pełeszowi po zamknięciu rozprawy ogólnej.

Przemawia ks. A. Sapieha pod względem formalnym i wnosi zawieszenie posiedzenia do wieczora celem porozumienia się Izby co do głosowania nad obecnym przedmiotem obrad.

Przemawia p. Tomisław Rozwadowski pod względem formalnym i sprzeciwia się odroczeniu posiedzenia.

Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek ks. Sapiehy co do odroczenia posiedzenia. Izba w głosowaniu 59. głosami przeciw 53. odrzuca wniosek p. ks. Sapiehy.

Przemawia sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Ustęp lit. a) Artykułu V. ustawy z dnia 22. Czerwca 1867. Nr. 13. Dz. u. p. o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem zmienia się, i ma brzmieć jak następuje:

a) Język ruski pozostaje jako wykładowy dla nauki języka ruskiego, nadto w całem gimnazyum akademickiem we Lwowie, tudzież w drugiem gimnazyum w Przemyślu, w razie gdyby tam było założone.

Pd względem formalnym przemawia p. Romańczuk, który wnosi imienne głosowanie, następnie przemawia p. Bobrzyński i wnosi poddanie pod głosowanie najpierw wniosku komisyi — a następnie jego poprawki.

Marszałek przemawia pod względem formalnym.

Przemawiają jeszcze co do formalnego traktowania pp. Golejewski i Małecki, który przystępuje do wniosku p. Bobrzyńskiego.

Na wniosek p. Polanowskiego Izba uchwala zamknięcie rozprawy.

Marszałek oznajmia, że do głosu w kwestyi formalnej zapisani są pp. Jerzy Czartoryski. St. Badeni, Zoll i Merunowicz.

Marszałek podnosi. iż podziela w zupełności wniosek p. Bobrzyńskiego co do porządku głosowania.

Przemawiają pp. Jerzy Czartoryski, St. Badeni, Zoll i Merunowicz.

Na zapytanie Marszałka Izba zgadza się na głosowanie najpierw za wnioskiem komisyi.

Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek p. Romańczuka co do imiennego głosowania nad Art I. wniosku komisyi.

Izba uchwala imienne głosowanie nad Art. I. wniosku komisyi.

Izba w imiennem głosowaniu 60 głosami przeciw 53 oświadcza się przeciw wnioskom komisyi.

Marszałek poddaje pod głosowanie Art. I. z poprawką p. Bobrzyńskiego w brzmieniu następującem:

Art. I.

Ustęp lit. a) Artykułu V. ustawy z dnia 22. Czerwca 1867. Nr. 13. Dz. u. p. o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem zmienia się, i ma brzmieć jak następuje:

a) Język ruski pozostaje jako wykładowy dla nauki języka ruskiego, nadto w całem gimnazyum akademickiem we Lwowie, tudzież w klasach równoległych gimnazyum w Przemyślu, o ile one w miarę udowodnionej potrzeby z językiem wykładowym ruskim będą tam zaprowadzone.

Izba w głosowaniu przyjmuje wniosek p. Bobrzyńskiego.

Przemawia pod względem formalnym p. Romanowicz i p. St. Badeni.

Marszałek podnosi, że w obec uchwalenia poprawki p. Bobrzyńskiego odpada Art. II. ustawy proponowany przez komisyę.

Sprawozdawca czyta dawny Art. III. a obecnie Art. II., tytuł i wstęp w brzmieniu następującem:

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

USTAWA

z dnia . . . .

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje:

Izba uchwala Art. II. tytuł i wstęp zgodnie z wnioskiem komisyi, a uchwaliwszy na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba projekt ustawy w trzeciem zytaniu w brzmieniu następującem:

Ustawa

z dnia . . . .

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art I.

Ustęp lit. a) Artykułu V. ustawy z dnia 22. Czerwca 1867. Nr. 13. Dz. u. p. o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem zmienia się, i ma brzmieć jak następuje:

a) Język ruski pozostaje jako wykładowy dla nauki języka ruskiego, nadto w całem gimnazyum akademickiem we Lwowie, tudzież w klasach równoległych gimnazyum w Przemyślu, o ile one w miarę udowodnionej potrzeby z językiem wykładowym ruskim będą tam zaprowadzone.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

Sprawozdawca czyta:

B.

„Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zaprowadził stopniowo z funduszów państwa drugie gimnazyum w Przemyślu z językiem wykładowym ruskim“.

Marszałek poddaje pod głosowanie w miejsce powyższej rezolucyi komisyi szkolnej wniosek p. Bobrzyńskiego w brzmieniu następującem:

„Wzywa się c. k. Rząd, ażeby z funduszów państwa w miarę udowodnionej potrzeby zaprowadził klasy równoległe z językiem wykładowym ruskim w gimnazyum w Przemyślu.

Sprawozdawca czyta:

C.

„Wzywa się Wydział krajowy, by zbadał i Wysokiemu Sejmowi na najbliższej sesyi zdał sprawę, czy i w których gimnazyach wschodniej części kraju i o ile zachodziłaby potrzeba zaprowadzenia klas równorzędnych z językiem wykładowym ruskim“.

Przemawiają pp. Romańczuk, ks. Adam Sapieha i Bobrzyński.

Po zrzeczeniu się głosu przez sprawozdawcę, Izba w głosowaniu uchyla ustęp C. wniosków komisyi.

Przemawia p. Henzel co do porządku dziennego i wnosi usunięcie z porządku dziennego sprawozdania komisyi lustracyjnej.

Przemawia p. Wereszczyński i przystępuje do wniosku p. Henzla.

Marszałek przemawia pod względem formalnym.

Przemawia p. Stanisław Jędrzejowicz i sprzeciwia się wnioskowi p. Henzla.

Przemawia p. Antoniewicz pod względem formalnym.

Następnie przemawia p. J. E. L. Wodzicki i popiera wniosek p. Henzla.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy.

Zapisany do głosu p. Mochnacki zrzeka się przemawiania.

Przemawia zapisany do głosu p. Chrzanowski.

Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek p. Henzla.

Izba uchwala w głosowaniu zgodnie z wnioskiem p. Henzla usunięcie punktu 4. z porządku dziennego.

Na zapytanie Marszałka Izba zgadza się na zawieszenie posiedzenia.

Marszałek zawiesza posiedzenie o godz. 3. m. 25. do godziny 7. wieczór.

Ciąg dalszy 18. posiedzenia z d. 24. Stycznia 1887.

Początek o godzinie 7. min. 45. wieczór.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie na nowo.

Sekretarz p. St. Badeni czyta następujące pismo:

L. 830|pr. C. k. Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie.

Jaśnie Wielmożny Panie Marszałku!

W skutek zarzutów podniesionych na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 19. bm. w ogólnej rozprawie nad preliminarzem krajowego funduszu szkolnego przez p. Lenińskiego przeciw okręgowemu inspektorowi szkolnemu w Sokalu z powodu jego rzekomych nadużyć w obec gminy Tyszycy popełnionych, otrzymałem od tamtejszego naczelnika gminy Andryja Hłuszki i radnego Stefana Jarmucha telegram, w którym obaj wymienieni członkowie Zwierzchności gminnej stanowczo zaprzeczają prawdziwości zarzutów przez p. Lenińskiego podniesionych.

Mam zaszczyt udzielić Jaśnie Wielmożnemu Panu powyżej wskazany telegram z prośbą o podanie go do wiadomości Wysokiej Izby.

Przy tej sposobności racz Jaśnie Wielmożny Panie przyjąć wyraz mojego wysokiego poważania.

Lwów dnia 24, Stycznia 1887.

Zaleski.

Do Jaśnie Wielmożnego Jana hr. Tarnowskiego, Marszałka krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem we Lwowie.

Następnie odczytuje sekretarz p. St. Badeni następujące telegramy:

Telegram do J. E. c. k. Namiestnika we Lwowie.

Podniesione przez p. Lenińskiego na posiedzeniu sejmowem w dniu 19. b. m. przeciw inspektorowi szkolnemu Spissowi zarzuty czynów niegodnych, których tenże miał się dopuścić ze szkodą gminy i szkoły w Tyszycy, są zupełnie nieprawdziwe. Nigdy inspektor Spiss i żadnych nie odbierał od nas pieniędzy, o zamianowanej nauczycielce byliśmy uwiadomieni i tylko dla chwilowej przeszkody w miejscu prosiliśmy, aby chwilowo gdzieindziej zamieszkała. Szczegółowo podaliśmy dziś do protokołu c. k. Starości.

Imieniem całej gminy Tyszycy

Andrij Hłuszko, wójt.
Stefan Jarmuch, radny.

Telegram do Jaśnie Wielmożnego hr. Jana Tarnowskiego, Marszałka krajowego we Lwowie.

Wszystkie zarzuty, jakie poruszył p. Leniński na posiedzeniu sejmowem w dniu 19. b. m. w sprawie wrzekomych nadużyć inspektora szkolnego Spissa, na szkodę gminy Tyszycy lub szkoły popełnionych, są zupełnie nieprawdziwe. Szczegółowo podaliśmy dziś do protokołu c. k. Starości.

Imieniem całej gminy Tyszycy

Andrij Hłuszko, wójt.
Stefan Jarmuch, radny.

Przemawia p. Polanowski i wnosi, ażeby powyższe zaprzeczenia rzekomych nadużyć wciągnięte zostały do protokołu obrad.

Marszałek oświadcza, iż stanie się zadość życzeniu p. Polanowskiego.

Marszałek daje objaśnienie pod względem formalnym co do uchwalonego przez Izbę usunięcia z porządku dziennego sprawozdania komisyi lustracyjnej z czynności Wydziału krajowego i zapytuje p. Wereszczyńskiego, czy życzy sobie zabrać głos jako Członek Wydziału krajowego.

Przemawia p. Popiel.

Marszałek zwraca uwagę p. Popiela co do jego przemówienia pod względem formalnym.

Przemawia p. Chrzanowski w kwestyi osobistej.

Marszałek objaśnia p. Wereszczyńskiego co do formalnego traktowania.

Przystąpiono do 5. punktu porządku dziennego, którym jest sprawozdanie komisyi administracyjnej z wniosku p. Abrahamowicza względem wydania ustawy zaprowadzającej karty i certyfikaty myśliwskie.

Sprawozdawca p. Żywicki uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Komisya administracyjna wnosi:

Sejm przekazuje wniosek p. Abrahamowicza Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył projekt do ustawy o wprowadzeniu kart i certyfikatów myśliwskich, ile możności równocześnie z projektem do nowej ustawy łowieckiej.

Przemawia p. Gniewosz.

Izba w głosowaniu uchwala powyższy wniosek komisyi.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisyi prawniczej z petycyj Wydziałów powiatowych w Buczaczu, Czortkowie i Husiatynie, oraz kilkudziesięciu wyborców większej posiadłości o zmianę miejsca wyborów do Sejmu i Rady Państwa z kuryi wielkiej własności, tak, aby odbywały się wybory nie w Zaleszczykach ale w Czortkowie.

Sprawozdawca p. Weigel uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący projekt ustawy, jako wniosek komisyi:

I.

USTAWA

z dnia . . . . zmieniająca §. 1. ustęp 3. krajowej ordynacyi wyborczej z dnia 26. Lutego 1861. r.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

Art. I.

Ustęp trzeci §. 1. krajowej ordynacyi wyborczej o okręgach wyborczych i miejscach wyboru uzupełnia się w ten sposób, że opiewać ma, jak nastepuje:

Miejscem wyboru w każdym obwodzie jest miasto obwodowe, mianowicie zaś co do obwodu czortkowskiego miasto Czortków.

Art. II.

Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem rozpisania pierwszych po jej ogłoszeniu następujących ogólnych wyborów na Sejm krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

II.

R e z o l u c y a.

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, wzywa c. k. Rząd. aby w dodatku do ordynacyi wyborczej Rady państwa, względnie ustawy z dnia 2. Kwietnia 1873. r. Dz. u. p. XV. Nr. 41. str. 183. co do wyborów z większej własności w Galicyi z Krakowem, pozycyę 19. okręgów politycznych Zaleszczyki, Borszczów, Husiatyn, Czortków w drodze ustawodawczej przeprowadził tę zmianę, iżby miejscem wyboru 1. posła do Rady państwa nie były Zaleszczyki, ale miasto Czortków (mit dem Wahlorte Czortków).

Marszałek podnosi, iż do obrad nad powyższym przedmiotem potrzebną jest obecność $^3|_4$ posłów w Izbie.

Po skonstatowaniu przez sekretarzy sejmowych braku wymaganego kompletu, Marszałek odracza obrady nad punktem 6. dzisiejszego porządku dziennego.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi administracyjnej o wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie wpływu wolności dzielenia posiadłości tabularnych na wybory do Sejmu. Sprawozdawca p. Pilat.

Marszałek podnosi, że również do obrad nad punktem 7. porządku wymagana jest taka sama obecność pp. posłów, przeto nie może obecnie otworzyć rozprawy nad tym przedmiotem.

Izba przystępuje do punktu 8. porządku dziennego, którym jest sprawozdanie komisyi administracyjnej z przedłożenia Wydziału krajowego o prośbie reprezentacyi gminy Słobody Rungurskiej, o wyłączenie z jej związku osady Ropa Rungurska i o utworzenie z tej ostatniej osobnej gminy.

Sprawozdawca p. Max uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący projekt ustawy, jako wniosek komisyi:

U s t a w a

z dnia . . : . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o wyłączeniu osady Ropa rungurska ze związku gminy Słoboda rungurska w powiecie Kołomyjskim i utworzeniu z tej osady gminy samoistnej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

Obszar gruntu objęty parcelami pod liczbami: 722, 724, 725|1, 725|2, 726|1, 726|2, 743, 744, 745|1, 745|2, 746, 747, 748|1, 748|2, 749|1, 749|2,

750|1, 750|2, 750|3, 750|4, 751, 752, 753, 754, 755, 756 757|1, 757|2, 757|3, 758, 759, 760, 761, 762, 763 2, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 774|1, 774|2, 776, 779, 781|1, 781|2, 781|3, 781|4, 781|5, 781|6, 781|7, 782|1, 782 2, 782|3, 782/4, 782/5, 783, 785|1, 785|2, 787/1, 787/2, 787/3, 787/4, 787/5, 787/6, 788. 789, 790|1, 790|2, 790|3, 790|4, 790/5, 790|6, 796, 797, 798, 817, 865/1, 865|2, 865|3, 865|4, 865/5, 865|6, 865/7, 865/8, 865/9, 865|10, 866/1, 866|2, 170, 799 (dworzec), 804, 805, 806 i 807, zostaje ze związku gminy Słoboda rungurska wyłączony i ma odtąd tworzyć samoistną gminę pod nazwą „Ropa rungurska“.

Art. II.

Do czasu prawomocnego ukonstytuowania się nowych Reprezentacyi gminnych w gminach Słoboda rungurska i Ropa rungurska, pozostaje dotychczasowa wspólna Reprezentacya gminna w urzędowaniu.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Stanisław Badeni wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu ustawy.

Izba w głosowaniu przyjmuje *en bloc* powyższy projekt ustawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi administracyjnej z przedłożenia Wydziału krajowego o petycyi gminy miasta Jarosławia w przedmiocie uznania tamtejszego szpitala miejskiego za powszechny i publiczny.

Sprawozdawca p. Romer uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o petycyi gminy miasta Jarosławia w przedmiocie uznania tamecznego szpitala miejskiego za powszechny i publiczny, zwraca się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby — zanim przedłoży Sejmowi wniosek o zaprowadzenie szpitala powszechnego w Jarosławiu, przeprowadził z gminą rokowania w sprawie odstąpienia na rzecz przyszłego szpitala realności pod l. 8, na Krakowskiem przedmieściu w Jarosławiu położonej, a własnością funduszu ubogich będącej.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi administracyjnej w przedmiocie udzielenia zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Dąbrowie na poręczenie lub zaciągnięcie pożyczki w kwocie 50.000 zł. w. a.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący projekt ustawy, jako wniosek komisyi:

USTAWA

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Dąbrowie na poręczenie a względnie zaciągnięcie pożyczki w kwocie 50.000 zł.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Dąbrowie zezwala się poręczyć, względnie zaciągnąć imieniem powiatu Dąbrowskiego dla przymusowej spółki wodnej regulacyi Nowego Brnia pożyczkę w wysokości 50.000 zł.

Art. II.

Wykonanie tej nstawy poruczam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Stanisław Badeni wnosi przyjęcie *en bloc* całego projektu ustawy.

Izba w głosowaniu przyjmuje *en bloc* powyższy projekt ustawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi prawniczej w sprawie wyłączenia okręgu c. k. Sądu powiatowego w Dubiecku z nowo utworzonego okręgu Sądu obwodowego w Sanoku, a pozostawienia go nadal w okręgu takiegoż Sądu w Przemyślu.

Sprawozdawca p. Żarski uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl ustawy z dnia 23. Kwietnia 1873. Nr 62. Dz. u. p) udziela c. k. Rządowi opinię, iż pożytecznem jest i koniecznem dla dogodności mieszkańców, aby okręg c. k. Sądu powiatowego w Dubiecku nie był przydzielony do okręgu c. k. Sądu kollegialnego w Sanoku, lecz pozostał nadal w okręgu c. k. Sądu kollegialnego w Przemyślu.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Marszałek podnosi, iż porządek dzienny z wyjątkiem powyższych dwóch przedmiotów, do których wymaganą jest obecność $^3/_4$ pp. posłów, jest wyczerpany.

Na wniosek p. Romanowicza Izba uchwala imienne odczytanie posłów obecnych.

Sekretarz p. Stanisław Badeni odczytuje listę członków Sejmu.

Marszałek konstatuje ponownie brak zwiększonego kompletu ($^3/_4$ posłów).

Przemawia p. Popiel i stawia wniosek naglący, iżby sprawozdanie komisyi lustracyjnej

z czynności Wydziału krajowego z wyjątkiem Dep. II. postawić na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia.

Izba popiera dostatecznie wniosek p. Popiela.

Przemawia p. Popiel (powtórnie).

Przemawia następnie p. Romanowicz i proponuje poprawkę do wniosku p. Popiela, iżby opuścić wyrazy „z wyjątkiem Dep. II.".

P. Popiel przystępuje do tego wniosku.

Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek p. Popiela z poprawką p. Romanowicza.

Izba w głosowaniu odrzuca wniosek p. Popiela.

Przemawia p. Wereszczyński, jako Członek Wydziału krajowego.

Przemawia J. E. p. Namiestnik i odpowiada na interpelacyę p. Żuka-Skarszewskiego i towarzyszy w przedmiocie odpisania podatku gruntowego, dotkniętym w r. 1886. klęską niezmiarki gminom i obszarom dworskim.

Przemawia p. Golejewski i wnosi przekazanie wszystkich w Sejmie niezałatwionych petycyj Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem p. Golejewskiego.

Przemawia p. Czerkawski i wnosi, ażeby Wydział krajowy ponowił na przyszłej sesyi sejmowej przedłożenie projektu o stosunkach służbowych.

Izba uchwala zgodnie z wnioskiem p. Czerkawskiego bez rozprawy.

Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 25. Stycznia b. r. godz. 11 przed południem z następującym porządkiem dziennym:

Porządek dzienny 19. posiedzenia, 4. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie we Wtorek dnia 25. Stycznia 1887. o godzinie 11. przed południem.

1. Sprawozdanie komisyi budżetowej o preliminarzach wydatków i dochodów funduszu indemnizacyjnego wschodnio-galicyjskiego, zachodnio-galicyjskiego i krakowskiego na rok 1887,

Sprawozdawca p. Chrzanowski.

2. Sprawozdanie Wydziału krajowego z petycyi Reprezentacyi miasta powiatowego Buczacza w przedmiocie zezwolenia na pobór opłaty gminnej od nafty.

Sprawozdawca p. Smolka.

3. Sprawozdanie komisyi budżetowej o wniosku p. Alfreda hr. Potockiego i towarzyszy, tyczącym się ugody w sprawie indemnizacyjnej.

Sprawozdawca p. Chrzanowski.

4. Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o preliminarzu funduszu krajowego na rok 1887.

Sprawozdawca p. Smarzewski.

5. Sprawozdanie komisyi prawniczej z petycyi Wydziałów powiatowych w Buczaczu, Czortkowie i Husiatynie, oraz kilkudziesięciu wyborców większej posiadłości o zmianę miejsca wyborów do Sejmu i Rady Państwa z kuryi wielkiej własności, tak, aby odbywały się wybory nie w Zaleszczykach ale w Czortkowie.

Sprawozdawca p. Weigel.

6. Sprawozdanie komisyi administracyjnej o wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie wpływu wolności dzielenia posiadłości tabularnych na wybory do Sejmu.

Sprawozdawca p. Pilat.

7. Sprawozdanie komisyi gminnej o wnioskach posłów Tomisława Rozwadowskiego, Fruchtmana i Wasilewskiego w sprawie reformy gminnej.

Sprawozdawca p. Pilat.

8. Sprawozdanie komisyi szkolnej z petycyi gminy miasta Bochni o odpisanie kwoty 25.498 zł. 8 ct. w. a. i uwolnienie od płacenia nadal kwoty 2.124 zł. 84 ct. w. a. rocznie do funduszu szkolnego okręgowego.

Sprawozdawca p. Romanowicz.

9. Sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyach Wydziałów powiatowych w przedmiocie zmiany §. 38. ustawy o ochronie własności polowej z 20. Listopada 1876.

Sprawozdawca p. Romer.

Koniec posiedzenia o godz. 9. wieczór.

Marszałek krajowy:

Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze:

A. Jędrzejowicz w. r.
St. Badeni w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 24. Stycznia 1887. roku.

846. Szynkarze Lwowscy, pp. Romanowicza, w sprawie nadużyć czynionych przez przedsiębiorców niekoncesyonowanych.
847. Onysima Czarnik, przełożona zakladu naukowego żeńskiego w Jaworowie pp. Szeptyckiego, o zapomogę dla tego zakładu.
848. Ks. Mikołaj Sebowicz, pp. Polanowskiego, o zapomogę.
849. Onufry Nesterak nauczyciel, pp. Zborowskiego, o zapomogę.
850. Przytulisko polskie w Wiedniu, pp. Ochrymowicza, o zapomogę.
851. Ks. Walenty Pelc, pp. Skrzyńskiego w sprawie wydawania przez c. k. Starostwa bezpłatnych certyfikatów młodzieńcom, którzy stawianiu się do poboru wojskowego zadość uczynili i związki małżeńskie zawrzeć zamierzają.
852. Joachim Winogrodzki były nauczyciel, pp. Władysława Wolańskiego, o odprawę lub zapomogę.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

19. posiedzenia, IV. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 25. Stycznia 1887.

Początek o godzinie 11 minut 35.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze: Stanisław hr. Badeni, A. Jędrzejowicz, Wł. książe Sapieha.

Obecnych posłów 115.

Ze strony c k. Rządu: c. k. Namiestnik J. E. Filip Zaleski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, że protokół z 17. posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie wniesiono zarzutów, protokół zaś z 18. posiedzenia złożonym jest do przejrzenia w biurze sejmowem,

Sekretarz p. St. Badeni czyta spis petycyj, wniesionych po dzień 25. Stycznia b. r. od Nr. 853. do 860. włącznie.

Przy odczytywaniu petycyi do L. 853. przemawia p. ks. Mandyczewski i wnosi odesłanie takowej do Wydziału krajowego „do możliwego uwzględnienia“.

P. Chrzanowski proponuje odesłanie petycyi tej Wydziałowi krajowemu do załatwienia

Przemawia p. ks. Mandyczewski i stawia wniosek naglący, ażeby Izba przystąpiła natychmiast do merytorycznego załatwienia tej petycyi i uchwaliła udzielenie bursie św. Mikołaja w załatwieniu petycyi do L, 853. kwoty 500 zł. tytułem zapomogi.

Izba popiera nagłość wniosku powyższego.

Przemawiają pp. Golejewski, Pietruski i Romanowicz, Golejewski powtórnie. Izba uchwala zamknięcie dyskusyi. Przemawia zapisany do głosu ks. Mandyczewski, cofa swój wniosek naglący i pozostaje przy wniosku pierwotnym.

Marszałek objaśnia pod względem formalnym.

Przemawiają ks. Biskup Pełesz i p. Pietruski.

Marszałek przemawia pod względem formalnym co do wniosku, przez p. Chrzanowskiego postawionego.

Przemawia p. hr. L. Wodzicki i podnosi nagłość wniosku p. ks. Mandyczewskiego.

Izba w głosowaniu uchwala nagłość wniosku p. ks. Mandyczewskiego na początku obrad postawionego.

Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek odstąpienia petycyi L. 853. Wydziałowi krajowemu „do możliwego uwzględnienia“

Izba w głosowaniu uchwala zgodnie z tym wnioskiem.

Następnie odesłano do Wydziału krajowego petycye do L. 854 do włącznie 860.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest sprawozdanie komisyi budżetowej o preliminarzach wydatków i dochodów funduszu indemnizacyjnego wschodnio-galicyjskiego, zachodnio-galicyjskiego i krakowskiego na rok 1887.

Sprawozdawca poseł Chrzanowski.

Izba uwalnia sprawozdawcę od czytania sprawozdania.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozpraw szczegółowych.

Sprawozdawca czyta:

A) Galicya Wschodnia.

I. Wydatki.

1. Wydatki na zarząd	17.162 zł.
2. Spłata kapitału przez losowanie obligacyj .	2,044.350 „
4. Renty dla uprawnionych	1,531.026 „
5. Na zaliczki zwrotne w latach późniejszych .	11.433 „
6. Wydatki nadzwyczajne	5.000 „
Ogół wydatków . .	3,608.971 zł.

Izba uchwala pozycye 1. do włącznie 6. i przyjmuje ogół wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

II. Dochody.

I. Od obowiązanych:

1. Wpłata kapitałów	3.453 zł.
2. Wpłata rent	708 „
3. Odsetki za zwłokę i inne dochody . . .	8.040 „

II. Dochody własne.

4. Odsetki od obligacyj indemnizacyjnych będących własnością funduszu	37.782 zł.
5. Dochód za wylosowane własne obligacye indemniz.	45.000 „
6. Dochód za sprzedane obligacye będące własnością funduszu	58.532 „

III. Dochody ze zwrotu zaliczek.

7. Ze zwrotu zaliczek danych w latach poprzednich .	8.076 zł.

IV. Od kraju.

8. Dodatek indemnizacyjny do podatków .	2,037.532 zł.

V. Ze skarbu Państwa.

9. Z subwencyi dawanej ze skarbu Państwa .	1,409.848 zł.
Ogół dochodów . . .	3,608.971 zł.

Izba uchwala poz. 1. do włącznie 9. i przyjmuje ogół dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

B) Galicya Zachodnia.

I. Wydatki.

1. Wydatki na zarząd	8.214 zł.
2. Spłata kapitału przez losowanie obligacyj .	1,142.400 „
4. Renty dla uprawnionych	901.514 „
5. Na zaliczki zwrotne w latach późniejszych . .	966 „
6. Wydatki nadzwyczajne	1.600 „
Ogół wydatków według wniosków komisyi budżetowej w powyższych pięciu pozycyach, wynosi .	2,054.694 zł.

Izba uchwala poz. 1. do włącznie 6. i przyjmuje ogół wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

II. Dochody funduszu indemnizacyjnego zachodnio-galicyjskiego w 1887. roku.

I. Od obowiązanych.

1. Wpłata kapitałów	1.323 zł.
2. Wpłata rent	306 „
3. Odsetki za zwłokę i inne dochody . . .	2.840 „

II. Dochody własne.

4. Odsetki od obligacyj będących własnością funduszu	24.661 zł.
5. Dochód za wylosowane obligacye indemnizacyjne będące własnością funduszu	28.000 „
6. Dochód za sprzedane obligacye będące własnością funduszu	12 525 „

III. Dochody ze zwrotu zaliczek.

7. Ze zwrotu zaliczek danych w latach poprzednich .	940 zł.

IV. Od kraju.

8. Dodatek indemnizacyjny do podatków . . .	768.947 zł.

V. Ze skarbu Państwa.

9. Z subwencyi dawanej ze skarbu państwa .	1,215.152 zł.
Ogół dochodów obrachowany przez komisyę budżetową w powyższych dziewięciu pozycyach, wynosi	2,054.694 zł.

Izba uchwala poz. 1. do włącznie 9. i przyjmuje ogół dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Komisya budżetowa drzedstawiwszy wys. Sejmowi do przyjęcia według jej powyższych wniosków, budżet wydatków i dochodów na rok 1887 funduszów indemnizacyjnych wschodnio-galicyjskiego i zachodnio galicyjskiego, wnosi następującą uchwałę finansową:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na pokrycie wydatków funduszu indemnizacyjnego wschodniej części Galicyi i funduszu indemnizacyjnego zachodniej części Galicyi w 1887 roku, Sejm ustanawia w tych obu częściach

kraju dodatek do wszystkich podatków bezpośrednich, po 28 centów do każdego złotego całej należytości podatków bezpośrednich.

Izba uchwala powyższą uchwałę finansową zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm uchwalić raczy następującą uchwałę finansową:

Dodatkowa uchwała finansowa na rok 1887.

„W razie zawarcia ugody pomiędzy c. k. Administracyą państwa z Wydziałem krajowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, w imieniu Reprezentacyi kraju, w celu usunięcia sporu o stosunki państwa do funduszów indemnizacyjnych wschodniej i zachodniej Galicyi, i po konstytucyjnem zatwierdzeniu tej ugody, należy pobierać w r. 1887• w powiatach wschodnio- i zachodnio-galicyjskich, oprócz ustanowionego uchwałą z d. dzisiejszego zwyczajnego dodatku indemnizacyjnego, dodatek indemnizacyjny nadzwyczajny po dwa centy do każdego złotego całej należytości podatków bezpośrednich“.

Izba uchwala powyższą uchwałę dodatkową zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

C) Wielkie Księstwo Krakowskie.

I. Wydatki.

1. Wydatki na zarząd	665 zł.
2. Spłata kapitału przez losowanie obligacyj . .	115.500 „
3. Renty dla uprawnionych	67.077 „
4. Na zaliczki zwracane w latach następnych . .	210 „
5. Wydatki nadzwyczajne	200 „
Ogół wydatków . .	183.652 zł.

Izba uchwala poz. 1. do włącznie 5. i przyjmuje ogół wydatków zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta II. Dochody.

I. Od obowiązanych.

1. Wpłata kapitału	16 zł.
2. Wpłata rent	2 „
3. Odsetki za zwłokę i inne dochody . . .	388 „

II. Dochody własne.

4. Odsetki od obligacyj indemnizacyjnych będących własnością funduszu	4.082 zł.
5. Dochód za wylosowane obligacye będące własnością funduszu	500 „
6. Za sprzedaną cząstkę obligacyj będących własnością funduszu	5.200 „
7. Z gotówki będącej w zapasie kasowym . .	9.849 „

III. Dochody ze zwrotu zaliczek.

8. Ze zwrotu zaliczek danych w latach poprzednich	210 zł.

IV. Od kraju.

9. Dodatek indemnizacyjny do podatku . . .	163.400 zł.
Ogół dochodów według wniosków komisyi w powyższych dziewięciu pozycyach wynosi .	183.652 zł.

Izba uchwala poz. 1. do włącznie 9. i przyjmuje ogół dochodów zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta uchwałę finansową:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Na pokrycie wydatków funduszu indemnizacyjnego krakowskiego w 1887 roku, Sejm ustanawia w Krakowskiem dodatek do wszystkich podatków bezpośrednich po 19 centów do każdego złotego całej należytości podatków bezpośrednich.

Izba uchwala powyższą uchwałę finansową zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do trzeciego czytania i uchwala cały preliminarz funduszów indemnizacyjnych na rok 1887. w 3. czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie Wydziału krajowego z petycyi Reprezentacyi miasta powiatowego Buczacza w przedmiocie zezwolenia na pobór opłaty gminnej od nafty.

Sprawozdawca poseł Smolka.

W zastępstwie sprawozdawcy p. Hoszard czyta sprawozdanie powyższe, z następującym projektem ustawy:

U s t a w a

z dnia . . : . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zezwalająca gminie miasta Buczacza pobierać opłatę od nafty.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam:

Art. I.

Gminie miasta powiatowego Buczacza zezwala się pobierać przez przeciąg lat dziesięciu od dnia wejścia tej ustawy w życie na pokrycie wydatków szkolnych opłatę gminną po 2 zł. w. a. od stu kilogramów nafty w obręb gminy wprowadzonej i w niej zużywanej.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty w art. I. określonej obowiązany jest, ktokolwiek naftę dla konsumcyi miejscowej sprowadza, czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborczy stanowi gmina: miasto Buczacz.

Art. IV.

Opłata cięży tylko na konsumcyi w obrębie gminy, nie można obciążać nią produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy paruczam Mojemu Mjnistrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta Art. I., II, III., IV., V., VI., tytuł i wstęp ustawy.

Izba uchwala Art. I., II., III., IV., V. i VI. oraz tytuł i wstęp projektu ustawy zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek p. Hoszarda przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, przyjmuje Izba cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi budżetowej o wniosku posła Alfreda hr. Potockiego i towarzyszy, tyczącym się ugody w sprawie indemnizacyjnej.

Sprawozdawca poseł Chrzanowski uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm powziąć raczy następujące uchwały:

I. Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem oświadcza, że tak teraz, jak zawsze dotychczas nie uznaje żadnego obowiązku kraju do zwracania Skarbowi państwa dopłat, zaliczek lub zasiłków dawanych funduszom indemnizacyjnym galicyjskim ze Skarbu państwa: że, zdaniem Sejmu, Skarb państwa dając te zaliczki lub dopłaty, wypełniał tylko swój obowiązek. W ogóle Sejm oświadcza, że nie schodzi bynajmniej ze stawiska prawnego, zajmowanego w sprawie indemnizacyjnej przez kraj i jego Reprezentacyę od początku tej sprawy i stanowisko to na wszelką ewentualność niniejszem oświadczeniem wyraźnie sobie zastrzega.

II. Sejm pragnąc usunąć spór o stosunek państwa do funduszów indemnizacyjnych galicyjskich i tę od dawna toczącą się sprawę załatwić ostatecznie nawet ze znaczą ofiarą, upoważnił uchwałą swoją z dnia 20. Października 1882. r. Wydział krajowy do zawarcia ugody z c. k. Administracyą państwa, pod warunkami wówczas uchwalonymi. Teraz zaś Sejm wzywa c. k. Rząd, aby dopełniając zobowiązania, które zaciągnął przez początkowanie tej ugody przedłożeniem swojem z dnia 9. Września 1882. roku, przeprowadził na drodze konstytucyjnej ugodę, regulującą stosunek państwa do funduszów indemnizacyjnych wschodniej i zachodniej Galicyi, a to w myśl swego przedłożenia z dnia 9. Września, uchwały sejmowej z 20. Października 1882. roku.

W rozprawie ogólnej przemawiają pp. Romanowicz, Antoniewicz. Golejewski, Romanowicz powtórnie. Na wniosek p. Wład Koziebrodzkiego Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej. Przemawia zapisany do głosu p. Golejewski. Przemawia sprawozdawca.

Podczas przemawiania sprawozdawcy przewodnictwo obejmuje Zastępca Marszałka krajowego.

Przystąpiono do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem oświadcza, że tak teraz, jak zawsze dotychczas nie uznaje żadnego obowiązku kraju do zwracania Skarbowi państwa dopłat, zaliczek lub zasiłków dawanych funduszom indemnizacyjnym galicyjskim ze Skarbu państwa: że, zdaniem Sejmu, Skarb państwa dając te zaliczki lub dopłaty, wypełniał tylko swój obowiązek. W ogóle Sejm oświadcza, że nie schodzi bynajmniej ze stanowiska prawnego, zajmowanego w sprawie indemnizacyjnej przez kraj i jego Reprezentacyę od początku tej sprawy i stanowisko to na wszelką ewentualność niniejszem oświadczeniem wyraźnie sobie zastrzega.

Izba nchwala ustęp I. wniosku zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm pragnąc usunąć spór o stosunek państwa do funduszów indemnizacyjnych galicyjskich i tę od dawna toczącą się sprawę załatwić ostatecznie nawet przez znaczną ofiarą, upoważnił uchwałą swoją z dnia 20. Października 1882. r. Wydział krajowy do zwarcia ugody z c. k. Administracyą państwa, pod warunkami wówczas uchwalonymi. Teraz zaś Sejm wzywa c. k. Rząd, aby dopełniając zobowiązania, które zaciągnął przez początkowanie tej ugody przed-

łożeniem swojem z dnia 9. Września 1882. roku, przeprowadził na drodze konstytucyjnej ugodę, regulującą stosunek państwa do funduszów indemnizacyjnych wschodniej i zachodniej Galicyi, a to w myśl swego przedłożenia z dnia 9. Września i uchwały sejmowej z 20. Października 1882. roku.

Przemawia p. książe Adam Sapieha i wnosi imienne głosowanie nad ustępem II. wniosków komisyi.

Izba popiera dostatecznie wniosek imiennego głosowania.

Izba w imiennem głosowaniu przyjmuje 64 głosami przeciw 29 ustęp II. wniosku komisyi.

Na wniosek sprawozdawcy przyjmuje Izba cały wniosek komisyi w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o preliminarzu funduszu krajowego na rok 1887.

Jeneralny sprawozdawca komisyi budżetowej poseł Smarzewski przedstawia sprostowany w skutek uchwał powziętych przy budżecie sumaryusz dochodów i wydatków a mianowicie:

Sumaryusz dochodów i wydatków funduszu krajowego na r. 1887.

Dochody.	Sumy uchwalone
I. Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	37.000
II. Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	8.000
III. Dochody z dróg krajowych	226.340
IV. Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych	39.233
V. Zwroty zaliczek z lat ubiegłych	33 600
VI. Zwroty pożyczek	64.089
VII. Dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	5.320
VIII „ szkół i folwarku w Dublanach	36.682
IX. „ „ „ w Czernichowie . . . , . . .	38.500
X. „ innych szkół krajowych	12.505
XI. Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich	600
XII. Dochody z przelania do Skarbu krajowego pozostałości zapomogi z roku 1866	18.995
XIII. Rozmaite dochody	22.105
Suma dochodów własnych . . .	542.969
do tego	
XIV. Dochód z pożyczki krajowej z r. 1883. dla pokrycia wydatków na pożyczki dla miast budujących koszary dla c. k. wojska . . .	120 000
Razem dochody . . .	662.969

Wydatki.	Sumy uchwalone
I. Koszta reprezentacyi kraju	102.390
II. „ zarządu	235 489
III. „ leczenia	670.000
IV. „ szczepienia	55.900
V. Wydatki sanitarne	8.000
VI. Zasiłki dla zakładów dobroczynności	13.674
VII. Wydatki na cele wykształcenia i oświaty	544 244
VIII. Utrzymanie pomników historycznych	15.110
IX. Kwaterunkowe żandarmeryi	77.587
X. Drogi krajowe	881.661
XI. Dotacye dla zakładów krajowych	5.770
XII. Wydatki na szupaśnictwo	23.000
XIII. Budowy wodne	145.390
XIV. Umorzenie pożyczek	405.425
XV. Na cele rolnictwa i górnictwa	230.491
XVI. „ „ przemysłu	96.480
XVII. Rozmaite wydatki	168.393
Suma wydatków	3,679.004
Niedobór do pokrycia	3,016.035
Dodatki do podatków po 31 ct. od 1 zł. podatku, licząc wydatność 1 ct. 99.500 zł. uczynią	3,084.500
wskutek czego okaże się nadwyżka dochodów	68.465

Izba przyjmuje sumę dochodów i sumę wydatków, oraz okazujący się niedobór w sumie 3.016.035 zł. zgodnie z wnioskiem komisyi w trzeciem czytaniu.

Sprawozdawca przemawia i czyta następujący wniosek uchwały finansowej:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego ma być w r. 1887. pobieranym dodatek do podatków bezpośrednich po 31 centów od każdego złotego wal. austr. całej należytości tych podatków.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przenoszenia w dziale zwyczajnych wydatków oszczędności jednej rubryki na potrzeby rubryk innych.

Przemawiają pp. Abrahamowicz, Adam ks. Sapieha, Chrzanowski.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy.

Przemawia zapisany do głosu p. Abrahamowicz i p. Zyblikiewicz.

Przemawia sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego ma być w r. 1887. pobieranym dodatek do podatków bezpośrednich po 31 centów od każdego złotego wal. austr. od całej należytości tych podatków.

Izba uchwala uchwałę I. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przenoszenia w dziale zwyczajnych wydatków oszczedności jednej rubryki na potrzeby rubryk innych.

Izba uchwala wstęp II. uchwały finansowej zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do trzeciego czytania i przyjmuje uchwałę I. i II. w trzeciem czytaniu.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi prawniczej z petycyj Wydziałów powiatowych w Buczaczu, Czortkowie i Husiatynie, oraz kilkudziesięciu wyborców większej posiadłości o zmianę miejsca wyborów do Sejmu i Rady Państwa z kuryi wielkiej własności, tak, aby odbywały się wybory nie w Zaleszczykach ale w Czortkowie.

Sprawozdawca poseł Weigel

Marszałek odbiera przewodnictwo napowrót i wzywa pp. Sekretarzy do skonstatowania wymaganej statutem do powyższego przedmiotu ilości obecnych posłów.

Po skonstatowaniu przez Marszałka wymaganego kompletu, sprawozdawca uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący projekt ustawy i rezolucyę jako wnioski komisyi:

Ustawa

z dnia . . . . zmieniająca §. 1., ustęp 3. krajowej ordynacyi wyborczej z dnia 26. Lutego 1861. r.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam:

Art I.

Ustęp trzeci §. 1. krajowej ordynacyi wyborczej o okręgach wyborczych i miejscach wyboru uzupełnia się w ten sposób, że opiewać ma, jak następuje:

Miejscem wyboru w każdym obwodzie jest miasto obwodowe, mianowicie zaś co do obwodu czortkowskiego miasto Czortków.

Art. II.

Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem rozpisania pierwszych po jej ogłoszeniu następujących ogólnych wyborów na Sejm krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Art III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Rezolucya.

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, wzywa c. k. Rząd, aby w dodatku do ordynacyi wyborczej Rady państwa względnie ustawy z dnia 2. Kwietnia 1873. r. Dz. u. p. XV, Nr. 41. str. 183 co do wyborów z większej własności w Galicyi z Krakowem, pozycyę 19. okręgów politycznych Zaleszczyki, Borszczów, Husiatyn, Czortków w drodze ustawodawczej przeprowadził tę zmianę, iżby miejscem wyboru 1 posła do Rady państwa nie były Zaleszczyki, ale miasto Czortków (mit dem Wahlorte Czortków).

W rozprawie ogólnej przemawia p. Borkowski i wnosi przejście do porządku dziennego nad wnioskiem komisyi.

Przemawia następnie p. Władysław Wolański.
Izba uchwala zamknięcie rozprawy.
Sprawozdawca zrzeka się przemawiania.
Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek p. Borkowskiego.

Izba w głosowaniu odrzuca wniosek przejścia do porządku dziennego nad projektem ustawy i rezolucyą.

P. L. hr. Wodzicki wnosi przyjęcie en bloc całego projektu ustawy i rezolucyi.
Izba w głosowaniu przyjmuje en bloc cały projekt ustawy i rezolucyę.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu ustawy, uchwala Izba cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu.

Przemawia p. Romanowicz co do porządku głosowania.

Marszałek objaśnia pod względem formalnym i konstatuje uchwalenie projektu ustawy i rezolucyi 104 głosami na 113 głosujących.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi administracyjnej o wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie wpływu wolności dzielenia posiadłości tabularnych na wybory do Sejmu.

Sprawozdawca poseł Pilat uwolniony od czytania sprawozdania.
Marszałek konstatuje wymaganą statutem ilość posłów obecnych.
Sprawozdawca czyta następujący projekt ustawy jako wniosek komisyi:

U s t a w a

z dnia . . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca §. 14. sejmowej ordynacyi wyborczej z dnia 26. Lutego 1861. r. Dz. u. p. Nr. 1. pod względem udziału w wyborze posłów z kuryi gmin wiejskich posiadaczy posiadłości tabularnej, nie należącej do związku gminy, a opłacającej mniej niż 100 zł.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Postanowienia §. 14. sejmowej ordynacyi wyborczej z dnia 26. Lutego 1861. Dz. u. p. Nr. 1. zostają uchylone w dotychczasowej osnowie i mają odtąd opiewać następnie:

§. 14.

Pełnoletni, do związku państwa austryackiego należący posiadacze, nie znajdującej się w związku gminy posiadłości tabularnej, od której należytość roczna w podatkach realnych rządowych wynosi najmniej dwadzieścia pięć złotych w. a., a nie dosięga pełnej kwoty stu złotych w. a., mają z uwzględnieniem postanowień ustawy z dnia 20. Września 1866. Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 23., jako wyborcy mieć udział w wyborze posła z gmin wiejskich tego okręgu wyborczego, w którym posiadłość jest położona.

Z pomiędzy kilku współposiadaczy takiej posiadłości ten tylko jako wyborca wystąpić może, którego wszyscy do tego upoważnią.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Poseł Stanisław Badeni wnosi przyjęcie „en bloc“ całego projektu ustawy.

Izba w głosowaniu przyjmuje „en bloc“ cały projekt ustawy.

Uchwaliwszy na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, Izba uchwala cały projekt ustawy w trzeciem czytaniu.

Marszałek konstatuje uchwalenie powyższego projektu ustawy 91 głosami na 113 głosujących.

Z kolei następuje sprawozdanie komisyi gminnej o wnioskach posłów Tomisława Rozwadowskiego, Fruchmana i Wasilewskiego w sprawie reformy gminnej.

Sprawozdawca poseł Pilat uwolniony od czytania sprawozdania podnosi, iż w niektórych egzemplarza druku sprawozdania komisyjnego po wyrazie „uchwalić“ opuszczono ustęp „Sejm poleca Wydziałowi krajowemu“ i czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

I. Aby zbadał szczegółowo wyniki dwudziestoletniej działalności samorządu gminnego w kraju naszym pod względem spełnienia zadań administracyi publicznej, ciężących na gminach w myśl §. 27. lit. *b)* do *n)* nst. gm. oraz wypływających z t. z. poruczonego zakresu działania, niemniej pod względem sposobu pokrywania kosztów z zarządem gminnym połączonych i gospodarstwa gminnego w ogólności.

II. Aby w swoim czasie przedłożył Sejmowi wynik tych badań i na podstawie tego wyniku poczynił wnioski, czy i o ile przy zachowaniu zasady i przedmiotowego zakresu samorządu — potrzebną jest reforma ustawodawstwa gminnego; mianowicie:

a) czyby nie należało dla tych zadań administracyi publicznej, którym gminy i obszary dworskie nie są w stanie podołać, wytworzyć lub dać możność wytworzenia takiej organizacyi samorządnej, któraby przy szerszej, silniejszej podstawie pod względem obszaru, ludności i zasobów materyalnych tym zadaniom sprostać zdołała;

b) czyby nie należało w ustawodawstwie gminnem — nie naruszając związku powiatowego, uwzględnić różnice, zachodzące między potrzebami i zasobami materyalnymi i intelektualnymi miast, a tymi samymi czynnikami po wsiach i miasteczkach;

c) jakie byłyby przypuszczalne koszta zarządu przy zaprojektowanej ewentualnie reformie w porównaniu z obecnemi kosztami samorządu gminnego.

III. Uchwałami powyższemi załatwione są petycye Wydziałów powiatowych w Wieliczce, Jaśle, Zaleszczykach, Staremmieście, Jarosławiu, Łańcucie, Sanoku, Brzesku, Stryju, Brzeżanach, Żółkwi, Bohorodczanach, Trembowli, Rudkach i we Lwowie w sprawie zmiany §. 2, 95 i 96 ustawy gminnej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. Stanisław Badeni wnosi przyjęcie „en bloc“ całego wniosku komisyi. Izba przyjmuje w głosowaniu „en bloc“ cały wniosek komisyi.

Uchwaliwszy na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba cały wniosek komisyi w trzeciem czytaniu.

Następuje sprawozdanie komisyi szkolnej z petycyi gminy miasta Bochni o odpisanie kwoty 25.498 zł. 8 ct. w. a. i uwolnienie od płacenia nadal kwoty 2.124 zl. 84 ct. w. a. rocznie do funduszu szkolnego okręgowego.

Sprawozdawca poseł Romanowicz uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę gminy miasta Bochni odstępuje się c. k. Radzie szkolnej z wezwaniem, aby w porozumieniu z Wydziałem krajowym:

1) w ściągnięciu należytości gminy tej do funduszu szkolnego okręgowego bocheńskiego w kwocie 25.498 zł. 8 ct. poczyniła gminie wszelkie możliwe ulgi i uwzględnienienia, a na razie powstrzymała polityczną ekzekucyę.

2) w myśl art. 19. ustawy z 2. Maja 1873. r. o zakładaniu i utrzymywaniu szkół ludowych wykonała ponowne dochodzenia, czyli w obecnym stanie majątkowym gminy miasta Bochni środki jej zezwalają na całkowite pokrywanie z własnych funduszów wydatku na utrzymanie nauczycieli i według wyniku tych dochodzeń ponowne wydała orzeczenie.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta ustęp 1 i 2.

Izba w głosowaniu uchwala oddzielnie ustęp 1. i 2. zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy, uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwala Izba cały wniosek komisyi w trzeciem czytaniu.

Następuje sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyach Wydziałów powiatowych w przedmiocie zmiany §. 38. ustawy o ochronie własności polowej z 20. Listopada 1876.

Sprawozdawca poseł Romer czyta sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyach Wydziałów powiatowych w sprawie zmiany §. 38. ustawy o ochronie własności polowej z 20. Listopada 1876. z następującym wnioskiem komisyi administracyjnej:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycye L. 135, 176, 181, 272, 361, 362, 363, 467, 504, 540, 541, 646, 691, 826/S. o zmianę §. 38. ustawy o ochronie własności polowej, odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby przedmiot ten zbadał i wnioski swe Sejmowi przedłożył.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Po wyczerpaniu porządku dziennego Sekretarz p. St. Badeni czyta protokół obrad 19. posiedzenia.

Izba przyjmuje protokół z 18. i 19. posiedzenia do wiadomości.

Marszałek zamyka przemową IV. sesyę V. peryodu Sejmu galicyjskiego i wznosi okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana, który Izba trzykrotnie powtarza.

P. Majer składa imieniem Izby podziękowanie marszałkowi za przewodnictwo.

Marszałek odpowiada z podziękowaniem.

Koniec posiedzenia o godzinie 3. po południu.

Marszałek krajowy:
Jan hr. Tarnowski.

Sekretarze:
St. Badeni w. r.
A. Jędrzejowicz w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 25. Stycznia 1887.

853. Wydział bursy św. Mikołaja w Stanisławowie, pp. Mandyczewskiego, o zapomogę w kwocie 500 zł.
854. Klementyna Alojza Picyk wdowa po nauczycielu, pp. Goldmana, o zapomogę.
855. Apolonia Nowotarska, wdowa po sekretarzu Rady powiatowej, pp. ks. Sawę, o pensyę wdowią.
856. Gmina Uhrynów stary, pp. Romańczuka, o pobór surowicy dla bydła.
857. Mieszkańcy gminy Pstrągowej, pp. Edwarda Jędrzejowicza, o wyłączenie z okręgu c. k. Sądu powiatowego i Starostwa w Ropczycach a przydzielenie do Sądu powiatowego i Starostwa w Rzeszowie.
858. Jan Rembacz zastępca nauczyciela przy gimnazyum w Stanisławowie, pp. Popiela, o wliczenie 7 lat służby spędzonych przy Internacie nauczycielskim w Krakowie do emerytury.
859. Stanisław Binkiewicz artysta malarz, pp. Goldmana, o nabycie jego obrazu pod tytułem „Polska“ celem umożliwienia mu dalszego kształcenia się.
860. Gmina miasta Jarosławia, pp. Władysława Badeniego o rozłożenie ciężaru kwaterunkowego na cały kraj.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.